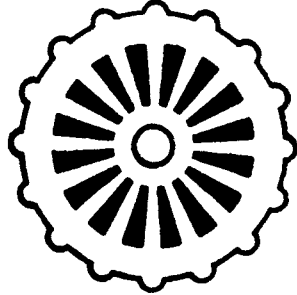

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා: 5

විනය පිටකයෙහි

03 වන ග්‍රන්ථය

මහාවග්ග පාලි

ද්විතීය භාගය

ලඞ්කා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
අම්බලමගොඩ ශාසනාදය පරිවේණාධිපති
පණ්ඩිත

අම්බලමගොඩ ධම්මකුසල සථවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරණලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් සුඛතා සි.

බු. ව. 2557
ක්‍රි. ව. 2013

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 5

The Third Book in the
Vinaya-Pitaka

3

MAHĀVAGGAPĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Pandita
Ambalamgoda Dhammakusala Thera
Principal of Sāstrodaya Pirivena, Ambalamgoda

Published by

Dharma Chakra Child Foundation

Rerukana Road, Veedagama, Bandaragama -12530, Sri Lanka

Tel: +94 38 2291771, Fax: +94 38 2291253, website: [http:// www.samadhi-buddha.org/](http://www.samadhi-buddha.org/)

Co-published, printed and donated by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F, 55 Hang Chow South Rd. Section 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: +886 2 23951198, Fax: +886 2 23913415

Email: overseas@budaedu.org; Website: [http:// www.budaedu.org/](http://www.budaedu.org/)

B.E. 2557

C.E. 2013

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණය කිරීම.

බුදු රජාණන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම හැඳින්වීම සඳහා අනාදිමත් කාලයක සිට විවිධ යෙදුම් යොදා ගෙන ඇත. ධර්ම, ධර්ම-චිතය, බුද්ධ වචන, පාවචන බුද්ධානුසාසන ආදිය මින් සමහරකි. දුර්ම - චිතය වැනි යෙදුම් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින්ම යොදාගෙන ඇත. මේ ධර්ම චිතය අඩංගු වී ඇත්තේ ත්‍රිපිටකයෙහිය. පිටක යන්න කුඩය, කාපකය යන අරුත්වල පාලි හා සංස්කෘත යන භාෂාවන් හි යෙදේ. සංස්කෘත භාෂාවෙන් ත්‍රිපිටක නැතහොත් පාලි භාෂාවෙන් තෙපිටක යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ එවන් පිටක තුනකින් සමන්විත එකතුවකි. පාලි ත්‍රිපිටකය බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ඉගැන්වීම් අඩංගු පැරණිතම මූලාශ්‍රය වශයෙන් ථේරවාද සම්ප්‍රදාය මගින් පිළිගනු ලැබේ.

විරාගත ථේරවාද සම්ප්‍රදාය වන්නේ ත්‍රිපිටකය බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් කෙමසක් ගතවුණු පසුව මහා කස්සප මහා රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අජාතකුඤ්ඤ මහරජතුමන්ගේ ප්‍රධාන දායකත්වයෙන් රජගහ නුවර වේහාර පර්වත අසබඩ සප්තපර්ණී ගුහාවෙහි පන්සියයක් මහරහතන් වහන්සේගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්වුණු ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ දී සජ්ඣායනය කොට අනුමත කෙරුණු බවය. මෙම ත්‍රිපිටකය සමන්විත වන්නේ චිතය පිටකය, සුත්ත පිටකය හා අභිධම්ම පිටකය යන පිටකතුයෙහි.

මෙසේ ප්‍රථම සංගායනාවේදී ඊට සහභාගී වුණු මහා රහතන් පන්සියයක් දෙනා වහන්සේලා විසින්ම ඒකමගිකව පිළිගනු ලැබුණු ත්‍රිපිටකය එතැන් පටන් රහතන් වහන්සේලා කණ්ඩායම් මගින් මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු අතර, ඉන් වසර සියයකට පසු කාලාශෝක රජු දවස විශාලා මහනුවර පැවැත්වුණු දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ දී හා ඉන් අනතුරුව ධර්මාශෝක රජු සමයේ දී පාටලී පුත්‍ර නගරයේ දී පැවැත්වුණු තුන්වන සංගායනාවේ දී ද සජ්ඣායනය කොට අනුමත කරනු ලැබිණි.

මිහිඳු මහා රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛව ධර්ම දූතයන් වහන්සේලා විසින් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන එනු ලැබුනේ මෙලෙස සංගීති තුනකදී සජ්ඣායනය කරනු ලැබ, අනුමත කෙරුණු ත්‍රිපිටකයය. ශ්‍රී ලංකාවේ දී ද අඛණ්ඩව මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු සම්මා සම්බුද්ධ දේශනාව අඩංගු ත්‍රිපිටකය ක්‍රි.පූ. පළමුවන සියවසේ අගභාගයේ දී පමණ වළගම්බා රජු දවස මාතලේ අළුවිහාරයේ දී ගුන්ථාරූඪ කෙරුණු බව වංස කථාවල දැක්වේ. ජූනට භාවිතයේ පවතින පාලි ත්‍රිපිටකයට පාදක වී ඇත්තේ මෙලෙස මහා සංඝරත්නය විසින් ජීවිත සුඡාවෙන් ඇප කැපවී නිර්මලව සුරක්ෂිත කොට ගෙන ආ මේ ත්‍රිපිටකයය.

ත්‍රිපිටකයේ චිතය පිටකයට මහා විභංග හා නික්ෂුණී විභංග යන දෙකොටස අඩංගු සුත්ත විභංගය ද, මහා වග්ග හා චුල්ලවග්ග යන දෙකොටස අඩංගු ඛන්දකයන් ද පරිවාර නම් කොටස ද ඇතුළත් ය. චිතය පිටකයේ ගොනු කොට ඇත්තේ නික්ෂු-නික්ෂුණී වර්ගාව සකසා ගැනීමට අදාල නීති මාලාවන්ය.

ධර්මය අතින් ඉතා වැදගත් වන්නේ සුත්‍ර පිටකයය. මෙයට දීඝනිකාය, මජ්ඣිමනිකාය, අංගුත්තර නිකාය සහ බුද්දක නිකාය අයත් ය.

සුත්ත පිටකයේ අඩංගු ධර්මයේ සාරය ඉතා ක්‍රමවත්ව ඉදිරිපත් කරමින්, විශ්ලේෂණය කොට අර්ථකථන ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ අභිධර්ම පිටකයෙහි. ඊට ධර්මසංගීති, විභංග, ධාතු කථා, පුත්ගලපඤ්ඤන්ති, කථාවත්ථු, යමක, පරිධාන යන ග්‍රන්ථ හත ඇතුළත් ය.

මෙම සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය අද අපට ඉතිරිව ඇත්තේ පුරාණයේ වැඩි විසූ මහා සංඝරත්නය අප්‍රතිහත දෙබරියයෙන් හා ඉමහත් කැපවීමෙන් එය සුරක්ෂිත කොටගෙන, ඉමහත් වෙහෙස දරා පුස්තකාල පොත්වල

ලේඛන ගතකොට පුවලිත කිරීමේ හේතුවෙනි. විනයධර - ධර්මධර පුරාණ මහා සංඝයා වහන්සේලා අනුව යමින් වත්මන් මහා සංඝපීතෘවරයන් වහන්සේලා ද ත්‍රිපිටකය ආරක්ෂා කොට පුවලිත කිරීමේ කාර්යභාරයට උරුදන් හේතුවෙන් ත්‍රිපිටකයෙහි පාලි පෙළ හා එහි සිංහල අනුවාද සකස් කොට පළ කිරීමට අවස්ථාව උදාවීම ධර්මලැදි සැමගේම භාග්‍යයක් බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නැත. බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා නම් ශීර්ෂය යටතේ ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් මුද්‍රණය කොට පළ කරන්නට යෙදුණු සිංහල අනුවාදය සහිත මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව පිටපත් අවසන් වී උෂ්ණ බොහෝ කලක් ගත වී ඇත.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ලබා ගැනීමට ඉමහත් ආශාවෙන් විශාල පිරිසක් සිටින බව අපට දැනගන්නට ලැබුණි. ත්‍රිපිටකය වීරාත් කාලයක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු යෙදීමත්, දැනමී ලැදි සැඟහැවත් ගිනි පැවිදි දෙපිරිසගේම ධර්මාවබෝධය සහ ධර්මසංවේගය සඳහා ත්‍රිපිටකය පුවලිත කොට සුලභ කිරීමත් වර්තමාන මහා සංඝයාවහන්සේ මත අභිචාර්යයෙන් ම පැවරෙන භාරදුර වගකීමකි. වත්මන් සමාජය දෙස බලන විට මෙවන් කර්තව්‍යයක අවශ්‍යතාව වඩා ඉස්මතු වී පෙනෙන බව කානටත් පැහැදිලි වනු ඇත.

නොයෙකුත් විද්වත් බෞද්ධ පිරිස් සමඟ කතා බහ කිරීමේදී අපට ඒත්තු ගියේ මෙම අවශ්‍යතාව සපුරාලීමට ගතයුතු ඉතා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ගය නම්, දැනට ලබා ගැනීමට නොහැකි බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළ කිරීම බවයි. මෙම අති විශාල කර්තව්‍යය සඳහා මාගේ කාරුණික ඉල්ලීම අනුව පාසිචානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම ඉදිරිපත් වීම සැඟහැවත් සිංහල පාඨකයින්ගේ මහත් භාග්‍යයක් බව අපේ හැඟීමයි.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ උනන්දුවෙන් පරිශීලනය කිරීම මගින් ධර්මඥානය වර්ධනය කර ගැනීමට මෙන්ම ධාර්මික ජීවිත සකසා ගැනීමට ද සැඟහැවත් ඔබ සැම උත්සුක වනු ඇතැයි සිතමි.

නොවැනි කථනුයි.

බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිර

**කාශීචානගේ ප්‍රධාන සංඝනායක කාශීප ශ්‍රී රතනපති ජේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති
බණ්ඩාරගම ශ්‍රී ලංකා ධර්මචක්‍ර ප්‍රමා පදනමේ නිර්මාතෘ රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම විහාර වාසී**

ශ්‍රී ලංකා ධර්මචක්‍ර ප්‍රමා පදනම,
විද්‍යාගම,
බණ්ඩාරගම.

- 2557 -
2013

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලේ

බෙදා හැරීමේ මහා පුණ්‍ය කට්ඨමය

ශ්‍රී ලංකා පාලිමේන්තුවේ කථානායක
වී.ජ.මු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි
තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක

**ආචාර්ය බොදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ අනුශාසනා පරිදි
තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම**

මගින් බුද්ධ වර්ෂ 2549 (ක්‍රි. ව. 2005) දී ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම මහා පුණ්‍ය කට්ඨමයේ දී ඉත සිතින් කටයුතු කළ පහත සඳහන් මහා සංඝරත්නය හා
ලපකාරක පිංචතූන් විශේෂයෙන් සිහිපත් කරමු.

- * පූජ්‍ය අත්තුඩාවේ කථානායකතුමා හාහිමි
- * පූජ්‍ය කන්ඩක්කුලමේ ධර්මබන්ධු හාහිමි
- * ආචාර්ය පූජ්‍ය පල්ලේවෙල සාරද හිමි
- * ශාස්ත්‍රවේදී පූජ්‍ය කුඹුක්චාවේ පකඤ්ඤාකිත්ති හිමි
- * දර්ශනපති පූජ්‍ය කරගහලල්පත සුගතනන්ද හිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය නාගොඩ අමරවංශ හාහිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය මඩිපාත ධර්මසාර හාහිමි
- * පූජ්‍ය ඩබ්ලිව්.දේ ධර්මසිරි හිමි
- * පූජ්‍ය පානදුරේ පසන්න හිමි
- * මිලිනා සුමතිපාල මැතිණිය
- * ජගත් සුමතිපාල මැතිතුමා
- * ආචාර්ය ප්‍රණීත් අබේසුන්දර මහත්මා
- * ලොස්තර අරුණ රබෙල් මහත්මා
- * සුජිත් මොහොරිට් මහත්මා
- * රංජිත් අමරසිංහ මහත්මා
- * ගාමිණී කාරියවසම් මහත්මා
- * අධිකීනියා චන්ද්‍රපාස සුරියරව්වි මහත්මා
- * ආචාර්ය සෙනරත් විජේසුන්දර මහත්මා
- * මහාචාර්ය චන්ද්‍ර වික්‍රමගමගේ මහතා
- * සිරිසේන හේරත් මැතිතුමා
- * විල්ප්‍රති අමේවර්ධන මැතිතුමා

ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා වන සියලුම දායකත්වයන් සඳහා ආර්ථිකව සහාය වන පුද්ගලයන් සඳහා ස්තූතිය.

විනයපිටක
මහාවග්ගපාලී

විනයපිටකයෙහි
මහවග්

“තථාගතප්පච්චේදනො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විච්චො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො” -

“මහණෙනි,, තථාගතයන්වහන්සේ විසින් දෙශනා කරනු ලද ධර්මය හා
විනය විවාත වූයේ - ප්‍රකට වූයේ ම බබලයි වැසුණේ නො ම බබලයි.”

(අභ්‍යුත්තරනිකාය, භික්ඛිපාත - භරණච්චංක, 9 සුත්‍රය)

පටුන

CONTENTS

සබ්‍යයන්ගේ නිරූපණය	I
පාලි ගෝඨිය	II

මහාවග්ගපාලියා දුතියො භාගො

6. නෙසජ්ජකඛනිකං 520 - 628

පඤ්චනෙසජ්ජකඛං 520. මූලාදීනෙසජ්ජකඛං 524. පිලිඤ්චවච්ඡකඛං 530. ගුලාදීඅනුජානනා 542. අනොට්ඨාසාදීපට්ඨකෙපකඛං 542. උග්ගතිතපට්ඨකඛනං 546. පට්ඨකතිතාදීඅනුජානනා 548. සසාකමමපට්ඨකෙපකඛං 552. මනුසාමංස පට්ඨකෙපකඛං 554. හන්තිමංසාදීපට්ඨකෙපකඛං 558. යාගුමධුගොලකානුජානනා 562. තරුණසසනාමහාමනවඤ්ච 564. බෙලට්ඨකච්චානවඤ්ච 568. පාටලිගාවච්ච 572. සුනිධවස්සකාරවඤ්ච 574. කොට්ඨාමෙ සච්චකඛං 578. අඹපාලිවඤ්ච 580. ලීච්චවඤ්ච 580. සීහසෙනාපතිවඤ්ච 584. කපටියභුමි අනුජානනා 596. මෙණ්ඩකගතපතිවඤ්ච 600. පඤ්චගොරසාදීඅනුජානනා 610. කෙණ්ඩපට්ඨවඤ්ච 612. රෙජමල්ලවඤ්ච 616. බුඤ්චපඛච්චවඤ්ච 620. චතුමහාපදෙසකඛං 624. උද්දනගාථා 626.

7. කසීනකඛනිකං 628 - 670

කසීනානුජානනා 628. ආදායසන්තකං 632. සමාදායසන්තකං 634. ආදායජ්ජකකං 636. සමාදායජ්ජකකං 638. ආදායපණ්ණරසකං 640. සමාදායපණ්ණරසකාදීති 642. විප්පකතසමාදාය පණ්ණරසකං 642. අනාසාඤ්චාදසකං 648. ආසාඤ්චාදසකං 652. කරණීයඤ්චාදසකං 656. අපමිතයනවකං 660. ඵාසුච්චාරපඤ්චකං 664. පලිබොධාපලිබොධකඛං 666. උද්දනගාථා 668.

8. විචරකඛනිකං 672 - 754

ජීවකවඤ්ච 674. සෙට්ඨිහරියාවඤ්ච 676. බිබ්බිසාරරාජවඤ්ච 680. රුජගහසෙට්ඨිවඤ්ච 682. සෙට්ඨිපුත්තවඤ්ච 686. පජ්ජොතරුජවඤ්ච 688. සිවෙය්‍යකඤ්චස්සග්ගකඛං 692. සමන්තපාඨවකඛං 692. වරයාවතා 696. කම්බලානු ජානනාදීකඛං 698. පංසුකුලපට්ඨෙසකං 700. විචරපට්ඨකානකසමුච්චි 700. හණ්ඩාගාරසමුච්චි 702. විචරරජනං 706. ජනනකවිචරානුජානනා 708. තිවිචරානුජානනා 708. අතිරෙකවිචරකඛං 710. විසාඛාවඤ්ච 714. තිසිදනාදීඅනුජානනා 722. පච්චමට්ඨකපනුපගවිචරදීකඛං 726. සඛ්ඛිකවිචරපාදකඛං 728. උපනඤ්චකපුත්තවඤ්ච 732. හිලානවඤ්ච 734. මතසන්තකකඛං 736. නගනිපට්ඨකෙපො 740. කුසවිචරදීපට්ඨකෙපො 740. අඛබනිලකාදීපට්ඨකෙපො 742. වස්සංචුත්තං අනුපනනවිචරකඛං 744. සබ්බසතිනෙතවිචරපාදකඛං 746. දුග්ගතිතසුග්ගතිතාදීකඛං 746. අට්ඨවිචරමාතිකා 748. උද්දනගාථා 752.

කසපගොනනවනු 756. අධමෙනවගාදිකපා 762. ඝූනතිවිපනන-
 කමාදිකපා 766. චතුරවගකරණාදිකපා 772. පාරිවාසකාදිකපා
 778. ද්වේනිසාරණාදිකපා 780. අධමකමාදිකපා 784. උපාලි-
 පුව්ඡා 788. තජ්ජනියකමම 798. නියසසකමම 804. පබ්බාජනීය-
 කමම 804. පටිසාරණීයකමම 804. ආපනතියා අදසසනෙ උකේඛ-
 පනීයකමම 804. ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකේඛපනීයකමම 806.
 ආපනතියා අප්පටිකසගෙහ උකේඛපනීයකමම 806. තජ්ජනියකමම
 පටිපසසද්ධි 808. නියසසකමම පටිපසසද්ධි 814. පබ්බාජනීයකමම-
 පටිපසසද්ධි 814. පටිසාරණීයකමම පටිපසසද්ධි 816. ආපනතියා
 අදසසනෙ උකේඛපනීයකමම පටිපසසද්ධි 816. ආපනතියා අප්පටි-
 කමෙම උකේඛපනීයකමම පටිපසසද්ධි 816. ආපනතියා අප්පටිකමෙම
 උකේඛපනීයකමම පටිපසසද්ධි 816. ආපනතියා අප්පටිකසගෙහ
 උකේඛපනීයකමම පටිපසසද්ධි 818. තජ්ජනියකමම විවාද-
 කපා 818. නියසසකමම විවාදකපා 822. පබ්බාජනීයකමම විවාදකපා
 822. පටිසාරණීයකමම විවාදකපා 824. ආපනතියා අදසසනෙ උකේඛ
 පනීයකමම විවාදකපා 824. ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකේඛපනීය-
 කමම විවාදකපා 824. ආපනතියා අප්පටිකසගෙහ උකේඛපනීය-
 කමම විවාදකපා 826. තජ්ජනියකමම පටිපසසද්ධි විවාදකපා 826.
 නියසසකමම පටිපසසද්ධි විවාදකපා 830. පබ්බාජනීයකමම පටිපස
 සද්ධි විවාදකපා 830. පටිසාරණීයකමම පටිපසසද්ධි විවාදකපා
 830. ආපනතියා අදසසනෙ උකේඛපනීයකමම පටිපසසද්ධි විවාද-
 කපා 832. අපනතියා අප්පටිකමෙම උකේඛපනීයකමම පටිපසසද්ධි
 විවාදකපා 832. ආපනතියා අප්පටිකසගෙහ උකේඛපනීයකමම
 පටිපසසද්ධි විවාදකපා 834. උද්දනගාපා 834.

10. කොසමඛකව නිකං

කොසමඛකවිවාදකපා 842. දීඝාවුච්ඡු 858. බාලකලොණකගමන
 කපා 870. පාචීනවංසදයගමනකපා 872. පාරිලෝභකගමනකපා
 876. අට්ඨාරසවච්ඡු 880. ඔසාරණානුජානනා 886. සබ්බසාමග්ගි 888.
 උපාලි සබ්බසාමග්ගි පුව්ඡා 890. උද්දනගාපා 894.

ගාඨාදිපාදසූචි	897 - 900
සඤ්ඤානාමසූචි	901 - 903
පදනුකකමණිකා	904 - 959
ශුද්ධිපත්‍රය	960 - 964

සමෛකනනිරූපණං

ABBREVIATIONS

අච්.	—	‘අම්බලම්ගොඩ’-මහාවිහාර-නාලපණණපොළකං
ජච්.	—	‘භික්කඩු’-ජනනායුරාම විහාර-නාලපණණපොළකං
කොච්.	—	‘කොටගමු’-මහාවිහාර-නාලපණණපොළකං
මහුප.	—	‘මහනුවර-පක්කිරිප්පු’පොළකාලය-නාලපණණ පොළකං
සීමු.	—	සීතලකඛර-මුද්දින පොළකං
මජසං.	—	මරමජථසංහිනිපිටක-පොළකං
සී.	—	සෞමකඛර-පොළකං
PTS.	—	Pali Text Society-Mahāvagga

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාලියා

දුතියො භාගො

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාලියා

දුතියො භාගො

— 8 —

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමුදාසස්.

6

හෙසජ්ජකඛ්ඛකං

—

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවජ්ජියං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං සාරදී-කෙන ආබාධෙන ජුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කීසාගොනති ලීඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගත්තා. අද්දසා ඛො භගවා තෙ භික්ඛු කීසෙ ලීඛෙ දුබ්බණ්ණ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෙ ධම්නිසජ්ජතගත්තෙ. දීසවාන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමනෙතභි: “කීනත්තුවො ආනන්ද එතරහි භික්ඛු කීසා ලීඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගත්තා?” ති.

2. “එතරහි හතෙන භික්ඛුනං සාරදීකෙන ආබාධෙන ජුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කීසාගොනති¹ ලීඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගත්තා” ති.

3. අථ ඛො භගවතො රහොගතස්ස පනිසලුචිතස්ස එවං වෙනසො පරිචිතකෙකා උදපාදී: “එතරහි ඛො භික්ඛුනං සාරදීකෙන ආබාධෙන ජුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කීසා ලීඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්නිසජ්ජතගත්තා. කීනත්තුවො අහං භික්ඛුනං හෙසජ්ජං අනුජානෙය්‍යං, යං හෙසජ්ජකෙච්ච අස්ස හෙසජ්ජසමමකඤ්ච ලොකස්ස. ආනාරජ්ජකච්ච එරෙය්‍ය. න ච ඔලාරිකො ආභාරො පඤ්ඤායෙය්‍යා” ති.

1. “හොනති” උතං සී මු.

විනයපිටකයෙහි මහවග

ද්විතීය භාගය

— 8 —

ඒ භාග්‍යවන් අශීන් සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

6

හෙසජ්ජකඛ්ඛකය

1. එකල්හි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ **ආවැන්නුවර** ජෙනවනයෙහි වූ අන්තේසිච්චුසිච්චුග්ගේ ආරාමයෙහි වාසය කරණ සේක. එකල්හි ශරත්කාලයෙහි හටගත් පිත්තරොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බොහා ලද කැඳ ද (නො දිරිමෙන්) නැගෙයි. අනුභව කළ බන් ද (නො දිරිමෙන්) නැගෙයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරැණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුළුණි වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැරැණු රළු සිරුරු ඇති දුළුණි වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක “**ආනංසය**, දන් භික්ෂුහු කුමක් හෙසින් වැරැණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුළුණි වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු ද” යි අනද-තෙරුන් ඇමතු සේක.

2. “සවාමීනි, දන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බොහා ලද කැඳ ද උඛට එයි. අනුභව කළ බන් ද උඛට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරැණුණාහු ය. රළු වූ සිරුරු ඇත්තෝ ය. දුළුණි වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය.”

3. ඉක්බිති රහොගත වූ විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි “දන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බොහා ලද කැඳ ද උඛට එයි. අනුභව කළ බන් ද උඛට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරැණුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුළුණි වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය. එහෙසින් යමක් බෙහෙත් වන්නේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සමමතත් කරණ ලද්දේ ද, අහරකිසත් සපයන්නේ ද, දළආහාරයක් සේ නො පෙනෙන්නේ ද, එබඳු වූ බෙහෙදක් මම භික්ෂුන්ට කීම අනුදන්තෙමි ද” යි අදහසෙක් පහළ වූයේ ය.

4. අථ ඛො භගවතො එතදුතොසි: “ඉමානි ඛො පඤ්ච හෙසජ්ජානි. සෙය්‍යපීදං: සප්පි නවතීතං තෙලං මධු එංණිතං හෙසජ්ජානි වෙච්ච හෙසජ්ජසමමතානි ච ලොකස්ස. ආහාරඤ්ඤ ඵරන්ති. න ච ඔලාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායති. යනනුනාහං භික්ඛුනං ඉමානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතු” නති.

5. අථ ඛො භගවා සායන්හසමිඨං* පතීසලලානා වුට්ඨිතො එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණේ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි: “ඉධ මයහං භික්ඛවෙ, රතොගතස්ස පතීසලලීනස්ස එචං වෙනසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: ‘එතරභි ඛො භික්ඛුනං සාරදීකෙන ආඛාධෙන පුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භත්තමපි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කීසා ලුබ්ඛ දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්මිසජ්ජනගත්තා. කීනනු ඛො අහං භික්ඛුනං හෙසජ්ජං අනුජානෙය්‍යං යං ඛො¹ හෙසජ්ජං වෙච්ච අස්ස, හෙසජ්ජසමමතඤ්ච ලොකස්ස. ආහාරඤ්ඤ ඵරෙය්‍ය. න ච ඔලාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායෙය්‍යා” ති.

6. තස්ස මයං භික්ඛවෙ, එතදුතොසි: “ඉමානි ඛො පඤ්ච හෙසජ්ජානි. සෙය්‍යපීදං: සප්පි නවතීතං තෙලං මධු එංණිතං හෙසජ්ජානි වෙච්ච හෙසජ්ජසමමතානි ච ලොකස්ස. ආහාරඤ්ඤ ඵරන්ති. න ච ඔලාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායති. යනනුනාහං භික්ඛුනං ඉමානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතු” නති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතු” නති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතති. තෙසං යානිපි තානි පාකතීකානි ලුබ්ඛානි භොජනානි, තානිපි නච්ඡාදෙතති. පගෙච්ච සෙනෙසිකානි². තෙ තෙන වෙච්ච සාරදීකෙන ආඛාධෙන පුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තච්ඡාදකෙන³ තදුහයෙන භීයොසොමත්තාය කීසා භොගති ලුබ්ඛ දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්මිසජ්ජනගත්තා.

8. අදදසා ඛො භගවා තෙ භික්ඛු භීයොසොමත්තාය කීසෙ ලුබ්ඛෙ දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්මිසජ්ජනගත්තො. දීසවාන ආයසමනං ආනන්දං ආමනොසි: “කීනනු ඛො ආනන්ද, එතරභි භික්ඛු භීයොසොමත්තාය කීසා ලුබ්ඛ දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්මිසජ්ජනගත්තා?” ති.

9. “එතරභි භනෙන භික්ඛු තානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතති. තෙසං යානිපි තානි පාකතීකානි ලුබ්ඛානි භොජනානි තානිපි නච්ඡාදෙතති. පගෙච්ච සෙනෙසිකානි. තෙ තෙන වෙච්ච සාරදීකෙන ආඛාධෙන පුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තච්ඡාදකෙන තදුහයෙන භීයොසොමත්තාය කීසා ලුබ්ඛ දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධම්මිසජ්ජනගත්තා” ති.

1. “ඛො” උතං. ම ඡ සං.
 2. “සිනෙසිකානි” කච්චි “සිනෙසිකානි” ම ඡ සං. (යොජනා)
 3. “භත්තච්ඡාදකෙන, ම ඡ සං. භත්තච්ඡාදකකෙන” ඉතිපි.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: හිතෙල් වෙඩරු තලනෙල් මිපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලෝකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද ‘සමමතයහ අහර කිසන් සිදු කෙරෙත්. දළආහාරයක් සේ නො පෙනෙත්. මම භික්ෂුන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වැලඳීමට අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වී ය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි විවෙකයෙන් නැගී සිටි සේක් මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, මෙහි රහෝගත ව විවෙකයට පැමිණ හුන් මාගේ සිතෙහි ‘දැන් ශරත්කාල-යෙහි වූ රෝගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බීජු කැඳ ද උඩට එසී. වැලඳු බන් ද උඩට එසී. ඒ හේතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුළුණු වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූවෝ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය. (එහෙයින්) යමක් බෙහෙත් වේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සමමතත් කරණ ලද්දේ ද, අහරකිසන් සිදු කරන්නේ ද, දළආහාරයක් සේ නො පෙනෙන්නේ ද, (එබඳු වූ) බෙහෙතක් මම භික්ෂුන්ට කීම අනුදන්නෙමි දැ” යි අදහසෙක් උපත.

6. “මහණෙනි, ඒ මට - ‘මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: හිතෙල් වෙඩරු තලනෙල් මිපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද ‘සමමතයහ අහර කිසන් සිදු කෙරෙත්. දළ ආහාරයක් සේ නො පෙනෙත්. මම භික්ෂුන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වලදන්තට අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ’ යි මේ සිත් වී ය. මහණෙනි, ඒ බෙහෙත් පස සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වලදන්තට අනුදන්නිමි” යි.

7. එකල්හි භික්ෂුහු ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි පරිභෝග කෙරෙත්. ඒ භික්ෂුන්හට යම් ඒ ස්වාභාවික වූ රළුආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිනිඳු ආහාරයෝ රුචි නොවෙත් යනු කීම? ඒ භික්ෂුහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රෝගයෙන් ද මේ ආහාරඅරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දහු බොහෝ සෙයින් වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුළුණු වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය.

8 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉතා තදින් වැරුණු රළු වූ දුළුණු වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක, “ආනන්දය, කුමක් නිසා දැන් භික්ෂුහු ඉතා තදින් වැරුණාහු ද? රළු වූවාහු ද? දුළුණු වූවාහු ද? ඉතා පඬුවන් වූවාහු ද? නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු දැ” යි අනද තෙරුන් ඇමතු සේක.

9. “ස්වාමීනි, භික්ෂුහු දැන් ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙන සුදුසු කාලයෙහි වලදන්. ඔවුන්ට යම් ඒ ස්වාභාවික වූ රළු ආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිනිඳු ආහාරයෝ කියනු කීම? ඒ භික්ෂුහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රෝගයෙන් ද මේ ආහාරඅරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දහු බොහෝ සෙයින් වැරුණාහු ය. රළු වූවාහු ය. දුළුණු වූවාහු පඬුවන් වූවාහු ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු ය” යි.

10. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකුරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තානි පඤ්ච හෙසජ්ජානි පටිග්ගහෙතො කාලෙපි විකාලෙපි පරිභුඤ්ජතු” නති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං වසෙහි හෙසජ්ජෙහි අනෙථා හොති. භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වසානි හෙසජ්ජානි: අවජ්චසං මචජ්චසං සුසුකාවසං සුකරවසං ගදුභවසං කාලෙ පටිග්ගහිතං කාලෙ නිපසකකං¹ කාලෙ සංසතතං² තෙලපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජතුං. විකාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිපසකකං විකාලෙ සංසතතං, තඤ්ච පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති තිණණං දුක්ඛටානං. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිපසකකං විකාලෙ සංසතතං, තඤ්ච පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දව්‍යතං දුක්ඛටානං. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිපසකකං විකාලෙ සංසතතං, තං වෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටස්ස. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිපසකකං කාලෙ සංසතතං, තඤ්ච පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, අනාපතති” ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං මූලෙහි හෙසජ්ජෙහි අනෙථා හොති. භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මූලානි හෙසජ්ජානි: හලිද්දිං සිඛනිවෙරං වචං වචස්මං අතිවිසං කට්ඨකරොතිණ්ණං උසීරං හදදමුත්තකං. යානි වා පනඤ්ඤානිපි අප්පි මූලානි හෙසජ්ජානි තෙව බාදනීයෙ බාදනීයස්මං එරනති, න භොජනීයෙ භොජනීයස්මං එරනති, තානි පටිග්ගහෙතො යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනතස්ස ආපතති දුක්ඛටස්සා” ති.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං මූලෙහි හෙසජ්ජෙහි පිටෙඨිහි අනෙථා හොති. භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නිසදං නිසදපොතක” නති³

14. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං කසාවෙහි හෙසජ්ජෙහි අනෙථා හොති. භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවානි හෙසජ්ජානි: නිමබ්බකසාවං කුට්ඨකසාවං පටොලකසාවං සිග්ගවකසාවං නත්තමාලකසාවං. යානි වා පනඤ්ඤානිපි අප්පි කසාවානි⁴ හෙසජ්ජානි තෙව බාදනීයෙ බාදනීයස්මං එරනති, න භොජනීයෙ භොජනී-යස්මං එරනති, තානි පටිග්ගහෙතො යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනතස්ස ආපතති දුක්ඛටස්සා’ ති.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං පණණ්හි හෙසජ්ජෙහි අනෙථා හොති. භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පණණානි හෙසජ්ජානි: නිමබ්බපණණං කුට්ඨපණණං පටොලපණණං සුලසිපණණං කප්පාසිපණණං⁵. යානි වා පනඤ්ඤානිපි අප්පි පණණානි හෙසජ්ජානි තෙව බාදනීයෙ බාදනීයස්මං එරනති, න භොජනීයෙ භොජනීයස්මං එරනති, තානි පටිග්ගහෙතො යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනතස්ස ආපතති දුක්ඛටස්සා’ ති.

1. “නිපසකකං” ඉතිපි. 2. “සංසතතං” විකා.
3. “නිසදපොතක” අ චි. හො චි. P T S. ජ චි. 4. “කසාව” ම ජ සං.
5 “කප්පාසිපණණං” ම ජ සං.
,, “කප්පාසිකපණණං” P T S.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, ඒ පස් බෙහෙත් පිළිගෙන පෙරවරු කාලයෙහි දී පස්වරුකාලයෙහි දී වළදන්නට අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

11. එකල්හි ගිලන් භික්ෂුන්ට වූරුණුවෙල්බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකලහ. “මහණෙනි, වූරුණුවෙල් බෙහෙත්: වලස්තෙල් මත්ස්‍ය තෙල් කිඹුල්තෙල් උරුතෙල් කොටඵතෙල් යන තෙල් පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි පැසවන (කකාරණ) ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි (අන්‍යද්‍රව්‍යයන් හා කලතා) පෙරණ ලදු ව තෙල පරිභෝගයෙන් වළදන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, පස්වරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැඩක් තුණක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැඩක් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැඩක් තුණක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පෙරවරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැඩක් තුණක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පෙරවරු කාලයෙහි පෙරු එය වළදන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැඩක් තුණක් වේ” යි.

12. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට මුල්බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. මහණෙනි, කහ ඉඟුරු වදකහ ගෙලවදකහ අතිවිඩයන් කුඵරුණ සුවදහොට වම්බුතු යන මුල් බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් මුල් බෙහෙතික් කැ යුතු දෑයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, බුදිය යුතු දෑයෙහි ලා බුදීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, (බාද්‍ය භෝජ්‍ය වශයෙන් නො ගැනෙන) එබඳු මුල් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද උපන් පසෙහි (හෙතුවක් ඇති කල්හි) වළදන්නට ද අනුදනිමි. නූපන් පසෙහි වළදන්නහුට දුකුලාඥාවැඩක් වේ යි.

13. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට බෙහෙත්මුල්පිටිවලින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දාගල (ඇඹිරුම්ගල) ද දරුගල ද අනුදනිමි” යි.

14. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට කසටබෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොහොඹකසට කෙළිදකසට දුම්මැල්ලකසට හඟුලුකසට කරදකසට යන කසට බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් කසටබෙහෙත් කැ යුතු දෑයෙහි ලා කැමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු කසටබෙහෙත් පිළිගෙන දිවි තෙක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වැලදීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළදන්නහුට දුකුලාඥාවැඩක් වේ” යි.

15. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට කොළබෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොසඹකොළ කෙළිදකොළ දුම්මැල්ලකොළ තලාකොළ කපුකොළ යන කොළ බෙහෙත් ද යම් අනෙක් කොළබෙහෙතික් කැ යුතු දෑයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු කොළබෙහෙත් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වැලදීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළදන්නහුට දුකුලාඥාවැඩක් වේ” යි.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං එලෙහි හෙසජ්ඣෙහි අප්ඨො තොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එලානි හෙසජ්ජාති: විලඛිතං පිපඨලිං මර්වං හරිටකං විභීටකං ආමලකං ගොට්ඨඵලං¹, යානි වා පනඤ්ඤාතිපි අප්ඨි එලානි හෙසජ්ජාති, නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං එරනති, න හොජනීයෙ හොජනීයන්ථං එරනති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජ්චං පරිහරිතුං. සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනාසස ආපතති දුක්ඛට්ඨසා” ති.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං ජතුහි හෙසජ්ඣෙහි අප්ඨො තොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ජතුහි හෙසජ්ජාති: හිංගු හිංගුජතු² හිංගුසිපාටිකං තකං තකපතතිං තකපණ්ණිං සජ්ජුලසං, යානි වා පනඤ්ඤාතිපි අප්ඨි ජතුහි හෙසජ්ජාති නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං එරනති, න හොජනීයෙ හොජනීයන්ථං එරනති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනාසස ආපතති දුක්ඛට්ඨසා” ති.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං ලොණෙහි හෙසජ්ඣෙහි අප්ඨො තොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණානි හෙසජ්ජාති: සාමුද්දං කාලලොණං සිකුචං උඛතිදං බිලාලං³, යානි වා පනඤ්ඤාතිපි අප්ඨි ලොණානි හෙසජ්ජාති, නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං එරනති, න හොජනීයෙ හොජනීයන්ථං එරනති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජ්චං පරිහරිතුං. සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනාසස ආපතති දුක්ඛට්ඨසා” ති.

19. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමතො ආනිඤ්ජසස උපජකියසස ආයසමතො බෙලට්ඨසිසසස⁴ ඵුලලකච්ඡාබාධො තොති. තසස ලභිකාය විචරාති කායෙ ලග්ගන්ති. තානි භික්ඛු උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකසිත්තති.

20. අද්දසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආභිණ්ඩනො තෙ භික්ඛු තානි විචරාති උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකසිත්තො. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිං ඉමසස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො” ති. “ඉමසස භනො ආයසමතො ඵුලලකච්ඡාබාධො. ලභිකාය විචරාති කායෙ ලග්ගන්ති. තානි මයං උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකසිත්වා” ති.

21. අඵ ඛො භගවා එතසමිං නිදුනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කඵං කත්වා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යසස කණ්ඞු වා විලකා වා අසසාවො වා ඵුලලකච්ඡු වා ආබාධො, කායො වා දුග්ගකො, චුණ්ණානි හෙසජ්ජාති. අගිලානසස ජකණං මතතිකං රජනනිපසකකං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදුක්ඛලමුසල” තති.

1. කොට්ඨඵලං ඉතිපි
 2. “හිංගු” “හිංගුජතු” ජ ම සං.
 3. “බිලං” ම ජ සං.
 4. “බෙලට්ඨසිසසස” ම ජ සං. P T S.

16. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට පලබ්‍හෙතීන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වලභසාල් තිප්පිලි ගම්මිරිස් අරළු බුළු නෙල්ලි ගොවුපල (කුකුළු පක් = කුකුරු මුවන්) යන පලබ්‍හෙතීන් ද, යම් අනෙක් පලබ්‍හෙතීන් කැයුතු දූයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු පලබ්‍හෙතීන් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වලදන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වලදන්නහුට දුකුලාආවාච් වේ” යි.

17. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට මැලියම්බෙහෙතීන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිඩු (= පෙරුම් කායම්) හිඩුදඹු තම්බා ගත් මැලියම්, හිඩුකොළ තම්බා ගත් මැලියම්, රුක් කරටියෙන් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි කොළවලින් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි මේරු කොළ තම්බා ගත් මැලියම්, දුම්මල යන මැලියම් බෙහෙතීන් ද, යම් අනෙක් මැලියම්බෙහෙතීන් කැයුතු දූයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු මැලියම්බෙහෙතීන් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වලදන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වලදන්නහුට දුකුලාආවාච් වේ” යි.

18. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට ලුණුබෙහෙතීන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුදුලුණු, කළුලුණු, සිඤ්ඤාපදයෙහි උපන් ලුණු, සුවස ලුණු, බලල් ලුණු යන ලුණුමුඛ බෙහෙතීන් ද, යම් අනෙක් ලුණුබෙහෙතීන් කැයුතු දූයෙහි ලා කැමෙහි ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, එබඳු ලුණුබෙහෙතීන් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වලදීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වලදන්නහුට දුකුලාආවාච් වේ” යි.

19. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන්ගේ උපාධ්‍යාය වූ ආයුෂමත් බෙලට්ඨිසිස සඵරියන් වහන්සේට මහත් කැසිම් රොගයෙක් වේ. සැරව-ඕප්පිත් සිවුරු උන්වහන්සේගේ සිරුරෙහි ඇලෙයි. භික්ෂුහු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා බැහැර කෙරෙත්.

20. සෙනාසනවාරිකාවෙහි වහින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂුන් වෙතට වැඩි සේක. වැඩ ඒ භික්ෂුන්ගෙන් “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කීමැ” යි ඇසූහ. “සවාමීනි, මේ ආයුෂමතුන්ට ඵලලකුල්භාධය වේ. සැරව ඕප්පිත් සිවුරු සිරුරෙහි ඇලෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරමු” යි.

21. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැම් කතා කොට “මහණෙනි, යම් මහණකුහට කැසිමෙක් හෝ පොලක් හෝ ඕප්පි ගැලීමෙක් හෝ දැඩි කැසිම් ආබාධයෙක් හෝ වේ ද, කය හෝ දුගඳ වේ ද, (ඔහුට) සුඤ්ඤ බෙහෙතීන් අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක. නො ගිලන්මහණහුට ගොමබෙට්, මැට්, රජතකසට අනුදනිමි. මහණෙනි, වංගෙහිය හා මොහොල අනුදනිමි” යි.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං චුණ්ණෙහි හෙසජ්ඣෙහි වාලිතෙහි අජෝ හොති. භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චුණ්ණවාලිති” නති. සණ්ඨෙහි අජෝ හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උසුඤ්චාලිති” නති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරසු භික්ඛුනො අමනුස්සිකා-බාධො හොති. තං ආචරිසුපජ්ඣායා උපට්ඨනනා නාසකඛිංසු අරොගං කාතුං. සො සුකරසුතං ගන්ඤ්වා ආමකමංසඤ්ච¹ බාදි. ආමකලොභිතඤ්ච² පිටි. තස්ස සො අමනුස්සිකාබාධො පටිපාසස්සමහි. භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අමනුස්සිකාබාධො ආමකමංසං ආමකලොභිතං” නති.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරසු භික්ඛුනො වක්ඛුරොගා-බාධො හොති. තං භික්ඛු පරිග්ගහෙඤ්වා උච්චාරමපි පසුඤ්චමපි නික්ඛාමෙනති.

25. අදදසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආභිණ්ඛනො තෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං පරිග්ගහෙඤ්වා උච්චාරමපි පසුඤ්චමපි නික්ඛාමෙනතෙ. දිසවාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්වා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිං ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො” ති. “ඉමස්ස භනෙන, ආයසමතො වක්ඛුරොගාබාධො. ඉමං මයං පරිග්ගහෙඤ්වා උච්චාරමපි පසුඤ්චමපි නික්ඛාමෙමා” ති.

26. අඵ ඛො භගවා එතසමිං නිදුනෙ එතසමිං පකරණෙ ධමමිං කඵං කඤ්වා භික්ඛු ආමනොසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාතං: කාලඤ්ඤාතං රසඤ්ඤාතං සොතඤ්ඤාතං ගෙරුකං කපලලක”³ නති. අඤ්ඤානුපටිසනෙහි⁴ අජෝ හොති. භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වඤ්ඤාතං තගරං කාලානුසාරියං තාලිසං හඤ්චුත්තක” නති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිට්ඨානි අඤ්ඤානි ඵාලකෙසුපි⁵ සරාවකෙසුපි නික්ඛිපනති. තිණ්චුණ්ණෙහිපි පංසුකෙහිපි ඔකීරියනති. භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤානි” නති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා අඤ්ඤානියො ධාරෙතති: සොචණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛීයනති, පිපාවෙතති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො” ති. භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා අඤ්ඤානියො⁶ ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති උකකටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං දනනමයං විසාණමයං නලමයං වෙඵමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඛිතාභිමය” නති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානියො අපාරුතා හොනති. තිණ්චුණ්ණෙහිපි පංසුකෙහිපි ඔකීරියනති. භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අපිධාන” නති. අපිධානං පතති⁷. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සුත්තකෙන බඤ්ඤිඤ්වා අඤ්ඤානියා බඤ්ඤිතු” නති. අඤ්ඤානී ඵලති⁸. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සුත්තකෙන සිබ්බෙඤ්ච” නති.

1. “ආමකමංසං” ම ඡ සං. PTS. 2. “ආමකලොභිතං” ම ඡ සං.
3. “කපලලං” ම ඡ සං. 4. “අඤ්ඤානුපටිසනෙහි” ම ඡ සං. PTS.
5. “වරුකෙසුපි” ම ඡ සං. 6. “අඤ්ඤානී” ම ඡ සං. PTS.
7. “භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං” ම ඡ සං.
8. “භගවතො එතමජ්ඣං ආරොචෙසුං” PTS.

22. එකල්හි ගිලන්මහණන්ට සලන ලද බෙහෙත්සුණුවෙන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සුණු සලන පෙරහනක් අනුදනිමි”යි. සියුම් සුණුවෙන් ප්‍රයෝජන වේ. “මහණෙනි, රෙදිපෙරහනක් අනුදනිමි” යි.

23. එකල්හි එක්තරා මහණකුට අමනුෂ්‍යාබාධයෙක් වේ. ආවායඝී-උපාධ්‍යායයෝ ඔහුට උවැටන් කරන්නෝ තීරොග කරන්නට නො හැකි වූහ. ඒ මහණ තෙමේ උගරන් මරණ තැනකට ගොස් අමුමස් කෑයේ ය. අමුලේ ද බියේ ය. (ආවිභව වූ අමනුෂ්‍යයා මස් ලේ කා බී ගියේ ය යි යුක්තියි.) ඔහුගේ ඒ අමනුෂ්‍යාබාධය සන්සිඳුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අමනුෂ්‍යයන් නිසා හටගත් රොගයෙහි අමුමස් අමුලේ අනුදනිමි” යි.

24. එකල්හි එක්තරා මහණකුට ඇස්ලෙඩක් වේ. භික්ෂුහු ඔහු අල්වා ඔසොවා ගෙන මල ද මුත්‍ර ද පහ කරවන්.

25. සෙනාසනවාරිකාවෙහි වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහු අල්වා ඔසොවා ගෙන මල ද මුත්‍ර ද පහ කරවන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂුන් වෙත එලඹි සේක. එලඹ ඒ භික්ෂුන්ගෙන් “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කීමැ” යි පිළිවිසුහ. “සාමිනි, මේ මහණහුට ඇස්ලෙඩකි. අපි මේ මහණහු අල්වා ගෙන මල ද මුත්‍ර ද පහ කරවමු” යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, කළුඅඳුන්, රසඳුන්, ගං තෝ ආදියෙහි උපදින අඳුන්, ලොතෝඅඳුන්, සුවන්ගුරුඅඳුන්, පහන්සිඵදුලිඅඳුන් යන අඳුන් අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක. අඳුන් පිණිස ගල ගා ගත් බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සඳුන්, තුවරලා, කළුඅඟිල්, තලිය. වම්මුතු අනුදනිමි” යි.

27. එකල්හි භික්ෂුහු පිටිඅඳුන් තලු තැටියෙහි ද මලාවෙහි ද බහන්. තණසුන්තෙන් ද පසින් ද ගැවසී ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුලාවක් (නලයක්) අනුදනිමි” යි.

28. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කල රිදියෙන් කල උස් පහන් අගය ඇති අඳුන්කුලා දරන්. මිනිස්සු “කාමහොනි ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් අඳුන්කුලා නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කල, දත්ත කල, අඟින් කල, බටදඹුවෙන් කල, උණදඹුවෙන් කල, ලියෙන් කල, ලාකඹින් කල, පැසුනුඑලයෙන් කල, ලොහයෙන් කල, සක්තැබින් කල අඳුන්කුලා අනුදනිමි” යි.

29. එකල්හි අඳුන්කුලාවෝ නො වසන ලද්දහු වෙත්. තණසුන්තෙන් හා පසින් ද ගැවසී ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි. පියන වැටේ. “මහණෙනි, හුයකින් පියන බැඳ අඳුන්කුලාවෙහි බදින්නට අනුදනිමි” යි. කුලාව පැලෙයි. “මහණෙනි, හුයෙන් පිදිනට අනුදනිමි” යි.

30. තෙන බො ජන සමයෙන භික්ඛු අඛගුලියා අඤ්ඤානි. අකබ්භි උක්ඛානි හොනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාතිසලාක” නති .

31. තෙන බො ජන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු උච්චාවචා අඤ්ඤාති-සලාකායො ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං.¹ මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමහොගිනො”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා අඤ්ඤාතිසලාකා ධාරෙතබ්බා, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති උක්ඛකටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ-සඬිනාභිමය” නති.

32. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතිසලාකා භුමියං පතිතා ඵරුසා හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සලා-කොධානිය” නති².

33. තෙන බො ජන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතිමපි අඤ්ඤාතිසලාකමපි භන්දෙන පරිකරනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාතිස්ථික” නති. අංසවටකො³ න හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසවටකං⁴ බක්ඛනසුත්ත”නති.

34. තෙන බො ජන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජස්ස⁵ සීසාභිතාපො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුඛිති තෙලක” නති. නක්ඛමණියො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නඤ්ඤකමම” නති. නඤ්ඤ ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නඤ්ඤකරණී” නති.

35. තෙන බො ජන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු උච්චාවචා නඤ්ඤකරණියො ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමහොගිනො”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා නඤ්ඤකරණී ධාරෙතබ්බා, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති උක්ඛකටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ-සඬිනාභිමය” නති. නඤ්ඤං විසමං ආසිඤ්චියති⁶. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමකං නඤ්ඤකරණී” නති.⁷ නක්ඛමණියො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධුමං පානු” නති. තඤ්ඤෙඤ්ච වට්ටිං ආලිමෙපඤා පිවනති. කණ්ණෙය්‍යා⁸ ඩහති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධුමනෙත්ත”නති.

36. තෙන බො ජන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු උච්චාවචානි ධුමනෙත්තානි, ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති. ඩියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමහොගිනො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචානි ධුමනෙත්තානි ධාරෙතබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති උක්ඛකටස්ස. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ- සඬිනාභිමය”නති.

37. තෙන බො ජන සමයෙන ධුමනෙත්තානි අපාරුධානි හොනති. පාණකා පටිසනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අපිධාන” නති.

1. “රුපිමයං” ම ඡ සං.
2. “සලාකාධානියනති” ම ඡ සං. “සලාකාධානියනති” ම නු ප.
3. “අංසවටකො” ම ඡ සං. PTS. 4. “අංසවටකං” ම ඡ සං. PTS.
5. “පිලිඤ්චවජස්ස” ම ඡ සං. PTS. අ වි. හො වි.
6. “ආසිඤ්චනති” ම ඡ සං. PTS. 7. “යමකා නඤ්ඤකරණීනති” ම ඡ සං. PTS.
8. “කණ්ණෙය්‍යා” PTS.

30. එකල්හි භික්ෂුහු ඇඟිල්ලෙන් අඳුන් ගාති. ඇස් පෙළෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුරු (අඳුන්ලහ) අනුදනිමි” යි.

31. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කල, රිදියෙන් කල උසස් පහන් අඳුන්කුරු දරන්. මිනිස්සු “කාමහොභී ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් අඳුන්කුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාන් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කල -පෙ- සක්නැබින් කල අඳුන්කුරු අනුදනිමි” යි.

32. එකල්හි අඳුන්කුරු බිම වැටුනේ රළු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුරු ලන කොපුවක් අනුදනිමි” යි.

33. එකල්හි භික්ෂුහු අඳුන්කුලා ද අඳුන්කුරු ද අතින් පරිහරණය කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන් පසුම්බියක් අනුදනිමි” යි. අංසවට්ටකයෙක් (උරහිස ලන පටියක්) නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අස්වට්ටක් බඳිනනුයක් අනුදනිමි” යි.

34. එකල්හි ආයුෂමන් පිලිඤ්චමස් තෙරුන්ට හිසරුදුවක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිසෙහි තෙල් ගෑම අනුදනිමි” යි. ඉවසිය හැක්කේ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නසා කිරීම අනුදනිමි” යි. නසාය වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නසාකරණියක්= නැහැඹුරුවක් අනුදනිමි” යි.

35. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කල, රිදියෙන් කල උසස් පහන් නසාකරණින් දරන්. මිනිස්සු “කාමහොභී ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් නසාකරණී නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාන් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කල -පෙ- සක්නැබින් කල නසාකරණී අනුදනිමි” යි. නසාය විෂම ව වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යමක (සමදේණී දෙකකින් යුත්) නසාකරණියක් අනුදනිමි” යි. නො ඉවසිය හැකි වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුම් බිම අනුදනිමි” යි. ඒ දුන්වැටිය ම දල්වා බොත්. උගුර දූවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුම්කෝවක් (=නලයක්) අනුදනිමි” යි.

36. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කල, රිදියෙන් කල වටිනා කමින් වැඩි අඩු දුම්කෝව දරන්. මිනිස්සු “කාමහොභී ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් දුම්කෝව නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචාන් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කල -පෙ- සක්නැබින් කල දුම්කෝව අනුදනිමි” යි.

37. එකල්හි දුම්කෝව නො වැසුණේ වේ. සත්තු වදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි.

38. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ධුමනෙත්තානි හජෙන පරිහරන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධුමනෙත්තන්ථවික” නති. එකතො සංඝීයන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමකන්ථවික” නති. අංසවටටකො න හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසවටටකං ඛක්ඛන්තසුත්ත” නති.

39. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො ‘පිලිඤ්චවජ්ඣා’ වාතාඛාමො හොති. වෙජ්ජා එවමාහංසු: “තෙලං පච්චබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාක” නති. තසමිං බො පන තෙලපාකෙ මජ්ජං පකඛිපිතබ්බං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාකෙ මජ්ජං පකඛිපිතු” නති.

40. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිපකඛිත්තමජ්ජානි තෙලානි පචන්ති. තානි පිච්චා මජ්ජන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, අතිපකඛිත්තමජ්ජං තෙලං පාතබ්බං. යො පිච්චෙය්‍ය, යථා ධිමෙමා කාරෙතබ්බො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යසමිං තෙලපාකෙ මජ්ජං න ච වචණ්ණො¹ න ච ගඤ්ඤා න ච රසො පඤ්ඤායති, එවරුපං මජ්ජපකඛිත්තං තෙලං පාතු” නති.

41. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛුනං බහුං අතිපකඛිත්තමජ්ජං තෙලං පකකං හොති. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “කථනනු බො අතිපකඛිත්තමජ්ජෙ තෙලෙ පටිපජ්ජිතබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අබ්බඤ්ජනං අධිට්ඨාතු” නති.

42. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා බහුං තෙලං පකකං හොති. තෙලභාජනං න විජ්ජති². භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තීනි තුම්බානි: ලොහතුම්බං කට්ඨතුම්බං එලතුම්බං” නති.

43. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා අඛගවාතො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සෙද-කමම” නති. නකඛමනීයො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්භාරසෙද” නති. නකඛමනීයො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මහාසෙද” නති. නකඛමනීයො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, හබ්බොදක” නති. නකඛමනීයො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකකොට්ඨක” නති.

44. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා පබ්බවාතො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොහිතං මොවෙතු” නති. නකඛමනීයො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොහිතං මොවෙත්වා විසාණෙන ගහෙතු” නති.³

45. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා පාදු එලිතා⁴ හොන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාදුබ්බඤ්ජන” නති. නකඛමනීයො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පජ්ජං අභිසංකරිතු” නති.

1. “මජ්ජං න චණ්ණො” ම ඡ සං. P T S.
 2. “සංචිජ්ජති” ම නු ප. P T S. 3. “ගාහෙතුන්ති” ම ඡ සං. තො චි. අ චි.
 4. “එලිතා” සී මු.

38. එකල්හි භික්ෂුහු දුම්කෝව අතින් පරිහරණය කරත්. භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුම්කෝව ලත පසුම්බියක්
අනුදනිමි” යි. එකට හැපෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, බියලී (කොපු) දෙකක් ඇති පසුම්බියක් අනුදනිමි” යි.
අංසවච්චකයෙක් නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, අංසවච්චකයක් බදිනාහුයක් අනුදනිමි” යි.

39. එකල්හි ආයුෂමන් පිලිඤ්චවළ තෙරුන්ට වාතාබාධයෙක් වේ.
වෙද්ද “තෙලක් පිසිය යුතු ය” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, බෙහෙත්තෙල් පිසීම අනුදනිමි” යි. ඒ තෙල් පිසීමෙහි
මද්‍යය බැහැර යුත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, බෙහෙත් පිණිස පිසන තෙලෙහි මද්‍යය බැහැර අනුදනිමි” යි.

40. එකල්හි සවගමහණෝ වැඩියක් බැඳු මද්‍යය ඇති තෙල් පිසත්.
ඒ තෙල් පානය කොට මත් වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල
කලහ. “මහණෙනි, වැඩියක් බැඳු මද්‍යය ඇති තෙල් නො පිය යුතු ය.
යමෙක් බොන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය. මහණෙනි, යම්
තෙල් පිසීමෙක මද්‍යයෙහි පැහැය නො පෙනේ ද, ගඳ නො පෙනේ ද,
රසය නො පෙනේ ද, එබඳු වූ මද්‍යය බැඳු තෙල් බීම අනුදනිමි” යි.

41. එකල්හි භික්ෂුන්ට මද්‍යය වැඩියක් බැඳු බොහෝ තෙල් පිසන
ලද්දේ වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඉතා වැඩියක් මද්‍යය බැඳු තෙලෙහි
කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද” යි මේ සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇඟ ගල්වන තෙලක් කොට ඉටීමට අනුදනිමි” යි.

42. එකල්හි ආයුෂමන් පිලිඤ්චවළ තෙරුන්ට බොහෝ තෙල් පිසන
ලද්දේ වේ. තෙල්බඳුනෙක් නැත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, ලොහොසැලිය, ලීසැලිය, මෝරු පලයෙන් කළ
සැලිය යන සැලි තුණක් අනුදනිමි” යි.

43. එකල්හි ආයුෂමන් පිලිඤ්චවළ තෙරුන්ට අභිගවාතයෙක්
(=ඇඟරැදුවෙක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
සෙවදය (බහ ගැන්වීම) අනුදනිමි” යි. නො ඉවසිය හැක්කේ වේ. -පෙ-
“මහණෙනි, කොළ වගී වලින් සෙවද ගැන්වීම අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ.
-පෙ- “මහණෙනි, මහාසෙවද ගැන්වීම* අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ.
-පෙ- “මහණෙනි, (සෙවද ගැන්වීමට) කොළ නැමිබු දිය අනුදනිමි” යි.
පහසු නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
(සෙවද ගැන්වීමට) දියකොටුවක්* අනුදනිමි” යි.

44. එකල්හි ආයුෂමන් පිලිඤ්චවළ තෙරුන්ට පුරුක්වාතයෙක්
(=හන්දිරැදුවක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
ලේ ඇරීම අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, ලේ මුදු
අහකින් ගන්නට අනුදනිමි” යි.

45. එකල්හි ආයුෂමන් පිලිඤ්චවළ තෙරුන්ගේ පාදයෝ පැළුනාහු
වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පය ගල්
වන තෙලක් අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, පයට හිත වූ
බෙහෙත් පිළියෙල කරන්නට (පිසන්නට) අනුදනිමි” යි.

* උපග්‍රහණය බලනු.

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරසස භික්ඛුනො ගණ්ඩාබාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සන්ඛමම” නති. කසාවොදකෙන අන්ථො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවොදක” නති. තිලකකෙකන අන්ථො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිලකකක” නති. කඛලිකාය අන්ථො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කඛලික” නති. වණ්ඛකිනවොලකෙන¹ අන්ථො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණ්ඛකිනවොලක” නති. වණො කණ්ඩුවති. -පෙ- “අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, සාසපකුණේඛන² ථොසිතු” නති.³ වණො කිලිජ්ජන්ථ⁴ -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, “ධුමං කාතු” නති. වසිසමංසං⁵ වුට්ඨාති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණසකඛරිකාය ජ්ජදිතු” නති. වණො න රුඤති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණ්ඛෙල” නති. තෙලං ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකාසිකං සබ්බං වණ්ඛපටි-කමම” නති.

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා දට්ඨො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වත්තාරි මහාවිකටාති දුභුං: ගුඨං මුත්තං ඡාරිකං මත්තික” නති. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “අපට්ඨගභිනාති නු බො උදුහු පට්ඨගභෙතබ්බාති” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සති කපපිය-කාරකෙ පට්ඨගභාපෙභුං, අසති කපපියකාරකෙ සාමං ගභෙත්වා පරිභුඤ්ජතු” නති.

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා විසං පීතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගුඨං පායෙතු” නති. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “අපට්ඨගභිනො නු බො උදුහු පට්ඨගභෙතබ්බො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යං කුරොන්තො පතිගණ්ඨාති, සෙවච පට්ඨගභො කතො හොති. න පුත්ත පට්ඨගභාපෙතබ්බො” ති.

49. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරසස භික්ඛුනො සරදින්න-කාබාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සීතාලොලිං පායෙතු” නති.

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුට්ඨගභණ්කො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආමිසබාරං පායෙතු” නති.

51. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරසස භික්ඛුනො පණ්ඩු-රොගාබාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුත්තහරිටකං පායෙතු” නති.

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරසස භික්ඛුනො ඡවිදෙසා-බාධො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගකුඛලෙපං කාතු” නති.

1. “වණ්ඛකිනවොලෙන” ම ඡ සං. P T S. අ 8. ජ 8.
 2. “සාසපකුණේඛන” සී මු. “සාසපකුට්ඨෙන” ම ඡ සං. P T S. ජ 8
 3. “ධොවිතුත්ති” ම නු ප. ජ 8 + “කිලිජ්ජන්ථ” සී මු. 5 “වණ්ඛංසං” P T S
 ,, “පොසිතු” සී මු. පුසිතු?

46. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ගණධාබාධයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සැත්කම් අනුදනිමි” යි. කහට වතුරෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, කහටවතුර අනුදනිමි” යි. තල-කල්කයෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, තලකල්කය අනුදනිමි” යි. කබොලුවකින් (පැලැස්තරයකින්) ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, කබොලුවක් අනුදනිමි” යි. වණ බඳින රෙදි කඩකින් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, වණ බඳින රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි. වණය කසයි. -පෙ- “මහණෙනි, අබකුඩුවෙන් උලන්තට අනුදනිමි” යි. වණය තෙත් වී ය. -පෙ- “මහණෙනි, දුම් (වේදු) ආල්ලීමට අනුදනිමි” යි. වැඩෙන මස්දළු නගී. -පෙ- “මහණෙනි, ලුණුපුපුරකින් සිඳින්නට අනුදනිමි” යි. වණය ගොඩ නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, වණතෙල් අනුදනිමි” යි. තෙල් වැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වණවැටියක් (තෙල් රඳවන කඩක්) ද සියලු වණ පිළියම් ද අනුදනිමි” යි.

47. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ සභීයකු විසින් දණට කරණ ලද්දේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මල, මුත්‍ර, උණුඅළු, මැටි යන සතර මහාවිකටය දෙන්නට අනුදනිමි” යි. එකල්හි භික්ෂූන්ට “නො පිළිගත් මල ආදීහු ද? නොහොත් පිළිගතයුතු මල ආදීහු ද” යි මේ සිත් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කැපකරුවකු ඇති කල්හි පිළිගන්වා ගන්නට ද, කැපකරුවකු නැති කල්හි තමන් ගෙණ වලදන්නට ද අනුදනිමි” යි.

48. එකල්හි එක්තරා මහණකු විසින් විස බොන ලද්දේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අශුවී පොවන්නට අනුදනිමි” යි. එකල්හි භික්ෂූන්ට නො පිළිගත් මල ද නොහොත් පිළිගත යුතු මල ද” යි මේ සිත් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පහ කරමින් යමක් පිළිගණී ද, ඒ ම පිළිගැණීම වේ. නැවැත පිළිගන්වා ගත යුත්තේ නො වේ” යයි අනුදනිමි.

49. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට සරදින්නාබාධයෙක් (සරණිය =ගෙහඹු දුන් වසිකරණ බෙහෙදක් බිමෙන් හටගත් ආබාධයෙක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිට්ට (නගුලෙහි) ඇලුනු මඩ දියෙන් කලනා පෙවීමට අනුදනිමි” යි.

50. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නපුරු ග්‍රහණිරොග ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වියලිබත් පුළුස්සා දිය කොට පෙරා ගත් බත්කාරම පොවන්නට අනුදනිමි” යි.

51. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට පණ්ඩුරොගාබාධයෙක් වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ගොමුත්‍රයෙහි ලු අරළු පොවන්නට අනුදනිමි” යි.

52. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ජව්දෙමාබාධයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සුගකුදුව්‍යය ආලෙප කරන්නට අනුදනිමි” යි.

53. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අභිසන්තකායො හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විරෙවනං පාඤ්ඤා” නති. අච්ඡකඤ්ඤා අනෙඨා හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අච්ඡකඤ්ඤා” නති. අකට්ඨසෙන අනෙඨා හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අකට්ඨස” නති. කථාකටෙන අනෙඨා හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කථාකට” නති පටිච්ඡාදනීයෙන අනෙඨා හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිච්ඡාදනීය” නති.

54. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡා රාජගහෙ පඬහාරං සොධාපෙති ලෙණං කන්තුකාමො. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාරො යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙඡා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො ආයසමනං පිලිඤ්චවෙඡ. අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො බො රාජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාරො ආයසමනං පිලිඤ්චවෙඡ. එතදවොච: “කිං භනෙන ටෙරො කාරාපෙති” ති. “පඬහාරං මහාරාජ, සොධාපෙති ලෙණං කන්තුකාමො” ති. “අනෙඨා භනෙන, අය්‍යස්ස ආරාමිකො” ති. “න බො මහාරාජ, හගවතා ආරාමිකො අනුඤ්ඤාතො” ති. “තෙන භි භනෙන, හගවනං පටිපුච්ඡිතො මම ආරොවෙය්‍යාථා” ති. “එවං මහාරාජා” ති බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිමබ්බසාරස්ස පච්චසෙස්සාසි.

55. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡා රාජානං මාගධං සෙනියං බිමබ්බසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සාසි. සමාදපෙසි. සමුනොජෙසි. සමපහංසෙසි. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාරො ආයසමනා පිලිඤ්චවෙඡන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුනොජිතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසනා ආයසමනං පිලිඤ්චවෙඡ. අභිවාදෙතො පදකම්ණං කතො පකකාමි.

56. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡා හගවතො සන්තිකෙ දුතං පාගෙසි: “රාජා භනෙන, මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාරො ආරාමිකං දුතුකාමො. කථනනු බො භනෙන¹ පටිපජ්ජන්ඛබ්බ” නති. අඵ බො හගවා එතසමිං නිදුනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආරාමික” නති

57. දුතියමිථි බො රාජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාරො යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙඡා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො ආයසමනං පිලිඤ්චවෙඡ. අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො බො රාජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාරො ආයසමනං පිලිඤ්චවෙඡ. එතදවොච: “අනුඤ්ඤාතො භනෙන, හගවතා ආරාමිකො” ති. “එවං මහාරාජා” ති. “තෙන භි භනෙන, අය්‍යස්ස ආරාමිකං දමමි” ති.

1. “භනෙන මියා” ම ඡ සං.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ දෙස් කීපුහු සිරුරු ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, විරෙවනයක් බොක්කට අනුදනිමි” යි. පෙරා ගත් කැඳවතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, බත් නැති කැඳවතුර අනුදනිමි” යි. දුරු මිරිස් නො යෙදූ මුංඇට තැම්බු වතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, මුං ඇට තැම්බු වතුර අනුදනිමි” යි. මුංඇට තම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, මුංඇට තම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුර අනුදනිමි” යි. මස්රසයෙන් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මස්රසය අනුදනිමි” යි.

54. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ සථවිර තෙමේ ලෙණක් කරණු කැමැත්තේ රජගහනුවර ගුහාවක් ගුදා කරව යි. ඉක්බිති මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජතෙමේ පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන්ගෙන් “සවාමිනි, සථවිර තෙමේ කුමක් කරවා ද” යි ඇසී ය. “මහරජ, ලෙණක් කරණු කැමැත්තෙමි ගුහාවක් පිරිසිදු කරවමි” යි. “සවාමිනි, ඔබවහන්සේට ආරාමිකයකුගෙන් ප්‍රයොජන වේ ද” යි (ඇසී ය). “මහරජ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ය” යි. “සවාමිනි, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් පිළිවිස මට දන්වනු මැනවි” යි. ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ සථවිර තෙමේ “මහරජ, එසේ ය” යි මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජුහට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

55. ඉක්බිති ආයුෂමත් වූ පිලිඤ්චවෂ්ඨ සථවිර තෙමේ මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජු දහැමිකතාවෙන් කරුණු දැක්වී ය. සමාදන් කරවී ය. තීග්‍රණු කරවී ය. සතුටු කරවී ය. ඉක්බිති මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන් විසින් දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තීග්‍රණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුතස්තෙන් නැගිට ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන් සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියේ ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ සථවිර තෙමේ “සවාමිනි, මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජ තෙමේ ආරාමිකයකු දෙනු කැමැත්තේ ය. සවාමිනි, එහි දී කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද” යි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේගේ සම්පයට දුනයකු යැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහැමි කතා කොට “මහණෙනි, ආරාමිකයකු අනුදනිමි” යි භීක්‍ෂූන් ඇමතු සේක.

57. දෙවනු ද මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිමබ්බසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවෂ්ඨ තෙරුන්ගෙන් “සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ ද” යි ඇසී ය. “මහරජ, එසේ ය”. “සවාමිනි, එසේ නම්, සවාමිනි වහන්සේට ආරාමිකයකු දෙමි” යි.

58. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනිඨො බිඞ්ඛිසාරො ආයසමතො පිලිඤ්චච්ඡස්ස ආරාමිකං පටිස්සුතො විස්සරිතො විරෙන සතිං පටිලභිතො අඤ්ඤතරං සබ්බන්තං මනාමන්තං ආමන්තෙති: “යො මයා භණේ, අය්‍යස්ස ආරාමිකො පටිස්සුතො, දිනො සො ආරාමිකො” ති. “න බො දෙව අය්‍යස්ස ආරාමිකො දිනො” ති. “කීච චිරනඤ්ච බො භණේ, ඉතො හි¹ නං හොති” ති. අඵ බො සො මහාමන්තො රතනිඨො විගණේතො² රාජානං මාගධං සෙනිඨං බිඞ්ඛිසාරං එතදවොච: “පඤ්ච දෙව රතනිසතාති” ති. “තෙන හි භණේ, අය්‍යස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතාති දෙති” ති.³ “එචං දෙචා” ති බො සො මහාමන්තො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනිඨස්ස බිඞ්ඛිසාරස්ස පටිස්සුතො ආයසමතො පිලිඤ්චච්ඡස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතාති පාදුසි. පාට්ඨෙකෙකා ගාමො නිවිසි. ආරාමිකගාමොතිපි⁴ නං ආහංසු. පිලිඤ්ඤාමොතිපි⁵ නං ආහංසු.

59. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා පිලිඤ්චචෙජා තසම් ගාමකෙ කුලපගො හොති. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චචෙජා පුබ්බන්තසමයං* නිවාසෙතො පත්තච්චරං ආදාය පිලිඤ්ඤාමං පිණ්ඩාය පාවිසි.

60. තෙන බො පන සමයෙන තසම් ගාමකෙ උස්සවො හොති. දුරකා අලඛකිතා⁶ මාලාකිතා කීලනති. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චචෙජා පිලිඤ්ඤාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන අඤ්ඤතරස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො පඤ්ඤතෙන ආසතෙ නිසීදි.

61. තෙන බො පන සමයෙන තස්සා ආරාමිකිනියා ධීතා අඤ්ඤ දුරකෙ අලඛකිතෙ මාලාකිතෙ පසසිතො රොදති: “මාලං මෙ දෙඵ. අලංකාරං මෙ දෙඵා” ති. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චචෙජා නං ආරාමිකිනී එතදවොච: “කීස්සාය දුරිකා රොදති” ති. “අයං භනෙතො, දුරිකා අඤ්ඤ දුරකෙ අලඛකිතෙ මාලාකිතෙ පසසිතො රොදති: ‘මාලං මෙ දෙඵ. අලඛකාරං මෙ දෙඵා’ ති. කුතො අමහාකං දුග්ගතානං මාලා. කුතො අලඛකාරො” ති.

62. අඵ බො ආයසමා පිලිඤ්චචෙජා අඤ්ඤතරං තිණණ්ඩුපකං ගහෙතො නං ආරාමිකිනී එතදවොච: “භඤ්ඤං තිණණ්ඩුපකං තස්සා දුරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චා” ති. අඵ බො සා ආරාමිකිනී නං තිණණ්ඩුපකං ගහෙතො තස්සා දුරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චී. සා අගොසි සුවණණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්චී නාදිසා රඤ්ඤොපි අනෙතපුරෙ සුවණණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනිඨස්ස බිඞ්ඛිසාරස්ස ආරොචෙදු: “අමුකස්ස දෙව, ආරාමිකස්ස සරෙ සුවණණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්චී නාදිසා දෙවස්සාපි අනෙතපුරෙ සුවණණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස? තිස්සංසයං චොරිකාය ආහතා” ති. අඵ බො රාජා මාගධො සෙනිඨො බිඞ්ඛිසාරො නං ආරාමිකකුලං බන්ධාපෙසි.

1. “ඉතො රතනී” සි. 2. “ගණේතො” ම ඡ සං. 3. “දෙඵාති” සීමු.
 4. “ආරාමික ගාමකොතිපි” 5. “පිලිඤ්ඤාමකොතිපි” ම ඡ සං.
 6. “අලඛකතා” ම ඡ සං.

58. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරුන්ට ආරාමිකයකු ගිවිස සිහි නොකොට කල් ගෙවා සිහි ලැබ සියලුකටයුතු වල අභිපතී වූ එක්තරා මහආමානියකු අමතා “සගය, මා විසින් ආයතීයන් වහන්සේට යම් ආරාමිකයෙක් (දීමට) ප්‍රතිඥා කරණ ලද්දේ ද, ඒ ආරාමික තෙමේ දෙන ලද්දේ ද” යි ඇසී ය. “දෙවයන් වහන්ස, ආරාමිකයෙක් නො දෙන ලද්දේ ය” යි. “සගය, මෙදවසින් එදවස කෙතෙක් කල් ද” යි (ඇසී ය). ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ රු ගණන් කොට මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, රු පන්සියයකැ” යි කීයේ ය. “සගය, එසේ නම් ආයතීයන් වහන්සේට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දෙවු” යි. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුට ගිවිස ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරුන්ට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දුන්නේ ය. වෙන ම (වෙන් වූ) ගමක් පිහිටියේ ය. ඒ ගම ආරාමිකගම යි ද කීහ. ඒ ගම පිලිඤ්චගම යි ද කීහ.

59. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ ඒ ගමෙහි කුලුපග වේ. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරවා පා සිටුවරු ගෙණ පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය.

60. එකල්හි ඒ ගමෙහි උත්සවයෙක් වේ. එහි දරුවෝ අබරණින් සැරසුනෝ පැලඳි මල්මාලා ඇත්තෝ ක්‍රීඩා කෙරෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙලින් පිඬු සිඟා හැසිරෙන්නේ එක්තරා ආරාමිකයකුගේ ගෙට වැඩියේ ය. වැඩ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන්නේ ය.

61. එකල්හි ඒ ආරාමිකබිරින්දූගේ දුටු අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දැක “මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආහරණ දෙවු” යි හඬයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ “මේ දූරිය කුමක් නිසා හඬා දූ” යි ඒ ආරාමිකබිරින්දූගෙන් ඇසී ය. “සාමිනි, මේ ලදූරිය අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දැක “මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආහරණ දෙවු” යි හඬයි. දුප්පත් වූ අපට මල්මාලා කොසින් ද? ආහරණ කොසින් ද” යි (ඕනොමෝ කීවා ය.)

62. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ එක්තරා තණ දරණුවක් ගෙණ ඒ ආරාමිකබිරින්දූට “එසේ නම් මේ තණදරණුව ඒ ලදූරියගේ හිසෙහි පලඳව” යි කීයේ ය. ඉක්බිති ඒ ආරාමික බිරින්දූ ඒ තණදරණුව ගෙණ ඒ ලදූරියගේ හිසෙහි පැලඳුවා ය. ඒ මාලාව මනා රු ඇති දැකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රත්මාලාවක් වී ය. රජුගේ ද අනතුරුපුරයෙහි එබඳු වූ රත්මාලාවක් නැත. මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, අසවල් ආරාමිකයාගේ ගෙයි මනා රු ඇති දැකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රත්මාලාවක් ඇත. එබඳු වූ රත්මාලයක් දෙවයන් වහන්සේගේ අනතුරු-පුරයෙහි ද නැත. ඒ දුප්පතාට (එබඳු රත් මාලයක්) කොසින් ද? නිසැක-යෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද ය” යි මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුට දැන්වූහ. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ ඒ ආරාමිකකුලය බැඳවී ය. (සිර කරවී ය.)

63. දුතියමපි ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙඤ්ඤා පනත්චිවරං ආදාය පිලිඤ්ඤාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. පිලිඤ්ඤාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය වරමානො යෙන තස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්ඤා පටිච්ඡාසකෙ පුච්ඡී: “කහං ඉමං ආරාමිකකුලං ගත” නති. “එතීස්සා භනෙන, සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤා ඛක්ඛාපිත” නති.

64. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා යෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්ඤා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො යෙනායසමා පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්ඤා ආයසමනං පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනං ඛො රාජානං මාගධං සෙතියං බිම්බිසාරං ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා එතදවොච: “කීස්ස මහාරාජ ආරාමිකකුලං ඛක්ඛාපිත” නති. “තස්ස භනෙන, ආරාමිකස්ස ඤරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්ඤි තාදිසා අමනාකමපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස? තිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා” ති.

65. අථ ඛො ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනති අබ්බුච්චි. සො අගොසී සබ්බසොචණ්ණං මයො. “ඉදං පන තෙ මහාරාජ, තාව ඛන්තං සුවණ්ණං කුතො” ති. “අඤ්ඤාතං භනෙන, අය්‍යස්ස එසො¹ ඉද්ධානුභාවො” ති තං ආරාමිකකුලං මුඤ්ඤාපෙසි. මනුස්සා “අය්‍යන කීර පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා සරාජ්කාය පරිසාය උතාරිමනුස්සධම්මො² ඉද්ධිපාවිහාරියං දස්සිත” නති අනතමනා අභිපසනතා ආයසමතො පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා පඤ්ච හෙසජ්ජාති අභිහරිංසු. සෙය්‍යපීදං: සපපි³ නචනීතං තෙලං මධු⁴ එණ්ණිත” නති.

66. පකතියාපි ච ආයසමා පිලිඤ්චවෙඡ්ඤා ලාභී හොති පඤ්ඤානං හෙසජ්ජානං. ලභං ලභං පරිසාය විස්සජ්ජති. පරිසා වස්ස හොති ඛානුලිකා⁵. ලභං ලභං කොලමොපි සටෙපි පුරෙඤ්ඤා පටිසාමෙති⁶. පරිස්සාවතාතිපි එවිකායොපි පුරෙඤ්ඤා වාතපාතෙසු ලග්ගෙති. තාති මලිනවිලිතාති නිට්ඨනති. උඤ්ඤෙහිපි විහාර මකිණ්ණො විකිණ්ණො හොනති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසිසිඤ්ඤා උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙතති: “අනෙතො කොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුතතීයා සෙය්‍යථාපි රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො” ති.

67. අස්සොසුං ඛො භිකූ භෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භිකූ අපට්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙතති: “කථං හි නාම භිකූ එවරූපාය ඛානුලලාය වෙතෙස්ස-නති” ති. අථ ඛො තෙ භිකූ⁷ භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර භිකඛවෙ, භිකූ එවරූපාය ඛානුලලාය වෙතෙනති”⁸ ති. “සච්චං භගව”.

-පෙ- විගරහිඤ්ඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි. “යාති ඛො පන තාති ගිලානානං භිකූනං පටිසායනීයාති හෙසජ්ජාති, සෙය්‍යපීදං: සපපි නචනීතං තෙලං මධු එණ්ණිතං, තාති පටිග්ගහෙඤ්ඤා සතතානපරමං සනතිතිකාරකං පරිභුඤ්ඤිතඛොති. තං අතිකකාමයතො යථා ධම්මො කාරෙතඛෙබ්බො” ති.

හෙසජ්ජ අනුඤ්ඤානිභාණ්ඩාරො පඨමො

1. “අය්‍යස්සෙවෙසො” ම ඡ සං. 2. “උතාරිමනුස්ස ධම්මං” ම ඡ සං. PTS.
 3. “සපපි.” ම ඡ සං. PTS. 4. “මධුං” ම ඡ සං.
 5. “ඛානුලලිකා” ම ඡ සං. PTS. 6. “පටිසාමෙති” අ වි. ඡ වි.
 7. “නෙ අනෙකපරියායෙන විගරහිඤ්ඤා” ම ඡ සං. 8. “වෙතෙස්සනතිති” සී මු.

63. දෙවනු ද ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාසිටුරු ගෙන පිලිඤ්ඤමට පිඬු පිණිස ගියේ ය. පිලිඤ්ඤමෙහි ගෙපිලිවෙලින් පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙට එළඹියේ ය. එළඹ “මේ ආරාමිකකුලය කොහි ගියේ ද” යි අසල් වැස්සන් අතින් විචාලේ ය. “සාමිනි, ඒ රන්මාලාව හෙතු කොට රජු විසින් බඳවන ලද්දේ ය” යි කීහ.

64. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගේ මාලිගාවට ගියේ ය. ගොස් පැණවූ අයුතෙහි හුන්නේ ය. ඉක්බිති මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ පසෙක හුන් මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගෙන් “මහරජ, කුමක් හෙයින් ආරාමිකකුලය බඳවන ලද ද” යි ඇසී ය. “සාමිනි, ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙයි මනා රු ඇති දෑකුම්කලු සිත් ගන්නා රන්මාලයක් තිබේ. එබඳු වූ රන්මාලාවක් අපගේ අන්තර්ගතයෙහි ද නැත. ඒ දුප්පතාට රන්මාලයක් කොසින් ද? නිසැකයෙන් සොරකමින් ගෙන එන ලද ය”.

65. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ “මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගේ ප්‍රාසාදය රන් වේවා” යි ඉටුයේ ය. ඒ ප්‍රාසාදය සියල්ල රන් වී ය. “මහරජ, ඔබට මේ තරම් බොහෝ රන් කොසින් ද?” “සාමිනි, දැන ගන්නා ලද්දේ ය. ආයුෂමත් වහන්සේගේ මේ සාඥානුභාව ය” යි ඒ ආරාමික කුලය නිදහස් කොට හැරියේ ය. මිනිස්සු “සාමි වූ පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන් විසින් රජුන් සහිත වූ පිරිසෙහි උතුරුමිනිස්දමින් ඉදුපෙලහරක් දක්වන ලද්දේ ල” යි සතුටු සිත් ඇත්තාහු විශෙෂයෙන් පහන් වූවෝ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ තෙරුන්ට පස් බෙහෙත් එළවූහ. එනම් ගිතෙල් වෙඩිරු කලතෙල් මීපැණි සකුරු යන මේ ය.

66. ආයුෂමත් පිලිඤ්චවච්ඡ සථවිර තෙමේ ප්‍රකානියෙන් ම පස් බෙහෙත් ලබනසුලු වේ. ලත් ලත් දෙය පිරිසට පරිත්‍යාග කරයි. උත්වහන්සේගේ පිරිස ද ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලකය පිණිස පිලිපන්නේ වේ. ලත් ලත් දෙය මහසැලි ද කල ද පුරවා තැන් පත් කරයි. පෙරහන් ද පසුමිබි ද පුරවා වාකවුච්චල එල්ලයි. ඒ වැගිරි වැගිරි තිබේ. මියන්ගෙන් ද ආවාසයෝ හැම අතින් ගැවසී ගත්තාහු වෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෝ (ඒ දෑක) “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ මේ ශ්‍රමණයෝ ඇතුළත කොටුගල් ඇත්තෝ ය. මගධෙඤ්චර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු වැනි ය” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්දු කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

67. භික්ෂුහු අවමන් කරණ තින්දු කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු ආශා රහිත වූවාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “කෙසේ තම් භික්ෂුහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස (ප්‍රත්‍යයයන් බොහෝ සේ රැස් කිරීමට) සිතූහු ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්දු කෙරෙත්. දෙස් කියත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, භික්ෂුහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස සිතත් ල, සැබෑ ද” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”. -පෙ- ගරහා දූහැමි කතා කොට “ගිලන් භික්ෂුන් විසින් වැලඳිය යුතු වූ (රස විදිය යුතු වූ) යම් ඒ බෙහෙත් එනම් ගිතෙල් වෙඩිරු කලතෙල් මීපැණි සකුරු වේ ද, ඒ පිලිගෙන සහියක් නගා තබා වැලඳිය යුතු ය. ඒ නියමිත කාලය (සතිය) ඉක්මවන්නහුට ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

බෙහෙත් අනුදන් පලමුබණවර නිමි.

1. අඵ බො භගවා ඝාමජීයං යථාභිරතං විහරිතා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි.

2. අද්දසා බො ආයසමා කඛබ්බාරෙවතො අනතරාමග්ගෙ ගුලකරණං ඔකකම්මිභා ගුලෙ පිට්ඨමපි ඡාරිකමපි පකඛිපනෙත. දිසවාන “අකපටියො ගුලො. සාම්ඝො. න කපපති ගුලො විකාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති කුකකුච්චා- යනොතා සපරිසො ගුලං න පරිභුඤ්ජති. යෙපිස්ස සොතබ්බං මඤ්ඤනති, තෙපි ගුලං න පරිභුඤ්ජනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “කීමන්ථාය¹ භිකඛවෙ, ගුලෙ පිට්ඨමපි ඡාරිකමපි පකඛිපනෙති” ති. “ඛකිනන්ථාය² භගවා” ති. “සවෙ භිකඛවෙ, ඛකිනන්ථාය³ ගුලෙ පිට්ඨමපි ඡාරිකමපි පකඛිපනෙති, සො ව ගුලොතෙව සබ්බං ගච්ඡති. අනුජානාමි භිකඛවෙ, යථාසුඛං ගුලං පරිභුඤ්ජතු” නති.

3. අද්දසා බො ආයසමා කඛබ්බාරෙවතො අනතරාමග්ගෙ වචෙව මුග්ගං ජාතං. පසිසිතා “අකපටියා මුග්ගා, පකකාපි මුග්ගා ජායන්ති” ති කුකකුච්චායනොතා සපරිසො මුග්ගං න පරිභුඤ්ජති. යෙපිස්ස සොතබ්බං මඤ්ඤනති තෙපි මුග්ගං න පරිභුඤ්ජනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සවෙ භිකඛවෙ, පකකාපි මුග්ගා ජායන්ති, අනුජානාමි භිකඛවෙ, යථාසුඛං මුග්ගං පරිභුඤ්ජතු” නති.

4. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භිකඛුතො උදරවාතාඛාධො හොති. සො ලොණසොචීරකං අපාසි. තස්ස සො උදරවාතාඛාධො පටිපසස්සමග්ගි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භිකඛවෙ, ගිලානස්ස ලොණසොචීරකං අගිලානස්ස උදකසමගීන්තං පානපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජතු” නති.

5. අඵ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරී. තනු සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵ්චනෙ කලඤ්ඤකතිවාපෙ. තෙන බො පත සමයෙන භගවතො උදරවාතාඛාධො හොති.

6. අඵ බො ආයසමා ආනන්දො “පුබ්බෙපි භගවතො උදරවාතාඛාධො තෙකටුලාය⁴ යාගුයා ඵාසු හොති” ති සාමං තිලමපි තඤ්ඤෙලමපි මුග්ගමපි විඤ්ඤපෙතො අනොතො වාසෙතො අනොතො සාමං පටිච්චා භගවතො උපනාමෙසි “පිච්චු භගවා තෙකටුලයාගු” නති.

7. ජානනාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති. ජානනාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං විදිතා පුච්ඡන්ති. කාලං විදිතා න පුච්ඡන්ති. අත්ඝංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති. තො අනත්ඝංභිතං. අනත්ඝංභිතෙ සෙතුසතො තථාගතානං. දථීභි ආකාරෙහි බුද්ධා භගවතො භිකඛු පටිපුච්ඡන්ති. “ධමමං වා දෙසිස්සාම සාවකානං වා සිකඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමා” ති.

8. අඵ බො භගවා ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනොසි “කුතො‘යං⁵ ආනන්ද, යාගු” ති.

1. “කීමන්ථාය” ම ඡ සං. PTS. 2. “ඛද්ධන්ථාය” ම ඡ සං.
,, “ඵද්ධන්ථාය” PTS.
3. “ඵද්ධන්ථාය” ම ඡ සං. සීමු - කත් වි
4. “තෙකටුල” ම ඡ සං.
5. “කුතායං” ම ඡ සං. PTS.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර කැමති තාක් වාසය කොට රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

2. ආයුෂමත් කඩ්ධාරෙවන සථවිර තෙමේ අතරමග උක්භකුරු කරණ තැනකට ඇතුල් ව උක්භකුරුවල පිටි ද අළු ද බහන්නවුන් දුටුයේ ය. දැක “උක්භකුරු අකැප වේ. ආමිස සහිත වේ. නො කල්හි වලදන්තට උක්භකුරු කැප නො වේ ය” යි කුකුස් කරන්නේ පිරිස් සහිත ව උක්භකුරු නො වලදයි. උන්වහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද උක්භකුරු නො වලදන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කුමක් සඳහා උක්භකුරුවල පිටිත් අළුත් බහන් ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බඳිනු (කැටි කරණ) සඳහා ය.” “මහණෙනි, කැටි කිරීම සඳහා උක්භකුරුවල පිටිත් අළුත් බහන් නම්, එ ද උක්භකුරු ම ය යි සඛ්‍යාවට යෙයි. මහණෙනි, උක්භකුරු කැමැති සේ වලදන්තට අනුදනිමි” යි.

3. ආයුෂමත් කඩ්ධාරෙවන සථවිර තෙමේ අතර මග දී වර්වස්භි හටගත් මුං (මුංපැල) දුටුයේ ය. දැක “මුං නො කැප ය. තැම්බු මුං ද පැල වේ ය” යි කුකුස් කරමින් පිරිස් සහිත ව මුං නො වලදයි. උන්වහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද මුං නො වලදන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තැම්බු මුං හටගණිතත් මහණෙනි, කැමැති සේ (තැම්බු) මුං වලදන්තට අනුදනිමි” යි.

4. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට උදරවාතාබාධයක් වේ. හෙ තෙමේ ලොණසොචිරකය* බියේ ය. ඔහුගේ ඒ උදරබාධය සංසිඳුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ගිලනහුට ලොණසොචිරකය අනුදනිමි. නො ගිලනහුට දිය හා මුසු කළ ලොණසොචිරකය පානපරි භාගයෙන් වලදන්තට අනුදනිමි” යි.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිලිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාපයෙහි වූ වෙළුම්වනසෙහි වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උදරවාතාබාධයක් වේ.

6. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිර තෙමේ “පෙරත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උදරවාතාබාධය නිකුළුකැඳෙන් පහසු වූයේ වේ ය” යි තෙමේ තල ද සහල් ද මුං ද විණවා (ඉල්ලා) ගේතුල තබා ඇතුළත තමා විසින් පිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිකුළුකැඳ වලදන සේක්වා” යි එළවී ය.

7. තථාගතවරයෝ දන්නෝ ද විචාරත්. දන්නෝ ද නො විචාරත්. කල් දැන විචාරත්. කල් දැන නො විචාරත්. තථාගතවරයෝ අභී සහිත වූවක් විචාරත්. අනභීයෙන් යුක්ත වූවක් නො විචාරත්. තථාගතවරයන්ට අනභීයෙන් යුක්ත වූවෙහි හෙතු නැසීම මාගීයෙන් සිද්ධ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ධර්මය හෝ දෙසන්නෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද හෝ පණවන්නෙමු” යි දෙඅසුරකින් භීක්ෂුන් විචාරත්.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, මේ කැඳ කො තැනින් ලැබුනේ ද” යි ආයුෂමත් අනදතෙරැත් විවාල සේක.

* උපග්‍රහය බලනු

9. අථ බො ආයසමා ආනන්දො භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි. විගරහි බුද්ධො භගවා “අනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණිකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම නිං ආනන්ද, ඵවරූපාය බාහුලාය වෙතෙස්සසි ? යදපි ආනන්ද, අනෙතා වුත්ථං¹, තදපි අකප්පියං. යදපි අනෙතා පකකං, තදපි අකප්පියං. යදපි සාමං පකකං, තදපි අකප්පියං. තෙනං ආනන්ද, අප්පසන්නාතං වා පසාදය” -පෙ- විගරහිනිා ධම්මිං කථං කච්චා හීකච්ච ආමනෙතසි: “හ භීකඛවෙ, අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං පරි භුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජියා, ආපතති දුකකථස්ස. අනෙතා වෙ භීකඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං. තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා, ආපතති නිණ්ණං දුකකථාතං. අනෙතා වෙ භීකඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා, ආපතති ද්වන්තං දුකකථාතං. අනෙතා වෙ භීකඛවෙ, වුත්ථං බහි පකකං සාමං පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා, ආපතති ද්වන්තං දුකකථාතං. බහි වෙ භීකඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා, ආපතති ද්වන්තං දුකකථාතං. අනෙතා වෙ භීකඛවෙ වුත්ථං බහි පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා, ආපතති දුකකථස්ස. බහි වෙ භීකඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා, ආපතති දුකකථස්ස. බහි වෙ භීකඛවෙ, වුත්ථං බහි පකකං සාමං පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා ආපතති දුකකථස්ස. බහි වෙ භීකඛවෙ, වුත්ථං බහි පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජියා, අනාපතති” ති.

10. තෙන බො පන සමයෙන හීකච්ච “භගවතා සාමංපාකො පටිකඛිචේතා” ති පුන පාකො කුකච්චවායනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භීකඛවෙ, පුන පාකං පච්චු” නති.

11. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහං දුබ්භිකඛං ගොති. මනුස්සා ලොණමපි තෙලමපි තඤ්ඤෙලමපි බාදනීයමපි ආරාමං ආහරන්ති. තාති හීකච්ච බහි වාසෙතති. උකකපිණ්ණිකාපි බාදන්ති. වොරාපිං හරන්ති. දමකාපි හරන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භීකඛවෙ, අනෙතා වාසෙතු” නති. අනෙතා වාසෙතවා බහි පාවෙතති. දමකා පරිවාරෙතති. හීකච්ච අවිස්සන්ථා² පරිභුඤ්ජන්ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භීකඛවෙ, අනෙතා පච්චු” නති. දුබ්භිකෙක කප්පියකාරකා බහුතරා හරන්ති. අප්පතරං හීකච්චතං දෙතති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භීකඛවෙ, සාමං පච්චුං. අනුජානාමි භීකඛවෙ, අනෙතා වුත්ථං³ අනෙතා පකකං සාමං පකක” නති.

12. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා හීකච්ච ඛාසීසු වස්සං වුත්ථා⁴ රාජගහං ගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සන්තාය අන්තරාමග්ගෙ න ලභීංසු ලුබ්භස්ස වා පණ්ණිතස්ස වා නොජන්තස්ස යාවදන්ථං පාරිජුරිං. බහුඤ්ඤෙ ඵලබාදනීයං අගොසි. කප්පියකාරකො ව න අගොසි අථ බො තෙ හීකච්ච කීලනාරූපා යෙන රාජගහං චෙඵචන්තං. කුලන්දකුන්චාවො යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමිත්තවා භගවන්තං. අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදිංසු.

1. “අනෙතා වුත්ථං” ම ඡ සං.
 2. “අවිස්සන්ථා” ම ඡ සං P T S.
 3. “අනෙතා වුත්ථං” ම ඡ සං.
 ,, “අවිස්සන්ථාය” තො චි. ම නු ප.
 4. “වස්සං වුත්ථං” ම ඡ සං.

13. ආචිණ්ණං බො පනෙනං බුද්ධානං භගවන්නානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අඵ බො භගවා තෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ, බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චිත් අප්පකීලමථෙන අද්ධානං ආගතා? කුතො ච තුමෙහ භික්ඛවෙ, ආගච්ඡථා?” ති. “බමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, ඉධ මයං තනෙන කාසිප්ප වස්සං චුත්ථා රාජගහං ආගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සන්තාය අන්තරාමගෙහ න ලභිමො ලුබ්බස්ස වා පණීතස්ස වා හොජන්තස්ස යාවදත්ථං පාරිජුරං. බහුඤ්ච ඵලබාදනීයං අතොසි. කප්පියකාරකො ච න අහොසි. තෙන මයං කීලන්තරුපා අද්ධානං ආගතා” ති.

14. අඵ බො භගවා ඵතස්මිං නිදනෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කතො භික්ඛු ආමනෙහසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යත් ඵලබාදනීයං පස්සති, කප්පියකාරකො ච න තොති, සාමං ගතෙත්වා හරීත්වා කප්පිය-කාරකං¹ පස්සිත්වා භූමියං නිකම්පිත්වා පටිග්ගහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිතුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උග්ගහිතපටිග්ගහිත” නති².

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නවා ච තිලා නවඤ්ච මධු උප්පන්නා තොනති. අඵ බො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඵතදතොසි: “යනනුනාහං නවෙ ච තිලෙ නවං ච මධුං. බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඛ්ඤ්ඤා දදෙය්‍ය” නති. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි³. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා ඵකමන්තං අට්ඨාසි. ඵකමන්තං ධිතො බො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං ඵතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො සවාතනාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඛ්ඤ්ඤා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හි-භාවෙන. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා පකකාමි.

16. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රතනියා අච්චයෙන පණීතං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදුපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො හො ගොතම, නිට්ඨිතං භන්ත” නති. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවීචරං ආදාය යෙන තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛ්ඤ්ඤා.

17. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛ්ඤ්ඤා පණීතෙන බාදනීයෙන හොජනීයෙන සහත්ථා සන්තපෙත්වා සමපචාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණ්ණං ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසීත්තං බො තං බ්‍රාහ්මණං භගවා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තො-රෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

18. අඵ බො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අචිරපකකන්තස්ස භගවතො ඵතදතොසි: “යෙසං බො මයා අත්ථාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසඛ්ඤ්ඤා නිමනතිතො තවෙ ච තිලෙ නවං ච මධුං දස්සාමි” ති තෙ මයා පමුච්චා⁴ දුතුං. යනනුනාහං තවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං කොලමෙඛි ච සටෙහි ච ආරාමං ආහරා-පෙය්‍ය” නති⁵.

1. “කප්පියකාරකෙ” ම ඡ සං. 2. “උග්ගහිතං පටිග්ගහිතුන්ති” ම ඡ සං.
 3. “පටිසම්මොදි” ම ඡ සං. 4. “පමුච්චා” ම ඡ සං.
 5. “හරංපෙය්‍යන්ති”

13. භාග්‍යවත් බුදුරජුන් විසින් ආගන්තුක භික්ෂුන් සමග මේ පිළිසඳර කතා කිරීම පුරුදු කරණ ලද්දේ ම ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? කිම නිදුකින් අධන් මග ආවානු ද? මහණෙනි, තෙපි කොතැනින් එවු ද?” යි ඒ භික්ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි මෙහි කසිදනව්වෙහි වුසු වස් ඇත්තමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුක්මට රජගහ නුවරට එන්නමෝ අතර මග දී රළු වූ හෝ මිහිරි වූ හෝ සැහෙන පමණ බොජුන් නො ලැබීමු. බොහෝ කැ යුතු එළවලී ද වී ය. කැපකරුවෙක් ද නො වූයේ ය. එයින් අපි කලාන්තසවභාව ඇත්තමෝ අධන්මග ආවෝ වෙමු” යි.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, යම් තැනෙක කැ යුතු එළවලී දකී ද, කැපකරුවෙක් නො වේ ද, (එය) තමන් ගෙණ ගොස් කැපකරුවෙකු දැක බිම හෙලා පිළිගන්වා ගෙණ වලදන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, උග්‍යතිතපටිග්‍යතිතය (තමා විසින් ගත් එලාදිය වැලදියටි වුව නැවත පිළිගන්වා ගැණීම) අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

15. එකල්හි එක්තරා බමුණකුහට අළුත් තල ද අළුත් මීපැණි ද ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති ඒ බමුණාහට “මම අළුත් තලත් අළුත් මී පැණිත් බුද්ධපුමුඛසංඝයාට දෙන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වි ය. එකල්හි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය යුතු වූ සිත් ගන්නා කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට “හවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙට පිණිස මාගේ බත ඉවසාවා” යි (කී ය). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිභාවයෙන් ඉවසා වදල සේක. එකල්හි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන නික්ම ගියේ ය.

16. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඒ රූය ඉක්ම යැමෙන් (පසු) ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දැ බිදිය යුතු දැ පිළියෙල කරවා “හවත් ගෞතමය, දැන් කාල ය සි. බත් නිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා ලී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරොවා පා සිටුරු ගෙණ ඒ බ්‍රාහ්මණයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුතෙහි වැඩ හුන් සේක.

17. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බුද්ධපුමුඛභික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියනින් සතස්වා හොදින් වලදවා වලද අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බ්‍රාහ්මණයාට දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා නියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

18. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි නොබෝ වේලාවක දී ඒ බමුණාහට “අළුත්තල ද අළුත්මී ද දෙන්නෙමි සි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධපුමුඛභික්ෂුසංඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, මා විසින් ඒ දෑ දීමට සිහිපත් නො කරණ ලදී. මම අළුත්තලත් අළුත්මීපැණිත් මහසෑලිවලින් ද කළවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙණ යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වි ය.

19. අළු බො සො බ්‍රාහ්මණො නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං කොලලොභි ච සටෙභි ච ආරාමං ආතරුපෙඤා යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතො බො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදුවොච: “යෙසං බො මයා නො ගොතම, අන්ධාය බුද්ධිපමුබො භික්ඛුසංඝො නිමන්තිතො ‘නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං දසසාමි’ ති, තෙ මයා පච්චුට්ඨා දානුං. පතිගණනාතු මෙ භවං ගොතමො නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධු” නති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛුතං දෙභී” ති.

20. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ අප්පමන්තකෙපි පචාරෙන්නති. පටිසඛ්ඛාපි පටිකම්පන්නති. සබ්බො ච සබ්බෙසා පචාරිතො භොති. භික්ඛු කුකකුච්චායන්තා න පතිගණන්තති. “පතිගණනාථ¹ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තතො නීතටං භුන්තාපිනා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං. පරිභුඤ්ජතු” නති.

21. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො උපනිදදස්ස සක්ඛපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං සඛ්ඛස්ස අන්ධාය බාදනීයං පාහෙසි: “ඉදං බාදනීයං² අයස්ස උපනිදදස්ස දස්සෙඤා සඛ්ඛස්ස දානබ්බ” නති.

22. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපනිදෙඤ සක්ඛපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටෙඨා භොති.

23. අළු බො තෙ මනුස්සා ආරාමං ගන්ඤා භික්ඛු පුච්ඡිංසු: “කහං භන්තෙ, අයො උපනිදෙඤ” ති. එසාමුසො ආයසමා උපනිදෙඤ සක්ඛපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටෙඨා” ති. “ඉදං භන්තෙ බාදනීයං අයස්ස උපනිදදස්ස දස්සෙඤා සඛ්ඛස්ස දානබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “තෙන හි භික්ඛවෙ, පටිගහන්තො නික්ඛිපථ යාව උපනිදෙඤ ආගච්ඡති” ති.

24. අළු බො ආයසමා උපනිදෙඤ සක්ඛපුත්තො පුරෙභන්තං කුලාති පසිරුපාසිඤා දිවා ආගච්ඡති.

25. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ අප්පමන්තකෙපි පචාරෙන්නති. පටිසඛ්ඛාපි පටිකම්පන්නති. සබ්බො ච සබ්බෙසා පචාරිතො භොති. භික්ඛු කුකකුච්චායන්තා න පතිගණන්තති. “පතිගණනාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පුරෙභන්තං පටිගහතිතං භුන්තාපිනා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං. පරිභුඤ්ජතු” නති.

26. අළු බො භගවා රාජගහෙ යථාභිරත්තං විහරිඤා යෙන සාවඤ්චි තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්චි තදචසරී. තත්‍ර සුදං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

27. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො සාවිපුත්තස්ස කායචාතා-බාබො භොති.

1. “පටිගණනාථ” ම ඡ සං.
 2. “ඉදං බාදනීයං” ඉති මරමකඛරපොඤ්ඤෙ න දිස්සන්තෙ.

19. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ අළුත්තලන් අළුත්මිපැණින් මහ සැලිවලින් ද කලවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, “අළුත්තලන් අළුත් මිපැණින් දෙන්නෙමි” යි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, ඒ දෑ දීමට මා විසින් සිහි නො කරණ ලදී. හවන් ගෞතම තෙමේ මාගේ අළුත්තලන් අළුත්මිපැණින් පිළිගණිවා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භික්ෂුන්ට දෙව”.

20. එකල්හි භික්ෂුහු දුර්භික්ෂයෙහි සුළුදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. සලකා ද ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙත්. සියලු සංඝ තෙමේ නොජන (වලඳ) පවරණය කෙළේ වෙයි. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලඳවු. මහණෙනි, වැලඳු නැතින් ගෙන එන ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය (පඨම පවරණා සිකාපදයෙහි කී ලෙසින් අසිරිත් නො කළ ආහාරය) වලඳ අවසන් කළ පැවරු මහණහු විසින් වලඳන්නට අනුදනිමි” යි.

21. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමන් උපනඤ තෙරුන්ගේ උපසා-යකතුලයක් සංඝයා පිණිස “මේ කැ යුතු දෑ සාමි වූ උපනඤ තෙරුන්ට පෙන්වා සංඝයාට දිය යුතු ය” යි කැමක් යැවී ය.

22. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර ආයුෂමන් උපනඤ සඨවිර තෙමේ පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ වේ.

23. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආරාමයට ගොස් “සාමිනි, සාමි වූ උපනඤ සඨවිර තෙමේ කොහි ද” යි භික්ෂුන් විචාලහ. “ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමන් උපනඤ සඨවිර තෙමේ පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ” යි. “සාමිනි, මේ කැම සාමි වූ උපනඤ තෙරුන්ට පෙන්වා සංඝයාට දිය යුතු ය” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, එසේ නම් පිළිගෙන උපනඤයන් එන තුරු බහා තබවු”.

24. ඉක්බිති ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමන් උපනඤ සඨවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි කුලයන් ඇසුරු කරමින් සිට ඉතා දහවල් එයි.

25. එකල්හි භික්ෂුහු දුර්භික්ෂයෙහි සුළුදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. සලකා ද ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙත්. “සියලු සංඝ තෙමේ පැවරුයේ වේ ය” යි භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලඳවු. මහණෙනි, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය වලඳ අවසන් කළ පැවරු (=හොජන ප්‍රතික්ෂෙප කළ) මහණහු විසින් වලඳන්නට අනුදනිමි” යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් සැවැත්නුවරට වැඩියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

27. එකල්හි ආයුෂමන් ශාරීපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේට කායදහ ආබාධයෙක් (කයදූවිල්ලෙක්) වේ.

28. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො යෙනායසමා සාරීපුනෙනා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා ආයසමනනං සාරීපුනනං එතදවොච: “පුබ්බ තෙ ආට්ඨසො සාරීපුනන, කායධාතාඛාධො කෙන එංසු හොතී” ති. “භිසෙහි ව මෙ ආට්ඨසො මුලාලිකාහි වා” ති.

29. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරීතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙවං ජෙතවනෙ අනතරහිතො මඤ්ඤිතියා පොකඛරණියා තීරෙ පාතුරහොසි.

30. අදදසා බො අඤ්ඤතරො නාගො ආයසමනනං මහාමොග්ගලානං දුරතොච ආගච්ඡනනං. දීඝවාන ආයසමනනං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “එතු බො භනෙන අයෙයා මහාමොග්ගලානො. ස්වාගතං භනෙන අය්‍යස්ස මහාමොග්ගලානස්ස. කෙන භනෙන, අය්‍යස්ස අපො? කිං දමමි” ති. “භිසෙහි ව මෙ ආට්ඨසො අපො මුලාලිකාහි වා” ති.

31. අඵ බො සො නාගො අඤ්ඤතරං නාගං ආණාපෙසි: “තෙන හි භණෙ අය්‍යස්ස භිසෙ ව මුලාලිකායො ව යාවදඨං දෙහි” ති. අඵ බො සො නාගො මඤ්ඤිතියා පොකඛරණියා ඔගාහෙතා සොණධාය භිසඤ්ච භිසමුලාලිකඤ්ච¹ අබ්බාහෙතා² සුචිකඛාලිතං චිකඛාලෙතා භණ්ඨිකං බන්ධිතා යෙනායසමා මහාමොග්ගලානො තෙනුපසඛකමි.

32. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරීතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙවං මඤ්ඤිතියා පොකඛරණියා තීරෙ අනතරහිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි.

33. සොපි බො නාගො මඤ්ඤිතියා පොකඛරණියා තීරෙ අනතරහිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි. අඵ බො සො නාගො ආයසමතො මහාමොග්ගලානස්ස භිසෙ ව මුලාලිකායො ව පටිග්ගභාපෙතා ජෙතවනෙ අනතරහිතො මඤ්ඤිතියා පොකඛරණියා තීරෙ පාතුරහොසි.

34. අඵ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො ආයසමතො සාරීපුනනස්ස භිසෙ ව මුලාලිකායො ව උපනාමෙසි. අඵ බො ආයසමතො සාරීපුනනස්ස භිසෙ ව මුලාලිකායො ව පරිභුතනස්ස³ කායධාතාඛාධො පටිපසස්සමහි. බහු භිසා ව මුලාලිකායො ව අවසිට්ඨා හොතති.

35. තෙන බො පන සමයෙන භිකඤ්ඤ දුබ්භිකෙඛ අප්පමත්තකෙපි පචාරෙනති. පටිසඛොපි පටිකම්පනති. සබ්බො ව සබ්බො පචාරිතො හොතී. භිකඤ්ඤ කුකඤ්චවායනතා න පතිගණ්හනති. “පතිගණ්හාථ භිකඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. “අනුජානාමි භිකඛවෙ, වතට්ඨං පොකඛරට්ඨං භුතතාචිතා පචාරිතෙන අනතීරිතනං පරිභුඤ්ජතු” නති.

1. “හිස මුලාලිං” සි මු.
2. “අග්ගහෙතා” ම නු ප. තො චි. “අබ්බාහිතා” ම ජ සා. 3. “භුතනස්ස” ම ජ සා.

28. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේ ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ වෙතට එළඹියහ. එලඹ “ඇවැත්නි, ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්ස, පෙර ඔබගේ කයදූවිල්ල කුමකින් පහසු වී ද?” යි ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ. “ඇවැත්නි, මාගේ රොගය නෙළුම්ආලයෙන් ද නෙළුම්දූලියෙන් ද පහසු වී ය”.

29. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිවූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කළ අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් ජෙනවනයෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් මන්දකිනී පොකුණු ඉටුරෙහි පහළ වූ සේක.

30. එක්තරා ඇතෙක් එන්නා වූ ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේට “සාමිනි, සාමි වූ මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේ වහින සේක්වා. සාමිනි, සාමි වූ මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේගේ යහපත් පැමිණීමෙකි. සාමිනි, සාමින් වහන්සේට කුමකින් ප්‍රයෝජන වේ ද, (මම) කුමක් දෙමි ද” යි කීයේ ය. “ඇවැත්නි, මට නෙළුම්ආලයෙන් ද, නෙළුම්දූලියෙන් ද ප්‍රයෝජන වේ”.

31. එවිට ඒ ඇත්තෙමේ එක්තරා ඇතකුට “කොල, එසේ නම් සාමින් වහන්සේට නෙළුම්ආල ද නෙළුම්දූලි ද සැහෙන පමණ දෙව” යි අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත්තෙමේ මන්දකිනීපොකුණට බැස හොඹින් නෙළුම්ආල ද නෙළුම්දූලි ද උපුටා ගෙන මනා කොට සෝදා මිටියක් බැඳ ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේ වෙතට පැමිණියේ ය.

32. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිවූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කළ අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් වහා මන්දකිනී පොකුණු ඉටුරෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් ජෙනවනයෙහි පහළ වූ සේක.

33. ඒ ඇත්තෙමේ ද මන්දකිනීපොකුණුඉටුරෙහි අතුරුදහන් ව ජෙනවනයෙහි පහළ වූයේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත්තෙමේ ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේට නෙළුම්ආල ද නෙළුම්දූලි ද පිළිගන්වා ජෙනවනයෙහි අතුරුදහන් ව මන්දකිනීපොකුණු ඉටුරෙහි පහළ වූයේ ය.

34. ඉන් පසු ආයුෂමත් මහාමොද්දගලායන සථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට නෙළුම්ආල ද නෙළුම්දූලි ද එළවූහ. නෙළුම්ආල ද නෙළුම්දූලි ද වැලඳු ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේගේ කයේ දූවිල්ල සංසිඳුනේ ය. බොහෝ නෙළුම්ආල ද නෙළුම්දූලි ද ඉතිරි වී ය.

35. එකල්හි භික්ෂුහු දුර්භික්ෂයෙහි සවලාමාත්‍රයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. දැන ද ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙත්. සියලු සමස නෙමේ ද පැවරුයේ වේ. භික්ෂුහු කුකුස් කරමින් නො පිළිගනිත්. “මහණෙනි, පිළිගනිවු. වලඳවු. මහණෙනි, වලඳ අවසන් කළ මහණහු විසින් වනයෙහි හටගත් පිටුම්භසෙහි හටගත් අතිරික්ත නො වූ දෑ වලඳන්නට අනුදනිමි”.

36. තෙන බො පන සමයෙන සාවස්ථිං ඛන්ධං ඵලබාදනීයං උප්පන්නං¹ හොති. කප්පියකාරකො ව න හොති. භික්ඛු කුකකුච්චායනතා ඵලං න පරිභුඤ්ජනති. භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අභිජං නිබ්බට්ඨිජං² අකතකප්පං ඵලං පරිභුඤ්ජතු” නති.

37. අඵ බො භගවා සාවස්ථිං යථාභිරතතං විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්ත සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵචනො කලඤ්ඤතිවාසෙ.

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරසු භික්ඛුනො භගඤ්ඤාබාධො හොති. ආකාසගොතොනො වෙඤ්ජො සත්ඤ්ඤමං කරොති. අඵ බො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිඤ්ඤනො යෙන තසු භික්ඛුනො විහාරො තෙනුපසඞ්කමි. අද්දසා බො ආකාසගොතොනො වෙඤ්ජො භගවනං දුරතොව ආගච්ඡනං. දිස්වාන භගවනං ඵතදවොච: “ආගච්ඡතු භවං ගොතමො, ඉමසු භික්ඛුනො වච්චමගං පසුතු සෙය්ථාපි ගොධාමුඛ” නති.

39. අඵ බො භගවා “මමං³ ඛවායං මොසපුරිසො උප්පණෙඛති” ති තතොව පටිනිවතනිතො ඵතසමිං නිදුතෙ ඵතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්කං සනතිපාතාපෙතො භික්ඛු පටිපුච්ඡි: “අත්ථි⁴ භික්ඛවෙ, අමුකසමිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො?” ති. “අත්ථි භගවා” ති. “කිං තසු භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො?” ති. “තසු භනෙන ආයසමනො භගඤ්ඤාබාධො. ආකාසගොතොනො වෙඤ්ජො සත්ඤ්ඤමං කරොති” ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡවියං භික්ඛවෙ, තසු මොසපුරිසසු අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසුමාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සොභික්ඛවෙ, මොසපුරිසො සම්බාධෙ සත්ඤ්ඤමං කාරාපෙසුති. සම්බාධෙ භික්ඛවෙ, සුබුමා ඡවි. දුරොපයො වණො. දුප්පරිහාරං සත්ථං. තෙනං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදයං -පෙ- විගරහිතො ඛමමිං කථං කතො භික්ඛු ආමනොහි: “න භික්ඛවෙ, සම්බාධෙ සත්ඤ්ඤමං කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙය්, ආපතති පුලලච්චයසු” ති.

40. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු “භගවතා සත්ඤ්ඤමං පටිකඛිතත” නති වත්ඤ්ඤමං කාරාපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උඡ්ඤායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු වත්ඤ්ඤමං කාරාපෙසුනති” ති. අඵ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමස්ථං ආරොවෙසුං.

41. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු වත්ඤ්ඤමං කාරා-පෙනති” ති. “සච්චං භගවා” -පෙ- විගරහිතො ඛමමිං කථං කතො භික්ඛු ආමනොහි: “න භික්ඛවෙ, සම්බාධසු සාමනනා ද්විගුලා සත්ඤ්ඤමං වා වත්ඤ්ඤමං වා කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙය්, ආපතති පුලලච්චයසු” ති.

1. “උප්පන්නං” සි මු. 2. “නිබ්බතනිජං” ම ඡ සං.
 3. “සො මං” ම ඡ සං. 4. “අත්ථි කිර” ම ඡ සං. P T S.

36. එකල්හි සැවැත්නුවර කැයුතු බොහෝ ඵලවගී උපන්නේ වේ. කැපකරුවෙක් ද නො වේ. භික්ෂුහු කුකුස් කරමින් ඵල නො වළඳන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුහු කල ආට නැත්තා වූ ද (පැල වෙන) ආට ඉවත් කලා වූ ද කැප නො කලා වූ ඵලවගී වළඳන්නට අනුදනිමි” යි.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාපයෙහි වූ වෙළඳනාරාමයෙහි වාසය කරණ සේක.

38. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට භග්‍යදරාබාධයෙක් වේ. ආකාස-ගොන්න වෙද තෙමේ සැත්කම් (ශල්‍යකම්යක්) කරයි. එකල්හි භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ සෙනාසනවාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් ඒ මහණහුගේ විහාරයට වැඩි සේක. ආකාසගොන්න වෙද තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුවේ ය. දැක “තවත් ගෞතම තෙමේ (මෙහි) ඒවා. මේ මහණහුගේ කලගොසි කට වැනි වූ වසමග බලාවා” යි කීයේ ය.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මේ හිස් පුරුෂ තෙමේ මට විසුළු බස් බෙණේ ය” යි එයින් ම පෙරලා අවුත් මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසමසයා රැස් කරවා “මහණෙනි, අසුවල් වෙහෙර ගිලන් මහණෙක් ඇත්තේ ද” යි භික්ෂුන් විචාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය.” “මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ රොගය කුමක් ද?” “සුවාමිනි, ඒ ආයුෂමතුන් හට භග්‍යදරාබාධයෙකි. ආකාසගොන්න වෙද තෙමේ ශල්‍යකම් කෙරෙයි.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහූ සේක. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාගේ ක්‍රියාව නො ගැලපෙන්නක. අනුලොමී නො වූවෙක. නුසුදුස්සෙක. මහණකමට නො හොබනේ ය. අකැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ කෙසේ නම් සමබාධ සභානයෙහි (වස මග පස මග අතර) ශල්‍යකම් කරවී ද? මහණෙනි, ලිඛගප්‍රදේශයෙහි සිවිය සියුම් ය. වණය සුව කරණු අපහසු ය. ආයුධය ක්‍රියා කරවීම දුෂ්කර ය. මහණෙනි, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ ය” යි -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, ලිඛගප්‍රදේශයෙහි ශල්‍යකම් නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවන්නේ නම්, පුලසිආවැත් වේ ය” යි වදාල සේක.

40. එකල්හි සවගමහණෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශල්‍යකම්ය ප්‍රතික්ෂෙප කරණ ලද්ද” යි වසනිකම්ය කරවන්. අලොච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂුහු “සවගමහණෝ කෙසේ නම් වසනිකම් කරවන් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියන්. එකල්හි භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.

41. “මහණෙනි, සවගමහණෝ වසනිකම් කරවන් ල යනු සැබෑ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.” -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, ලිඛගප්‍රදේශය භාත්පස දැගුලකින් ඇතුළත ශල්‍යකම්ය ද (සමබාධයෙහි) වසනිකම්ය (වසනිපිඩනය) ද නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවා නම්, පුලසිආවැත් වේ ය” යි වදාල සේක.

42. අඵ බො භගවා රාජගහෙ යථාභීරතතං විහරිතා යෙන බාරාණසී තෙන චාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බත චාරිකං චරමානො යෙන බාරාණසී තදවසරි. තනු සුදං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මිගදයෙ.

43. තෙන බො පන සමයෙන බාරාණසියං සුපපියො ව උපාසකො සුපපියා ව උපාසිකා උභො පසන්නා¹ හොනති දයකා කාරකා සචසුපට්ඨාකා. අඵ බො සුපපියා උපාසිකා ආරාමං ගන්තවා විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඛකමිතා භික්ඛු පුච්ඡති: “කො භනෙන ගිලානො, කස්ස කීං ආතරියතු” ති.

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුතා විරෙවනං පීතං හොති. අඵ බො සො භික්ඛු සුපපියං උපාසිකං එතදවොච: “මයා බො භගිනි, විරෙවනං පීතං. අජො මෙ පටිච්ඡාදනියෙනා” ති. “සුට්ඨ අය්‍ය, ආතරියස්සතී” ති. ඝරං ගන්තවා අනොවාසිං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ භණෙ, පචත්තමංසං ජාතාහී” ති. “එවං අය්‍ය” ති බො සො පුරිසො සුපපියාය උපාසිකාය පටිසසුතා කෙවලකප්පං බාරාණසීං ආභිණ්ඩනොනා න අදදස පචත්තමංසං. අඵ බො සො පුරිසො යෙන සුපපියා උපාසිකා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා සුපපියං උපාසිකං එතදවොච: “තත්ථය්‍ය පචත්තමංසං. මාසානො අජා” ති.

45. අඵ බො සුපපියාය උපාසිකාය එතදහොසි: “තස්ස බො ගිලානස්ස භික්ඛුනො පටිච්ඡාදනියං අලභන්නස්ස ආබාධොවා අභිවඞ්ඝස්සති. කාල-කීරියාවා භවිස්සති. න බො මෙ තං පතිරූපං, යාතං පටිසසුතා න භරාපෙය්‍ය” තති. පොත්ථනිකං ගහෙතවා උග්‍රමංසං උකකන්තවා දුසියා අදුසි: “භද්ද ජෙ ඉමං මංසං සමපාදෙතා, අමුකසමිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො, තස්ස දජෙහි². යො ව මං පුච්ඡති, ගිලානාති පටිවෙදෙහි” ති උත්තරාසඛෙගන උග්‍රමං පවෙසෙතා³ ඔචරකං පටිසිතා මඤ්ඤකෙ නිපජ්ජී.

46. අඵ බො සුපපියො උපාසකො ඝරං ගන්තවා දුසිං පුච්ඡී: “කහං සුපපියා” ති. “එසය්‍ය⁴ ඔචරකෙ නිපන්නා” ති. අඵ බො සුපපියො උපාසකො යෙන සුපපියා උපාසිකා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා සුපපියං උපාසිකං එතදවොච: “කීස්ස නිපන්නාහී” ති. ගිලානමහී” ති⁵. “කීනො ආබාධො” ති. අඵ බො සුපපියා උපාසිකා සුපපියස්ස උපාසකස්ස එතමත්ථං ආරොවෙසි.

47. අඵ බො සුපපියො උපාසකො “අච්ඡරියං වත හො! අබ්බුතං වත හො! යාවසඤ්ඤායං සුපපියා පසන්නා, යනු හි නාම අත්තනොපි මංසාති පරිච්චන්තාති, කිමපතිමාය⁶ අඤ්ඤං කිඤ්චි අදෙය්‍යං භවිස්සතී” ති භට්ඨො උදග්ගො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා භගවන්තං අභි-වාදෙතා එකමන්තං නිසීදී.

1. “උභො පසන්නා” ම ඡ සං. PTS. අ චි. තො චි.
2. “දජෙහි” ම ඡ සං. 3. “වෙසෙතා” ම ඡ සං. 4. “එසාය්‍ය” ම ඡ සං.
5. “ගිලානාමහීති” ම ඡ සං. 6. “කිමපමාය” ම ඡ සං තො චි.

42. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට බරණැස්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් බරණැස් නුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස්නුවර මෘගදාය නම් වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි වසන සේක.

43. එකල්හි බරණැස් නුවර සුප්පියාඋපාසක තෙමේ ද සුප්පියා උපාසිකා තොමෝ ද යන දෙදෙන පැහැදුනෝ වෙත්. දායකයෝ වෙත්. කාරකයෝ වෙත්. සබ්බකාපසාදකයෝ වෙත්. එකල්හි සුප්පියාඋපාසිකා තොමෝ ආරාමයට ගොස් වෙහෙරෙන් වෙහෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට එළඹ “සවාමීනි, කවරෙක් ගිලන් වේ ද? කවරකුට කුමක් ගෙනෙනු යුතු ද” යි භික්ෂුන් අතින් විචාරයි.

44. එකල්හි එක්තරා මහණකු විසින් විරෙවන බෙහෙකක් බොන ලද්දේ වේ. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ “බුහුනනිය, මා විසින් විරෙවන බෙහෙකක් බොන ලදී. මට මස් රසයෙන් ප්‍රයෝජන වේ” යි සුප්පියා උපාසිකාවට කී ය. “ආයතීයන් වහන්ස, හොඳ යි. ගෙනෙනු ලබන්නේය” යි ගෙට ගොස් අතැවැසියකුට “සගය, යව. කඩපිලෙහි විකිණීමට තැබූ මස් දනුව” යි අණ කලා ය. “ආයතීවෙනි, එසේ ය” යි ඒ පුරුෂතෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාවට පිළිවදන් දී ගොස් මුළු බරණැස් ඇවිදින්නේ කඩපිලෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් නො දුටුයේ ය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් “ආයතීවෙනි, කඩපිලෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් තැන්තේ ය. අද මාසාත ය” (සතුන් මැරීම තහනම් ය) යි සුප්පියාඋපාසිකාවට දන්වී ය.

45. එවිට සුප්පියාඋපාසිකාවට “මස් රසය නො ලබන ඒ ගිලන් මහණහුගේ රොගය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මම යමක් දීමට පොරොන්දු දී එය නො යවන්නෙමි නම්, එය මට නුසුදුසු ය” යි මෙබඳු සිතෙක් වී ය. මස් කපන කැත්ත ගෙණ කලවා මස් කපා “කෙල්ල, මේ මස පිස සකස් කොට, අසවල් වෙහෙර ගිලන් මහණෙක් වේ. ඒ මහණහුට දෙව” යි දාසියට දුන්නී ය. “යමෙක් මා ගැණ විචාරා නම්, ගිලන් වූවා යි කියව” යි උතුරුසඵවෙන් කලවය වෙලා ගෙණ ඔවරකයට (නිදනගෙට) ඇතුල් ව ඇදෙහි හොත්තා ය.

46. ඉක්බිති සුප්පියාඋපාසක තෙමේ ගෙට ගොස් “සුප්පියාව කොහි ද” යි දාසිය විචාලේ ය. “ආයතීය, නිදනගෙයි හෝනී ය”. එවිට සුප්පියාඋපාසක තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් “කුමක් හෙසින් හෝනිති ද” යි සුප්පියාඋපාසිකාවගෙන් ඇසී ය. “මම ගිලන්මි”. “තීගේ ආබාධය කුමක් ද?” එවිට සුප්පියාඋපාසිකා තොමෝ සුප්පියා-උපාසකයාහට මේ කාරණය කී ය.

47. ඉක්බිති සුප්පියාඋපාසක තෙමේ “හවන්ති, අරුමයක! හවන්ති, පෙර නො වූවෙක! මේ සුප්පියාඋපාසිකාතොමෝ නිරවශෙෂයෙන් ශුඛාවත් ය. නිරවශෙෂයෙන් ප්‍රසන්න ය. තමන්ගේ ම මස් මෙසේ පරිත්‍යාග කරණ ලද නම්, මැය විසින් නො දිය හැකි වූ අන් කුමක් වන්නේ ද” යි සතුටු වූයේ ඔදවැසියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය.

48. එකමන්තං නිසිනොතා බො සුප්පියො උපාසකො භගවන්තං එතදවොච: “අඛිවාසෙකු මෙ භනොත භගවා සවානනාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” නි. අඛිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අඵ බො සුප්පියො උපාසකො භගවතො අඛිවාසනං විදිකා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභි- වාදෙකා පදකඛිණං කතා පකකාමි.

49. අඵ බො සුප්පියො උපාසකො නසො රත්තියා අච්චයෙන පණිතං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදුපෙකා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනොත, නිට්ඨිතං භත්ත” නති. අඵ බො භගවා පුබ්බණහ සමයං නිවාසෙකා පත්තච්චරං ආදය යෙන සුප්පියසො උපාසකසො නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිකා පඤ්ඤතෙන ආසතෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන.

50. අඵ බො සුප්පියො උපාසකො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිකා භගවන්තං අභිවාදෙකා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධිතං බො සුප්පියං උපාසකං භගවා එතදවොච: “කහං සුප්පියා” නි. “හිලාතා භගවා” නි. “තෙන හි ආගච්ඡතු” නි. “න භගවා උසොහනී” නි. “තෙන හි පරිගහතෙකාපි ආනෙඨා” නි. අඵ බො සුප්පියො උපාසකො සුප්පියං උපාසිකං පරිගහතෙකා ආනෙසි. නසො සතදසොනෙන භගවතො තාව මහාවණො රුළොහා අහොසි සුච්ඡ්චි ලොමජානො.

51. අඵ බො සුප්පියො ච උපාසකො සුප්පියා ච උපාසිකා “අච්ඡරියං වත හො! අඛිභුතං වත හො! නථාගතසො මනිද්ධිකතා මහානුභාවතා, යනු හි නාම සතදසොනෙන භගවතො තාව මහාවණො රුළොහා භවිසොති සුච්ඡ්චි ලොමජානො” නි හට්ඨා උදග්ගා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛසං පණිතෙන බාදනීයෙන හොජනීයෙන සහන්ඨා සන්තපෙසකා සමපචාරෙකා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනිත්පත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. අඵ බො භගවා සුප්පියං ච උපාසකං සුප්පියං ච උපාසිකං ධම්මියා කථාය සන්දසොසකා සමාදපෙකා සමුතොතෙජකා සමපහංසෙකා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

52. අඵ බො භගවා එතසමිං නිදුනෙ එතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසඛසං සන්තිපාතාපෙකා භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “කො භික්ඛවෙ, සුප්පියං උපාසිකං මංසං විඤ්ඤපෙසි” නි. එවං චුතො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “අහං බො භනොත සුප්පියං උපාසිකං මංසං විඤ්ඤපෙසි” නති. “ආහරිසිත්ථ භික්ඛු” නි. “ආහරිසිත්ථ භගවා” නි. “පරිභුඤ්ඤි ක්ඛං භික්ඛු” නි. “පරිඤ්ඤාහං¹ භගවා” නි. “පටිවෙකඛි ක්ඛං භික්ඛු” නි. “නාහං භගවා පටිවෙකඛි” නති.

53. විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම ක්ඛං මොසපුරිස, අප්පටිවෙකඛිකා මංසං පරිභුඤ්ඤිසසසි. මනුසොමංසං බො තියා මොසපුරිස, පරිභුත්තං. තෙනං මොසපුරිස, අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- විගර්හිකා ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනොතසි: “සන්ති භික්ඛවෙ, මනුසො සද්ධා පසන්තා. තෙහි අත්තනොපි මංසාති පරිච්චතතාති. න භික්ඛවෙ, මනුසොමංසං පරිභුඤ්ඤි තඛං. යො පරිභුඤ්ඤිය, ආපත්ති පුලලච්චයසො. න ව භික්ඛවෙ, අප්පටිවෙකඛිකා මංසං පරිභුඤ්ඤි තඛං. යො පරිභුඤ්ඤිය, ආපත්ති දුකකටසො” නි.

1. “පරිභුඤ්ඤාමහං” ම ඡ සං.

48. පසෙක හුන් සුප්පියඋපාසක තෙමේ “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්‍ෂුසංඝයා සමග ගෙටට මාගේ බත ඉවසා වදාරණ සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධුණ්ණිභාවයෙන් ඉවසු සේක. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

49. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙය බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “සවාමීනි, දන් මේ කාලය යි, බත නිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකරවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුකාලයෙහි හැඳ පොරොවා පා සිටුරු ගෙණ සුප්පියඋපාසකයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්‍ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුතෙහි හුන් සේක.

50. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක සිටි සුප්පිය උපාසකයාගෙන් “සුප්පියාව කොහි ද” යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, (ඕ නොමෝ) ගිලන් වූවා ය” යි. “එසේ නම් මෙහි ඒවා” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නො හැකිය”. “එසේ නම් ඔසොවා ගෙණ එව්” යි. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ සුප්පියඋපාසකාට ඔසොවා ගෙණායේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දැකීම සමග ම ඇගේ ඒ මහත් වූ වණය ගොඩ වී මනා සිටි ඇත්තේ වී ය. ලොම් හටගත්තේ වී ය.

51. එවිට සුප්පියඋපාසක තෙමේ ද සුප්පියඋපාසිකා නොමෝ ද “භාග්‍යවතුන්ගේ දැකීම සමග එපමණ මහත් වූ වණය ගොඩ වූයේ මනා සිටි ඇත්තේ හටගත් ලොම් ඇත්තේ වී නම්, නපාගතයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සෘණී ඇති බව මහත් අනුභාව ඇති බව, හවත්ති, අරුමයකි! හවත්ති, සුදුමයකි!” යි සතුටු වූවෝ ඔද වැඩියාහු බුද්ධිපුමුබ භික්‍ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්වා පවරා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුප්පියඋපාසකයා ද සුප්පියඋපාසිකාව ද දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා නියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

52. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි භික්‍ෂුසංඝයා රැස් කරවා “මහණෙනි, කවරෙක් සුප්පියඋපාසිකාව මස් විණවූයේ ද” යි භික්‍ෂුන් විචාල සේක. මෙසේ විචාල කල්හි ඒ මහණ තෙමේ “සවාමීනි, මම සුප්පිය උපාසිකාව මස් විණ වූ (ඉල්ලු)යෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය. “මහණ, ගෙණෙනු ලැබී ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ගෙණෙනු ලැබී ය”. “මහණ, තෝ වැලඳුයෙහි ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම වැලඳුයෙමි”. “මහණ තෝ ‘කිනම් මසක් ද’ යි විචාලෙහි (විමසුවෙහි) ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො විමසුවෙමි”.

53. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “සිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් නො විචාරා (පරික්‍ෂා නො කොට) මස් වැලඳුයෙහි ද? සිස් පුරුෂය, තා විසින් වලඳන ලද්දේ මනුෂ්‍යමාංසයෙකි. සිස් පුරුෂය මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි -පෙ-ගරහා දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාවන් වූ ප්‍රසන්න වූ මනුෂ්‍යයෝ වෙති. ඔවුන් විසින් තමන්ගේ මස් ද පුදන ලද්දේ ය. මහණෙනි, මිනිස් මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, ජුලසිආවැත් වේ” යි භික්‍ෂුන් ට වදාළ සේක. “මහණෙනි, නො විචාරා මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආවැත් වේ” යි.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා හත්ථි මරනති. මනුස්සා දුබ්භිකෙඛ හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං හත්ථි මංසං දෙනති. භික්ඛු හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛ්‍යපුත්තියා හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. රාජඛගං හත්ථි. සවෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං¹ අත්තමනො අස්සා” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ඤන්තිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛටස්සා” ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා අස්සා මරනති. මනුස්සා දුබ්භිකෙඛ අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අස්සමංසං දෙනති. භික්ඛු අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛ්‍යපුත්තියා අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. රාජඛගං අස්සා. සවෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං අත්තමනො අස්සා” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, අස්සමංසං පරිභුඤ්ඤන්තිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛටස්සා” ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භිකෙඛ සුත්තවමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං සුත්තවමංසං දෙනති. භික්ඛු සුත්තවමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛ්‍යපුත්තියා සුත්තවමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. ජෙගුවෙජ්ඣ සුත්තවො පටිකකුලො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, සුත්තවමංසං පරිභුඤ්ඤන්තිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛටස්සා” ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භිකෙඛ අභිමංසං පරි-භුඤ්ඤන්ති. භික්ඛුනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අභිමංසං දෙනති. භික්ඛු අභිමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛ්‍යපුත්තියා අභිමංසං පරිභුඤ්ඤන්ති. ජෙගුවෙජ්ඣ අභි පටිකකුලො” ති.

58. සුඵසෙසාපි² නාගරාජා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං තීතො ඛො සුඵසෙසා නාගරාජා භගවන්තං එතදවොච: “සන්ති ති³ භනෙන, නාගා අස්සඤ්ඤා අප්පසන්තා. තෙ අප්පමන්තකෙතිපි භික්ඛු විතෙඨෙය්‍යුං. සාධු භනෙන අය්‍යා අභිමංසං න පරිභුඤ්ඤෙය්‍යු” නති.

59. අඵ ඛො භගවා සුඵසං නාගරාජානං ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතපෙසි. සමපහංසෙසි. අඵ ඛො සුඵසෙසා නාගරාජා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසෙසිතො සමාදපිතො සමුත්තෙතජ්ජො සමපහං-සිතො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කත්වා පකකාමි.

60. අඵ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “න භික්ඛවෙ, අභිමංසං පරිභුඤ්ඤන්තිබ්බං. යො පරිභුඤ්ඤෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛටස්සා” ති.

1. “නෙසං” ම ජ සං.
 2. “සුඵසෙසාපි” ම ජ සං. P T S. 3. “සන්ති” ම ජ සං. P T S.

54. එකල්හි රජුගේ ඇත්තු මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි ඇත් මස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට ඇත්මස් දෙත්. භික්‍ෂුහු ඇත්මස් වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් ඇත්මස් වලදත් ද? ඇත් තෙමේ රජුගේ සෙනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දන්නේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇත්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාර් වේ” යි.

55. එකල්හි රජුගේ අශවයෝ මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි අශව-මාංස අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට අශවමාංස දෙත්. භික්‍ෂුහු අශවමාංස වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් අශවමාංස වලදත් ද? අශවයෝ රජුගේ සෙනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දන්නේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අශවමාංස නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාර් වේ” යි.

56. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි බලුමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට බලුමස් දෙත්. භික්‍ෂුහු බලුමස් වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් බලුමස් වලදත් ද? බලු තෙමේ නිඤ්ඤ ය. පිළිකුල් ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, බලුමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාර් වේ” යි.

57. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි සප්ඵමාංස අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂුන්ට සප්ඵමාංස දෙත්. භික්‍ෂුහු සප්ඵමාංස වලදත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් සප්ඵමාංස වලදත් ද? සප්ඵයා හිරිකිත ය. පිළිකුල් ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

58. සුඵසා නාරජ තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ සුඵසා නාරජ තෙමේ “සවාමිනි, ශ්‍රද්ධා නැති නො පහන් නාගයෝ ඇත්තාහ. ඔහු සවලපයකිනුදු භික්‍ෂුන් පෙලන්නාහු ය. සවාමිනි, ආයතීයන් වහන්සේලා සප්ඵමාංස නො වලදන්නාහු නම්, යෙහෙකැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුඵසා නාරජ දහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූ සේක. සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. ඉක්බිති සුඵසා නාරජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

60. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහැමි කතා කොට භික්‍ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, සප්ඵමාංස නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදන්නේ නම්, දුකුලාආචාර් වේ” යි.

61. තෙන බො පන සමයෙන ලුද්දකා සීහං හන්චා සීහමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භීකුක්ඛනං පිණ්ඩාය වරන්තානං සීහමංසං දෙනති. භීකුක්ඛ සීහමංසං පරිභුඤ්ජන්චා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. සීහා මංසගඤ්ඤන්¹ භීකුක්ඛ පරිපාතෙන්නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භීකඛවෙ, සීහමංසං පරිභුඤ්ජන්තබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛකඨසො” ති.

62. තෙන බො පන සමයෙන ලුද්දකා ව්‍යග්ගං හන්චා ව්‍යග්ග මංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භීකුක්ඛනං පිණ්ඩාය වරන්තානං ව්‍යග්ගමංසං දෙනති. භීකුක්ඛ ව්‍යග්ගමංසං පරිභුඤ්ජන්චා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. ව්‍යග්ගා මංසගඤ්ඤන්² භීකුක්ඛ පරිපාතෙන්නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භීකඛවෙ, ව්‍යග්ගමංසං පරිභුඤ්ජන්තබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛකඨසො” ති.

63. තෙන බො පන සමයෙන ලුද්දකා දීපිං හන්චා දීපිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භීකුක්ඛනං පිණ්ඩාය වරන්තානං දීපිමංසං දෙනති. භීකුක්ඛ දීපිමංසං පරිභුඤ්ජන්චා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. දීපි මංසගඤ්ඤන්³ භීකුක්ඛ පරිපාතෙන්නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භීකඛවෙ දීපිමංසං පරිභුඤ්ජන්තබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛකඨසො” ති.

64. තෙන බො පන සමයෙන ලුද්දකා අච්ඡං හන්චා අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භීකුක්ඛනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අච්ඡමංසං දෙනති. භීකුක්ඛ අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්චා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. අච්ඡා මංසගඤ්ඤන්⁴ භීකුක්ඛ පරිපාතෙන්නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භීකඛවෙ, අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්තබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛකඨසො” ති.

65. තෙන බො පන සමයෙන ලුද්දකා තරච්ඡං හන්චා තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භීකුක්ඛනං පිණ්ඩාය වරන්තානං තරච්ඡමංසං දෙනති. භීකුක්ඛ තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්චා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. තරච්ඡා මංසගඤ්ඤන්⁵ භීකුක්ඛ පරිපාතෙන්නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භීකඛවෙ, තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්තබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛකඨසො” ති.

සුපසියහාණවාරො දුතියො.

1. “සීහමංසගඤ්ඤන්”	ම ඡ සං.	3. “දීපිමංසගඤ්ඤන්”	ම ඡ සං.
2. “ව්‍යග්ගමංසගඤ්ඤන්”	”	4. “අච්ඡමංසගඤ්ඤන්”	”
		5. “තරච්ඡමංසගඤ්ඤන්”	ම ඡ සං.

61. එකල්හි වැද්දේ සිංහයන් මරා සිංහමස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට සිංහමස් දෙත්. භික්ෂුහු සිංහමස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. සිංහයෝ මස්ගදින් භික්ෂුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සිංහමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

62. එකල්හි වැද්දේ ව්‍යාසුයන් නසා ව්‍යාසුමස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට ව්‍යාසුමස් දෙත්. භික්ෂුහු ව්‍යාසුමස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. ව්‍යාසුයෝ මස්ගදින් භික්ෂුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ව්‍යාසුමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

63. එකල්හි වැද්දේ දිවියන් නසා දිවිමස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට දිවිමස් දෙත්. භික්ෂුහු දිවිමස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. දිවියෝ මස්ගදින් භික්ෂුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දිවිමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

64. එකල්හි වැද්දේ වලසුන් නසා වලස්මස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට වලස්මස් දෙත්. භික්ෂුහු වලස්මස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. වලසු මස්ගදින් භික්ෂුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වලස්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

65. එකල්හි වැද්දේ කරබානාවලසුන් නසා කරබානාවලස්මස් අනුභව කරන්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට කරබානාවලස්මස් දෙත්. භික්ෂුහු කරබානාවලස්මස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. කරබානාවලසු මස්ගදින් භික්ෂුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කරබානාවලස්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආචෑන් වේ” යි.

දෙවන සුප්පියබණවර.

1. අඵ බො භගවා බාරාණසියං යථාභිරතනං විහරිතො යෙන අකිකච්ඡදං තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං අසී-
තෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

2. තෙන බො පන සමයෙන ජානපදා මනුස්සා බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනීයමපි සකපෙසු ආරොපෙතො බුද්ධිපමුඛස්ස භික්ඛු සඛෙසස්ස පිටඨිතො පිටඨිතො අනුබද්ධා¹ හොනති “යද පටිපාටිං ලභීස්සාම, තද භතනං කරිස්සාමා” ති. පඤ්චමනතාති ව විසාසාදසතාති.

3. අඵ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන අකිකච්ඡදං තදවසරී. අඵ බො අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිපාටිං අලහනනස්ස ඵතදහොසී: “අභිකාති² බො මෙ දෙච මාසාති බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛෙසං අනුබකිනනස්ස ‘යද පටිපාටිං ලභීස්සාමි, තද භතනං කරිස්සාමි’ ති. න ව මෙ පටිපාටි ලබහති. අභඤ්චමහි ඵකකො³. ඛහු ව මෙ සරාවාසදෙථා භායති. යනනුනාහං භතනගහං ඔලොකෙය්‍යං, යං භතනගෙහ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය” නති. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො භතනගහං ඔලොකෙතො දො නාද්දස: යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච.

4. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො යෙනායස්මා ආනිද්දො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො ආයස්මනනං ආනිද්දං ඵතදවොච: “ඉධ මෙ හො ආනිද්ද, පටිපාටිං අලහනනස්ස ඵතදහොසී: ‘අභිකාති බො මෙ දෙච මාසාති බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛෙසං අනුබකිනනස්ස ‘යද පටිපාටිං ලභීස්සාමි තද භතනං කරිස්සාමි’ ති. න ව මෙ පටිපාටි ලබහති. අභඤ්චමහි ඵකකො. ඛහු ව මෙ සරාවාසදෙථා භායති. යනනුනාහං භතනගහං ඔලොකෙය්‍යං, ‘යං භතනගෙහ නාස්ස තං පටියාදෙය්‍ය’ නති සො බො අහං හො ආනිද්ද, භතනගහං ඔලොකෙතො දො නාද්දස: යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච. සවාහං හො ආනිද්ද, පටියාදෙය්‍යං යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච, පතීගණෙනය්‍ය මෙ භවං ගොතමො” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භගවනනං පටිපුච්ඡිස්සාමි” ති.

5. අඵ බො ආයස්මා ආනිද්දො භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසී. “තෙනභානිද්ද, පටියාදෙතු” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, පටියාදෙහි” ති. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රතතියා අච්චයෙන පහුතං යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච පටියාදපෙතො භගවතො උපනාමෙසී: “පතීගණභාතු මෙ භවං ගොතමො යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛුතං දෙහි” ති. භික්ඛු කුකකුච්චායනනා න පතීගණහනති. “පතීගණභාථ භික්ඛවො, පරිභුඤ්ඤථා” ති.

6. අඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛෙසං පහුතාය යාගුයා ව මධුගොලකෙන ව සහථා සනනපෙපතො සමපවාරෙතො භගවනනං ධොතභන්ථං ඔතීතපතනපාණිං ඵකමනනං තිසීදි. ඵකමනනං තිසීනනං බො තං බ්‍රාහ්මණං භගවා ඵතදවොච: “දස ඉමෙ බ්‍රාහ්මණ, ආනිසංසා යාගුයා,⁴ යාගුං දෙනොතො ආයුං දෙහි. වණණං දෙහි. සුඛං දෙහි. බලං දෙහි. පටිභාණං දෙහි. යාගු පිතා බුද්දං⁵ පටිහනති⁶. පිපාසං පටිවිනෙති⁷. වානං අනුලොමෙති. වන්ථිං සොධෙති. ආමාවසෙසං පාවෙති. ඉමෙ බො බ්‍රාහ්මණ, දසානිසංසා යාගුයා” ති.

1. “අනුබකි” සී මු. ම ඡ සං. 2. “අභිකාති” ම ඡ සං. P T S.
3. “ඵකකො” ම ඡ සං. 4. “කතමෙ දස්” ම ඡ සං. P T S.
5. “බුද්දං” ම ඡ සං. 6. “පටිහනති” ම ඡ සං. P T S. 7. “විනෙති” ම ඡ සං.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස්නුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට අකිකච්ඡදය බලා එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහත් භික්ෂුසංඝයා සමග වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

2. එකල්හි දනවුවැසි මිනිස්සු බොහෝ ලුණු ද කෙල් ද සකල් ද කැසුණු දෙය ද ගැල්වල නගා “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු” යි බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝයාගේ පිරිපස ලුහු බැඳ ගියාහු වෙත්. පන්සියයක් පමණ ඉඳුල් කන්නෝ (සිගන්නෝ) ද (මේ පිරිස හා) ගියහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් අකිකච්ඡදයට වැඩි සේක. එකල්හි (බත්) පිළිවෙල වාරය නො ලබන්නා වූ එක්තරා බමුණකුහට “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු යි බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මාහට බත් පිළිවෙල වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ද ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමු” යි මෙබඳු සිතක් උපන. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බත්හල බලන්නේ දෙකක් - කැඳන් මිපිඩුන් නො දුටුයේ ය.

4. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ආයුෂමත් ආනාඤ්ඤා තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් “පින්වත් ආනාඤ්ඤාසථවිරයන් වහන්ස, බත්වාරය නො ලබන්නා වූ ‘යම් විටෙක බත් වාරය ලබන්නෙමු ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු’ යි බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මාහට බත්වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමු” යි මෙබඳු සිතක් උපන. පින්වත් ආනාඤ්ඤා සථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙමි කැඳන් මිපිඩුන් යන දෙක නො දුටුයෙමි. පින්වත් ආනාඤ්ඤා සථවිරයන් වහන්ස, මම කැඳන් මිපිඩුන් පිළියෙල කරන්නෙමි නම්, හවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳ හා මිපිඩු පිළිගන්නේ දැ” යි ආයුෂමත් ආනාඤ්ඤා තෙරුන්ගෙන් විචාලේ ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාරන්නෙමු” යි.

5. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනාඤ්ඤා සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “ආනාඤ්ඤා, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා” යි. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් පිළියෙල කරව” යි. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඒ රුධ ඉක්ම යෑමෙන් පසු බොහෝ වූ කැඳන් මිපිඩුන් පිළියෙල කරවා “පින්වත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳන් මිපිඩුන් පිළිගණිවා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලවී ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භික්ෂුන්ට දෙව” යි. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලඳවු” යි.

6. නැවත ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝයා බොහෝ වූ කැඳින් ද මිපිඩුවෙන් ද සියතින් සතප්වා වලඳවා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බමුණාට “බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි මේ ආතිසංස දසයෙක් වේ: කැඳ දෙන්නේ ආයුෂ දෙයි. වණිය දෙයි. සැපය දෙයි. බලය දෙයි. නුවණ දෙයි. පානය කළ කැඳ බඩගිනි නසයි. පිපාසාව දුරු කෙරෙයි. වානය අනුලොමි කරයි. වසනිය පිරිසිදු කරයි. නො පැසි ගෙෂ වූ ආහාරය පැසවයි. බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි මේ ආතිසංස දසය” යි වදාළ සේක.

- 7. යො සඤ්ඤනානං පරදතතභොජීනං
කාලෙන සකකච්ච දදුති යාගුං,
දසසුස ධානාති අනුප්පවෙච්ඡති
ආග්ගඤ්ච වණ්ණඤ්ච සුඛං බලඤ්ච.
- 8. පටිභාණමසු උපජායතෙ තතො
බුදුං පිපාසං¹ ව්‍යපතෙති වාතං,
සොධෙති වජ්ඣං පරිණාමෙති භුත්තං²
හෙසජ්ජමෙතං සුගතෙන වණ්ණේතං.
- 9. තසමා හි යාගුං අලමෙව දදුං
තිච්චං මනුසෙසුන සුඛස්සිකෙන,
දිබ්බාති වා පක්ඛයතා³ සුඛාති
මනුසෙසුසොතග්ගතමිච්ඡතා⁴ වාති.

10. අථ බො භගවා තං බ්‍රාහමිණං ඉමාහි ගථාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි. අථ බො භගවා එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං කථං කත්වා හිකඤ්ඤ ආමනෙතසි: “අනුජානාමි හිකඛවෙ, යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්චා”ති.

11. අසෙසාසුං බො මනුසුසා “භගවතා කීර හිකඤ්ඤතං⁵ යාගු අනුඤ්ඤතා මධුගොලකඤ්චා” ති. තෙ කාලසෙසව භොජ්ජයාගුං පටියාදෙනති මධු-ගොලකඤ්ච. හිකඤ්ඤ කාලසෙසව භොජ්ජය යාගුයා⁶ ධාතා මධුගොලකෙන ව භත්තගෙහ න විත්තරූපං භුඤ්ජන්ති.⁷

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතිරෙන තරුණප්පසනෙන⁸ මහාමතෙන සවානනාය බුද්ධිපමුබො හිකඤ්ඤසඛෙසා නිමන්තීතො හොති. අථ බො තසු තරුණප්පසනාසු මහාමතනසු එතදභොජි: “යනනුනාහං අසිසිතෙලසනාං හිකඤ්ඤතානං අසිසිතෙලසාති මංසපාතිසතාති පටියාදෙය්‍යං, එකමෙකසු හිකඤ්ඤො එකමෙකං මංසපාතිං උපනාමෙය්‍ය” නති. අථ බො සො තරුණප්පසනො මහාමතො තසු රත්තියා අච්චයෙන පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙත්වා අසිසිතෙලසාති ව මංසපාතිසතාති භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භත්ත” නති. අථ බො භගවා සුඛඛණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවීරං ආදය යෙන තසු තරුණප්පසනාසු මහාමතනසු නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤතො ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං හිකඤ්ඤසඛෙසන.

13. අථ බො සො තරුණප්පසනො මහාමතො භත්තගෙහ හිකඤ්ඤ පරිච්ඡති. හිකඤ්ඤ එවමාහංසු: “ථොකං ආච්චිසො දෙහී” ති. “මා බො භුමෙහ භනෙන, ‘අයං තරුණප්පසනො මහාමතො’ ති ථොකං ථොකං පතිගණ්ණිත්ථ⁹. බහුං මෙ බාදනීයං භොජනීයං පටියතනං අසිසිතෙලසාති¹⁰ මංසපාතිසතාති. එකමෙකං මංසපාතිං උපනාමෙසුසාමි¹¹. පතිගණ්ණථ භනෙන යාවදත්ථ” නති. “න බො මයං ආච්චිසො එතංකාරණා ථොකං ථොකං පතිගණ්ණාම. අපි ව මයං කාලසෙසව භොජ්ජය යාගුයා ධාතා මධුගොලකෙන ව. තෙන මයං ථොකං ථොකං පතිගණ්ණාමා” ති.

1. “පිපාසඤ්ච” ම ඡ සං. P T S 2. “භත්තං” ම ඡ සං. ඡ වි තො වි. ම නු ප තො වි.
3. “පක්ඛයතං” - 4. “ඉච්ඡිතං” අට්ඨකථා.
5. “භගවතා කීර යාගු” ම ඡ සං. 6. “භොජ්ජයාගුයා” ම ඡ සං. P T S.
7. “පරිභුඤ්ජන්ති” ම ඡ සං. 8. “තරුණප්පසනනං” ම ඡ සං.
9. “පතිගණ්ණථ” ම ඡ සං. P T S. 10. “අසිසිතෙලසාති ව” ම ඡ සං.
11. “උපනාමෙසුසාමිති” ම ඡ සං. තො වි.

7. යමෙක් කායසංයමාදියෙන් යුත් අනුත් විසින් දුන්දෙය වළඳන-සුලුවුන්ට සුදුසු කාලයෙහි සකස් කොට කැඳ දේද, හෙතෙමේ ඔහුට අනුසස් (කරුණ) දසයක් දෙයි. ආයුෂය ද වණිය ද සැපය ද බලය ද (දෙයි.)

8. ඔහුට එයින් නුවණ උපදියි. (කැඳ) බඩසය හා පවස ද දුරු කෙරෙයි. වාතය දුරු කෙරෙයි. වෂ්ණිය ශුඛ කෙරෙයි. වැලඳුදය දිරවයි. මේ බුදුරජුන් විසින් වණිනා කරණ ලද බෙහෙතකි.

9. එබැවින් සුව කැමැති වූ දිව්‍යසම්පත් හෝ පතන්තාවූ මනුෂ්‍ය සම්පත් හෝ කැමැත්තා වූ මිනිසා විසින් නීති කැඳ දන් දීම සුදුසු වේ ම ය.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බමුණාට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමොදන් කොට හුනස්තෙන් නැති වැඩි සේක. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, කැඳත් මිපිටුන් අනුදනිමි” යි.

11. මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැඳත් මිපිටුන් අනුදන්තා ලද” යි ඇසූහ. ඔහු බුදිතකැඳ ද මිපිටු ද උදසන ම පිළියෙල කෙරෙන්. භික්ෂුහු කලින් ම බුදිතකැඳින් ද මිපිටුවෙන් ද තෘප්ත වූවෝ බත් (බොජුන්)හලෙහි දී සිත් සේ බත් නො වළඳත්.

12. එකල්හි එක්තරා අළුත පැහැදුනු මහආමනියකු විසින් බුද්ධිප්‍රමුඛ භික්ෂුසංඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ වේ. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහ ආමනියාහට “මම එක්දහස්දෙසියපණසක් භික්ෂුන්ට එක්දහස්දෙසිය පණසක් මස්තලි පිළියෙල කරන්නෙමි නමි, එක එක මහණහුට එක එක මස්තලිය එළවන්නෙමි නමි, යෙනෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහආමනි තෙමේ ඒ රූය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෑ බිදිය යුතු දෑ එක්දහස්දෙසියපණසක් මස්තලි ද පිළියෙල කරවා “සවාමිනි, මේ කාලය යි. බත් නිමියේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දැන්වී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පා සිටුවුරු ගෙණ අළුත පැහැදුනු ඒ මහආමනියාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසංඝයා සමග පැණ වූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

13. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහආමනි තෙමේ බත්හලෙහි භික්ෂුන් වළඳවයි. භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, ටිකක් දෙව. ඇවැත, ටිකක් දෙව” යි මෙසේ කීහ. “සවාමිනි, භ්‍රම වහන්සේලා මේ තෙමේ අළුත පැහැදුනු මහආමනියෙකැ” යි ටික ටික නො පිළිගන්නා සේක්වා. මා විසින් බොහෝ කැ යුතු දෙය ද බිදිය යුතු දෙය ද පිළියෙල කරණ ලද්දේ ය. එක්දහස් දෙසියපණසක් මස්තලි එක එක එළවන්නෙමි. සවාමිනි, සෑහෙන පමණ පිළිගන්නා සේක්වා. “ඇවැත්නි, මේ කරුණෙන් අපි ටික ටික පිළිගන්නාමෝ නො වෙමු. අපි උදසන ම තොර්ජ්‍යාගුවෙන් ද මිපිටුවෙන් ද සැහුනෝ වමිහ. එහෙයින් අපි ටික ටික පිළිගණමු” යි.

14. අළු බො සො තරුණපසනො මහාමනො උපකායති, බිසති, විපාවෙති: “කථං හි නාම හදනො මයා නිමනතිතා අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගුං පරිභුඤ්ඤන්ති. න වාහං පටිච්චො යාවදන්ථං දුතු” නහි කුපිතො අනතමනො ආසාදනාපෙකෙබ්බා භීකඛුනං පතොන පුරෙතොනො අගමාසි “භුඤ්ඤ්ථ වා. හරථ වා” ති.

15. අළු බො සො තරුණපසනො මහාමනො බුද්ධිපමුඛං භීකඛු සඛසං පණිතෙන බාදනීයෙන තොජනීයෙන සහන්ථා සනතපෙතො සමපචාරෙතො භගවනං භුතතාපිං. ඔනීතපතතපාණිං එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනං බො තං තරුණපසනං මහාමනං භගවා ධම්මො කථාය සඤ්ඤස්සචා සමාදපෙතො සමුතොනෙජ්චා සමපහංසෙතො උට්ඨා-යාසනා පකකාමි.

16. අළු බො තස්ස තරුණපසනාස්ස මහාමනස්ස අචිරපකකනනස්ස භගවතො අනුදෙව කුකකුච්චං. අනු විපට්ඨසාරො: “අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුලලභං වත මෙ, න වත මෙ සුලලභං, යොහං කුපිතො අනතමනො ආසාදනාපෙකෙබ්බා භීකඛුනං පතොන පුරෙතොනො අගමාසිං ‘භුඤ්ඤ්ථ වා හරථ වා’ ති. කීනනු බො මයා බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා?” ති.

17. අළු බො සො තරුණපසනො මහාමනො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො භගවනං අභීවාදෙතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො බො සො තරුණපසනො මහාමනො භගවනං එකදවොච: “ඉධ මයං හනොන අචිරපකකනනස්ස භගවතො අනුදෙව කුකකුච්චං. අනු විපට්ඨසාරො: ‘අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුලලභං වත මෙ, න වත මෙ සුලලභං, යොහං කුපිතො අනතමනො ආසාදනාපෙකෙබ්බා භීකඛුනං පතොන පුරෙතොනො අගමාසිං ‘භුඤ්ඤ්ථ වා හරථ වා’ ති. කීනනු බො මයා බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා?’ ති. කීනනු බො මයා හනොන බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා?’ ති. “යදගෙන තසා ආවුසො, ස්වාතනාය බුද්ධිපමුඛො භීකඛුසඛෙසා නිමනතිතො, තදගෙන තෙ බහුං පුඤ්ඤං පසුතං. යදගෙන තෙ එකමෙකෙන භීකඛුනා එකමෙකං සිත්ථං පට්ඨගතිතං, තදගෙන තෙ බහුං පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා තෙ ආරභ්වා” ති.

18. අළු බො සො තරුණපසනො මහාමනො “ලාභා කිර මෙ. සුලලභං කිර මෙ. බහුං කිර මයා පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා කිර මෙ ආරභ්වා” ති හට්ඨො උදගො උට්ඨායාසනා භගවනං අභීවාදෙතො පදකම්ණං කතො පකකාමි. අළු බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ භීකඛුසඛසං සනතිපාතාපෙතො භීකඛු පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිර භීකඛවෙ භීකඛු අඤ්ඤත්‍ර නිමනතිතා අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගුං පරිභුඤ්ඤන්ති” ති. “සච්චං භගවා” ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භීකඛවෙ, මොසපුරිසා අඤ්ඤත්‍ර නිමනතිතා අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගුං පරිභුඤ්ඤන්ති. තෙන භීකඛවෙ, අපසනනානං වා පසාදය” -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කතො භීකඛු ආමනොසි: “න භීකඛවෙ, අඤ්ඤත්‍ර නිමනතිතො අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගුං පරිභුඤ්ඤන්ති. යො පරිභුඤ්ඤන්ති, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො” ති.

14. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ “කෙසේ නම් ස්වාමීන් වහන්සේලා මා විසින් පවරණ ලද්දේ අන්‍යයකුගේ බුද්ධි-කැඳ වැළඳුනු ද? මම සැහෙන පමණ දෙන්නට අපොහොසත් වෙමි දැ” යි අවමන් කෙරෙයි. නින්දා කෙරෙයි. දෙස් කියයි. (මෙසේ) කිපියේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වොදනාවෙන් පෙළනු කැමැත්තේ “වළඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු” යි භික්ෂුන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියේ ය.

15. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ බුද්ධිප්‍රමුඛභික්ෂු සංඝයා ප්‍රණීත වූ කැයුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද සියතින් සතප්වා වළඳවා, වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනීයා දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවක දී තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනීයාහට “ඒ මම කිපියෙමි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙමි වොදනා කරුණු කැමැත්තෙමි ‘වළඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු’ යි භික්ෂුන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙමි ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මාහට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කීමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ දැ?” යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය.

17. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ “ස්වාමීනි, මෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවකින් මට - ‘යම්සේ මම කිපියෙමි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙමි නින්දා කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නෙමි ‘වළඳවු, නැත් නම් ගෙණ යවු’ යි භික්ෂුන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙමි ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මාහට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කීමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ දැ?” යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය. “ස්වාමීනි, කීම මා විසින් බොහෝ පින් හෝ පව් හෝ රැස් කරණ ලද දැ?” යි විචාලේ ය. ඇවැත, යම් දිනෙක පටන් තා විසින් හෙටට බුද්ධිප්‍රමුඛ භික්ෂුසමිස තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, එදින පටන් තා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. යම් වේලක පටන් එක එක මහණහු විසින් නොපගේ එක එක බන්දුල පිළිගන්නා ලද්දේ ද, එවේලෙහි පටන් තොප විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. තොප විසින් ස්වභීයෝ සතුටු කරණ ලද්දහ” යි.

18. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ “මට ලාභයෙක් ල. මා විසින් මොනවට ලද්දේ ල. මා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ල. මා විසින් ස්වභීයෝ සතුටු කරණ ලද්දේ ල” යි සතුටු වූයේ ඔදවැඩියේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසමිසයා රැස් කරවා “මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දේ අනෙකුගේ බුද්ධිකැඳ වළඳන් ල යනු සැබෑ ද” යි භික්ෂුන් විචාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ සිස් පුරුෂයෝ අන් තැනක පවරණ (ආරාධනා) ලද්දේ අන්‍යයකුගේ බුද්ධිකැඳ වැළඳවනුදැයි ගැරහු සේක. “මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි -පෙ- ගරභා දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දහ විසින්, අනෙකකුගේ බුද්ධිකැඳ නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කර විස යුතු ය” යි වදාල සේක.

19. අඵ බො හගවා අකිකච්ඤෙ යථාභිරතතං විහරිතා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඤ්ඤාන සද්ධිං අභිසංතෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

20. තෙන බො පන සමයෙන බෙලටෙයා කච්චානො රාජගහා අකිකච්ඤං අභ්භානමග්ගපට්ටනො හොති පඤ්චමතෙනහි සකටසතෙහි සබ්බෙහෙව ගුලකුඹ්භපුරෙහි. අදදසා බො හගවා බෙලටං කච්චානං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන මග්ගා ඔකකමම අඤ්ඤාතරසම්. රුකකමුලෙ තිසීදි.

21. අඵ බො බෙලටෙයා කච්චානො යෙන හගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා හගවන්තං අභිවාදෙතා ඵකමන්තං අට්ඨාසී. ඵකමන්තං සීතො බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවන්තං ඵතදවොච: “ඉච්ඡාමහං හන්තො ඵකමෙකස්ස භික්ඛුනො ඵකමෙකං ගුලකුඹ්භං දුකු” නති. “තෙන හි ත්ඨං කච්චාන, ඵකංසෙව ගුලකුඹ්භං ආතරා” ති. “ඵචං හන්තො” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවතො පට්ටස්සුතා ඵකංසෙව ගුලකුඹ්භං ආදාය යෙන හගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා හගවන්තං ඵතදවොච: “ආතටො¹ හන්තො, ගුලකුඹ්භං. කථාහං හන්තො, පට්ටස්සාමි” ති. “තෙන හි ත්ඨං කච්චාන, භික්ඛුනං ගුලං දෙහි” ති. “ඵචං හන්තො” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවතො පට්ටස්සුතා භික්ඛුනං ගුලං දන්වා හගවන්තං ඵතදවොච: “දින්නො හන්තො, භික්ඛුනං ගුලො. බහු වායං ගුලො අච්ඡිටෙයා. කථාහං හන්තො, පට්ටස්සාමි” ති. “තෙන හි ත්ඨං කච්චාන, භික්ඛුනං ගුලං යාවදන්ථං දෙහි” ති. “ඵචං හන්තො” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවතො පට්ටස්සුතා භික්ඛුනං ගුලං යාවදන්ථං දන්වා හගවන්තං ඵතදවොච: “දින්නො හන්තො, භික්ඛුනං ගුලො යාවදන්ථො. බහු වායං ගුලො අච්ඡිටෙයා. කථාහං හන්තො, පට්ටස්සාමි” ති. “තෙන හි ත්ඨං කච්චාන, භික්ඛු ගුලෙහි සන්තප්පෙහි” ති. “ඵචං හන්තො” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවතො පට්ටස්සුතා භික්ඛු ගුලෙහි සන්තප්පෙහි. ඵකච්චෙව භික්ඛු පතොතපි පුරෙසුං. පරිස්සාවතාතිපි ඵචිකායොපි පුරෙසුං.

22. අඵ බො බෙලටෙයා කච්චානො භික්ඛු ගුලෙහි සන්තප්පෙතා හගවන්තං ඵතදවොච: “සන්තප්පිතා හන්තො භික්ඛු ගුලෙහි. බහු වායං ගුලො අච්ඡිටෙයා. කථාහං හන්තො, පට්ටස්සාමි” ති. “තෙන හි ත්ඨං කච්චාන විසාසාදනං ගුලං දෙහි” ති. “ඵචං හන්තො” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවතො පට්ටස්සුතා විසාසාදනං ගුලං දන්වා හගවන්තං ඵතදවොච: “දින්නො හන්තො, විසාසාදනං ගුලො. බහු වායං ගුලො අච්ඡිටෙයා. කථාහං හන්තො, පට්ටස්සාමි” ති. “තෙන හි ත්ඨං කච්චාන, විසාසාදනං ගුලං යාවදන්ථං දෙහි” ති “ඵචං හන්තො” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවතො පට්ටස්සුතා විසාසාදනං ගුලං යාවදන්ථං දන්වා හගවන්තං ඵතදවොච: “දින්නො හන්තො, විසාසාදනං ගුලො යාවදන්ථො. බහු වායං ගුලො අච්ඡිටෙයා. කථාහං හන්තො, පට්ටස්සාමි” ති. “තෙන හි ත්ඨං කච්චාන, විසාසාදෙ ගුලෙහි සන්තප්පෙහි” ති. “ඵචං හන්තො” ති බො බෙලටෙයා කච්චානො හගවතො පට්ටස්සුතා විසාසාදෙ ගුලෙහි සන්තප්පෙහි. ඵකච්චෙව විසාසාද කොලමෙහිපි ඤටෙපි පුරෙසුං. පිටිකාතිපි උච්ඡබ්බෙහිපි පුරෙසුං.

1. “ආතතො” ම ඡ සා.

19. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනිකම්බියයෙහි කැමැති තාක් වාසය කොට භික්ෂුන් එක් දහස් දෙසිය පණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

20. එකල්හි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ රජගහනුවරින් අනිකම්බිය බලා උක්භකුරුකලවලින් ම පිරුණු පන්සියයක් පමණ ගැල් සමග දීඝිමාගී-යට පිළිපත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එන්නා වූ බෙලට්ඨකච්චානයා දුර දී ම දුටු සේක. දැක මාගීයෙන් ඉවත් ව එක්තරා ගසක් මුල වැඩ හුන් සේක.

21. එවිට බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකාසා වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ “සාමිනි, මම එක එක මහණහුට එක එක උක්භකුරුකලයක් දීමට කැමැත්තෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ එක ම උක්භකුරු කලයක් ගෙණ එව.” “සාමිනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී එක ම උක්භකුරුකලයක් ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “සාමිනි, උක්භකුරු කලයක් ගෙණ එන ලද්දේ ය. සාමිනි, මම කෙසේ පිළිපදිමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂුන්ට උක්භකුරු දෙව”. “සාමිනි එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂුන්ට උක්භකුරු දී “සාමිනි, භික්ෂුන්ට උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂුන්ට උක්භකුරු සෑහෙන පමණ දෙව”. “සාමිනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී, භික්ෂුන්ට සෑහෙන පමණ උක්භකුරු දී “සාමිනි, භික්ෂුන්ට සෑහෙන පමණ උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂුන් උක්භකුරු වලින් සතප්පව”. “සාමිනි එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂුන් උක්භකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් භික්ෂුහු පාත්‍ර ද පිරවූහ. පෙරහන් ද පසුම්බි ද පිරවූහ.

22. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භික්ෂුන් උක්භකුරුවලින් සතප්පා “සාමිනි, භික්ෂුහු උක්භකුරුවලින් සතප්පන ලද්දහු ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සාමිනි මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය එසේ නම්, තෝ ඉදුල් කන්නන්ට (යාවකයන්ට) උක්භකුරු දෙව”. “සාමිනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන්ට උක්භකුරු දී “සාමිනි, යාවකයන්ට උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ-ගෙන් ඇසී ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ යාවකයන්ට උක්භකුරු සෑහෙන පමණ දෙව.” “සාමිනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන්ට උක්භකුරු සෑහෙන පමණ දී “සාමිනි, යාවකයන්ට උක්භකුරු සෑහෙන පමණ දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සාමිනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් ඇසී ය. “කච්චානය, එසේ නම් තෝ යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සතප්පව”. “සාමිනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් යාවකයෝ මහසැලි ද කල ද පැස් ද පුරවාගත්හ. ඔබොක්කු ද පුරවාගත්හ.

23. අථ බො බෙලටේයා කච්චානො විසාසාදෙ ගුලෙහි සන්නප්පෙතො භගවන්තං ඵතදවොච: “සන්නප්පිතා භනෙන් විසාසාදො ගුලෙහි. බහු වායං ගුලො අච්චිට්ඨො. කථාතං භනෙන් පටිපජ්ජාමී” නි. “නාහං තං කච්චාත, පසාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බහමකෙ සසුමණ්ණාහමණිංසා පජාය සදෙවමනුසාය යසෙසො ගුලො¹ පරිභුන්තො සමො පරිණාමං ගචේජ්ජය අඤ්ඤානු තථාගතස්ස වා තථාගතසාවකස්ස වා. තෙන හි තිං කච්චාත, තං ගුලං අප්පහරිතො වා ඡබ්බිහි. අප්පාණකෙ වා උදග්ග ඔප්පිලාපෙහි” නි. “ඵචං භනෙන්” නි බො බෙලටේයා කච්චානො භගවතො පටිසුඤ්ඤානං ගුලං අප්පාණකෙ උදග්ගෙ ඔප්පිලාපෙහි². අථ බො සො ගුලො උදග්ගෙ පක්ඛින්නො විච්චිට්ඨායති. විච්චිට්ඨායති. සනුප්පායති³. සමපබ්බුපායති. සෙය්‍යථාපි නාම ඵාලො දිවසසන්නන්තො⁴ උදග්ගෙ පක්ඛින්නො විච්චිට්ඨායති, විච්චිට්ඨායති, සනුප්පායති, සමපබ්බුපායති, ඵචමෙව සො ගුලො උදග්ගෙ පක්ඛින්නො විච්චිට්ඨායති. විච්චිට්ඨායති. සනුප්පායති. සමපබ්බුපායති.

24. අථ බො බෙලටේයා කච්චානො සංචිගො ලොමහට්ඨජාතො යෙන භගවා තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිකා භගවන්තං අභිවාදෙනො ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසින්නස්ස බො බෙලට්ඨස්ස කච්චානස්ස භගවා ආනුපුබ්බිකථං කපේසි. සෙය්‍යථිදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං තෙකඛමෙම ආතිසංසං පකාසෙසි. යදා භගවා අඤ්ඤාසි බෙලට්ඨං කච්චාතං කලලචිත්තං මුදුචිත්තං විතීවරණ චිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි. [සෙය්‍යථාම නාම සුද්ධං වජ්ථං අපගතකාලකං සමමදෙව රජනං පටිගණෙනායය,] ඵචමෙව බෙලට්ඨස්ස කච්චානස්ස තස්මි යෙව ආසනෙ විරජං චිත්තලං ධම්මවකමුං උදපාදි: “යං කිඤ්චි සමුද්දංගමමං, සබ්බන්තං නිරොධිධමම” නති.

25. අථ බො බෙලටේයා කච්චානො දිට්ඨධිමෙමා පත්තධිමෙමා විදිතධිමෙමා පරියොගාලහධිමෙමා නිණ්ණවිචිකිට්ඨො විගතකථබ්බකථො වෙසාරජ්ජප්පන්නො අපරප්පච්චයො සනුසාසනෙ භගවන්තං ඵතදවොච: “අභිසකන්තං භනෙන්, අභිසකන්තං භනෙන්, සෙය්‍යථාපි භනෙන්, නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විච්චෙරය්‍ය, මුලුතස්ස වා මග්ගං ආචිකෙහිය්‍ය, අකිකාරෙ වා නෙලපජ්ජානං ධාරෙය්‍ය: වකමුමන්නො රූපානි දකඛිනානි නි, ඵචමෙවං භගවතා අනෙකපරියායෙන ධිමෙමා පකාසිතො. ඵසාහං භනෙන් භගවන්තං සරණං ගච්ජාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසම්බසඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ඣතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත” නති.

1. “යසෙ සො ගුලො” ම ඡ සා. P T S. 2. “ඔප්පිලාපෙහි” ම ඡ සා.
3. “පබ්බුපායති” ම ඡ සා.
4. “දිවස-සන්නන්තො” ම ඡ සා.

23. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සතප්චා “සමාමිති, යාවකයෝ උක්භකුරුවලින් සතප්චන ලද්දහ. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සමාමිති, කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “කච්චානග, මම, යමකු විසින් මේ උක්භකුරු අනුනව කරණ ලද්දේ මෑතවින් දිරවීමට යන්නේ ද, නචාගතයන් හෝ නචාගත ශ්‍රාවකයකු හෝ හැර එබන්දකු දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ ලොකයෙහි ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ ප්‍රජාවෙහි ද, මම නො දක්මි. කච්චානග, එසේ නම්, තෝ ඒ උක්භකුරු තණකොළ නැති තැනක හෝ දමව. සතුන් තැනි දියෙහි හෝ පා කොට කරුව”. “සමාමිති, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ උක්භකුරු සතුන් තැනි දියෙහි පා කොට හැරියේ ය. දියෙහි ලූ ඒ උක්භකුරු විට විට යන හඬ නගයි. විටි විටි යන හඬ නගයි. හැම අතින් දුමයි. හැම අතින් වැඩියක් දුමයි. දවසක් රන් කළ සිවැලක් (නගුල් නලයක්) දියෙහි ලන ලද්දේ යම් සේ විට විට යන හඬ නගා ද, විටි විටි යන හඬ නගා ද, හාත්පසින් දුමා යේ ද, හාත්පසින් වැඩියක් දුමා යේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ උක්භකුරු දියෙහි ලන ලද්දේ විට විට යන හඬ නගයි. විටි විටි යන හඬ නගයි. හාත්පසින් දුමයි. හාත්පසින් වැඩියක් දුමයි.

24. ඉක්බිති හටගත් බිය ඇති හටගත් ලොමුදහගැණිම් ඇති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් බෙලට්ඨකච්චානගාහට පිළිවෙලකතාව වදාල සේක. එනම්: දුනකච්චා සිලකච්චා සවගීකච්චා ද කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීමට හෙතුවන බව ද, පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. යම් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බෙලට්ඨකච්චානගා සුදුසු සිත් ඇත්තෙක, මොළොක් වූ සිත් ඇත්තෙක, නො හැකුළු සිත් ඇත්තෙක, ඔදවැහි සිත් ඇත්තෙක, පහන් සිත් ඇත්තෙකැ යි දන් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරයන්ගේ සාමුකකංසික වූ යම් ධර්මදෙශනාවක් වේ ද, දුඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන ඒ වතුරායඝී-සත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. [පිරිසිදු වූ පහ වූ කිලිටු ඇති වසුයක් මතා ව සායම් ගන්නේ යම් සේ ද,] එපරිද්දෙන් ම බෙලට්ඨකච්චානගාහට ඒ අසුනෙහි දී ම “හටගැණිම් සවහාවය කොට ඇති යම් කිසිවක් වේ ද, ඒ සියල්ල නිරුඬි වීම සවහාවය කොට ඇතැ” යි රාගාදීර්ඡස් රහිත වූ පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපතනිමග්ගඤ්ඤය පහල වූයේ ය.

25. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ දක්නා ලද දහම් ඇත්තේ පැමිණි දහම් ඇත්තේ අවබෝධ කළ දහම් ඇත්තේ වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇත්තේ දුරු කළ සැක ඇත්තේ පහ වූ කෙසේ කෙසේ දැ යි පැවැති සැක ඇත්තේ විශාරදභාවයට පැමිණියේ බුදුසස්තෙහි (අවබෝධය සදහා) අනුන්ගේ උපකාරයක් (ඕනෑ) තැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, ඉතා යහපත. සමාමිති, ඉතා යහපත. සමාමිති, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මුලා වූවහුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දක්නාහු’ යි ගතදුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය තෙමේ ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේ ය. සමාමිති, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තරධර්මය ද අමොයඝීපුදාලභිඤ්ඤසම්ඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණ ගියා වූ මා උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා” යි සැලකෙලේ ය.

26. අළු බො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵ්ඵගෙන කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහෙ ගුලො උසස්තො; හොති. භික්ඛු “ගිලානසෙසව හගවතා ගුලො අනුඤ්ඤාතො. නො අගිලානස්සා” ති කුකකුච්චායනතා ගුලං න පරිභුඤ්ඤති. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානස්ස ගුලං. අගිලානස්ස ගුලොදක” නති.

27. අළු බො හගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන පාටලිගාමො තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං අභිසංකෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි. අළු බො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන පාටලිගාමො තදවසරි. අසෙසාසුං බො පාටලිගාමිකා උපාසකා “හගවා කීර පාටලිගාමං අනුප්පතො” ති. අළු බො පාටලිගාමිකා උපාසකා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසිනො බො පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ හගවා ධම්මසා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුත්තොජෙසි. සමපහංසෙසි. අළු බො පාටලිගාමිකා උපාසකා හගවතා ධම්මසා කථාය සන්දසසිතා සමාදපිතා සමුත්තොජිතා සමපහංසිතා හගවන්තං එතදවොචුං: “අභිවාසෙතු තො හනො හගවා ආවසථාගාරං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” ති. අභිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

28. අළු බො පාටලිගාමිකා උපාසකා හගවතො අභිවාසනං විදිත්වා උට්ඨාසාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා යෙන ආවසථාගාරං තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා සබ්බසන්දරිං ආවසථාගාරං සන්දරිත්වා ආසනාති පඤ්ඤාපෙත්වා උදකමණිකං පනිට්ඨාපෙත්වා තෙලප්පදීපං ආරොපෙත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං සීතා බො පාටලිගාමිකා උපාසකා හගවන්තං එතදවොචුං: “සබ්බසන්දරිං සන්දතං¹ හනො, ආවසථා ගාරං. ආසනාති පඤ්ඤාතොති. උදකමණිකො පනිට්ඨාපිතො. තෙලප්පදීපො ආරොපිතො. යස්සදුති හනො, හගවා කාලං මඤ්ඤති” ති. අළු බො හගවා නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදාය සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන යෙන ආවසථාගාරං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පාදෙ පකඛාලෙත්වා ආවසථා ගාරං පවිසිත්වා මජ්ඣමං ඵලං නිස්සාය පුරන්තාභිමුබො නිසීදි. භික්ඛු සඛෙසාපි බො පාදෙ පකඛාලෙත්වා ආවසථාගාරං පවිසිත්වා පච්ඡිමං භිතති. නිස්සාය පුරන්තාභිමුබො නිසීදි හගවන්තංයෙව පුරකඛත්වා. පාටලිගාමිකාපි බො උපාසකා පාදෙ පකඛාලෙත්වා ආවසථාගාරං පවිසිත්වා පුරන්තං භිතති. නිස්සාය පච්ඡිමාභිමුබො නිසීදිංසු හගවන්තංයෙව පුරකඛත්වා.

1. සබ්බසන්දරිසන්දතං” ම ඡ සං.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වසිනා සේක් රජගහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහ නුවර කලඤ්ඤානිවාසයෙහි වූ වෙළුමනාරාමයෙහි වසන සේක. එකල්හි රජගහනුවර උක්භකුරු බහුල වේ. භික්ෂුහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගිලනනුට ම උක්භකුරු අනුදන්තා ලද්දේ ය. නොගිලන් වූවනුට නො අනුදන්තා ලද්දේ ය” යි කුකුස් කරමින් උක්භකුරු නො වළඳන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ගිලන් වූවනුට උක්භකුරු ද, නො ගිලන් වූවනුට උක්භකුරුදිය (උක්භකුරු කලතා ගන් දිය) ද අනුදන්තිම” යි.

27. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට පාටලිග්‍රාමය බලා එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂු සඛ්‍යයා සමග වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් පාටලිගමට වැඩි සේක. පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගමට වැඩිසේක් ල” යි ඇසූහ. එවිට පාටලි-ගම වැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් පාටලිගමවැසි උපාසකයන් දහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තියුණු කර වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, භික්ෂුසඛ්‍යයා සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ ආගන්තුකාගාරය පිළිගන්නා සේක්වා” යි (කීහ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිමහාවයෙන් ඉවසූ සේක.

28. ඉක්බිති පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ආගන්තුකාගාරයට ගියහ. ගොස් ආගන්තුකාගාරය සියලු තැන අතුරා අසුන් පණවා මහදියබඳුනක් පිහිටුවා තෙල්පහන් තගා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, ආගන්තුකාගාරය සියලු තැන අතුරණ ලදී. අසුන් පණවන ලදී. දිය බඳුනක් තබන ලදී. තෙල්පහන් තගන ලදී. සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් යමකට කල් බලාපොරොත්තු වන සේක් නම්, මේ ඊට කාල ය” යි සැලකලහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙන භික්ෂුසඛ්‍යයා සමග ආගන්තුකාගාරයට වැඩි සේක. වැඩ පා සෝද, ආගන්තුකාගාරයට පිවිස මැදකණුව නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී වැඩ හුන් සේක. භික්ෂුසඛ්‍ය නෙමේ ද පා සෝද, ආගන්තුකාගාරයට පිවිස පැසුළු බිත්තිය නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්නේ ය. පාටලිගමවැසි උපාසකයෝ ද පා සෝද, ආගන්තුකාගාරයට ඇතුල් ව පෙරදිග බිත්තිය නිසා පැසුළු දිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්හ.

29. අඵ බො භගවා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ ආමනෙතසි: “පඤ්චමෙ ගහපතයො, ආදීනවා දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතො පමාදධිකරණං මහතිං භොගජාතිං නිගච්ඡති. අයං පඨමො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලස්ස සීලවිපතනස්ස පාපකො කීතතිසද්දෙ, අබ්බුග්ගච්ඡති. අයං දුතියො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතො යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඛකමති: යදි බතතියපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, අවිසාරදෙ උපසඛකමති මබ්බුභුතො. අයං තතියො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතො සමමුලෙහා කාලං කරොති. අයං චතුසො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතො කායස්ස හෙද, පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපජ්ඡති. අයං පඤ්චමො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. ඉමෙ බො ගහපතයො, පඤ්ච ආදීනවා දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා.

30. පඤ්චමෙ ගහපතයො, ආතිසංසා සීලවතො සීලසම්පදය. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතො අපමාදධිකරණං මහනතං භොගකඩකං අධිගච්ඡති. අයං පඨමො ආතිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවතො සීලසම්පනනස්ස කල්‍යාණො කීතතිසද්දෙ, අබ්බුග්ගච්ඡති. අයං දුතියො ආතිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතො යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඛකමති: යදි බතතියපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, විසාරදෙ උපසඛකමති අමබ්බුභුතො. අයං තතියො ආතිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතො අසමමුලෙහා කාලං කරොති. අයං චතුසො ආතිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතො කායස්ස හෙද, පරමමරණා සුගතිං සග්ගා ලොකං උපපජ්ඡති. අයං පඤ්චමො ආතිසංසො සීලවතො සීලසම්පදය. ඉමෙ බො ගහපතයො, පඤ්ච ආතිසංසා සීලවතො සීලසම්පදයා” ති.

31. අඵ බො භගවා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ බ්‍රහ්මදෙව රතනිං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුතෙතපෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උයෙතාපෙසි “අභිකකනතා බො ගහපතයො, රතනි. යස්සදුති කාලං මඤ්ඤථා” ති. “ඵචං භනෙත” ති බො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතො පටිසසුත්වා උට්ඨායාසනා භගවනතං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකකමිංසු. අඵ බො භගවා අචිරපකකනෙතසු පාටලිගාමිකෙසු උපාසකෙසු සුඤ්ඤාගාරං පාවිසි.

32. තෙන බො පන සමයෙන සුනීඛවස්සකාරා මගධමහාමනතා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙතති චජ්ජිතං පටිබාහාය. අදදසා බො භගවා රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය දිබ්බිත වකඛුතා විසුඤ්ඤිත අභිකකනතා මානුසකෙන සම්බුද්ධා දෙවතායො පාටලිගාමෙ වජ්ජිති පරිගණහනතියො. යසම්. පදෙස මහෙසකකා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණහනති, මහෙසකකානං තඤ්ඤ රාජ්ජිතං රාජමහාමනතානං විතතාති නමනති තිවෙසනාති මාපෙත්තුං. යසම්. පදෙසෙ මජ්ඣිමා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණහනති, මජ්ඣිමානං තඤ්ඤ රාජ්ජිතං රාජමහාමනතානං විතතාති නමනති තිවෙසනාති මාපෙත්තුං. යසම්. පදෙසෙ නීවා දෙවතා වජ්ජිති පරිගණහනති, නීවානං තඤ්ඤ රාජ්ජිතං රාජමහාමනතානං විතතාති නමනති තිවෙසනාති මාපෙත්තුං.

29. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලීගම්වැසි උපාසකයන් ඇමතු සේක: “ගැහැවියෙහි, දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතනියෙහි මේ දෙස් පසෙක් වේ. **කවරපසෙක්ද? යත්** ගැහැවියෙහි, මෙහි දුශ්ශීල නෙමේ ශීලවිපතනියට පැමිණියේ ප්‍රමාදහෙතුවෙන් මහත් හොගහානියට පැමිණේ. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතනියෙහි පලමුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල්විපතනට පැමිණි දුශ්ශීලයා පිලිබඳ අයහපත් කීර්තිරාවයෙක් පැන නගිසි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතනියෙහි දෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල්විපතනට පැමිණි දුශ්ශීල නෙමේ ඝෂ්ත්‍රිය පිරිස බමුණුපිරිස ගැහැවි පිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, බිය ඇති ව තෙද රහිත ව එළඹෙයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතනියෙහි තෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල්විපතනට පැමිණි දුශ්ශීල නෙමේ මූලා වූයේ කුලුරිය කරයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතනියෙහි සිවුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල්විපතනට පැමිණි දුශ්ශීල නෙමේ ජීවිතෙක්‍රිය විනාශයෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහ වූ දුකට පිහිට වූ අකමැත්තෙන් ම (දුබල ව) පතිත වන්නා වූ නරකයෙහි උපදී. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතනියෙහි පස්වන දෙස වේ. ගැහැවියෙහි, මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතනියෙහි දෙස් පස ය.”

30. “ගැහැවියෙහි, සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතනියෙහි මේ අනුසස් පසෙක් වේ. කවර පසෙක් ද? ගැහැවියෙහි, මෙහි සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ අප්‍රමාදහෙතුවෙන් මහත් වූ භොගරාශියක් ලබයි. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතනියෙහි පලමුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල්වත් වූ සීලයෙන් යුක්ත වූවකුගේ යහපත් කීර්තිරාවයෙක් පැන නගිසි. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතනියෙහි දෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ඝෂ්ත්‍රිය පිරිස බමුණුපිරිස ගැහැවිපිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, නිතිය ව තෙද සහිත ව එළඹේ. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතනියෙහි තෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ නො මූලා ව කලුරිය කෙරේ. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතනියෙහි සිවුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගැහැවියෙහි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ජීවිතෙක්‍රිය විනාශයෙන් මරණින් පසු මනා ගති ඇති සවගී ලොකයෙහි උපදී. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතනියෙහි පස්වන ආනිසංසය වේ. ගැහැවියෙහි, මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතනියෙහි අනුසස් පස ය.”

31. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලීගම්වැසි උපාසකයන් රැ බොහෝ වේලාවක් ම දැකුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිබුණු කුරවා සතුටු කරවා “ගැහැවියෙහි, රාත්‍රිතොමෝ ඉක්ම ගියා ය. දන් යම් ගමනකට බලාපොරොත්තු වන්නාහු නම්, එයට කාලය දනිවු” යි වදාළහ. පාටලීගම්වැසි උපාසකයෝ “සවාමීනි, එසේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිලිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලීගම්වැසි උපාසකයන් ගිය නොබෝ වේලාවකින් ශුන්‍යාගාරයට පිවිසි සේක.

32. එකල්හි සුනිධි-වසාකාර නම් මගධමහාමාත්‍යයෝ වජ්ජීන් වලකනු පිණිස පාටලීගම්හි නුවරක් ගොඩ නගන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයම් වේලෙහි නැගී සිට පාටලීගම්හි ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කරන්නා වූ (=අරක් ගන්නා වූ) බොහෝ දෙවියන් මිනිසුන් ඉක්ම වූ පිරිසිදුවූ දිවැසින් දුටුසේක. මහෙශාබ්‍ය දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් (=දූෂ්ට හෙළිම් වසයෙන් ගණිත්) ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මහෙශාබ්‍ය වූ රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණය කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට පහත් රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ.

33. අථ බො භගවා ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනෙතසි: “කො භු බො තෙ ආනන්ද, පාටලීගාමෙ නගරං මාපෙතති” ති. “සුනීධවස්සකාරා භනෙත, මගධමහාමන්තා පාටලීගාමෙ නගරං මාපෙතති චජ්ජනං පටිබාහායා” ති. “සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, දෙවෙහි තාවතීංසෙහි සද්ධිං මනෙතන්තා, එවමෙව බො ආනන්ද, සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමන්තා පාටලීගාමෙ නගරං මාපෙතති චජ්ජනං පටිබාහාය. ඉධාහං ආනන්ද, රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය අදදසං දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුඤ්ඤෙන අතීක්කන්තමානුසකෙන සමිහුලා දෙවතායො පාටලීගාමෙ චජ්ජති පරිගණහන්තියො. යසමිං පදෙසෙ මහෙසකකා දෙවතා චජ්ජති පරිගණහන්ති, මහෙසකකානං තස්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමන්තානං විත්තාති නමන්ති තිවෙසනාති මාපෙතුං. යසමිං පදෙසෙ මජ්ඣමා දෙවතා චජ්ජති පරිගණහන්ති, මජ්ඣමානං තස්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමන්තානං විත්තාති නමන්ති තිවෙසනාති මාපෙතුං. යසමිං පදෙසෙ නීවා දෙවතා චජ්ජති පරිගණහන්ති, නීවානං තස්ථ රාජ්ජනං රාජමහාමන්තානං විත්තාති නමන්ති තිවෙසනාති මාපෙතුං. යාවතා ආනන්ද, අරියං ආයතනං, යාවතා චණ්ණපථො, ඉදං අග්ගනගරං හවිස්සති පාටලීපුත්තං පුට්ඨෙදනං. පාටලීපුත්තස්ස බො ආනන්ද, තයො අන්තරායා හවිස්සන්ති අග්ගිතො වා උදකතො වා අබ්හන්තරතො වා මිට්ඨහෙදු” ති.

34. අථ බො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමන්තා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා භගවතා සද්ධිං සමමොදිංසු. සමමොදනීයං කථං සාරාණීයං විතීසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ධීතා බො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමන්තා භගවන්තං එතදවොචු: “අභිවාසෙතු නො භවං ගොතමො අජ්ජතනාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමන්තා භගවතො අභිවාසනං විදිත්වා පකකමිංසු.

35. අථ බො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමන්තා පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙත්වා භගවතො කාලා ආරොවාපෙසු: “කාලො භො ගොතම, නිට්ඨිතං භන්ත” නති. අථ බො භගවා පුබ්බණ්හ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තවීචරං ආදය යෙන සුනීධවස්සකාරානං මගධමහාමන්තානං පරිවෙසනා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤාතෙත ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන.

36. අථ බො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමන්තා බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛසං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්වා සන්තපෙත්වා සමපචාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාථිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීතෙන බො සුනීධවස්සකාරෙ මගධමහාමන්තෙ භගවා ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

- 37. “යසමිං පදෙසෙ කපෙත්වී වාසං පණ්ණිතජාතියො,
සීලවනෙත්ථ භොජෙත්වා සඤ්ඤාතෙ බුහමචාරයො².
- 38. යා තස්ථ දෙවතා ආසුං තාසං දකඛිණමාදිසෙ,
තා පූජතා පූජයන්ති මානිතා මානසන්ති තං.
- 39. තතො නං අනුකමපන්ති මාතා පුත්තංච ඔරසං,
දෙවතානුකමීතො පොසො සදු හද්‍රාති පසුති” ති.

1. චණ්ණපථො - සත්ථි. 2. “බුහමචාරිනො” සි.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, ඒ කවර කෙනෙක් පාටලිගමිහි නුවරක් ගොඩ නගන් ද” යි ආයුෂමන් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේගෙන් ඇසූ සේක. “සමාමිති, සුනිධ ය, වසංකාර ය යන මගධ-මහාමාත්‍යයෝ වජ්ජන් පිළිබහනු (=වලක්වනු) පිණිස පාටලිගමිහි නුවරක් ගොඩනගන්” යි (සැලකෙලේය.) “ආනන්දය, සුනිධ-වසංකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ තච්චිසාවැසි දෙවියන් හා මනත්‍රණය කොට ගෙන (කරන්තා) සේ, ආනන්දය, වජ්ජන් වලක්වනු පිණිස පාටලිගමිහි නුවරක් ඉදි කෙරෙත්. ආනන්දය, මම මෙහි රූ අලුයම් වේලෙහි නැගී සිට පාටලිගමිහි ගෙබිම් පරිග්‍රහණය කරන්තා වූ බොහෝ දෙවියන් මිනිසැස ඉක්ම වූ පිරිසිදු වූ දිවැසින් දුටුවෙමි. මහෙශාඛ්‍යදෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්තට මහෙශාඛ්‍යරජුන්ගේ හා රජමහ-ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්තට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ හා රජමහඇමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්තට පහත් වූ රජුන්ගේ හා රජමහඇමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. ආනන්දය, ආයතීයතනය (=ආයතීයවාසය - ආයතී මිනිසුන් ගැවසෙන තැන්) යම් තැනක් ද, වණික්පථය (=වෙලඳ මග - වෙලඳුන් බඩු විකුණන හෝ වසන තැන්) යම් තැනක් ද, එහි (නන් දෙසින් ගෙනෙන වෙලඳ) බඩු පොදි ලිහන මේ පාටලිපුත්‍රය අග්‍රනගරය වන්නේ ය. ආනන්දය, පාටලිපුත්‍ර නගරයට ගින්නෙන් ද ජලයෙන් ද (රටවැස්සන්) උනුන් බිදීමෙන් ඇතුළතින් ද යි අන්තරාය තුණෙක් වන්නේ ය” යි වදාළසේක.

34. එකල්හි සුනිධ-වසංකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටු විය යුතු සිත් ඇලවිය යුතු වූ කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි සුනිධ-වසංකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසංඝයාන් සමග අදට අපගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකලහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණෙහිභාවයෙන් ඉවසා වදාළ සේක.

35. ඉක්බිති සුනිධ-වසංකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන ඉන් නික්ම ගියහ. අනතුරු ව සුනිධ-වසංකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ පුණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දේ පිළියෙල කරවා “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය වේ. බත් නිමියේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙන සුනිධ-වසංකාරමගධමහාමාත්‍යයන්ගේ පරිවෙසනයට (=වලදවන තැනට) වැසි සේක. වැඩ පණවා තුබූ අසුතෙහි භික්ෂුසංඝයාන් සමග වැඩ හුන් සේක.

36. එවිට සුනිධ-වසංකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයා පුණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සනප්වා පවරා, වලඳ අවසන් කල පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සුනිධ-වසංකාර-මගධමහාමාත්‍යයන් මේ ගාථාවලින් අනුමොදනා කල සේක.

37. “යම් පෙදෙසක පණිත වූවෙක් වාසය කෙරේ නම්, එහි සිල්වත් සංයත වූ බුහමචාරීන් වලඳවා-

38. එහි යම් දේවතාවෝ වූවාහු ද, ඔවුනට පින් දෙන්නේ ය. (මෙසේ) පුදන ලද දෙවියෝ ඔහු ද පුදත්. බුහුමන් කරණ ලද දෙවියෝ ඔහුට බුහුමන් කරත්.

39. එසින්, මවු තොමෝ ලෙහි ගොවා වඩන පුතුට මෙන්, ඔහුට අනුකම්පා කෙරෙත්. දෙවියන් විසින් අනුකම්පා කරණ ලද පුරුෂ තෙමේ සියලු කල්හි යහපත දකී යි.

40. අඵ බො භගවා සුභීධවස්සකාරෙ මගධමහාමනෙත ඉමානි ගාඨානි අනුමොදිඤ්චා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. තෙන බො පන සමයෙන සුභීධවස්සකාරා මගධමහාමනතා භගවන්තං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්භාං හොන්ති: “යෙන අජ්ජ සමණො ගොතමො ආරෙන නික්ඛමිස්සති, තං ගොතමද්දාරං නාම භවිස්සති. යෙන තිජ්ජෙන ගඛහං නදිං උත්තරිස්සති, තං ගොතමතිස්සං නාම භවිස්සති” ති. අඵ බො භගවා යෙන ආරෙන නික්ඛමි, තං ගොතමද්දාරං නාම අහොසි. අඵ බො භගවා යෙන ගඛහා නදී, තෙනුපසඛකමි. තෙන බො පන සමයෙන ගඛහානදී පුරා හොති සමතිත්තිකා කාකපෙය්‍යා. මනුස්සා අඤ්ඤා නාමං පරියෙසන්ති; අඤ්ඤා උඵමපං පරියෙසන්ති, අඤ්ඤා කුලං ඛක්ඛන්ති ඔරා පාරං ගන්තුකාමා.

41. අද්දසා බො භගවා තෙ මනුස්සෙ අඤ්ඤා නාමං පරියෙසන්තො අඤ්ඤා උඵමපං පරියෙසන්තො අඤ්ඤා කුලං ඛක්ඛන්තො ඔරා පාරං ගන්තුකාමෙ. දිස්වාන සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජ්ඤං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජ්ඤං, එවමෙව¹ භගවා ගඛහාය නදියා ඔරිමතීරෙ අන්තරහිතො පාරිමතීරෙ පච්චුට්ඨාසි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන. අඵ බො භගවා එතමස්සං විදිඤ්චා තායං වෙලායං ඉමං උද්දනං උද්දනෙසි:

42. “යෙ තරන්ති අණ්ණවං සරං සෙත්ථං කඤ්චාන විසජ්ජ පලලාති,
කුලං හි ජනො පබ්බන්ති² තිණ්ණො මෙධාවිතො ජනා” ති.

43. අඵ බො භගවා යෙන කොට්ඨාමො තෙනුපසඛකමි. තනු සුදං භගවා කොට්ඨාමෙ විහරති. තනු බො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “චතුන්තං භික්ඛවෙ, අරියසච්චානං අනනුබොධා අප්පට්චෙධා එවමිදං දීඝමඤ්චානං සක්ඛාවිතං සංසරිතං මමඤ්චෙව තුමහාකඤ්ච. කතමෙසං වතුන්තං: ? දුක්ඛස්ස භික්ඛවෙ, අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පට්චෙධා එවමිදං දීඝමඤ්චානං සක්ඛාවිතං සංසරිතං මමඤ්චෙව තුමහාකඤ්ච. දුක්ඛසමුදයස්ස අරියසච්චස්ස -෧- දුක්ඛනිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස -෨- දුක්ඛනිරෝධගාමිනියා පට්ඨපද්‍ය³ අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පට්චෙධා එවමිදං දීඝමඤ්චානං සක්ඛාවිතං සංසරිතං මමඤ්චෙව තුමහාකඤ්ච. තසිදං භික්ඛවෙ, දුක්ඛං අරියසච්චං අනුබ්භාං පට්ඨිඤ්චං. දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං අනුබ්භාං පට්ඨිඤ්චං. දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං අනුබ්භාං පට්ඨිඤ්චං. දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපට්ඨපදං අරියසච්චං අනුබ්භාං පට්ඨිඤ්චං. උච්ඡන්තා භවතණ්හා, ඩිණ්හා භවතෙත්ති. නන්දිති පුත්ඛහවො” ති.

44. “චතුන්තං අරියසච්චානං යථාභුතං අදස්සනා,
සංසිතං⁴ දීඝමඤ්චානං තාසු තාසෙව ජාතිසු.

45. තාති එතාති දිට්ඨානි භවතෙත්ති සමුගතා,
උච්ඡන්තං මුලං⁵ දුක්ඛස්ස නන්දිති පුත්ඛහවොති.

1. “එවමෙව බො භගවා” ම ජ සං. 2. “බක්ඛති” ම ජ සං.
3. “දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපට්ඨපද්‍ය” සී මු. 4. “සාසිතං” සී මු.
5. “උච්ඡන්තමුලං” සී මු. තො වි. ජ වි. ම නු ප.

40. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුනිධි-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයන් මේ ගාථාවලින් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක. එකල්හි සුනිධි-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ “අද ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ යම් දොරකින් නික්මෙන්නේ ද, ඒ දොර ගෞතමද්වාර නම් වන්නේ ය. යම් තොටකින් ගඟහානදිය තරණය කරන්නේ ද, ඒ තොට ගෞතමනිච්ඡි නම් වන්නේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිටිපස ලුහු බැන්දහු වෙන්. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් දොරකින් නික්මුණු සේක් ද, ඒ දොර ගෞතමද්වාර නම් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගඟහානදිය වෙතට එළඹි සේක. එකල්හි ගඟහානදිය ගංඉවුර සම ව විරුණේ වෙසි. කටුඩන් විසින් පිව හැකි වේ. මෙ ගොඹින් එ ගොඩට යනු කැමැති වූ මිනිස්සු සමහරු නැච් සොයන්. සමහරු (දඹු) පහුරු සොයන්. සමහරු (උණ බට ආදියෙන්) පහුරු බඳිත්.

41. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ ගොඹින් එ ගොඩට යනු කැමැති වූ මිනිසුන්, නැච් සොයන සමහරුන්, පහුරු සොයන සමහරුන්, පහුරු බඳින සමහරුන් දුටු සේක. දැක, බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිඵැ අත යම් සේ දිගු කරන්නේ හෝ වේ ද, දිගු කළ අත යම් සේ හකුළන්නේ හෝ වේ ද, එපරිද්දෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගඟහානදියෙහි මෙ ගොඩ ඉවුරෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් එ ගොඩ ඉවුරෙහි භික්ෂුසමිකයා සමග පසල වූ සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ දැන ඒ වේලෙහි මේ උදන් ඇනුසේක.

42. “යම් කෙනෙක් දියවතුරු හැර ගැඹුරු වූ (තෘෂණා) නදිය ම තරණය කෙරෙත් ද, ඔහු ආයතීමාඨීය හෙය කොට එය තරණය කෙරෙත්. මහාජන තෙමේ දියත්තක් තරණය කිරීමට ද පහුරු බඳියි. නුවණැති බුද්ධාදිජනයෝ පහුරක් නැති ව ම එතෙර වූවාහු ය.”

43. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොට්ඨාමයට වැඩි සේක. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ එහි කොට්ඨාමයෙහි වසන සේක. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, මා විසින් ද තොප විසින් ද වතුරායනීසත්‍යධමීය අවබෝධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් මේ දිගු කලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරිසරණ ලද්දේ ය. කවර සතරක් අවබෝධ ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් ද? යන්: ‘මහණෙනි, මා විසින් ද, තොප විසින් ද දුෂ්ඨායනීසත්‍යය අවබෝධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් මේ දිගුකලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරි සරණ ලද්දේ ය. මා විසින් ද තොප විසින් ද දුෂ්ඨසමුදයායනීසත්‍යය -පෙ- දුෂ්ඨනිරොධායනීසත්‍යය -පෙ- දුෂ්ඨනිරොධගාමිනීප්‍රතිපදායනීසත්‍යය අවබෝධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවේධ නො කිරීමෙන් මේ දිගු කලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරි සරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, ඒ මේ දුෂ්ඨායනීසත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. දුෂ්ඨසමුදයායනී සත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. දුෂ්ඨ නිරොධායනීසත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. දුෂ්ඨනිරොධගාමිනීප්‍රතිපදායනීසත්‍යය අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ ය. හවතෘෂණාව සිදින ලද්දේ ය. හවනෙත්තිය ඝය කරණ ලද්දේ ය. දැන් පුතභීවසෙක් නැත්තේ ය” යි භික්ෂූන්ට වදාළ සේක:

44. “වතුරායනීසත්‍යයන් තත් වූ පරිදි නො දැක්මෙන් ම දිගු කලක් ඒ ඒ ජාතීන්හි සැරිසරණ ලද්දේ ය.

45. ඒ මේ වතුරායනීසත්‍යධමීයෝ දක්නා ලදහ. හවනෙත්තිය නසන ලද්දේ ය. දුකෙහි මුල් සිදින ලද්දේ ය. දැන් නැවැත ඉපැත්තෙක් නැත්තේ ය.”

46. අසොසි බො අමබපාලී ගණිකා “භගවා කීර කොට්ඨාමං අනුසුතෙතා” ති. අථ බො අමබපාලී ගණිකා හද්දානි හද්දානි යානානි යොජාපෙතො හද්දං යානං¹ අභිරුහිත්වා භද්දෙහි භද්දෙහි යානෙහි වෙසාලියා නියසාසි භගවන්තං දස්සනාය. යාවත්තා යානස්ස භුමි, යානෙන ගන්ත්වා යානා පච්චොරොහිත්වා පතතිකාව යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං බො අමබපාලී ගණිකං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දසොසිසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතෙප්පි. සමපතංසෙසි. අථ බො අමබපාලී ගණිකා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙත්තා සමපතංසිතා භගවන්තං එතදවොච: “අභිවාසෙත්තු මෙ භනෙන භගවා ස්වානනාය භනනං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්භිභාවෙන. අථ බො අමබපාලී ගණිකා භගවතො අභිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කන් පකකාමි.

47. අසොසුං බො වෙසාලිකා ලිච්ඡි “භගවා කීර කොට්ඨාමං අනුසුතෙතා” ති. අථ බො වෙසාලිකා ලිච්ඡි හද්දානි හද්දානි යානානි යොජාපෙතො හද්දං හද්දං යානං අභිරුහිත්වා භද්දෙහි භද්දෙහි යානෙහි වෙසාලියා නීසිංසු² භගවන්තං දස්සනාය. අපොකච්චෙ ලිච්ඡි නීලා භොනති නීලවණණා නීලවත්ථා නීලාලඛකාරා. අපොකච්චෙ ලිච්ඡි පීතා භොනති පීතවණණා පීතවත්ථා පීතාලඛකාරා. අපොකච්චෙ ලිච්ඡි ලොහිතකා භොනති ලොහිතකවණණා³ ලොහිතකවත්ථා ලොහිතකාලඛකාරා. අපොකච්චෙ ලිච්ඡි ඔදුතා භොනති ඔදුතවණණා ඔදුතවත්ථා ඔදුතාලඛකාරා.

48. අථ බො අමබපාලී ගණිකා දහරානං දහරානං ලිච්ඡිතං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චකෙකත චකකං අකෙඛත අකකිං පනිවට්ටෙසි. අථ බො තෙ ලිච්ඡි අමබපාලී ගණිකං එතදවොචු: “කිස්ස ඡෙ අමබපාලී, අමහාකං⁴ දහරානං දහරානං ලිච්ඡිතං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චකෙකත චකකං අකෙඛත අකකිං පනිවට්ටෙසී” ති. “තථා හි පත මයා අය්‍යපුත්තා, ස්වානනාය බුද්ධපමුබො භික්ඛුසඛෙසා නිමන්තිතො” ති. “දෙහි ඡෙ අමබපාලී, අමහාකං එතං භනනං සතසතසොසනා” ති. “සවෙපි මෙ අය්‍යපුත්තා වෙසාලී සාහාරං දපොය්‍යාථ, තෙව දප්පා භනත” නති.

49. අථ බො තෙ ලිච්ඡි අඛ්ඤාලීං පොඨෙසු: “පරාජිතමහ⁵ චත භො අමබකාය. පරාජිතමහ චත භො අමබකායා” ති.

50. අථ බො තෙ ලිච්ඡි යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිංසු. අදදසා බො භගවා තෙ ලිච්ඡි දුරතොච ආගච්ඡන්තො. දිස්වාන භික්ඛු ආමනෙතසි: “යෙහි භික්ඛවෙ, භික්ඛුහි දෙවා තාවතිංසා අද්ධිප්පඛා, ඔලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡිපරිසං. අපලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡිපරිසං. උපසංහරථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡිපරිසං තාවතිංසපරිස” නති.

1. “හද්දං හද්දං යානං” තො වි. ම නු ප. 2. “නියසාසු” ම ඡ සං. PTS.
 3. “ලොහිතවණණා” ම ඡ සං. PTS. 4. “අමබපාලී දහරානං” ම ඡ සං.
 5. “ජිතමහ” ම ඡ සං. අ වි තො වි.

46. අමබපාලී නම් ගණිකා නොමෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටි-
 ග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල” යි ඇසූ ය. ඉක්බිති අමබපාලී ගණිකා නොමෝ හොඳ
 හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ යානයකට නැගී හොඳ හොඳ යානාවලින්
 යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස විශාලාමහනුවරින් නික්ම
 ගියා ය. යානයෙන් යා ගැනී බිම් යම් පමණ ද, එපමණ තැන් යාන-
 යෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පානමතින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
 වෙතට ගියා ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක
 හුන් නී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් අමබපාලී ගණිකාව දැහැමි
 කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තියුණු කරවූහ. සතුටු
 කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු
 දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන
 ලද අමබපාලී ගණිකා නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, භාග්‍ය-
 වතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙටට මාගේ බත පිළිගන්නා
 සේක්වා” යි සැලකලා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිඤාචයෙන් ඉවසා
 වදාළ සේක. ඉක්බිති අමබපාලී ගණිකා නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ
 ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට සකසා වැද පාදකුණු කොට ගියා ය.

47. විශාලාමහනුවර වැසි ලිච්ඡවීහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටි-
 ග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල” යි ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාමහනුවර වැසි ලිච්ඡවීහු
 හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ හොඳ යානයන්ට නැගී හොඳ හොඳ
 යානයන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට විශාලාමහනුවරින්
 නික්ම ගියහ. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු නිල් වෙත්. නිල්පැහැ ඇත්තෝ වෙත්.
 නිල්වත් ඇත්තෝ වෙත්. නිල්අබරණ ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු
 රන්වත් වෙත්. රන්වත් පැහැ ඇත්තෝ වෙත්. රන් වත් වත් ඇත්තෝ
 වෙත්. රන්වත් අබරණ ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු රතු වෙත්.
 රතුපැහැ ඇත්තෝ වෙත්. රතුවත් ඇත්තෝ වෙත්. රතුඅබරණ
 ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු සුදු වෙත්. සුදුපැහැ ඇත්තෝ වෙත්.
 සුදුවත් ඇත්තෝ වෙත්. සුදුඅබරණ ඇත්තෝ වෙත්.

48. ඉක්බිති අමබපාලීගණිකා නොමෝ තරුණලිච්ඡවීන්ගේ රියහිස
 රියහිසෙන් ද විසදණකි විසදණකින් ද වක්‍රය වක්‍රයෙන් ද අකුර අකුරෙන් ද
 ගැටුවා ය. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු අමබපාලී ගණිකාවට “කෙල්ල අමබපාලී,
 කුමක් හෙයින් අපගේ ලිච්ඡවී තරුණයන්ගේ රියහිස රියහිසෙන් විසදණකි
 විසදණකින් වක්‍රය වක්‍රයෙන් අකුර අකුරෙන් ගැටුවාද” යි ඇසූහ.
 “ආයඝිපුත්‍රයෙනි, එසේ ම ය. මා විසින් හෙට බතට බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝ
 තෙමේ පවරණ ලද්දේ” යි. “කෙල්ල, අමබපාලී, ලක්ෂයකින් (ලක්ෂයක්
 ගෙණ) මේ බත අපට දෙව”. “ආයඝිපුත්‍රයෙනි, ඉදින් ජනපද සහිත වූ
 විශාලාමහානගරය මට දෙන්නහු ද, මම ඒ බත නො ම දෙන්නෙමි” යි.

49. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු “හවත්නි, ගැහැණියක විසින් පරදවන
 ලද්දේ වෙමු. හවත්නි, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු” යි
 අසුර ගැසූහ.

50. ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹියහ. භාග්‍යවතුන්
 වහන්සේ එන්නා වූ ඒ ලිච්ඡවීන් දුර දී ම දුටු සේක. දැක භික්ෂුන් අමතා
 “මහණෙනි, යම් භික්ෂුන් විසින් නවතිසාවැසි දෙවියෝ පෙර නො දක්නා
 ලද්දේ ද, මහණෙනි, (ඒ තෙපි) ලිච්ඡවීපිරිස බලවු. මහණෙනි, ලිච්ඡවීපිරිස
 බලවු. ලිච්ඡවීපිරිස නවතිසාපිරිස ය යි සලකවු” යි වදාළ සේක.

51. අඵ බො තෙ ලිච්ඡඪී යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ඛා යානා පච්චාරොභිත්වා පතතිකාව යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීන්තො බො තෙ ලිච්ඡඪී භගවා ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුත්තනජෙසි. සමපහංසෙසි. අඵ බො තෙ ලිච්ඡඪී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසෙසිතා සමාදපිතා සමුත්තනජිතා සමපහංසිතා භගවන්තං එතදවොචුං: “අඛිවාසෙතු තො භනෙන භගවා සවාතනාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසතා”ති. “අඛිචුත්ථොමහි ලිච්ඡඪී, සවාතනාය අමබ්පාලියා ගණිකාය භන්ත” නති. අඵ බො තෙ ලිච්ඡඪී අඛුලුං පොඨෙසුං: “පරාජිතමහ වත තො අමබ්කාය. පරාජිතමහ වත තො අමබ්කායා” ති. අඵ බො තෙ ලිච්ඡඪී භගවතො භාසිතං අභිතන්දිත්වා අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසතා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකකමිංසු.

52. අඵ බො භගවා කොට්ඨාමෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන නාතිකා¹ තෙනුපසඛකමි. තත්ත සුදං භගවා නාතිකෙ විහරති ගිඤ්ජකාවසඨෙ. අඵ බො අමබ්පාලි ගණිකා තස්සා රතනියා අව්වයෙන සකෙ ආරාමෙ පණීතං බාදනීයං නොජනීයං පටියාද්දපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භන්ත” නති. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්ඨසමයං නිවාසෙත්වා පතනවීවරං ආදාය යෙන අමබ්පාලියා ගණිකාය පරිවෙසතා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසත.

53. අඵ බො අමබ්පාලි ගණිකා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛසං පණීතෙන බාදනීයෙන නොජනීයෙන සහස්ථා සන්තපෙසත්වා සමපවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාපිං මනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තා බො අමබ්පාලි ගණිකා භගවන්තං එතදවොච: “ඉමානං භනෙන, අමබ්වතං බුද්ධි පමුඛස්ස භික්ඛුසඛසස්ස දමමී” ති. පටිග්ගහෙසි භගවා ආරාමං.

54. අඵ බො භගවා අමබ්පාලිං ගණිකං ධම්මියා කථාය සන්දසෙසත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තනජෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසතා යෙන මහාවනං තෙනුපසඛකමි. තත්ත සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං.

ලිච්ඡඪිභාණවාරො තතියො.

1. ‘නාදිකා’ සී මු. ‘කුතිකා’ P T S.

51. ඉක්බිති ඒ ලිච්චිහු යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණ ද, එපමණ යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ ලිච්චිනිට දූහැමි කතාවෙන් කරණ දැක්වූහ. (එහි ඔවුන්) සමාදන් කරවූහ. නියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද නියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ඒ ලිච්චිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂු සංඝයා සමග හෙට අපේ බත ඉවසන සේක්වා” යි සැලකලහ. “ලිච්චිනි, අමබපාලිගණිකාව විසින් හෙට බත පිණිස ආරාධිත වෙමි” යි (වදාලසේක). ඉක්බිති ඒ ලිච්චිහු “භවත්ති, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු. භවත්ති, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු” යි අසුර ගැසූහ. එකල්හි ඒ ලිච්චිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාසිතය සතුටින් පිළිගෙන අනුමෝදන් ව හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියහ.

52. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොට්ඨාමයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට නානිකාගමට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි නානිකාගමෙහි ගඬොලින් කළ හෙයින් ගිඤ්ජනාවසඨ නම් වූ ගෙභිගෙයි වැඩ වසන සේක.

53. ඉක්බිති අමබපාලිගණිකාව ඒ රූ ඉක්ම යෑමෙන් පසු සිය අරමෙහි පුණිත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “සවාමීනි, කාලය වේ. බත් නිමියේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙන අමබපාලිගණිකාවගේ පරිවෙසනයට (බොජුන්හලට) වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

54. ඉක්බිති අමබපාලිගණිකාව බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝයා පුණිත වූ කැ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සනස්පා පවරා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හී ය. පසෙක හුන් අමබපාලිගණිකාව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මම මේ අඹරයන බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසංඝයාට දෙමි” යි සැලකලා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආරාමය පිළිගත් සේක.

55. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමබපාලිගණිකාව දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා නියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට මහාවනයට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි විශාලාමහ-නුවර මහාවනයෙහි වූ කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩ වසන සේක.

ලිච්චිඛණවර තෙවැනි ය.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡවී සන්ධාගාරෙ¹ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨසාවකො තස්ස පරිසායං නිසිනො හොති. අථ ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස එතදහොසි: “නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො භවිස්සති. තථා හි මෙ අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡවී සන්ධාගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති. යනුනාහං තං භගවන්තං දස්සනාය උප-සඛකමෙය්‍යං අරහන්තං සමමාසමුද්ධං” නති.

3. අථ ඛො සීහො සෙනාපති යෙන නිගණ්ඨො නාතපුත්තො² තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා නිගණ්ඨො නාතපුත්තං අභිවාදෙත්වා³ එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨො නාතපුත්තං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං භනොන, සමණං ගොතමං දස්සනාය උප-සඛකම්භු” නති. “කිං පන ත්වං සීහ, කිරියවාදෙ සමානො අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකම්භස්සි? සමණො හි සීහ, ගොතමො අකිරියවාදෙ අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකො විනෙති” ති. අථ ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස යො අහොසි ගමිකාභිසඛ්ඛාරො⁴ භගවන්තං දස්සනාය සො පටිප්පස්සමති.

4. දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡවී සන්ධාගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති. තතියමපි ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස එතදහොසි: “නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො භවිස්සති. තථා හි මෙ අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡවී සන්ධා-ගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සඛ්ඝස්ස වණණං භාසන්ති. කිං හි මෙ කරිස්සන්ති නිගණ්ඨො අපලොකිතා වා අනපලොකිතා වා? යනුනාහං අනපලොකෙත්වාච නිගණ්ඨො තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඛකමෙය්‍යං අරහන්තං සමමාසමුද්ධං” නති.

5. අථ ඛො සීහො සෙනාපති පඤ්චභි රථසතෙහි දිවාදිවස්ස වෙසාලියා නීය්‍යාසි භගවන්තං දස්සනාය. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ත්වා යානා පච්චොරොතිත්වා පත්තිකොච යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛක-මිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො සීහො සෙනාපති භගවන්තං එතදවොච: “සුතමෙමහං භනොන, අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකො විනෙති. යෙ තෙ භනොන එවමාහංසු: ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකො විනෙති’ ති. කච්චී තෙ භනොන, භගවතො චූත්තවාදිනො? න ච භගවන්තං අභුතෙන අඛොචිකඛන්ති? ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොන්ති? න ච කොචී සහ-ධම්මිකො වාදනුවාදෙ ගාරයහං යානං ආගච්ඡති? අතඛහකඛාතුකාමා හි මයං භනොන භගවන්තං” නති.

1. “සන්ධාගාරෙ” ම ඡ සං. 2 “නිගණ්ඨො” සී. සී. මු. “නිගණ්ඨො” ම ඡ සං.
3. “අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨො නාතපුත්තො” ඉති අයං පාඨො න දිස්සතෙ මරමකාරපොඨකෙ.
4 “ගමිකාභිසඛ්ඛාරො” 5. “වාදනුපාභො” සඛ්ඛෙඨ.

1. එකල්හි ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ (වැදගත්) ලිච්චිහු සන්ධානාරයෙහි (රැස්වීම) සාලාවෙහි රැස් ව නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සම්ප්‍රදායාගේ ගුණ කියත්.

2. එවේලෙහි නිර්ග්‍රන්ථවක වූ සීහසෙනාපති තෙමේ ඒ පිරිසෙහි හුන්වේ. ඉක්බිති සීහසෙනාපතිහුනට “නිසැකයෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්භත් සමයක් සමුද්ධි වෙති. එහෙයින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ ලිච්චිහු සන්ධානාරයෙහි රැස් ව හුන්වෝ නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයේ ගුණ කියත්. සම්ප්‍රදායාගේ ගුණ කියත්. මම රහත් වූ සමයක්සමුද්ධි වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට එළඹෙන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිතෙක් වී ය.

3. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථවක පුත්‍රයා වෙත ගියේ ය. ගොස් නිර්ග්‍රන්ථවකපුත්‍රයා සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් සීහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථවකපුත්‍රයාහට “සවාමිනි, මම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට යෑමට කැමැත්තෙමි” යි කියේ ය. “සීහස, ක්‍රියාවාදී වූ තෝ අක්‍රියාවාදී වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට කුමක් නිසා එළඹෙන්නෙහි ද? සීහස, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී ය. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි”. එකල්හි සීහසෙනාපතිහුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීමට යෑමෙහි යම් උත්සාහයෙක් වී ද, එය සංහිදී ගියේ ය.

4. දෙවනු ද -පෙ- තෙවනු ද ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්චිහු සන්ධානාරයෙහි රැස් ව හුන්නාහු නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සම්ප්‍රදායාගේ ගුණ කියත්. තෙවනු ද සීහසෙනාපතියාහට “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසැකයෙන් ම අර්භත් සමයක් සමුද්ධි වෙති. එබැවින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්චිහු සන්ධානාරයෙහි රැස් ව හුන්නාහු නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සම්ප්‍රදායාගේ ගුණ කියත්. නිගණ්ඨයෝ විචාරණ ලද්දේ හෝ නො විචාරණ ලද්දේ හෝ මාහට කුමක් කරන්නාහු ද? මම නිගණ්ඨයන් නො විචාරා ම රහත් වූ සමයක්සමුද්ධි වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

5. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ රිය පන්සියයකින් යුක්ත ව ඉර- මුදුන් දවල් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස විශාලාමභානගරයෙන් නික්ම ගියේ ය. යානයෙන් යා යුතු සීමාව යම් පමණ ද, (එපමණ) යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා’ යි මා විසින් මෙය අසන ලද්දේ ය. සවාමිනි, යම් ඒ කෙනෙක් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා’ යි මෙසේ කීහු ද, සවාමිනි, කීමෙක් ද, ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දක් කියන්නාහු ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොරුවෙන් ගටා නො කියත් ද? කාරණයට එකඟ වූවක් ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද? (එයින්) කරුණු සහිත වූ කිසියම් වාදයෙක් හෝ අනුච්චයෙක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ ද? සවාමිනි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොරුවෙන් ගටා වොදනා නො කරණු කැමැත්තෝ ම වෙමු” යි (සැලකෙළේ ය).

6. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

7. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

8. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේජ්ඣවාදෙ, සමණො ගොතමො උචේජ්ඣය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

9. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජේගුච්ඡි සමණො ගොතමො ජේගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

10. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

11. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘තපසසී සමණො ගොතමො තපසසීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

12. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්බො සමණො ගොතමො අපගබ්බතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

13. “අඤ්ඤි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අසසාදො සමණො ගොතමො අසසාදාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

14. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං භි සීහ, අකිරියං වදුමි කායඤ්චවර්තස්ස චජීඤ්චවර්තස්ස මනොඤ්චවර්තස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං ආක්ඛාලානං ධම්මානං අකිරියං වදුමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

15. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං භි සීහ, කිරියං වදුමි කායඤ්චවර්තස්ස චජීඤ්චවර්තස්ස මනොඤ්චවර්තස්ස. අනෙකච්චිතානං කුසලානං ධම්මානං කිරියං වදුමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

6. “සීහය, මැනවින් (ඇතිසැටි) කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

7. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

8. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උචේදවාද ඇත්තේ සිදු ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

9. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

10. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශ කරන්නේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

11. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තපස් ඇත්තේ (නවන්නේ) තෑවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

12. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ හීන වූ ගැබ් ඇත්තේ (ගහීවාස - ඉපදීම නැත්තේ) ගැබ් (ඉපදීම) පහ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

13. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසුම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

14. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වච්චුච්චරිතය මනෝදුච්චරිතය නො කිරීම කියමි. (සෙසු) නානාවිධ ලාමක අකුශල ධර්මයන් නො කිරීම කියමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

15. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායසුවරිතය වච්චුච්චරිතය මනෝසුවරිතය කිරීම කියමි. නානාවිධ කුශලධර්මයන්ගේ කිරීම කියමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ”.

16. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේද්දවාදෙ, සමණො ගොතමො උචේද්දය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, උචේදං වදුමි රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිභිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උචේදං වදුමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේද්දවාදෙ, සමණො ගොතමො උචේද්දය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

17. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජේගුච්ඡී සමණො ගොතමො ජේගුච්ඡීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, ජේගුච්ඡාමි කාය-දුච්චරිතෙන චවිදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන. අනෙකවිභිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපතතීයා ජේගුච්ඡාමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජේගුච්ඡී සමණො ගොතමො ජේගුච්ඡීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

18. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, විනයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිභිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විනයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං බො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

19. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘තපසසී සමණො ගොතමො තපසසීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. තපනීයාහං සීහ, පාපකො අකුසලෙ ධම්මෙ වදුමි කායදුච්චරිතං චවිදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං. යස්ස බො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡිනනමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අතභාවකතා¹ ආයතීං අනුප්පාදධම්මා, තමහං තපසසීති වදුමි. තථාගතස්ස බො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡිනනමුලා තාලා-වඤ්ඤකතා අතභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදධම්මා. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: තපසසී සමණො ගොතමො තපසසීතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

1. “අතභාවං කතා” ම ඡ සං. PTS.

16. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උච්ඡදවාද ඇත්තේ සිදු ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම රාගයාගේ දෙසයාගේ මොහයාගේ සිදීම කියමි. නානාවිධ ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ සිදීම කියමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උච්ඡදවාද ඇත්තේ සිදු ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

17. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වච්චුච්චරිතය මනෝදුච්චරිතය පිළිකුල් කරමි. නානාවිධ ලාමක වූ අකුශලධර්මයන්ගේ ඉපදීම පිළිකුල් කරමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

18. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශ කරන්නේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම රාගය දෙසය මොහය වෑනසීම පිණිස දහම් දෙසමි. නානාවිධ ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශකාර වූයේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ”.

19. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවත්තේ තෑවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වච්චුච්චරිතය මනෝදුච්චරිතය තෑවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මය යි කියමි. සීහය, යමකුගේ තෑවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මයේ ප්‍රතිණ වූවානු ද, සිදින ලද මුල් ඇත්තානු ද, මුදුන සිදු දුමු (තෑවන නො වැඩෙන) තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දනු ද, පසු ව නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලද්දනු ද, මත්තෙහි නුපදනා සවතාවය ඇත්තානු ද, මම ඔහු තරසසි යි කියමි. සීහය තථාගතයන් වහන්සේගේ තෑවිය යුතු වූ ලාමක වූ අකුශලධර්මයේ ප්‍රතිණ වූහ. සිදින ලද මුල් ඇත්තාහ. මුදුන සිදු දුමු තල්ගසක් සේ කරණ ලදහ. තෑවන නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නුපදනා සවතාවය ඇත්තාහ. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවත්තේ තෑවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

20. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්බො සමණො ගොතමො අපගබ්බතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. යස්ස බො සීහ, ආයතීං ගඞ්භසෙය්‍යා පුනබ්බවාහීතිබ්බතති පභීණා උච්ඡින්නමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදධම්මො, තමහං අපගබ්බොති වදාමි. තථාගතස්ස බො සීහ, ආයතීං ගඞ්භසෙය්‍යා පුනබ්බවාහීතිබ්බතති පභීණා උච්ඡින්නමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදධම්මො. අයං බො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්බො සමණො ගොතමො අපගබ්බතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

21. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සන්ථො සමණො ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, අස්සන්ථො පරමෙන අස්සාසෙන. අස්සාසාය ව¹ ධම්මං දෙසෙමි. තෙන ච සාවකෙ විනෙමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සන්ථො සමණො ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

22. එවං වුතෙන සීහො සෙනාපති භගවතනං එතදවොච: “අභීකක- නනං භනෙන. අභීකකනනං භනෙන. සෙය්‍යථාපි භනෙන නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලුහස්ස වා මග්ගං ආචිකෙඛය්‍ය, අකුකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය: ‘වකඛුමනො රූපාති දකඛිනතී’ ති, එවමෙවං භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භනෙන, භගවතනං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භීකඛුසඞ්ඤඤච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත” ති.

23. අනුච්චවකාරං බො සීහ, කරොහි. අනුච්චවකාරො කුමහාදීසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොතී ති. ඉමිනාපහං භනෙන භගවතො වචනෙන භීයොසොමන්තාය² අත්තමනො අභිරඤ්ඤො, යං මං භගවා එවමාහ: “අනුච්චවකාරං බො සීහ, කාරොහි. අනුච්චවකාරො කුමහාදීසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොතී” ති. මමං හි භනෙන අඤ්ඤතිත්ථියා සාවකං ලභිත්වා කෙවලකප්පං වෙසාලීං පටාකං පරිභරෙය්‍ය්‍ය: ‘සීහො³ අමහාකං සෙනාපති සාවකතනං උපගතො’ ති. අථ ච පන මං භගවා එවමාහ: “අනුච්චවකාරං බො සීහ, කාරොහි. අනුච්චවකාරො කුමහාදීසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොතී” ති. එසාහං භනෙන දුතියමපි භගවතනං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භීකඛුසඞ්ඤඤච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත” ති.

1. “අස්සාසාය” ම ඡ සං.
 2. “භගවතො භීයොසොමන්තාය” ම ඡ සං.
 3. “සීහො බො” ම ඡ සං.

20. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ ගැබ් නැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, යමකුගේ මතු ගැබෙක හොඳීම (මවුකුස විසීම) නැවැත හවයක ඉපදීම ප්‍රතිණ වී ද, සිද දැමූ මුල් ඇත්තේ ද, මුදුන සිද දැමූ නැවත හට නො ගන්නා තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ද, අභාවයට පමුණුවන ලද්දේ ද, මත්තෙහි නූපදනා සවභාවය ඇත්තේ ද, මම ඔහු අපගබහ ය යි කියමි. සීහය, තථාගතයන්ගේ මතු මවුකුස විසීම නැවැත හවයෙක ඉපදීම ප්‍රතිණ වී ය. සිදින ලද මුල් ඇත්තේ ය. මුදුන සිද දැමූ තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ය. අභාවයට පමුණුවන ලද්දේ ය. මත්තෙහි නූපදනා සවභාවය ඇත්තේ ය. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ ගැබ් නසනු පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ”.

21. “සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම උතුම් වූ (සිවුමගපල) අස්වැසීමෙන් සැනසුනේ වෙමි. අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසමි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණගෞතමතෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

22. මෙසේ වදාල කල්හි සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ඉතා යහපත් ය. සාමිනි, ඉතා යහපත් ය. සාමිනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විවෘත කරන්නේ ද, මං මුලා වුවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය’ යි ගනඳුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයන් දහම් දෙසන ලද්දේ ය. සාමිනි, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නව ලොකොත්තර ධර්මය ද, අභ්‍යාධිප්‍රදාල භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා” යි සැල කෙළේය.

23. සීහය, දූත (සීහා බලා) ක්‍රියා කරව, තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා ක්‍රියා කිරීම සුදුසු වේ. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “සීහය, දූත ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා කිරීම සුදුසු වේ” යි මෙසේ මට යම් වචනයක් වදාල සේක් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙහි ඇලුනෙමි වෙමි. “සාමිනි, අන්‍යතීථීකයෝ (නම්) මා වැනි ශ්‍රාවකයකු ලැබ ‘සීහසෙනාපති තෙමේ අපගේ ශ්‍රාවකභාවයට පැමිණියේ’ යි මුළු විශාලා මහනුවර දද නංවා (හඬ නගා) ඇවිදින්නාහු ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘සීහය, දූත ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට දූත කිරීම සුදුසු වේ’ යි මට මෙසේ වදාල සේක. සාමිනි, මේ මම දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නවලොකොත්තරධර්මය ද, අභ්‍යාධිප්‍රදාල භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා.”

24. දීඝරතනං බො තෙ සීඝ, නිගණ්ඨානං ඔපානභුතං කුලං, යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං¹ දුතඛං මඤ්ඤාය්‍යාසී ති. ඉමිතාපහං භනෙන, භගවතො චචනෙන භීයොසොමත්තාය අත්තමනො අභීරඥො, යං මං භගවා ඵචමාහ: “දීඝරතනං බො තෙ සීඝ, නිගණ්ඨානං ඔපානභුතං කුලං, යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං දුතඛං මඤ්ඤාය්‍යාසී” ති.

25. සුතං මෙතං භනෙන, “සමණො ගොතමො ඵචමාහ: මය්‍යමෙව දුතං දුතඛං. න අඤ්ඤාසං දුතං දුතඛං. මය්‍යමෙව සාවකානං දුතං දුතඛං. න අඤ්ඤාසං සාවකානං දුතං දුතඛං. මය්‍යමෙව දින්නං මහපඵලං. න අඤ්ඤාසං දින්නං මහපඵලං. මය්‍යමෙව සාවකානං දින්නං මහපඵලං. න අඤ්ඤාසං සාවකානං දින්නං මහපඵල” නති. අඵ ච පන මං භගවා නිගණ්ඨසුපි දුතෙ සමාදපෙති. අපි ච භනෙන, මයමෙත්ඤ්ඤාලං ජාතිස්සාම. ඵසාහං භනෙන, තතියමපි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ඤා භීකඛුසඛිකඤ්ඤා. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත නති.

26. අඵ බො භගවා සීහස්ස සෙනාපතීස්ස ආනුපුබ්බිකඵං කඵෙසි සෙය්‍යඵද්දං: දුතකඵං සීලකඵං සග්ගකඵං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකීලෙසං. නෙකකමෙම ආතිසංසං පකාසෙසි. යදු භගවා අඤ්ඤාසි සීහ සෙනාපතීං කලලවිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණවිත්තං උදග්ගවිත්තං පසන්ත-විත්තං, අඵ යා බුද්ධානං සාමුකකංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි: දුකඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යඵාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාලකං සමමදෙව රජනං පතිගණ්ඨහය්‍ය, ඵචමෙව සීහස්ස සෙනාපතීස්ස තසමිංයෙව ආසනෙ විරජං ඵීතමලං ධම්මචකඛුං උදපාදි: “යංකීඤ්ඤි සමුදයධම්මං සඛං තං නිරොධධම්මං” නති.

27. අඵ බො සීහො සෙනාපතී දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලකධම්මො තිණ්ණවිචිකීචෙජා විගතකඵඛකඵො වෙසාරජ්ජ-ප්පතො අපරප්පච්චයො සන්දුසාසනෙ භගවන්තං ඵතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භනෙන භගවා ස්වාතන්තීය භත්තං සද්ධිං භීකඛුසඛෙසනා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්ඨිභාවෙන. අඵ බො සීහො සෙනාපතී භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභීවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකාසාමි.

28. අඵ බො සීහො සෙනාපතී අඤ්ඤාතරං පුරිසං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ භණෙ, පචත්තමංසං ජානාතී” ති. අඵ බො සීහො සෙනාපතී තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණ්ණිතං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදුපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භත්ත” නති. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්ඨසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදුය යෙන සීහස්ස සෙනාපතීස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤාතො ආසනෙ තිසීදි සද්ධිං භීකඛුසඛෙසන.

1. “පිණ්ඩපාතං” ම ජ සං.

24. සීහය, තොපගේ කුලය (නිවෙස) බොහෝ කලක් නිසඤ්ඨයන්ට පැන් පොකුණක් සේ සිටියේ ය. එහෙයින් (තොප) වෙන පැමිණි නිසඤ්ඨයන්ට පිණකාභාරය දිය යුතු ය සි සිතව'. (බුදුන් සරණ ගිය මුත් නිසඤ්ඨයන් පැමිණි කල ඔවුන්ට දෙන දෑ නො සිදු දිය යුතු ම ය සි යු සේ සි.) සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, 'සීහය, තොපගේ කුලය බොහෝ කලක් නිසඤ්ඨයන්ට පැන්පොකුණක් සේ විය. එහෙයින් වෙන පැමිණි නිසඤ්ඨයන්ට පිඩු දිය යුතු ය සි සිතව' සි මට යම් වචනයක් වදාළ සේක් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ද ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙමි ආලුනෙමි වෙමි.

25. සාමිනි, "ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ 'මට ම දන් දිය යුතු ය. අන්තට දන් නො දිය යුතු ය. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දන් දිය යුතු ය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දන් නො දිය යුතු ය. මට ම දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ ය. අන්තට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ නො වේ. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ ය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ නො වේ' සි මෙසේ වදාරන්නේ ය" සි මා විසින් අසන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිගණ්ඨයන් කෙරෙහි ද දීමෙහි මා සමාදන් කරවන සේක. (මෙහෙයවන සේක). සාමිනි, වේවා; අපි මෙහි කල් දන්නෙමු. සාමිනි, මේ මම තෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නවලොකොත්තරධර්මී ය ද අභොයනී-ප්‍රභාලනීක්‍ෂුසඛසයා ද, සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වායි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සීහසෙනාපතිහුහට දැනකථාව සීලකථාව සවභාවකථාව කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීමට හෙතු වන බව යන පිළිවෙලකථාව වදාළසේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක සීහසෙනාපතියා සුදුසු සිත් ඇතැ යි, මොළොක් සිත් ඇතැ යි, නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැ යි, ඔදවැහි සිත් ඇතැ යි, පහන් සිත් ඇතැ යි, දන් සේක් ද, එකල බුදුවරුන්ගේ තමන් (=සවභාවයෙන්) ම උත්කාෂට වූ ධර්මදෙශනාව - දූෂිතය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන මේ වතුරායනීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම සීහසෙනාපතිහුහට ඒ ආසනයෙහි දී ම "යම් කිසිවක් හටගැණීම සවභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුභව වීම සවභාවය කොට ඇතැ" යි පහ වූ රාගාදී රජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපතනි-මග්ගඤ්ඤය පහල වූයේ ය.

27. ඉක්බිති දන්තාලද දහමි ඇති පැමිණි දහමි ඇති අවබෝධ කළ දහමි ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහමි ඇති නරණය කළ විවිකිවජා ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ දෑ සි පැවැති සෑක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි, බුද්දහමෙහි අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්‍ෂු-සඛසයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා" යි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුෂණිභාවයෙන් ඉවසු සේක. අනතුරු ව සීහ සෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියේ ය.

28. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ "සගය, යව. ප්‍රවාත්තමාංස (විකුණන මස්) තිබේ දෑ සි දනුව" යි එක්තරු පුරුෂයකුට ඇණවී ය. නැවැත සීහසෙනා-පති තෙමේ ඒ රූය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු වූ බිදිය යුතු වූ දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "සාමිනි, මේ කාල ය සි. බත් නිමියේ" යි කල් සැලකරවී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවැර වේලෙහි හැද පොරොවා පාසිටුරු ගෙණ සීහසෙනාපතියාගේ නිවෙසට වැඩි සේක. වැඩ භික්‍ෂුසඛසයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුද්ධා නිගණ්ඨා වෙසාලියං රථියා රථියං¹ සිඛසාටකෙන සිඛසාටකං බාහා පගගයා කදනනි: “අජ් ජීහෙන සෙනාපතිනා ථුලලං පසුං² වධිනා සමණස්ස ගොතමස්ස හතතං කතා. තං සමණො ගොතමො ජාතං උද්දිස්සකටං මංසං පරිභුඤ්ජති පටිච්චකමම” නති.

30. අඵ ඛො අඤ්ඤනරො පුරිසො යෙන ජීහො සෙනාපති තෙනු-පසඛකමි. උපසඛකමිනා සීභස්ස සෙනාපතිස්ස උපකණ්ණකෙ ආරොවෙසී: “යග්ගෙ හනෙන, ජානෙය්‍යාසී ? එතෙ සම්බුද්ධා නිගණ්ඨා වෙසාලියං රථියා රථියං සිඛසාටකෙන සිඛසාටකං බාහා පගගයා කදනනි: අජ් ජීහෙන සෙනාපතිනා ථුලලං පසුං වධිනා සමණස්ස ගොතමස්ස හතතං කතං. තං සමණො ගොතමො ජාතං උද්දිස්සකටං මංසං පරිභුඤ්ජති පටිච්චකමම” නති.

31. “අලං අයෙයා, දීඝරතතමපි තෙ ආයසමනතා අවණ්ණකාමා බුද්ධස්ස. අවණ්ණකාමා ධම්මස්ස. අවණ්ණකාමා සඛස්ස. න ච පත තෙ ආයසමනතා ජීරනති³ තං හගවනතං අසතා භුවජා මුසා අභුතෙන අබ්භාචිකකනතා. න ච මයං ජීරිතගෙනුපි සඤ්ච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාමා” නි.

32. අඵ ඛො ජීහො සෙනාපති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛ්‍යං පණිතෙන බාදනීයෙන තොජ්නීයෙන සහන්ථා සනාතපෙසනා සමපචාරෙත්වා හගවනතං භුතනාමිං ඔනීතපතතපාණිං එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසීනතං බො සීහං සෙනාපතිං හගවා ධම්මියා කථාය සද්දෙස්සත්වා සමාදරෙත්වා සමු-තෙනාජෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

33. අඵ ඛො හගචා එනසම් නිදුතෙ එනසම් පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙනසී: “ත භික්ඛවෙ, ජාතං උද්දිස්සකටං මංසං පරිභුඤ්ජතිබබං. යො පරිභුඤ්ජය්‍ය ආපතති දුකකටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නිකොට්ඨපරිසුඤ්ඤිං මච්ඡමංසං: අද්දිට්ඨං අසුතං අපරිසඛිතිති” නති.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලී සුභික්ඛා ගොති සුසස්සා⁴ සුලභපිණ්ඩා. සුකරා උඤ්ඤෙන පගගෙන යාපෙභුං.

35. අඵ ඛො හගවනො රගොගතස්ස පතිසලලීතස්ස එවං වෙනසො පරිචිතකෙතා උදපාදී: “යාති තාති මයා භික්ඛුතං අනුඤ්ඤනාති දුබ්භිකෙඛ දුස්සස්ස දුලලහපිණ්ඩ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උගහතිතපටිග්ගතිතකං, තතො නීහටං, පුරෙහතතං පටිග්ගතිතං, චතට්ඨං, පොකබරට්ඨං, අජ්ඣාපි භු ඛො තාති භික්ඛු පරිභුඤ්ජනති” නි.

1. “රථියාය රථියං” ම ඡ සං.
2. “ධුලං පසුං” ම ඡ සං.
3. “ජීරිතනති” ම ඡ සං.
4. “සුසස්සා” සී මු.

29. එසමයෙහි බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර චීවියෙන් චීවියෙහි සතරමංසකියෙන් සතරමංසකියෙහි (සිටගෙණ) දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ “අද සීහසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාට බන් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තමන් උදෙසා කළ (මරණ ලද) තමන් නිමිති කොට (කන්නා විසින් ද ස්පඨි කරණ ප්‍රාණසාතකම්) ඇති ඒ මස් දෑන ගෙණ වලඳු” යි විලාප (අඥනා) කියත්.

30. එවිට එක්තරු පුරුෂයෙක් සීහසෙනාපතියා වෙතට ගියේ ය. ගොස් සීහසෙනාපතියාට “සවාමීනි, දන්නෙහි ද? මේ බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර චීවියෙන් චීවියට සතරමංසකියෙන් සතරමංසකියට පැමිණ ‘අද සීහසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාට බන් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තමන් උදෙසා කළ තමන් නිමිති කොට ඇති ඒ මස් දෑන ගෙණ වලඳු’ යි දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ අඥනා කියත්” යි කණ ලග (කොඳුරා) දැන්වී ය.

31. “පින්වත, කම් නැත. ඒ ආයුෂමන්ත්‍ර බොහෝ කලක් ම බුදුන්ගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ධර්මයෙහි අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. සමසයාගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නැත්තා වූ හිස් වූ බොරු වූ අවිද්‍යාමාන වූ කරුණකින් ගටා කියන්නා වූ ඒ ආයුෂමන්ත්‍ර නො දීරන්. (වොදනාවෙහි කෙලවරට නො පැමිණෙත්.) අපි ජීවිතගෙතු වෙන් වන් දෑන දෑන ප්‍රාණියකු ජීවිතයෙන් තොර නො කරන්නෙමු.”

32. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසමසයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සතප්පා පවරා, වලඳු අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සීහසෙනාපතියා දූතමි කතාවෙන් කරුණු දන්වා සමාදන් කරවා නියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණ-යෙහි දූතමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, දෑන දෑන තමන් උදෙසා කළ මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම් දුකුලා-ඇවැත් මේ” යි වදාළ සේක. “මහණෙනි, තමන් විසින් නො දුටු, නො ඇසූ, සැක නො කළ, ත්‍රිකොට්ඨර්ගුඛ මනසාමාස අනුදනිමි”.

34. එකල්හි විශාලාමහනුවර සුලභ වූ භික්ෂා ඇත්තේ යනපත් සස්‍ය ඇත්තේ සුව සේ ලාබිය හැකි ආහාර ඇත්තේ පාත්‍රය ගෙණ පිඬු සිඟා යැමෙන් යැපීමට පහසු වූයේ මේ.

35. ඉක්බිති රතොගහ වූ විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්-සේගේ සිතෙහි මෙබඳු කලපනාවෙන් පහළ වී ය: “භික්ෂා නැති සස්‍ය නැති දුර්ලභ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද්ද, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැලඳු නැතින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවරායෙහි පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය. පියුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්ෂුන්ට අනුදන්නා ලද ද භික්ෂුහු ඒ දෑ අදන් පරිභෝග කෙරෙත්ද” යි (කියායි).

36. අඵ බො භගවා සායණනසමයං පතිසලලානා වුට්ඨිතො ආයසමනනං ආනන්දං ආමනෙනසි: “යාති තාති ආනන්ද, මයා භික්ඛුනං අනුඤ්ඤාතාති දුබ්භිකෙඛ දුස්සසෙස දුලලහපිණෙඛ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උග්ගහිතපටිගහහිතකං, තතො නීහටං, පුරෙහතනං පටිගහහිතං, චනට්ඨං, පොකඛරට්ඨං, අජ්ජාපි නු බො තාති භික්ඛු පරිභුඤ්ජන්ති” ති. “පරිභුඤ්ජන්ති භගවා” ති.

37. අඵ බො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණෙ ඛමමිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙනසි: “යාති තාති භික්ඛවෙ, මයා භික්ඛුනං අනුඤ්ඤාතාති දුබ්භිකෙඛ දුස්සසෙස දුලලහපිණෙඛ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උග්ගහිතපටිගහහිතකං, තතො නීහටං, පුරෙහතනං පටිගහහිතං, චනට්ඨං, පොකඛරට්ඨං, තානාහං අජ්ජතග්ගෙ පටිකඛ්ථාමි. න භික්ඛවෙ, අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උග්ගහිතපටිගහහිතකං පරිභුඤ්ජන්තිබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුකකට්ඨස්ස. න ච භික්ඛවෙ, තතො නීහටං, පුරෙහතනං පටිගහහිතං, චනට්ඨං, පොකඛරට්ඨං භුතනාටිතා පචාරිතෙන අනතිරිතනං පරිභුඤ්ජන්තිබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, යථා ඛමෙමා කාරෙතබ්බො” ති.

38. තෙන බො පන සමයෙන ජානපද මනුස්සා බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සකටෙසු ආරොපෙතා බහාරාමකොට්ඨකෙ සකටපරිචනනං කරිතා අච්ඡන්ති: “යද පටිපාටිං ලභීස්සාම, තද භතනං කරිස්සාමා” ති. මහා ච මෙසො උග්ගතො ගොති.

39. අඵ බො තෙ මනුස්සා යෙනායසමා ආනන්දො තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිතා ආයසමනනං ආනන්දං එතදවොචුං: “ඉධ භනෙන ආනන්ද, බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සකටෙසු ආරොපිතා¹ තිට්ඨන්ති. මහා ච මෙසො උග්ගතො. කථනනුබො භනෙන ආනන්ද,² පටිපජ්ජන්තිබ්බං” නති.

40. අඵ බො ආයසමා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසි. “තෙනහානන්ද, සඛෙසා පච්චන්තිමං විහාරං කප්පියභුමිං සමමන්තිත්තා තත්ථ වාසෙභු, යං සඛෙසා ආකඛිති විහාරං වා අභිසියොගං වා පාසාදං වා හමමියං වා ගුහං වා. එඛඤච පන භික්ඛවෙ, සමමන්තිතබ්බො³- ව්‍යතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙසා ඤපෙතබ්බො: “සුණාතු මෙ හනෙන, සඛෙසා. යදි සඛිසස්ස පතනකලලං, සඛෙසා ඉත්ථනනාමං චිකාරං කප්පියභුමිං සමමනෙතය්‍ය, එසා ඤන්ති. සුණාතු මෙ හනෙන, සඛෙසා. සඛෙසා ඉත්ථනනාමං විහාරං කප්පියභුමිං සමමන්ති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථනනාමස්ස විහාරස්ස කප්පියභුමියා සමමුති, සො තුණහස්ස. යස්ස නකඛමති. සො භාසෙය්‍ය. සමමතො සඛෙසන ඉත්ථනනාමො විහාරො කප්පියභුමි. ඛමති සඛිසස්ස. තසමා තුණති. එවමෙන ධාරයාමි” ති.

1. “ආරොපෙතා” සී මු. 2 “භනෙන” ම ඡ සං.
3. “සමමන්තිතබ්බො” ම ඡ සං.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි විවේකයෙන් නැගී සිටි සේක් “ආනන්දය, භික්ෂා නැති සසා නැති පිඬු දුර්ලභ වූ කාලයෙහි-ආතුලන නබන ලද ආතුලන පිසන ලද නමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැලඳු නැතින් ගෙනෙන ලද්දේ, පෙරවරු පිළිගන්නා ලද්දේ, වනයෙහි හටගත් දෙය පියුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්ෂුන්ට අනුදන්තා ලද ද භික්ෂු ඒ දෑ අදත් වලදත් ද” යි ආයුෂමත් අනද තෙරුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වලදත්” යි අනද තෙරහු සැලකලහ.

37. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, භික්ෂා නැති සසා නැති දුර්ලභ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ආතුලන නබන ලද ආතුලන පිසන ලද නමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැලඳු නැතින් ගෙනෙන ලද්දේ, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද්දේ, වනයෙහි හටගත් දෙය, පියුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්ෂුන්ට අනුදන්තා ලද ද, මම අද පටන් ඒ දෑ ප්‍රතික්ෂේප කරමි. මහණෙනි, ආතුලන නබන ලද ආතුලන පිසන ලද නමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදත්තේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ. මහණෙනි, වලද අවසන් කල පවාරණය කල මහණහු විසින් වැලඳු නැතින් ගෙනෙන ලද, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද, වනයෙහි හටගත් පියුම්ගසෙහි හටගත් අනතිරිකන වූ, දෙය නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලදත්තේ නම්, ආවාත් පරිදි කරවිය යුතු ය” යි.

38. එකල්හි දනවුවැසි මිනිස්සු බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා හෙණ අරම්කොටුවෙන් පිටත ගැල්වට තබා “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු” යි බලා සිටිත්. මහාමේඝයෙක් ද නැගුනේ වෙයි.

39. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආයුෂමත් අනද තෙරුන් වෙතට ගියහ. ගොස් “සවාමීනි, ආනන්දසථවිරයන් වහන්ස, මෙහි බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා තිබේ. මහා මේඝයෙක් ද නැංගේ ය. සවාමීනි, ආනන්දසථවිරයන් වහන්ස, කුමක් කල යුතු ද” යි ආයුෂමත් අනද තෙරුන් විවාලහ.

40. එවිට ආයුෂමත් ආනන්දසථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “ආනන්දය, එසේ නම් සමස තෙමේ යම් වෙහෙරක් හෝ අභිපියසි ඇති ගෙයක් හෝ පහයක් හෝ සදලු සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යන යම් තැනක් කැපබිමක් කිරීමට කැමැති වේ ද, එබඳු පසු පසෙක පිහිටි විහාරයක් කැපබිම සේ සමමන කොට එහි තැන්පත් කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ සමමන කල යුතු ය: ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සවාමීනි, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සමසයාට පැමිණී කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සමමන කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමස තෙමේ මෙනම් විහාරය කැප බිම කොට සමමන කරයි. යම් ආයුෂමනභූතට මෙනම් විහාරය කැපබිමක් කොට සමමන කිරීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ශබ්ද වේවා. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සමස තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සමමන කරණ ලද්දේ ය. සමසයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

41. තෙන බො ජන සමයෙන මනුස්සා තුනේව සමමුතියා¹ කපපිය-
භුමියා යාගුයො ජවනති. භතතාති ජවනති. සුපාති සමපාදෙනති. මංසාති
කොට්ටනති. කට්ඨාති ඵාලෙනති.

42. අසෙසාසි බො භගවා රතතියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උච්චාසද්දං
මහාසද්දං කාකොරවසද්දං. සුභාන ආයසමනතං ආනන්දං ආමනෙනසි:
“කීනනු බො සො ආනන්ද, උච්චාසද්දෙ මහාසද්දෙ කාකොරවසද්දෙ”? ති.
“ඵතරති භනෙන, මනුස්සා තුනේව සමමුතියා කපපියභුමියා යාගුයො
ජවනති. සුපාති සමපාදෙනති. මංසාති කොට්ටනති. කට්ඨාති ඵාලෙනති.
සො ඵසො භගවා උච්චාසද්දෙ මහාසද්දෙ කාකොරවසද්දෙ” ති.

43. අඵ බො භගවා ඵතසමිං නිදුනෙ ඵතසමිං ජකරණෙ ධම්මිං කඵං
කඵා භිකඛු ආමනෙනසි: “න භිකඛවෙ, සමමුතිකපපියභුමි පරිභුඤ්ජිතබ්බා.
යො පරිභුඤ්ජයා, ආපතති දුකකටස්ස. අනුජානාමි භිකඛවෙ, තිස්සො
කපපියභුමියො: උස්සාවනනතිකං ගොතිසාදිකං ගහපති” නති.

44. තෙන බො ජන සමයෙන ආයසමා යසොජො ගිලානො හොති.
තස්සභාය හෙසජ්ජාති ආහරීයනති. තාති භිකඛු බති වාසෙනති. උකක-
පිණ්ඩකාපි බාදනති. වොරාපි හරනති. භගවතො ඵතමන්ඪං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භිකඛවෙ, සමමුතිං කපපියභුමිං පරිභුඤ්ජිතං. අනුජානාමි
භිකඛවෙ, වතස්සො කපපියභුමියො: උස්සාවනනතිකං ගොතිසාදිකං ගහපතිං
සමමුති” නති.

සීහහාණවාරො චතුසො.

1 “සමමතියා සි.

41. එකල්හි මිනිස්සු එහි ම - සමමත කරණ ලද කැපවීමෙහි කැඳ පිසන්. බන් පිසන්. ව්‍යඤ්ඤන සපයන්. මස් කරන්. දර පලන්.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රු අලුයමිනි නැහි සිට උස්හඬ මහහඬ කවුඩුහඬ ඇසු සේක. අසා “ආනන්දය, ඒ උස්හඬ මහහඬ කවුඩුහඬ කීමැ” යි ආයුෂමන් ආනදතෙරුන් විවාල සේක. “සාමිනි, මිනිස්සු දැන් සමමත භූමියෙහි ම කැඳ පිසන්. බන් පිසන්. ව්‍යඤ්ඤන සපයන්. මස් කරන්. දර පලන්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ මහහඬ කවුඩුහඬ ය”.

43. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, සමමත කළ කැපවීම පරිභෝග නො කට යුතු ය. යමෙක් පරිභෝග කරන්නේ නම්, දුකුලාආවාදී වේ. මහණෙනි, උසාවනනනිකා කිලිය, ගොනිසාදි කිලිය, ගහපති කිලිය යි කැපවීම් තුණක් අනුදනිමි”.

44. එකල්හි ආයුෂමන් යසෝජයවර නෙමේ ගිලන් වේ. උන්වහන්සේ පිණිස බෙහෙත් ගෙනෙහු ලැබේ. භික්ෂූහු ඒ බෙහෙත් බැහැර තබවන්. බලල් මී ආදී සත්තු ද කන්. සොරු ද ගෙන යන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කුරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සමමත කළ කැපවීම පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, උසාවනනනිකා ගොනිසාදිකා ගහපති සමුත්ති යි කැපවීම් සතරක් අනුදනිමි”.*

සිහබණවර සිවුවැනි වේ.

* උපග්‍යවය බලනු.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන හදදියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිච්ඡති. තස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො හොති: සීසං නහාසිත්වා ඛඤ්ඤා-ගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඤ්ඤා¹ නිසීදති. අනන්තරො ඛඤ්ඤාසං ඛාරා ඔපතිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති.

2. හරියාය ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො හොති: ඵකඤ්ඤෙව ආලහක ආලිකං උපනිසීදිත්වා ඵකඤ්ඤෙව සුපභිඤ්ඤරකං² දසකමමකරපොරීසං භනෙතන පරිච්ඡති. න තාව තං ඛියති³, යාව සා න වුට්ඨාති.

3. පුත්තස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො හොති: ඵකංයෙව සහස්ස-ත්ථවිකං ගහෙත්වා දසකමමකරපොරීසස්ස ඡමමාසිකං⁴ වෙතනං දෙති. න තාව තං ඛියති, යාවස්ස හත්ථගතා.

4. සුණ්ණසාය ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො හොති: ඵකඤ්ඤෙව චතුද්දෙණිකං පිටකං උපනිසීදිත්වා දසකමමකරපොරීසස්ස ඡමමාසිකං ඛිජ්භන්තං⁵ දෙති. න තාව තං ඛියති, යාව සා න වුට්ඨාති.

5. දසස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො හොති: ඵකෙන නඛගලෙන කසන්තස්ස සන්ත සීතායො ගච්ඡන්ති.

6. අස්සොසි ඛො රුජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බිසාරො “අමහාකං කීර විජ්ඤෙ හදදියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිච්ඡති. තස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො: සීසං නහාසිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඤ්ඤා¹ නිසීදති. අනන්තරො ඛඤ්ඤාසං ඛාරා ඔපතිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. හරියාය ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො: ඵකංයෙව ආලහකආලිකං උපනිසීදිත්වා ඵකඤ්ඤෙව සුපභිඤ්ඤරකං² දසකමමකරපොරීසං භනෙතන පරිච්ඡති. න තාව තං ඛියති, යාව සා න වුට්ඨාති. පුත්තස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො: ඵකංයෙව සහස්සත්ථවිකං ගහෙත්වා දසකමමකරපොරීසස්ස ඡමමාසිකං වෙතනං දෙති. න තාව තං ඛියති, යාවස්ස හත්ථගතා. සුණ්ණසාය ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො: ඵකංයෙව චතුද්දෙණිකං³ පිටකං උපනිසීදිත්වා දසකමමකරපොරීසස්ස ඡමමාසිකං ඛිජ්භන්තං⁵ දෙති. න තාව තං ඛියති, යාව සා න වුට්ඨාති. දසස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො: ඵකෙන නඛගලෙන කසන්තස්ස සන්ත සීතායො ගච්ඡන්ති” ති.

7. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බිසාරො අඤ්ඤාතරං සබ්බත්ථකං මහාමන්තං ආමන්තෙයි: “අමහාකං කීර හණ විජ්ඤෙ හදදියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිච්ඡති. තස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො: සීසං නහාසිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඤ්ඤා¹ නිසීදති. අනන්තරො ඛඤ්ඤාසං ඛාරා ඔපතිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. හරියාය -පෙ-පුත්තස්ස -පෙ- සුණ්ණසාය -පෙ- දසස්ස ඵවරුපො ඉද්ධානුභාවො: ඵකෙන නඛගලෙන කසන්තස්ස සන්ත සීතායො ගච්ඡන්ති. ගච්ඡ හණ. ජානාති යථා මයා සාමං දිට්ඨො, ඵචං නච දිට්ඨො හවිස්සති” ති.

1. “ඛඤ්ඤාරො” ම ඡ සං.
2. “සුපභිඤ්ඤකං” ම ඡ සං. 3. “ඛියති” ම ඡ සං. ම නු ප.
,, “සුපච්ඤාසකං” PTS. 4. “ඡමමාසිකං” ම ඡ සං.
5. “ඛිජ්භන්තං” - ඵඤ්ඤා ඉති උඤ්ඤා සබ්බ පච්චාසකං. ඛිමමපදධංසථායං වෙච තංසීහලානුචාදෙ සදාමුච්චන්තාවලිචාමසීහලගත්ථ “ඛිමබ්බිසාරො” ඉති ච දිසස්මානන්තා නං ඉධ යොජිතං.

1 එකල්හි හද්දිය නගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් (සිටු) ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඒ සිටුහුගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ: ඉස් සෝධා නා කොටුගෙය හමදවා ප්‍රාග්චාරයෙහි (අක් දෙරියෙහි - ගාහය අභිමුඛයෙහි) හිඳියි. අහසින් ධාන්‍යධාරා (=රත්හැල් වී කඳු) වැටී කොටුගෙය පුරවයි.

2. බිරින්දගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ: සිටු නැලියක් ගන්නා එක ම බන්තලියක් හා එක ම ව්‍යඤ්ජන ඇතිලියක් ලඟ හිඳගෙන දස්කම්කරු පිරිසට බන් වලඳවයි. ඕ තොමෝ යම් තාක් (එතැනින්) නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

3. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ: දහසින් බැඳි එක ම පියල්ලක් ගෙන දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුභිසය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

4. යෙහෙළියගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ: ද්‍රෝණ (ලාස්) සතරක් ගන්නා එක ම වී පැස ලඟ හිඳ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බන් බිජුචට (= වී) දෙයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ (එතැනින්) නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

5. දසයාගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ: එක් නගුලකින් සාන්තහුට හිවිටි (නගුල්පාර) සතක් (සෑවී) යෙයි.

6. මගධෙඤ්චර වූ සෙනිය බිම්බසාර රජ තෙමේ - “අපගේ රටෙහි හද්දියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසේ. ඔහුගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ: හිස් සෝදා නහා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදෙරටු-වෙහි හිඳියි. අහසින් වී ධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දගේ මෙබඳු ‘සාධාරණතාවයෙක් වේ: සිටු නැලියක් ගන්නා එක ම බන්තලියක් හා එක ම ව්‍යඤ්ජනඇතිලියක් ලඟ හිඳ ගෙන දස්කම්කරුපිරිසට බන් වලඳවයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ. දහසින් බැඳි එක ම පියල්ලක් ගෙන දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුභිසය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ’. ලේලියගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ. සතර ද්‍රෝණයක් ගන්නා එක ම පෙට්ටියක් ලඟ හිඳ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බන් බිජුචට දෙයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. දසයාගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ. එක් නගුලකින් සාන්තහුට හිවිටි සතක් (සෑවී) යෙ ය” යි ඇසී ය.

7. ඉක්බිති මගධෙඤ්චර වූ සෙනිය බිම්බසාර රජ තෙමේ සියලු කටයුතුවල යෙදෙන එක්තරා මහආමානියකු ඇමතුයේ ය: “සගය, අපගේ රටෙහි හද්දියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඔහුගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ: ක්‍රීස සෝධා නා කොටුගෙය හමදවා අගදෙරකඩ හිඳියි. අහසින් ධාන්‍යධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දගේ -පෙ- පුත්‍රයාගේ -පෙ- යෙලනියන්ගේ -පෙ- දසයාගේ මෙබඳු සාධාරණතාවයෙක් වේ. එක් නගුලකින් සාන්තහුට හිවිටි සතක් යෙ යි. සගය, යච. දනුව. තා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් චන්තෝ ය.”

8. “එවං දෙවා” තී බො සො මහාමහොතා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතිඤ්ඤා බිම්බිසාරස්ස ජට්ඨස්සුචා චතුර්ඛනිතියා සෙනාය යෙන භද්දියං තෙන ථායාසී. අනුපුරුකත යෙන භද්දියං යෙන මෙණ්ඩකො ගහපති තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිචා මෙණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච: “අහං හි ගහපති, රඤ්ඤා ආණ්ඩොතො ‘අමහාකං කීර භණ්ණ, විජිතෙ භද්දිය නගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති ජට්ඨසති. තස්ස එවරුපො ඉඬානුභාවො: සීසං නහාසීචා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජාපෙචා ජඤාරෙ තිසීදති. අනනලිකඛා ඛඤ්ඤාස්ස ධාරා ඔපතිචා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. -පෙ- දුසස්ස එවරුපො ඉඬානුභාවො: එකෙන නඛගලෙන කසන්තස්ස සන්ත සීතායො ගච්ඡති.’ ගච්ඡ භණ්ණ, ජානාහි. යථා මයා සාමං දිට්ඨො, එවං තච දිට්ඨො භවිස්සති” තී. ජස්සාම තෙ ගහපති, ඉඬානුභාව නති.

9. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති සීසං නහාසීචා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජාපෙචා ජඤාරෙ තිසීදි. අනනලිකඛා ඛඤ්ඤාස්ස ධාරා ඔපතිචා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති.

10. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, ඉඬානුභාවො, හරියාය තෙ ඉඬානුභාවං ජස්සාමා” තී 1. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති හරියං ආණාපෙසී: “තෙන හි චතුර්ඛනිතිං සෙනාං භවොතන පරිච්ඡා” තී. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස හරියා එක යෙව ආලහකථාලිහං උපනිසීදිචා එකඤ්ච සුපභිඤ්ජරකං චතුර්ඛනිතිං සෙනාං භවොතන පරිච්ඡි. න තාව තං බිසී.² යච සා න චුට්ඨාසී.³

11. “දිට්ඨො තෙ ගහපති හරියායපි ඉඬානුභාවො. පුත්තස්ස තෙ ඉඬානුභාවං ජස්සාමා” තී. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති පුත්තං ආණාපෙසී: “තෙන හි චතුර්ඛනිතියා සෙනාය ඡමමාසිකං වෙනතං දෙහී” තී. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස පුත්තො එකංයෙව සන්ස්සන්ථිකං ගහොචා චතුර්ඛනිතියා සෙනාය ඡමමාසිකං වෙනතං අදුසී. න තාව තං බිසී, යචස්ස භන්භනා

12. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, පුත්තස්සපි ඉඬානුභාවො. සුණ්ණියාය තෙ ඉඬානුභාවං ජස්සාමා” තී. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති සුණ්ණියං ආණාපෙසී: “තෙන හි චතුර්ඛනිතියා සෙනාය ඡමමාසිකං බිජ්භන්තං දෙහී” තී. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස සුණ්ණියා එකංයෙව චතුදුණ්ණිකං පිටකං උපනිසීදිචා චතුර්ඛනිතියා සෙනාය ඡමමාසිකං බිජ්භන්තං අදුසී. න තාව තං බිසී, යච සා න චුට්ඨාසී.

13. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, සුණ්ණියායපි ඉඬානුභාවො. දුසස්ස තෙ ඉඬානුභාවං ජස්සාමා” තී. “මයං බො සාමි, දුසස්ස ඉඬානුභාවො බෙත්තෙ ජස්සිතබ්බො” තී. “අලං ගහපති, දිට්ඨො තෙ දුසස්සපි ඉඬානුභාවො” තී.

14. අථ බො සො මහාමහොතා චතුර්ඛනිතියා සෙනාය පුත්තදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ඡී. යෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිචා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතිඤ්ඤා බිම්බිසාරස්ස එතමන්ථං ආරොචෙසී.

1. “ජස්සාමා” ම ඡ සං. PTS. 2. “බිසී” ම ඡ සං. PTS.
3. “න චුට්ඨාසී” ම ඡ සං. PTS.

8. ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි මගධෙශවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිටුරහසෙනහින් යුක්ත ව හඳුදිය නගරයට ගියේ ය. පිළිවෙලින් (ගොස්) හඳුදියනුවර මෙණ්ඩක ගැහැවියා වෙතට පැමිණියේ ය. පැමිණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාහට මෙය කී ය: “ගැහැවිය, මම - අපගේ රටෙහි හඳුදියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඔහුගේ මෙබඳු සාදායනුභාවයෙක් වේ: හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදොර හිදිසි. අහසින් ධාන්‍ය ධාතු වැටී කොටුගෙය පුරවයි. -පෙ-දාසයාගේ මෙබඳු සාදායනුභාවයෙක් වේ: එක් නතුලකින් සාන්තනුට හිවිටි සතක් ගේ ය’ යි. සගය, යව. දනුව. තා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් වන්නේ ය යි රජු විසින් අණවන ලද්දෙමි වෙමි. ගෘහපතිය, තාගේ සාදායනුභාවය බලන්නෙමු.”

9. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරි දොරටුවෙහි හුන්නේ ය. අහසින් ධාන්‍යධාරා වැටී කොටුගෙය පිරවී ය.

10. “ගැහැවිය, තාගේ සාදායනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ බිරින්දගේ සාදායනුභාවය බලන්නෙමු”. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ “එසේ නම් සිටුරහසෙනහට බත් කව” යි බිරින්දට අණ කෙළේ ය. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවිහුගේ බිරින්ද සතර නැලියක් ගන්නා එක ම බත් තලියක් ලඟ හිද එක ම ව්‍යඤ්ජනආකීලියක් ගෙන සිටුරහසෙනහට බත් කැවී ය. යම් තාක් ඕ නොමෝ නො නැගී සිටියා ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

11. “ගැහැවිය, තාගේ බිරින්දගේ සාදායනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ පුත්‍රයාගේ සාදායනුභාවය බලන්නෙමු” යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ “එසේ නම් සිටුරහසෙනහට සමසක වැටුප් දෙව” යි පුත්‍රයාට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවිහුගේ පුත්‍ර තෙමේ දහසින් බැඳී එක ම පියල්ලක් ගෙන සිටුරහසෙනහට සමසක වැටුප් දුන්නේ ය. යම් තාක් ඒ පසුභිසිය ඔහුගේ අතෙහි වී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

12. “ගැහැවිය, තාගේ පුත්‍රයාගේ සාදායනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ යෙහෙළියගේ සාදායනුභාවය බලන්නෙමු” යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ “එසේ නම් සිටුරහසෙනහට සමසක බත්බිජු දෙව” යි යෙහෙළියට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවිහුගේ යෙහෙළි නොමෝ ද්‍රෝණසතරක් ගන්නා එක ම වී පෙට්ටියක් ලඟ හිද සිටුරහසෙනහට සමසක බත්බිජු දුන්නී ය. යම් තාක් ඕ නොමෝ නො නැගී සිටියා ද, ඒ තාක් එය අවසන් නො වී ය.

13. “ගැහැවිය, තාගේ යෙහෙළියගේ සාදායනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ දාසයාගේ සාදායනුභාවය බලන්නෙමු” යි. “හිමියෙහි, මාගේ දාසයාගේ සාදායනුභාවය කෙතෙහි දී දැක්ක යුතු ය”. “ගැහැවිය, කම් නැත. තාගේ දාසයාගේ සාදායනුභාවය ද දක්නා ලද්දේ ය”.

14. ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ සිටුරහසෙනහින් යුක්ත ව නැවැත රජගහනුවරට පෙරලා ගියේ ය. (එහි) මගධෙශවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙතට එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙශවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට මෙ පවත් දැන්වී ය.

15. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභීරතතං විහරිතො යෙන හද්දියං තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං අභිසිතෙලසෙති භික්ඛුසතෙති.

16. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන හද්දියං තදවසරි. තනුසුදං භගවා හද්දියෙ විහරති ජාතියාවනෙ.

17. අසොසාසි ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති “සමණො බලු හො ගොතමො සක්කපුතො සක්කකුලා පබ්බජිතො හද්දියං අනුපුතො හද්දියෙ විහරති ජාතියාවනෙ. තං ඛො පන භගවන්තං ගොතමං එවංකල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො: ‘ඉතිපි සො භගවා අරහං, සමමාසබ්බුද්ධො, විජ්ජාවරණසමපනො, සුගතො, ලොකවිදු, අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී, සන්ථා දෙවමනුස්සානා, බුද්ධො, භගවා.¹ සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්බභූතං, සස්සමණබ්බාහමණිං පජං සදෙවමනුස්සං, සයං අභිකුද්දො සච්ඡිකතො පවදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙක කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාන්ථං සබ්බසද්ධතං. කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොති” ති.

18. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති හද්දාති හද්දාති යානාති යොජාපෙච්චා හද්දං යානං අභීරුතිතො හද්දෙති හද්දෙති යානෙති හද්දියා නියසාසි භගවන්තං දස්සනාය.

19. අද්දසංසු ඛො සමබ්බුලා නිත්ථියා මෙණ්ඩකං ගහපතිං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිසවාන මෙණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොචුං: කතං ත්වං ගහපති, ගච්ඡසි” ති. “ගච්ඡාමහං හනොන, භගවන්තං සමණං ගොතමං.² දස්සනායා” ති. “කිං පන ත්වං ගහපති, කිරියවාදො සමානො අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛකමිස්සසි? සමණො හි ගහපති, ගොතමො අකිරියවාදො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති” ති.

20. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස එතදභොසි: “නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සමමා සබ්බුද්ධො භවිස්සති, යථාපිමෙ³ නිත්ථියා උසුයන්ති” ති. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ථො යානා පච්චො-රොතිතො පතතිකොච යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො භගවන්තං අභිවාදෙච්චා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තස්ස ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි සෙය්‍යපීදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං, නෙතබ්බෙමෙ ආනිසංසං පකාසෙසි.

1. “භගවාති” ම ඡ සං. ජච්. අ ච්. තො ච්.
2. “හනොන සමණං ගොතමං.” සී ඉ. 3. “යථාභූතො” ම ඡ සං.

15. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලාමහානගරයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසමසයා සමග හදිසිනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

16. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වහිතා සේක් හදිසිනගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි හදිසි නගරයෙහි ජාතියාවනයෙහි (සමන්මල් වනයෙහි) වැඩ වාසය කරණ සේක.

17. මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ “ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍යකුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ හදිසිනගරයට පැමිණියේ හදිසිනගරයෙහි ජාතියා වනයෙහි වාසය කෙරේ. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ කල්‍යාණ වූ කීර්තිසෞභයෙක් පැන නැංගේ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මේ මේ කරුණෙන් රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් සමයක් සමුද්ධි සේක. මේ මේ කරුණෙන් අභවිද්ධවෙන් හා පසලොස්වරණධම්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් සුගත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ලොකවිදු සේක. මේ මේ කරුණෙන් පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තර වූ සාරථී සේක. මේ මේ කරුණෙන් දෙවිමිනිසුන්ට ශාඤ්ඤා සේක. මේ මේ කරුණෙන් බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් භාග්‍යවත් සේක. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බලුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණ බමුණන් සහිත වූ දෙව මිනිසුන් සහිත වූ සිතුවලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විශිෂ්ටඥනයෙන් දූත ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. උන්වහන්සේ මූල මැද අග යතපත් වූ අභි-සමපතනියෙන් යුක්ත වූ පදසමපතනියෙන් යුක්ත වූ දහම් දෙසන සේක. සඵප්‍රකාරයෙන් සඵපුණී වූ පිරිසිදු වූ ශාසනමාගීබ්‍රහ්මචර්යීය ප්‍රකාශ කරණ සේක’. එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වේ” ය යි ඇසී ය.

18. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ යානයකට නැගී හොඳ හොඳ යානයන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීම පිණිස හදිසිනුවරින් පිටත් ව ගියේ ය.

19. බොහෝ තීර්ථිකයෝ එන්තා වූ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දුර දී ම දුටුවානු ය. දැක මෙණ්ඩක ගැහැවියාට “ගැහැවිය, තෝ කොහි යෙහි ද?” යි කීහ. ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවත් ශ්‍රමණගෞතමයන් දැකීමට යමි”. “ගැහැවිය, තෝ ක්‍රියාවාදී වෙහි. කුමක් හෙයින් අක්‍රියාවාදී ශ්‍රමණ ගෞතමයා දැකීමට යෙහි ද? ගැහැවිය, ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වූයේ නො කීරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි”.

20. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවියාට “මේ තීර්ථිකයෝ යම් කරුණකින් ඊෂ්ඨා කෙරෙත් ද, ඒ කරුණෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසැක යෙන් ම රහත් වෙහි. සමයක්සමුද්ධි වෙහි” යි මෙබඳු සිතෙක් විය. (ගැහැවි තෙමේ) යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණවි ද, එපමණ තැන් යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පැගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවියාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙල කතාව එනමි: දුනකථාව සීලකථාව සවගීකථාව, කාමයන් දක්බව ලාමකබව කෙලෙසීම ඇතිබව වදාල සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කල සේක.

21. යද් භගවා අඤ්ඤාසි මෙණ්ඩකං ගහපතීං කල්ලවිතනං මුදුචිතනං විනීවරණවිතනං උදග්ගවිතනං පසන්තවිතනං, අථ යා බුද්ධානං සාමුකකං-සිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුකඛං සමුදයං නිරෝධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුඤ්ඤං වන්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පතීගණේහය්‍ය, එවමෙව ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මවකඤ්ඤං උදපාදී: “යං කීඤ්චි සමුදයධම්මං, සඛං තං නිරෝධධම්මං” නති.

22. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපතී දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලකධම්මො තිණ්ණවිචිකීවෙජ්, විගතකථඛකථො වෙසාරජ්ජප්පනො අපරප්පච්චයො සන්ත්‍රසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: “අභිකකන්තං භනො. අභිකකන්තං භනො. සෙය්‍යථාපි භනො නිකකුජ්ජනං වා උකකුජ්ජය්‍ය, පච්චජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මූලහස්ස වා මග්ගං ආවිකෙය්‍ය, අකිකාරෙ වා තෙලපච්චොතං ධාරෙය්‍ය: ‘වකඤ්ඤා රූපානි දකඛිනතී’ ති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භනො, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මෙඤ්ච භීකඤ්ඤාසම්මෙඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජනගෙහ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතං. අභිවාසෙතු ච මෙ භනො භගවා සවානනාය භතං සද්ධං භීකඤ්ඤාසම්මෙඤ්ච” ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපතී භගවතො අභිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතො පදකඛිණං කතො පකකාමි.

23. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපතී තස්සා රන්තියා අච්චයෙන පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙතො භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනො, නිට්ඨිතං භතං” නති.

24. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙතො පත්තවීරමාදය යෙන මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො පඤ්ඤානො ආසනෙ නිසීදී සද්ධං භීකඤ්ඤාසම්මෙඤ්ච.

25. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස හරියා ච පුත්තො ච සුණ්ඤ්ඤා ච දුසො ච යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිතො භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදීංසු. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි සෙය්‍යථීදං: දුකඛං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං. ඔකාරං සඛකීලෙසං, තෙකඛමෙම ආනිසංසං පකාසෙසි.

26. යද් තෙ භගවා අඤ්ඤාසි කල්ලවිතනෙ මුදුචිතනෙ විනීවරණ විතනෙ උදග්ගවිතනෙ පසන්තවිතනෙ, අථ යා බුද්ධානං සාමුකකං-සිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුකඛං සමුදයං නිරෝධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුඤ්ඤං වන්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පතීගණේහය්‍ය, එවමෙව තෙසං තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මවකඤ්ඤං උදපාදී: “යං කීඤ්චි සමුදයධම්මං, සඛං තං නිරෝධධම්මං” නති.

21. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැටියා සුදුසු සිත් ඇතැයි මොළොක් සිත් ඇතැයි නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැයි ඔදවැහි සිත් ඇතැයි පහන් සිත් ඇතැයි දන් සේක් ද එකල්හි බුදුවරුන්ගේ තමන් ම (සවනාවයෙන් ම) උත්කෘෂ්ට වූ ධර්මදෙශනාව - දුෂ්ඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන ඒ වතුරායනීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම මෙණ්ඩක ගැහැටියාහට ඒ ආසනයෙහි දීම “යම් කිසිවක් හටගැණීම සවනාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුඬ වීම සවනාවය කොට ඇතැ” යි පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස් මල ඇති සොනාපතනිමග්ගඤ්ඤය පහළ වූයේ ය.

22. ඉක්බිති දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විවිකිව්ජා ඇති පහ වූ ‘කෙසේ කෙසේ ද’ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමිනි (අවබෝධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙලේ ය. “සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මූලා වුවකුට යම් සේ මාගීය කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහුය’ යි අකිකාරයෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. සාමිනි, මේ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තරධර්මය ද අමොයනීපුද්ගලභික්ඛුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ඛුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ද ඉවසන සේක්වා”. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියේ ය.

23. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ ඒ රූ ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑයුතු බිදිය යුතු දේ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, මේ කාලය යි. බත් නිමියේ ය” යි කල් සැල කරවී ය.

24. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරු ගෙණ මෙණ්ඩක ගැහැටියාගේ නිවෙසට වැහි සේක. වැඩ භික්ඛු සංඝයා සමග පැණවූ අසුතෙහි හුන් සේක.

25. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැටියාගේ බිරින්දෑ දු පුත්‍රයා ද ලේලිය ද දූසයා ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන්ට පිළිවෙලකතාව එනම්: දුනකථාව සිලකථාව සවගීකථාව, කාමයන් දුක් බව ලාමකබව කෙලෙසීම ඇති බව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

26. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් සුදුසු සිත් ඇත්තන් මොළොක් සිත් ඇත්තන් නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇත්තන් ඔදවැහි සිත් ඇත්තන් පහන් සිත් ඇත්තන් යි දන් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුකකංසික වූ ධර්මදෙශනාව - දුෂ්ඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන ඒ වතුරායනීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඔවුන්ට ඒ ආසනයෙහි දීම “යම් කිසිවක් හටගැණීම සවනාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුඬ වීම සවනාවය කොට ඇතැ” යි පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස් මල ඇති සොනාපතනිමග්ගඤ්ඤය පහළ වූයේ ය.

27. තෙ දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලුකධම්මො තිණ්ණවිචිකිච්ඡා විගතකථමකථා වෙසාරජ්ජපත්තා අපරජ්ජවචයා සන්ද්වුසාසිතෙ භගවන්තං එතදවොචුං: අභිකකන්තං භන්තෙ. අභිකකන්තං භන්තෙ. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජෙය්‍ය, පටිවච්ඡන්තං වා විවරෙය්‍ය, මුලුහස්ස වා මග්ගා ආවිකෙඛය්‍ය, අකුකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය - ‘වකඛුමන්තො රුපානි දකඛින්නී’ ති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරියොගෙණ ධම්මො පකාසිතො. එතෙ මයං භන්තෙ, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාම ධම්මඤ්ච භිකඛුසමිසඤ්ච. උපාසකෙ තො භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතෙ” ති.

28. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති චුඤ්චපමුඛං භිකඛුසමිසං පණිතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහස්ථා සන්තප්පෙත්වා සමපචාරෙත්වා, භගවන්තං භුත්තාචිං ඔතිවපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “යාව භන්තෙ භගවා හද්දියෙ විහරති තාව අහං චුඤ්චපමුඛස්ස භිකඛුසමිසස්ස ධුවන්තොතා” ති. අථ ඛො භගවා මෙණ්ඩකං ගහපතිං ධම්මියා කථාස සන්දෙස්සත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජේත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

29. අථ ඛො භගවා හද්දියෙ යථාභීරන්තං විහරිත්වා මෙණ්ඩකං ගහපතිං අත්‍යාපුච්ඡා යෙන අඛගුන්තරාපො තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භිකඛු සමෙසන සද්ධිං අඛස්ඨෙලසෙහි භිකඛුසතෙහි.

30. අසෙසාසි ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති “භගවා කීර යෙන අඛගුන්තරාපො තෙන වාරිකං පකකන්තො මහතා භිකඛුසමෙසන සද්ධිං අඛස්ඨෙලසෙහි භිකඛුසතෙහි” ති.

31. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති දුසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි: “තෙන හි භණේ, බහුං ලොණමපි තෙලමපි මධුමපි තණ්ඩුලමපි බාදනීයමපි සකටෙසු ආරොපෙත්වා ආගච්ඡථ. අඛස්ඨෙලසානි ව ගොපාලකසතානි අඛස්ඨෙලසානි ව ඛෙත්තසතානි ආදාය ආගච්ඡන්තු. යස්ථ මයං භගවන්තා:1 පසසිස්සාම, ධාරුණේහන2 ඛීරෙන භොජේස්සාමා” ති.

32. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං අන්තරාමග්ගෙ කන්තාරෙ සමාචාරෙසි. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති යෙන භගවා තෙත්තපසමිකමි. උපසමිකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සිතො ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “අභිවාසෙතු මෙ භන්තෙ භගවා ස්වාතන්තාය භත්තං සද්ධිං භිකඛුසමෙසනා” ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්භිතාවෙන. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවතො අභිවාසනං විදිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පකකාමි.

1. “යස්ථ භගවන්තා” ම ඡ සං. 2. ‘තරුණේහ’. ම ඡ සං.

27. දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විවිකිව්ණා ඇති පහ වූ ‘කෙසේ කෙසේ ද’ සි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමිහි (අවබෝධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ: “සමාමිති, ඉතා යහපත. සමාමිති, ඉතා යහපත. සමාමිති, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මූලා වූවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය’ සි අකිකාරයෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. සමාමිති, මේ අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තර ධර්මය ද අභට්ඨාසීපුද්ගල භික්ෂු සංඝයා ද සරණ කොට යමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයන් කොට දරණ සේක්වා” සි.

28. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සතප්පා පවරා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තාක් කල් හදුදියනගරයෙහි වාසය කරණ සේක් ද, ඒ තාක් කල් මම බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයාහට තිති බතින් උපසාන කරමි” සි සැලකෙලේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දැහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

29. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් හදුදියනගරයෙහි වාසය කොට මෙණ්ඩකගැහැවියා නො විවාරා භික්ෂුන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග අඛගුත්තරාපය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

30. මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග අඛගුත්තරාපය බලා වැඩි සේක් ල” සි ඇසී ය.

31. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ “කොලෙති, එසේ නම් බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද මී ද සහල් ද කැ යුතු දේ ද ගැල්වල පටවා ගෙන එවු. එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොපල්ලන් ද එක්දහස්දෙසියපණසක් දෙනුන් ද ගෙන එන්වා. අපි යම් තැනෙක දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකින්නෙමු ද, එහි දී එකෙණෙහි දෙවූ උණුසුම් කිරි වලදවන්තෙමු” සි දැසයන්ට ද කම්කරුවන්ට ද අණ කෙලේ ය.

32. එකල මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ අතිරමග කාන්තාරයෙහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට හමු වී ය. එහි දී මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග ගෙට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” සි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිභාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියේ ය.

33. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙඤා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භනත” නති.

34. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙඤා පත්තචීවරං ආදාය යෙන මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස පරිවෙසනා තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිඤා පඤ්ඤානෙන ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසබ්බෙන.

35. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති අසීතෙලසාති ගොථාලකසතාති ආණාපෙසි: “තෙන භි භණෙ, එකමෙකං ධෙත්වා ගගෙඤා එකමෙකස්ස භික්ඛුනො උපතිට්ඨං. ධාරුණෙන නිරෙන භොජෙස්සාමා” ති.

36. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසබ්බං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහඤා සන්තප්පෙසි. සමපචාරෙසි ධාරුණෙන ච බීරෙන. භික්ඛු කුකකුච්චායනාා බීරං න පතිගණනති. “පතිගණනාථ භික්ඛවෙ පරිභුඤ්ජා” ති.

37. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසබ්බං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහඤා සන්තප්පෙඤා සමපචාරෙඤා ධාරුණෙන ච බීරෙන, භගවනං භුත්තාපිං ඕනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවනං එතදවොච: “සනති භනෙන, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පහකඛා න සුකරා අපාථෙය්සන ගනතුං. සාධු භනෙන, භගවා භික්ඛුනං පාථෙය්සං අනුජානාතු” ති. අථ ඛො භගවා මෙණ්ඩකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සද්දසෙස්සඤා සමාදපෙඤා සමුතෙතජෙඤා සමපහංසෙඤා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

38. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ච ගොරසෙ-බීරං දුඛි තකකං නචනීතං සප්පි. සන්ති භික්ඛවෙ, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පහකඛා න සුකරා අපාථෙය්සන ගනතුං. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ, පාථෙය්සං පරියෙසිතුං. තණ්ඤුලො තණ්ඤුලඤිකෙන. මුග්ගො මුග්ගඤිකෙන. මාසො මාසඤිකෙන. ලොණං ලොණඤිකෙන. ගුලො ගුලඤිකෙන. තෙලං තෙලඤිකෙන. සප්පි සප්පිඤිකෙන. සග්ගති භික්ඛවෙ, මනුස්සා සද්ධා පසන්තා. තෙ කප්පියකාරකානං හඤ්ඤෙ භිරඤ්ඤං උපතිකඛිපනති: ‘ඉමිනා යං අය්සස්ස කප්පියං, තං දෙථා’ති. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ, යං තතො කප්පියං, තං සාදිසිතුං.¹ න තෙචාහං භික්ඛවෙ, කුඤ්ඤාපි පරියායෙන ජාතරුපරජතං සාදිසිතබ්බං² පරියෙසිතබ්බනති. චදුමි” ත.

1. “සාදිතුං” ම ඡ සං තො චි. 2 “සාදිතබ්බං” ම ඡ සං. PTS

33. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ එ ඊ ඉක්ම ගිය පසු ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, මේ කාල ය සි. බත නිව්සේ ය” යි කල් දැන්වී ය.

34. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුකාලයෙහි තැද පොරොවා පාසිවුරු හෙණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාගේ පරිවෙසනයට වැසී සේක. වැඩ භික්ෂුසමසයාන් සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

35. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොපල්-ලන්ට “කොලෙහි, ‘දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් කිරි වලදවන්තෙමු’ යි එක එක දෙන ගෙණ එක එක මහණහු වෙතට එලඹ සිටිවු” යි අණ කෙළේ ය.

36. එකද මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසමසයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද සියතින් සැතැපවී ය. දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් වූ කිරි රන් ද පැවරී ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ කිරි තො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලදවු.”

37. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසමසයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද එකෙණෙහි දෙවූ කිරි රන් ද සියතින් සතප්පා පවරා, වලද අවසන් කල පාත්‍රයෙන් බැහැර කල අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්තේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ පාපේය (මාගේපකරණ) රහිත ව නො යා හැකි (යැමට අපහසු වූ) කාන්තාරමාගීයෝ ඇත්තාහ. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට මාගේපකරණ අනුදන්නා සේක්වා. ඒ යහපති” යි සැලකෙළේ ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියාට දැහැමි කතාවෙන් මොනවට කරුණු දක්වා එහි ඔහු සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැසී සේක.

38. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, කිරි දිහි මෝරු වෙඬරු ගිතෙල් යන පස්ගෝරසය අනුදනිමි. මහණෙනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ මග වියදම් රහිත ව යැමට අපහසු වූ කාන්තාර-මාගීයෝ ඇත්තාහ. මහණෙනි, මාගේපකරණ සොයන්නට අනුදනිමි. සහල් කැමැත්තහු විසින් සහල්, මුං කෑමැත්තහු විසින් මුං, මැආට කැමැත්තහු විසින් මැආට, ලුණු කැමැත්තහු විසින් ලුණු, උක්සකුරු කැමැත්තහු විසින් උක්සකුරු, තෙල් කැමැත්තහු විසින් තෙල්, ගිතෙල් කැමැත්තහු විසින් ගිතෙල් සෙවිය යුතු ය යි අනුදනිමි. මහණෙනි, සැදහැති පහන් වූ මිනිස්සු ඇත්තාහ. ඔහු ‘මෙසින් සාමිනි වහන්සේට කැප වූ දෙයක් හෙණ දෙවු’ යි කැපකරුවන්ගේ අත මසුරන් (මුදල්) තබන්. මහණෙනි, එසින් කැප වූ දෙයක් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, කිසි ලෙසකින් රන් රිදී ඉවසිය යුතු ය යි සෙවිය යුතු ය යි මම නො කියමි” යි වදල සේක.

39. අළු බො හගවා අනුපුබ්බන වාරිකං වරමානො යෙන ආපණං, තද වසරි. අසොසි බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො “සමණො බලු හො ගොතමො සක්කපුබ්බො සක්කකුලා ජබ්බජ්ඨො ආපණං අනුපුබ්බො ආපණෙ විහරති.¹ තං බො ජන හගවනං ගොතමං එවංකල්යාණො කිතතිසද්දො අබ්බුග්ගතො: ඉතිපි සො හගවා අරහං සමමාසමිබ්බො විජ්ජාවරණසමපනො හුගතො ලොකපිඨු අනුත්තරො පුරිසදමමසාරපී සඤ්ඤා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො හගවා. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්බහමකං, සස්සමණබ්බාහමණ්ණං ජජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සවජ්ජනා පවදෙති. -පෙ- සාධු බො ජන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං තොති” ති.

40. අළු බො කෙණ්ණියො ජට්ඨොස්ස එතදහොසි: “කිනනු බො අහං සමණස්ස ගොතමස්ස කරාපෙය්” තති. අළු බො කෙණ්ණියො ජට්ඨොස්ස එතදහොසි: “යෙපි බො තෙ බ්බාහමණානං පුබ්බකා ඉසයො මනනානං කතනාරො මනනානං ජවනනාරො, යෙසමිදං එතරහි බ්බාහමණා පොරාණං මනනපදං හිතං ජවුතනං සමිහිතං තදනුගායනති, තදනුභාසනති, භාසිත මනුභාසනති, වාචිතමනුචාවෙනති. සෙය්ථිදං: අට්ටකො, වාමකො, වාම-දෙවො, වෙස්සාමිනො, යමනි², අබ්බිරසො, භාරදවාපො, වාසෙට්ඨො, කස්සපො, භහු, රතතුපරතා විරතා විකාලහොජනා. තෙ එවරූපානි ජානානි සාදිසිංසු. “සමණොපි ගොතමො රතතුපරතො විරතො විකාල හොජනා. අරහති සමණොපි තොතමො එවරූපානි ජානානි සාදිසිකු” තති. ජහුතං ජාතං ජට්ඨාද්දපෙතො කාපෙති ගාභාපෙතො යෙන හගවා තෙනුප-සබ්බකමි. උපසබ්බකමිතො හගවතා සද්ධිං සමොද්දි. සමොදනීයං කළං සාරාණීයං චිතිසාරෙතො එකමනනං අට්ඨාසි. එකමනනං සීතො බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො හගවනං එතදවොච: “ජනිගණනාකු මෙ භවං ගොතමො ජාන” තති. “තෙන හි කෙණ්ණිය, හිකබ්බනං දෙති” ති. හිකබ්බ කුකකුච්චායනනා න ජනිගණනති. “ජනිගණනාච හිකබ්බෙ, ජරිභුඤ්ජපා” ති.

41. අළු බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො බුද්ධජම්බං හිකබ්බසබ්බං ජහුතෙහි ජාතෙහි සතඤ්ඤා සනතපෙපතො සමපවාරෙතො, හගවනං බොතනඤ්ඤං මනිතපනතඤ්ඤං එකමනනං තිසිදි. එකමනනං තිසිනං බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො හගවා බමමයා කළාය සඤ්ඤෙසසි. සමාදපෙසි. සමුතොතජෙසි. සමපහංසෙසි.

1. “ආපණෙ විහරති” හි නළු මරමකකර පොළකෙ
 2. “සමදගති” ඉත්තපි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් ආපණයට වැඩි සේක. කෙණිය ජටිල තෙමේ “ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ ආපණයට පැමිණියේ ආපණයෙහි වෙසේ. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන්ගේ යහපත් කීර්තීරාවයෙන් පැන නැංගේ ය. ‘ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණෙන් ද රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද සමයක් සලබුද්ධි සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද අභට්ඨිකාවෙන් හා පසලොස්වරණධර්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද සුගත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද ලොකවිදු සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තර වූ සාරපී සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද දෙවි මිනිසුන්ට ශාස්තෘ සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද බුද්ධි සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද භාග්‍යවත් සේක. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ සත්‍යලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විශිෂ්ටඥනයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. -පෙ- එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වේ ය” යි ආසී ය.

40. ඉක්බිති කෙණිය ජටිලයාහට “මම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්ට කුමක් යවන්නෙමි ද” යි සිත් වි ය. නැවත කෙණිය ජටිලයාහට මෙසේ සිතුවේ ය: “බමුණන්ගේ මනත්‍ර (වේද) කලා වූ පැවැත්වූ යම් ඒ පුච්ඡ සෘෂිපු වූවාහු ද, යම්කෙනෙකුත් සතු වූ ඒ පැරණි වෙද මනත්‍ර දැන් බමුණෝ (පෙර බමුණන්) ගැයූ කියූ රූස් කොට තැබූ පරිදි ගසක් ද, කියක් ද, හදල පරිදි හදරක් ද, කියවූ පරිදි කියවත් (උගන්වත්) ද, ඒ සෘෂිහු - එනම්: අට්ටක, වාමක, වාමදෙව, වෙසාමිතන, යමනශ්‍රී, අඛිරස, භාරදවාජ, වාසෙට්ඨ, කසප, හගු යන මොහු රාත්‍රිහොජනයෙන් වැලකුනෝ ය. විකල්බොජුනෙන් තොර වූවෝ ය. ඔහු මෙබඳු පැන් ඉටුසුහ. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද රාත්‍රිහොජනයෙන් වැලකුනේ ය. විකල්බොජුනෙන් වෙන් වූයේ ය. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද මෙබඳු පැන් ඉටුපීමට හුදුසු වේ” යි (මෙසේ සිතූ කෙණිය ජටිල තෙමේ) බොහෝ පැන් පිළියෙල කරවා කන්වලින් හෝවා ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වි ය. සතුටු විය යුතු වූ සිත් ඇලවිය යුතු වූ කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ පැන් පිළිගණිවා” යි සැලකෙලේ ය. “කෙණිය, එසේ නම් හික්‍ෂුන්ට දෙව”. හික්‍ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවූ, වලදව”.

41. ඉක්බිති කෙණිය ජටිල තෙමේ බුද්ධිප්‍රමුඛහික්‍ෂුසංඝයා බොහෝ පැතින් සියතින් සතප්පා පවරා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණිය ජටිලයාට දැහැම් කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. එහි ඔහු සමාදන් කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක.

1. “බදරපානසං කුටසහසං = ඩෙබරපැන්කළ දහසක්”. අභිසාථා.

42. අඵ බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසසිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජ්ඨො සමපනංසිතො භගවන්තං එතදවොච: “අඨ්චාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා”ති. “මහා බො කෙණ්ණිය, භික්ඛුසඛෙසා. අසිසිතෙලසාති භික්ඛුසතාති. චංඤා බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසනො”ති. දුතියමපි බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවන්තං එතදවොච: “කිඤ්චාපි හො¹ ගොතම, මහා භික්ඛුසඛෙසා අසිසිතෙලසාති භික්ඛුසතාති, අහං ච බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසනො, අඨ්චාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා”ති. “මහා බො කෙණ්ණිය, භික්ඛුසඛෙසා. අසිසිතෙලසාති භික්ඛුසතාති. චං ච බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසනො”ති. තතියමපි බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවන්තං එතදවොච: “කිඤ්චාපි හො ගොතම, මහා භික්ඛුසඛෙසා අසිසිතෙලසාති භික්ඛුසතාති, අහං ච බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසනො, අඨ්චාසෙතු මෙ භවං² ගොතමො ස්වාතනාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා”ති. අඨ්චාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අඵ බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො භගවතො අඨ්චාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

43. අඵ බො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතාභික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨ පනාති: අමුඛප්පානං ජමුඛපානං වොචපානං මොචපානං මධුපානං³ මුද්දිකපානං සාලුකපානං ඵාරුකකපානං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං එලුරසං ධපෙත්වා ධඤ්ඤඵලරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පතතරසං ධපෙත්වා ධාකරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පුප්ඵරසං ධපෙත්වා මධුකපුප්ඵරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්ඡරස” නති.

44. අඵ බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො තස්සා රතනියා අච්චයෙන සකෙ අස්ස මෙ පණ්ණිතං බාදනීයං හොජනීයං පටියාද්දපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො හො ගොතම, නිට්ඨිතං භවත” නති. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවීචරමාදය යෙන කෙණ්ණියස්ස ජට්ඨස්ස අස්සමො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන.

45. අඵ බො කෙණ්ණියො ජට්ඨො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛිසං පණ්ණිතෙන බාදනීයෙන හොජනීයෙන සභත්ථා සන්තපෙපත්ථා සමපවාරෙත්වා, භගවන්තං භුත්තාචිං ඔනිතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං බො කෙණ්ණියං ජට්ඨං භගවා ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:-

- i. “අහිභුත්තමුඛා යඤ්ඤ සාවිත්ති ඡන්දසො මුඛං,
රාජා මුඛං මනුස්සානං නදීතං සාගරො මුඛං.
- ii. නකඛත්තානං මුඛං චන්ද්‍ර ආදිවෙචා තපතං මුඛං,
පුඤ්ඤමාකඛිමානානං⁴ සඛෙසා වෙ යජතං මුඛ”නති.

1. “කිඤ්චාපි බො” ම ඡ සං. 2. අඨ්චාසෙතු භවා. ම ඡ සං.
3. “මධුකපානං” ම ඡ සං.
4. “පුඤ්ඤ ආකඛිමානානං” ම ඡ සං. P T S. තො ටි. ජ ටි.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සමාදන් කරවූ නිසුණු කරවූ සතුටු කරවූ කෙණිය ජටිල තෙමේ “හවන් ගෞතම තෙමේ භික්‍ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙලේ ය. “කෙණිය, භික්‍ෂුසංඝ තෙමේ මහන් වේ. එක්දහස් දෙසියපණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙකැ” යි (බුදුහු වදාලන.) දෙවනු ද කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්‍ෂුසංඝයා කෙසේ මහන් වුවන් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවන් මා ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනන් හවන් ගෞතම තෙමේ භික්‍ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙලේ ය. “කෙණිය, භික්‍ෂුසංඝ තෙමේ මහන් වේ. එක්දහස්දෙසිය පණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙකැ”. තෙවනු ද කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්‍ෂුසංඝයා කෙසේ මහන් වුවන් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවන් මා ද බමුණන් කෙරෙහි පැහැදුනන් හවන් ගෞතම තෙමේ භික්‍ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිමාවයෙන් ඉවසු සේක. ඉක්බිති කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්තෙන් නැගිට ගියේ ය.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්‍ෂුන් ඇමතුවේක: “මහණෙනි, අඹපැන් දඹපැන් ඇටකෙසෙල්පැන් මස් කෙසෙල්පැන් මීපැන් මිදිපැන් මලපැන් බොරලු-දමුනුපැන් යන අට වැදූරැම් පැන් අනුදනිමි. මහණෙනි, ධාන්‍යඵලරසය හැර සියලු ඵලරසය අනුදනිමි. මහණෙනි, පිසු පලාකොළරසය හැර දිය හා මුසු කොට මිරිකාගත් සියලු කොළරස අනුදනිමි. මහණෙනි, මීපුපරසය හැර සියලු මල්රස අනුදනිමි. මහණෙනි, උක් රසය (උක් ඉස්ම) අනුදනිමි” යි වදාල සේක.

44. එකල්හි කෙණිය ජටිල තෙමේ ඒ රු ඉක්ම ගිය පසු සිය අසපුවෙහි ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෑ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය සි. බත් නිමියේ ය” යි කල් සැලකරවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරා කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරා ගෙණ කෙණිය ජටිලයාගේ අසපුවට වැඩි සේක. වැඩ භික්‍ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

45. එවිට කෙණිය ජටිල තෙමේ බුදුප්‍රමුඛභික්‍ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සනප්පා පවරා, වලඳ අවසන් කල පාත්‍රයෙන් ඉවත් කල අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණිය ජටිලයාට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමොදන් කල සේක:-

- i. “යාගයෝ ගිනිපිදීම ප්‍රධාන කොට ඇත්තාහ. සාවිභ්‍රිජ්ඣස* වෙදයට ප්‍රධාන වේ. රජ තෙමේ මිනිසුන්ට ප්‍රධාන වේ. සාගරය තදින්ට ප්‍රධාන වේ.
- ii. ව්‍යු තෙමේ තාරකාවන්ට ප්‍රධාන වේ. බබලන්නන් අතුරෙන් සුයඹී තෙමේ ප්‍රධාන වේ. පින් කැමැත්තා වූ දන් දෙන්නන්ට සංඝ තෙමේ එකානන්යෙන් ප්‍රධාන වේ”.

* උපග්‍රහණය බලනු.

46. අඵ බො භගවා කෙණ්ඨං ජට්ඨං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොද්ද්ධා උට්ඨායාසනා පකකාමි. අඵ බො භගවා ආපණො යථාභිරතතං විහරිතො යෙන කුසිනාරා, තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඤ්ඤන සද්ධිං අසිඤ්ඤෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

47. අසෙසාසුං බො කොසිනාරකා මලලා “භගවා කිර කුසිනාරං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඤ්ඤන සද්ධිං අසිඤ්ඤෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි” ති. තෙ සඞ්ගරං අකංසු: “යො භගචතො පච්චුග්ගමනං න කරිසුනති, පඤ්චසතාතිසු දණ්ඨො” ති.

48. තෙන බො පන සමයෙන රොජො මලලො ආයසමතො ආනන්දසු සභායො තොති. අඵ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන කුසිනාරා, තදච්ඡරි. අඵ බො කොසිනාරකා මලලො භගචතො පච්චුග්ගමනං අකංසු.

49. අඵ බො රොජො මලලො භගචතො පච්චුග්ගමනං කරිතො යෙනායසමා ආනන්දො, තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො ආයසමනං ආනන්දො අභිවාදෙතො එකමනං අට්ඨාසි. එකමනං සීතං බො රොජං මලලං ආයසමා ආනන්දො එතදචොච: “උලාරං බො තෙ ඉමං ආට්ඨසො රොජ, යං තිං භගචතො පච්චුග්ගමනං අකාසි” ති. “නානං භනෙන ආනන්ද, බහුකතො චුඤ්ඤො වා ධම්මෙ වා සඤ්ඤා වා¹. අපි ව ඤ්ඤාති සඞ්ගරො කතො: ‘යො භගචතො පච්චුග්ගමනං න කරිසුනති, පඤ්චසතාතිසු දණ්ඨො’² ති. සො බො අහං භනෙන ආනන්ද, ඤ්ඤාතං දණ්ඨභයා එවාහං භගචතො පච්චුග්ගමනං අකාසි” තති.

50. අඵ බො ආයසමා ආනන්දො අනන්තමතො අහොසි: “කථං හි තාම රොජො මලලො එවං වකඛති” ති. අඵ බො ආයසමා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො භගචනං අභිවාදෙතො එකමනං තිසිද්දි. එකමනං තිසිනො බො ආයසමා ආනන්දො භගචනං එතදචොච: “අයං භනෙන රොජො මලලො අභිඤ්ඤානො ඤ්ඤාතමනුසො. මහිඤ්ඤො² බො පන එවරුපානං ඤ්ඤාතමනුසොනං ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ පසාදො. සාධු භනෙන, භගවා තථා කරොතු, යථා රොජො මලලො ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ පසිදෙය්‍යා” ති. “න බො නං ආනන්ද, දුකකරං තථාගතෙන යථා රොජො මලලො ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ පසිදෙය්‍යා” ති.

51. අඵ බො භගවා රොජං මලලො මෙතෙන විතෙන එරිතො උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි. අඵ බො රොජො මලලො භගචතො³ මෙතෙන විතෙන චුට්ඨො සෙය්‍යථාපි තාම ගාථී තරුණචච්ඡා⁴, එවමෙව විහාරෙන විහාරං පරිචෙණෙන පරිචෙණං උපසඤ්ඤාමිතො භික්ඛු පුච්ඡති: “කභනනු බො භනෙන එතරහි සො භගවා විහරති අරහං සමමාසමුද්ධො? දසුනකාමා හි මයං තං භගචනං අරහනං සමමාසමුද්ධො” නති. “එසාට්ඨසො රොජ, විහාරො සංචුතථාරො. තෙන අපසඤ්ඤො උපසඤ්ඤාමිතො අතරමානො ආලිඤ්ඤො පච්ඡිතො උකකාසිතො අග්ගලං ආකොටෙහි. විචරිසුනති තෙ භගවා චාර” තති

1. “චුදෙධන වා ධම්මෙන වා සඤ්ඤා වා” සී මු 1
2. “මහිඤ්ඤො” ම ඡ සං. 3. “භගචතො” ම ඡ සං. තො ටී.
“මහඤ්ඤො” සී මු 2. 4. “ගාථී තරුණචච්ඡා” ම ඡ සං.

46. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙණ්ණියජට්ඨයාට මේ ගාථාවන් තෙත් අනුමොදනා කොට හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක. නැවත භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ඛුසංඝයා සමග ආපණයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට කුසිනාරාව බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

47. කුසිනාරානුවරවැසි මල්ලයෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ඛුසංඝයා සමග කුසිනාරාවට එන් ල” යි ඇසූහ. ඔහු “යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පන්සියයක් දඩා” යි ගිවිසුමක් කළහ.

48. එකල්හි රොජමල්ල තෙමේ අනදතෙරුන්ගේ සභායයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වඩනා සේක් කුසිනාරාවට පැමිණියහ. එකල්හි කුසිනාරානුවරවැසි මල්ලයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කළහ.

49. රොජමල්ල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කොට ආයුෂමත් අනදතෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹී ආයුෂමත් අනද තෙරුන් සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාට “ඇවැත, රොජය, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යම් පෙරගමනක් කෙළෙහි ද, තාගේ මේ ගමන ඉතා උසස් ය” යි කී ය. “සාමීනි, ආනන්දසුචිරයන් වහන්ස, මම බුදුන් කෙරෙහි හෝ ධර්මය කෙරෙහි හෝ සංඝයා කෙරෙහි හෝ බොහෝ උපකාර කෙළෙමි නො වෙමි. එහෙත් ‘යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පන්සියයක් දඩා’ යි නැයන් විසින් සමචනයක් කරණ ලද්දේ ය. සාමීනි, ආනන්දසුචිරයන් වහන්ස, ඒ මම නැයන්ගේ දඩයට බියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කෙළෙමි” යි.

50. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ “කෙසේ නම් රොජ- මල්ල තෙමේ මෙසේ කියේ ද” යි නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වී ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමීනි, මේ රොජමල්ල තෙමේ ප්‍රකට වූවෙකි. බොහෝ දෙනා විසින් දන්නා ලද මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සසුනෙහි පැහැදීම මහත් දිගුණුවෙක. සාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම්, එසේ කරණ සේක්වා” යි සැල කෙළේ ය. “ආනන්දය, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම් එසේ කිරීම තපාගතයන් විසින් දුෂ්කර නො වේ” යි.

51. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රොජමල්ලයාහට මෙන්සිත පතුරුවා හුනස්තෙන් නැගිට විහාරයට පිවිසි සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙන්සිතින් පහස්නා ලද රොජමල්ල තෙමේ ලදරු- වස්සකු ඇති දෙනක මෙන් වෙහෙරෙන් වෙහෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට ගොස් “සාමීනි, අර්භන් වූ සමාසක්ඝඛුඤ්ඤා වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් කොහි වැඩ වසන සේක් ද? අපි අභීන් වූ සමාසක්ඝඛුඤ්ඤා වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු කැමැත්තමින” යි භික්ඛුන් විචාරයි. “ඇවැත, රොජය, තෙල වැසූ දොර ඇති විහාරය වෙයි. නිශ්ශබ්ද ව එහි එළඹ ඉක්මන් නො වී ආලිඤ්ඤාවට පිවිස කාරා අගුළට තවටු කරව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තට දොර අරින්තාහු ය” යි භික්ඛුහු කීහ.

52. අඵ බො රොජො මලො යෙන සො විහාරො සංවුතඤ්ඤා, තෙන අප්පසදො උපසඛකම්මා අතරමානො ආලීඤං පච්ඡිකා උකකාසිකා අග්ගලං ආකොටෙසි. විවරි භගවා ඤාරං. අඵ බො රොජො මලො විහාරං පච්ඡිකා භගවන්තං අභිවාදෙකා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තස්ස බො රොජස්ස මලස්ස භගවා ආනුජුඛිකාඵං කථෙසි; සෙය්‍යපීදං: දුතකඵං සීලකඵං සග්ගකඵං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකීලෙසං, තෙකඛමෙම ආනිසංසං පකාසෙසි.

53. යද භගවා අඤ්ඤාසි රොජං මලං කලලවිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණවිත්තං උදගචිත්තං පසන්තවිත්තං, අඵ යා බුද්ධිනං සාමුකකංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි: දුකඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං සෙය්‍යථාපි නාම සුඛං වන්ථං අපගතකාලකං සමමදෙව රජනං පනිගණෙහය්‍ය, එවමෙව බො රොජස්ස මලස්ස නසමිංයෙව ආසනෙ විරජං චීතමලං ධම්මවකඛුං උදපාදි: “යං කීඤ්චි සමුදයධම්මං, සඛං තං, නිරොධධම්මං” නති.

54. අඵ බො රොජො මලො දිට්ඨිධම්මො පන්තධම්මො විදිනධම්මො පරිසොගාලාධම්මො නිණ්ණවිචිකීචෙජා විගතකඵලකථො වෙසාරජ්ජප්ප- තෙනා අපරප්පච්චෙයො සඤ්ඤාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: “සාධු භන්තෙ අය්‍යා මමඤ්ඤෙව පනිගණෙහය්‍යං චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චෙය- තෙසජ්ජපරිකඛාරං, නො අඤ්ඤෙස” නති. “යෙසං බො රොජ, සෙබෙන ඤ්ඤෙතෙ සෙබෙන දස්සන්තෙ ධම්මො දිට්ඨියා සෙය්‍යථාපි තයා, තෙසමපී එවං හොති: ‘අහො භුනි අය්‍යා අමතාකඤ්ඤෙව පනිගණෙහය්‍යං චීවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චෙයතෙසජ්ජපරිකඛාරං, නො අඤ්ඤෙස’ නති. තෙන හී රොජ, තච්චෙව පටිග්ගහෙස්සන්ති අඤ්ඤෙසඤ්ඤා” ති.

55. තෙන බො පන සමයෙන කුසිනාරායං පණීතානං භත්තානං භත්තපටිපාටි අට්ඨිතා හොති. අඵ බො රොජස්ස මලස්ස පටිපාටිං අලනන්තස්ස එතදහොසි: “යනභුතානං භත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, යං භත්තග්ගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය” නති. අඵ බො රොජො මලො භත්තග්ගං ඔලොකෙතෙනා දෙච නාදදස ඩාකඤ්ච පිට්ඨිබාදනීයඤ්ච. අඵ බො රොජො මලො යෙනායස්ථා ආනඤො තෙනුපසඛෙසි. උපසඛකම්මා ආයසමන්තං ආනඤං එතදවොච: “ඉධ මෙ භන්තෙ ආනඤ, පටිපාටිං අලනන්තස්ස එතදහොසි: ‘යනභුතානං භත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, යං භත්තග්ගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය’ නති. සො බො අහං භන්තෙ ආනඤ, භත්තග්ගං ඔලොකෙතෙනා දෙච නාදදසං ඩාකඤ්ච පිට්ඨිබාදනීයඤ්ච. සවාහං භන්තෙ ආනඤ, පටියාදෙය්‍යං ඩාකඤ්ච පිට්ඨිබාදනීයඤ්ච, පනිගණෙහය්‍ය මෙ භගවා” ති. “තෙන හී රොජ, භගවන්තං පටිපුච්ඡිස්සංමි” ති.

56. අඵ බො ආයස්මා ආනඤො භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. „තෙනතානඤ, පටියදෙතු” ති. “තෙන හී රොජ, පටියාදෙහී” ති.

52. ඉක්බිති රොජමලල තෙමේ වැසු දොර ඇති ඒ වෙහෙරට නිශ්ශබ්ද ව පැමිණ ඉක්මන් නො වී ආලිඤ්ඤාව පිත්තික කාරු අගුලට තවටු කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දොර අලු සේක. එවිට රොජ මලල තෙමේ වෙහෙරට පිත්තික භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රොජමලලයාහට පිළිවෙල කතාව එනම්: දැනකථාව ශීලකථාව සව්භීකථාව, කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීම ඇති බව වදාල සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කල සේක.

53. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක රොජමලලයා සුදුසු සිත් ඇතැ යි මොළොක් සිත් ඇතැ යි නිවරණ රහිත සිත් ඇතැ යි ඔදවැහි සිත් ඇතැ යි පහන් සිත් ඇතැ යි දත් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුත්තරිකර්මයදෙසනාව - දුඃඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන වතුරායනීසත්‍යය ප්‍රකාශ කල සේක. පහ වූ කීලටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිද්-දෙන් ම රොජමලලයාහට ඒ ආසනයෙහි දීම “යමක් හටගැණීම සවිභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුඳධ වීම සවිභාවය කොට ඇතැ” යි යන පහ වූ රාගාදීරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපතති-මග්ගකුණය පහල වූයේ ය.

54. ඉක්බිති දක්නා ලද දහම් ඇති අවබෝධ කල දහම් ඇති බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කල විවික්චජා ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ දැ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමහි අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ රොජමලල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ආයනීයන් වහන්සේලා මාගෙන් ම සිවුරු, පිටු, සෙනසුන්, ශිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුන්ගෙන් නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ” යි සැලකෙළේ ය. “රොජය, තා විසින් දක්නා ලද පරිදි යම් කෙනෙකුන් විසින් සෙබකුණයෙන් සෙබදසුන්ගෙන් නිමිණධමීය දක්නා ලද්දේ නම්, ඔවුන්ට ද ‘ආයනීයන් වහන්සේලා අපගෙන් ම සිවුරු අහර සෙනසුන් ශිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුන්ගෙන් නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ’ යි මෙසේ අදහස් වේ. රොජය, එසේ නම්, තාගේ සිවුරු - පිරිකර ද අනුන්ගේ සිවුරු - පිරිකර ද, පිළිගන්නාහු ය” යි (වදාල සේක).

55. එකල්හි කුසිනාරානුවර පිණි වූ බත් පිළිවෙලක් පැවැත්තේ ය. එකල්හි පිළිවෙල (දන් දීමට දිනක්) නො ලබන්නා වූ රොජමලලයාහට “මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි” යි සිත් වි ය. ඉන් පසු බත්හල බලන්නා වූ රොජමලල තෙමේ පලා ද පිටිකැවිලි ද යන දෙක නො දුටුයේ ය. එවිට රොජමලල තෙමේ ආයුෂමත් අනදතෙරුන් වෙතට ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් අනදතෙරුන්ට “සාමිනි, ආනන්දසුචිරයන් වහන්ස, මෙහි දන් දීමට දිනක් නො ලබන්නා වූ මට ‘මම බත්හල බලන්නෙමි නම්, යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි’ යි සිත් වි ය. සාමිනි, ආනන්දසුචිරයන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙමි පලාකොළ ද පිටිකැවුම් ද යන දෙක නො දුටුවෙමි. සාමිනි, ආනන්දසුචිරයන් වහන්ස, ඒ මම පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළියෙල කරන්නෙමි නම්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළිගන්නා සේක් ද” යි විචාලේ ය. “රොජය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විචාරන්නෙමි” යි.

56. ඉක්බිති ආනන්දසුචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ: “ආනන්දය, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා” යි. “රොජය, එසේ නම් පිළියෙල කරන්නා” යි (ආනන්දසුචිරයන් වහන්සේ රොජයාහට දන්වූහ).

57. අළු බො රොජෝ මලලො නසො රතතියා අව්වයෙන පඤ්ඤාං ඩාකඤ්ඤා පිට්ඨබාදනීයඤ්ඤා පටියාදාපෙතො භගවතො උපතාමෙසි පතිගණනානු මෙ භනෙන භගවා ඩාකඤ්ඤා පිට්ඨබාදනීයඤ්ඤා” ති. “තෙන හි රොජ, භික්ඛුනං දෙභී” ති*. භික්ඛු කුකකුච්චායනනා න පතිගණනනති. “පතිගණනාච භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජා” ති.

58. අළු බො රොජෝ මලලො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛසං පඤ්ඤෙහි ඩාකෙහි ච පිට්ඨබාදනීයෙහි ච සහස්ථා සනතපෙපතො සමපචාරෙතො භගවතනං ඛොතභස්ථං ඔනීතපනතපාණිං එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසීනනං බො රොජං මලලං භගවා ධම්මියා කථාය සද්දසෙසනා සමාදාපෙතො සමුත්තෙතජෙතො සමපහංසෙතො උට්ඨායාසනා පකකාමි.

59. අළු බො භගවා එතස්මි නිදුතෙ එතස්මි. පකරණෙ ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, සබ්බඤ්ඤා ඩාකං සබ්බඤ්ඤා පිට්ඨබාදනීය” නති.

60. අළු බො භගවා කුසිනාරායං යථාභීරතනං විහරිතො යෙන ආනුමා, තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං අසිසිතෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

61. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බුද්ධිපබ්බජිතො ආනුමායං පටිච්චසති නභාපිතපුබ්බො. නසො දො දුරකා ගොනති මඤ්ජුකා පටිභාණෙය්සකා දකඛා පරියොදුතසිප්පා සකෙ ආවරියකෙ නභාපිතකමෙම. අසෙසාසි බො සො බුද්ධිපබ්බජිතො “භගවා කීර ආනුමං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං අසිසිතෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි” ති.

62. අළු බො සො බුද්ධිපබ්බජිතො තෙ දුරකෙ එතදවොච: “භගවා කීර තාතා, ආනුමං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං අසිසිතෙලසෙහි භික්ඛුසතෙහි. ගච්ඡථ තුලෙන තාතා, බුරහණං ආදාය. නාලියාචාපකෙන අනුසරකං¹ ආභිණ්ඩථ. ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනීයමපි සංහරථ. භගවතො ආගතසො යාගුදනං² කරිසොමා” ති. “එවං තාතා” ති බො තෙ දුරකා නසො බුද්ධිපබ්බජිතසො පටිසසුතො බුරහණං ආදාය නාලියා ආචාපකෙන අනුසරකං ආභිණ්ඩනති ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනීයමපි සංහරනතා. මනුසො තෙ දුරකෙ මඤ්ජුකෙ පටිභාණෙය්සකෙ පසිසිතො යෙපි න කාරාපෙතුකාමා, තෙපි කාරාපෙනති. කාරාපෙතාපි බහුං දෙනති. අළු බො තෙ දුරකා බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනීයමපි සංහරිංසු.

63. අළු බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන ආනුමා තදච්චරි. තනු සුදං භගවා ආනුමායං විහරති තුසාගාරෙ.

*. “අළු බො රොජෝ මලලපුත්තො භික්ඛුනං දෙභී” ම ඡ සං. අයං පාඨො සීහලකඤ්ඤාපොඤ්ඤා න දිසසනෙ.
 1. “අනුසරකං අනුසරකං” ම ඡ සං. PTS. තො වි අ වි.
 2. “යාගුපානං” ම ඡ සං. PTS. තො වි.

57. ඉක්බිති රොජමලල තෙමේ ඒ රු ඉක්ම හිය පසු බොහෝ පලා ද පිටිකෑම ද පිළියෙල කරවා “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාත් පිටිකෑමත් පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹී ය. “රොජය, එසේ නම් භික්ෂුන්ට දෙව” යි. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වලදවු” යි.

58. ඉක්බිති රොජමලල තෙමේ බුද්ධිප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයා බොහෝ පලාවලීන් හා පිටිකෑමෙන් ද සියතින් සතප්පා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්දෝ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාට දෑහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැහි සේක.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදුනයෙහි මේ කාරණයෙහි දෑහැමිකතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, පිසු නො පිසු සියලු පලා ද සියලු පිටිකෑම ද අනුදනිමි” යි

60. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් කුසිනාරාවෙහි වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග ආතුමානගරය බලා වාරිකාවෙහි වැහි සේක.

61. එකල්හි පෙර කරනැවැමියෙක් වූ එක්තරා මහලු පැවිදිදෙක් ආතුමානගරයෙහි වෙසෙයි. ඔහුට මිනිරිබස් කියන සියසිප්ති වැටහෙන නුවණැති දක්ෂ වූ සියආදුරන් අයත් කරනැවකමිති නිදෙස් වූ ශීලප ඇත්තා වූ දරු දෙදෙනෙක් වෙත්. ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග ආතුමානගරයට එත් ල” යි ඇසී ය.

62. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ “දරුවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග ආතුමානගරයට එත් ල” යි ඒ දරුවන්ට කී ය. “දරුවෙනි, තෙපි කරනැව්බඩු ගෙණ නැලියක් හා ආවාපක=පසුම්බියක් ද ඇතු ව යවු. ගෙයක් පාසා ඇවිදිවු. වැහියා වූ භාග්‍යවතුන්ට කැඳදකක් දෙන්නෙමු. ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දේ ද රැස් කරවු” යි. “පියේ, එසේ ය” යි ඒ දරුවෝ මහලු පැවිදිදාට පිළිවදන් දී කරනැව්බඩු ගෙණ නැලියකින් හා පසුම්බියකින් යුක්ත ව ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දේ ද රැස් කරමින් ගෙයක් පාසා ඇවිදිත්. මිනිස්සු මිනිරිබස් කියන සියසිප්ති ප්‍රතිභා සම්පන්න වූ ඒ දරුවන් දක, යම් කෙනෙක් (කරකම්) නො කරවනු කැමැත්තාහු ද, ඔහු ද කරවත්. කරවා ගෙණ ද බොහෝ දෙත්. ඉක්බිති ඒ දරුවෝ බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දේ ද රැස් කළහ.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් ආතුමානගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පිදුරු (සෙවෙති කළ) ගෙයක වැඩ වසන සේක.

64. අඵ බො සො බුඩ්ධපබ්බජ්ඨො තසසා රතතියා අච්චයෙන පහුතං යාගුං පටියාදුපෙතො භගවතො උපනාමෙසී: “පතිගණනාතු මෙ භනෙන භගවා යාගු” නති.

65. ජානනනාපි තථාගතා පුච්ඡනති. ජානනනාපි න පුච්ඡනති. කාලං විදිතො පුච්ඡනති. කාලං විදිතො න පුච්ඡනති. අත්ඨසංභිතං තථාගතා පුච්ඡනති නො අනත්ඨසංභිතං. අනත්ඨසංභිතෙ සෙතුසාතො තථාගතානං. දථිභාකාරෙහි බුද්ධා භගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡනති: “ධම්මං වා දෙසෙසසාම. සාවකානං වා සී කතාපදං පඤ්ඤාපෙසසාමා” නි.

66 අඵ බො භගවා තං බුඩ්ධපබ්බජ්ඨං එතදවොච: “කුතායං භික්ඛු, යාගු” නි අඵ බො සො බුඩ්ධපබ්බජ්ඨො භගවතො එතමත්ඨං ආරොචෙසී. විහරති බුද්ධො භගවා ‘අනනුච්ඡේයං මොඤ්ජුරිස, අනනුලොමිකං අපභතිරුපං අසසාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හී නාම ත්වං මොඤ්ජුරිස, පබ්බජ්ඨො¹ අකප්පියෙ සමාදුපෙසසී². තෙනං මොඤ්ජුරිස, අපභනනානං වා පසාදය -පෙ- විහරතිතො ධම්මං. කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතසී: “න භික්ඛවෙ, පබ්බජ්ඨා අකප්පියෙ සමාදුපෙතබ්බා³. යො සමාදුපෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛටසස. න ච භික්ඛවෙ, නභාපිතපුබ්බෙන බුරුනණං පරිහරිතබ්බං. යො පරිහරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටසසා” නි.

67. අඵ බො භගවා ආතුමායං යථාභීරතනං විහරිතො යෙන සාවඤ්ඨි, තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්ඨි, තදචසරි. තත්‍ර පුදං භගවා සාවඤ්ඨියං විහරති ජෙතවතෙ අනාඨපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ.

68. තෙන බො පන සමයෙන සාවඤ්ඨියං බහුං ඵලබාදනීයං උපනනං හොති⁴. අඵ බො භික්ඛනං එතදහොසී: “කිනත්‍ර බො භගවතා ඵලබාදනීය අනුඤ්ඤතං? කිං අනනුඤ්ඤත” නති. භගවතො එතමත්ඨං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං ඵලබාදනීය” නති.

69. තෙන බො පන සමයෙන සබ්බිකාති බීජාති පුග්ගලිකාය භුමියා රොපියනති. පුග්ගලිකාති බීජාති සබ්බිකාය භුමියා රොපියනති. භගවතො එතමත්ඨං ආරොචෙසුං. “සබ්බිකාති භික්ඛවෙ, බීජාති පුග්ගලිකාය භුමියා රොපිතාති භාගං දතො පරිභුඤ්ජිතබ්බාති. පුග්ගලිකාති බීජාති සබ්බිකාය භුමියා රොපිතාති භාගං දතො පරිභුඤ්ජිතබ්බාති” නි.

1. “පබ්බජ්ඨො” ම ජ සං. P T S. තො වි. සී මු. ඉමසස බුඩ්ධපබ්බජ්ඨසස දෙච දුරකාපි පබ්බජ්ඨා සාමණෙරභුමියං ඤිතාති දීඝනිකායට්ඨකථායං වුත්තා. තසමා එත්ඨ “පබ්බජ්ඨො” නි පදං යුත්තමෙච.
2. “සමාදුපෙසී” ම ජ සං.
3. “පබ්බජ්ඨෙන සමාදුපෙතබ්බා” ම ජ සං. P T S. තො වි. තො වි. ජ. වි
,, පබ්බජ්ඨො” සී මු. 1 “පබ්බජ්ඨෙන” සමාදුපෙතබ්බා. සී මු 2.
4. “උසනනං” ම ජ සං.

64. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදිනෙමේ ඒ රු ඉක්ම ගිය පසු බොහෝ කැඳ පිළියෙල කරවා “සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැඳ පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළවී ය.

65. කථාගතවරු දන්නෝ ම විවාරත්. දන්නෝ ම නො විවාරත්. කල් දැන විවාරත්. කල් දැන නො විවාරත්. නථාගතවරු අනිසේන් යුක්ත වූවක් විවාරත්. අනනි සතිත වූවක් නො විවාරත්. අනනිසේන් යුක්ත වචනයෙහි තෙතු නැසීම නථාගතයන් වහන්සේලාට මාගීඤ්ඤයෙන් ම සිඳි ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානු “බමීය තෝ දෙසන්නෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද තෝ පණවන්නෙමු” යි යන දෙ කරුණින් භික්‍ෂූන් පිළිවිසිත්.

66. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහලු පැවිද්දහු “මහණ, මේ කැඳ කොයින් ද?” යි අසා වදාළ සේක. එවිට ඒ මහලු පැවිදිනෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකෙලේ ය. ඉන් පසු භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “සිස් පුරුෂය, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වන්-නෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණකමට නුසුදුසු ය. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙක. සිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ පැවිද්දන් නො කැප කරුණෙහි සමාදන් කරවූයෙහි ද, සිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැ-දුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස තෝ නො වේ” යි ගැරහු සේක. -පෙ-ගරතා දැහැමිකතා කොට භික්‍ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, පැවිද්දෝ නො කැප කරුණෙහි සමාදන් නො කරවිය යුත්තාහු ය. යමෙක් සමාදන් කරවන්නේ නම්, දුකුලාආචාන් වේ. මහණෙනි, පෙර කරනාවැම් වූ මහණහු විසින් කරබඩු පරිතරණය නො කළ යුතු ය. යමෙක් පරිතරණය කරන්නේ නම්, දුකුලාආචාන් වේ” යි.

67. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් ආතුමානගර යෙහි වැඩ වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙලින් වාරිකාවෙහි වසිනා සේක් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර ජෙනවනයෙහි අනේපිඩුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

68. එකල්හි සැවැත්නුවර බොහෝ කැ යුතු පල උපන්නේ වේ. එකල භික්‍ෂූන්ට “කීම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැ යුතු පල අනුදන්නාලද ද ? කීම, නො අනුදන්නාලද ද?” යි සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කැ යුතු සියලු පල අනුදනිමි” යි.

69. ඒ කාලයෙහි සතුන් අයත් බිජුවට පුද්ගලයන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණු ලැබේ. පුද්ගලයන් අයත් බිජුවට සතුන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකලහ. “මහණෙනි, සතුන් අයත් බිජුවට පුද්ගලයන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහයෙන්) කොටසක් දී වැලඳිය යුතු ය. පුද්ගලයන් අයත් බිජුවට සතුන් අයත් බිමිහි රොපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහ-යෙන්) කොටසක් දී වැලඳිය යුතු ය” යි.

70. තෙන බො ජන සමයෙන භික්ඛුනං කිසමිඤ්චි කිසමිඤ්චි ධාතෙ කුකකුච්චං උප්පජ්ජති: “කිනඤ්ච බො භගවතො අනුඤ්ඤානං? කිං අනඤ්ඤානං” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං න කප්පති’ති අපට්ඨකිත්තං, නං වෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පට්ඨාහති, නං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං න කප්පති’ති අපට්ඨකිත්තං, නං වෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පට්ඨාහති, නං වො කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං කප්පති’ති අනඤ්ඤානං, නං වෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පට්ඨාහති, නං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං කප්පති’ති අනඤ්ඤානං, නං වෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පට්ඨාහති, නං වො කප්පති” ති.

71. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “කප්පති ඤ්ච බො යාවකාලිකෙන යාමකාලිකං? න ඤ්ච බො කප්පති? කප්පති ඤ්ච බො යාවකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න ඤ්ච බො කප්පති? කප්පති ඤ්ච බො යාවකාලිකෙන යාවජීවිකං? න ඤ්ච බො කප්පති? කප්පති ඤ්ච බො යාමකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න ඤ්ච බො කප්පති? කප්පති ඤ්ච බො සත්තාහකාලිකෙන යාවජීවිකං? න ඤ්ච බො කප්පති?” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාමකාලිකං තදඤ්ච පට්ඨගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදඤ්ච පට්ඨගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදඤ්ච පට්ඨගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදඤ්ච පට්ඨගහිතං යාමෙ කප්පති. යාමාතිකකතො න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදඤ්ච පට්ඨගහිතං යාමෙ කප්පති. යාමාතිකකතො න කප්පති. සත්තාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ යාවජීවිකං තදඤ්ච පට්ඨගහිතං සත්තාහං කප්පති. සත්තාහාතිකකතො න කප්පති” ති.

හෙසජ්ජකඛකිකො නිට්ඨිතො ජට්ඨො.

70. ඒ කාලයෙහි භික්ෂුන්ට ඇතැම් කරුණෙහි “කීම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලද ද? කීම, නො අනුදන්තා ලද ද?” යි කුකුස් උපදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මා විසින් ‘මේ නො කැපැ’ යි යමක් ප්‍රතික්‍ෂෙප නො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය නො කැපයට අනුලෝම වේ ද, කැපය වලකා ද, තොරට එය නො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් ‘මේ නො කැපැ’ යි යමක් ප්‍රතික්‍ෂෙප නො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලෝම වේ ද, නො කැපය වලකා ද, තොරට එය කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි යමක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද, ඉදින් එය නො කැපයට අනුලෝම වේ ද, කැපය වලකා ද, තොරට එය නො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි නො අනුදන්තා ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලෝම වේ ද, නො කැපය වලකා ද, තොරට එය කැප වේ” යි.

71. එකල්හි භික්ෂුන්ට “යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාමකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යාහකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යාහකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? සත්‍යාහකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද?” යි අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, එදවස පිළිගන්නා ලද යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාමකාලිකය කාලයෙහි (පෙරවරුයෙහි) කැප වේ. නො කල්හි (පස්වරුයෙහි) නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යාහකාලිකය කාලයෙහි කැප වේ. නො කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යාහකාලිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුණු කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුණු කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් සත්‍යාහකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවච්චිකය සතියක් කැප වේ. සතිය ඉක්මුණු කල්හි නො කැප වේ” යි.

සවන හෙසජ්ජකකිකය නිමි.

ඉමමහි බකිකෙ වස්සු එකසතං ඡ වස්සු.

නස්ස උද්දනං:

සාරදිකෙ විකාලෙපි වසා මුලෙ පිට්ඨෙහි ව,
කසාවෙහි පණණං එලං ඡතු ලොණං ඡකතඤ්ඤ.

චුණණං වාලිනී මංසඤ්ඤා අඤ්ඤනී¹ උපපිංසනී²,
අඤ්ඤනී උච්ච³පාරුතා සලාකා සලාකොධනී⁴.

එවිකා සවට්ඨකං⁵ සුතතං මුද්ධනී තෙලොනඤ්ඤ ව,
නඤ්ඤකරණී ධුම⁷ නෙතනඤ්ඤා පිධානං යමකඤ්ඤ⁸.

තෙලපාකෙසු මජ්ඣඤ්ඤා අනිකඛිතතං අබ්භඤ්ඤනං,
භුමබ්බං සෙදං සමොඤ්ඤා මහාභවෙහාදකං නථා.

දකකොට්ඨං ලොභිතඤ්ඤා විසාණං පාදබ්භඤ්ඤනං,
පජ්ජං සඤ්ඤං කසාවඤ්ඤා නිලකඛකං කබලිකං.

මොලං සාසපකුඛ්ඛිඤ්ඤා⁹ ධුමසකඛරිකාස ව,
වණතෙලං විකාසිකා විකපඤ්ඤා පටිගහහං.

ගුථං කරොනතා රොජ්ඣඤ්ඤා බාරං මුත්තහරිපට්ඨි¹⁰
ගඤ්ඤා විරෙචනඤ්ඤාව අච්ඡා කට්ඨ¹¹ කපාකට්ඨං.

පට්චජ්ජාදනී පබ්භාරා ආරාමා සතා පඤ්ඤනී¹²
ගුලා මුග්ගං සොච්ඡරඤ්ඤා සාමපාකා¹³ පුතා පචෙව.

පුතානුඤ්ඤාසී දුබ්භිකඛ ඵලඤ්ඤා නිලබාදනී,
පුරෙභනතා කාසඩාගො නිබ්බට්ඨඤ්ඤා භගඤ්ඤං.

වජ්ඣකමමඤ්ඤා සුපට්ඨි ව¹⁴ මනුස්සමංසමෙව ව,
ගජ්ජ අස්සා සුතබාහි¹⁵ සීගඛ්ඛග්ගං ව දීපිකං.¹⁶

අච්ඡ තරච්ඡ මංසඤ්ඤා පට්ඨාපි ව යාගු ව,
තරුණං අඤ්ඤානු ගුලං සුනීධාවසථාගරං.¹⁷

ගඛගා කොට්ඨි සච්චකථා අමබ්භාලි ව ලිච්ඡවි,
උද්දස්ස කට්ඨං සුභිකඛං පුතදෙව පටිකඛිපි.

මෙසො යසො මෙණ්ඛිකො ව ගොරසං පාචේය්‍යකෙන ව,
කෙණ්ඛි අමොඛා ඡමුඛෙව මොවමධුමුද්දිකසාලකං.

ඵාරුසකං¹⁸ ඩාකපිට්ඨං ආනුමායං නහාපිනො,
සාවජ්ජියං එලං ඛිජං කිඤ්ඤං ඩානෙ ව කාලිකෙති.

1. “අඤ්ඤනං” ම ඡ සං. PTS. 2. “උපපිංසනී” ම ඡ සං. “උපපිංසනං” සි. PTS.
3. “උච්ච” ම ඡ සං. තො වී. 4. “සලාකාධනී” ම ඡ සං.
5. “සවට්ඨකං” ම ඡ සං. “බකිකං” PTS. 6. “තෙලං” PTS.
7. “ධුමඤ්ඤා” ම ඡ සං. PTS.
8. “නෙතනඤ්ඤා පිධානං ඵව” PTS.
9. “සාසපකුඛ්ඛිඤ්ඤා” ම ඡ සං. PTS. “සාසපකුඛ්ඛිඤ්ඤාව” අ වී. තො වී.
10. “හරිතනා” ම ඡ සං.
11. “අච්ඡාකට්ඨං” ම ඡ සං. 12. “ආරාමසඤ්ඤානෙව” ම ඡ සං.
13. “සාමපාකා” ම ඡ සං. 14. “සුපට්ඨිඤ්ඤාව” ම ඡ සං. ජ වී. අ වී.
15. “සුතබාහි” ම ඡ සං. PTS. ම නු ප.
16. “දීපිකං” ම ඡ සං. ජ වී. ම නු ප.
17. “වජ්ජාගරං” ම ඡ සං. අ වී. PTS. ජ වී. 18. “ඵාරුසකං” ම ඡ සං. සී මු.

මේ බකකයෙහි වසනු එක්සියසයෙකි.

එහි උද්දාය (වසනුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

ගරද්දසාදුවෙහි ලෙඩ, නො කල්හි ගිනෙල් ඇ බෙහෙත්, චූරුණුතෙල්, මුල් හා මුලින් කළ පිටි, කසට හා කොළ, පල ලාටු, ලුණු, අස්බෙටි ද,

සුණු පෙණේරය, අමුමස්, අඳුන්, අඳුන් සාදන ද්‍රව්‍යය, අඳුන්කුලා, රන් ආදියෙන් කළ උසස් අඳුන්කුරු, අඳුන්කුරුකොපු,

ඵවිකය, අසවට්ටකය, හුස, හිසෙහි ලන තෙල්, නසියය, නසියය කරණ මරු, ධුමනෙතනය, පියන, යමකඵවිකය,

මද්‍ය මිශ්‍ර තෙල් පිසීම, අධිකමද්‍යතෙල්බීම, තෙල් ඇඟ ගැම, සැලී, ඩනගැන්වීම, සමහාරසෙදය, මනාසෙදය, එසේ ම හඹිහාදකය,

දියකොටුව, ලේ බැහැර කිරීම, වක්කම් ඇල්ලීම, පාතෙල් ගැල්වීම, පාදයට හින තෙල් පිසීම, සැත්කම් කිරීම, කසාවොදකය, නිලකකකය, කබලිකය,

වණ බදින රෙදිකඩ, අබපිටි, දුම් දීම, ලුණුපුපුරෙන් කැපීම, වණතෙල්, වණවැටිය, විකට පිලිගැණීම,

මල පෙවීම, සීතාලොලිය, ඝෂාරය, ගොමුත්‍රයෙහි ලී අරඵ, ගකොලෙපය, විරෙවනය, අවජකඤ්ජය, නො කළ යුෂය, කළ නො කළ යුෂය,

මස්රසය, ගුහා පිරිසිදු කිරීම, ආරාමකයන් පන්සියයක් දීම, උක්සකුරු, මුංඇට, ලුණුකාහි, සාමපාකය, පුනපාකය,

දුර්භික්ඝයෙහි නැවත අනුදුහීම, පල, තල, කැයුතු දෙය, පෙරබන, කායදහය, උපුටා හල බිජ ඇති පල, හගඤ්ජාරොගය,

වසතිකමිය, සුප්පියාඋපාසිකාව, මුනිමස්, ඇත්මස්, අස්මස්, බලුමස්, සපීමස්, සිංහමස්, වගමස්, දිවිමස්,

වලස්මස්, කරබානාවලස්මස්, පටිපාටිය, කැඳ, නරුණමහාමානස, අත් නැතෙක නො වැලදීම, උක්සකුරු, සුනිධ-වසසකාර දෙදෙන, ආවසථාගාරය,

ගඹනානදිය, කොට්ඨාමය, වතුසසනාසකථා, අමබපාලිගණිකාව, ලිච්ඡිහු, උදෙසා කළ මෝසසමාසය, සුභික්ඝයෙහි නැවත තනනම් කිරීම,

මෙසය, යසොජස්ථවිර, මෙණකික, මාග්ගීපකරණය හා පස්ගෝරසය, කෙණිය, අමබජලිඛු වොච මොච මධු මුද්දික සාලක ඵාරුසක යන අපටපාන වගී, පලාකොළ හා පිටි, ආතුමානුවර, කරනාවැමි, සාවැත්නුවර දී කැයුතු පල අනුදුහීම, බිජරොපණය, ඇතැම් කරුණෙහි සැකය, කාලිකයෙහි විනිශ්චය ද වේ.

7

කඨිනකඛකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්ඤිං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන තිංසමතතා පාවෙය්‍යකා¹ භික්ඛු සබ්බෙ ආරඤ්ඤකා² සබ්බෙ පිණ්ඩිපාතිකා සබ්බෙ ටංසුකුලීකා සබ්බෙ තෙවීචරිකා සාවඤ්ඤිං ගච්ඡන්තා³ භගවන්තා දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සුපනායිකාය නාසකඛිංසු සාවඤ්ඤිං වස්සුපනායිකං සමාචෙද්දාං. අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ වස්සං උපගච්ඡිංසු.

3. තෙ උකකණ්ඨිතරුපා වස්සං වසිංසු “ආසනොව නො භගවා විහරති ඉතො ඡසු යොජනෙසු. න ච මයං ලභාම භගවන්තාං දස්සනායා” ති.

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වස්සං චුත්ථා තෙමාසච්චයෙන කතාය පචාරණාය දෙවෙ වස්සනො උදකසඛගතෙ උදකච්චකලෙ ඔකපුණ්ණති විචරෙති කීලන්තරුපා, යෙන සාවඤ්ඤි ජේතවනං අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමො, යෙන භගවා, තෙහුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්ථා භගවන්තාං අභිවාදෙත්වා එකමන්තාං නිසීදිංසු.

5. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුති සද්ධිං පටිසම්මොද්දාං. අථ ඛො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ, ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි සමග්ගා සම්මොදමානා අච්චදමානා එසුකං වස්සං වසිත්ථ? න ච පිණ්ඩකෙන කීලමිත්ථා?” ති.

6. “ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. සමග්ගා ච මයං භනොන, සම්මොදමානා අච්චදමානා වස්සං වසිමහ. න ච පිණ්ඩකෙන කීලමිමහ. ඉධ මයං භනොන තිංසමතතා පාවෙය්‍යකා භික්ඛු සාවඤ්ඤිං ආගච්ඡන්තා භගවන්තාං දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සුපනායිකාය නාසකඛිමහ සාවඤ්ඤිං වස්සුපනායිකං සමාචෙද්දාං. අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ වස්සං උපගච්ඡිමහ. තෙ මයං භනොන උකකණ්ඨිතරුපා වස්සං වසිමහ ‘ආසනොව නො භගවා විහරති ඉතො ඡසු යොජනෙසු. න ච මයං ලභාම භගවන්තාං දස්සනායා’ ති. අථ ඛො මයං භනොන වස්සං චුත්ථා තෙමාසච්චයෙන කතාය පචාරණාය දෙවෙ වස්සනො උදකසඛගතෙ උදකච්චකලෙ ඔකපුණ්ණති විචරෙති කීලන්තරුපා අභ්භානං ආගතා” ති.

7. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වස්සං චුත්ථානං භික්ඛුතං කඨිනං⁴ අත්ථරිද්දාං. අත්ථකඨිනානං වො භික්ඛවෙ, ටංච කපපි-ස්සන්ති: අනාමන්තවාරො, අසමාදුන්තවාරො, ගණතොජනං, යාවදත්ථීචරං, යො ච නත්ථී චිචරුප්පාදො, සො තෙසං භවිස්සති.⁵ අත්ථකඨිනානං වො භික්ඛවෙ, ඉමානි පඤ්ච කප්පිස්සන්ති.”

1. “පාවෙය්‍යකා” අට්ඨකථා. “පාවෙය්‍යකා” ඡ චි. ම නු ප. තො වි.
2. “ආරඤ්ඤකා” ම ඡ සං. 3. “ආගච්ඡන්තා” ම ඡ සං.
4. “කඨිනා” ම ඡ සං. 5. “නච්චස්සන්ති”

7

කසිනකඛකය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවනියෙහි වූ අනේපිඬුසිඬුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

2. එකල්හි පාවානුවරවැසි තිසක් පමණ භික්ෂුහු සියල්ලෝ ආරණ්‍යක වූවාහු සියල්ලෝ පිණ්ඩපාතික වූවාහු සියල්ලෝ පාසුකුලික වූවාහු සියල්ලෝ නෙව්වරික වූවාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත් නුවරට යන්තාහු වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹෙන්නට යෑමට නො හැකි වූහ. අතරමග සාකෙතනුවර වස් එළඹියහ.

3. ඔහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙසින් සයොදුනක් ගිය තැන්හි වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු” යි කලකිරුණෝ ම වස් විසූහ.

4. ඉක්බිති වස් වැස නිම කල ඒ භික්ෂුහු නෙමසක් ඇවැමෙන් පවාරණය කල කල්හි වැසි වසිද්දී දිය ගැල්මෙන් (වල ගොඩ) පිරුණු කල්හි ගොහොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු (නෙමුහු) සිටුරුවලින් යුක්ත ව කලානතසවහාව ඇත්තෝ සැවැත්නුවර ජෙනවනියෙහි වූ අනේපිඬුසිඬුහුගේ ආරාමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ.

5. භාග්‍යවන් බුදුවරුන්ට ආගන්තුක භික්ෂුන් සමග සතුටු වීම පුරුදු ම ය. එතෙසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන්ගෙන් “මහණෙනි, කීම, ඉවසිය හැකි ද? කීම, යෑපිය හැකි ද? කීම, සමගි වූවහු සතුටු වූවහු විවාද නො කරන්නහු පහසුවෙන් වස් වුසුහු ද? ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වූවහු ද?” යි අසා වදාල සේක.

6. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යෑපිය හැකි ය. සවාමීනි, අපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් වස් වුසුමහ. ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට පත් නො වුමහ. සවාමීනි, මෙහි අපි පාවානුවර වැසි තිසක් පමණ වූ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත්නුවර එන්නමෝ වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹීමට පැමිණෙන්නට නො හැකි වූමහ. අතරමග සාකෙත නුවර වස් එළඹියෙමු. ඒ අපි ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙසින් සයොදුනක් ගිය තැන වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු’ යි කලකිරුණාහු ම වස් වුසුමහ. සවාමීනි, ඉක්බිති අපි වස් වැස නිම කලෝ නෙමසක් ඇවැමෙන් පවාරණය කල කල්හි වැසි වසිද්දී දිය ගැල්මෙහි ගොහොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු සිටුරු වලින් යුක්ත ව කලානතසවහාවය ඇත්තමෝ දීඝිමාගීයට බැස ආවෙමු” යි.

7. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, වස් වැස නිම කල භික්ෂුන්ට කසින ඇතිරීම අනුදනිම” යි “මහණෙනි, ඇතිරූ කසිනය ඇති (කෙළින් සිටුරු අතුළ) භික්ෂුන්ට අනාමනතවාරය (නො විවාරා ගම් වැදීම), අසමාදනවාරය (තුන් සිටුරු නො ගෙණ යෑම), ගණහොජනය (සමූහ හොජනය), කැමැති පමණ සිටුරු පිළිගැණීම, එහි කසිනය ඇතිරූ වෙහෙරෙහි යම්තාක් සිටුරු ලැබීමක් වේ ද, එය ද ඔවුන්ට (අයත්) වන්නේ ය යන පස කැප වන්නේ ය. මහණෙනි, අතුළ කසිනය ඇති භික්ෂුන්ට මේ පස කැප වන්නේ ය.

8. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ කසීනං අත්ථරිතබ්බං. ව්‍යතොනන භික්ඛුනා පටිච්චලොන සමෙසා ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤාදු මෙ භතොන සමෙසා, ඉදං සමිසස්ස කසීනදුස්සං උප්පනං. යදි සමිසස්ස පනතකලො, සමෙසා ඉමං කසීනදුස්සං ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍ය කසීනං අත්ථරිතුං. එසා ඤ්ඤතී.

“සුඤ්ඤාදු මෙ භතොන සමෙසා, ඉදං සමිසස්ස කසීනදුස්සං උප්පනං. සමෙසා ඉමං කසීනදුස්සං ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුනො දෙනි කසීනං අත්ථරිතුං. යස්සායස්මනො බමති ඉමස්ස කසීනදුස්සස්ස ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුනො දුතං කසීනං අත්ථරිතුං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

“දිනං ඉදං සමෙසන කසීනදුස්සං ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුනො කසීනං අත්ථරිතුං. බමති සමිසස්ස. තස්මා භුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමී” තී.

9. එවං බො භික්ඛවෙ, අත්ථනං හොති කසීනං, එවං අනත්ථනං. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ,¹ අනත්ථනං හොති කසීනං? න උලලීඛිතමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න ධොවනමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න චීචරචීචාරණමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න ඡේදනමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න බකිතමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න ඔචට්ඨි-කරණමතොනන² අත්ථනං හොති කසීනං. න කණ්ඩුසකරණමතොනන³ අත්ථනං හොති කසීනං. න දළුතිකමමකරණමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න අනුචාතකරණමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න පරිහණ්ඛ-කරණමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න ඔචට්ටෙය්‍යකරණමතොනන⁴ අත්ථනං හොති කසීනං. න කමබලමදදනමතොනන අත්ථනං හොති කසීනං. න නිමිත්තාකතෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න පරිකථාකතෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න කුකකුකතෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න සනතිධිකතෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න නිස්සග්ගියෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න අකප්පකතෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න අඤ්ඤත්‍ර සමිසාට්ඨො අත්ථනං හොති කසීනං. න අඤ්ඤත්‍ර උතතරාසමෙහන අත්ථනං හොති කසීනං. න අඤ්ඤත්‍ර අනතර්ථාසකෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චකෙන වා අනිථෙරකපඤ්චකෙන වා තදහෙව සඤ්ඤ්ඤෙනන සමණ්ඛලී-කතෙන අත්ථනං හොති කසීනං. න අඤ්ඤත්‍ර පුනහලස්ස අත්ථරා අත්ථනං හොති කසීනං. සමමා වෙච්ච⁵ අත්ථනං හොති කසීනං, තඤ්ඤව නිසසීමට්ටෙය්‍යා අනුමොදති, එවමපි අනත්ථනං හොති කසීනං. එවං බො භික්ඛවෙ, අනත්ථනං හොති කසීනං.

[චතුමිසති ආකාරා].

1. “කථංඤ්ච පන භික්ඛවෙ” ම ඡ සං. 2. “ඔචට්ඨෙය්‍යකරණමතොනන” ම ඡ සං.
3. “න ගණ්ඩුසකරණමතොනන” කත්ථි.
4. “ඔචට්ටෙය්‍යකරණමතොනන” ම ඡ සං. PTS
5. “සමමා වෙ” ම ඡ සං.

8. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ ඇතිරිය යුතු ය. වාක්ක වූ ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සබස තෙමේ දැන්විය යුතු ය.

“සාමිනී, සබස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සබසයාට මේ කසීනවසත්‍රයක් ලැබුනේ ය. ඉදින් සබසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සබස තෙමේ මේ කසීනවසත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

“සාමිනී, සබසතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සබසයාට මේ කසීන වසත්‍රයක් ලැබුනේ ය. සබස තෙමේ මේ කසීනවසත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙයි. යම් ආයුෂමතකුහට මේ කසීන වසත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂමතකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියන්නේ ය.

“සබසයා විසින් මේ කසීනවසත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙන ලද්දේ ය. සබසයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

9. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ අතුලේ මෙසේ නො අතුලේ වේ. මහණෙනි, කසීනය කෙසේ නො අතුලේ වේ ද, ලකුණු කල (සිටුරේ දිග පලල ගත්) පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. වසත්‍රය සේදු පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. කඩ නියම කිරීම් පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. කඩ කැපීම් පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. හිස් (බොරු) නූල් ඇදීම් පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. දික් මැහුම් මැසීම් පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. අතු බැඳුම් (මුවටු කිරීම්) පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. දෙපට එකට මැසීම් පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. පිට නුවා ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. ඇතුල් නුවා ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. අමුතු රෙදිපටක් ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. එක් වරක් පඬු පෙවූ පමණින් කසීනය නො අතුලේ වේ. මේ වසත්‍රයෙන් කසීනය අතුරම් යි නිමිති කොට ලත් වසත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුලේ වේ. අනුසස් කීමෙන් ලත් වසත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුලේ වේ. තාවකාලික වසත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුලේ වේ. තැන්පත් කොට (එදින ම නො මසා) තුබූ වසත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුලේ වේ. (රැය ඉක්ම යෑමෙන්) නිසඟි වූ වසත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුලේ වේ. කප්බිඳු නො තැබූ වසත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුලේ වේ. සහල සිටුර හැර, උතුරුසහ සිටුර හැර, අදනය හැර (අනෙක් වසත්‍රයකින්) කසීනය නො අතුලේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැසිලි සහිත කරණ (මැසිලි දක්වා මසන) ලද කඩපසක් හෝ වැසියක් හෝ කඩ ඇති සිටුරක් හැර අනෙකකින් කසීනය නො අතුලේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් හැර (සබසයාගේ හෝ ගණයාගේ ඇතිරීමෙන්) කසීනය නො අතුලේ වේ. කසීනය මනා කොට ම අතුරණ ලද වුවත් එය වස් විසූ විහාර සීමාවෙන් බැහැර සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ ද කසීනය නො අතුලේ වේ. මහණෙනි, මෙසේ කසීනය නො අතුලේ වේ.

10. කථංඤා භික්ඛවෙ, අත්තං හොති කසීනං? අනතෙන අත්තං හොති කසීනං. අනතකප්පෙන අත්තං හොති කසීනං. පිලොතිකාය අත්තං හොති කසීනං. පංසුකුලෙන අත්තං හොති කසීනං. පාපණ්ණිකෙන අත්තං හොති කසීනං. අනිමිත්තකතෙන අත්තං හොති කසීනං. අපරිකථා-කතෙන අත්තං හොති කසීනං. අකුකකුකතෙන අත්තං හොති කසීනං. අසන්තිකතෙන අත්තං හොති කසීනං. අනිස්සගගියෙන අත්තං හොති කසීනං. කප්පකතෙන අත්තං හොති කසීනං. සමිසාපියා අත්තං හොති කසීනං. උත්තරාසලෙන අත්තං හොති කසීනං. අන්තරවාසකෙන අත්තං හොති කසීනං. පඤ්චකෙන වා අතිරෙකපඤ්චකෙන වා තදභව සඤ්ඡිතෙන සමණ්ඤ්චිකතෙන අත්තං හොති කසීනං. පුග්ගලස්ස අත්තං හොති කසීනං. සමමා වෙච අත්තං හොති කසීනං, නඤ්ඤා පිමවෙයා අනුමොදති, එවමපි අත්තං හොති කසීනං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අත්තං හොති කසීනං.

[සන්තරස ආකාරා]

1. කථංඤා භික්ඛවෙ, උඛහං හොති කසීනං? අට්ඨමා භික්ඛවෙ, මාතිකා කසීනස්ස උඛහාරාය: පකකමනනතිකා නිට්ඨානනතිකා සන්තිට්ඨා-නනතිකා නාසනනතිකා සමණනතිකා ආසාවච්ඡදිකා සීමාතිකකනතිකා සනුඛහාරා” ති.¹

2. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති “න පච්චෙස්ස”-නති. නස්ස භික්ඛුනො පකකමනනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (1)

3. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති. නස්ස බහිසීම-ගනස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො හං චීවරං කාරෙති. නස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (2)

4. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති. නස්ස බහිසීම-ගනස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. නස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (3)

5. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති. නස්ස බහිසීමගනස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො නං චීවරං කාරෙති. නස්ස නං චීවරං කසීරමානං නස්සති. නස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (4)

1. “සඋඛහාරාන” තොච්. ම හු ප.

10. මහණෙනි, කසීනය කෙසේ අතුරණ ලද්දේ වේද? අළුත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අළුත් වස්ත්‍රයට සමාන වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. රෙදි කැබලිවලින් කළ සිටුවරන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. පංචුකුලික (වශයෙන් ලත්) වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සල්පිල්දොරවුවෙහි හැර දැමූ (අහුලාගත්) වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. හැඟවීමක් නැති ව ලත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අනුසස් නො කීමෙන් ලද වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. තාවකාලික නො වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සනතිධි (නැත්පත්) කොට නො නැඹූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. නිසඟි නො වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. කප්බිඳු නැඹූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සහලසිටුවරන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. උතුරුසහලසිටුවරන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අදනාසිටුවරන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැහිලි සහිත කරණ ලද අතු පසක් ඇති පසට වැහි වූ හෝ අතු ඇති සිටුවරකින් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. කසීනය මනා කොට (නියමය අනුව ම) අතුරණ ලද්දේ ද, එය සීමාවෙහි සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේත් කසීනය අතුරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ අතුරණ ලද්දේ වේ.

[ආකාර සවලොස].

1. මහණෙනි, කසීනය කෙසේ (පඤ්චානිසංස නො ලැබෙන සේ) උදුරණ ලද්දේ වේද? මහණෙනි, කසීනය ඉදිරිමට පකකමනනතිකා නිට්ඨානනතිකා සනතිට්ඨානනතිකා නාසනනතිකා සවණනතිකා ආසා-වචෙජ්ඣකා සීමාතිකකනනතිකා සහුබහාරා සි මේ මාතෘකා අටෙකි.

2. කෙළින් අතුල මහණ තෙමේ නිම කළ සිටුවර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” සි ඒ ආවාසයෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට පකකමනනතික (බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය (කසීනබලය ඉදිරි යෑම)) වේ. (1)

3. අතුල කසීන ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිටුවර (වස්ත්‍රය) ගෙණ බැහැර යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර වෙන වෙහරකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුවර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. ඒ මහණහුට නිට්ඨානනතික (සිටුවර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුඥාරය වේ. (2)

4. අතුල කසීන ඇති මහණ තෙමේ වස්ත්‍රය ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුවර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනතිට්ඨානනතික (සනිටුවනන් කිරීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුඥාරය වේ. (3)

5. අතුල කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුවර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුවර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුවර කරවයි. ඔහුගේ කරණ ලබන ඒ සිටුවර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නාසනනතික (නැසීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුඥාරය වේ. (4)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ධුණාති: “උබහතං කිර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතිකො කසීනුඤාරො. (5)

7. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති බහිඤා කසීනුඤාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතීකකනතිකො කසීනුඤාරො. (6)

8. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති සමභුණාති කසීනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුඤාරො. (7)

ආදායසන්තකං නිට්ඨිතං.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො කතචීවරං සමාදාය පකකමති. “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො පකකමනනතිකො කසීනුඤාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං ගොති: “ඉධෙච්චං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං ගොති: “නෙච්චං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං සමාදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං ගොති: “ඉධෙච්චං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කඨිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං සමාදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ධුණාති: “උබහතං කිර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතිකො කසීනුඤාරො. (5)

6. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට සවණනතික (ඇසීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුඥාරය වේ. (5)

7. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාතිකකනතික (විවර කාල සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුඥාරය වේ.

8. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුඥාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට හිඤ්ඤත් සමග (= සහඛාර) කසීනුඥාරය වේ. (7)

ආදයසනතකය නිමි.

1. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ නිම කළ සිටුර රැගෙන “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (1)

2. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (2)

3. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (3)

4. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නසීයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (4)

5. අතුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි “කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඥාරය වේ. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති ඛහිඤා කසීනුඤාරං චීනිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකන්තිකො කසීනුඤාරො. (6)

7. භික්ඛු අත්ථකසීනො චීවරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති සමුඤාති කසීනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුහි කසීනුඤාරො.(7)

සමාදයසන්නං නිට්ඨිතං.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කසීනුඤාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ඥාණාති: “උඛතං කිර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණන්තිකො කසීනුඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති ඛහිඤා කසීනුඤාරං චීනිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකන්තිකො කසීනුඤාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතචීවරං ආදය පකකමති. “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති සමුඤාති කසීනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුහි කසීනුඤාරො. (6)

ආදයජකං නිට්ඨිතං.

6. අනුලකසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (6)

7. අනුලකසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුඤ්චාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසිනුඤ්චාරය වේ. (7)

සමාදයසන්තකය නිමි.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (2)

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (3)

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසිනය ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුඤ්චාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසිනුඤ්චාරය වේ. (6)

ආදය ජනකය නිමි.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස භික්ඛුනෝ සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කඨිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනෝ නාසනනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. සො බහිසීමගතෝ තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො ඥාණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන”නති. තස්ස භික්ඛුනෝ සචණ්ණතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. සො බහිසීමගතෝ තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස”නති. බහිඤ්ඤා කසීනුඤ්ඤාරං චීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ සීමාතිකකනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. සො බහිසීමගතෝ තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස”නති සමභුණාති කසීනුඤ්ඤාරං. තස්ස භික්ඛුනෝ සහ භික්ඛුහි කසීනුඤ්ඤාරො. (6)

සමාදයජකකං නිට්ඨිතං.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ චීවරං ආදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස”නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ චීවරං ආදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස භික්ඛුනෝ සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුඤ්ඤාරො. (2)

1. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (2)

3. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (3)

4. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරුණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත් වීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුදාරයට පැමිණේ ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසීනුදාරය වේ. (6)

සමාදයජනකය නිමි.

1. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (2)

3. භික්ෂු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං න පච්චෙස්ස”න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස නං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ෂුනෝ නාසනන්තිකො කසීනුඤාරො. (3)

[ආදාය නිකං. 1.]

4. භික්ෂු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති. “න පච්චෙස්ස”න්ති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති. “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ෂුනෝ නිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො. (4)

5. භික්ෂු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ෂුනෝ සන්තිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො. (5)

6. භික්ෂු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති න “පච්චෙස්ස”න්ති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස නං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ෂුනෝ නාසනන්තිකො කසීනුඤාරො. (6)

[ආදාය නිකං. 2]

7. භික්ෂු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති අනබ්බිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ෂුනෝ නිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො. (7)

8. භික්ෂු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති අනබ්බිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ෂුනෝ සන්තිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො. (8)

9. භික්ෂු අත්තකසීනෝ චීවරං ආදාය පකකමති අනබ්බිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස නං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ෂුනෝ නාසනන්තිකො කසීනුඤාරො. (9)

[ආදාය නිකං. 3.]

3. ඇතිරූ කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන් තෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුධාරය වේ. (3)

[ආදාය නිකය 1.]

4. ඇතිරූ කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුධාරය වේ. (4)

5. ඇතිරූ කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුධාරය වේ. (5)

6. ඇතිරූ කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුධාරය වේ. (6)

[ආදාය නිකය 2.]

7. ඇතිරූ කසීන ඇති මහණ තෙමේ (එන්නෙමි යි හෝ නො එන්නෙමි යි හෝ) නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ “මහණහුට පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුධාරය වේ. (7)

8. ඇතිරූ කසීන ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කසීනුධාරය වේ. (8)

9. ඇතිරූ කසීන ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුධාරය වේ. (9)

[ආදාය නිකය 3.]

10. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛභිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො. (10)

11. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛභිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනනිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො. (11)

12. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛභිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කඤ්ඤමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුඤාරො. (12)

13. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛභිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ඥාණාති: “උඛතං කීර තසමිං ආවාසෙ කඨින” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතිකො කඨිනුඤාරො. (13)

14. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛභිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති ඛභිඤා කඨිනුඤාරං චිත්තමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනතිකො කඨිනුඤාරො. (14)

15. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං ආදාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛභි සීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති සමභුණාති කඨිනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කඨිනුඤාරො. (15)

(ආදාය ඡකකං)
[ආදායපණණරසකං නිට්ඨිතං.]

16. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං සමාදාය පකකමති. -පෙ- (ආදාය වාරසදීසං එවං විජාරෙතඛබ්බං.)

[සමාදායපණණරසක පෙය්‍යාලං.]

17. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පකකමති. තස්ස ඛභිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො. (සමාදාය වාරසදීසං එවං විජාරෙතඛබ්බං)

[විප්පකතආදායපණණරසක පෙය්‍යාලං.]

1. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පකකමති. තස්ස ඛභි- සීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො. (1)

10. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤාරය වේ. (10)

11. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරලා එන්නෙමි” යි. බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤාරය වේ. (11)

12. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණ ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤාරය වේ. (12)

13. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤාරය වේ. (13)

14. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්ම යෑම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤාරය වේ. (14)

15. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුඤාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසීනුඤාරය වේ. (15)

(ආදය ජකකය යි.)
[ආදය පසලොස්වර ගිමි.]

16. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි.
-පෙ- (ආදයවාරය සේ විසාර කට යුතු ය.)
[සමාදය පසලොස්වර පෙයාලමෙන් දනසුතු.]

17. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤාරය වේ. (සමාදයවාරය සේ විසාර කට යුතු ය.)
[විපකනආදය පසලොස්වර පෙයාලමෙන් දනසුතු.]

1. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤාරය වේ. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං. න පළෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනනිකො කඨිනුඤාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං. න පළෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස තං ච්චරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කඨිනුඤාරො. (3)

[විප්පකතසමාදයනිකං. 1.]

4. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “න පළෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනනිකො කඨිනුඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “න පළෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනනිකො කඨිනුඤාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “න පළෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස තං ච්චරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කඨිනුඤාරො. (6)

[විප්පකතසමාදයනිකං. 2.]

7. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති අනධි-
ට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පළෙවස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පළෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං. න පළෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනනිකො කඨිනුඤාරො. (7)

8. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති අනධි-
ට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පළෙවස්ස”. නති. න පනස්ස හොති: “න පළෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං. න පළෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනනිකො කඨිනුඤාරො. (8)

9. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති අනධි-
ට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පළෙවස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පළෙවස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පළෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස තං ච්චරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කඨිනුඤාරො. (9)

[විප්පකතසමාදයනිකං. 3.]

10. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. ත පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨාන-නතීකො කසීනුඤාරො (10)

11. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතීකො කසීනුඤාරො. (11)

12. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතීකො කසීනුඤාරො. (12)

13. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො ඥණාති: “උබහතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතීකො කසීනුඤාරො. (13)

14. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති. “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස” නති බහිඤා කසීනුඤාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනතීකො කසීනුඤාරො. (14)

15. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස” නති සමභුණාති කසීනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුඤාරො. (15)

(විප්පකතසමාදයජනකං)

[විප්පකතසමාදයපණ්ණරසකං]

ආදයභාණවාරො තිට්ඨිතො.

10. ඇතිරු කසින් ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසින්දාරිය වේ. (10)

11. ඇතිරු කසින් ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසින්දාරිය වේ. (11)

12. ඇතිරු කසින් ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසින්දාරිය වේ. (12)

13. ඇතිරු කසින් ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසින්දාරිය වේ. (13)

14. ඇතිරු කසින් ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයාගේ ඉදිරිම දක්වා බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්මනීම අවසන් කොට ඇති කසින්දාරිය වේ. (14)

15. ඇතිරු කසින් ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසින්දාරියට පැමිණේ. ඒ මහණහුට හිඤ්ඤත් සමග කසින්දාරිය වේ. (15)

(විජ්ජානිකසමාදාය ජනකය.)

[විජ්ජානිකසමාදාය පසලොස්වර.]

ආදායනාණවාරය නිමි.

1. භික්ඛු අත්භකසීනො චිවරාසාය පකකමති. සො බහිසීමගතො තං චිවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චිවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනනිකො කසීනුඤාරො.

2. භික්ඛු අත්භකසීනො චිවරාසාය පකකමති. සො බහිසීමගතො තං චිවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති; තස්ස භික්ඛුනො සනනිට්ඨානනනිකො කසීනුඤාරො.

3. භික්ඛු අත්භකසීනො චිවරාසාය පකකමති. සො බහිසීමගතො තං චිවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චිවරං කාරෙති. තස්ස තං චිවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කසීනුඤාරො.

4. භික්ඛු අත්භකසීනො චිවරාසාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරාසං පසිරුපාසස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චිවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා චිවරාසා උපච්ඡෙස්සති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චෙස්සිකො කසීනුඤාරො.

5. භික්ඛු අත්භකසීනො චිවරාසාය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චිවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චිවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනනිකො කසීනුඤාරො.

6. භික්ඛු අත්භකසීනො චිවරාසාය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චිවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනනිට්ඨානනනිකො කසීනුඤාරො.

7. භික්ඛු අත්භකසීනො චිවරාසාය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති සො බහිසීමගතො තං චිවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චිවරං කාරෙති. තස්ස තං චිවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනනිකො කසීනුඤාරො.

1. ඇතුරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ (යම්කිසි) තැනකින්* (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුදාරය වේ.

2. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුදාරය වේ.

3. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුදාරය වේ.

4. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කඨිනුදාරය වේ.

5. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුදාරය වේ.

6. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුදාරය වේ.

7. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුදාරය වේ.

* අනාසය ලහතීති යනම් කුලෙ චීවරා ලහිසාමානි ආසා අනුපපනනාපුබ්බා, තඤ්ච චීවරාසාය අනුපපනනාධානෙ යඤ්ච කඤ්චි ලහිසතීති අපො. ආසාය න ලහතීති ආසාසිතාධානෙ න ලහතීති අපො - විමතිවිනොදනී

8. භික්ඛු අත්තකඨිනො චීවරාසාය පකකමති “න පච්චෙසස්”නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරාසං පසිරුපාසිස්ස”නති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡස්සති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චෙජ්ඣකො කඨිනුඤාරො.

9. භික්ඛු අත්තකඨිනො චීවරාසාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙසස්” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙසස්” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

10. භික්ඛු අත්තකඨිනො චීවරාසාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙසස්” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙසස්” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

11. භික්ඛු අත්තකඨිනො චීවරාසාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙසස්” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙසස්”නති. සො ඛනිසීමගතො චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්”නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුඤාරො.

12. භික්ඛු අත්තකඨිනො චීවරාසාය පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙසස්” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙසස්”නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙසස්”නති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡස්සති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චෙජ්ඣකො කඨිනුඤාරො.

අනාසා ද්වාදසකං¹ නිට්ඨිතං.

8. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ අසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කඨිනුඤාරය වේ.

9. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා (නැවත ඊම හෝ නො ඊම මෙනෙහි නො කොට) බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුරු නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුඤාරය වේ.

10. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිටුරු නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුඤාරය වේ.

11. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිටුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුඤාරය වේ.

12. ඇතිරු කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කඨිනුඤාරය වේ.

අනාසා අධාදසකිය (අනාසා සිලිබද වාර දොළොසා හිමි.

1. භික්ඛු අත්ථකඛිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙසස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්ස”නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

2. භික්ඛු අත්ථකඛිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙසස්ස” නති. සො ඛනිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්ස”නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

3. භික්ඛු අත්ථකඛිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙසස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්ස”නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුඤාරො.

4. භික්ඛු අත්ථකඛිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙසස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසස්සං. න පච්චෙසස්ස” නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපච්ඡ්ඡති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චේදිකො කඨිනුඤාරො.

5. භික්ඛු අත්ථකඛිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙසස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො සුඤ්ඤාති: “උඛහතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඨින”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උඛහතං කඨිනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

6. භික්ඛු අත්ථකඛිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙසස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො සුඤ්ඤාති: “උඛහතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඨින”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උඛහතං කඨිනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසස්ස” නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙසස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

7. භික්ඛු අත්තකඨිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. සො බහිසීමගතො පුණාති: “උබ්භතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඨින”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඨිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුඤාරො.

8. භික්ඛු අත්තකඨිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. සො බහිසීමගතො පුණාති: “උබ්භතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඨින”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජන්ති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චේදිකො කඨිනුඤාරො.

9. භික්ඛු අත්තකඨිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. සො බහිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. සො තං විවරං කාරෙති. සො කතච්චරො පුණාති: “උබ්භතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඨින”නති. තස්ස භික්ඛුනො සවණනතිකො කඨිනුඤාරො.

10. භික්ඛු අත්තකඨිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජන්ති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්චේදිකො කඨිනුඤාරො.

11. භික්ඛු අත්තකඨිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. සො තං විවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස”නති. බහිඤා කඨිනුඤාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනතිකො කඨිනුඤාරො.

12. භික්ඛු අත්තකඨිනො විවරාසාය පකකමති “පච්චෙස්ස”නති. සො බහිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. සො තං විවරං කාරෙති. සො කතච්චරො පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස”නති සමභුණාති කඨිනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුහි කඨිනුඤාරො.

ආසාදවාදසකං නිට්ඨිතං.

7. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට “යම් තෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ.

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට “යම් තෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඥාරය වේ.

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඥාරය වේ.

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට (විවරකාල) සීමා ඉක්මවීම* අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ.

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි සිටුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිටුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුඥාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට (සෙසු) හිඤ්ඤාත් සමග කසිනුඥාරය වේ.

ආඝාදවාදකතිය (ආසා පිලිබඳ වාර දෙලොස) හිමි.

* “සීමාතිකකන්තිකො නාම විවරමාසානා පරියනතදිවසසංඛාතාය සීමාය අතිකකමනාතො සඤ්ඤාතො”-විමතිච්චොදනී.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො.

2. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති. “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො.

3. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුඤාරො.

4. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපචජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවචේදකො කසීනුඤාරො.

5. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො.

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුඤාරො.

7. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුඤාරො.

8. භික්ඛු අත්භකඨිනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරාසං පසිරුපාසිස්ස” නති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡේදිකො කඨිනුඤාරො.

9 භික්ඛු අත්භකඨිනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

10. භික්ඛු අත්භකඨිනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

11. භික්ඛු අත්භකඨිනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුඤාරො.

12. භික්ඛු අත්භකඨිනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පකකමති අනධිට්ඨිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස චීවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡේදිකො කඨිනුඤාරො.

කරණීයද්වාදසකං නිට්ඨනං.

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණනුට සිටුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණනුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණනුගේ ඒ සිටුරු ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණනුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඒ මහණනුට විවරාසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිටුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණනුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණනුට නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට විවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිටුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට “මේ සිටුරු නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණනුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට විවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිටුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. හෙ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඔහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණනුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණනුට “පෙරලා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණනුට “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණනුට සිටුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණනුට “මෙහි දී ම මේ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණනුගේ ඒ සිටුරු ආසාව සිදී යෙයි. ඒ මහණනුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

කරණිය දවාදසකය (කටයුතු පිලිබඳ වාර දෙලොස නිමි.)

1. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඛගමකො පකකමති විවරපට්ඨිංසං අපචිනයමානො¹. තමෙන දිසඛගතං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ත්වං ආට්ඨසො වස්සං චුන්තො? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති². සො ඵලං වදෙති: “අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං චුන්තොමහි. තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “ගච්ඡාට්ඨසො තං විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං මෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො?” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අයං තෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො. කහං ත්වං ගමිස්සසී?” ති.³ සො ඵලං වදෙති: “අමුකං නාම⁴ ආවාසං ගමිස්සාමි, තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කරිස්සන්ති” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අලං ආට්ඨසො, මා අගමාසී. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤාරො.

2. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඛගමකො පකකමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤාරො.

3. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඛගමකො පකකමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනො නාසන්තිකො කඨිනුඤාරො.

4. භික්ඛු අත්තකඨිනො දිසඛගමකො පකකමති විවරපට්ඨිංසං අපචිනයමානො. තමෙන දිසඛගතං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ත්වං ආට්ඨසො, වස්සං චුන්තො? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. සො ඵලං වදෙති: “අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං චුන්තොමහි. තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “ගච්ඡාට්ඨසො තං විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං මෙ ආට්ඨසො, විවරපට්ඨිංසො?” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අයං තෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො” ති. සො තං විවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තමෙන අන්තරා මග්ගෙ භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ආට්ඨසො ගමිස්සසී” ති. සො ඵලං වදෙති: “අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කරිස්සන්ති” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අලං ආට්ඨසො, මා අගමාසී. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුඤාරො.

1 “අපචිලායමානො” ම ඡ සං. ටිමතිච්චොදනී. අපචිනයමානො සී මු
 2. “පට්ඨිසොති” ම ඡ සං. P T S.
 3. “කහං ගමිස්සසීති” ම ඡ සං. P T S. අ ච්. තොච්. තොච්. ම හු ප
 4. “අමුකං” ම ඡ සං.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස බලාපොරොත්තු වෙමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැන, තෝ කොහි වස් චූසුවෙහි ද? තාගේ සිටුරු කොටස කොහිද” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ අසවල් ආවාසයෙහි වස් චූසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැනත්, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැනත්, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, මේ තාගේ සිටුරු කොටස ය. තෝ කොහි යන්නෙහි ද” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි භික්ෂුහු මාගේ සිටුරකරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට සතිටුහන අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැන, තෝ කොහි වස් චූසුවෙහි ද? තාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් චූසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි තාගේ සිටුර මෙහි දී කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැනත්, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැන, තාගේ මේ සිටුරු කොටසද” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂුහු අතරමග දී “ඇවැන, කොහි යන්නෙහි ද” යි ඔහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂුහු මාගේ සිටුර කරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ මහණහු “ඇවැන, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ.

5 භික්ඛු අත්තකසීනො දිසඛගමිකො පකකමති විවරපට්ඨිංසං අපචිතයමානො, තමෙන දිසඛගතං භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං තං ආච්ඡියො වස්සං චුජො? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. සො ඵලං වදෙති: “අමුකසමිං ආවාසෙ වස්සං චුජොමහි, තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “ගච්ඡාච්ඡියො, තං විවරං ආහර, මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං මෙ ආච්ඡියො විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අයං තෙ ආච්ඡියො විවරපට්ඨිංසො” ති. සො තං විවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තමෙන අන්තරාමගෙන භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං ආච්ඡියො, ගමිස්සසී?” ති. සො ඵලං වදෙති: “අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි, තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කරිස්සන්ති” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අලං ආච්ඡියො, මා ආගමාසී, මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. තස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො.

6. භික්ඛු අත්තකසීනො දිසඛගමිකො පකකමති -පෙ- “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කසීනුඤාරො.

7. භික්ඛු අත්තකසීනො දිසඛගමිකො පකකමති විවරපට්ඨිංසං අපචිතයමානො, තමෙන දිසඛගතං භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං තං ආච්ඡියො වස්සං චුජො? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. සො ඵලං වදෙති: “අමුකසමිං ආවාසෙ වස්සං චුජොමහි, තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “ගච්ඡාච්ඡියො, තං විවරං ආහර, මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං මෙ ආච්ඡියො විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ ඵලං වදෙති: “අයං තෙ ආච්ඡියො විවරපට්ඨිංසො” ති. සො තං විවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තස්ස තං ආවාසං ගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො.

8. භික්ඛු අත්තකසීනො දිසඛගමිකො පකකමති -පෙ- “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කසීනුඤාරො.

9. භික්ඛු අත්තකසීනො දිසඛගමිකො පකකමති -පෙ- “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පචෙචස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කසීනුඤාරො.

අපචිතයනවකං¹ නිට්ඨිතං.

1 “අපචිතයනවකං” සී මු. “අපචිලයනවකං” ම ඡ සං.

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොහි වස් ටුසුවෙහි ද? තාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි භික්ෂුන් විචාරත්. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, මේ තාගේ සිටුරු කොටසැ” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂුහු අතරමග දී “ඇවැත, කොහි යන්නෙහි ද?” යි ඒ මහණහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂුහු මාගේ සිටුර කරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

6. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

7. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොහි වස් ටුසුවෙහි ද? ඔබගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද?” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, මේ ඔබගේ සිටුරු කොටසැ” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. ඒ ආවාසයට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

8. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි. ඒ මහණහුට සතිටුහන අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

9. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුඤ්ඤාය වේ.

අපමනය නවකය (සිටුරු කොටස අපෙක්ෂා කිරීම පිලිබඳ වාර නවය) නිම.

1. දේ මෙ භික්ඛවෙ, කඨිනසුසු පලිබොධා. දේ අපලිබොධා. කතමෙ ව භික්ඛවෙ, දේ කඨිනසුසු පලිබොධා? ආවාසපලිබොධො ව විවරපලිබොධො ව. කඨ්ඤ්ඤ භික්ඛවෙ, ආවාසපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු වසති වා නසමිං ආවාසෙ, සාපෙබො වා පකකමති “පච්චෙසු” නති, එවං බො භික්ඛවෙ, ආවාසපලිබොධො හොති. කඨ්ඤ්ඤ භික්ඛවෙ, විවරපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො විවරං අකතං වා හොති විප්පකතං වා විවරාසා වා අනුපච්ඡිනා. එවං බො භික්ඛවෙ, විවරපලිබොධො හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, දේ කඨිනසුසු පලිබොධා.

2. කතමෙ ව භික්ඛවෙ දේ කඨිනසුසු අපලිබොධා? ආවාසඅපලිබොධො ව විවරඅපලිබොධො ව. කඨ්ඤ්ඤ භික්ඛවෙ, ආවාසඅපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු පකකමති තමා ආවාසා වනෙනන වනෙනන මුනෙනන අනපෙබො¹ “න පච්චෙසු” නති. එවං බො භික්ඛවෙ, ආවාසඅපලිබොධො හොති. කඨ්ඤ්ඤ භික්ඛවෙ විවරඅපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො විවරං කතං වා හොති නට්ඨං වා විනට්ඨං වා දුසිං වා විවරාසා වා උපච්ඡිනා. එවං බො භික්ඛවෙ, විවරඅපලිබොධො හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, දේ කඨිනසුසු අපලිබොධා” නි.

කඨිනකඛකිකො නිට්ඨිතො සත්තමො.

¹ “අනපෙකෙන” P T S

මහණෙනි, කසිනය පිළිබඳ මේ පලිබෝධ කරුණු දෙකක් වේ. මේ පලිබෝධ නො වන කරුණු දෙකක් වේ. මහණෙනි, කසිනයාගේ පලිබෝධ කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසපලිබෝධය ද විචරපලිබෝධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසපලිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි හෝ වෙසේ. බලාපොරොත්තු සහිත වූයේ හෝ “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාසපලිබෝධය වේ. මහණෙනි, විචරපලිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිටුර නො කරණ ලද්දේ හෝ අසාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ. සිටුරු ආසාව නො සිඳුනී හෝ වේ. මහණෙනි, මේ විචරපලිබෝධය වේ. මහණෙනි, කසිනයාගේ මේ පලිබෝධ දෙක ය.

2. මහණෙනි, කසිනය පිළිබඳ පලිබෝධ නො වන කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසඅපලිබෝධය ද විචරඅපලිබෝධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසඅපලිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙන් හල සිතින් දුරු කල සිතින් මුදු හල සිතින් අපෙක්ෂා රහිත වූයේ “පෙරලා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාස-අපලිබෝධය යි. මහණෙනි, විචරඅපලිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිටුර කරණ ලද්දේ හෝ නැසුනේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ වේ. සිටුරු ආසාව සිඳුනී හෝ වේ. මහණෙනි, මේ විචරඅපලිබෝධය වේ. මහණෙනි, කසිනයාගේ මේ අපලිබෝධ කරුණු දෙක ය.

සත්වන කසිනකඛනිකය නිමි.

ඉමමහි ඛකිකෙ චක්ඛු දවාදස. පෙය්‍යාලමුඛානි එකසතං අට්ඨාරස.

තස්ස උද්දනං:

තිංසවාවෙය්‍යකා භික්ඛු සාකෙතුකකණ්ඨිනා වට්ඨං,
වස්සං චුජ්‍ජොකපුණේණෙහි අගමුං¹ ජීනදස්සනං.

ඉදං වජ්ඣ කඨිනස්ස කප්පිස්සනනි ව පඤ්චකා,
අනාමනතාසමාද්දනං² තථෙව ගණභොජනං.

යාවදත්ඤ්ච උප්පාදෙ අත්ථතානං හපිස්සති,
ඤ්ඤනි එවත්ඤ්ඤෙව එවඤ්ඤෙව අනත්ථං.

උලලිඛා³ ඛොවනා වෙව විචාරණඤ්ච ඡේදනං,
ඛකිතොවට්ඨිකණ්ඩුසදලනිකමොනුචාතකා⁴.

පරිහණං ඔවට්ටෙය්‍යං⁵ මදදනා නිමිත්තකථා⁶.
කුකකුසනනිධි නිස්සග්ගි ත කප්පඤ්ඤත්‍ර තෙ තයො.

අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චාතිරෙකෙ සඤ්ඤේනොතන⁷ සමණ්ඤ්චි,
නාඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලා සමමා නිසසිමට්ඨොනුමොදති;
කඨිනං අනත්ථං භොති එවං බුද්ධොත දෙසිතං.

අභතාකප්පපිලොති පංසුපාපණිකාය ව,
අනිමිත්තා පරිකථා අකුකකු ව අසනනිධි.

අනිස්සග්ගි කප්පකතො⁸ තථා තිච්චරෙණ ව,
පඤ්චකෙ වාතිරෙකෙ වා ඡිනො සමණ්ඤ්චිකතෙ⁹.

පුග්ගලස්සත්ථාරා සමමා සිමට්ටො අනුමොදති,
එවං කඨිනත්ථරණං උඛාරස්සට්ඨමාතිකා:

පකකමනනනි නිට්ඨානං සනනිට්ඨානඤ්ච නාසනං,
සවණං ආසාවචෙජ්ඣී සිමා සඋඛාරට්ඨමි.

කතච්චරමාද්දය “න පච්චෙස්ස” නති ගච්ඡති,
තස්ස තං කඨිනුඤ්ඤාරො භොති පකකමනනනිකො.

ආද්දය චිචරං යාති නිසසිමෙ ඉදං විනතඤ්ච:
“කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස”නති නිට්ඨානෙ කඨිනුඤ්ඤාරො.

ආද්දය නිසසිමං නෙව “න පච්චෙස්ස” නති මානසො.
තස්ස තං කඨිනුඤ්ඤාරො සනනිට්ඨානනනිකො හවෙ.

ආද්දය චිචරං යාති නිසසිමෙ ඉදං¹⁰ විනතඤ්ච:
“කාරෙස්සං න පච්චෙස්ස”නති කඨිරං තස්ස නස්සති,
තස්ස තං කඨිනුඤ්ඤාරො හවති නාසනනනිකො.

1. “ආගමුං” සී මු. 1. 2. “අනාමනතා අසමාචාරා” ම ඡ ස. P T S
3. “උලලිඛි” ම ඡ සං. P T S. 4. “දලනිකමොනුචාතකා ම ඡ සං. P T S
5. “ඔවට්ටෙය්‍යං” ම ඡ සං. 6. “නිමිත්තං කථා” ම ඡ සං.
7. “සංජිනොතන” නොපි ම නු ප. 8. “කප්පකතෙ” ම ඡ සං. P T S.
9. “ජිනකසමණ්ඤ්චිකතෙ” P T S. නොපි.
10. “ඉධ” P T S. අපි.

මේ ඛකියෙහි වසතුහු දෙළොසෙකි. පෙය්‍යාලමුඛයෝ එක්සිය අටළොසෙකි.

එහි උද්දනය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

තිසක් පාවානුවර වැසි භික්ෂුහු කළකිරුණෝ සාකෙතනුවර වස් විසුහ. වස් වැස නිම කළෝ දිය පිරුණු සිටුරුවලින් යුක්ත ව බුදුරජුන් දැකීමට ගියහ

කසීනය පැණවීමට මෙය වසතු විය. කසීනය අතුළු මහණුන්ට අනාමනතවාරය, අසමාදානවාරය, එසේ ම ගණනොජනය, යාවදක්ඛීවරය, තනුපාදවීවරය යන පස කැප වේ. ඤාතිය ද, මෙසේ අතුරණ ලද්දේ, මෙසේ නො අතුරණ ලද්දේ - යනු ද,

නුල් ගැසීම, සේදීම, විවරවිවාරණය, සිදීම, බැඳීම, දික් මැහුම මැසීම, හිස් හු බැඳීම, දළහිකමීය, පිට නුවා ඇල්ලීම, ඇතුල් නුවා ඇල්ලීම-

ආගනතුකපත්‍ර දීම, පඬු පෙවීම, නිමිති කීම, පරිකථා, තාවකාලිකවසත්‍රය, සනතිවි වසත්‍රය, නිසඟිවසත්‍රය, කප්බිඳු නො තැබූ සිටුර, සගලසිටුර උතුරුසගසිටුර අඳනාසිටුර යන තුන් සිටුරු හැර ඇතිවීම-

සිදීමෙන් මැහිලි සහිත කරණලද අතු පසක් හෝ පසින් වැසි අතු ඇති සිටුර හැර, පුද්ගලයකුගේ ඇතිවීම හැර, මනා කොට අතුරණ ලද්ද වස් සීමාවෙන් බැහැර වූවෙක් අනුමෝදන් වේ ද, කසීනය නො අතුරණ ලද සි බුදුරජුන් විසින් මෙසේ දෙසනා කරණ ලද්දේ ය.

අළුත් වසත්‍රය, වරක් දෙවරක් සේදූ වසත්‍රය, රෙදි කැබලිවලින් කළ සිටුර, පංඝුකුල සිටුර, කඛපිලෙන් අචුලා ගත් වනින් කළ සිටුර, නිමිති නො කිරීමෙන් ලත් සිටුර, පරිකථා නො කිරීමෙන් ලත් සිටුර, නො තැවුකැලි සිටුර, සනතිවි නො කළ සිටුර-

නිසඟි නො වූ සිටුර, කප්බිඳු තැබූ සිටුර, තුන් සිටුරෙන් එක් සිටුරක්, සිදින ලද මැහිලි සහිත වූ පසක් හෝ වැසියක් හෝ අතු ඇති සිටුර-

පුද්ගලයකුගේ ඇතිවීම, මනා කොට ඇතිවීම වස් සීමාවෙහි සිටියේ අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ කසීනයගේ ඇතිවීම වේ. උඬුරණය පිළිබඳ මාතෘකා අටෙකි:

පකකමනනතිකය, නිට්ඨානනතිකය, සනතිට්ඨානනතිකය, නාසනනතිකය, සවණනතිකය, ආසාවච්ඡේදිකය, සීමානිකකනතිකය, අට වැනි සඋබ්භාරය යන මේ ය.

“පෙරලා නො එන්නෙමි” යි කළ සිටුර ගෙණ යයි. ඔහුගේ ඒ කසීනුඬුරය පකකමනනතික නම් වේ.

සිටුර ගෙණ යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර “සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙය සිතී. ඒ නිට්ඨානනතිකකසීනුඬුරය වේ.

සිටුර ගෙණ බැහැර ගියේ “සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි සිත් ඇත්තේ වේ. ඔහුගේ ඒ කසීනුඬුරය සනතිට්ඨානනතික නම් වේ.

සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. සිටුර “කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙය සිතී. ඔහුගේ කරණු ලබන සිටුර නැසේ. ඔහුගේ ඒ කසීනුඬුරය නාසනනතික නම් වේ.

ආද්ය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති විවරං,
කතවිවරො සුණාති උබ්භතං කසීනං තහිං;
තස්ස තං කසීනුදාරො භවති සවණන්තිකො.

ආද්ය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති විවරං,
කතවිවරො බහිදා නාමෙති කසීනුදාරං¹;
තස්ස තං කසීනුදාරො සීමාතිකකන්තිකො භවෙ.

ආද්ය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති විවරං,
කතවිවරො පච්චෙස්සං සමොති කසීනුදාරං;
තස්ස තං කසීනුදාරො සහ භික්ඛුහි ජායති.

ආද්ය ව සමාද්ය සත්ත සත්ත විධා ගති,²
පකකමනන්තිකා නත්ථි ඡකෙක³ විපපකතා⁴ ගති.

ආද්ය නිසසීමගතං කාරෙස්සං ඉති ජායති,
නිට්ඨානං සන්තිට්ඨානඤ්ච නාසනඤ්ච ඉමෙ තයො.

ආද්ය න පච්චෙස්සන්ති බහි සීමෙ කරොමිති,
නිට්ඨානං සන්තිට්ඨානමපි නාසනමපි ඉමෙ තයො;
අනඤ්චිතෙන තෙවස්ස හෙට්ඨා තීණි නයා විධි.

ආද්ය යාති පච්චෙස්සං බහි සීමෙ කරොමිති,
න පච්චෙස්සන්ති කාරෙති නිට්ඨානෙ කසීනුදාරො.

සන්තිට්ඨානං නාසනඤ්ච සවණං සීමාතිකකමො⁵,
සහ භික්ඛුහි ජායෙථ එවං පණණරසා ගති⁶.

සමාද්ය විපපකතා සමාද්ය පුනා තථා,
ඉමෙතෙ වතුරො වාරා සබ්බෙ පණණරසා විධි⁷.

අනාසාය ව ආසාය කරණීයො ව තෙ තයො,
නයතො තං විජානෙය්‍ය තයො දොදස දොදස.

අපචිතා නච වෙත්ථ⁸ එඤ්ච පඤ්චවිධා තහිං,
පලිමොධා අපලිමොධා උද්භතං නයතො කතන්ති.

1. “කසීනුදාරං” ම ඡ සං. “කසීනුදාරා” ම නු ප.
2. “සත්ත සත්ත විධියති” තො වි.
3. “ඡකෙක” සි මු. “ඡකකා” P T S. 4. “විපපකතෙ” ම ඡ සං. සි මු.
5. “සවනසීමාතිකකමො” ම ඡ සං. P T S. “සවනාසීමතිකකමො” ම නු ප.
“සවනං සීමතිකකමො” තො වි.
6. “පණණරසා ගති” ම ඡ සං. P T S. ම නු ප. අ වි. තො වි.
7. “පණණරසවිධි” ම ඡ සං. P T S.
8. “අපචිලානා නවෙත්ථ” ම ඡ සං. “අපචිලායමානෙව” සි.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇත්තේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඔහුගේ ඒ කසීනුදාරය සවණනනික නම් වේ.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇත්තේ කසීනුදාරය තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඔහුගේ ඒ කසීනුදාරය සීමානිකකනනික නම් වන්නේ ය.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇත්තේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි කසීනුදාරයට පැමිණේ. ඔහුගේ ඒ කසීනුදාරය භික්ෂුන් සමග හට ගණීයි.

ආදයසන්තක ය, සමාදයසන්තක ය යි කසීනුදාර ක්‍රමය සත සත දෙකක් වේ. ඡවිකවාර දෙකෙහි පකකමනනනිකකසීනුදාරය නැත්තේ ය. විප්පකනය (අඩාල සිවුර) එහි ගතිය (යෙදෙන ක්‍රමය) වේ.

සිවුර ගෙණ ගොස් බැහැර සීමාවකදී කරමි යි” මෙසේ නිට්ඨානනනික, සන්තිට්ඨානනනික, නාසනනනික ය යි කසීනුදාර තුණක් උපදී.

සිවුර ගෙණ “වස් විසු වෙහෙරට නැවැත නො යන්නෙමි. බැහැර සීමාවෙක සිවුර කරන්නෙමි” යි මෙසින් ද, නිට්ඨානනනික, සන්තිට්ඨානනනික, නාසනනනික යන තුන් විධිය දක්වන ලදී. යට දක්වූ මේ තුණ “එන්නෙමි හෝ නො එන්නෙමි” යි නො ඉච්ඡ හා යෙදීමෙන් ද කසීනුදාර විධි තුණක් වේ.

අඩාල සිවුර ගෙණ “බැහැර සීමාවෙහි කරමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි යේ ද “නැවැත නො එන්නෙමි” යි එහි දී සිවුර කෙරේ ද, මෙසේ නිට්ඨානනනික කසීනුදාරය වේ.

සන්තිට්ඨානනනිකය, නාසනනනිකය, සවණනනිකය, සීමානිකකනනිකය, භික්ෂුන් සමග වන සඋඛාරය ද යි මෙසේ (යට කී තික තුණ සමග) කසීනුදාර පසළොසෙක් වේ.

සමාදයපණණරසක ය, නැවැත විප්පකනවිවරයාගේ එසේ ම ආදය සමාදයපණණරසක දෙකෙක, යන මේ සතර වාරයෝ ම පසළොස් විධි ඇත්තෝ ය.

අනාසාය, ආසාය, කරණීය යන ඒ තුණෙහි, ආසාදාදසක, අනාසාදාදසක, කරණීයදාදසක යි ක්‍රම විසින් දාදසක තුණ තුණ දන්නේ ය.

මෙහි අපචිතයෝ නවයකි. එහි එයුචිතාරයෝ පස් වැදූරුම් ය. පළිබොධ අපළිබොධයෝ ද වෙති. මෙසේ නය වසයෙන් උද්ඝනය කරණ ලදී.

8

විවරකකකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඨවනො කලඤ්ඤතිවාසෙ. තෙන බො ජන සමයෙන වෙසාලී ඉද්ධා වෙච ජිතා ව¹. බහුජනා² ආකීණණමනුසා. සුභිකකා ව. සත්ත ව පාසාදසහසානි සත්ත ව පාසාදසනාති. සත්ත ව පාසාද. සත්ත ව කුටාගාරසහසානි සත්ත ව කුටාගාරසනාති සත්ත ව කුටාගාරාති. සත්ත ව ආරාමසහසානි සත්ත ව ආරාමසනාති සත්ත ව ආරාමා. සත්ත ව පොකබරණීසහසානි සත්ත ව පොකබරණීසනාති සත්ත ව පොකබරණියො. අමබපාලී ව³ ගණිකා අභිරුපා ගොති දසානියා පාසාදිකා පරමාය වණණපොකබරතාය සමන්තාගතා. පදකබ්ණා⁴ නවෙච ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව. අභිසවා⁵ අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං⁶ මනුසානං. පඤ්ඤාසාය ව රත්ති ගච්ඡති. තාය ව වෙසාලී භීයොසොමන්තාය උපසොහති.

2. අථ බො රාජගහිකො⁷ තෙගමො වෙසාලී. අගමාසි කෙනවිදෙච කරණීයෙන. අද්දසා බො රාජගහිකො තෙගමො වෙසාලී. ඉද්ධකෙචච ජිතකච බහුජනං ආකීණණමනුසං සුභිකකච, සත්ත ව පාසාදසහසානි සත්ත ව පාසාදසනාති සත්ත ව පාසාදෙ, සත්ත ව කුටාගාරසහසානි සත්ත ව කුටාගාරසනාති සත්ත ව කුටාගාරාති, සත්ත ව ආරාමසහසානි සත්ත ව ආරාමසනාති සත්ත ව ආරාමෙ, සත්ත ව පොකබරණී සහසානි සත්ත ව පොකබරණීසනාති සත්ත ව පොකබරණියො, අමබපාලී ව ගණිකං අභිරුපං දසානියං පාසාදිකං පරමාය වණණපොකබරතාය සමන්තාගතං, පදකබ්ණං නවෙච ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව, අභිසවා අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුසානං, පඤ්ඤාසාය ව රත්ති ගච්ඡති, තාය ව වෙසාලී භීයොසොමන්තාය උපසොහිතං⁸.

3. අථ බො රාජගහිකො තෙගමො වෙසාලීයං තං කරණීයං තීරෙත්වා ජුතදෙච රාජගහං පච්චාගඤ්ඡී. යෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිමබ්බසාරො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා රාජානං මාගධං සෙතියං බිමබ්බසාරං ඵතදවොච: “වෙසාලී දෙච, ඉද්ධා වෙච ජිතා ව. බහුජනා ආකීණණමනුසා. සුභිකකා ව. සත්ත ව පාසාදසහසානි සත්ත ව පාසාදසනාති සත්ත ව පාසාද. සත්ත ව කුටාගාරසහසානි සත්ත ව කුටාගාරසනාති සත්ත ව කුටාගාරාති. සත්ත ව ආරාමසහසානි සත්ත ව ආරාමසනාති සත්ත ව ආරාමා. සත්ත ව පොකබරණීසහසානි සත්ත ව පොකබරණීසනාති සත්ත ව පොකබරණියො. අමබපාලී ව ගණිකා අභිරුපා දසානියා පාසාදිකා පරමාය වණණපොකබරතාය සමන්තාගතා. පදකබ්ණා නවෙච ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව. අභිසවා අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුසානං. පඤ්ඤාසාය ව රත්ති ගච්ඡති. තාය ව වෙසාලී භීයොසොමන්තාය උපසොහති. සාධු දෙච, මයමි ගණිකං වුට්ඨාපෙය්‍යාමා” ති⁹. “තෙන හි භණෙ, තාදිසං¹⁰ කුමාරිං ජානාථ¹¹, යං භුමෙහ තාදිසං ගණිකං වුට්ඨාපෙය්‍යාමා” ති.

1. “ජිතා” ම ඡ සං. 2. “බහුජනා ව ආකීණණමනුසා ව සුභිකකාච” ම ඡ සං.
 3. “අමබපාලිකා” P T S. 4. “පදකබ්ණා” සි. ම ඡ සං.
 5. “අභිසවා” ම නු ප. 6. “අභිසවානං අභිසවානං” ම ඡ සං. අට්ඨකථා.
 7. “රාජගහතො” ම ඡ සං. P T S 8. “උපසොහතති” ම ඡ සං.
 9. “වුට්ඨාපෙය්‍යාමාති” ම ඡ සං. 10. “තාදිසා” ම ඡ සං. P T S.
 11. “ජානාභි” P T S.

8

විවරකඛකිය

1. එකල්හි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර කලඤ්ඤ-
 නිවාස නම් වූ වෙළුමනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණ සේක. ඒ කාලයෙහි
 වෙසාලි නගරය සමෘද්ධි වූයේ ද සැපයින් පිරි ගියේ ද වේ. බොහෝ
 ජනයන් ඇත්තේ මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තේ සුව සේ ලැබිය හැකි
 හික්‍ෂා ඇත්තේ ද වේ. සන්දහස්සන්සිය සතක් ප්‍රාසාදයෝ ද වෙත්.
 සන්දහස්සන්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සන්දහස්සන්සිය සතක්
 ආරාම ද වෙත්. සන්දහස්සන්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්. අමබපාලි
 ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී දැකුම් කලු ය. ප්‍රසාදජනක වූවා උතුම් වූ
 වර්ණසෛන්ද්‍රයයන් යුක්ත වූවා වේ. නැටීමෙහි ද ගී කීමෙහි ද වැසීමෙහි
 ද සමත් වූවා වේ. ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත යන ලද්දී ය.
 රැයකට කහවණු පණසක් ගෙණ යෙයි. ඇය කරණ කොට වෙසාලිය
 බොහෝ සෙයින් හොබිසි.

2. එකල්හි රජගහනුවර වැසි කෙලෙඹි සමුහයක් තෙමේ කිසියම්
 කටයුත්තක් නිසා වෙසාලියට ගියේ ය. රජගහ නුවර වැසි කෙලෙඹියෝ
 සමෘද්ධිමත් වූ සම්පුණ්ණ වූ බොහෝ ජනයා ඇති මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී
 ගත් සුව සේ ලැබිය හැකි හික්‍ෂා ඇති, සන්දහස්සන්සියසතක් ප්‍රාසාද ද,
 සන්දහස්සන්සියසතක් කුළුගෙවල් ද, සන්දහස්සන්සියසතක් ආරාම ද,
 සන්දහස්සන්සියසතක් පොකුණු ද, මනා රූ ඇති දැකුම්කලු වූ ප්‍රසාද-
 ජනක වූ උතුම් වූ, වණිසමපතනියෙන් යුත් නැටීමෙහි ගැසීමෙහි වැසීමෙහි
 දක්‍ෂ වූ, ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන, රැයකට
 කහවණු පණසක් ගෙණ යන්නා වූ (=අය කරණ) අමබපාලි ගණිකාව ද,
 ඇය නිසා බොහෝ සෙයින් හොබනා වූ වෙසාලිය ද දුටුවෝ ය.

3. ඉක්බිති රජගහ නුවර වැසි කෙලෙඹි සමුහය වෙසාලියෙහි ඒ
 කටයුත්ත අවසන් කොට නැවැත රජගහ නුවරට පෙරළා ආයේ ය.
 මගබෙයෙවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේය. ගොස් මගබෙයවර වූ
 සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුහට “දෙවයන් වහන්ස, වෙසාලිය සමෘද්ධිමත් ය.
 සම්පුණ්ණය. බොහෝ ජනයා ඇත්තී ය. මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තී ය.
 සුවසේ ලැබිය හැකි හික්‍ෂා ද ඇත්තී ය. සන්දහස්සන්සියසතක් ප්‍රාසාදයෝ
 ද වෙත්. සන්දහස්සන්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සන්දහස්සන්සිය-
 සතක් ආරාමයෝ ද වෙත්. සන්දහස්සන්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්.
 අමබපාලි ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී ය. දැකුම්කලු ය. ප්‍රසාදජනක ය.
 උතුම් වූ වර්ණසමපතනියෙන් යුක්ත ය. නැටීමෙහි ගැසීමෙහි වැසීමෙහි
 දක්‍ෂ ය. ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන ලද්දී ය.
 රැයකට පණසක් ගෙණ යයි. (=අය කරයි). ඇය නිසා වෙසාලිය බොහෝ
 සෙයින් හොබනී ය. දෙවයන් වහන්ස, අපිත් ගණිකාවක තබන්නෙමු
 නම්, යෙහෙකැ” යි කීයේ ය. “කොලෙති, එසේ නම්, තෙපි එබඳු වූ යම්
 ගණිකාවක තබන්නහු නම්, එබඳු වූ කුමාරිකාවක සොයා දනිවු” යි
 රජතෙම කී ය.

4. තෙන ඛො ජන සමයෙන රාජගහෙ සාලවතී නාම කුමාරිකා¹ අභිඤ්ඤා හොති දස්සනියා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොකකිරතාය සමන්තාගතා. අථ ඛො රාජගතිකො තෙනගමො සාලවතීං කුමාරිං ගණීකං ට්ට්ඨාපෙසි. අථ ඛො සාලවතී ගණීකා න විරසෙච පදකඛිණා අහොසි නචෙව ච ගීතෙ ච වාදිතෙ ච. අභිසථා අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං. පටිසතෙන ච රතති. ගච්ඡති.

5. අථ ඛො සාලවතී ගණීකා න විරසෙච ගබ්හිතී අහොසි. අථ ඛො සාලවතීයා ගණීකාය ඵතදහොසි: “ඉති ඛො ගබ්හිතී පුරිසානං අමනාපා හොති². සචෙ මං කො වි ජාතිස්සති: ‘සාලවතී ගණීකා ගබ්හිතී’ති සබ්බො මෙ සකකාරො පරිහාසිස්සති³. යනතුනාහං ගිලානං පටි-
වෙදෙය්‍ය” නති. අථ ඛො සාලවතී ගණීකා දෙවාරිකං ආණාපෙසි: “මා භණෙ දෙවාරික, කො වි පුරිසො පාවිසි. යො ච මං පුව්ඡති, ගිලානානි පටි-
වෙදෙහි” ති. “ඵචං අයේ‍ය” ති ඛො සො දෙවාරිකො සාලවතීයා ගණීකාය පච්චස්සෙසාසි. අථ ඛො සාලවතී ගණීකා තස්ස ගබ්හස්ස පටිපාකමත්ථාය පුත්තං විජාසි. අථ ඛො සාලවතී ගණීකා දැසිං ආණාපෙසි: “භන්දු ජෙ, ඉමං දුරකං කතන්තරසුපෙ පකඛිපිට්ඨා නීහරිට්ඨා සඛකාරකුට්ඨෙ ඡබ්බෙහිති” ති. “ඵචං අයේ‍ය” ති ඛො සා දැසී සාලවතීයා ගණීකාය පටිස්සුට්ඨා නං දුරකං කතන්තරසුපෙ පකඛිපිට්ඨා නීහරිට්ඨා සඛකාරකුට්ඨෙ ඡබ්බෙසි.

6. තෙන ඛො ජන සමයෙන අභයො⁴ රාජකුමාරො කාලසෙච රාජ්ජට්ඨානං ගච්ඡන්තො අදදස නං දුරකං කාකෙහි සමපරිකීණණං. දිස්සාන මනුස්සෙ පුව්ඡි: “කිං ඵතං භණෙ, කාකෙහි සමපරිකීණණං” නති. “දුරකො දෙවා” ති. “ජීවති භණෙ” ති. “ජීවති දෙවා” ති. “තෙන හි භණෙ, නං දුරකං අමහාකං අනොපුරං තෙත්වා ඛාතීනං දෙථ පොසෙතු” නති. “ඵචං දෙවා” ති ඛො තෙ මනුස්සා අභයස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුට්ඨා නං දුරකං අභයස්ස රාජකුමාරස්ස අනොපුරං තෙත්වා ඛාතීනං අදංසු “පොසෙථා” ති. තස්ස ජීවති ති “ජීවකො” ති නාමං අකංසු. කුමාරෙන පොසාපිතො ති “කොමාරභවෙවා” ති නාමං අකංසු.

7. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා න විරසෙච විඤ්ඤානං පාපුණී. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා යෙන අභයො රාජකුමාරො තෙනුප-
සඛකම්. උපසඛකම්ඨා අභයං රාජකුමාරං ඵතදවොච: “කා මෙ දෙව, මානා? කො පිතා” ති. “අහමි ඛො තෙ භණෙ ජීවක, මාතරං න ජානාමි. අපිමාහං තෙ පිතා. මයාසි⁵ පොසාපිතො” ති. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභවස්ස ඵතදහොසි: “ඉමානි ඛො රාජකුමාරානි න සුකාරානි අසිපෙහ උපජීවිතුං. යනතුනාහං සියං සිකෙඛය්‍ය” නති.

1. “කුමාරී” ම ඡ සං. PTS.
2. “අමනාපා” ම ඡ සං. PTS. 3. “භඤ්ඤාසිති” ම ඡ සං.
4. “අභයො නාම” ම ඡ සං. PTS. 5. “මයාපි” PTS.

4. ඒ කාලයෙහි රජගහනුවර සාලවනී නම් කුමාරිකා නොමෝ මනා රු ඇත්තී ය. දකුණිකල ය. ප්‍රසාදජනක ය. උතුම් වූ චර්ණසමපතනී - යෙන් සුකත වූවා වේ. එහෙයින් රජගහනුවර වැසි කෙලෙඹිසමුගය සාලවනී කුමරිය ගණිකාවක කොට නැබිය. ඉක්බිති සාලවනී ගණිකාව නො බෝ දවසකින් ම නැටීමෙහි ගැසීමෙහි වැසීමෙහි දක්ෂ වූවා ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් එලඹෙන ලද්දී ය. රැයකට කතවණු සියය බැගින් ගෙණ යයි.

5. ඉක්බිති සාලවනී ගණිකාව නො බෝ කලකින් ම ගැබිනී වූවා ය. එකල්හි සාලවනී ගණිකාවට “සත්‍රිය ගැබිනී වූවා පුරුෂයන්ගේ මන නො වඩන්නී ය. ‘සාලවනී ගණිකාව ගැබිනී වූවා’ යි ඉදින් කිසිවෙක් මා දන්නේ නම්, මාගේ සියලු සන්කාරය පිරිහෙන්නේ ය. මම ගිලන්මි’ යි දන්නන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති සාලවනී ගණිකාව “කොළ දොරටුපාලය, කිසි පුරුෂයන් (මා වෙත) නො පැමිණේවා. යමෙක් මා ගැණ විවාර, නම්, ගිලන් වූවා යි දන්වූවෙමි” යි දොරටු පාලයට අණ කලා ය. ඒ දොරටුපල්වෙතෙමි “ආයතීවෙනි, එසේ ය” යි සාලවනී ගණිකාවට පිළිවදන් දුන්නේ ය. ඒ අතර සාලවනී ගණිකාව ඒ දරුගැබ මේරීමට පැමිණීමෙන් පුනකු වැදුවා ය. එකල්හි සාලවනී ගණිකාව “කෙල්ල මේ දරුවා දිරු කුල්ලෙක බහා කසලගොබෙක ලව” යි දැසියට අණ කලා ය. “ආයතීව, එසේ ය” යි ඒ දැසිය සාලවනී ගණිකාවට පිළිවදන් දී ඒ දරු දරු කුල්ලෙක බහා ගෙණ ගොස් කසලගොබෙක බැහුවා ය.

6. ඒ වේලෙහි අභයරාජකුමාර වෙමේ කලින් ම (=උදෑසනින්) රාජෝපසථානයට යන්නේ කවුඩන් විසින් වට කර ගත් ඒ දරු දුටුයේ ය. දැක “කොලෙනි, කවුඩන් විසින් වට කර ගත් මෙය කුමක් ද” යි මිනිසුන් විමාලේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, දරුවෙක”. “කොලෙනි, ජීවන් වේ ද?”. “දෙවයන් වහන්ස, ජීවන් වේ”. “කොලෙනි, එසේ නම් ඒ දරු අපගේ අන්‍යාපුරයට ගෙණ ගොස් පොෂණය කරන්නට කිරීමට දෙවු”. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ඒ මිනිස්සු අභයරාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී ඒ දරු අභයරාජකුමාරයාගේ අන්‍යාපුරයට ගෙණ ගොස් “(මේ දරු) පොෂණය කරවු” යි කිරීමට දුන්හ. ඒ දරුවාට ජීවන් වේ යි යන අරුතෙන් “ජීවක” යි නම් කලහ. අභයකුමරුන් විසින් පොෂණය කරණ ලද්දේ හු යි “කොමාරභව” යි නම් කලහ.

7. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභව වෙමේ නො බෝ කලකින් ම නුවණැතිබවට පැමිණියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරභව වෙමේ අභයරාජකුමාරයන් වෙත ගියේ ය. ගොස්, “දෙවයන් වහන්ස, මාගේ මව කවරී ද? පියා කවරෙක් ද” යි අභයරාජකුමාරයන්ගෙන් ඇසී ය. “සගය, ජීවකය, මම ද තාගේ මව ගැණ නො දනිමි. එහෙත් මම තාගේ පියා වෙමි. මා විසින් පොෂණය කරවන ලද්දෙහි ය” යි. එකල්හි ජීවක කොමාර-භවයාට “මේ රාජකුලයෝ ශිලා නුගතකු විසින් (ශිලා නො ඉගෙණ) ඇසුරු කොට ජීවන් වන්නට සුකර නො වෙත්. මම ශිලා ඉගෙණ ගන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

8. තෙන බො පන සමයෙන **තකකසිලාය**¹ දිසාපාමොකො වෙජ්ජා පටිවසති. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා අහයං රාජකුමාරං අනාපුච්ඡා යෙන තකකසිලා² යෙන සො වෙජ්ජා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා නං වෙජ්ජං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං ආචරිය, සිප්පං සිකඛිතු” නති. “තෙන හි භණ්ණ ජීවක, සිකඛසුසු” ති.

9. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා බහුඤ්ඤා ගණහාති. ලහුඤ්ඤා ගණහාති. සුට්ඨු ව උපධාරෙති. ගතීතඤ්ඤාසා න පමමුසාති³. අඵ බො ජීවකසා කොමාරහවෙවසා සත්තනනං වසානං අච්චයෙන එතදහොසි: “අහං බො බහුඤ්ඤා ගණහාමි. ලහුඤ්ඤා ගණහාමි. සුට්ඨු ව උපධාරෙමි. ගතීතඤ්ඤා මෙ න පමමුසාති. සත්ත ව මෙ වසානි අභියන්තසා නසිමසා සිප්පසා අනො පඤ්ඤායති. කද ඉමසා සිප්පසා අනො පඤ්ඤාසිසාති” ති.

10. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සො වෙජ්ජා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා නං වෙජ්ජං එතදවොච: “අහං බො ආචරිය, බහුඤ්ඤා ගණහාමි. ලහුඤ්ඤා ගණහාමි. සුට්ඨු ව උපධාරෙමි. ගතීතඤ්ඤා මෙ න පමමුසාති. සත්ත ව මෙ වසානි අභියන්තසා නසිමසා සිප්පසා අනො පඤ්ඤායති. කද ඉමසා සිප්පසා අනො පඤ්ඤාසිසාති” ති. “තෙන හි භණ්ණ, ජීවක, බණ්ණතීං ආදාය තකකසිලාය සමන්තා යොජනං ආභිණ්ඤා⁴ යං කිඤ්චි අභෙසජ්ජං පසෙසය්‍යාසි නං ආතරා” ති. “එවං ආචරිය” ති බො ජීවකො කොමාරහවෙවා තසා වෙජ්ජසා පටිසසුඤා බණ්ණතීං ආදාය තකකසිලාය සමන්තා යොජනං ආභිණ්ඤානො න කිඤ්චි අභෙසජ්ජං අදදස.

11. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සො වෙජ්ජා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා නං වෙජ්ජං එතදවොච: “ආභිණ්ඤානොමහි ආචරිය, තකකසිලාය සමන්තා යොජනං. න කිඤ්චි අභෙසජ්ජං අදදස” නති. “සිකඛිතොසි⁵ භණ්ණ ජීවක, අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා” ති. තසා ජීවකසා කොමාරහවෙවසා පරිත්තං පාඨෙය්‍යං පාදාසි.

12. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා නං පරිත්තං පාඨෙය්‍යං ආදාය යෙන රාජගහං තෙන පකාමි. අඵ බො ජීවකසා කොමාරහවෙවසා නං පරිත්තං පාඨෙය්‍යං අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ පරිකඛයං අගමාසි. අඵ බො ජීවකසා කොමාරහවෙවසා එතදහොසි: “ඉමෙ බො මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පභකඛා න සුකරා අපාඨෙය්‍යනි ගන්තුං. යන්ත්‍රනාහං පාඨෙය්‍යං පරියෙසෙය්‍ය” නති.

13. තෙන බො පන සමයෙන **සාකෙතෙ** සෙට්ඨිහරියාය සත්තවසසිකො සීසාබාධො භොති. බහු මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොකො වෙජ්ජා ආගන්ඤා නාසකඛිංසු අරොගං⁶ කාතුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා සාකෙතං පටිසිඤා මනුසෙසා පුච්ඡ: “කො භණ්ණ, ගිලානො? කං තිකිච්ඡාමි” ති. “එතීසා ආචරිය, සෙට්ඨිහරියාය සත්තවසසිකො සීසාබාධො. ගච්ඡ ආචරිය, සෙට්ඨිහරියං තිකිච්ඡාති” ති.

1 “තකකසිලාය” ම ඡ සං.
 2 “යෙන තකකසිලා තෙන පකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන තකකසිලා යෙන වෙජ්ජා තෙනුපසඛකම්” ම ඡ සං. PTS. අ වි. ම නු ප. තො වි.
 3 “සමමුසාති” ම ඡ සං.
 4 “ආභිණ්ඤානො” ම ඡ සං. PTS. 5. “සුසිකඛිතොසි” ම ඡ සං.
 6 “ආරොගං” සි මු.

8. ඒ කාලයෙහි තක්සලා නුවර දිසාපාමොක් වෙදෙක් වාසය කරයි. ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ අභයරාජකුමාරයා නො විවාරා ම තක්සලා නුවර ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආවාය්‍යී කුමනි, මම ශිලා ඉගෙනීමට කැමැත්තෙමි” යි ඒ වෙදට කියේ ය. “සගය ජීවකය, එසේ නම් උගනුව” යි.

9 එතැන් සිට ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ බොහෝ උගණ්හි. වහා ද උගණ්හි. මනා කොට දරයි. ඔහු විසින් උගත් දෙය නො නැසේ. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්වයාහට සත්වසක් ඉක්ම ගිය පසු “මම බොහෝ කොට උගණ්හි. වහා ද උගණ්හි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්වසක් මුළුලෙහි හදාරන්නා වූ මට මේ ශිලායාගේ කෙළවරෙක් නො පෙනේ. කවද මේ ශිලායාගේ කෙළවර පෙනෙන්නේ ද” යි සිතී ය.

10. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදට “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, මම බොහෝ කොට ද උගණ්හි. වහා ද උගණ්හි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්අවුරුද්දක් මුළුලෙහි හදාරන්නා වූ මට මේ ශිලායාගේ කෙළවරෙක් නො පෙනේ. කවර කලෙක මේ ශිලායාගේ කෙළවරෙක් පෙනෙන්නේ ද” යි කියේ ය. “ජීවකය, එසේ නම් (බිම කණින) යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර තාත්පස යොදනක් ඇවිද බෙහෙත් නො වන්නා වූ යම් කිසිවක් දක්නෙහි ද, එය ගෙණ එව”. “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙදට පිළිවදන් දී යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර තාත්පස යොදනක් ඇවිදින්නේ බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුයේ ය.

11. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදට “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, තක්සලා නුවර හාත්පස යොදනක් ඇවිද්දෙමි වෙමි. බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුවෙමි” යි කියේ ය. “සගය ජීවකය, වෙදකම්හි හික්මුනේ වෙහි. තට ජීවත් වන්නට මෙතෙක් පමණැ” යි කියා ඒ ජීවක කොමාරහව්වයාහට සවලා වූ මගවිසදමක් දුන්නේ ය.

12. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සවලා වූ ඒ මගවිසදම ගෙණ රජගහනුවර බලා තික්ම ගියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයාගේ සවලා වූ ඒ මගවිසදම අතර මග සාකෙතනුවර දී නිමාවට ගියේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්වයාහට “මේ කතරමග දිය නැත්තේ ය. කෘම නැත්තේ ය. මගවිසදම නැතුව යෑම පහසු නො වේ. (එහෙයින්) මම මගවිසදම් සොයන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිතී ය.

13. එකල්හි සාකෙත නුවර සිටුවිද්දට සත් වසක් පැවැති හිස-රුජාවෙක් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් (බෙහෙත් කලේ ද) ඇය රොග නැත්තියක කරන්නට නො පොහොසත් වූහ. (එතෙත්) බොහෝ අවුරන් ගෙණ ගියහ. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සාකෙත නුවරට පැමිණ මිනිසුන් ගෙන් “සගයෙහි, (මෙහි) කවරෙක් ගිලන් වූයේ ඵෙ ද? කවරකුට පිළියම් කරමි ද?” යි විචාලේ ය. “ආවාය්‍යීයෙහි, මේ සිටු බිරිදට සත්අවුරුද්දක් පවත්නා හිසරුදුවක් තිබේ. ආවාය්‍යීයෙහි, යනු මැනවි. ඒ සිටුවිද්දට පිළියම් කරව” යි කීහ.

14. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සෙට්ඨිසසු ගහපතිසසු නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා දොවාරිකං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ භණෙ දොවාරික, සෙට්ඨිහරියාය පාවද” “වෙජ්ජො අයෙය, ආගතො. සො නං දට්ඨුකාමො” ති. “ඵවං ආචරියා” ති බො සො දොවාරිකො ජීවකසසු කොමාරහවෙවසසු පටිසසුත්වා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “වෙජ්ජො අයෙය, ආගතො. සො නං දට්ඨුකාමො” ති. “කිදිසො භණෙ දොවාරික, වෙජ්ජො” ති. “දහරකො අයෙය” ති. “අලං භණෙ දොවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙජ්ජො කරිසසුති? බහු මහනතා මහනතා දිසාපාමොකඛා වෙජ්ජාපි¹ ආගන්තවා නාසකඛිංසු අරොගං කාඛුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදය අගමංසු” ති.

15. අඵ බො සො දොවාරිකො යෙන ජීවකො කොමාරහවෙවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ජීවකං කොමාරහවෙවං ඵතදවොච: “සෙට්ඨි-හරියා ආචරිය, ඵවමාහ: ‘අලං භණෙ දොවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙජ්ජො කරිසසුති? බහු මහනතා මහනතා දිසාපාමොකඛා වෙජ්ජාපි ආගන්තවා නාසකඛිංසු අරොගං කාඛුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදය අගමංසු” ති.

16. “ගච්ඡ භණෙ දොවාරික, සෙට්ඨිහරියාය පාවද:- වෙජ්ජො අයෙය, ඵවමාහ: මා කිරයෙය, පුරෙ තිඤ්චි අදසි. යද අරොගා හොසි, තද යං ඉචෙඡයාසි, නං දජෙඡයාසි” ති. “ඵවං ආචරියා” ති බො සො දොවාරිකො ජීවකසසු කොමාරහවෙවසසු පටිසසුත්වා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “වෙජ්ජො අයෙය, ඵවමාහ: මා කිරයෙය, පුරෙ තිඤ්චි අදසි. යද අරොගා හොසි, තද යං ඉචෙඡයාසි, නං දජෙඡයාසි” ති. “තෙන හි භණෙ දොවාරික, වෙජ්ජො ආගච්ඡතු” ති. “ඵවං අයෙය” ති බො සො දොවාරිකො සෙට්ඨිහරියාය පටිසසුත්වා යෙන ජීවකො කොමාරහවෙවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ජීවකං කොමාරහවෙවං ඵතදවොච: “සෙට්ඨිහරියා නං ආචරිය, පකෙකාසති” ති.

17. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිත්වා සෙට්ඨිහරියාය විකාරං සලලකෙඛත්වා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “පසතෙන මෙ² අයෙය, සපපිනා අපො” ති. අඵ බො සෙට්ඨිහරියා ජීවකසසු කොමාරහවෙවසසු පසනං සපපිං දුපෙසි. අඵ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා නං පසනං සපපිං නානානෙසජෙඡති නිප්පච්චිත්වා සෙට්ඨිහරියං මඤ්චකෙ උතතානං නිපජ්ජාපෙත්වා³ නඤ්චතො අදසි. අඵ බො නං සපපිං නඤ්චතො දිනනං මුඛතො උග්ගඤ්ඡී. අඵ බො සෙට්ඨිහරියා පටිග්ගහෙ නිට්ඨභිත්වා⁴ දසිං ආණාපෙසි: “භඤ් ජෙ, ඉමං සපපිං පිටුනා ගණහාභී” ති.

18. අඵ බො ජීවකසසු. කොමාරහවෙවසසු ඵතදහොසි: “අච්ඡරියං⁵, යාව පුබායං සරණී, යත්භි නාම ඉමං ඡඩ්ඛනීයධමමං සපපිං පිටුනා ගාතාපෙසසුති. බහුකානි ච මෙ මහග්ගානි මහග්ගානි⁶ හෙසජ්ජානි උපගතානි. කිම්පිමායඛකිඤ්චී⁷ දෙය්ගධමමං දසසුති” ති.

1. “වෙජ්ජා” ම ඡ සං.
 2. “පසතෙන” ම ඡ සං. PTS. අ ච. ඡ ච. 3 “නිපාතෙත්වා” ම ඡ සං.
 4. “නුට්ඨුභිත්වා” PTS
 5. “අච්ඡරියං වත හො” සි. 6. “මහග්ගානි” ම ඡ සං.
 7. “කිම්පිමා යං ඤ්චී” සි.

14. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුගැහැවිනුගේ ගෙට ගියේ ය. ගොස් දොරටුපාලයාහට “සගය, දොරටුපාලය, යව. ‘ආයතීවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි සි. ඒ වෙද ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය’ යි සිටුබිරිදට කියව” යි අණ කෙළේ ය. “ආවායතීයෙනි, එසේ ය” යි ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයාහට පිළිවදන් දී සිටුබිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස්, “ආයතීවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි සි. ඒ වෙද ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය” යි සිටුබිරිදට දැන්වී ය. “සගය, දොරටුපාලය, වෙද කෙබඳු ද”?. “ආයතීවෙනි, තරුණය”. “සගය, දොරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද? ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අටුන් (මා) සුවපත් කරන්නට අසමඪී වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ”.

15. ඉක්බිති ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආවායතීයෙනි, සිටු බිරිද ‘සගය දොරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වූ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද, ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අටුන් (මා) සුවපත් කරන්නට අසමඪී වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ යි කියා” යි ජීවක කොමාරහව්වයාහට දැන්වී ය.

16. “සගය, දොරටුපාලය, යව. ආයතීවෙනි, සුවපත් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවපත් වෙහි ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි’ යි ආයතීවෙනි, වෙද මෙසේ කියා යි සිටු බිරිදට කියව”. “ආවායතීයෙනි එසේ ය” යි ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයාහට පිළිවදන් දී සිටු බිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආයතීවෙනි, වෙද මෙසේ කියයි: ආයතීවෙනි, පිළියම් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවපත් වෙහි ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි” යි සිටුබිරිදට කියේ ය. “සගය, දොරටුපාලය, එසේ නම් වෙද ඒවා” යි. “ආයතීවෙනි, එසේ ය” යි ඒ දොරටුපාල තෙමේ සිටුබිරිදට පිළිවදන් දී ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආවායතීයෙනි, සිටුබිරිද ඔබ කැඳවා” යි ජීවක කොමාරහව්වයාහට දැන්වී ය.

17. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුබිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුබිරිදගේ රොගය සලකා “ආයතීවෙනි, මට පතක් පමණ ගිනෙල් වුව මනා” යි සිටුබිරිදට කියේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද ජීවක කොමාරහව්වයාහට පතක් පමණ ගිනෙල් දෙවූ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ පතක් පමණ ගිනෙල් නොයෙක් බෙහෙත් හා (මුසු කොට) පිස සිටුබිරිද ඇඳෙහි උඩුකුරු කොට හොවා නසාය කෙළේ ය. එකල්හි නැහැයට වක් කළ ඒ ගිනෙල් මුත්තී පිට වූයේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද බඳුනෙක කාරා දමා “කෙල්ල, මේ ගිනෙල් පුලුන්රොදකින් ගණුව” යි දැසියට අණ කලා ය.

18. එමේලෙහි ජීවක කොමාරහව්වයාහට “පුදුමයෙකි! මේ ගෙහඹුව ඉතා ලොහ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මෑ මේ හලසුතු ගිනෙල පුළුන් රොදකින් ගත්වා ලු ද, එ හෙයිනි. මාගේ ඉතා අගනා වූ බොහෝ බෙහෙත් ද (මැට) වැය විය. මෝ යම් කිසි දෙයධම්මයක් කීම මට දෙන්නී” දැසි මේ සිත් විය.

19 අඵ බො සා සෙට්ඨිහරියා ජීවකස්ස කොමාරහව්වස්ස විකාරං සලලකෙඛකා ජීවකං කොමාරහව්වං එතදවොච: “කිස්ස කිං ආචරිය, විමනොසී” ති. “ඉධ මෙ එතදභොසි: අච්ඡරියං යාවලුබායං ඝරණී, යනු හි නාම ඉමං ජබ්බතීයධම්මං සප්පිං පිචුනා ගාභාපෙස්සති. බහුකානි ච මෙ මහග්ගාති මහග්ගාති හෙසජ්ජානි උපගතාති. කිම්පිමායඛක්ඛෙව දෙය්‍යධම්මං දස්සතී” ති. “මයං බො ආචරිය, අගාරිකා¹ නාම උපජානා- මෙතස්ස සඤ්ඤමස්ස. වරමෙතං සප්පි දුසානං වා කමමකරානං වා පාදබ්බඤ්ජනං වා පදීපකරණේ වා ආසිතතං. මා කා ආචරිය, විමනො අභොසි. න තෙ දෙය්‍යධම්මො භාසිස්සතී” ති.

20. අඵ බො ජීවකො කොමාරහව්වො සෙට්ඨිහරියාය සත්තවසසිකං සීසාබ්බං එකෙනෙව නාච්ඡිකමෙමන අපකඛිති. අඵ බො සෙට්ඨිහරියා අරොගා සමානා ජීවකස්ස කොමාරහව්වස්ස වත්තාරි සහස්සාති පාදුසී. පුත්තො “මානා මෙ අරොගාපිතා” ති² වත්තාරි සහස්සාති පාදුසී. පුණ්ණිසා “සස්සු මෙ අරොගාපිතා” ති වත්තාරි සහස්සාති පාදුසී. සෙට්ඨිගහපති “හරියා මෙ අරොගාපිතා” ති වත්තාරි සහස්සාති පාදුසී දුසඤ්ච අස්සරථඤ්ච.

21. අඵ බො ජීවකො කොමාරහව්වො තාති සොලසසහස්සාති ආදුය දුසඤ්ච දුසීඤ්ච අස්සරථඤ්ච යෙන රාජගහං තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බන යෙන රාජගහං යෙන අහස්සො රාජකුමාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා අහයං රාජකුමාරං එතදවොච: “ඉදං මෙ දෙව, පඨමකමමං සොලස- සහස්සාති දුසො ච දුසී ච අස්සරථො ච. පතිගණ්භාභු මෙ දෙවො පොසා වතික”නති. “අලං භණේ ජීවක, භුයෙභව හොභු. අම්හාකඤ්ඤෙව අනෙතපුරෙ තිවෙසනං මාපෙහී” ති. “එවං දෙවා” ති බො ජීවකො කොමාරහව්වො අහයස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුකා අනෙතපුරෙ තිවෙසනං³ මාපෙසී.

22. තෙන බො පන සමයෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස භගදදුලාබ්බාධො හොති. සාටකා ලොභිතෙන මකඛියනති. දෙවියො දිස්වා උපපණේඛනති: “උභුතී”දුති දෙවො. පුපථං දෙවස්ස උපපනං. න චිරං⁴ දෙවො විජාසිස්සතී” ති. තෙන රාජා මඛකු හොති.

23. අඵ බො රාජා මාගථො සෙතියො බිම්බිසාරො අහයං රාජකුමාරං එතදවොච: “මය්‍යං බො භණේ අහය, තාදිසො ආබ්බාධො. සාටකා ලොභිතෙන මකඛියනති. දෙවියො දිස්වා⁵ උපපණේඛනති: “උභුතී”දුති දෙවො. පුපථං දෙවස්ස උපපනං. න චිරං දෙවො විජාසිස්සතී” ති. “ඉඛ්ඝ භණේ අහය, තාදිසං වෙජ්ජං ජානාහි යො මං තිකිවච්ඡය්‍යා” ති. “අයං දෙව, අම්හාකං ජීවකො වෙජ්ජො තරුණො හදුකො. සො දෙවං තිකිවච්ඡස්සතී” ති. “තෙන හි භණේ අහය, ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙහි. සො මං තිකිවච්ඡස්සතී” ති.

1. “ආගාරිකා” ම ඡ සං. ජ වි. 2. “ආරොගාසීතාති” ම ඡ සං. PTS.
 3. “අහයස්ස රාජකුමාරස්ස අනෙතපුරෙ තිවෙසනං” ම ඡ සං.
 4. “නචිරස්සෙව” සි. PTS. 5. “මං දිස්වා” ම ඡ සං. PTS

19. ඉක්බිති ඒ සිටුබිරිද ජීවක කොමාරහව්වයාගේ විකාරය (කළ-කිරීම) සලකා “ආවාය්‍යියෙනි, ඔබ කුමක් නිසා නො සතුටු ද?” යි ජීවක කොමාරහව්වයා විචාරා ය. “පුදුමයෙකි! මේ ගෙහඹුව ඉතා ලොභ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මෑ මේ හලසුතු ගිනෙල පුලුන් රොදෙකින් ගන්වා දී ද, එහෙයිනි. මාගේ ඉතා අගනා බොහෝ බෙහෙත් ද (මෑට) වැය විය. මෝ මට යම්කිසි දෙයධර්මයක් (මිලක්) කීම දෙන්නී දැ යි මෙහි මට මේ. අදහස වී ය” යි හෙතෙමේ කී ය. “ඇදුර, අපි ගිහි ගෙයි වසන්නමෝ සකසුරුවමේ (රැක්මේ) අනුසස් දනුමහ. මේ ගිනෙල් දුසයන්ගේ ද කම්කරුවන්ගේ ද පය ගැල්වීමට හෝ පහනක් දැල්වීමේ දී වඩා කරුණ ලද්දේ හෝ යහපත් ය. ඇදුර, ඔබ නො සතුටු නො වන්න. ඔබට දියයුතු දේ නො අඩු වන්නේ ය” යි ඔ තොමෝ කීය.

20. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුබිරිදගේ සත් වසක් පැවැති හිසරුදුව එක ම නසාකමියෙන් දුරු කෙලේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද සුවපත් වූවා ජීවක කොමාරහව්වයාහට සාරදහසක් දුන්නී ය. පුත්‍රයා ද “මාගේ මවු නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් දුන්නේ ය. යෙහෙළිය “මගේ නැන්දෑ නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් දුන්නී ය. සිටුගැහැවි තෙමේ “මගේ බිරිද නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් ද දුසයකු ද දුසියක ද අශ්වරථයක් ද දුන්නේ ය.

21. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ සොළොස් දහසක් දසසාත් දුසියත් අශ්වරථයත් ගෙණ රජගහනුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙලින් රජගහනුවරට ගොස් අහය රාජකුමාරයා වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “දේවයන් වහන්ස, රන් සොළොස් දහසක් ද දුසයෙක් ද දුසියක් ද අශ්වරථයක් ද යන මෙතෙක් මගේ පළමු වෙදකමෙන් ලැබුනේ ය. දේවයන් වහන්සේ මා වැඩු පොසාවතික මිලයට මෙය පිළිගන්නා සේක්වා” යි අහයරාජකුමාරයාහට කීයේ ය. “සගය ජීවකය, කම් නැත. මේ තට ම මේවා. අපගේ ම නුවර තුළ ගෙයක් ගොඩ නගව” යි. “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ අහයරාජකුමාරයාහට පිළිවදන් දී ඇතුල්නුවර ගෙයක් ගොඩ නැංවී ය.

22. ඒ කාලයෙහි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිමබ්බසාර රජුහට භගදුරා-බාධය වේ. සඵ ලෙසින් තැවරුණේ වේ. බිසෝවරු දෑක “දුන් රජ තෙමේ උතුනි මේ. රජුට ඔසප් උපන. නො බෝ කලකින් රජ තෙමේ වදන්නේ ය” යි වෙහෙසක්. (කවටබස් කියත්.) එසින් රජ තෙමේ මංකු (=තෙද රහිත ව ලජ්ජිත) වේ.

23. එකල්හි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිමබ්බසාර රජ තෙමේ අහයරාජ-කුමාරයාහට “සගය අහය, මට මෙබඳු රොගයෙක් වේ. සඵ ලෙසින් වැකී යයි. බිසෝවරු දෑක ‘දුන් රජ තෙමේ මල්වර ඇත්තේ වේ. රජුට ඔසප් උපන. රජ තෙමේ නොබෝ කලකින් වදන්නේ ය’ යි කවටකම් කෙරෙත්. “සගය, අහය, යමෙක් මට පිළියම් කරන්නේ ද, එබඳු වෙදකු දනුව” යි රජතෙමේ කීයේ ය. “දේවයන් වහන්ස, අපගේ මේ ජීවක වෙද තෙමේ තරුණ ය. හදු ය. කලණ ගුණ ඇත්තේ ය.” හෙතෙමේ දේවයන් වහන්සේට පිළියම් කරන්නේ ය.” (රජතෙමේ) “සගය අහය, එසේ නම් ජීවක වෙදට අණ කරව. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය” යි කී ය.

24. අඵ බො අනගො රාජකුමාරො ජීවකං කොමාරහව්වං ආණාපෙසි:
 “ගච්ඡ හණෙ ජීවක, රාජානං තිකිච්ඡාහි” ති. “ඵචං දෙවො” ති බො
 ජීවකො කොමාරහව්වො අනගං රාජකුමාරං පටිසසුඤ්ඤා නබෙන
 නෙසජ්ජං ආදාය යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිලිබ්බාරො තෙනුපසඛකමි.
 උපසඛකමිඤ්ඤා රාජානං මාගධං සෙනියං බිලිබ්බාරං ඵතදවොච: “ආබාධං¹
 දෙව, පසාමො” ති.

25. අඵ බො ජීවකො කොමාරහව්වො රඤ්ඤො මාගධං සෙනියං
 බිලිබ්බාරං හගජ්ජලාබාධං ඵකෙනෙච ආලෙපෙන අපකඛිති. අඵ බො
 රාජා මාගධො සෙනියො බිලිබ්බාරො අරොගො සමානො පඤ්ඤා ඉඤ්ඤානි
 සබ්බාලඛකාරං භුසාපෙඤ්ඤා² ඔමුඤ්ඤාපෙඤ්ඤා පුඤ්ඤං කාරාපෙඤ්ඤා ජීවකං
 කොමාරහව්වො ඵතදවොච: “ඵනං හණෙ ජීවක, පඤ්ඤානා ඉඤ්ඤානා
 සබ්බාලඛකාරං භුසං ගොඤ්ඤා” ති. “අලං දෙව, අධිකාරං මෙ දෙවො
 සරඤ්ඤා” ති. “තෙන හි හණෙ ජීවක, මං උපට්ඨන. ඉඤ්ඤානා පඤ්ඤා
 පඤ්ඤා සඛකමි” නති³. “ඵචං දෙවො” ති බො ජීවකො කොමාරහව්වො
 රඤ්ඤො මාගධං සෙනියං බිලිබ්බාරං පච්චස්සොසි.

26. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහිකං සෙට්ඨිකං සත්තවස්සිකො
 සීසාබාධො භොති. ඛන්ධ මහනා මහනා දිසාපාමොකඛා වෙජ්ජා ආගන්ථා
 නාසකංසු අරොගං කාඤ්ඤා. ඛන්ධං භිරඤ්ඤා අදාය අගමංසු. අපි ච
 වෙජ්ජෙහි පච්චකඛානො භොති. ඵකච්ච වෙජ්ජා ඵචමාහංසු: “පඤ්ඤාමං
 දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති” ති. ඵකච්ච වෙජ්ජා ඵචමාහංසු:
 “සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති” ති.

27. අඵ බො රාජගහිකං නෙගමං ඵතදහොසි: “අයං බො
 සෙට්ඨිගහපති ඛන්ධාරො⁴ රඤ්ඤො වෙච නෙගමංසු ච. අපි ච වෙජ්ජෙහි
 පච්චකඛානො. ඵකච්ච වෙජ්ජා ඵචමාහංසු: ‘පඤ්ඤාමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති
 කාලං කරිස්සති’ ති. ඵකච්ච වෙජ්ජා ඵචමාහංසු: ‘සත්තමං දිවසං
 සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. අයංසු රඤ්ඤො ජීවකො වෙජ්ජා
 තරුණො හදුකො. යනන්ත මයං රාජානං ජීවකං වෙජ්ජං යාවෙය්ජාම
 සෙට්ඨිං ගහපතිං තිකිච්ඡාහි” නති.

28. අඵ බො රාජගහිකො නෙගමො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො
 බිලිබ්බාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්ඤා රාජානං මාගධං සෙනියං
 බිලිබ්බාරං ඵතදවොච: “අයං දෙව, සෙට්ඨිගහපති ඛන්ධාරො දෙවස්ස
 වෙච නෙගමංසු ච. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චකඛානො. ඵකච්ච වෙජ්ජා
 ඵචමාහංසු: ‘පඤ්ඤාමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. ඵකච්ච
 වෙජ්ජා ඵචමාහංසු: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සති’ ති.
 සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙඤ්ඤා සෙට්ඨිං ගහපතිං තිකිච්ඡාහි” නති
 අඵ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිලිබ්බාරො ජීවකං කොමාරහව්වං
 ආණාපෙසි: “ගච්ඡ හණෙ ජීවක, සෙට්ඨිං ගහපතිං තිකිච්ඡාහි” ති.

1. “ආබාධං නෙ” ම ඡ සං. 2. “භුසාපෙඤ්ඤා” ම ඡ සං. PTS, ජ ඹ.
 3. “භිකුඤ්ඤාසඛකමි” ම ඡ සං. PTS.
 4. “ඛන්ධාරො” ම ඡ සං. PTS.

24. ඉක්බිති අභයරාජකුමාර තෙමේ “සගය, ජීවකය, රජුට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහච්චියාට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහච්චි තෙමේ අභයරාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී බෙහෙතක් නියතුල බහා ගෙණ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස් මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, රොගය බලමු” යි කීයේ ය.

25. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහච්චි තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ භගඤ්චරාබාධය එක ම ආලෙපයකින් බැහැර කෙළේ ය. එකල්හි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ තීරොග වූයේ පන්-සියයක් අභනන් සියලු අබරණින් සරසවා, (නැවත) මුදවා පොට්ටනියක් කරවා ජීවකකොමාරහච්චි හට “සගය ජීවකය, මේ පන්සියයක් අභනන්ගේ සියලු අබරණ තුට වේවා” යි කීයේ ය. ජීවක තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, (මෙයින් මට) කුම් නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අධිකාරය (ශ්‍රේණි) ක්‍රියාව සිහි කෙරෙත්වා” යි කී ය. “ජීවකය, එසේ නම් මටත් බුද්ධිප්‍රමුඛ-සඛසයාටත් උපසථාන කරව”. දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහච්චි තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

26. එකල්හි රජගහනුවර වැසි සිටුහු හට සන් අවුරුද්දක සිට පැවැති හිස රුදාවෙක් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් සුවපත් කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ අවුරන් - ගෙණ ගියහ. තව ද වෙදන් විසින් ප්‍රතික්‍ෂේප කරණ ලද්දේ වේ. ඇතැම් වෙද්ද “සිටුගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය” යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්ද “සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය” යි මෙසේ කීහ.

27. ඉන් පසු රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි සමූහයාට “මේ සිටුගැහැටි තෙමේ රජුට ද කෙළෙඹි සමූහයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. එහෙත් වෙදන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙද්ද ‘සිටු ගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්ද ‘සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. රජුගේ මේ ජීවක වෙද තෙමේ තරුණ ය. හදු ය. අපි සිටු ගැහැටියාහට පිළියම් කරන්නට රජුගෙන් ජීවක වෙද ඉල්ලන්නෙමු නම් යෙහෙකැ” යි සිත් වි ය.

28. ඉක්බිති රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි ගණයා මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස්, “දෙවයන් වහන්ස, මේ සිටු ගැහැටි තෙමේ දෙවයන් වහන්සේට ද කෙළෙඹි ගණයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. තවද වෙදන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙද්ද ‘සිටුගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්ද ‘සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. දෙවයන් වහන්සේ සිටුගැහැටියාට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදට අණ කෙරෙත්වා” යි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට කී ය. එකල්හි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, යව. සිටුගැහැටියාහට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහච්චිහට අණ කෙළේ ය.

29. “එවං දෙවො” ති බො ජීවකො කොමාරභවෙචා රඤ්ඤා මාගබ්ඤ්ඤා සෙතියඤ්ඤා බිලිඛිසාරඤ්ඤා උපිසුඤ්ඤා යෙන සෙට්ඨි ගහපති තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිඤ්ඤා සෙට්ඨිඤ්ඤා ගහපතිඤ්ඤා විකාරං සලලකෙඛිඤ්ඤා සෙට්ඨිං ගහපතිං එතද්දෙවොච: “සවාහං තං ගහපති, අරොගාපෙය්‍යං¹, කිං මෙ අඤ්ඤා දෙය්‍යධමමො” ති. “සබ්බං සාපතෙය්‍යඤ්ඤා නෙ ආචරිය, හොදු. අතඤ්ඤා නෙ දුසො” ති. “සකඛිඤ්ඤාසි උත නිං ගහපති, එකෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සකෙකාමහං ආචරිය, එකෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සකඛිඤ්ඤාසි උත නිං ගහපති, දුතියෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සකෙකාමහං ආචරිය, දුතියෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සකඛිඤ්ඤාසි උත නිං ගහපති, උතතානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සකෙකාමහං ආචරිය, උතතානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති.

30. අඵ බො ජීවකො කොමාරභවෙචා සෙට්ඨිං ගහපතිං මඤ්ඤාකෙ නිපජ්ජාපෙඤ්ඤා මඤ්ඤාකෙන² සමබ්බිඤ්ඤා සීසච්ඡ්‍රිං එලෙඤ්ඤා³ සිබ්බනිං⁴ විතාමෙඤ්ඤා දො පාණකෙ නීහරිඤ්ඤා ජනඤ්ඤා⁵ දසෙසසි: “උසෙසය්‍යාඵ⁶ ඉමෙ දො පාණකෙ එකං බුද්දකං එකං මහලලකං. යෙ තෙ ආචරියා එවමාහංසු: ‘උඤ්ඤාමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිඤ්ඤාති’ ති, තෙහායං මහලලකො පාණකො දිට්ඨො. උඤ්ඤාමං දිවසං සෙට්ඨිඤ්ඤා ගහපතිඤ්ඤා මත්ථලුඛිතං පරියාදිසිඤ්ඤාති. මත්ථලුඛිතඤ්ඤා පරියාදනා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිඤ්ඤාති. සුදිට්ඨො තෙහි ආචරියෙහි. යෙපි තෙ ආචරියා එවමාහංසු: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිඤ්ඤාති’ ති, තෙහායං බුද්දකො පාණකො දිට්ඨො. සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිඤ්ඤා ගහපතිඤ්ඤා මත්ථලුඛිතං පරියාදිසිඤ්ඤාති. මත්ථලුඛිතඤ්ඤා පරියාදනා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිඤ්ඤාති. සුදිට්ඨො තෙහි ආචරියෙහි” ති. සිබ්බනිං සමපට්ඨාදෙඤ්ඤා⁷ සීසච්ඡ්‍රිං සිබ්බෙඤ්ඤා⁸ ආලෙපං අදාසි.

31. අඵ බො සෙට්ඨිගහපති සත්තාහඤ්ඤා අච්චයෙන ජීවකං කොමාර-භවං එතද්දෙවොච: “නාහං ආචරිය, සකෙකාමි එකෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. තනු මෙ නිං ගහපති, උපිසුඤ්ඤා: “සකෙකාමහං ආචරිය, එකෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සවාහං ආචරිය, උපිසුඤ්ඤා. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං සකෙකාමි එකෙන උසෙසන සත්ත මාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “තෙන හි නිං ගහපති, දුතියෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජාහි” ති.

32. අඵ බො සෙට්ඨි ගහපති සත්තාහඤ්ඤා අච්චයෙන ජීවකං කොමාර-භවං එතද්දෙවොච: “නාහං ආචරිය, සකෙකාමි දුතියෙන උසෙසන සත්ත මාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. තනු මෙ නිං ගහපති, උපිසුඤ්ඤා: “සකෙකාමහං ආචරිය, දුතියෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සවාහං ආචරිය, උපිසුඤ්ඤා. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං⁹ සකෙකාමි දුතියෙන උසෙසන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “තෙන හි නිං ගහපති, උතතානො සත්ත මාසෙ නිපජ්ජාහි” ති.

1. “සමෙ නිං ගහපති අරොගො භවෙය්‍යාසි” ම ඡ සං.
 ,, “සවාහං තං ගහපති අරොගං කරෙය්‍යං” සි.
 2. “මඤ්ඤාකෙ” ම ඡ සං. PTS. 3. “උපපාටෙඤ්ඤා” ම ඡ සං.
 4. “සිබ්බනිං” ම ඡ සං. PTS. ,, “උපපලෙඤ්ඤා” PTS.
 5. “මභාජනඤ්ඤා” ම ඡ සං. 6. “උසෙසය්‍යා” ම ඡ සං.
 6. “උසෙසය්‍යා” PTS. 6. “උසෙස” සි 7. “සමපට්ඨාදෙඤ්ඤා” ම ඡ සං.
 8. “සිබ්බෙඤ්ඤා” ම ඡ සං. 9. “නාහං ආචරිය” ම ඡ සං. PTS.

29. “දෙවයන් වහන්ස එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගධෙඤ්චර වූ සෙතිය බිමිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිටුගැහැවියා වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුගැහැවියාගේ රොගය සලකා “ගැහැවිය, ඉදින් මම ඔබ නිරොග කරන්නෙමි නම්, මට දිය යුතු දෙය කුමක් වන්නේ ද” යි සිටුගැහැවියාට කීයේ ය. “ආදුර, සියලු සමපත් ඔබට වේවා. මමත් ඔබට දාසයෙක් වෙමි”. “ගැහැවිය, සත්මසක් එක් ආලයකින් හොවින්ට ඔබ සමන් ද?” “ආදුර, සත්මසක් එක් ආලයකින් හොවින්ට මම සමන් වෙමි”. “ගැහැවිය, සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට ඔබ සමන් ද?” ආදුර, සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට මම සමන් වෙමි.” “ගැහැවිය, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට ඔබ සමන් ද?” “ආදුර, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට මම පොහොසත් වෙමි”.

30. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුගැහැවියා ආදක හොවා ආද හා බාද භිසෙහි සිටිය පලා හිස් බැඳුම (තුන් සතිය) වෙන් කොට (හිස් කබල ගලවා) පණුවන් දෙදෙනකුත් බැහැර කොට ජනයාට දක්වී ය: “එකකු කුඩා වූ ද එකකු මහත් වූ ද මේ පණුවන් දෙදෙනා බලවූ යම් ඒ ආදුරු කෙනෙක් ‘සිටුගැහැවි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ මහත පණුවා පස්වන දිනයෙහි සිටුගැහැවියාගේ හිස්මුල් (මොලය) කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැවි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ආදුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය. යම් ඒ ආදුරු කෙනෙක් ‘සිටුගැහැවි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ කුඩා පණුවා සත්වන දිනයෙහි සිටුගැහැවියාගේ හිස්මුල් කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැවි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ආදුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය” යි හිස්මැස්ම (හිස්කබල පෙර සේ ම) සතී කොට හිසේ සිටිය මසා ආලේපයක් දුන්නේ ය.

31. ඉක්බිති සිටුගැහැවි තෙමේ සන්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහව්වයාහට “ආදුර සත්මසක් එක්ආලයකින් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි” යි කීයේ ය. “ගැහැවිය, තෙපි මට ‘ආදුර, සත්මසක් එක්ආලයකින් හොවින්ට මම සමන් වෙමි’ යි ප්‍රතිඥ නො කලහු ද?” “ආදුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥ කෙලෙමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් සත්මසක් එක් ආලයකින් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි. “එසේ නම්, ගැහැවිය, ඔබ දෙවන ආලයෙන් සත්මසක් හොවිනු මැනවැ” යි කී ය.

32. ඉක්බිති සිටු ගැහැවි තෙමේ සන්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහව්වයාහට “ආදුර, සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි” යි කීයේ ය. “ගැහැවිය, තෙපි මට ආදුර, මම සත්මසක් දෙවන ආලයෙන් හොවින්ට හැක්කෙමි” යි ප්‍රතිඥ නුදුනහු ද?” “ආදුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥ දුනිමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් දෙවන ආලයෙන් සත්මසක් හොවින්ට මම අසමන් වෙමි”. “එසේ නම්, ගැහැවිය ඔබ උඩුකුරු ව සත්මසක් හොවිනු මැනවැ” යි කීය.

33. අඵ බො සෙට්ඨි ගහපති සත්තාහසස අව්වයෙන ජීවකං කොමාර-
 හව්වං එතදවොච: “නාහං ආචරිය, සකෙකාමි උත්තානො සත්තමාසෙ
 නිපජ්ජිතු” නති. “නනු මෙ කුං ගහපති පටිසසුණි: සකෙකාමහං ආචරිය,
 උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති. “සච්චාහං ආචරිය පටිසසුණිං.
 අපාහං මරියාමි, නාහං සකෙකාමි උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු” නති.
 “අහඤ්චතං ගහපති, න වදෙයාං, එත්තකමපි කුං න නිපජ්ජෙය්‍යාසි.
 අපි ව පටිගච්චවාසි මයා ඤාතො: ‘තීඨි සත්තාහෙති සෙට්ඨි ගහපති
 අරොගො හවිසසනි’ ති. උට්ඨෙති ගහපති, අරොගො’සි. ජානාති¹ කිං
 මෙ දෙය්‍යධමෙමා” ති. “සබ්බං සාපතෙය්‍යඤ්ච තෙ ආචරිය, හොතු. අහං
 ව තෙ දුසො” ති. “අලං ගහපති, මා මෙ කුං සබ්බං සාපතෙය්‍යං අදුසි.
 මා ව මෙ දුසො, රඤ්ඤා සත්තසහසසං දෙති මයහං සත්තසහසසං” නති. අඵ
 බො සෙට්ඨි ගහපති අරොගො සමානො රඤ්ඤා සත්තසහසසං අදුසි ජීවකසස
 කොමාරහව්වසස සත්තසහසසං.

34. තෙන බො පත සමයෙන බාරාණසෙය්‍යකසස සෙට්ඨිපුත්තසස
 මොකඛචිකාය කීලනනසස අන්තගණධාබාධො හොති, යෙන යාගු’පි
 පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං
 ගච්ඡති. උච්චාරොපි පසසාවොපි න පගුණො. සො තෙන කීසො හොති
 ලුබ්බො දුබ්බණෙණා උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣතගත්තො.

35. අඵ බො බාරාණසෙය්‍යකසස සෙට්ඨිසස එතදහොසි: “මයහං
 බො පුත්තසස තාදිසො² ආබාධො යෙන යාගු’පි පීතා න සමමා පරිණාමං
 ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පසසා
 වො’පි න පගුණො. සො තෙන කීසො ලුබ්බො දුබ්බණෙණා උපපණ්ඩුපප-
 ඤ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣතගත්තො. යත්තනාහං රාජගහං ගන්තො රාජානං
 ජීවකං වෙජ්ජං යාවෙය්‍යං පුත්තං මෙ තිකීච්ඡිතු” නති.

36. අඵ බො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨි රාජගහං ගන්තො යෙන
 රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො රාජානං
 මාගධං සෙතියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “මයහං බො දෙව, පුත්තසස
 තාදිසො ආබාධො, යෙන යාගු’පි³ පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති.
 හත්ත’මපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පසසාවො’පි න
 පගුණො. සො තෙන කීසො ලුබ්බො දුබ්බණෙණා උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො
 ධම්නිසජ්ඣතගත්තො. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙතු පුත්තං මෙ
 තිකීච්ඡිතු” නති.

37. අඵ බො රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාර-
 හව්වං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ හණෙ ජීවක, බාරාණසිං. ගන්තො බාරාණසෙ-
 ය්‍යකං සෙට්ඨිපුත්තං තිකීච්ඡාහි” ති. “එවං දෙවා” ති බො ජීවකො
 කොමාරහව්වො රඤ්ඤා මාගධසස සෙතියසස බිම්බිසාරසස පටිසසුතො
 බාරාණසිං ගන්තො යෙන බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුත්තො තෙනුපසඛකමි.
 උපසඛකමිතො බාරාණසෙය්‍යකසස සෙට්ඨිපුත්තසස විකාරං සලලකෙඛතො
 ජහං උසසාරෙතො තිරොකරණිං⁴ පරිකඛිපිතො එමෙහ උපනිබ්භිතො⁵
 හරියං පුරතො ධපෙතො උදරච්ඡිටිං උප්පාටෙතො අන්තගණසිං නිහරිතො
 හරියාය දසෙසසි: “පසස තෙ සාමිකසස ආබාධං. ඉමිතා යාගු’පි පීතා න
 සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්ත’මපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති.
 උච්චාරො’පි පසසාවො’පි න පගුණො. ඉමිතා’යං කීසො ලුබ්බො දුබ්බණෙණා
 උපපණ්ඩුපපණ්ඩුකජාතො ධම්නිසජ්ඣතගත්තො” ති. අන්තගණසිං විනි-
 වෙඨෙතො අන්තාති පටිපටෙසෙතො උදරච්ඡිටිං සිබ්බෙතො ආලෙපං අදුසි.

1. ජානාසි. ● ඡ සං. 2. “කිදිසො” P₁T S. 3. “යාගුපි” P T S.
 4. “නිරො කරණියං” P T S. ● ඡ සං. ජ පි. ම හු ප.
 5. “උබ්බෙතො” P T S. ● ඡ සං.

33. ඉක්බිති සිටුගාභාවි තෙමේ සන්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරභවවයාහට “ආදුර, සන්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට මම අසමන් වෙමි” යි කියේ ය. “ගාභාවිය, තෙපි මට ‘ආදුර, සන්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට මම සමන් වෙමි’ යි පිළින කෙලෙහි ද නො කෙලෙහි ද?” “ආදුර, සැබව. මම පිළින කෙලෙමි. එතෙක් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් මම සන් මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට අසමන් වෙමි”. “ගාභාවිය, මම මෙය නො කියෙමි නම්, තෙපි මෙපමණකුත් නො හොවින්නහු ය. එසේ නමුත් ‘සති තුණකින් සිටුගාභාවි තෙමේ නිරොග වන්නේ ය’ යි මා විසින් පලමු කොට ම දන්නා ලද්දෙහි ය. ගාභාවිය, නැහී සිටුව. නිරොග වෙහි ය. මාහට දිය යුතු දේ කිමැ යි දනුව”. “ආදුර, සියලු සමපන් ඔබට වේවා. මම ද ඔබගේ දුසයෙක් වෙමි”. “ගාභාවිය, කම් නැත. මාහට සියලු සමපන් නො දෙව. මා හට දුසයෙක් ද නො වෙව. රජුට ලක්ෂයක් ද මට ලක්ෂයක් ද දෙව” යි. කී ය. එකල්හි සිටු ගාභාවි තෙමේ නිරොග වූයේ රජුට ලක්ෂයක් ද ජීවක කොමාරභවවයාට ලක්ෂයක් ද දුන්නේ ය.

34. එකල්හි බරණැස්නුවර සිටුපුතුවට කරණම් පැනීමෙන් ක්‍රීඩා කරද්දී බඩවැල ගැට ගැසීමෙන් හටගත් රොගයෙක් වේ. ඒ ආබාධය කරණ කොට (ඔහු) පානය කළ කැඳ ද මනා කොට දිරවීමට නො යෙයි. අනුභව කළ බත් ද මනා කොට නො දිරයි. මලමුත්‍ර ද ස්වභාවයෙන් පහ වීමෙන් (ඔහුට) නැත. එසින් හෙතෙමේ වැරුණේ වියලුනේ දුෂිණි ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි.

35. ඉක්බිති බරණැස් සිටුවට “යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බත් මනා කොට නො දිරා ද, මලමුත්‍ර ද ස්වභාවයෙන් පහ නො වේ ද, මාගේ පුත්‍රයාට එබඳු රොගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එසින් වැරුණේ වියලුනේ දුෂිණි ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි. මම රජගහ-නුවරට ගොස් මාගේ පුතුවට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙද රජුගෙන් ඉල්ලන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වි ය.

36. ඉක්බිති බරණැස් සිටු තෙමේ රජගහනුවරට ගොස් මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බත් මනා කොට නො දිරා ද, මලමුත්‍රත් පහ නො වේ ද, මාගේ පුතුවට එබඳු වූ රොගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එසින් වැරුණේ වියලුනේ දුෂිණි ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ පුතුවට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදට අණ කෙරෙන්නවා” යි කීය.

37. එකල්හි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, බරණැස්ට යව. ගොස් බරණැස්සිටුපුතුවට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරභවවයාහට අණ කෙලේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරභවව තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දී බරණැස්ට ගොස් බරණැස්සිටුපුත් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ බරණැස්-සිටුපුතුවගේ රොගය සලකා ජනයා බැහැර කරවා තිරයකින් වට කොට ඔහු කණුවක බැඳ බිරිඳ ඉදිරියෙහි සිටුවා බඩ සිවිය උපුටා අතුණුගැටය බැහැර කොට “තීගේ සැමියාගේ රොගය බලව” යි බිරිඳට දක්වී ය. “මේ රොගයෙන් පානය කළ කැඳ ද මනා කොට නො දිරයි. අනුභව කළ බත් ද මනාකොට නො දිරයි. මලමුත්‍රත් පහ නො වේ. මෙසින් මෙතෙමේ වැරුණේ වියලුනේ දුෂිණි ඇත්තේ උපන් පඬු පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ” යි (කියා) අතුණුගැටය උනා හැර නැවත අතුණු ඇතුල් කොට බඩසිවිය මසා ආලෙපයක් දුන්නේ ය.

38. අඵ ඛො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුතො න චිරසෙසව අරොගො අතොසී. අඵ ඛො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨී “පුතො මෙ අරොගා-පිතො” ති ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස සොලසසහස්සාති පාදුසී. අඵ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙවො තාති සොලසසහස්සාති. ආදුය පුනදෙව රාජගං ඵලවාගඤ්ඡී.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො¹ පඤ්ඤානස්ස ඵණ්ඤුරොගා-බාධො හොති. ඛණ්ණ මහනතා මහනතා දිසාපාමොකඛා වෙජ්‍යා ආගන්ඨා නාසකඛිංසු අරොගං කාඛුං. ඛණ්ණං භිරඤ්ඤං ආදුය අගමංසු. අඵ ඛො රාජා ඵඤ්ඤො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස සනතිකෙ දුතං ටාහෙසී: “මයං ඛො තාදිසො ආබාධො. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්‍යං ආණාපෙභු. සො මං තිකිච්ඡස්සති” ති.

40. අඵ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාර-හවෙව ආණාපෙසී: “ගච්ඡ හණෙ ජීවක, උඤ්ඤතිං ගන්ඨා රාජානං ඵඤ්ඤානං තිකිච්ඡාති” ති. “ඵවං දෙවො” ති ජීවකො කොමාරහවෙවො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ඵට්ඨස්සුඤ්ඤා උඤ්ඤතිං ගන්ඨා යෙන රාජා ඵඤ්ඤො තෙභුපසඛිකමී. උපසඛිකමිඤ්ඤා රඤ්ඤො ඵඤ්ඤානස්ස ටිකාරං සලලකෙඛිඤ්ඤා රාජානං ඵඤ්ඤානං ඵතදවොච: “සප්පිං දෙව, තිප්පච්ඡස්සාමි². තං දෙවො පිච්ඡස්සති” ති. “අලං හණෙ ජීවක, යං තෙ සකකා විනා සප්පිනා අරොගං කාඛුං, තං කරොති. ජෙගුච්ඡං මෙ සප්පි. ඵට්ඨකකුල” ති.

41. අඵ ඛො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස ඵතදහොසී: “ඉමස්ස ඛො රඤ්ඤො තාදිසො ආබාධො න සකකා විනා සප්පිනා අරොගං කාඛුං. යනභුනාහං සප්පිං තිප්පවෙය්‍යං කසාවචණ්ණං කසාවගඤ්ඤං කසාවරස” ති. අඵ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙවො නානාහෙසඤ්ඤා සප්පිං තිප්පච්ඡ කසාව-චණ්ණං කසාවගඤ්ඤං කසාවරසං.

42. අඵ ඛො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස ඵතදහොසී: “ඉමස්ස ඛො රඤ්ඤො සප්පි පිනං ඵරිණාමෙනං උඤ්ඤකං දස්සති. වණ්ඤායං රාජා සාතාපෙය්‍යාපි³ මං. යනභුනාහං ඵට්ඨවෙවච ආපුච්ඡෙය්‍ය” ති.

43. අඵ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙවො යෙන රාජා ඵඤ්ඤො තෙභුපසඛිකමී. උපසඛිකමිඤ්ඤා රාජානං ඵඤ්ඤානං ඵතදවොච: “මයං ඛො දෙව, වෙජ්‍යා නාම තාදිසෙන මුහුතෙන මුලාති උඤ්ඤරාම. තෙසජ්ජාති සංභරාම. සාධු දෙවො⁴ වාහනාගාරෙසු ව ඤාරෙසු ව ආණාපෙභු: ‘යෙන වාහනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාහනෙන ගච්ඡතු. යෙන ඤාරෙන ඉච්ඡති, තෙන ඤාරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති තං කාලං ඵච්ඡතු’ ති.

44. අඵ ඛො රාජා ඵඤ්ඤො වාහනාගාරෙසු ව ඤාරෙසු ව ආණාපෙසී: “යෙන වාහනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාහනෙන ගච්ඡතු. යෙන ඤාරෙන ඉච්ඡති, තෙන ඤාරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ඵච්ඡතු” ති.

1. සී. “උඤ්ඤතිං රඤ්ඤො”
 2. “සප්පිං දෙසී. සප්පිං දෙව තිප්පච්ඡස්සාමි” ම ජ සං. 3. “සාතාපෙය්‍යාපි” P T S.
 4. සාධු මෙ දෙවො සී මු.

38. ඉක්බිති බරණැස්සිටුපුත් තෙමේ නොබෝ කලකින් ම නිරෝග වූයේ ය. අනතුරු ව බරණැස්සිටු තෙමේ “මාගේ පුත්‍රයා නිරෝග කරණ ලද්දේය” යි ජීවක කොමාරහව්වයාහට සොළොස් දහසක් දුන්නේ ය. ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ සොළොස් දහස ගණ නැවත රජගහ නුවරට පෙරලා ගියේ ය.

39. එකල්හි පජ්ජාන රජහට පාණ්ඩුරොහාඛාධයෙක් වේ. ඉතා උසස් බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් නිරෝග කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ අමුරන් ගණ ගියහ. ඉක්බිති පජ්ජාන රජතෙමේ “මට මේබඳු ආබාධයෙක් වේ. දෙව තෙමේ ජීවක වෙදුට අණ කෙරේවා. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය” යි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත දූතයකු යැවී ය.

40. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජතෙමේ “සගය ජීවකය, උදෙහියට යව ගොස් පජ්ජාන රජුට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්වයාහට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දී උදෙහියට ගොස් පජ්ජාන රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹී පජ්ජාන රජුගේ රෝගය සලකා “දෙවයන් වහන්ස, ගිනෙල් මුසු බෙහෙතක් පිසන්නෙමි. රජතෙමේ එය පානය කරන්නේ දෑ” යි පජ්ජානරජුගෙන් ඇසී ය. “සගය ජීවකය, කම් නැත. යම් ලෙසකින් ගිනෙල් නැති ව නිරෝග කරන්නට ඔබට හැක්කේ නම් එසේ කරව. මාහට ගිනෙල් අප්‍රිය ය. පිළිකුල් ය”.

41. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයාහට “ගිනෙල් නැති ව නිරෝග කරන්නට නො හැක්කේ ය. මේ රජුට (ඇත්තේ) එබඳු ආබාධයෙකි. මම කසට පැහැ ඇති කසට ගද ඇති කසටරස ඇති ගිනෙල් බෙහෙතක් පිසන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ නොයෙක් බෙහෙතින් යුත් කසාවන් වූ කසට ගද ඇති කසට රස ඇති ගිනෙල් බෙහෙතක් පිසී ය.

42. අනතුරු ව ජීවක කොමාරහව්වයාහට “මේ රජුට පානය කළ ගිනෙල් පැසවන්නේ නැලී (ඔක්කාරය) උපදවන්නේ ය. මේ රජු තෙමේ වණ්ඩ ය. මා මැරවීය හැක්කේ ය. මම පළමු කොට ම විවාරන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

43. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ පජ්ජාන රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹී “දෙවයන් වහන්ස, අපි වෙදහු වූ කලී (යම් බඳු නැකැත් සුදුසු නම්) එබඳු නැකැත් මුල් උදුරා ගණුම්හ. බෙහෙත් එකතු කරමිහ. එහෙයින් වාහනාගාරයන්හි ද, ද්වාරයන්හි ද “ජීවකයා යම් වාහනයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ වාහනයෙන් යේවා. යම් ද්වාරයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ ද්වාරයෙන් යේවා. යම් කලෙක (යනු) කැමැති ද, එකල්හි යේවා. යම් කලෙක පිවිසෙනු කැමැති ද එකල්හි පිවිසේවා” යි දෙවයන් වහන්සේ අණ කෙරෙත්වා” යි පජ්ජානරජුට කී ය.

44. ඉන් පසු පජ්ජාන රජු තෙමේ “යම් වාහනයකින් ජීවක තෙමේ යනු කැමැති වේ ද, ඒ වාහනයෙන් යේවා. යම් දොරටුවකින් (යනු) කැමැති වේ ද, ඒ දොරටුවෙන් යේවා. යම් කලෙක (යනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි යේවා. යම් කලෙක (පිවිසෙනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි පිවිසේවා” යි වාහනාගාරයන්හි ද ද්වාරයන්හි ද අණ කරවී ය.

45. තෙන ඛො ජන සමයෙන රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස භද්දවනිකා නාම භජීතිකා පඤ්ඤාසයොජනිකා හොති. අථ ඛො ජීවකො කොමාර-භවෙවා රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස සපපිං¹ උපනාමෙසි: “කසාවං දෙවො පිචතු” ති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා රාජානං පඤ්ඤානං සපපිං පායෙකා භජීසාලං ගන්තවා භද්දවනිකාය භජීතිකාය නගරමහා නිපපති.

46. අථ ඛො රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස තං සපපි පිතං පරිණාමෙනනං උද්දෙකං අදුසි. අථ ඛො රාජා පඤ්ඤානො මනුසෙස්ස එතදවොච: “දුට්ඨන භණේ, ජීවකෙන සපපි පාසිකො’මහි. තෙන හි භණේ, ජීවකං වෙජ්ජං විචිනථා” ති. “භද්දවනිකාය දෙව, භජීතිකාය නගරමහා නිපපතිතො” ති.

47. තෙන ඛො ජන සමයෙන රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස ඛාභො නාම දුසො සට්ඨියොජනිකො හොති අමනුසෙස්සන ජාතො². අථ ඛො රාජා පඤ්ඤානො කාකං දුසං ආණාපෙසි. “ගච්ඡ භණේ කාක, ජීවකං වෙජ්ජං නිවහෙනහි: ‘රාජා තං ආචරිය නිවහනාපෙති’ ති. එතෙ ඛො භණේ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා වස්ස කිඤ්චි පටිග්ගහෙසි” ති.

48. අථ ඛො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරභවිචං අනතරාමග්ගෙ කොසමඛියං සමභාවෙසි පාතිරාසං කරොන්තං. අථ ඛො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරභවිචං එතදවොච: “රාජා තං ආචරිය, නිවහනාපෙති” ති “ආගමේහි භණේ කාක, යාව භුඤ්ජාමි³. හඤ්ඤ භණේ කාක, භුඤ්ජස්සු” ති. “අලං ආචරිය, රඤ්ඤාමහි ආණ්ඨෙතො, එතෙ ඛො භණේ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා වස්ස කිඤ්චි පටිග්ගහෙසි” ති.

49. තෙන ඛො ජන සමයෙන ජීවකො කොමාරභවෙවා නබෙන හෙසජ්ජං ඔලුමෙපනා ආමලකඤ්ච බාදති. පාතීයඤ්ච පිචති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභවෙවා කාකං දුසං එතදවොච: “හඤ්ඤ භණේ කාක, ආමලකඤ්ච බාද. පාතීයඤ්ච පිචස්සු” ති. අථ ඛො කාකො දුසො “අයඤ්ච ඛො වෙජ්ජා ආමලකඤ්ච බාදති. පාතීයඤ්ච පිචති. න අරහති කිඤ්චි පාපකං හොතු” නති උපසිඝාමලකඤ්ච බාදි. පාතීයඤ්ච අපාසි. තස්ස තං උපසිඝාමලකං බාසිතං තජෙථච තිච්ජාරෙසි.

50. අථ ඛො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරභවිචං එතදවොච: “අජ්ඣ මෙ ආචරිය, ජීවිත” නති. “මා භණේ කාක, භාසි. කිඤ්චච අරොගො භවිස්සසි. රාජා ව. වණේකා සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි මං. තෙනාහං න නිවහනාමි” ති භද්දවනිකං භජීතිකං කාකස්ස නීය්‍යාදෙකා යෙන රාජගහං තෙන පකකාමි. අනුජුබ්බෙන යෙන රාජගහං⁴ යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිමබිසාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිකවා රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිමබිසාරස්ස එතමත්ථං ආරොවෙසි. “සුට්ඨු භණේ ජීවක, අකාසි යං සි⁵ න නිවහෙනා’. වණේකා සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි ත” නති.

51. අථ ඛො රාජා පඤ්ඤානො අරොගො සමානො ජීවකස්ස කොමාරභවිචස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “ආගච්ඡතු ජීවකො. වරං දුස්සාමි” ති. “අලං අයෙය්‍යා⁶. අබ්බකාරං මෙ දෙවො සරතු” ති.

1. “කං සපපිං” 2. “පටිච්චජානො” ම ඡ සං. PTS.
 3. “යාව භුඤ්ජාමි.” ම ඡ සං. PTS. 4. “යෙන රාජා” ම ඡ සං.
 5. “යමපි” ම ඡ සං. PTS 6. “අලං දෙව” සි.

45. එකල්හි පඤ්ඤාන රජුගේ හඳුවනිකා නම් ඇතින්න දවසකට පණස් යොදුනක් යන ගමන් වේග ඇත්තී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාර-හව්ව තෙමේ පඤ්ඤාන රජුට “දෙවයන් වහන්සේ කෂාය පානය කරණ සේක්වා” යි කසට පැනැති ගිනෙල් බෙහෙත එළවී ය. ජීවක කොමාර-හව්ව තෙමේ පඤ්ඤාන රජුට ගිනෙල් බෙහෙත පොවා ඇත්හලට ගොස් හඳුවනී ඇතින්න පිට නැගී නුවරින් පලා ගියේ ය.

46. එවිට පඤ්ඤාන රජුට පානය කල ඒ ගිනෙල් බෙහෙත පැසවන්නේ තැලි ඉපදවී ය. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජු තෙමේ “සගයෙනි, දුෂට වූ ජීවකයා පිසින් ගිනෙල් පොවන ලද්දේ වෙමි. සගයෙනි, එබැවින් ජීවක වෙද සොයවු” යි මිනිසුන්ට කියේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, හඳුවනී ඇතින්න පිට නැගී නුවරින් පැන ගියේ ය” යි ඔහු කීහ.

47. එකල්හි පඤ්ඤාන රජුගේ අමනුෂ්‍යයකු නිසා උපන් කාක නම් දස තෙමේ දවසකට සැට යොදුන් යන ගමන් වේග ඇත්තේ වේ. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජු තෙමේ “කොළ කාකය, ‘ආවාය්‍යීයෙනි, රජු තෙමේ ඔබ නවත්වා’ යයි ජීවක වෙද නවතව. කොළ කාකය, මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මායා ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගනුම” යි කාකදසයාහට අණ කෙළේ ය.

48. ඉක්බිති කාක දස තෙමේ අතරමග කොසඹෑ නුවර දී උදසන අහර ගන්නා ජීවකයා දුටුයේ ය. එකල්හි කාක දස තෙමේ “ආවාය්‍යීයෙනි, රජු තෙමේ ඔබ නවත්වා” යයි ජීවක කොමාරහව්වයාහට කියේ ය. “කොළ කාකය, අනුභව කරමි. ඒ තාක් බලාපොරොත්තු වෙව. කොළ කාකය, තෝ ද අනුභව කරව”. ආවාය්‍යීයෙනි, කමි නැත. ‘කාකය මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මායා ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගනුම’යි රජු විසින් අණ කරණ ලද්දෙමි වෙමි”යි කාකදසයා කී ය.

49. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ නියගින් බෙහෙතක් ඔබා ගෙණ නෙල්ලි ද කසී. පැන් ද බොයි. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වතෙමේ “කොළ කාකය, නෙල්ලි ද කව. පැන් ද බොව”යි කාකදසයාට කී ය. ඉක්බිති කාක දස තෙමේ “මේ වෙද නෙල්ලි ද කසී. පැන් ද බොයි. කිසි නපුරක් වන්නට යුතු නො වේ ය”යි නෙල්ලි ගෙතියෙන් අඩක් ද කෑයේ ය. පැන් ද බිවේ ය. ඔහු විසින් කන ලද ඒ නෙල්ලි පලව එ වෙලේම ඔහුට පිරෙක කෙළේ ය.

50. එවිට කාකදස තෙමේ “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, මාගේ ජීවිතය රැකේද”යි ජීවකකොමාරහව්වයාගෙන් ඇසී ය. “කොළ, කාකය, බිය පත් නොව. තෝත් නිරෝග වන්නෙහි ය. රජු තෙමේ ද නිරෝග වන්නේ ය. වණක වූ ඒ රජුතෙමේ මා මරවන්නේ ද වේ. එහෙයින් මම නො නවතිමි” යි හඳුවනිකා ඇතින්න කාකදසයාට භාර දී රජගහ නුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙලින් රජගහනුවරට ගියේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිඞ්ඞසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිඞ්ඞසාර රජුට මේ වග සැලකෙළේ ය. රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, යම් හෙයකින් නො නැව-තුනෙහි ද එහෙයින් යහපතක් කෙළෙහි ය. (නැවතුනෙහි නම්) වණක වූ ඒ රජුතෙමේ තා මරවන්නේ ය.”යි කී ය.

51. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජු තෙමේ නිරෝග වූයේ “ජීවක තෙමේ පැමිණේවා. වරයක් දෙන්නෙමි” යි ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත දූතයකු යැවී ය. “ආවාය්‍යීය, කමි නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අධිකාරය (=ප්‍රභූත ක්‍රියාව) සිහි කෙරෙත්වා” යි කියා යැවී ය.

52. තෙන බො ජන සමයෙන රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං උප්පන්නං හොති බහුන්තං¹ දුස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගානං බහුන්තං දුස්සයුගසතානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං අගගඤ්ඤ සෙට්ඨඤ්ඤ මොක්ඛඤ්ඤ උත්තමඤ්ඤ පචරඤ්ඤ. අථ බො රාජා පඤ්ඤාතො තං සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං ජීවකස්ස කොමාර-හච්චස්ස පාගෙසි.

53. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහච්චස්ස එතදහොසි: “ඉදං බො මෙ සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං රඤ්ඤ පඤ්ඤාතෙන පතීතං බහුන්තං දුස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගානං බහුන්තං දුස්සයුගසතානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං අගගඤ්ඤ සෙට්ඨඤ්ඤ මොක්ඛඤ්ඤ උත්තමඤ්ඤ පචරඤ්ඤ. නසීමං² අඤ්ඤ කොචී පච්චාරහතී අඤ්ඤත්‍ර තෙන භගවතා අරහතා සමමා සම්බුද්ධෙන, රඤ්ඤ වා මාගධෙන සෙතියෙන බිම්බිසාරෙනා”ති.

54. තෙන බො ජන සමයෙන භගවතො කායො දෙසාභීසනො හොති. අථ බො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමනෙතසි: “දෙසාභීසනො බො ආනන්ද නථාගතස්ස කායො. ඉච්ඡතී නථාගතො විරෙචනං පාතු”නති.

55. අථ බො ආයස්මා ආනන්දො යෙන ජීවකො කොමාරහච්චො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො ජීවකං කොමාරහච්චං එතදවොච: “දෙසාභීසනො බො ආට්ඨිසො ජීවක, නථාගතස්ස කායො. ඉච්ඡතී නථාගතො විරෙචනං පාතු”නති. “තෙන හි භනෙත ආනන්ද, භගවතො කායං කත්ථාහං සිනෙහෙථා” ති.

56. අථ බො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො කායං කත්ථාහං සිනෙහෙතො යෙන ජීවකො කොමාරහච්චො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො ජීවකං කොමාරහච්චං එතදවොච “සීතීඤ්ඤො බො ආට්ඨිසො ජීවක, නථාගතස්ස කායො, යස්ස’ද්‍යතී කාලං මඤ්ඤසී” ති.

57. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහච්චස්ස එතදහොසි: “න බො මෙ තං පතීරුපං, යො’හං භගවතො ඔලාරිකං විරෙචනං දදෙය්‍ය”නති. තිණ්ඤ්ඤ උප්පලහන්තී නානාභෙසජ්ජෙහි පරිභාවෙතො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො එකං උප්පලහන්තං භගවතො උප්පනාමෙසි: “ඉමං භනෙත භගවා පඨමං උප්පලහන්තං උප්පිඛිසතු. ඉදං භගවන්තං දසකඛතතුං විරෙචෙස්සතී” ති. දුතියං උප්පලහන්තං භගවතො උප්පනාමෙසි: “ඉමං භනෙත භගවා දුතියං උප්පලහන්තං උප්පිඛිසතු. ඉදං භගවන්තං දසකඛතතුං විරෙචෙස්සතී”ති. තතියං උප්පලහන්තං භගවතො උප්පනාමෙසි: “ඉමං භනෙත භගවා තතියං උප්පලහන්තං උප්පිඛිසතු. ඉදං භගවන්තං දසකඛතතුං විරෙචෙස්සතී තී එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං භවිස්සතී” ති. අථ බො ජීවකො කොමාරහච්චො භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං දදො භගවන්තං අභීවාදෙතො පදකඛිණං කතො පකකාමි.

1. “බහුන්තං” ම ඡ සං. 2. “නසීමං” ම ඡ සං.

52. එකල්හි පඤ්ඤානරජුනට බොහෝ වසන්තයන්ට බොහෝ වසන්ත යුග්මයන්ට බොහෝ සිය ගණන් වසන්තයුග්මයන්ට බොහෝ දහස් ගණන් වසන්තයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වසන්තයුග්මයන්ට අග්‍ර වූ ද ශ්‍රේණි වූ ද මුඛ්‍ය වූ ද උතුම් වූ ද ප්‍රචර වූ ද සිව්වයසකවසන්තයුග්මයක් ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජතෙමේ ඒ සිව්වයසකවසන්තයුග්මය ජීවක කොමාර-හව්වනට යැවී ය.

53. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයානට “පඤ්ඤාන රජු විසින් මා වෙත එවූ සිව්වයසකවසන්තයුග්මය බොහෝ වසන්තයන්ට බොහෝ වසන්ත යුග්මයන්ට බොහෝ සියගණන් වසන්තයුග්මයන්ට බොහෝ දහස්ගණන් වසන්තයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වසන්තයුග්මයන්ට අග්‍ර ද වේ. ශ්‍රේණි ද වේ. මුඛ්‍ය ද වේ. උතුම් ද වේ. ප්‍රචර ද වේ. භාග්‍යවන් වූ අසීන් වූ සමසක්සමුද්ධා වූ ඒ තථාගතයන් වහන්සේ හෝ මගධේශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු හෝ හැර අන් කිසිවෙක් මේ වසන්තයුග්මයට සුදුසු නොවේ”යි මේ සිත විය.

54. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් කිපීමෙන් පිහින වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් අනද තෙරුන් ඇමැතු සේක: “ආනන්දය, තථාගතයන්ගේ ශරීරය දෙස් අධික වූයේ වේ. තථාගත තෙමේ විරෙක බෙහෙතක් පාතය කරන්නට කැමැති”යි වදාළ සේක.

55. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්දසථවිරයන් වහන්සේ ජීවක කොමාර-හව්වයා වෙත ගියහ. ගොස් ඇවැන ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් කිපීමෙන් පිහින වේ. තථාගතයන් වහන්සේ විරෙක බෙහෙතක් පාතය කරන්නට කැමැති සේකැ”යි ජීවක කොමාරහව්වයානට කීහ. “ආනන්ද සථවිරයන් වහන්ස, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය කිහිප දිනක් තෙල් පොවා මොළොක් කරණ සේක්වා”යි හෙතෙම කී ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ කිහිප දිනක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් කොට ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියහ. ගොස් “ඇවැන, ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් වූයේය. දැන් යමකට කල් සලකන්නෙහි නම් මේ ඒ විරෙක බෙහෙත දීමට කල් වේ යැ යි ජීවකකොමාරහව්වයානට දැන්වූහ.

57. එවිට ජීවක කොමාරහව්වයානට “මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැනී වූ විරෙක බෙහෙතක් දෙන්නෙමි නම්, මට ඒ සුදුසු නොවේ”යි සිත් වී ය. එසේ සිතා උපුල්මිටි තුණක් නොයෙක් බෙහෙත් ගල්වා ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පළමුවන උපුල්මිටිය සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දස-වරක් විරෙක කරන්නේ ය” යි එක් උපුල් මිටියක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දෙවන උපුල් මිටිය සිඹිනා සේක් වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරෙක කරන්නේයැ”යි දෙවන උපුල් මිටිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තෙවන උපුල්මිටිය සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරෙක කරන්නේ ය” යි තෙවන උපුල් මිටිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස් වරක් විරෙක වන්නට බෙහෙත් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

58. අථ ඛො ජ්වකස්ස කොමාරහච්චස්ස බ්භිද්ධාරකොට්ඨකා නිකඛ්-
 නානස්ස එතද්දහොසි: “මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං දිනනං,
 දෙසාභීසනො නථාගතස්ස කායො, න භගවනං සමතිංසකඛ්ඛනුං
 විරෙචෙස්සති. එකුනතිංසකඛ්ඛනුං භගවනං විරෙචෙස්සති. අපි ච භගවා
 විරිතො නහාසිස්සති. නහානං භගවනං සකිං විරෙචෙස්සති. එවං
 භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං භවිස්සති”ති.

59. අථ ඛො භගවා ජ්වකස්ස කොමාරහච්චස්ස චෙතසා චෙතො-
 ජරිචිතකකමඤ්ඤාය ආයසමනං ආනන්දං ආමනොසි: “ඉධානන්ද, ජ්වකස්ස
 කොමාරහච්චස්ස බ්භිද්ධාරකොට්ඨකා නිකඛ්ඛනාස්ස එතද්දහොසි: ‘මයා ඛො
 භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං දිනනං, දෙසාභීසනො නථාගතස්ස කායො,
 න භගවනං සමතිංසකඛ්ඛනුං විරෙචෙස්සති. එකුනතිංසකඛ්ඛනුං
 භගවනං විරෙචෙස්සති. අපිච භගවා විරිතො නහාසිස්සති. නහානං
 භගවනං සකිං විරෙචෙස්සති. එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං
 භවිස්සති’ ති. තෙන භානන්ද, උණේහාදකං ජට්ඨියාදෙහි” ති. “එවං
 භනෙත” ති ඛො ආයසමා ආනන්දො භගවතො ජට්ඨියුචා උණේහාදකං
 ජට්ඨියාදෙසි.

60. අථ ඛො ජ්වකො කොමාරහච්චො යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමි,
 උපසඛිකමිචා භගවනං අභිවාදෙචා එකමනං තිසීදි. එකමනං
 තිසීනො ඛො ජ්වකො කොමාරහච්චො භගවනං එතද්දවොච: “විරිතො
 භනෙත භගවා”ති. “විරිතො”මහි ජ්වකා”ති. “ඉධ මයං භනෙත බ්භිද්ධාර-
 කොට්ඨකා නිකඛ්ඛනාස්ස එතද්දහොසි: ‘මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය
 විරෙචනං දිනනං, දෙසාභීසනො නථාගතස්ස කායො, න භගවනං
 සමතිංසකඛ්ඛනුං විරෙචෙස්සති. එකුනතිංසකඛ්ඛනුං භගවනං විරෙ-
 චෙස්සති. අපි ච භගවා විරිතො නහාසිස්සති. නහානං භගවනං සකිං
 විරෙචෙස්සති. එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං භවිස්සති’ ති. නහායදු
 භනෙත භගවා. නහායදු සුගතො” ති. අථ ඛො භගවා උණේහාදකං
 නහාසි. නහානං භගවනං සකිං විරෙචෙසි. එවං භගවතො සමතිංසාය
 විරෙචනං අහොසි.

61. අථ ඛො ජ්වකො කොමාරහච්චො භගවනං එතද්දවොච: “යාව
 භනෙත භගවතො කායො ජකතනො හොති, අලං නාව යුසපිණ්ඛි-
 පාතෙනා”ති¹.

1. “අභං නාව යුස පිණ්ඛිපාතෙනාති” සී මු.
 ,, “අලං යුස පිණ්ඛිපාතෙනාති” සී.

58. ඉක්බිති බිහිදොරොටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාර-හව්වහට “මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් අසික වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙක වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරන්නාහ. ස්නානය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය වන්නේය” යි මේ සිත විය.

59. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරහව්වයාගේ අදහස (තමන්) සිහින් දෑහ “ආනන්දය, මෙහි බිහිදොරොටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්වයාහට ‘මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දෙස් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙවනය වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක. ස්නානය කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය වන්නේ ය’ යන සිත් වී ය යි වදාරා ආයුෂමත් අනදනෙරුන් ඇමතු සේක: “ආනන්දය, එසේ නම් උණුදිය පිළියෙල කරව” යි. “සවාමීනි, එසේය” යි ආයුෂමත් ආනන්ද සඵචිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී උණුදිය පිළියෙල කළහ.

60. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ “සවාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විරෙක කල සේක් ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “ජීවකය විරෙක කලෙම් වෙමි.” “සවාමීනි, මෙහි පිටදොරොටුවෙන් නික්-මෙන්නා වූ මට “මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දෙස් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙවනය වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක. ස්නානය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙවනය වන්නේ ය” යි මේ අදහස වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල-කෙළේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උණුදිය ස්නානය කල සේක. ස්නානය කලා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වී ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සමනිස් විරෙවනයක් විය.

61. අනතුරුව ජීවක කොමාරහව්වතෙමේ “සවාමීනි, යම්තාක් කලකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය ප්‍රකෘතිස්වභාවය ඇත්තේ වේ ද, ඒ තාක් කල් සිතිල වූ ආහාර සුදුසු ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය.

62. අඵ බො භගවතො කායො න චිරසෙසව ජකතනො අහොසි. අඵ බො ජීවකො කොමාරභවෙව, නා සිවෙය්‍යකං දුස්සයුගං ආදාය යෙන භගවා නෙත්‍රපසඛකමි. උපසඛකමිචා භගවනං අභිවාදෙඤා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිනො බො ජීවකො කොමාරභවෙව, භගවනං එකදවොව: “එකාහං භනො, භගවනං වරං යාවාමි” ති. “අනිකකනනවරා බො ජීවක, තථාගතා” ති. “යඤච භනො, කප්පති යඤච අනවප්ප” ති. “චදෙති ජීවකා” ති. “භගවා භනො, පංසුකුලිකො භික්ඛු-සඤ්ඤා ව. ඉදං මෙ භනො, ‘සිවෙය්‍යකං දුස්සයුගං රඤ්ඤ පප්පොතොති ජනිතං බහුනං දුස්සානං බහුනං දුස්සයුගානං බහුනං දුස්සයුගසතානං බහුනං දුස්සයුගසහසානං බහුනං දුස්සයුගසනසහසානං අගඤච සෙට්ඨඤච මොක්ඛඤච උතනමඤච පවරඤච. පතිගණනාභු මෙ භනො, භගවා සිවෙය්‍යකං දුස්සයුගං. භික්ඛුසඤ්ඤා ව ගහපති විචරං අනුජානාතු” ති. ජට්ඨගතෙසි භගවා සිවෙය්‍යකං දුස්සයුගං.

63. අඵ බො භගවා ජීවකං කොමාරභවෙව ධම්මියා කථාය සන්දසෙසසි. සමාදපෙසි. සමුනොතෙසි. සමපහංසෙසි. අඵ බො ජීවකො කොමාර-භවෙව, භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසසිතො සමාදපිතො සමුනොතජිතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසනා භගවනං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤා පකකාමි.

64. අඵ බො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං ජකරණෙ ධම්මිං කථං කඤා භික්ඛු අ.මනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගහපතිවිචරං. යො ඉච්ඡති, පංසුකුලිකො හොභු. යො ඉච්ඡති, ගහපතිවිචරං සාදියභු. ඉතරී තරෙනපහං¹ භික්ඛවෙ, සනතුට්ඨිං චණ්ණමි” ති.

65. අසෙසාසුං බො රාජගහෙ මනුස්සා “භගවතා කිර භික්ඛුනං ගහපතිවිචරං අනුඤ්ඤාන” ති. තෙ ව මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: “ඉදති බො මයං දනාති දසාම, පුඤ්ඤති කරිසාම, යතො භගවතා භික්ඛුනං ගහපතිවිචරං අනුඤ්ඤාන” ති. එකානෙතෙව රාජගහෙ බහුති විචරසහසානි උපපජ්ජංසු.

66. අසෙසාසුං බො ජාතපද මනුස්සා “භගවතා කිර භික්ඛුනං ගහපති විචරං අනුඤ්ඤාන” ති. තෙ ව මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: “ඉදති බො මයං දනාති දසාම, පුඤ්ඤති කරිසාම, යතො භගවතා භික්ඛුනං ගහපතිවිචරං අනුඤ්ඤාන” ති. ජනපදෙපි එකානෙතෙව බහුති විචර-සහසානි උපපජ්ජංසු.

67. තෙන බො පන සමයෙන සඤ්ඤා පාවාරො උපනොතො තොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාවාර” ති. කොසෙය්‍යපාවාරො උපනොතො හොති². “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොසෙය්‍ය පාවාර” ති. කොජවං උපනොතො හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොජව” ති.

පඨමකභාෂාවාරො නිට්ඨිතො

1. “ඉතරීතරෙනපහං” ම ඡ සා. P T S. “ඉතරීතරෙනභා” සි
 2. “භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං” ම ඡ සා. P T S. අ චි. ජ චි.

62. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය නොබෝ කලකින් ම පකාති ස්වභාව ඇත්තේ වී ය. නැවත ජීවක කොමාරනච්ච තෙමේ ඒ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ජීවක කොමාරනච්ච තෙමේ “ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් එක් වරයක් ඉල්ලමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙලේ ය. “ජීවකය, නාභ්‍යනවරයෝ වර ඉක්මවුවාහු ය”. “ස්වාමීනි, යමක් කැප වේ ද, යමක් නිදෙස් වේ ද, (එවද වරයක් ඉල්ලමි)”යි. “ජීවකය, කියව”. “ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පංසුකුලික වන සේක. භික්ෂුසමිස තෙමේත් පංසුකුලික වේ. ස්වාමීනි, මේ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය පස්සාන රජු විසින් මට එවන ලද්දේ ය. බොහෝ වස්සුගුත්මයන්ට බොහෝ වස්සුගුත්මයන්ට බොහෝ සියගණන් වස්සුගුත්මයන්ට බොහෝ දහස්ගණන් වස්සුගුත්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වස්සුගුත්මයන්ට අග්‍ර ද ශ්‍රේණි ද මුඛ්‍ය ද උත්තම ද පවර ද වේ. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය පිළිගන්නා සේක් වා. භික්ෂුසමිසයාට ද ගෘහපතිවීරය අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය පිළිගත් සේක.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරනච්චයාට දහමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූ සේක (එහි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. නියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද නියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ජීවක කොමාරනච්චතෙමේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පාදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

64. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මේ කාරණයෙහි දහමි කතා කොට “මහණෙනි, ගෘහපතිවීරය අනුදනම්. යමෙක් කැමැති නම්, පංසුකුලික වේවා. යමෙක් කැමැති නම්, ගෘහපතිවීරය ඉවසාවා. මහණෙනි, මම කුදු මහත් අගය ඇති යම්කිසිවකින් (ලද්දෙසින්) ම සතුටු වී ම වණිතා කරමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

65. රජගහනුවර වැසි මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගෘහපතිවීරය අනුදන්තා ලද්දේ ල”යි ඇසූහ. “යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගෘහපතිවීරය අනුදන්තා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු”යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැසියෝ වූහ. එක දවසින් ම රජගහ නුවර දී (භික්ෂුන්ට) බොහෝ දහස්ගණන් සිවුරු උපන.

66 දනවුවැසි මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගෘහපතිවීරය අනුදන්තා ලද්දේ ල”යි ඇසූහ. “යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ගෘහපතිවීරය අනුදන්තා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු”යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැසියෝ වූහ. එක දවසින් ම ජනපදයෙහි ද බොහෝ දහස් ගණන් සිවුරු උපන.

67. එකල්හි සමිසයාගට පොරෝණා සඵවක් ලැබුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පොරෝණා සඵව අනුදනම්.” පටපණ්ණසින් විසූ පොරෝණා සඵවක් ලැබුනේ ය. “මහණෙනි, පටපණ්ණ හුසින් විසූ පොරෝණා සඵව අනුදනම්.” කොඳුපලසක් ලැබුනේ ය. “මහණෙනි, කොඳුපලස අනුදනම්”යි වදාලසේක.

පලමු බණවර නිමි.

1. තෙන බො පන සමයෙන කාසිරාජා ජීවකස්ස කොමාරභවවස්ස අභිසිකාසියං¹ කම්බලං පාහෙසි උපඝ්ඤාසීනං බමමානං. අථ බො ජීවකො කොමාරභවෙවා තං අභිසිකාසියං කම්බලං ආදාය යෙන භගවා තෙනුප්-සඛකම්. උපසඛකම්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො බො ජීවකො කොමාරභවෙවා භගවන්තං එතදවොච: “අයමෙම භනෙන, අභිසිකාසියො කම්බලො කාසිරඤ්ඤ පභිනො උපඝ්ඤාසීනං බමමානො. පඨිගණ්ඨාඤා මෙ භනෙන, භගවා කම්බලං, යං මම අස්ස දීඝරන්තං භිතාය සුඛායා” ති. පටිග්ගහෙසි භගවා කම්බලං.

2. අථ බො භගවා ජීවකා කොමාරභවං බමමියා කථාය සඤ්ඤෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සමපහංසෙසි. අථ බො ජීවකො කොමාර-භවෙවා භගවතා බමමියා කථාය සඤ්ඤෙසිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජ්ඤො සමපහංසිතො උට්ඨායාසතා භගවන්තං අභිවාදෙඤා පදකම්ඤං කඤා පකකාමි.

3. අථ බො භගවා එතසම් නිදුතෙ එතසම් පඤ්ඤෙ බමමීං කථං කඤා භිකඤ්ඤා ආමනොසි: “අනුජානාමි භිකඛවෙ, කම්බල” නති.

4. තෙන බො පන සමයෙන සඛසස්ස උච්චාවචාති විවරාති උප්පජ්ජති.² අථ බො භිකඤ්ඤානං එතදහොසි: “කීන්හු බො භගවතා විවරං අනුඤ්ඤාතං කීං අනුඤ්ඤාත” නති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භිකඛවෙ, ඡ විවරාති: බොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භබ්ග” නති.

5. තෙන බො පන සමයෙන යෙ තෙ භිකඤ්ඤා³ ගහපතිවිවරං සාදියන්ති, තෙ කුකඤ්චවායන්තා පංසුකුලං ත සාදියන්ති: “එකංයෙව භගවතා විවරං අනුඤ්ඤාතං. ත ඤො”ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භිකඛවෙ, ගහපතිවිවරං සාදියන්තොන පංසුකුලමපි සාදියිඤ්ඤං. තදුභයෙනපහං භිකඛවෙ, සන්තථට්ඨීං චණ්ණෙමි” ති.

6. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භිකඤ්ඤා කොසලෙසු ජන්පදෙසු අධ්‍යානමග්ගපටිපන්නා භොනති. එකච්ච භිකඤ්ඤා සුසානං ඔකකම්ඤ්ඤ පංසුකුලාය. එකච්ච භිකඤ්ඤා නාගමෙසුං⁴. යෙ තෙ භිකඤ්ඤා සුසානං ඔකකම්ඤ්ඤ පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලාති ලභිංසු. යෙ තෙ භිකඤ්ඤා නාගමෙසුං, තෙ එවමාහංසු: “අමහාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො ඤාමහාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස ඤාමෙහ නාගමිඤ්ඤා” ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භිකඛවෙ, නාගමෙන්නානං න අකාමා⁵ භාගං දුඤ්ඤා” නති.

1. “අභිසිකාසියකං” ම ඡ සං. P T S. ඡ වී. අ වී. ම නු ට. තො වී.
 2. “උපපන්නාති භොනති” ම ඡ සං. 3. “තෙ භිකඤ්ඤා” P T S. ම නු ට
 4. “නාගමිඤ්ඤා” ම නු ට. නො වී. 5. “ආකාමා” ම ඡ සං.

1. එකල්හි කසිරජ තෙමේ ජීවක කොමාරහවචනට අඩදහසකට පොතොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) කම්බිලියක් යැවී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහවච තෙමේ පන්සියයක් අගනා වූ ඒ කම්බිලිය ගෙණ භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ වෙත එලඹියේ ය. එලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරහවචතෙමේ “සමාමිති, මාගේ අඩ දහසකට පොතොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) මේ කම්බිලිය කාසිරජු විසින් එවන ලද්දේ ය. යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිළිගැණීම මට බොහෝ කාලයක් හිත සැප පිණිස වන්නේ ද, එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මේ කම්බිලිය පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කම්බිලිය පිළිගත්තේක.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරහවචයාට දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. (එහි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. එකල්හි ජීවක කොමාරහවච තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

3. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, කම්බිලිය අනුදනිමි” යි වදාලසේක.

4. එකල්හි සමසයාට අගය ඇති නැති සිවුරු ලැබෙයි. එකල භික්ෂුන්ට ‘කවර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට සිවුරු අනුදන්තා ලද ද !කවර නො අනුදන්තා ලද ද?’ යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ. “මහණෙනි, කොමු පිලී, කපු පිලී, පට පිලී, කම්බිලි, හණවැහරි පිලී, මේ පස් නූලෙන් මුසු පිලී යන සිවුරු* සයක් අනුදනිමි”.

5. එකල්හි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එක ම සිවුරක් අනුදන්තා ලද ය. සිවුරු දෙකක් නො අනුදන්තා ලද” යි යම් ඒ භික්ෂුහු ගෘහපති විවරය ඉවසන් ද, ඒ භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ පංසුකුලය නො ඉවසන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ. “මහණෙනි, ගෘහපති විවරය ඉවසන්නහු විසින් පංසුකුලයන් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මම ඒ දෙකින් ම සතුටු වීම වණිතා කරමි”.

6. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල් දනව්වෙහි දීඝිමාගීයට පිළි-පත්තාහු වෙත්. ඇතැම් භික්ෂුහු පංසුකුල වසනු පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂුහු එය බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ය. යම් ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, අපටත් කොටසක් දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටසක් නො දෙන්නෙමු. කුමක් නිසා තෙපි බලාපොරොත්තු නො වූවහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ. “මහණෙනි, (බලාපොරොත්තු නො වන්නවුන්ට) අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි” යි.

* මෙහි “සිවුරු” යනු ‘වසනුය, එහිත් කල සිවුර’ යන අභි දෙක්හි ම යෙදේ.

7. තෙන බො පන සමයෙන සමිහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අධ්‍යානමග්ගපටිපන්නා හොනති. එකවෙව භික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු ආගමෙසු. යෙ තෙ භික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලානි ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු ආගමෙසු, තෙ එවමාහංසු: “අමහාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො තුමහාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුමෙහ න ඔක්කමිත්ථා” ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, ආගමෙනතානං අකාමා භාගං දුතු”නති.

8. තෙන බො පන සමයෙන සමිහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අධ්‍යානමග්ගපටිපන්නා හොනති. එකවෙව භික්ඛු පඨමං සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු පච්ඡා ඔක්කමිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු පඨමං සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලානි ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු පච්ඡා ඔක්කමිංසු, තෙ න ලභිංසු. තෙ එවමාහංසු: “අමහාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො තුමහාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුමෙහ පච්ඡා ඔක්කමිත්ථා” ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, පච්ඡා ඔක්කමෙනතානං¹ න අකාමා භාගං දුතු”නති.

9. තෙන බො පන සමයෙන සමිහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අධ්‍යානමග්ගපටිපන්නා හොනති. තෙ සදිසා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු පංසුකුලානි ලභිංසු. එකවෙව භික්ඛු න ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: “අමහාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො තුමහාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුමෙහ න ලභිත්ථා” ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ සදිසානං ඔක්කමෙනතානං අකාමා භාගං දුතු”නති.

10. තෙන බො පන සමයෙන සමිහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අධ්‍යානමග්ගපටිපන්නා හොනති. තෙ කතීකං කචා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව භික්ඛු පංසුකුලානි ලභිංසු. එකවෙව භික්ඛු න ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: “අමහාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො තුමහාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුමෙහ න ලභිත්ථා” ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, කතීකං කචා ඔක්කමෙනතානං අකාමා භාගං දුතු”නති.

11. තෙන බො පන සමයෙන මනුස්සා විවරං ආදය ආරාමං ආගච්ඡති. තෙ පටිග්ගාහකං අලහමානා පටිතරනති. විවරං පරිත්තං උපපජ්ජති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතං භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සමමන්තිතු: යො න ඡන්දගතීං ගච්ඡෙය්‍ය, න දෙසාගතීං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතීං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතීං ගච්ඡෙය්‍ය, ගතිතාගතිතඤ්ච ජානෙය්‍ය.”

1. “ඔක්කමෙනතානං” ම ඡ සං. P T S.

7. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ආතාමි භික්ෂුහු පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතාමි භික්ෂුහු බලාපොරොත්තු ව සිටියහ. යම් ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු බලාපොරොත්තු ව සිටියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො පැමිණියහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, බලාපොරොත්තු ව සිටින්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

8. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ආතාමි භික්ෂුහු පංසුකුල පිණිස පලමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතාමි භික්ෂුහු පසු ව පිවිසියාහු ය. යම් ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල පිණිස පලමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු පංසුකුල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු පසු ව පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂුහු නො ලැබූහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි පසු ව පැමිණියහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පසු ව පැමිණෙන්නවුන්ට අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි”.

9. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඒ භික්ෂුහු සම ව (එක් විට) පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතාමි භික්ෂුහු පංසුකුල ලැබූහ. ආතාමි භික්ෂුහු නො ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු නො ලැබූහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබුවහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සම ව පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

10. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කොසොල්දනවිවෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඒ භික්ෂුහු කතිකා කොට පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ආතාමි භික්ෂුහු පංසුකුල ලැබූහ. ආතාමි භික්ෂුහු නො ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු නො ලැබූවාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂුහු “ආවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබුවහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කතිකා කොට පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

11. එකල්හි මිනිස්සු සිවුරු ගෙණ ආරාමයට එත්. ඒ මිනිස්සු පිළිගන්නකු නො ලබන්නෝ පෙරලා ගෙණයත්. සිවුරු සවලාවයයෙන් ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යම් මහණෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, චෝෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ගත් නො ගත් දෙය දන්නේ ද, එබඳු පසහින් යුත් මහණකු සිවුරු පිළිගන්නහු කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

12. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සමමනනිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිතො ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤපෙනබ්බො: “සුණාදු මෙ භනෙන සබ්බො, යදි සබ්බස්ස පනතකලො, සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සමමනෙතය්‍ය. එසා ඤ්ඤති. සුණාදු මෙ භනෙන සබ්බො. සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සමමනති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විවරපටිග්ගාහකස්ස සමමුති, සො දුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය. සමමතො සබ්බෙත ඉත්තනාමො භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකො. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා දුණති. එවමෙතං ධාරයාමී” ති.

13. තෙන බො පන සමයෙන විවරපටිග්ගාහකා භික්ඛු විවරං පටිග්ගනෙත්වා නපෙච උජ්ඣිතා පකකමනති. විවරං නස්සති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, පඤ්චගබ්බෙහි සමනනාගතං භික්ඛුං විවරනිදහකං සමමනනිදුං: යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න දෙසාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න මොහාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න හයාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, නිභිතාතිභිතඤ්ච ජානෙය්‍ය.”

14. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සමමනනිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිතො ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤපෙනබ්බො: “සුණාදු මෙ භනෙන, සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පනතකලො, සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරනිදහකං සමමනෙතය්‍ය. එසා ඤ්ඤති. සුණාදු මෙ භනෙන, සබ්බො. සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරනිදහකං සමමනති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විවරනිදහකස්ස සමමුති, සො දුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය. සමමතො සබ්බෙත ඉත්තනාමො භික්ඛු විවරනිදහකො. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා දුණති. එවමෙතං ධාරයාමී” ති.

15. තෙන බො පන සමයෙන විවරනිදහකා¹ භික්ඛු මණ්ඩපෙපි රුක්ඛමුලෙපි තිම්බකොසෙපි විවරං නිදහනති². උඤ්ඤරෙහිපි උපචිකාහිපි ඛජ්ජනති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ භණ්ඩාගාරං සමමනනිදුං, යං සබ්බො ආකඛිති විහාරං වා අඤ්ඤොගං වා පාසාදං වා හමමිතං වා ගුහං වා.”

16. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සමමනනිතබ්බො: ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටි බලෙන සබ්බො ඤ්ඤපෙනබ්බො: “සුණාදු මෙ භනෙන, සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පනතකලො, සබ්බො ඉත්තනාමං විහාරං භණ්ඩාගාරං සමමනෙතය්‍ය. එසා ඤ්ඤති. සුණාදු මෙ භනෙන සබ්බො. සබ්බො ඉත්තනාමං විහාරං භණ්ඩාගාරං සමමනති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස විහාරස්ස භණ්ඩාගාරස්ස සමමුති, සො දුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය. සමමතො සබ්බෙත ඉත්තනාමො විහාරො භණ්ඩාගාරං. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා දුණති. එවමෙතං ධාරයාමී” ති.

1. “නිදහකො” ම ජ සං. 2 “නිදහති” ම ජ සං.

12. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: පලමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යකත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සවාමීනි, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු පිලිගන්නහු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු පිලිගන්නහු කොට සමමත කරයි යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ විවරප්‍රතිග්‍රාහකසම්මුතිය රුචි වේ නම්, හෙතෙමේ තුෂ්ණිමි-භූත වන්නේ ය. යමකුට රුචි නො වේ නම් හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සමසයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ විවරප්‍රතිග්‍රාහකයා සි සමමත කරණ ලද්දේ ය. සමසයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”යි කියා යි.

13. එකල්හි විවරප්‍රතිග්‍රාහකභික්ෂුහු සිටුරු පිලිගෙන එහි ම හැරදමා බැහැර යෙත්. සිටුරු නැසේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ. “මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ද්‍රෝණියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, තැන්පත් කල නො කල දෙය දන්නේ ද යන පසහින් යුත් මහණකු සිටුරු තැන්පත් කරන්නහු කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි”.

14. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: පලමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යකත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සවාමීනි, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු තැන්පත් කරන්නහු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු තැන්පත් කරන්නහු කොට සමමත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ සිටුරු තැන්පත් කිරීමේ සම්මුතිය රුචි වේ නම්, එ මහණ තෙමේ තුෂ්ණිමිභූත වන්නේ ය. යම් මහණකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සමසයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු තැන්පත් කරන්නේ සි සමමත කරණ ලද්දේ ය. සමසයාහට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

15. එකල්හි සිටුරු තැන්පත් කරණ භික්ෂුහු මණ්ඩපයෙහි ද රුක්මුලෙහි ද අගුවෙහි ද සිටුරු තැන්පත් කෙරෙත්. මියන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කලහ. “මහණෙනි, සමසතෙමේ වෙහෙරක් හෝ අඩ පියසි ගෙයක් හෝ සිටුරුස් ගෙයක් හෝ සදල සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යමක් කැමැති නම්, එය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි”.

16. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: ව්‍යකත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: “සවාමීනි, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සමසයාහට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සමසතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සමස තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකුහට මෙ නම් විහාරයාගේ භාණ්ඩාගාරසම්මුතිය රුචි වේ නම්, හෙතෙමේ තුෂ්ණිමිභූත වන්නේ ය. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සමසයා විසින් මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සමසයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛිසස්ස භණ්ඩාගාරෙ විවරං අගුන්තං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ච-කඛෙගති සමන්තාගතං භික්ඛුං භණ්ඩාගාරිකං¹ සමමන්තිතුං; යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න දොසාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න මොහාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න භයාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, ගුත්තාගුත්තඤ්ච ජානෙය්‍ය.” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සමමන්ති-තබ්බො: -පෙ- සමමතො සඛෙසන ඉස්සන්තාමො භික්ඛු භණ්ඩාගාරිකො. බමති සඛිසස්ස. තසමා තුණ්ති. එවමෙනං ධාරයාමී” ති.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භණ්ඩාගාරිකං චූට්ඨාපෙනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ, භණ්ඩා-ගාරිකො චූට්ඨාපෙනබ්බො. යො චූට්ඨාපෙය්‍ය, ආපනති උක්කට්ඨස්සා” ති.

19. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛිසස්ස භණ්ඩාගාරෙ විවරං උස්සන්තං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමමුඛි-භූතෙන සඛෙසන භාජෙතු” නති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො සඛෙසා² විවරං භාජෙතො කොලාහලං අකාසී. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතං භික්ඛුං විවරභාජකං සමමන්තිතුං; යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය න දොසාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න මොහාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, න භයාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය, භාජතාභාජිතඤ්ච ජානෙය්‍ය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො: -පෙ- සමමතො සඛෙසන ඉස්සන්තාමො භික්ඛු විවර-භාජකො. බමති සඛිසස්ස. තසමා තුණ්ති. එවමෙනං ධාරයාමී” ති.

21. අඵ ඛො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “කඵනනු ඛො විවරං භාජෙතබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඨමං උච්චිතිත්ථා තුලසිත්ථා වණණාවණණං කඨා භික්ඛු ගණෙත්ථා වග්ගං බ්බසිත්ථා විවරපට්ඨිංසං යපෙතු” නති.

22. අඵ ඛො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “කඵනනු ඛො සාමණේරානං විවරපට්ඨිංසො දුතබ්බො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරො-වෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සාමණේරානං උපසිංපට්ඨිංසං දුතු” නති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සකෙන භාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උත්තරන්තස්ස සකං භාගං දුතු” නති.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අතිරෙකභාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනුකෙඛපෙ දිනො අතිරෙකභාගං දුතු” නති.

25. අඵ ඛො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “කඵනනු ඛො විවරපට්ඨිංසො දුතබ්බො ආගතපට්ඨාපියා නු ඛො උදුහු යථාබ්බසී” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකලකෙ තොසෙත්ථා කුසපාතං කාතු” නති.

1. “භණ්ඩාගාරියං” ම නු ප. තො වි. අ වි.
 2. “සඛෙසා” ම ඡ සං.

17. එකල්හි සඛ්ඝයාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිටුවූ නො රුකුනක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, යමෙක් ජන්දයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, දොමුණයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, රකින නො රකින ලද්ද දන්නේ ද යන පසහින් යුත් මහණකු භාණ්ඩාගාරික කොට සමමන කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමමන කළ යුතු ය: -පෙ- සඛ්ඝයා විසින් මේ නම් ඇති මහණ තෙමේ භාණ්ඩාගාරික යයි සමමන කරණ ලද්දේ ය. සඛ්ඝයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීම්භුත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

18. එකල්හි සමමනණේ භාණ්ඩාගාරිකයා පහ කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, භාණ්ඩාගාරික තෙමේ පහ නො කට යුතු ය. යමෙක් පහකරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ” යි.

19. එකල්හි සඛ්ඝයාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිටුවූ බොහෝ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, හමු වූ සඛ්ඝයා විසින් බෙදා ගන්නට අනුදනිමි”.

20. එකල්හි සියලු සඛ්ඝ තෙමේ සිටුවූ බෙදන්නේ කළහ කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, යමෙක් ජන්දයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, දොමුණයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගනියට නො යන්නේ ද, බෙදූ නො බෙදූ දෙය දන්නේ ද යන මේ පසහින් යුත් මහණකු සිටුවූ බෙදන්නහු කොට සමමන කරන්නට අනුදනිමි”. මහණෙනි, මෙසේ සමමන කළ යුතු ය: -පෙ- සඛ්ඝයා විසින් මේ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිටුවූ බෙදන්නේ යයි සමමන කරණ ලද්දේ ය. සඛ්ඝයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීම්භුත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

21. එකල්හි සිටුවූ බෙදන මහණුන්හට “කෙසේ සිටුවූ බෙදිය යුතු ද”යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, පලමු කොට තෝරා, වටිනාකම පිරිසිදු, සම කොටස් කොට, හිඤ්ඤාත් ගණන් කොට, පොදි බැඳ, සිටුවූ කොටස් තබන්නට අනුදනිමි”.

22. එකල්හි සිටුවූ බෙදන මහණුන්හට “කෙසේ නම් හෙරණුන්ට සිටුවූ කොටස් දිය යුතු ද”යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, හෙරණුන්ට කොටස් භාගයක් දෙන්නට අනුදනිමි”.

23. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් සිය කොටස ගෙන එතෙර ව යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, එතෙර යනු කැමැත්තනුට සිය කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

24. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් වැහි කොටසකින් යුක්තව එතෙර යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, කොටසෙහි වැහි වටිනා ගණන වෙනුවට දිය යුතු කැට පිරිකර දුන්* කල්හි වැහි කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි”.

25. එකල්හි සිටුවූ බෙදන මහණුන්හට “සිටුවූ කොටස කෙසේ නම් දිය යුතු ද? ආ පිළිවෙළින් දිය යුතු ද? නොනොත් වැහිමහලු පිළිවෙළින් දිය යුතු ද”යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, උතුන ව සිටි කල්හි (සම සේ බෙදීමට සිටුවූ හෝ පුද්ගලයන් නො පොහොනා කල්හි)* සතුටු කරවා කුසපත් හෙළීම කරන්නට අනුදනිමි”යි වදාලසේක.

* උපග්‍රහය බලනු.

26. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ඡකණෙන පණ්ඩුමත්තිකාය පි විවරං රජෙනති. විවරං දුබ්බණණං හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡ රජනාති: මුලරජනං ඛකිරජනං තවරජනං පතතරජනං පුපඵරජනං ඵලරජන” නති.

27. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු සීතුද්දිකාය¹ විවරං රජෙනති. විවරං දුග්ගකිං හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනං පච්ඡං චුලලීං² රජනකුමති”නති. රජනං උතතරීයති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උතතරාලුමපං³ ඛකීතු” නති.

28. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු න ජානනති රජනං පකකං වා අපකකං වා. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ වා තබ්බිට්ඨිකාය වා ඵෙවකං දුතු”නති.

29. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු රජනං ඔරොපෙනතා කුමහිං ආවිඤ්ඤනති⁴. කුමහි පභිජ්ජති⁵. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනුඵඛකං දණ්ඩකථාලක”නති⁶.

30. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු නං රජනභාජනං න සංවිජ්ජති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනකොලුමං⁷ රජනසට”නති.

31. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පාතියාපි පතෙතපි විවරං සමදදනති⁸. විවරං පරිභිජ්ජති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනදෙණ්ණික”නති.

32. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ඡමාය විවරං පන්ථරනති. විවරං පංසුකිතං හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසන්ථරක”නති⁹. තිණසන්ථරකො උපචිකාහි බජ්ජති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විවරවංසං විවරරජ්ජ”නති. මපෙකිත ලග්ගෙතනති. රජනං උභතො ගලති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණෙණ ඛකීතු”නති. කණෙණො ජීරති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණෙණසුත්තක”නති. රජනං එකතො ගලති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමපරිවතතකං සමපරිවතතකං රජෙතුං. න ව අවජ්ජෙන ඵෙවෙ පකකමිතු”නති.

33. තෙන බො පන සමයෙන විවරං පන්ථනං හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ ඔසාදෙතු” නති.¹⁰

34. තෙන බො පන සමයෙන විවරං ඵරුසං හොති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාණිනා ආකොටෙතු”නති.

1. “සීතුද්දිකාය” ම ඡ සං. “සීතුත්තකාය” P T S. “සීතුද්දිකාය” සි
2. “චුලලී” සි මු. 3. “උතතරාඵවං” සි. “උතතරඵමපියං” අ ච. ජ ච.
4. “ආවඡ්ජනති” ම නු ප. තො ච. ජ ච. අ ච. P T S. “ආවටනති” සි.
5. “භිජ්ජති” ම ඡ සං P T S 6. “දණ්ඩකථාලක” ම ඡ සං.
7. “රජනකොලුමං” අට්ඨකථා; “රජනකොලුමං” සි මු. 8. “ඔදදනති” ම ඡ සං.
9. “සන්ථරකනති” ම ඡ සං. 10. “ඔසාරෙතුනති” ම ඡ සං. P T S.

26. එකල්හි භික්ෂුහු ගොමිත් ද පඬුවන් මැටියෙන් ද සිටුරු පඬු පොවන්. සිටුරු දුළුණි වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුල්පඬු, දඬුපඬු, පොතුපඬු, කොළපඬු, මල්පඬු, පලපඬු යන පඬු (වගී) සයක් අනුදනිමි”.

27. එකල්හි භික්ෂුහු නො පැසුනු පඬුයෙන් සිටුරු පඬු පොවන්. සිටුරු දුගඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඬු පිසන්නට උදුනක් ද පඬුසැලියක් ද අනුදනිමි.” පඬු උතුරා යෙහි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වටඅළුවක් (වට ආදරයක්) බඳින්නට අනුදනිමි”.

28. එකල්හි භික්ෂුහු “පඬු පැසුනේ ද නො පැසුනේ ද” යි නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දියෙහි හෝ නිය පිට හෝ පඬු බිත්දුවක් හෙළන්නට අනුදනිමි”.

29. එකල්හි භික්ෂුහු (සැලියෙන්) පඬු බාන්තාහු සැලිය නමත්. සැලිය බිඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඬු කිණිස්සක්, දඬුයෙන් කළ හැන්දක්, අනුදනිමි”.

30. එකල්හි භික්ෂුන්ට පඬු (බැහීමට) බඳුනක් නැත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මහපඬුසැලියක් ද පඬු කළයක් ද අනුදනිමි”.

31. එකල්හි භික්ෂුහු තැටියෙහි ද පාත්‍රයෙහි ද සිටුරු මතිත්. සිටුර ඉරෙහි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඬුමරුවක් අනුදනිමි”.

32. එකල්හි භික්ෂුහු සිටුරු බීම එලත්. සිටුරු පස් තැවරුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තණඇතිරියක් අනුදනිමි”. තණඇතිරිය වේයන් විසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි සිටුරු ලන උණදණකක් ද සිටුරු ලන රූකනක් ද අනුදනිමි”. මැදින් එල්බේ. පඬු දෙකොණින් වැහිරෙහි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොත් බඳින්නට අනුදනිමි”. කොණ දිරසි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොත්හි බඳින හුයක් අනුදනිමි”. පඬු එක් කොණකින් වැහිරෙහි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පෙරළ පෙරළා පඬු පොවන්නට ද දියබිත්දු නො සිඳුනු තෙක් බැහැර නො යන්නට ද අනුදනිමි”.

33. එකල්හි සිටුරු (අතීරජනයෙන්) කඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දියෙහි ගිල්වා තබන්නට අනුදනිමි”.

34. එකල්හි සිටුරු රළු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අතින් පෙළන්නට (පොහි කරන්නට) අනුදනිමි”.

35. එකල්හි භික්ෂුහු කඛ නො කැපූ, දන් මෙන් කහට පැහැති, සිවුරු දරන්. මිනිස්සු “(මොහු) කාමහොනී වූ ගිහිනි සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඤ්ඤ කෙරෙත්. දෙස් කියත්. “මහණෙනි, නො කැපූ සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචැන්වේය” යි වදාලසේක.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට දක්ෂිණාගිරියේ බලා වාරිකාවෙහි වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පලලින් මහමියර බැන්ද වූ අතරතුර කුඩාමියර බැන්ද වූ සතරහන්දි බැන්ද වූ මගධකෛත්‍රය දුටුසේක. දැක, “ආනන්දය, තෙපි සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පලලින් බැදි මහමියර ඇත්තා වූ අතරතුර බැදි කුඩා මියර ඇත්තා වූ බඳනා ලද සතරහන්දි ඇත්තා වූ මගධකෛත්‍රය දුටුහු දැ” යි ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන් විමාල සේක. “සමාමිති, එසේ ය” “ආනන්දය, තෙපි භික්ෂුන්ට මෙබඳු වූ සිවුරු (සිවුරු මෙසේ කපා මැසීම) විධාන කරන්නට උත්සාහවත් වනු ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උත්සාහවත් වෙමි” යි පිළිවදන් දුන්හ.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට නැවත රජගහනුවරට පෙරලා වැඩි සේක. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්දසභ්වරියන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂුන්ට සිවුරු විධාන කොට දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතා එලඹියහ. එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා විසින් විධාන කරණ ලද සිවුරු බලා වදාරණ සේක්වා” යි සැලකලහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදන-යෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, යමෙක් මා විසින් සැකෙවින් කියන ලද කාරණයෙහි අභීය විහාර වශයෙන් දන්තේ ද, දිග පලල නුවා කෙලේ ද, හරස් නුවා කෙලේ ද, මනමැහිලි කෙලේ ද, කුඩා මැහිලි කෙලේ ද, වස් අත්ත කෙලේ ද, ආල අතු කෙලේ ද, ගෙලපටි ඇල්ලීම කෙලේ ද, කෙණඩ පටි ඇල්ලීම කෙලේ ද, නුවා අතු නොහොත් බාහුව මත සිටින නුවා කෙලේ ද, (මෙසේ කිරීමෙන් සිවුර) කපන ලද්දේත් සැනින් රළු වූයේත් පැවිද්දන්ට සුදුසු වූයේත් පසම්බුරන් විසින් නො පනතලද්දේත් වූයේ ද, මහණෙනි, ඒ ආනන්ද තෙමේ පණ්ඩිත වේ. ඒ ආනන්ද තෙමේ මහ නුවණැත්තේ වේ. මහණෙනි, කඛ කැපූ සහලසිවුර ද කඛ කැපූ උතුරු සහසිවුර ද කඛ කැපූ අඳනා සිවුර ද අනුදැනිමි” යි වදාල සේක.

38. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට වෙසාලි නගරය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවරටත් විසාලාමහනුවරටත් අතර වූ දීඝිමාගීයට පිලිපත් සේක් සිවුරුපොදි ඔසොවා ගත් හිසෙහි ද සිවුරැබිසි කොට කතරහි ද සිවුරැබිසි කොට උකුලෙහි ද සිවුරැබිසි කොට එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ හිස් පුරුෂයෝ ඉතා වහා විවර බහුලකිය පිණිස හැරුණාහු ය. මම භික්ෂුන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ම සිම් තබන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වි ය

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් විසාලාමහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි විසාලා මහනුවර ගොතමක වෛතාසයෙහි වැඩ වාසය කරත්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෙමන්ත සෘතු වෙති නවම් මැදින් දෙමස අතර අට දිනයෙහි ශීතරාත්‍රීන්හි හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එලිමහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති සේක් හුන් සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. පෙරයම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. මැදියම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. පස්විම යාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගි කල්හි රාත්‍රිය පාත් වූ කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිවුවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ ශාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශීතප්‍රකාශික (=පියෙවින් ම ශීතයෙන් පෙළෙන්නෝ) වූවාහු සීතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්-සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂුන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

40. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූභූමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුවේක. “මහණෙනි, මම මෙහි රජගහ-නුවරටත් විසාලාමහනුවරටත් අතර දීඝීමාගීයට පිළිපත්තෙමි, සිවුරු පොදි ඔසොවා ගත් හිසෙහි ද සිවුරැබිසි කොට, කරෙහි ද සිවුරැබිසි කොට, උකුලෙහි ද සිවුරැබිසි කොට, එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂුන් දිටිමි. දැකීමෙන් මට ‘මේ හිස් පුරුෂයෝ ඉතා ව්‍යා විවරබහුලත්වය පිණිස ගැරුණාහු ය. මම භික්ෂුන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

41. “මහණෙනි, මම මෙහි හෙමන්තසෘතුවෙහි නවම් මැදින් දෙමස අතර අටදිනයෙහි ශීතරාත්‍රීන්හි හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එලි-මහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති ව හුන්නෙමි. මට සීත නො වී ය. පෙරයම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සීත වී ය. මම දෙවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සීත නො වී ය. මැදියම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සීත වී ය. මම තෙවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සීත නො වී ය. පස්විමයාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගි කල්හි රු එලි වූ කල මට සීත වී ය. මම සිවුවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සීත නො වී ය. මහණෙනි, ඒ මට ‘මේ සාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශීත-ප්‍රකාශික වූවාහු සීතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂුන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ’ යි සිත් වී ය. මහණෙනි, මම දෙපටක් ඇති සහලසිවුර ද, එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිවුර ද, එක් පටක් ඇති අදනා සිවුර ද අනුදනිමි” යි වදාලසේක.

42. එකල්හි සවග මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරක් අනුදන්නා ලද” යි අන් තුන්සිවුරකින් ම ගමට වදිත්. අන් තුන් සිවුරකින් ම ආරාමයෙහි සිටිත්. අන් තුන්සිවුරකින් ම නැමට බසිත්. අලොප්ප වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂුහු “කෙසේ නම් සවග මහණහු වැඩි සිවුරු දරත් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද, කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

43. අඵ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී: “න භික්ඛවෙ අතිරෙකච්චරං ධාරෙතඛබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, යථා ධම්මො කාරෙතඛබ්බො” තී.

44. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො ආනන්දස්ස අතිරෙකච්චරං උප්පන්නං හොති. ආයසමා ව ආනන්දෙ නං විචරං ආයසමතො සාරිපුත්තස්ස දුකුකාමො හොති. ආයසමා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අඵ බො ආයසමතො ආනන්දස්ස එතදහොසී: “භගවතා පඤ්ඤානං: ‘න අතිරෙක ච්චරං ධාරෙතඛබ්බ’නති. ඉදං ව මෙ අතිරෙකච්චරං උප්පන්නං. අභඤ්චිමං විචරං ආයසමතො සාරිපුත්තස්ස දුකුකාමො. ආයසමා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. කථනනු බො මයා පටිපජ්ජිතඛබ්බ” නති. අඵ බො ආයසමා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසී. “කීච චිරං පනානන්ද, සාරිපුත්තො ආගච්ඡිස්සති” තී. “නචමං වා භගවා, දිවසං දසමං වා” තී.

45. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දසාගපරමං අතිරෙකච්චරං ධාරෙතු” නති.

46. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛුනං අතිරෙකච්චරං උප්පජ්ජති. අඵ බො භික්ඛුනං එතදහොසී: “කථනනු බො අතිරෙකච්චරෙ පටිපජ්ජිතඛබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අතිරෙකච්චරං විකප්පෙතු” නති.

47. අඵ බො භගවා චෙසාලියං යථාභීරතතං විහරිත්වා යෙන බාරාණසී තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන බාරාණසී තදචසරී. තනු සුදං භගවා බාරාණසීයං විහරති ඉභිපනතො මීගදයෙ.

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අනාරවාසකො ජිලෙසු හොති. අඵ බො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසී: “භගවතා තිච්චරං අනුඤ්ඤානං: ද්විගුණං සඛසාටි, එකච්චියො උත්තරාසඛගො, එකච්චියො අනාරවාසකො. අයඤ්ච මෙ අනාරවාසකො ජිලෙසු. යනනුතාහං අග්ගලං අච්ඡපෙය්‍යං, සමනතතො දුපට්ටං භවිස්සති මජ්ඣෙකි එකච්චිය” නති. අඵ බො සො භික්ඛු අග්ගලං අච්ඡපෙසී. අද්දසා බො භගවා සෙනාසන වාරිකං ආභිඤ්ඤානො තං භික්ඛුං අග්ගලං අච්ඡපෙන්නං. දිසවාන යෙන සො භික්ඛු, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කීං තං භික්ඛු කරොසී” තී. “අග්ගලං භගවා, අච්ඡපෙමි” තී. “සාධු, සාධු, භික්ඛු, සාධු බො තං භික්ඛු, අග්ගලං අච්ඡපෙසී” තී.

49. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අභතානං දුස්සානං අභතකප්පානං ද්විගුණං සඛසාටි, එකච්චියං උත්තරාසඛගං, එකච්චියං අනාරවාසකං, උතුඤ්චානං දුස්සානං චතුගුණං සඛසාටි, ද්විගුණං උත්තරාසඛගං, ද්විගුණං අනාරවාසකං, පංසුකුලෙ යාවදන්ථං. පාපණ්ණිකෙ උස්සාහො කරණීයො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අග්ගලං, තුන්තං, ඔච්චිකං, කඤ්ඤාසකං, දලභිකමම”නති.

43. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකූලහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, අතිරේක සිටුවක් (නො ඉටු නො විකැපු සිටුවක්) නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය.”

44. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේට අතිරේක සිටුවක් ලැබුනේ වේ. ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ ද ඒ සිටුව ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වේ. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වසන්. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘අතිරේක සිටුවක් නො දැරිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ ය. මට ද මේ අතිරේක සිටුවක් ලැබුනේ ය. මම ද මේ සිටුව ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වෙමි. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වසන්. මා විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද” යි මේ සිත් වී ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකූලහ. “ආනන්දය, කෙතෙක් දවසකින් ශාරීපුත්‍ර තෙමේ එන්නේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නවවැනි හෝ දසවැනි දිනයෙහි එන්නේ ය”.

45. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, දස දිනක් අවසන් කොට ඇති කාලයක් අතිරේක (වැඩි) සිටුවක් දරනට අනුදනිමි”.

46 එසමයෙහි භික්ෂූන්ට අතිරේක සිටුවක් ලැබේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට “අතිරේක සිටුවෙහි කෙසේ නම් පිළිපැදිය යුතු ද” යි සිත් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කූලහ. “මහණෙනි, අතිරේක සිටුව විකපන්නට (අනෙකකු හට භාරදෙන්නට) අනුදනිමි”.

47. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසාලාමහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට බරණැස්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩිසේක. පිළිවෙලින් වාරිකා කරණසේක් බරණැස්නුවරට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස්නුවර මෘගදාය නම් වූ ඉසිපතනයෙහි වැඩ වාසය කරන්.

48. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ අදන්‍ය සිදුරු වූයේ වේ. එවිට ඒ මහණහුට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘දෙපටක් ඇති සහලසිටුව එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිටුව එක්පටක් ඇති අදන්‍ය සිටුව’ ය යි තුන් සිටුවක් අනුදන්‍යා ලද්දේ ය. මාගේ මේ අදන්‍ය සිටුව සිදුරු වී ය. මම අණඬ ලන්නෙමි නම්, හාත්පස (වටේ) දෙපට වන්නේ ය. මැද එක්පට වන්නේ ය” යි සිත් වී ය. එකල්හි ඒ මහණතෙමේ අණඬයක් ඇල්ලී ය. සෙනාසන වාරිකාවෙහි වසින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණඬය ලන්නා වූ ඒ මහණහු දුටු සේක. දැක ඒ මහණහු වෙතට එළඹියහ. එලඹ “මහණ, නෝ කුමක් කෙරෙහි ද” යි ඒ මහණහු විචාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අණඬයක් ලමි”. “මහණ ඉතා මැනවි. මහණ, ඔබ අණඬයක් ලන්නේ යහපත් ය” වදලහ.

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අඑත් වසත්‍රයෙන් හා වරක් සේදූ වසත්‍රයෙන් කල දෙපටක් ඇති සහලසිටුව, එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිටුව, එක් පටක් ඇති අදන්‍ය සිටුව ද, පුරාණවසත්‍රයෙන් කල සිටුවටක් ඇති සහලසිටුව, දෙපටක් ඇති උතුරුසහසිටුව, දෙපටක් ඇති අදන්‍ය සිටුව ද, පංසුකුලයෙහි කැමැති පමණ පට ඇති සිටුව ද, අනුදනිමි. කඩ පිලෙන් අටුලා ගත් වසත්‍රයෙන් කල සිටුව දැරීමෙහි උත්සාහය කට යුතු ය. මහණෙනි, අණඬ ලීම, නුලෙන් එළලීම, වැටි කොට මැසීම, මුදුපත් මැසීම (කැලී පිට කැලී ඇල්ලීම), දැඩි කිරීම අනුදනිමි”.

50. අඵ බො භගවා බාරාණසියං යථාභීරතනං විහරිතො යෙන සාවතී තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන සාවතී තදචසරි. තත්‍ර සුදං භගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ.

51. අඵ බො විසාබා මිභාරමානා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උප-සඛකමිතො භගවනං අභිවාදෙතො එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසිනනං බො විසාබං මිභාරමාතරං භගවා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසි. සමාදපෙසි, සමුතෙනජෙසි, සමපහංසෙසි.

52. අඵ බො විසාබා මිභාරමානා භගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤිතා සමාදපිතා සමුතෙනජිතා සමපහංසිතා භගවනනං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භනෙන භගවා සවානනාය භතනං සද්ධිං භික්ඛුසමෙසනා” ති. අධි-වාසෙසි භගවා තුණ්ඨිනාවෙන. අඵ බො විසාබා මිභාරමානා භගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවනනං අභිවාදෙතො පදකම්ණං කතො පකකාමි.

53. තෙන බො පන සමයෙන තසසා රතතියා අච්චයෙන වාතු-ද්දිපිකො මහාමෙසො පාවසසි. අඵ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙනසි: “යථා භික්ඛවෙ, ජෙනවනෙ වසසනී, එවං වතුසු දීපෙසු වසසනී. ඔවසසාපෙඨ භික්ඛවෙ, කායං. අයං පච්ඡමකො වාතුද්දිපිකො මහාමෙසො” ති. “එවං භනෙන” ති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසසුතො නිකම්භනවිවරා කායං ඔවසසාපෙනති.

54. අඵ බො විසාබා මිභාරමානා පණීතා බාදනීයං හොජනීයං පටියාදපෙතො දුසිං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්තො කාලං ආරොවෙති: කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භතන” තනි. “එවං අයෙය” ති බො සා දුසි විසාබාය මිභාරමානුයා පටිසසුතො ආරාමං ගන්තො අදදස භික්ඛු නිකම්භනවිවරෙ කායං ඔවසසාපෙනෙන. දිසවාන “නඤ්ඤි ආරාමෙ භික්ඛු. ආච්චකා කායං ඔවසසාපෙනති” ති යෙන විසාබා මිභාරමානා තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිතො විසාබං මිභාරමාතරං එතදවොච: “නඤ්ඤෙය, ආරාමෙ භික්ඛු. ආච්චකා කායං ඔවසසාපෙනති” ති.

55. අඵ බො විසාබාය මිභාරමානුයා පණීතාය විසතනාය මෙධාවිතියා එතදහොසි: “නිසසංසයං බො අය්‍යා නිකම්භනවිවරා කායං ඔවසසාපෙනති. සායං බාලා මඤ්ඤෙසු: නඤ්ඤි ආරාමෙ භික්ඛු. ආච්චකා කායං ඔවසසා-පෙනති” ති. පුන දුසිං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්තො කාලං ආරොවෙති: කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භතන” තනි.

56. අඵ බො තෙ භික්ඛු ගතතානි සීතිං කරිතො¹ කලලකායා විවරානි ගහෙතො යථාවිහාරං පටිසිංසු.

57. අඵ බො සා දුසි ආරාමං ගන්තො භික්ඛු අපසසනති “නඤ්ඤි ආරාමෙ භික්ඛු. සුඤ්ඤෙසු ආරාමො” ති යෙන විසාබා මිභාරමානා තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිතො විසාබං මිභාරමාතරං එතදවොච: “නඤ්ඤෙය, ආරාමෙ භික්ඛු. සුඤ්ඤෙසු ආරාමො” ති.

1. “සීතිකරිතො” සි.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස්නුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් සැවැත්නුවරට වැඩියාන. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර සේනවනයෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කෙරෙත්.

51. එකල්හි මෘගාරිමාතෘ වූ විශාබා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන්නා වූ මෘගාරිමාතෘ විශාබාවට දූතාමිකතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. (ආය එහි) සමාදන් කරවූහ. නියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ.

52. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද නියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මෘගාරිමාතෘ විශාබා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග ගෙටට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිභාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෘගාරිමාතෘ විශාබා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුන්සෙනත් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය.

53. එකල්හි ඒ රූය ඉක්ම ගිය පසු සිටුවිච්චිනට එක පැහැර වස්තූ වූ මහත් මෙසයෙක් වැස්සේ ය. ඒ වේලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, ජේතවනයට වසින්නා සේ සිටුවිච්චිනෙහි වසී සි. මහණෙනි, කය තෙමටු. මේ සිටුවිච්චිනට එකපැහැර වස්තූ වූ අනතිම මහාමෙසය” යි වදාළ සේක. “සාමිනි, එසේ ය” යි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී බතා තැබූ සිටුරු ඇත්තෝ කය තෙමත්.

54. ඉක්බිති මෘගාරිමාතෘ විශාබාතොමෝ ප්‍රණීත වූ කැයුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ’ යි කල් දන්වා ලව” යි දැසියට අණ කළා ය. “ආයතීවෙනි, එසේ ය” යි ඒ දැසිය මෘගාරිමාතෘ විශාබාවට පිළිවදන් දී ආරාමයට ගොස් බැහැර කළ සිටුරු ඇති ව කය තෙමත්තා වූ භික්ෂුන් දුටුවා ය. දැක “ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති” යි (සිතා) මෘගාරිමාතෘ විශාබාව වෙත ගියා ය. ගොස් ‘ආයතීවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති’ යි මෘගාරිමාතෘ විශාබාවට කීවා ය.

55. එකල්හි පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති මෘගාරිමාතෘ විශාබාවට නිසැකයෙන් ම ආයතීයන් වහන්සේලා බැහැර කළ සිටුරු ඇති ව කය තෙමත්. ඒ මේ මෝඩ ගැණි ‘ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයන් වැස්සෙන් කය තෙමති’ යි සිතුවා ය” යි අදහස් වී ය. නැවත, “කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ’ යි කල් දන්වා ලව” යි දැසියට අණ කළා ය.

56. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු සිරුරු සිහිල් කොට සුවපත් සිරුරු ඇත්තාහු සිටුරු ගෙණ නමතමන් වසන වෙහෙරට පිවිසියාහු ය.

57. නැවත ඒ දැසිය ආරාමයට ගොස් භික්ෂුන් තො දක්කී “ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආරාමය සිස් ය” යි (සිතා) මෘගාරිමාතෘ විශාබාව වෙත ගියා ය. ගොස් මෘගාරිමාතෘ විශාබාවට “ආයතීවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආරාමය සිස් ය” යි කීවා ය.

58. අඵ බො විසාබාය මිඟාරමානුසා පණ්ණිකාය වියතනාය මෙධාවිනිසා එතදුතොසි: “නිසංසයං බො අය්‍යා ගතතාති සීනිං කරිතා කලලකායා විවරාති ගහෙත්වා යථාවිහාරං පට්ටියා. සායං බාලා මඤ්ඤිත්ථ: නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛු. සුඤ්ඤා ආරාමො” ති. පුන දුසිං ආණාපෙසි, “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්ත්වා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන නිට්ඨිතං භත්ත”න්ති.

59. අඵ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “සන්තභඵ¹ භික්ඛවෙ පත්තවිවරං. කාලො භත්තස්සා” ති. “එවං භනෙන” ති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොසුං.

60. අඵ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදය සෙස්‍යථාපී නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ඤිතං වා ඛාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ඤෙය්‍ය, එවමෙව ජෙතවනෙ අන්තර්භිතො විසාබාය මිඟාරමානුසා කොට්ඨකෙ පතුරතොසි. නිසීදි භගවා පඤ්ඤනෙත ආසිතෙ සද්ධිං භික්ඛුසමෙසන.

61. අඵ බො විසාබා මිඟාරමානා “අච්ඡරියං වත හො! අබ්භුතං වත හො! තථාගතස්ස මහිඤ්ඤිකතා මහානුනාවතා. යත්‍ර හි නාම ජණ්ණක-මනෙතසුපි ඔසෙසු වත්තමානෙසු² කට්ටිතෙතසුපි ඔසෙසු වත්තමානෙසු න හි නාම එකභික්ඛුස්සපි පාදානි වා³ විවරාති වා අලලාති හවිස්සන්ති”ති හට්ඨා උදග්ගා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසමිසං පණ්ණිතෙන බාදනීයෙන සහත්වා සන්තපෙත්වා සමපවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාපිං ඔනීතපත්තපාණිං ඵක මන්තං නිසීදි.

62. එකමන්තං නිසීන්තා බො විසාබා මිඟාරමානා භගවන්තං එතද-වොච: “අට්ඨාහං භනෙන භගවන්තං වරාති යාවාමි” ති. “අතිකකන්තවරා බො විසාබො, තථාගතා” ති. “යාති ව භනෙන කපපියාති යාති ව අන්වච්ඡාති” ති. “වදෙහි විසාබො” ති. “ඉච්ඡාමහං භනෙන සමිසස්ස යාවච්චං වසීසිකසාටිකං දුතුං, ආගන්තුකභත්තං දුතුං, ගමිකභත්තං දුතුං, ගිලානභත්තං දුතුං, ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දුතුං, ගිලානභෙසජ්ජං දුතුං, ධුට්ඨයාගුං දුතුං, භික්ඛුනීසමිසස්ස උදකසාටිකං දුතු” ති.

63. “කිං පන ත්වා විසාබො, අත්ථවසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරාති යාවසී” ති. “ඉධාහං භනෙන දුසිං ආණාපෙසි: ‘ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං. ගන්ත්වා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භත්ත’ නති. අඵ බො සා භනෙන දුසී ආරාමං ගන්ත්වා අදදස භික්ඛු නිකඛිත්තවිවරෙ කායං ඔවස්සාපෙනෙත. දිසවාන ‘නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛු. ආච්චකා කායං ඔවස්සාපෙනති’ ති යෙනාහං තෙහුපසමිකමි. උපසමිකමිත්වා මං එතදවොච: ‘නත්ථෙය්‍ය, ආරාමෙ භික්ඛු. ආච්චකා කායං ඔවස්සාපෙනති’ ති. අසුචි භනෙන නගගිං. ජෙගුච්ඡං. පටිකකුලා. ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සමිසස්ස යාවච්චං වසීසිකසාටිකං දුතුං.

64. “පුන ව පරං භනෙන ආගන්තුකො භික්ඛු න විචිකුසලො න ගොචරකුසලො කිලනෙතා පිණ්ඩාය වරති. සො මෙ ආගන්තුකභත්තං භුඤ්ඤිත්වා විචිකුසලො ගොචරකුසලො අකිලනෙතා පිණ්ඩාය වරිස්සති. ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සමිසස්ස යාවච්චං ආගන්තුකභත්තං දුතුං.

1. “සඤ්ඤඵ” ම ජ සං. 2. “පච්චකමානෙසු” ම ජ සං. P T S.
3. “පාදවා” ම ජ සං. P T S

58. එකල්හි පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට “නිසාකයෙන් ම ආයතියන් වහන්සේලා සිරුරු සිහිල් කොට සුව පත් සිරුරු ඇත්තාහු සිවුරු ගෙණ තමතමන් වසන වෙනෙරට පිවිසියෝ ය. ඒ මේ මෝඩ ගැණිය ‘ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආරාමය සි ස්ඨ’ යි සිතා ය” යි අදහස් වී ය. නැවත “කෙල්ල යව, ආරාමයට ගෙස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමයේ ය’ යි කල් දන්වා ලව” යි දුසියට අණ කලා ය.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, බතට කාලය යි. සිවුරු සකස් කර ගණිවු” යි වදාළ සේක. “සාමිනි, එසේය” යි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

60. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරායෙහි හැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුළු අතක් දිගු කරන්නා සේ දිගු කල අතක් හකුළන්නා සේ ජෙනවනයෙහි නො පෙනී ගිය සේක් මාගාරි-මාතෘ විශාඛාවගේ වාහල්කඩ පහළ වූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩහුන් සේක.

61. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛා නොමෝ “පින්වත්නි, තථාගතයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සාදාසී ඇති බව මහත් තෙදුති බව ආශාවයීයෙක. පුදුමයෙක. දණ පමණ ජල ගැල්ම පවත්නා කල්හි ද උකුළු පමණ ජලගැල්ම පවත්නා කල්හි ද එක් භික්ෂුතමකගේත් පාදයෝ හෝ සිවුරු හෝ නො තෙමුනාහු වෙත් ය” යි සතුවූ වූවා ඔදවැඩි වූවා බුද්ධිපුමුබ්භික්ෂුසංඝයා පුණ්ඩිත වූ කැ යුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සතප්පා පවරා වලඳ අවසන් කල පාත්‍රයෙන් බැහැර කල අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හී ය.

62. පසෙක හුන්නා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛා නොමෝ “සාමිනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් වර අටක් ඉල්ලමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කලා ය. “විශාඛාව, තථාගතයෝ (සත්‍රීන්ට දිය යුතු) වර ඉක්මවූවෝ ය.” “සාමිනි, යමක් කැප ද, යමක් නිදෙස් ද (එබඳු වර අටක් ඉල්ලමි.)” විශාඛාවෙහි, කියව”. “සාමිනි, මම දිවිහිමි කොට සංඝයාහට වැසිසළ දෙන්නට, ආගන්තුකබත් දෙන්නට, ගමකබත් දෙන්නට, ගිලන්බත් දෙන්නට, ගලානොපසායකබත් දෙන්නට, ගිලන්බෙහෙත් දෙන්නට, නීතිකාද දෙන්නට, මෙහෙණසහනට දියසළ දෙන්නට, කැමැත්තෙමි” යි සැලකලා ය.

63. “විශාඛාවෙනි, තී කීනම් කරුණක් දක්නී තථාගතයන් වෙතින් වර අටක් ඉල්ලවි ද?” “සාමිනි, මම මෙහි ‘කෙල්ල, යව, ආරාමයට ගෙස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමයේ’ යි කල් දන්වා ලව’ යි දුසියට අණ කෙලෙමි. ඉක්බිති සාමිනි, ඒ දුසිය ආරාමයට ගොස් බැහැර කල සිවුරු ඇති ව වැසිදියෙන් කය තෙමන්නා වූ භික්ෂුන් දුටුවා ය. දැක ‘ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයන් කය තෙමන්’ යි (සිතා) මා වෙත පැමිණියා ය. පැමිණ ‘ආයතීවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයන් කය තෙමන්’ යි මට සැලකලා ය. සාමිනි, නග්‍යනාවය නො හොබී. ලජ්ජා සහිත ය. පිළිකුල් ය. සාමිනි, මම මේ කරුණ දක්නී දිවි හිමි කොට සංඝයාහට වැසිසළ දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

64. “නැවත ද, සාමිනි, ආගන්තුකභික්ෂු තෙමේ (මෙහි) විපිත්ති දක්ෂ නො වූයේ ගොවරසානසන්ති දක්ෂ නො වූයේ විඩා පත් වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරේ. ඒ භික්ෂු තෙමේ මාගේ ආගන්තුකබත වලඳ විපිත්ති දක්ෂ (පුරුදු) වූයේ ගොවරසානසන්ති දක්ෂ වූයේ (යා යුතු නො යා යුතු තැන් දන්නේ) විඩාපත් නො වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ ය. සාමිනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සංඝයාහට ආගන්තුකබත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

65. “පුත ව පරං භනෙන, ගමිකො භික්ඛු අනන්තො භවතං පරියෙස-
මානො සත්ථා වා විහාසිස්සති. යත්ථ වා වාසං ගන්තුකාමො භවිස්සති,
තත්ථ විකාලෙ උපගච්ඡිස්සති. කිලනෙතා අද්ධානං ගමිස්සති. සො මෙ
ගමිකභවතං භුඤ්ඤිත්වා සත්ථා න විහාසිස්සති. යත්ථ වාසං ගන්තුකාමො
භවිස්සති, තත්ථ කාලෙන¹ උපගච්ඡිස්සති. අකිලනෙතා අද්ධානං ගමිස්සති.
ඉමාහං භනෙන, අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ගමික-
භවතං දද්දං.

66. “පුත ව පරං භනෙන, ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායානි හොජනානි
අලභන්තස්ස ආබාධො වා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස
මෙ ගිලානභවතං භුත්තස්ස ආබාධො නාභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා න
භවිස්සති. ඉමාහං භනෙන, අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාව-
ඡ්චං ගිලානභවතං දද්දං.

67. “පුත ව පරං භනෙන, ගිලානුපට්ඨාකො භික්ඛු අනන්තො භවතං
පරියෙසමානො ගිලානස්ස උස්සුරෙ භවතං නීහරිස්සති. භවතචෙඡදං
කරිස්සති. සො මෙ ගිලානුපට්ඨාකභවතං භුඤ්ඤිත්වා ගිලානස්ස කාලෙන
භවතං නීහරිස්සති. භවතචෙඡදං න කරිස්සති. ඉමාහං භනෙන, අත්ථවසං
සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ගිලානුපට්ඨාකභවතං දද්දං.

68. “පුත ව පරං භනෙන ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායානි හෙසජ්ජානි
අලභන්තස්ස ආබාධො වා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස
මෙ ගිලානහෙසජ්ජං පරිභුත්තං ආබාධො නාභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා න
භවිස්සති. ඉමාහං භනෙන ? අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං
ගිලානහෙසජ්ජං දද්දං.

69. “පුත ව පරං භනෙන භගවතා අකිකච්ඡෙද දසානිසංසෙ සමප-
ස්සමානෙන යාගු අනුඤ්ඤාතා. න්‍යාහං භනෙන, ආනිසංසෙ සමපස්සමානා
ඉච්ඡාමි සඛ්ඤ්ඤා යාවඡ්චං ධුවයාගුං දද්දං.

70. “ඉධ භනෙන භික්ඛුනියො අවිච්චනියා නදියා වෙසියානි සද්ධිං
නග්ගා එකතිතේ නභායනති. තා භනෙන වෙසියො භික්ඛුනියො උප්ප-
ණෙඛිසුං: කිනනු බො නාම කුමභාකං අයෙය, දහරානං දහරානං² බ්‍රහම-
වරියං විණෙණෙන ? නනු නාම කාමා පරිභුඤ්ඤිතබ්බා. යද ජණ්ණො
භවිස්සථ³, තද බ්‍රහමවරියං වරිස්සථ. එවං කුමභාකං උහො අත්ථා
පරිග්ගනීතා භවිස්සන්තී’ ති. තා භනෙන, භික්ඛුනියො වෙසියානි උප්පණෙඛිය-
මානා මඛිකු අනෙසුං. අසුචි භනෙන, මාකුගාමස්ස නග්ගියං. ජෙගුච්ඡං.
පටිකකුලං. ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි භික්ඛුනිසඛ්ඤ්ඤා
යාවඡ්චං උදකසාරිකං දද්දු” නති.

1. “කාලෙ” ම ඡ සං. 2. “දහරානා” ම ඡ සං. 3. “භවිස්සන්ති” P T S.

65. “නැවත ද ස්වාමීනි, ගමිකභික්ඛු තෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ සත්වායෙන් (=නවලම් තබයෙන්) හෝ අත්හැරෙන්නේ ය. යම් තැනෙක විසීමට යනු කැමැත්තේ හෝ වන්නේ ද, එතැනට නොකල්හි පැමිණෙන්නේ ය. විඩාපත් වූයේ මග යන්නේ ය. ඒ භික්ඛු තෙමේ මාගේ ගමිකබත වලද සත්වායෙන් නො වෙන් වන්නේ ය. යම්තැනක විසීමට යනු කැමැති වන්නේ ද, එතැනට සුදුසු කාලයෙහි පැමිණෙන්නේ ය. විඩා පත් නො වූයේ මග යන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණ දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගමිකබත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

66. “නැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බොජුන් නො ලබන්නා වූ ගිලන් මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මගේ ගිලන්බත වැලඳු ඒ භික්ඛුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගිලන්බත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

67. “නැවත ද ස්වාමීනි, ගලානොපසායකභික්ඛු තෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ ගිලනනුට ඉර නැගී කල්හි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිදීම කරන්නේ ය. ඒ ගලානොපසායකභික්ඛු තෙමේ මාගේ ගලානොපසායක බත වලද ගිලනනුට සුදුසු කාලයෙහි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිදීම නො කරන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි-ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගලානොපසායකබත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

68. “නැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බෙහෙත් නො ලබන්නා වූ ගිලන් වූ මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මාගේ ගිලන්බෙහෙත් වැලඳු ඒ භික්ඛුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාහට ගිලන්බෙහෙත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

69. “නැවත ද ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අකුකම්මද තගරයෙහි දී අනුසස්දසයක් දකිමින් කැඳ අනුදන්නා ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ අනුසස් දක්නී දිවි ඇති තාක් සම්ඝයාට නිතිකැඳ දෙනු කැමැත්තෙමි.

70. “ස්වාමීනි, මෙහි මෙහෙණහු අවිරවනීනදියෙහි වෙසඟනන් සමග නග්‍න ව එක් නොටෙහි සනාතය කෙරෙත්. ස්වාමීනි, ඒ වෙසඟතෝ මෙහෙණන්ට ‘ආයතීවෙති, ඉතා තරුණ වූ ඔබට බඹසර පුරුදු කිරීමෙන් කිනම් ප්‍රයෝජනයක් ද? කාමයෝ පරිභොග කළ යුත්තෝ නො වෙත් ද? යම් කලෙක දිරුණානු වන්නනු ද, එකල්හි බඹසරෙහි හැසිරෙවු. එසේ ඇති කල්හි ඔබ විසින් උතයාඪියෝ ම ප්‍රයෝජන ගන්නා ලද්දේ වන්නානු ය’ යි වෙහෙසුහ. ස්වාමීනි, වෙසඟනන් විසින් වෙහෙසනු ලබන ඒ මෙහෙණහු මංකු (ලජ්ජිත) වූහ. ස්වාමීනි, නග්‍නනාවය මාගමට නො කොබි. ලජ්ජා සහිත ය. පිලිකුල් ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි තෙක් මෙහෙණ සහනට දියසළ දෙනු කැමැත්තෙමි’ යි කීවා ය.

71. “කිං පන නිං විසාවෙ, ආනිසංසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරාති යාවසී” තී. “ඉධ භනෙන දීසාසු වස්සං චුත්ථා භික්ඛු ඝාමජනීං ආගච්ඡිස්සන්ති භගවන්තං දස්සන්තාය. තෙ භගවන්තං උපසඛකමිත්තා පුච්ඡිස්සන්ති: ‘ඉත්ථන්තාමො භනෙන භික්ඛු කාලකතො. තස්ස කා ගතී? කො අභිසමපරායො?’” තී. තං භගවා ව්‍යාකරිස්සන් සොතාපත්ථිඵලෙ වා සකදගාමිඵලෙ වා අනාගාමිඵලෙ වා අරහතෙන වා¹. ත්‍යාතං උපසඛකමිත්තා පුච්ඡිස්සාමි: ‘ආගතපුබ්බා නු ඛො භනෙන, තෙන අයෙයන සාවජනී’ තී. සචෙ මෙ වකකන්ති: ‘ආගතපුබ්බා තෙන භික්ඛුතා සාවජනී’ තී. නිට්ඨමෙත්ථ ගච්ඡිස්සාමි: ‘නිස්සංසයං මෙ පරිභුන්තං² තෙන අයෙයන වස්සිකසාටිකා වා ආගනතුකභන්තං වා ගමිකභන්තං වා ගිලානභන්තං වා ගිලානුපට්ඨාකභන්තං වා ගිලානභෙසජ්ජං වා ධුවයාගු වා’ තී. තස්සා මෙ තදනුස්සරන්තියා පාමුජ්ජං ජායිස්සති. පමුදිතාය පීතී ජායිස්සති. පිතමන්තාය කායො පස්සමභිස්සති. පස්සධබ්බකායා සුඛං චෙදදිස්සාමි³. සුඛිතියා වින්තං සමාධිස්සති. සා මෙ භවිස්සති ඉන්ද්‍රියභාවතා, බලභාවතා, බොජ්ඣකඛගභාවතා. ඉමාහං භනෙන ආනිසංසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරාති යාවාමි” තී.

72. “සාධු සාධු විසාවෙ, සාධු ඛො නිං විසාවෙ, ඉමං ආනිසංසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරාති යාවසී. අනුජානාමි තෙ විසාවෙ, අට්ඨ වරාති” තී.

73. අථ ඛො භගවා විසාවං මිභාරමාතරං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදී:

“යා අන්තපාතං දදති පමොදිතා සීලුපපන්තා සුගතස්ස සාවිසා,
දදති දුතං අභිභුය්‍ය මච්ඡරං⁴ සොවග්ගිකං සොකනුදං සුඛාවහං.

දිබ්බං සා ලභතෙ ආයුං ආගමම මග්ගං විරජං අනඛගණං,
සා පුඤ්ඤකාමා⁵ සුඛිතී අනාමයා සග්ගමහි කායමහි විරං පමොදති” තී.

74. අථ ඛො භගවා විසාවං මිභාරමාතරං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිතා උට්ඨායසනා පකකාමි. අථ ඛො භගවා ඵතස්මිං නිදුතෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධමමිං කථං කඬා භික්ඛු අමනෙතසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වස්සිකසාටිකං ආගනතුකභන්තං ගමිකභන්තං ගිලානභන්තං ගිලානුපට්ඨාකභන්තං ගිලාන-භෙසජ්ජං ධුවයාගු භික්ඛුනීසඛස්ස උදකසාටික” නති.

විසාධ නාණවාරං නිට්ඨිතං.

1. “අරහතඵලෙ වා” PTS. 2. “නිස්සංසයං පරිභුන්තං” සී මු.
3. “චෙදිස්සාමි” 4. “අභිභුය්‍ය මච්ඡරං” PTS.
5. “දිබ්බං බලං සා ලභතෙ” සී. ජ ච. අ ච. තො ච

71. “විශාබාවෙති, නී කිනම් අනුසසක් දක්නී තථාගතයන් වහන්සේ වෙතින් වර අට ඉල්වන්නෙහි ද?” යි අසා වදාළ සේක. “සාමිනි, මෙහි දිසාවන්හි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු පිණිස සැවැත්නුවරට පැමිණෙන්නාහු ය. ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹ ‘සාමිනි, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. ඔහුගේ ගතිය කවරී ද? පරලොව කවරේ ද?’ යි විචාරන්නාහු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂුනම) සොතාපතනිඵලයෙහි හෝ සකදගාමිඵලයෙහි හෝ අනාගාමි-ඵලයෙහි හෝ අරහත්ඵලයෙහි හෝ යි ඔහු ගැණ ප්‍රකාශ කරණ සේක. මම ඒ භික්ෂුන් වෙත ඵලඹ ‘සාමිනි, ඒ ආයතීයන් වහන්සේ පෙර සැවැත්නුවරට පැමිණි විරු ද’ යි විචාරන්නෙමි. ඉදින් ඒ මහණහු ‘සැවැත් නුවරට පැමිණි විරු ය’ යි මට කියන්නාහු නම්, ‘නිසැකයෙන් ඒ ආයතීයන් වහන්සේ විසින් මාගේ වැසිසඵ හෝ ආගන්තුකබන් හෝ ගමිකබන් හෝ ගිලන්බන් හෝ ග්ලානොපසායකබන් හෝ ගිලන්බෙහෙත් හෝ නිති කැඳ හෝ වළඳන ලද’ යි මෙහි නිශ්චයට යන්නෙමි. එය සිහි කරන්නා වූ ඒ මට ප්‍රමොදය උපදින්නේ ය. ප්‍රමුදිත වූ මට ප්‍රීතිය උපදින්නේ ය. ප්‍රීත සිත් ඇති මාගේ කය සන්සිඳෙන්නේ ය. සන්සිඳුනු කය ඇත්තී සුව විදින්නෙමි. සුව ඇත්තා වූ මාගේ සිත එකඟ වන්නේ ය. එය මට ඉන්ද්‍රියභාවතාව, බලභාවතාව, බොධියබ්‍රහ්මභාවතාව වන්නේ ය. සාමිනි, මම මේ අනුසස දක්නෙමි තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්ලමි” යි කිවු ය.

72. “විශාබාව, ඉතා යහපතී. විශාබාව, නී මේ අනුසස් දක්නී තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්වන්නෙහි ද, ඒ යහපතී. විශාබාව, තිට වර අට අනුදකිමි” යි වදාළ සේක.

73. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෘගාරිමානා විශාබාවට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමෝදන් කළ සේක:

“සුගතයන් වහන්සේගේ සීලසම්පන්න වූ යම් ශ්‍රාවිකාවක් ප්‍රමුදිත වූවා ආහාරපාන දේ ද, මසුරුමල මැඩ සවගීයට හිත වූ ශොක දුරු කරන් නා වූ සුව ඵලවන්නා වූ දන් දේ ද-

ඕ තොමෝ දිව්‍යමය වූ ආශුෂ ලබයි. පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පච්ඡි නැති මාගීයට පැමිණ පින් කැමැති ඕ තොමෝ සුවපත් ව රොග රහිත ව සවගීලොකයෙහි බොහෝ කලක් සතුටු වෙයි.”

74. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෘගාරිමානා විශාබාවට මේ ගාථා-වන්ගෙන් අනුමොදනා කොට හුනස්තෙන් තැගිට වැඩි සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, වැසිසඵ, ආගන්තුකබන්, ගමිකබන්, ගිලන්බන්, ග්ලානොපසායකබන්, ගිලන්බෙහෙත්, නිතිකැඳ, මෙහෙණසහනට දියසඵ අනුදකිමි” යි වදාළ සේක.

විසාබණවර හිමි.

1. තෙන බො ජන සමයෙන භික්ඛු ජණීතානි භොජනානි භුඤ්ජවා මුට්ඨස්සතී අසමපජානා නිදදං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිදදං ඔක්කමන්තානං සුපිනනොන අසුචි මුච්චති. සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛීයති.

2. අඵ බො භගවා ආයසමවා ආනාදෙන ජච්ජාසමනෙත සෙනාසන-
 වාරිකං ආභිණ්ඩනො අදදස සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛීතං. දිසවාන ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනොසී: “කිං එතං ආනන්ද, සෙනාසනං මක්ඛීත” නති. “එතරභි භනො, භක්ඛු ජණීතානි භොජනානි භුඤ්ජවා මුට්ඨස්සතී අසමපජානා නිදදං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිදදං ඔක්කමන්තානං සුපිනනොන අසුචි මුච්චති. තසීදං භගවා, සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛීත” නති. “එවමෙනං ආනන්ද, එවමෙනං අනන්ද, මුච්චති භි ආනන්ද, මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිදදං ඔක්කමන්තානං සුපිනනොන අසුචි. යෙ තෙ ආනන්ද, භික්ඛු උපට්ඨිතසතී සමපජානා නිදදං ඔක්කමන්ති, තෙසං අසුචි න මුච්චති. යෙපි තෙ ආනන්ද, පුච්ඡන්තා කාමෙසු විතරාගා, තෙසමපි අසුචි න මුච්චති. අට්ඨානමෙනං ආනන්ද අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුච්චෙය්‍යා” තී.

3. අඵ බො භගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං ජකරණෙ ධමමිං කඵං කචා භික්ඛු ආමනොසී: “ඉධාගං භික්ඛවෙ, ආනන්දෙන ජච්ජාසමනෙත සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනො අදදසං සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛීතං. දිසවාන, ආනන්දං ආමනොසී: ‘කිං එතං ආනන්ද, සෙනාසනං මක්ඛීත’ නති ‘එතරභි භනො, භික්ඛු ජණීතානි භොජනානි භුඤ්ජවා මුට්ඨස්සතී අසමපජානා නිදදං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිදදං ඔක්කමන්තානං සුපිනනොන අසුචි මුච්චති. තසීදං භගවා, සෙනාසනං අසුචිතා මක්ඛීත’ නති. ‘එවමෙනං ආනන්ද, එවමෙනං ආනන්ද, මුච්චති භි ආනන්ද, මුට්ඨස්සතීනං අසමපජානානං නිදදං ඔක්කමන්තානං සුපිනනොන අසුචි. යෙ තෙ ආනන්ද, භික්ඛු උපට්ඨිතසතී සමපජානා නිදදං ඔක්කමන්ති, තෙසං අසුචි න මුච්චති. යෙපි තෙ ආනන්ද, පුච්ඡන්තා කාමෙසු විතරාගා, තෙසමපි අසුචි න මුච්චති. අට්ඨානමෙනං ආනන්ද, අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුච්චෙය්‍යා” තී.

4. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා මුට්ඨස්සතීස්ස අසමපජානස්ස නිදදං ඔක්කමතො: දුක්ඛං සුජති. දුක්ඛං පටිබුඡ්ඤති. පාපකං සුපිනං පස්සතී. දෙවතා න රක්ඛන්ති. අසුචි මුච්චති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදීනවා මුට්ඨස්සතීස්ස අසමපජානස්ස නිදදං ඔක්කමතො.

5. “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, ආනිසංසා උපට්ඨිතසතීස්ස සමපජානස්ස නිදදං ඔක්කමතො: සුඛං සුජති. සුඛං පටිබුඡ්ඤති. න පාපකං සුපිනං පස්සතී. දෙවතා රක්ඛන්ති. අසුචි න මුච්චති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ච ආනිසංසා උපට්ඨිතසතීස්ස සමපජානස්ස නිදදං ඔක්කමතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කාසගුත්තියා විවරගුත්තියා සෙනාසනගුත්තියා නිසීදන්” නති.

1. එකල්හි භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද, මුලා වූ සිහි ඇත්තාහු සමයක් ප්‍රඥ නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුලා වූ සිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර වූ නින්දට යන්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් අසුවී (ශුක්‍ර) මිදේ (නික්මේ). සෙනසුන ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වේ.

2. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (තමන් වහන්සේ) පසුව යන මහණහු වූ ආයුෂමත් වූ අනද තෙරැන් සමග සෙනාසනවාරිකවෙහි වහිතා සේක් ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූ සෙනසුන් දුටු සේක. දැක, “ආනන්දය, මේ සෙනසුන කුමකින් වැකුනේ ද” යි ආයුෂමත් අනද තෙරැන් අසා විදිලිසේක. “සාමිනි, දැන් භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද, මුලාසිහි ඇත්තාහු සමයක් ප්‍රඥ නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ නැති ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මොවනය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඒ මේ සෙනසුන් ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූයේ ය” යි සැලකලහ. “ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ ම ය. ආනන්දය, එලඹ සිටි සිහි ඇති යහපත් නුවණ ඇති යම් ඒ භික්ෂුහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තෝ වෙත් ද, ඔවුන්ට ද ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, රහතුන් වහන්සේට ශුක්‍ර මිදෙන්නේ ය යනු නො විශ්‍ය හැකි ය. ඊට අවකාස (හෙතු) නැතැ” යි වදාලහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනැම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, මම මෙහි පසු මහණහු වූ ආනන්දයන් සමග සෙනාසනවාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෙමි ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූ සෙනසුන් දුටුවෙමි. දැක “මේ සෙනසුන් කුමක් නිසා ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූයේ ද” යි ආනන්දයන් විචාලෙමි. “සාමිනි, දැන් භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද, මුලාසිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥවෙන් තොර ව නින්දට බසිත්. මුලාසිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ සෙනසුන ඒ අසුවියෙන් කිලිටි වී ය” යි හේ කී ය. “ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුලාසිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ ම ය. ආනන්දය, එලඹ සිටි සිහි ඇති සමයක් ප්‍රඥ ඇති යම් ඒ භික්ෂුහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තාහු ද, ඔවුන්ට ද ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, රහතුන් වහන්සේට ශුක්‍ර මිදෙන්නේ ය යනු නො විශ්‍ය හැකි ය. ඊට හෙතු නැතැ” යි කීවෙමි.

4. “මහණෙනි, මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ නැති ව නින්දට බසින්නාහට මේ දෙස් පසෙක් වේ: දුක සේ නිදසි. දුක සේ පිබිඳෙයි. පවිටු සිහින දකිසි. දෙවියෝ නො රකිත්. ශුක්‍ර මිදේ. මහණෙනි, මුලා සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ නැති ව නින්දට බසින්නහට මේ දෙස් පස වේ.

5. “මහණෙනි, එලඹ සිටි සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ ඇති ව නින්දට බසින්නහට මේ අනුසස් පසෙක් වේ: සුව සේ නිදසි. සුව සේ පිබිඳෙයි. පවිටු සිහි නො දකිසි. දෙවියෝ රකිත්. ශුක්‍ර නො මිදේ. මහණෙනි, එලඹ සිටි සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ ඇති ව නින්දට බසින්නහට මේ අනුසස් පස වේ. මහණෙනි, කය රක්තා පිණිස සිවුරු රක්තා පිණිස සෙනසුන් රක්තා පිණිස නිසිදනය (නිදිනා ඇතිරිය) අනුදනිමි” යි වදාලහ.

6. තෙන බො පන සමයෙන අතිවුද්දකං නිසීදනං න සබ්බං සෙනා-
සනං ගොපෙති¹. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ,
යාව මහනතං පච්චස්ථරණං ආකඛ්ඛති, තාව මහනතං පච්චස්ථරණං
කාතු” නති.

7. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමතො ආනිජදස්ස උපජ්ඣායස්ස
ආයසමතො බෙලට්ඨිසීසස්ස ඵලලකච්ඡාබාධො හොති. තස්ස ලසිකාය
විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති භික්ඛු උදකෙන තෙමෙඤා තෙමෙඤා
අපකසිස්සනති.

8. අද්දසා බො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආභිණ්ඩනෙන්තා තෙ භික්ඛු
තාති විවරාති උදකෙන තෙමෙඤා තෙමෙඤා අපකසිස්සෙන්තා. දිස්වාන
යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපඛකමි. උපසඛකමිඤා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිං
ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුතො ආබාධො” ති. “ඉමස්ස භනෙන්ත, ආයසමතො
ඵලලකච්ඡාබාධො. ලසිකාය විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති මයං උදකෙන
තෙමෙඤා තෙමෙඤා අපකසිස්සාමා” ති.

9. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං
කඤා භික්ඛු ආමනෙන්සි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්ස කණ්ඤු වා පිලකා
වා අස්සාවො වා ඵලලකච්ඡ වා ආබාධො, කණ්ඤුපට්ච්ඡාදි” නති.

10. අඵ බො විසාබා මිගාරමාතා මුඛපුඤ්ඤනවොලකං ආදය යෙන
භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤා භගවනතං අභිවාදෙඤා එකමනතං
නිසීදි. එකමනතං නිසීන්තා බො විසාබා මිගාරමාතා භගවනතං එතදවොච:
“පතිගණ්ඨාතු මෙ භනෙන්ත, භගවා මුඛපුඤ්ඤනවොලකං, යං මම අස්ස
දීඝරතතං භිතාය සුබායා” ති. පටිග්ගනෙහසි භගවා මුඛපුඤ්ඤනවොලකං.

11. අඵ බො භගවා විසාබං මිගාරමාතරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි.
සමාදපෙසි. සමුත්තෙපෙසි. සමපහංසෙසි. අඵ බො විසාබා මිගාරමාතා
භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජ්ජතා සමපහංසිතා
උට්ඨායාසනා භගවනතං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤා පකකාමි.

12. අඵ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං
කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙන්සි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුඛපුඤ්ඤන
වොලක” නති.

13. තෙන බො පන සමයෙන රොජො මලලො අයසමතො ආන-
න්දස්ස සනායො හොති. රොජස්ස මලලස්ස බොමපිලොතිකා ආයසමතො
ආනන්දස්ස හන්ථ නිකඛිතතා හොති. ආයසමතො ච ආනන්දස්ස බොමපිලො-
තිකාය අන්ථො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි
භික්ඛවෙ පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතස්ස විස්සාසං ගහෙතු: සන්දිට්ඨො ච
හොති, සමහන්තො, ආලපිතො ච, ජීවති ච, ජානාති ච - ගභිතෙ මෙ
අත්තමනො හවිස්සති” ති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඉමෙහි පඤ්චගඛෙගති
සමන්තාගතස්ස විස්සාසං ගහෙතු” නති.

1. “සාගොපෙති” ම ඡ සං

6. එකල්හි ඉතා කුඩා වූ නිසිදනය මුළු සෙනසුන නො රකිසි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යම් පමණ මහන් වූ පසතුරුණු කැමැති වේ නම්, එපමණ මහන් වූ පසතුරුණු කරන්නට අනුදනිමි” යි

7. එකල්හි ආයුෂමත් අනදතොරුන්ගේ උපාධියාය වූ අයුෂමත් බෙලට්ඨිසිස සඵචිරයන් වහන්සේට මහන් පිළිකාරොගයෙක් වේ. උන්වහන්සේගේ සිවුරු සඳුම්ඳුලෙන් ශරීරයෙහි ලැගෙත් භික්ෂුහු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවසා කෙරෙත්.

8. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙනාසනවාටිකාවෙහි වසිනා සේක් ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරන්නා වූ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂුන් වෙත එලඹි සේක. එලඹ, “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කීමැ” යි ඒ භික්ෂුන්ගෙන් අසූහ. “සමාමිනි, මේ ආයුෂමත්හුට මහ පිළිකාරොගය වේ. සඳුම්ඳුලෙන් සිවුරු සිරුරෙහි ලැගෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙම තෙමා ඉවත් කරමු” යි කීහ.

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, යම් මහණකුහට කැපීමෙක් හෝ ලේහවූවක් හෝ හගඤ්ජරාදි සැරව වැහිරණ ආබාධයක් හෝ මහ පිළිකා ආබාධයෙක් හෝ වේ ද, කස්පිලිසනක් (වණ වැසුමක්) අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

10. එකල්හි මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ මුළු පිස්නා රෙදිකඩක් ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹියා ය. එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නී ය. පසෙක හුන්නා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මුළුපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගන්නා සේක්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකලා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුළුපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගත්හ.

11. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගාරිමාතෘ විශාඛාව දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. (අැය එහි) සමාදන් කරවූ හ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැඳකුණු කොට ගියා ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, මුළුපිස්නා රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

13. එකල්හි රොජමල්ලතෙමේ ආයුෂමත් වූ අනදතොරුන්ගේ යහළුවෙක් වේ. රොජමල්ලයා විසින් කොමුපිලියක් ආයුෂමත් අනද තොරුන් අත තබන ලද්දේ වේ. ආයුෂමත් අනදතොරුන්ට ද කොමු පිලියකින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඛන පසකින් යුක්ත වූවෙකුගේ දෙයක් විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදනිමි: දුටු මිතුරු වේ ද, දැකී මිතුරු වේ ද, කථාමාත්‍රයෙන් මිතුරු වූයේ ද, ජීවත් වේ ද, ‘මා විසින් ගත් කල සතුටු වන්නේ ය’ යි දනී ද, මහණෙනි, මේ පසගින් යුක්ත වූවහු පිළිබඳ දෙය විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදනිමි”.

14. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛුනං පරිපුණ්ණං හොති තිව්වරං. අනො ව හොති පරිස්සාවනෙහිපි එවිකාහිපි. භගවතො එතමන්ථං ආරො-
වෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකාරවොලක” නති.

15. අඵ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “යානි තානි භගවතා අනුඤ්ඤ-
නානි තිව්වරනති වා වසසිකසාවිකානි¹ වා නිසීදනනානි වා පච්චන්දනනානි
වා කණ්ඩුපට්ඨජාදීති වා මුඛපුඤ්ජනවොලකනානි වා පරිකාරවොලකනානි වා,
සබ්බානි තානි අභිධ්‍යානබ්බානි නු බො? උදුහු විකප්පෙතබ්බානි?” ති.
භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිව්වරං අභිධ්‍යානං,
න විකප්පෙතං. වසසිකසාවිකං වස්සානං වතුමාසං අභිධ්‍යානං, තතො පරං
විකප්පෙතං. නිසීදනං අභිධ්‍යානං න විකප්පෙතං. පච්චන්දණං අභිධ්‍යානං,
න විකප්පෙතං. කණ්ඩුපට්ඨජාදීං යාව ආබාධා අභිධ්‍යානං, තතොපරං
විකප්පෙතං, මුඛපුඤ්ජනවොලකං අභිධ්‍යානං, න විකප්පෙතං. පරිකාර
වොලකං අභිධ්‍යානං, න විකප්පෙතං” නති. අඵබො භික්ඛුනං එතදහොසි:
“කිතතකං පච්ඡිමං නු බො විවරං විකප්පෙතබ්බ” නති. භගවතො එතමන්ථං
ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආයාමෙන අධ්වංසුලං සුගතඛුලෙන
වතුරඛුලෙවිත්තං පච්ඡිමං විවරං විකප්පෙතං” නති.

16. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො මහාකස්සපස්ස පංසු-
කුලකතො ගරුකො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි
භික්ඛවෙ, සුත්තලුඛං කාතු” නති. විකණ්ණො හොති. භගවතො එතමන්ථං
ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකණ්ණං උඤ්චිරිතු” නති. සුත්තා
ඔකීරීයනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ,
අනුචානං පරිනණ්ඩං ආරොපෙතු” නති. තෙන බො පන සමයෙන සඛිකා-
රියා පත්තා ලුප්පනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි
භික්ඛවෙ, අධ්වංසදකං කාතු” නති.

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො තිව්වරෙ
කසිරිමානෙ සබ්බං ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දො ඡින්නකානි, එකං අච්ඡින්නක” නති. දො
ඡින්නකානි එකං අච්ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දො අච්ඡින්නකානි. එකං ඡින්නක” නති. දො
අච්ඡින්නකානි එකං ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අක්ඛාධිකමපි ආරොපෙතුං. න ච භික්ඛවෙ, සබ්බං
අච්ඡින්නකං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා” ති.

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ඛහුං විවරං
උප්පන්නං හොති. සො ච තං විවරං මාතාපිතුන්නං² දුතුකාමො හොති.
භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “මාතාපිතරොති බො³ භික්ඛවෙ,
චදමානො⁴ කිං චදෙය්‍යාම. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මාතාපිතුන්නං දුතුං. න
ච භික්ඛවෙ සද්ධාදෙය්‍යං විනිපාතෙතබ්බං. යො විනිපාතෙය්‍ය, ආපතති
දුක්ඛට්ඨස්සා” ති.

1. “සාවිකානි” ජ ටි. තො ටි. 1. “සාවකානි” අ ටි.
2. “මාතාපිතුන්නං” ම ජ සං. අ ටි. තො ටි.
3. “මාතාපිතුන්නං ඉබා” ති දිස්සතෙ එකවෙමසු සීහලකාරපොඤ්ඤසු.
4. “චදමානො” ම ජ සං. PTS. තො ටි.
4. “චදමානො” ජ ටි. “චදමානො” කප්ථි

14. එකල්හි භික්ෂුන්ට තුන්සිවුරු සමුපුණ්ණී වේ. පෙරහන්වලින් ද පසුමුඛිවලින් ද ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පිරිකර රෙදිකඩක් අනුදනිමි”.

15. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් - තුන් සිවුර යයි ද, වැසිසළු යයි ද, නිසිදන යයි ද, පසතුරුණ යයි ද, කසපිලිසන සි ද මුවපිස්නා වන යයි ද, පිරිකරසොළ යයි ද යම් ඒ සිවුරු (වස්ත්‍ර) අනුදන්තා ලද ද, ඒ සියල්ල ඉටිය යුතු ද? නොහොත් විකෘපිය යුතු ද?” යි භික්ෂුන්ට සිත් වි ය. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තුන් සිවුර ඉටන්තට නො විකපන්නට, වැසිසළුව වස් සාරමස ඉටන්තට ඉන් පසු විකපන්නට, නිසිදනය ඉටන්තට නො විකපන්නට, පසතුරුණ ඉටන්තට නො විකපන්නට, කසපිලිසන ආබාධ ඇති තෙක් ඉටන්තට ඉන් පසු විකපන්නට, මුවපිස්නාවන ඉටන්තට නො විකපන්නට, පිරිකරසොළ ඉටන්තට, නො විකපන්නට අනුදනිමි”. අනතුරු ව භික්ෂුන්ට “කොපමණ දිග පලල ඇති පශ්චිමවීරය (කුඩා ම සිවුර) විකෘපිය යුතු ද?” යි අදහස් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දිගින් සුගත් අභලෙන් අටගුලක් (වඩුරියතක්) වූ, සතරගුලක් (වඩුරියතක්) පමණ පලල් වූ පශ්චිමවීරය විකපන්නට අනුදනිමි”.

16. එකල්හි ආයුෂමත් මහාකාශ්‍යප සඵට්ඨයන් වහන්සේගේ පංසු-කුලයෙන් කල සිවුර (දිරු නැත් අණඩ ලිමෙන්) බර වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නුලෙන් (පමණක්) රළු කරන්නට (ඵල ලන්ට) අනුදනිමි”. සම නො වූ කොන් ඇත්තේ වේ. එක් කොණක් (පරුණි මැහුම් නුල් නො කපා මැහීමෙන්) දික් වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දික් වූ සිවුරකොණ කපන්නට අනුදනිමි.” කැපූ කොණින් නුල් වැගිරෙයි. (විසිරී යයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නුවාව හා පිරිබඩ (උඩුනුවාකඩ) ඇල්ලීම අනුදනිමි”. එකල්හි සහලසිවුරෙහි පත් (කැබලි නුල් හීමෙන්) නැසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුම්පෝරුවේ මඩුලු මෙන් පත් (මැහිලි) මුව මහන්නට අනුදනිමි”.

17. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ තුන්සිවුර කරණු ලබන කල සියල්ල කපනලද්දේ (තුන් සිවුර ම කඩ කපා ප්‍රමාණ වන සේ මැහීමට) නො පොහොගේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, එසේනම් කැපූ දෙකක් (සිවුරු දෙකක් කපා මැහීමට) ද නො කැපූ එකක් (එක සිවුරක් නො කපා මැහීමට) ද අනුදනිමි”. කැපූ දෙක ද නො කැපූ එක ද (ප්‍රමාණයට) නො පොහොගේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, නො කැපූ දෙකක් ද කැපූ එකක් ද අනුදනිමි”. නො කැපූ දෙක ද කැපූ එක ද නො පොහොගේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අමුතු රෙදිකඩක් අල්ලන්නට අනුදනිමි. සියල්ල ම නො කැපූ (එකකුදු නො කපා මැහූ) තුන් සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

18. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට බොහෝ සිවුරු (වස්ත්‍ර) ලැබුණේ ය. ඒ මහණ තෙමේ ද ඒ සිවුරු මවුපියන්ට දෙනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මවුපියෝ සි කියන කල්හි කුමක් කියන්නෙමු ද? මහණෙනි, මවුපියන්ට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, සැදූතැයෙන් දුන් දෙය වැරදි නැත නො යෙදිය යුතු ය. යමෙක් යොදන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අකුචනො විවරං නික්ඛිපිඤා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. වොරා තං විවරං අවහරිංසු. සො භික්ඛු දුච්චොලො තොති ලුබ්චිවරො. භික්ඛු ඵවමාහංසු: “කිංසු සං ආට්ඨිසො, දුච්චොලො ලුබ්චිවරො” ති. ඉධාතං¹ ආට්ඨිසො, අකුචනො විවරං නික්ඛිපිඤා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. වොරා තං විවරං අවහරිංසු. තෙනාතං දුච්චොලො ලුබ්චිවරො” ති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, සන්තරුත්තරෙන ගාමො පටිසිතබ්බො. යො පටිසෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්සා” ති.

20. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දො අසතියා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. භික්ඛු ආයස්මන්තං ආනන්දං ඵතදුච්චොට්ඨි: “නහු බො ආට්ඨිසො ආනන්ද, භගවතා පඤ්ඤන්තං ‘න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පටිසිතබ්බො’ ති. කිංසු සං ආට්ඨිසො සන්තරුත්තරෙන ගාමං පටිට්ඨො?” ති. “සච්චං ආට්ඨිසො, භගවතා පඤ්ඤන්තං ‘න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පටිසිතබ්බො’ ති. අපි වාහං අසතියා පටිට්ඨො” ති.

21. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා සඛ්ඝාටියා නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. වස්ඝිකසඛෙකතං වා හොති. නදීපාරගතං² වා හොති. අග්ගලගුත්තිවිහාරො වා හොති. අත්තකසීනං වා හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා සඛ්ඝාටියා නිකෙඛපාය.

22. “පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා උත්තරාසඛ්ඝස්ස නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. වස්ඝිකසඛෙකතං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුත්තිවිහාරො වා හොති. අත්තකසීනං වා හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා උත්තරාසඛ්ඝස්ස නිකෙඛපාය.

23. “පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා අන්තරාසඛ්ඝස්ස නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. වස්ඝිකසඛෙකතං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුත්තිවිහාරො වා හොති. අත්තකසීනං වා හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා අන්තරාසඛ්ඝස්ස නිකෙඛපාය.

24. “පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා වස්ඝිකසාටිකාය නිකෙඛපාය: ගිලානො වා හොති. නිස්ඝිමගතං³ වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුත්ති විහාරො වා හොති. වස්ඝිකසාටිකා අකතා වා හොති විපපඝාතා වා. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා වස්ඝිකසාටිකාය නිකෙඛපායා” ති.

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඵකො වස්සං වසී. තත්ථ මනුස්සා “සඛ්ඝස්ස දෙමා” ති විවරාති අදංසු. අථ බො තස්ස භික්ඛුනො ඵතදුච්චොට්ඨි: “භගවතා පඤ්ඤන්තං වතුචග්ගො පච්ඡිමො සඛෙඝා ති. අහඤ්චමති ඵකකො. ඉමෙ ව මනුස්සා ‘සඛ්ඝස්ස දෙමා’ ති විවරාති අදංසු. යනනුතාහං ඉමාති සඛ්ඝිකාති විවරාති ඝාවන්ථිං හරෙය්‍ය” නති. අථ බො සො භික්ඛු තාති විවරාති ආදාය සාවන්ථිං ගන්ථො භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසී. “තුයෙහව භික්ඛු, තාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

1. “සංඝාහන්ති කඤ්චි”
 2. “නදීපාර. ගතතු. වා” ම ඡ සං. PTS. 3 “නිස්ඝිම. ගතතු.” ම ඡ සං. PTS.

19. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් අකුචනයෙහි සිටුර බහා තබා උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ ය. සොරු ඒ සිටුර පැහැර ගත්හ. ඒ මහණ තෙමේ කිලිටි සිටුරු ඇත්තේ රළු සිටුරු ඇත්තේ වේ. භික්ෂුහු “ඇවැත, තෝ කුමක් හෙයින් කිලිටි සිටුරු ඇත්තේ රළු සිටුරු ඇත්තේ වෙහි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්නි, මම මෙහි අකුචනයෙහි සිටුර බහා තබා උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියෙමි. සොරු ඒ සිටුර පැහැර ගත්හ. එසින් මම කිලිටි සිටුරු ඇත්තෙමි රළු සිටුරු ඇත්තෙමි වෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය. යමෙක් ගම් වදින්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

20. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද සඵට්ඨයන් වහන්සේ සිහි පත් නො කිරීමෙන් උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියහ. භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, ආනන්දය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ නො වේ ද? ඇවැත්නි, කුමක් හෙයින් තෙපි උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගමට පිවිසියහ ද” යි ආයුෂමත් අනද තෙරුන්ගෙන් ඇසූහ. “ඇවැත්නි, සැබව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ ය. එතෙක් මම අසතිගෙන් ගමට පිවිසියෙමි” යි කී ය.

21. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සහලසිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගහකින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කල (යතුරු ලී දොර ඇති) විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුල කසිතය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස සහලසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

22. “මහණෙනි, උතුරුසහසිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගහින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කල විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුල කසිතය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස උතුරුසහසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

23. “මහණෙනි, අදනාසිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසි ලකුණක් හෝ වේ ද, ගහින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කල විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුල කසිතය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස අදනාසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

24. “මහණෙනි, වැසිසඵව බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, සීමාවෙන් බැහැර ගමනක් හෝ වේ ද, ගහින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කල විහාරයෙක් හෝ වේ ද, වැසිසඵව නො කරණ ලද්දේ හෝ අඩාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස වැසිසඵව බහා තැබීමට කරුණු ය” යි වදාල සේක.

25. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ තනි ව වස් විසි ය. එහි මිනිස්සු “සඛසයාට දෙමු” යි සිටුරු දුන්හ. එකල්හි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වතුඵඵිය (සිටු දෙන) පශ්චිම (අඩු ම ගණනින්) සඛසයා යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලා වෙමි. මේ මිනිස්සු ද ‘සඛසයාට දෙමු’ යි සිටුරු දුන්හ. මම මේ සහසතුසිටුරු සැවැත්නුවරට ගෙන යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි ඒ මහණහුට අදහස් වී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙන සැවැත්නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකෙලේ ය. “මහණ, කසිතය ඉදිරිම තෙක් ඒ සිටුරු තට ම අයත් ය” යි වදාල සේක.

26. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඵකකො වස්සං වසන්ති. තත්ථ මනුස්සා ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ ති විවරාති දෙනති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තස්සෙව තාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු උතුකාලං ඵකො වසී. තත්ථ මනුස්සා “සඛ්ඤ්ඤා දෙමා” ති විවරාති අදංසු. අථ බො තස්ස භික්ඛුනො ඵතදභොසී: “භගවතා උඤ්ඤාතතං ‘වතුවගො පච්ඡිමො සඛෙසා’ ති. අභඤ්චමහි ඵකකො. ඉමෙ ව මනුස්සා ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ ති විවරාති අදංසු. යනනුතාහං ඉමාති සඛ්ඤ්ඤාති විවරාති සාවඤ්ඤිං හරෙය්‍ය” නති. අථ බො සො භික්ඛු තාති විවරාති ආදාය සාවඤ්ඤිං ගන්තවා භික්ඛුනං ඵතමත්ථං ආරොවෙසී. භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමමුඛිභුතෙන සඛෙසන නාපේතුං.”

28. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු උතුකාලං ඵකකො වසන්ති. තත්ථ මනුස්සා ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ ති විවරාති දෙනති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙන භික්ඛුතා තාති විවරාති ‘අඛිට්ඨාතුං මය්‍යා ඉමාති විවරාති’ ති. තස්ස වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො තං විවරං අනඛිට්ඨිතෙ අඤ්ඤා භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දුතඛෙබ්බා භාගො. තෙහි වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුති තං විවරං නාජියමානෙ අපාතිතෙ කුසෙ අඤ්ඤා භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දුතඛෙබ්බා භාගො. තෙහි වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුති තං විවරං නාජියමානෙ පාතිතෙ කුසෙ අඤ්ඤා භික්ඛු ආගච්ඡති, න අකාමා දුතඛෙබ්බා භාගො” ති.

29. තෙන බො පන සමයෙන දේව නාතුකා¹ ථෙරා ආයස්මා ව ඉසිදුසො ආයස්මා ව ඉසිභඤ්ඤා සාවඤ්ඤිං වස්සං චුත්ථා අඤ්ඤානරං ගාමකා-වාසං අගමංසු. මනුස්සා “විරස්සාපි ථෙරා ආගතා” ති සවිවරාති ගතනාති අකංසු². ආවාසිකා භික්ඛු ථෙරෙ පුච්ඡංසු: “ඉමාති නනෙත සුඛිකාති විවරාති ථෙරෙ ආගමම උප්පන්නාති. සාද්ධිස්සන්ති ථෙරා භාග” නති. ථෙරා ඵචමාහංසු: “යථා බො මයං ආච්චිසො භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුම්භාකංසෙවතාති³ විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

30. තෙන බො පන සමයෙන තසො භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසන්ති. තත්ථ මනුස්සා “සඛ්ඤ්ඤා දෙමා” ති විවරාති දෙනති. අථ බො තෙසං භික්ඛුනං ඵතදභොසී: “භගවතා උඤ්ඤාතතං ‘වතුවගො පච්ඡිමො සඛෙසා’ ති. මයඤ්චමහ තසො ජනා. ඉමෙ ව මනුස්සා ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමා’ ති විවරාති දෙනති. කථනනු බො අමෙහති පටිපජ්ජිතබ්බ” නති.

31. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා ථෙරා ආයස්මා ව නිලවාසී, ආයස්මා ව සාණමාසී, ආයස්මා ව ගොපකො, ආයස්මා ව හලා, ආයස්මා ව ඵලිකසඤ්ඤානො පාටලිපුතෙන විහරන්ති කුකුකුචාරාමෙ. අථ බො තෙ භික්ඛු පාටලිපුතතං ගන්තවා ථෙරෙ පුච්ඡංසු. ථෙරා ඵචමාහංසු: “යථා බො මයං ආච්චිසො, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුම්භාකංසෙව තාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

1. “භාතිකා” ම ජ සං. 2. “අදංසු” ම ජ සං PTS.
3. “තුම්භාකං සෙව තාති” ම ජ සං PTS

26. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ එකලාව වස් වසයි. එහි මිනිස්සු ‘සඛ්ඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ සිටුරු කසිතය ඉදිරිම තෙක් ඒ මහණහුට ම අයත් ය යි අනුදනිමි.”

27. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ සෘතුකාලයෙහි (වසානගෙන් අන්‍යකාලයෙහි) එකලාව විසී ය. එහි මිනිස්සු “සඛ්ඝයාට දෙමු” යි සිටුරු දුන්හ. ඉක්බිති ඒ මහණහුට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘වතුර්වගීය පශ්චිමසඛ්ඝයා’ යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලාව වෙමි. මේ මිනිස්සු ද ‘සඛ්ඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දුන්හ. මම මේ සහසතු සිටුරු සැවැත්නුවරට ගෙන යන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි අදහස් වී ය. අනතුරු ව ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙන සැවැත්නුවරට ගොස් මේ කරුණ භික්ෂුන්ට සැලකෙලේ ය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකූහ. “මහණෙනි, හමු වූ සඛ්ඝයා විසින් බෙදන්නට අනුදනිමි.”

28. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සෘතුකාලයෙහි එකලාව වසයි. එහි මිනිස්සු ‘සඛ්ඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ මහණහු විසින් ‘මේ සිටුරු මා සතු ය’ යි ඒ සිටුරු ඉටන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු නො ඉටු කල්හි අන් මහණෙක් එහි නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ මහණන් විසින් ඒ සිටුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් නො හෙළා කල්හි අන් මහණෙක් එහි නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ භික්ෂුන් විසින් ඒ සිටුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් හෙළා කල්හි අන් මහණෙක් එහි නම්, නො කැමැත්තෙන් කොටසක් නො දිය යුතු ය” යි වදාළ සේක..

29. එකල්හි ආයුෂමත් ඉසිදුස ආයුෂමත් ඉසිහදද යන සතෝදර තෙරවරු දෙනම සැවැත්නුවර වස් වසා නිම කලාහු එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියහ. මිනිස්සු “බොහෝ කලකින් තෙරවරු ආහ” යි සිටුරු සහිත ව බත් පිළියෙල කළහ. ආවාසික භික්ෂුහු “සවාමිනි, මේ සහසතුසිටුරු තෙරුන් නිසා ලැබුනේ ය. සථවිරයන් වහන්සේලා කොටස ඉවසන්නාහු ද” යි තෙරුන් විවාලාහු ය. “ඇවැත්නි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කසිතය ඉදිරිම තෙක් ඒ සිටුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය” යි ඒ සථවිරයන් වහන්සේලා මෙසේ කීහ.

30. එකල්හි තෙතමක් භික්ෂුහු රජගහනුවර වස් වසන්. එහි මිනිස්සු “සඛ්ඝයාට දෙමු” යි සිටුරු දෙත්. එකල්හි ඒ භික්ෂුන්ට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘වතුර්වගීය පශ්චිමසඛ්ඝයා’ යි පණවන ලද්දේ ය. අපි ද තිදෙනෙක් වෙමු. මේ මිනිස්සු ද ‘සඛ්ඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. අප විසින් කෙසේ කළ යුතු ද” යි අදහස් වී ය.

31. එකල්හි ආයුෂමත් නිලවාසී තෙමේ ද ආයුෂමත් සාණ්චාසී තෙමේ ද ආයුෂමත් ගොපකී තෙමේ ද ආයුෂමත් හඟු තෙමේ ද ආයුෂමත් එළිකසඤ්ඤා තෙමේ ද යන බොහෝ-සථවිරයන් වහන්සේලා පාටලිපුත්‍ර නගරයෙහි වූ කුක්කුචාරාමයෙහි වාසය කෙරෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු පාටලිපුත්‍රනගරයට ගොස් තෙරුන් විවාලාහු ය. සථවිරයන් වහන්සේලා “ඇවැත්නි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කසිතය ඉදිරිම තෙක් ඒ සිටුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය” යි මෙසේ කීහ.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනිජ්ඣෙ සක්ඛපුත්තො සාවඤ්ඤං වස්සං චුජ්ඣො අඤ්ඤතරං ගාමකාවාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු¹ විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතිංසු. තෙ ඵවමාහංසු: “ඉමාති ඛො ආචුසො සඤ්ඤිකාති විවරාති භාජිසස්සනති. සාදිසිස්සාසි භාග ? නති.” “ආමාචුසො සාදිසිස්සාමි” ති. තතො විවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආවාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතිංසු. තෙපි ඵවමාහංසු: “ඉමාති ඛො ආචුසො සඤ්ඤිකාති විවරාති භාජිසස්සනති. සාදිසිස්සාසි භාග නති ?” “ආමාචුසො සාදිසිස්සාමි” ති තතොපි විවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආවාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතිංසු. තෙපි ඵවමාහංසු: “ඉමාති ඛො ආචුසො සඤ්ඤිකාති විවරාති භාජිසස්සනති. සාදිසිස්සාසි භාගනති ?” “ආමාචුසො සාදිසිස්සාමි” ති තතොපි විවරභාගං ගහෙත්වා මහනතං විවරභණ්ඩං² ආදාය පුනදෙව සාවඤ්ඤං පච්චාගඤ්ඤි.

33. භික්ඛු ඵවමාහංසු: “මහාපුඤ්ඤොසි තිං ආචුසො උපනිජ්ඣ, ඛන්ධං තෙ විවරං උප්පනනනති.” “කුතො මෙ ආචුසො පුඤ්ඤං ? ඉධාහං ආචුසො සාවඤ්ඤං වස්සං චුජ්ඣො අඤ්ඤතරං ගාමකාවාසං අගමාසිං. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතිංසු. තෙ මං³ ඵවමාහංසු: ‘ඉමාති ඛො ආචුසො සඤ්ඤිකාති විවරාති භාජිසස්සනති. සාදිසිස්සාසි භාග නති.’ ‘ආමාචුසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතො විවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආවාසං අගමාසිං. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිපතිංසු. තෙපි මං ඵවමාහංසු: ‘ඉමාති ඛො ආචුසො සඤ්ඤිකාති විවරාති භාජිසස්සනති. සාදිසිස්සාසි භාගනති.’ ‘ආමාචුසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතොපි විවරභාගං අග්ගහෙසිං. ඵවං මෙ ඛන්ධං විවරං උප්පනන”නති.

34. “කිං පන තිං ආචුසො උපනිජ්ඣ, අඤ්ඤත්ථ වස්සං චුජ්ඣො අඤ්ඤත්ථ විවරභාගං සාදිසි”ති⁴ “ඵවමාචුසො” ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උප්පායනති. ඛිංසනති. විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනිජ්ඣෙ සක්ඛපුත්තො අඤ්ඤත්ථ වස්සං චුජ්ඣො අඤ්ඤත්ථ විවරභාගං සාදිසිස්සනති” ති.

35. භගවතො ඵතමත්ථං ආරොචෙත්ථං. “සච්චං කීර තිං උපනිජ්ඣ, අඤ්ඤත්ථ වස්සං චුජ්ඣො අඤ්ඤත්ථ විවරභාගං සාදිසි” ති. “සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තිං මොඝපුරිස, අඤ්ඤත්ථ වස්සං චුජ්ඣො අඤ්ඤත්ථ විවරභාගං සාදිසිස්සාසි, නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසනනානං වා පසාදාය -පෙ- විහරතිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතාසි: ත භික්ඛවෙ අඤ්ඤත්ථ වස්සං චුජ්ඣො අඤ්ඤත්ථ විවරභාගො සාදිසිතබ්බො. යො සාදි- යෙය්‍ය ආපත්ති දුකකටස්සා” ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනිජ්ඣෙ සක්ඛපුත්තො ඵකො දථිසු ආවාසෙසු වස්සං වසි “ඵවං මෙ ඛන්ධං විවරං උප්පජ්ජස්සනති” ති. අඵ ඛො තෙසං භික්ඛුනං ඵතද්දහොසි: “කථනන්ත ඛො ආයස්මතො උප- නිජ්ඣෙ සක්ඛපුත්තස්ස විවරපට්ඨිංසො දුතබ්බො” ති. භගවතො ඵතමත්ථං ආරොචෙත්ථං. “දෙඵ භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසස්ස ඵකාධිප්පායං.”

1. “තත්ථ භික්ඛු” ම ඡ සං. 2. “භණ්ඩං” ම ඡ සං. P T S.
 3. “තෙපි මං” P T S. අ වි. ඡ වි. තො වි.
 4. “සාදිසිස්සනති” තො වි. ම නු ප. ඡ වි.

32. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ සථවිර තෙමේ සැවැත්නුවර වස් වැස නිම කෙළේ එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියේ ය. එහි භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු “ඇවැත්, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි (උපනඤ්ඤ තෙරුන්) විමාලාහු ය. “ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද “ඇවැත්, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් ද සිටුරු කොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ඇවැත්, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස පිළිගෙණ මහත් සිටුරුපොදියක් ගෙණ නැවැත් සැවැත්නුවරට පෙරලා ආයේ ය.

33. භික්‍ෂුහු “ඇවැත්, උපනඤ්ඤ, තෝ මහපිණැත්තෙහිය. ඔබට බොහෝ සිටුරු ලැබී තිබේ” යි මෙසේ කීහ. “ඇවැත්නි, මට පින් කොයින් ද? ඇවැත්නි, මම මෙහි සැවැත්නුවර වස් වැස නිම කෙළෙමි එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියෙමි. එහි භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ‘ඇවැත්නි, මේ සහසතු වූ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ‘ඇවැත්නි, මේ සහසතුසිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් ද සිටුරු කොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ‘ඇවැත්, මේ සහසතුසිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස ගත්තෙමි. මට බොහෝ සිටුරු ලැබුනේ මෙසේ ය” යි කී ය.

34. “ඇවැත්, උපනඤ්ඤ, කීම? තෝ අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිටුරු කොටස ඉවසූයෙහි ද” යි ඇසූහ. “ඇවැත්නි, එසේ” යි කී ය. අලොපඡ්ඡ වූ -පෙ- යම් ඒ භික්‍ෂුහු වෙත් ද, ඒ භික්‍ෂුහු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ තෙමේ කෙසේ නම් අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළේ අන් තැනෙක සිටුරු කොටස ඉවසී ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද, කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

35. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “උපනඤ්ඤ, සැබෑ ද? තෝ අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිටුරු කොටස ඉවසූයෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරුණු සේක. “හිස් පුරුෂය, අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිටුරු කොටස කෙසේ නම් ඉවසූයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ තො වේ. -පෙ- ගරුභා දැනුම් ඝනා කොට “මහණෙනි, අන් තැනෙක වස් වැස නිම කලහු විසින් අන් තැනෙක සිටුරු කොටස නො ඉවසිය යුතු ය. යමෙක් ඉවසන්නේ නම්, දුකුලාආචැත් වේ” යි වදාළ සේක.

36. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ සථවිර තෙමේ “මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිටුරු ලැබෙන්නේ ය” යි හුදකලා වූයේ ආවාස දෙකක වස් විසී ය. එකල්හි ඒ භික්‍ෂුන්ට “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ තෙරුන්ට කෙසේ නම් සිටුරුකොටස දිය යුතු ද” යි අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිස් පුරුෂයාහට එක් (පුද්ගලයෙකුගේ) කොටසක් දෙවු” යි වදාළ සේක.

37. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිවුරු ලැබෙන්නේ ය’ යි හුදකලා ව ආවාස දෙකෙක වස් වසයි. ඉදින් අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන භාගයක් ද, අසවල් තැන භාගයක් ද යි (මෙසේ) සිවුරුකොටස දිය යුතු ය. යම් තැනෙක වැසියක් වෙසේ නම්, එතැනින් (එක් පුද්ගලයකු ලබන සම්පූර්ණ) සිවුරු කොටස දිය යුතු ය” යි වදාලන.*

38. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට කුස රුජාවක් වේ. හෙ තෙමේ සිය මලමුත්තයෙහි වැතිරී හොව් යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුද තෙරුන් පසු ව යන මහණහු කොට සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසිනා සේක් ඒ මහණහුගේ විහාරයට වැසියන.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවකියමලමුත්තයෙහි වැතිරී නිදන ඒ මහණහු දුටු සේක. දැක ඒ මහණහු වෙතට වැසී සේක. වැඩ “මහණ තාගේ ආබාධය කීමැ” යි ඒ මහණහු විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට කුස රුජාවක් වේ”. “මහණ, තට උපසායකයෙක් ඇත්තේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත”. කුමක් හෙයින් භික්ෂුහු තට උවැටන් නො කෙරෙත් ද?” “සාමිනි, මම භික්ෂුන්ට (උවැටන්) නො කරන්නෙක් වෙමි. එහෙයින් භික්ෂුහු මට උවැටන් නො කෙරෙත්”.

40. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, යව. දිය ගෙන එව. මේ මහණ තාවමු” යි ආයුෂමත් අනුද තෙරුන්ට වදාල සේක. “සාමිනි, එසේ ය” යි ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී දිය ගෙන ආයේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිය වක් කලහ. ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිර තෙමේ සේදුයේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිසින් ගත් සේක. ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිර තෙමේ දෙපසින් ගත්තේ ය. (මෙසේ) ඔසොවා ඇදෙහි හොවා දුන.

41. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණයෙහි භික්ෂුසමසයා රැස් කරවා “මහණෙනි, අසවල් විහාරයෙහි ගිලන් මහණෙක් ඇත්තේ ද” යි භික්ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය”. “මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ ආබාධය කීම?” “සාමිනි, ඒ ආයුෂමත්තහුට කුස රුජාවක් වේ”. “මහණෙනි, ඒ මහණහුට උවැටන් කරන්නෙක් වේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත්තේ ය”. “කුමක් හෙයින් භික්ෂුහු ඔහුට උවැටන් නො කරත් ද?” “සාමිනි, මේ මහණ තෙමේ භික්ෂුන්ට උවැටන් නො කරන්නෙක් වේ. එහෙයින් භික්ෂුහු ඔහුට උවැටන් නො කෙරෙත්” යි කී හ.

42. “මහණෙනි, යම් කෙනෙක් තොටට උවැටන් කරන්නාහු ද, තොපට එබඳු මවක් නැත. පියෙක් නැත. මහණෙනි, තෙපි ඔවුනොවුන්ට උවැටන් නො කරන්නහු නම් එකල්හි කවරෙක් උවැටන් කරන්නේ ද? මහණෙනි, යමෙක් මාගේ අවවාදය කරන්නේ නම්, හෙ තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නේ ය. උපාධියායයෙක් වේ නම්, උපාධියායයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙහින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. ඇදුරෙක් වේ නම්, ඇදුරා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙහින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සද්ධිවිහාරිකයෙක් වේ නම්, සද්ධිවිහාරිකයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙහින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. අනුවැසියෙක් වේ නම්, අනුවැසියා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙහින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානොපාධියායයෙක්* වේ නම්, සමානොපාධියායයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙහින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානාවායියෙක්* වේ නම් සමානාවායියා විසින් ජීවත් වන තුරු උවැටන් කල යුතු ය. ඔහුගේ ලෙහින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. උපාධියායයෙක් හෝ ආවායියෙක් හෝ සද්ධිවිහාරිකයෙක් හෝ අනුවැසියෙක් හෝ සමානොපාධියායයෙක් හෝ සමානාවායියෙක් හෝ නො වේ නම්, සමසයා විසින් උවැටන් කල යුතු ය. උවැටන් නො කරන්නේ නම්, දුකුලාආවැක් වේ.

* උපග්‍රහය බලනු.

43. “පඤ්චනි භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො දුපට්ඨො හොති: අසප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මත්තං න ජානාති, හෙසජ්ජං න පටිසෙවිතා හොති, අත්ථකාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභුතං ආබාධං තාචීකත්තා හොති අභික්ඛමන්තං වා අභික්ඛමතී නි පටික්ඛමන්තං වා පටික්ඛමතී නි සීතං වා සීතොති, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං¹ බරාතං කට්ඨකානං අසාතානං අමනාපානං පාණ්හරාතං අධිවාසකජාතීකො හොති, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො දුපට්ඨො හොති.

44. “පඤ්චනි භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො සුපට්ඨො හොති: සප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මත්තං ජානාති, හෙසජ්ජං පටිසෙවිතා හොති, අත්ථකාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභුතං ආබාධං ආචීකත්තා හොති අභික්ඛමන්තං වා අභික්ඛමතීති පටික්ඛමන්තං වා පටික්ඛමතීති සීතං වා සීතො² ති, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං බරාතං කට්ඨකානං අසාතානං අමන.පානං පාණ්හරාතං අධිවාසකජාතීකො හොති, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානො සුපට්ඨො හොති.

45. “පඤ්චනි භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො නාලං ගිලානං උපට්ඨාතුං: න පට්ඨලො හොති හෙසජ්ජං සංවිධාතුං, සප්පායාසප්පායං න ජානාති අසප්පායං උපනාමෙති සප්පායං අපනාමෙති, ආමිසන්තරො ගිලානං උපට්ඨාති නො මෙත්තවිත්තො, ජෙගුච්ඡි හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා වන්තං වා නීතාතුං, න පට්ඨලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙතුං සමාදපෙතුං සමුත්තන-ජෙතුං සමපනංසෙතුං, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො නාලං ගිලානං උපට්ඨාතුං.

46. “පඤ්චනි භික්ඛවෙ, අඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො අලං ගිලානං උපට්ඨාතුං: පට්ඨලො හොති හෙසජ්ජං සංවිධාතුං, සප්පායාසප්පායං ජානාති අසප්පායං අපනාමෙති සප්පායං උපනාමෙති, මෙත්තවිත්තො ගිලානං උපට්ඨාති නො ආමිසන්තරො, අජෙගුච්ඡි හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා වන්තං වා නීතාතුං, පට්ඨලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙතුං සමාදපෙතුං සමුත්තනජෙතුං සමපනංසෙතුං, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො ගිලානු-පට්ඨකො අලං ගිලානං උපට්ඨාතු” තති.

47. තෙන බො පන සමයෙන දේව භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අඤ්ඤානමග්ගපට්ඨනා හොන්ති. තෙ අඤ්ඤතරං ආවාසං උපගච්ඡිංසු. තත්ථ අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. අථ බො තෙසං භික්ඛුතං එතදහොසි: “හගවතා බො ආට්ඨසො ගිලානුපට්ඨානං වණ්ණිතං. හන්ද මයං ආට්ඨසො ඉමං භික්ඛුං උපට්ඨෙමා” ති² තෙ තං උපට්ඨතිංසු. සො තෙහි උපට්ඨියමානො³ කාලමකාසී.

1. “ගිඤ්ඤානං” ම ඡ සං. PTS. තො ච. ම නු ප.
 2. “උපට්ඨහෙමාති” ම ඡ සං. PTS. 3. “උපට්ඨතියමානො” ම ඡ සං. PTS.

43. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවැටන් නොකට හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) අභිතදෙය කරන්නේ ද, භිතදෙයෙහි පමණ නො දන්නේ ද, බෙහෙත් නැවැත නැවැත සෙවනය නො කරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රොගය වැඩේ ය සි ද දුරු වන්නා වූ රොගය දුරු වේ ය සි ද පවත්නා වූ රොගය පවතී සි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන්උවැටන් කරන්නහුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට නො කියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ නියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිහිරි වූ මන නො වඩන්නා වූ දිවි හැරගන්නා වූ වෙදනාවන් නො ඉවසන ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවැටන් කළහැකි නො වේ.

44. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ පහසුවෙන් උවැටන් කළ හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) භිතදෙය කරන්නේ ද, භිතදෙයෙහි පමණ දන්නේ ද, බෙහෙත් නැවැත නැවැත සෙවනය කරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රොගය වැඩේ ය සි ද දුරු වන්නා වූ රොගය දුරු වේ ය සි ද පවත්නා වූ රොගය පවතී සි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන්උවැටන් කරන්නහුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට කියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ නියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිහිරි වූ මන නො වඩන්නා වූ දිවි හැර ගන්නා වූ වෙදනාවන් ඉවසන ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ ඉතා පහසුවෙන් උවැටන් කළ හැක්කේ ය.

45. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට නො සුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමඪී නො වේ ද, භිතඅභිතදෙය නො දනී ද අභිතදෙය ලං කරයි ද භිතදෙය බැහැර කරයි ද, ආමිෂයක් (ලාභයක්) කැමැත්තේ ගිලනහුට උවැටන් කරයි ද මෙත් සිත් ඇත්තේ උවැටන් නො කරයි ද, මලමු හෝ කෙල හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ ද, කලින් කල දැනුම් කතාවෙන් ගිලනහුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට නියුණු කරවන්නට සමඪී නො වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු නො වේ.

46. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමඪී වේ ද, භිතඅභිතදෙය දනියි ද අභිතදෙය බැහැර කෙරෙයි ද භිතදෙය ලං කෙරෙයි ද, ආමිෂයක් නො කැමැත්තේ මෙත් සිත් ඇති ව ගිලනහුට උවැටන් කෙරෙයි ද, මලමු හෝ කෙල හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ නො වේ ද, කලින් කල දැනුම්කතාවෙන් ගිලනහුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට උත්සාහවත් කරවන්නට සතුටු කරවන්නට සමඪී වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු වේ.”

47. එකල්හි දෙනමක් භික්ෂුහු භොසොල් දනව්වෙහි දීඪිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඔහු එක්තරා ආවාසයකට එළඹියහ. එහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වේ. එකල්හි ඒ භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, ගිලන් උවැටන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වණිනා කරණ ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, එහෙයින් අපි මේ මහණහට උවැටන් කරමු” සි අදහස් වී ය. ඔහු ඒ මහණහුට උවැටන් කළහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණු ලබන ඒ මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය.

48. අඵ බො තෙ භික්ඛු තස්ස භික්ඛුනො පත්තවිවරං ආදාය සාවන්ඨිං ගන්ත්වා භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඛෙසා සාමී පත්තවිවරෙ. අපි ව ගිලානුපට්ඨාකා බහුකාරු. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඛෙසන තිවිවරං ව පත්තං ව ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං.

49. “ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ, දාතබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුතා සඛිසං උපසඛකමුත්ථා ඵවමස්ස වචනීයො: ‘ඉන්ධනාමො හන්තො භික්ඛු කාල-කතො. ඉදං තස්ස තිවිවරං ව පත්තො වා’ ති. ව්‍යන්තන භික්ඛුතා පටි-බලෙන සඛෙසා ඤාපෙතබ්බො: ‘සුණාතු මෙ හන්තො සඛෙසා. ඉන්ධනාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිවිවරඤ්ච පත්තො ව. යදි සඛිසස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙසා ඉමං තිවිවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. ඵසා ඤාතී. සුණාතු මෙ හන්තො සඛෙසා. ඉන්ධනාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිවිවරඤ්ච පත්තො ව. සඛෙසා ඉමං තිවිවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානු-පට්ඨාකානං දෙති. යස්සායසමතො බමති ඉමස්ස තිවිවරස්ස ව පත්තස්ස ව ගිලානුපට්ඨාකානං දානං, සො තුණහස්ස. යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඛෙසන තිවිවරඤ්ච පත්තො ව ගිලානුපට්ඨාකානං. බමති සඛිසස්ස. තසමා තුණතී. ඵවමෙතං ධාරයාමි” ති.

50. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරො සාමණෙරො කාලකතො හොති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සාමණෙරස්ස භික්ඛවෙ, කාල-කතෙ සඛෙසා සාමී පත්තවිවරෙ. අපි ව ගිලානුපට්ඨාකා බහුකාරා. අනු-ජානාමි භික්ඛවෙ, සඛෙසන විවරඤ්ච පත්තං ව ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං.”

51. “ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ, දාතබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුතා සඛිසං උපසඛකමුත්ථා ඵවමස්ස වචනීයො: ‘ඉන්ධනාමො හන්තො, සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස විවරඤ්ච පත්තො වා’ ති. ව්‍යන්තන භික්ඛුතා පටිබලෙන සඛෙසා ඤාපෙතබ්බො: ‘සුණාතු මෙ හන්තො සඛෙසා. ඉන්ධනාමො සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස විවරඤ්ච පත්තො ව. යදි සඛිසස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙසා ඉමං විවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. ඵසා ඤාතී. සුණාතු මෙ හන්තො සඛෙසා. ඉන්ධනාමො සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස විවරඤ්ච පත්තො ව. සඛෙසා ඉමං විවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දෙති. යස්සායසමතො බමති ඉමස්ස විවරස්ස ව පත්තස්ස ව ගිලානුපට්ඨාකානං දානං, සො තුණහස්ස. යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඛෙසන විවරඤ්ච පත්තො ව ගිලානුපට්ඨාකානං. බමති සඛිසස්ස. තසමා තුණතී. ඵවමෙතං ධාරයාමි” ති.

52. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ව සාමණෙරො ව ගිලානං උපට්ඨතිංසු. සො තෙති උපට්ඨියමානො කාලමකාසී. අඵ බො තස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස භික්ඛුනො ඵතදහොසී: “කථනනු බො ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණෙරස්ස විවරපට්ඨිංසො දාතබ්බො” ති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණෙ-රස්ස සමකං පට්ඨිංසං දාතු” නති.

48. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ඒ කලුරිය කල මහණහුගේ පාසිටුරු ගෙන සැවැත්නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මහණකු කලුරිය කල කල්හි සමස්තතමේ පාසිටුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තෝ වෙති. මහණෙනි, සමස්තා විසින් තුන් සිටුර ද පත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි.

49. “මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණහු විසින් සමස්තා වෙත ඵලඹ ‘සාමිති, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඒ මහණහුගේ තුන් සිටුර ය. මේ පාත්‍රය’ සි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සමස්ත තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: සාමිති, ‘සමස්ත තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිටුර ද පත්‍රය ද වේ. ඉදින් සමස්තාහට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස්ත තෙමේ මේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගලානොපසායකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සාමිති, සමස්තතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ. සමස්ත තෙමේ මේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආයුෂමතකුහට මේ තුන් සිටුරන් පාත්‍රයන් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුෂණීමහුන වේවා. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියවා. සමස්තා විසින් මේ තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සමස්තාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීමහුන වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

50. එකල්හි එක්තරා හෙරණෙක් කලුරිය කෙළේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හෙරණකු කලුරිය කල කල්හි සමස්ත තෙමේ පාසිටුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තාහු ය. මහණෙනි, සමස්තා විසින් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානු-පට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි.”

51. “මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණහු විසින් සමස්තා වෙත ඵලඹ ‘සාමිති, මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ’ යි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සමස්ත තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: සාමිති, සමස්ත තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ. ඉදින් සමස්තාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස්ත තෙමේ මේ සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සාමිති, සමස්තතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිටුර ද පාත්‍රය ද වේ. සමස්ත තෙමේ මේ සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආයුෂමතකුහට මේ සිටුරන් පාත්‍රයන් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුෂණීමහුන වේවා. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියවා. සමස්තා විසින් මේ සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සමස්තාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීමහුන වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

52. එකල්හි එක්තරා උපසපන් මහණෙක් ද හෙරණෙක් ද ගිලනකුට උවැටන් කලහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණ ලබන හෙ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. එකල්හි ඒ ගිලන් උවැටන් කරණ මහණහුට “ගිලානුපට්ඨාක සාමණේරයාහට සිටුරු කොටස කෙසේ දිය යුතු දැ” යි සිත් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි ගිලානුපට්ඨාක සාමණේරයාහට සම කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි” යි.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඛුහුභණේඛා ඛුහුපරිකඛාරො කාලකතො හොති. හතවතො එතමන්ථං ආරොචෙට්ඨං. “භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඛෙසා සාමි පතනච්චරෙ. අපි ව ගිලානු-පටියාකා ඛුහුකාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සඛෙසන තිච්චරඤ්ඤ පතනඤ්ඤ ගිලානුපටියාකානං දුතුං. යං තත්ථ ලහුභණේඛං ලහුපරිකඛාරං, තං සමමුඛි-භුතෙන සඛෙසන භාජෙතුං. යං තත්ථ ගරුභණේඛං ගරුපරිකඛාරං, තං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දිසස්ස සඛිසස්ස අවිස්සජ්ජිකං අවෙහඛතික” ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නගො හුච්චා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ථා හගවනනං එතදවොච: “හගවා හනෙන අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමාස්ස වණණවාදී. ඉදං හනෙන තග්ගියං අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සනතුට්ඨියා¹ සලලෙඛාය ධුතතතාය² පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමාය සංවතනති. සාධු හනෙන, හගවා භික්ඛුනං තග්ගියං අනුජානාතු”ති. විගරහි බුද්ධො හගවා: “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පනිරුපං. අස්සාමණකා. අකප්පියං. අකරණීයං. කථං හි නාම ත්ථ මොඝපුරිස, තග්ගියං තිත්ථියසමාදානං සමාදිසිස්සිසි? තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසනනානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්ථා ධම්මිං කථං කත්ථා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, තග්ගියං තිත්ථියසමාදානං සමාදිසිතබ්බං. යො සමාදිදෙය්‍ය, ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කුසචීරං නිවාසෙත්ථා -පෙ- වාකචීරං නිවාසෙත්ථා -පෙ- එලකචීරං නිවාසෙත්ථා -පෙ- කෙසකම්බලං නිවාසෙත්ථා -පෙ- වාලකම්බලං නිවාසෙත්ථා -පෙ- උලුකපකඛං නිවාසෙත්ථා -පෙ- අජ්නකඛිපං නිවාසෙත්ථා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ථා හගවනනං එතදවොච: “හගවා හනෙන අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමාස්ස වණණවාදී. ඉදං හනෙන, අජ්නකඛිපං අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සනතුට්ඨියා සලලෙඛාය ධුතතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමාය සංවතනති. සාධු හනෙන, හගවා භික්ඛුනං අජ්නකඛිපං අනුජානාතු”ති. විගරහි බුද්ධො හගවා: “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පනිරුපං. අස්සාමණකා. අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්ථ මොඝපුරිස, අජ්නකඛිපං තිත්ථියධිජං ධාරෙස්සසි. තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසනනානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්ථා ධම්මිං කථං කත්ථා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, අජ්නකඛිපං තිත්ථියධිජං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති

1. “සනතුට්ඨියාය” ම ඡ සං. 2. “ධුතතාය” ම ඡ සං.

51. එකල්හි බොහෝ ඛඩු ඇති බොහෝ පිරිකර ඇති එක්තරා මහණෙක් කල්පිත කෙළේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය ඇලකලහ. “මහණෙනි, මහණකු කල්පිත කළ කල්හි සඛ්‍ය තෙමේ පාසිටුරට හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තාහු වෙත්. මහණෙනි, සඛ්‍යයා විසින් තුන් සිටුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට ද, එහි යම් ලක්ෂණයක් වේ නම්, ලක්ෂපරිඡකාරයක් වේ නම්, එය සමු වූ සඛ්‍යයා විසින් බෙදන්නට ද, එහි යම් ගරුභාණයක් වේ නම්, ගරු පරිඡකාරයක් වේ නම්, එය පැමිණි නො පැමිණි සිටුදිසාවාසි සඛ්‍යයාට අයත්, නො දිය යුතු, නො බෙදිය යුතු දෙය කොට තබන්නට ද අනුදන්මි”.

52. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නග්න ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡ වූවහුගේ, ලද දෙයකින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, වීර්‍යය ඇත්තහුගේ ගුණ කියන සේක. ස්වාමීනි, මේ නග්න භාවය නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡභාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නසන පිණිස, වීර්‍යාරභය පිණිස, පවති. ස්වාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට නග්න භාවය අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භික්ෂුරුඡය, නො සුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ” යි ගැරහු සේක. “භික්ෂුරුඡය, තීථිකවුතයක් වූ නග්නභාවය කෙසේ නම් සමාදන් වූයෙහි ද? භික්ෂුරුඡය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, තීථික-වුතයක් වූ නග්නභාවය සමාදන් නො විය යුතු ය. යමෙක් සමාදන් වන්නේ නම්, තුලසි ඇවැත් වේ” යි භික්ෂුන්ට වදාළ සේක.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් කුසවැහැරි ඇඳ -පෙ- වාවැහැරි ඇඳ -පෙ- පෝරුවැහැරි ඇඳ -පෙ- කෙහෙකම්බිලි ඇඳ -පෙ- සැඩමුවලොමින් කළ කම්බිලි ඇඳ -පෙ- බකමුණුපියාපත් ඇඳ -පෙ- අඳුන්දිවිසම ඇඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡ වූවහුගේ, ලද දෙයින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, වීර්‍යාරභය කරන්නහුගේ ගුණ කියන සේක. ස්වාමීනි, මේ අඳුන්දිවිසම නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡභාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නැසීම පිණිස, වීර්‍යාරභය පිණිස පවති. ස්වාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට අඳුන්දිවිසම අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භික්ෂුරුඡය, නො සුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ” යි ගැරහු සේක. “භික්ෂුරුඡය, කෙසේ නම් හෝ තීථිකධවජය වූ අඳුන්දිවිසම දැරියෙහි ද? භික්ෂුරුඡය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, තීථිකධවජය වූ අඳුන්දිවිසම නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, තුලසි ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

54. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අකකතාලං නිවාසෙත්වා -පෙ- පොත්ථකං නිවාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “භගවා භනෙන, අනෙකපරියායෙන අපට්ඨිච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙබස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියා-රහස්ස වණණවාදී. අයං භනෙන පොත්ථකො අනෙකපරියායෙන අපට්ඨිච්ඡ-නාය සනතුට්ඨියා සලලෙබාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරහාය සංවත්තති. සාධු භනෙන, භගවා භික්ඛුතං පොත්ථකං අනු-ජානාතු”ති. විගරහි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පතිරූපං. අස්සාමණ්ණං අකප්පියං. අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, පොත්ථකං නිවාසෙස්සපි. තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවො, පොත්ථකො නිවාසෙතබ්බො. යො නිවාසෙය්‍ය, ආපත්ති දුකකට්ඨස්සා” ති.

55. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු සබ්බනීලකානි විවරානි ධාරෙන්නති -පෙ- සබ්බපිතකානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බලොභිතකානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බමඤ්ඤට්ඨිකානි විවරානි ධාරෙන්නති -පෙ- සබ්බකණ්ණානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බමභාරඞගරත්තානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බමහානාමරත්තානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- අව්ඡින්නදසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- දීඝදසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- පුප්ඵදසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- එණදසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- කඤ්චුකං ධාරෙන්නති. -පෙ- තිරිටකං ධාරෙන්නති. -පෙ- වෙයනං ධාරෙන්නති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති. බීජන්ති. විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්‍ය-පුත්තියා වෙයනං ධාරෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො” ති.

56. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවො සබ්බනීලකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බපිතකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බලොභිතකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමඤ්ඤට්ඨිකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බකණ්ණානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමභාරඞගරත්තානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමහානාමරත්තානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න අව්ඡින්නදසානි විවරානි ධාරෙ තබ්බානි. න දීඝදසානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න පුප්ඵදසානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න එණදසානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න කඤ්චුකං ධාරෙතබ්බං. න තිරිටකං ධාරෙතබ්බං. න වෙයනං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුකකට්ඨස්සා”ති.

57. තෙන බො පන සමයෙන වස්සං වුත්ථා භික්ඛු අනුප්පනෙන විවරෙ පකකමන්තිපි. විබ්භමන්තිපි. කාලමපි කරොන්ති. සාමණේරාපි පටිජානන්ති. සිකඛං පච්චකඛාතකාපි පටිජානන්ති. අන්තිමවජ්ඣං අජ්ඣාපන්නකාපි පටි-ජානන්ති. උමමත්තකාපි පටිජානන්ති. බීජානවිත්තාපි පටිජානන්ති. වෙදනට්ඨාපි පටිජානන්ති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උකඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. ආපත්තියා අප්පටිකමෙම උකඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. පණ්ඩකාපි පටිජානන්ති. ඵෙය්‍යසංවාසකාපි පටිජානන්ති. තිත්ඨියපකකන්නකාපි පටිජානන්ති. තීරච්ඡානගතාපි පටිජානන්ති. මාතුසාතකාපි පටිජානන්ති. පිතුසාතකාපි පටිජානන්ති. අරභන්නසාතකාපි පටිජානන්ති. භික්ඛුනීදුසකාපි පටිජානන්ති. සඛ්ඝනෙදකාපි පටිජානන්ති. ලොභිතුප්පාදකාපි පටිජානන්ති. උභතො-බ්‍යඤ්ජනකාපි පටිජානන්ති.

54. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ වරාහයෙන් කළ වනක්* ඇද -පෙ- නියදවැහැරියෙන් කළ වනක් ඇද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලබ්‍ධියේ ය. ඵලබ්‍ධි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡ වූවහුගේ, ලද දෙසින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, විශාර්ථය කරන්නහුගේ ගුණ කියන සේක. සමාමිති, මේ නියදවැහැරියෙන් කළ වන නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොච්ඡභාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නැසීම පිණිස, විශාර්ථය පිණිස පවතී. සමාමිති, මෑතවි. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට නියදවැහැරියෙන් කළ වන අනුදන්තා සේක්වා” සි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භික්ෂුරූපය, නො සුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණකමට නො සරි ලත්තෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙකැ” සි ගැරඹු සේක. “භික්ෂුරූපය, කෙසේ නම් තෝ නියදවැහැරියෙන් කළ වනක් හැදීයෙහි ද, භික්ෂුරූපය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරුණ දුකාමි කතා කොට “මහණෙනි, නියදවැහැරියෙන් කළ වන නො දරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආවාච්ච වේ” සි වදාළ සේක.

55. එකල්හි සවගමහණෝ සියල්ල නිල් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල රන්වන් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල රතු වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල මදවියවන් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල කළු වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල රන්වැටිපිටපැහැති සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු දරන්. -පෙ- නො සිඳු දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- දික් දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- මල්කම් කළ දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- පෙණ සේ ගෙතු දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- අභිස (සැවට) දරන්. -පෙ- තිහිරිපිළි දරන්. -පෙ- භික්ෂ්වෙච්ච දරන්. මිනිස්සු “කාමනොති ගිහින් සේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කෙසේ නම් භික්ෂ්වෙච්ච දරන් දැ” සි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද කෙරෙත්. දෙස් කියන්.

56. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සියල්ල නිල්පැහැති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. සියල්ල රන්වන් වූ සිවුරු නො දරිය යුතු ය. සියල්ල රතුපැහැති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. සියල්ල මදවියපැහැති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. සියල්ල කළුපැහැති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. සියල්ල රන්වැටිපිටපැහැති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. නො සිඳු දවලු ඇති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. දික් දවලු ඇති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. මල්දවලු ඇති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. පෙණදවලු ඇති සිවුරු නො දරිය යුතු ය. අභිස නො දරිය යුතු ය. තිහිරිපිළි නො දරිය යුතු ය. භික්ෂ්වෙච්ච නො දරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආවාච්ච වේ”.

57. එකල්හි වස් වාස නිම කළ භික්ෂුහු සිවුරු නූපන් කල්හි බැහැර ද යෙත්. සිවුරු ද හරිත්. කල්පය ද කෙරෙත්. හෙරණුමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ශික්ෂාව බැහැර කලමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. අත්තිමචසතුටට පැමිණියමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උන්මත්තකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. යක්ෂණන්මාද ඇත්තමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. වේදනාවෙන් පෙළෙන්නමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ඇවැත් නො දැක්මෙහි උබෙච්චිකම් (තහනම්) කරණ ලද්දමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ඇවැත් පිලියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලාමක දූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පණකියමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ඵෙය්‍යසංවාසකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තිඤ්ඤා ශාසනයට ගියමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තිරව්ඡානගතයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. මාතෘඝාතකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පිතෘඝාතකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. අරහන්තඝාතකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. භික්ෂුනිදුසකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. සබ්බහෙදකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලොහිතූපාදකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උභතොඛ්‍යඤ්ඤානකයමිහ සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්.

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

58. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු අනුසුභෙන විවරෙ පකකමති, සනෙන පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතබ්බං.

59. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු අනුසුභෙන විවරෙ විබහමති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සිකඛං පච්චකඛා-
නකො පටිජානාති, අනතිමච්ඡා අජ්ඣාපනනකො පටිජානාති, සඛෙසා සාමි.

60. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු අනුසුභෙන විවරෙ උමමනකො පටිජානාති, බිත්තචිත්තො පටිජානාති, වෙදනවෙට්ඨා පටිජානාති, ආපතනියා අදස්සනෙ උකඛිතනකො පටිජානාති, ආපතනියා අපපටිකමෙම උකඛිතනකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටිතිස්සග්ගෙ උකඛිතනකො පටිජානාති, සනෙන පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතබ්බං.

61. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු අනුසුභෙන විවරෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ඵෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, නිත්ඨියපකකනනකො පටිජානාති, තිරච්ඡානගතො පටිජානාති, මාතුසාහකො පටිජානාති, පිතුසාහකො පටිජානාති, අරහනනසාහකො පටිජානාති, භික්ඛුනීදුසකො පටිජානාති, සමසහෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො පටිජානාති, සඛෙසා සාමි.

62. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු උසුභෙන විවරෙ අනාජ්ඣෙ පකකමති, සනෙන පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතබ්බං.

63. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු උසුභෙන විවරෙ අනාජ්ඣෙ විබහමති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සිකඛං පච්චකඛානකො පටිජානාති, අනතිමච්ඡා අජ්ඣාපනනකො පටිජානාති, සඛෙසා සාමි.

64. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු උසුභෙන විවරෙ අනාජ්ඣෙ උමමනකො පටිජානාති, බිත්තචිත්තො පටිජානාති, වෙදනවෙට්ඨා පටිජානාති, ආපතනියා අදස්සනෙ උකඛිතනකො පටිජානාති, ආපතනියා අපපටිකමෙම උකඛිතනකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටිතිස්සග්ගෙ උකඛිතනකො පටිජානාති, සනෙන පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතබ්බං.

65. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුජ්ඣො භික්ඛු උසුභෙන විවරෙ අනාජ්ඣෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ඵෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, නිත්ඨිය-
පකකනනකො පටිජානාති, තිරච්ඡානගතො පටිජානාති, මාතුසාහකො පටිජානාති, පිතුසාහකො පටිජානාති, අරහනනසාහකො පටිජානාති, භික්ඛුනීදුසකො පටිජානාති, සමසහෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො පටිජානාති, සඛෙසා සාමි.”

58. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි බැහැර යේ ද, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි දිය යුතු ය.

59. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි සිටුරු හරිසි, කලුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ශික්‍ෂාව බැහැර කළ එකෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අනත්මවස්තුවට පැමිණියෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමස තෙමේ (ඔහුගේ කොටසට) හිමියා වේ.

60. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි උමතු වූවෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, යක්‍ෂොන්මාද ඇත්තෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, වේදනාවෙන් පෙළෙන්තෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලාමක දෂටිය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

61. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිටුරු නුපන් කල්හි පණඩකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඵෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, තිත්ඨපකකනාකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, තිරව්ජානගත යෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මාතෘඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, පිතෘඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අරහනාඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, භික්‍ෂුනීදුසකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමසහෙදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලොකිකුප්‍යාදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඔහුගේ කොටසට සමස තෙමේ හිමියා වේ.

62. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිටුරු නො බෙදූ කල්හි බැහැර යෙයි, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

63. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිටුරු නො බෙදූ කල්හි සිටුරු හරිසි, කලුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ශික්‍ෂාව බැහැර කෙළෙමි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අනත්මවස්තුවට පැමිණියෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමස තෙමේ හිමියා වේ.

64. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිටුරු නො බෙදූ කල්හි උන්මහතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, යක්‍ෂොන්මාද ඇත්තෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, වේදනාවෙන් පෙළෙන්තෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලාමකදෂටිය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

65. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණෙක් තෙමේ උපන් සිටුරු නො බෙදූ කල්හි පණඩකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඵෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, තිත්ඨපකකනාකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, තිරව්ජානගතයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මාතෘඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, පිතෘඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අරහනාඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, භික්‍ෂුනීදුසකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමසහෙදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලොකිකුප්‍යාදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමසහෙමේ හිමියා වේ.”

66. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වසං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තස්මිනුසා ඵකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, ඵකස්මිං පකෙඛ විවරං දෙනති ‘සඛසස්ස දෙමා’ති, සඛෙසස්සෙවෙනං.

67. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වසං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තස්මිනුසා ඵකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, තස්මිංසෙව පකෙඛ විවරං දෙනති ‘සඛසස්ස දෙමා’ති, සඛෙසස්සෙවෙනං.

68. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වසං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තස්මිනුසා ඵකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, ඵකස්මිං පකෙඛ විවරං දෙනති ‘පකඛස්ස දෙමා’ති, පකඛස්සෙවෙනං.

69. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වසං චුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සඛෙසා භිජ්ජති, තස්මිනුසා ඵකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, තස්මිංසෙව පකෙඛ විවරං දෙනති ‘පකඛස්ස දෙමා’ති, පකඛස්සෙවෙනං.

70. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වසං චුත්ථානං භික්ඛුනං උප්පනෙන විවරෙ අභාජ්ජෙන සඛෙසා භිජ්ජති, සබ්බෙසං සමකං භාජෙතඛබ්බ” නති.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා රෙච්චතො අඤ්ඤාදරස්ස භික්ඛුතො හතෙඨ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස විවරං පාහෙසි: “ඉමං විවරං ථෙරස්ස දෙහි”ති. අඨ ඛො සො භික්ඛු අනන්දමග්ගෙ ආයස්මතො රෙච්චතස්ස විස්සාසා තං විවරං අග්ගහෙසි. අඨ ඛො ආයස්මා රෙච්චතො ආයස්මතො සාරිපුත්තෙන සමාගන්ත්වා පුච්ඡි: “අහං භනෙන, ථෙරස්ස විවරං පාහෙසිං. සමපන්නං තං විවරං”නති. “නාහන්තං ආචුසො විවරං පස්සාමි”ති. අඨ ඛො ආයස්මා රෙච්චතො තං භික්ඛුං ඵතදුවොච: “අහං ආචුසො ආයස්මතො හතෙඨ ථෙරස්ස විවරං පාහෙසිං. කහන්තං විවරං”නති. “අහමිහන්තො, ආයස්මතො විස්සාසා තං විවරං අග්ගහෙසි”නති.

72. භගවතො ඵතමස්මං ආරොචෙසුං. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථානාමස්ස දෙහි’ති. සො අනන්දමග්ගෙ යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, පුග්ගභීතං. යස්ස පභීයති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගභීතං.

73. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථානාමස්ස දෙහි’ති. සො අනන්දමග්ගෙ යස්ස පභීයති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගභීතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, පුග්ගභීතං.

66. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්ඤ්ඤා නෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයකට දිය දෙත්, එක් පක්ෂයකට ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු සඛ්ඤ්ඤාට ම වේ.

67. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්ඤ්ඤා නෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයක දිය දෙත්, ‘සඛ්ඤ්ඤා දෙමු’ යි ඒ පක්ෂයට ම සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු සඛ්ඤ්ඤාට ම වේ.

68. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්ඤ්ඤා නෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයකට දිය දෙත්, ‘පක්ෂයට දෙමු’ යි එක් පක්ෂයකට සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු පක්ෂයට ම වේ.

69. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුන්ට සිටුරු නූපත් කල්හි සඛ්ඤ්ඤා නෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයකට දිය දෙත්, ඒ පක්ෂයට ම ‘පක්ෂයට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්, ඒ සිටුරු පක්ෂයට ම අයත් වේ.

70. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුන්ට උපත් සිටුරු නො බෙදූ කල්හි සඛ්ඤ්ඤා නෙමේ බිඳෙයි, සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය”.

71. එකල්හි ආයුෂමත් රෙවත ස්ථිර තෙමේ එක්තරා මහණකු අත ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථිරයන් වහන්සේට “මේ සිටුර තෙරුන්ට දෙව” යි සිටුරක් යැවී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී ආයුෂමත් රෙවත තෙරුන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිටුර ගත්තේ ය. එකල්හි ආයුෂමත් රෙවත ස්ථිර තෙමේ ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර තෙරුන් හමු වී “සාමිනි, මම තෙරුන් වහන්සේට සිටුරක් යැවීම. ඒ සිටුර ලැබුනේ ද” යි විචාලේ ය. “ඇවැත්නි, මම ඒ සිටුර නො දැකීම.” ඉක්බිති ආයුෂමත් රෙවත ස්ථිර තෙමේ ඒ මහණහු “ඇවැත්නි, මම ආයුෂමතුන්ගේ අත තෙරුන් වහන්සේට සිටුරක් යැවීම. ඒ සිටුර කොහි ද” යි විචාලේ ය. “සාමිනි, මම ආයුෂමතුන් වහන්සේ කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිටුර ගත්තෙමි” යි කී ය.

72. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙව’ යි මහණකු අත සිටුරක් යවයි, ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී යමෙක් යවා නම්, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, එය නිවරුදී ගැණීමෙකි. එය යමකු සඳහා යවනු බැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, එය වැරදී ගැණීමෙකි.

73. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇති මහණහුට දෙව’ යි මහණකු අත සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි. වැරදී ගැණීමෙක් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි. නිවරුදී ගැණීමෙක් වේ.

74. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දෙමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පභිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, දුග්ගභීතං.

75. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දෙමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යස්ස පභිසති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ආභිට්ඨිතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, සුග්ගභීතං.

76. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දෙමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතො’ති, යො පභිණාති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යස්ස පභිසති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ආභිට්ඨිතං.

77. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, දුග්ගභීතං. යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, සුග්ගභීතං.

78. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, සුග්ගභීතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, දුග්ගභීතං.

79. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පභිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ආභිට්ඨිතං. යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, සුග්ගභීතං.

80. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යස්ස පභිසති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණනාති, දුග්ගභීතං.

81. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හජෙඨ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දමමී’ති. සො අනතරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතො’ති, යො පභිණාති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ආභිට්ඨිතං. යස්ස පභිසති, තස්ස මතකවිවරං අභිට්ඨාති, ස්වාභිට්ඨිතං.’”

82. “අට්ඨමා භික්ඛවෙ, මාතිකා විවරස්ස උප්පාදාය: සීමාය දෙති. කතිකාය දෙති. භික්ඛාපඤ්ඤතනියා දෙති. සඛ්ඤස්ස දෙති. උතතො සඛ්ඤස්ස දෙති. වස්සං චුත්ථසඛ්ඤස්ස දෙති. ආදීස්ස දෙති. පුග්ගලස්ස දෙති.’”

74. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙව’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක් වේ. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, වැරදි ගැණීමෙක් වේ.

75. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙව’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, නිවැරදි ගැණීමෙක් වේ.

76. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙව’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘දෙදෙන ම කලුරිය කළහ’ යි අසයි. යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, එය ඔහුගේ මතකසිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙකි.

77. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙමි’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, වැරදි ගැණීමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, නිවැරදි ගැණීමෙකි.

78. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙමි’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, නිවැරදි ගැණීමෙකි. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, වැරදි ගැණීමෙකි.

79. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙමි’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, නිවැරදි ගැණීමෙකි.

80. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙමි’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙකි. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණීයි, වැරදි ගැණීමෙකි.

81. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙමි’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘දෙදෙන කලුරිය කළහ’ යි අසයි, යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙකි.”

82. මහණෙනි, සිටුරු ලැබීමට මේ මාතෘකා අටෙකි: සීමාවෙහි දෙයි. කතිකාවෙන් දෙයි. භික්ෂාප්‍රඥප්තියෙන් දෙයි. සමිකයාට දෙයි. උභයො-සමිකයාට දෙයි. වස් වැස නිම කල සමිකයාට දෙයි. නියම කොට දෙයි. පුද්ගලයකුකට දෙයි යන අට ය*.”

83. “සීමාය දෙනි, යාවතිකා භික්ඛු අනොසීමගතා, තෙනි භාජෙනබ්බං.

84. “කතිකාය දෙනි, සම්බුද්ධා ආවාසා සමානලාභා භොතති, එකස්මිං ආවාසෙ දිනෙන සබ්බස්ථ දිනනං හොති.

85. “භික්ඛාපඤ්ඤානතියා දෙනි, යත් සඛ්ඤ්ඤා ධුමකාරා කරියන්ති, තස්ථ දෙනි.

86. “සඛ්ඤ්ඤා දෙනි, සම්මුඛිභුතෙන සඛ්ඤ්ඤා භාජෙනබ්බං.

87. “උභතො සඛ්ඤ්ඤා දෙනි, බහුකාපි භික්ඛු භොතති, එකා භික්ඛුනි භොති, උපඝ්ඤං දුතබ්බං. බහුකාපි භික්ඛුනියො භොතති, එකො භික්ඛු භොති, උපඝ්ඤං දුතබ්බං.

88. “වස්සං චුත්ථසඛ්ඤ්ඤා දෙනි, යාවතිකා භික්ඛු තස්මිං ආවාසෙ වස්සං චුත්ථා, තෙනි භාජෙනබ්බං.

89. “ආදිස්ස දෙනි, යාගුයා වා භතෙන වා බාදනියෙ වා විවරෙ වා සෙනාසනෙ වා හෙසජ්ජෙ වා.

90. “පුග්ගලස්ස දෙනි: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථනාමස්ස දම්මි’ති”.

විවරකඛකිකො නිවසිතො අධ්ඨමො.

83. “සීමාවෙහි දෙසි ද, යම් පමණ භික්ෂුහු සීමාව තුළට පිවිසියෝ ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

84. “කතිකාවෙන් (සමානලාභසම්මුතියෙන්) දෙසි ද, බොහෝ ආවාසයෝ සමානලාභ ඇත්තාහු වෙත් ද, එක් ආවාසයකට දුන් කල්හි කතිකානුරූප ව සියලු ආවාසයන්ට දෙන ලද්දේ වේ.

85. “භික්ෂාප්‍රඥප්තියෙන් දෙසි ද, යම් තැනෙකිහි සඛසයාට නිති සන්කාරකරණු ලැබෙත් ද, ඒ ආවාසයන්ට දෙසි.

86. “සඛසයාට දෙසි ද, හමු වූ සඛසයා විසින් බෙදිය යුතු ය.

87. “උභයොසඛසයාට දෙසි ද, බොහෝ භික්ෂුහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුණියක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය. බොහෝ භික්ෂුණිහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුනමක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය.

88. “වස් වෑස නිම කළ සඛසයාට දෙසි ද, යම් පමණ භික්ෂුහු ඒ ආවාසයෙහි වස් වෑස නිම කලාහු ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

89. “නියම කොට දෙසි ද, කැඳ හෝ බත් හෝ කැයුතු දෙය හෝ සිවුරු හෝ සෙනසුන් හෝ බෙහෙත් හෝ පිළිගත්තවුන්ට එය අයත් වෙයි.

90. “පුද්ගලයකුහට දෙසි ‘මේ සිවුරු මේනම් ඇත්තහුට දෙමි’ යි.”

අටවැනි විවරකඛනිකය නිමි.

ඉමමහි බකිකෙ වසු ජනනවුති.

තස්ස උද්දතං:

1. රාජගහකො නෙගමො දිස්වා වෙසාලියං ගණිං,
පුත රාජගහා ගනාචා රඤ්ඤා තං පටිච්චෙදසි.
2. පුනො සාලවතීකාය අහසස්ස හි අනුජො,
ජීවතීති කුමාරෙන සඛිතො ජීවකො ඉති.
3. සො හි තකකසිලං¹ ගනාචා උග්ගහෙත්වා මහාභිසො,
සත්තවසසිකආබාධං නඤ්ඤකමෙත නාසසි.
4. රඤ්ඤා භගඤ්ඤාබාධං ආලෙපෙන අපාකරි²,
මමඤ්ච ඉජාගාරඤ්ච වුද්ධසඛිකඤ්චුපට්ඨහ³.
5. රාජගහිකො ච සෙට්ඨි අනතගණිං නිකිච්ඡිතං⁴,
පඤ්ඤාතස්ස මහ රොගං සතපානෙන නාසසි.
6. අඛිකාරඤ්ච සීවෙය්‍යං⁵ අභිසත්තං සිනෙහසි,⁶
තීති⁷ උප්පලහඤ්ච සමතිංසට්ඨරෙචනං.
7. පකතත්තං චරං යාචී සීවෙය්‍යඤ්ච පටිග්ගහි,
විචරඤ්ච ගිහීදනං අනුඤ්ඤාසි තථාගතො.
8. රාජගහෙ ජනපදෙ ඛන්ධං උප්පජ්ජී විචරං,
පාචාතො කොසිකඤ්ච ච කොජවො අසිසකාසිසං.
9. උච්චාච්චා ච සන්තුවසී නාගමෙ සාගමෙසු ච⁸
පට්ඨමං පච්ඡා සදිසා කතීකා ච පටිහරාං.
10. භණ්ඩාගාරං අගුත්තඤ්ච වුද්ධාපෙනති තථෙච ච,
උස්සත්තා කොලාහලඤ්ච කථං භාජෙ කථං දදෙ.
11. සකානිරෙකභාගෙන පටිච්චිසො කථං දදෙ,
ජකඤ්ඤන සීතුඤ්ච ච⁹ උත්තරිතුං¹⁰ න ජානතො.
12. ඔරොපෙනා භාජනඤ්ච පාතීයා ච ඡමාය ච,
උපචිකා මජ්ඣෙ ජීරනති ඵකතො පඤ්ඤෙන ච.
13. ඵරුසාවඡ්ඡන්තචචිඛද්ධා අද්දසාසි උබ්භණ්ඨිතො,
වීමංසිත්වා සකායමුතී අනුඤ්ඤාසි තීවිචරං.

1. “තකකසිලාය.” ම නු ප. 2. “අපාකච්චි” ම ඡ සං. “අපාකච්චි” PTS.
 3. “උපට්ඨහි” ම ඡ සං. 4. “අනතගණි නිකිච්ඡිතං” ම ඡ සං.
 “අනතරගණි නිකිච්ඡිතං” තො.වි. ම නු ප PTS.
 5. “සීවෙය්‍යං” ම ඡ සං. PTS 6. “සිනෙහති” ම ඡ සං. PTS.
 7. “තීති” PTS. තො.වි. ම නු ප. 8. “නාගමෙ සාගමෙසු ච” ම ඡ සං.
 9. “සීතුදකා” ම ඡ සං. “සීතුංසිච” PTS 10 “උත්තරිතු” ම ඡ සං.

මේ බකිකයෙහි වසතු සානුවෙකි.

එහි උද්දනය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:

1. රජගහනුවර වැසි කෙලඹිජන තෙමේ විසාලාමහනුවර වැසි ගණිකාව දැක නැවත රජගහනුවරට ගොස් රජුට එකරුණ දැන් වී ය.

2. අභයකුමරුගේ අනුජ වූ, **සාලවතී** නම් ගණිකාවගේ පුත්‍ර තෙමේ කුමරුන් විසින් “ජවන් වේ” නූ සි ජීවක ය සි කියන ලද්දේ ය.

3. හෙතෙමේ **තක්සලාවට** ගොස් උගෙන මහ වෙදෙක් වූයේ සත් අවුරුද්දක් පැවති භිසරුදාව නසාකමියෙන් නැසී ය.

4. බිම්සරජුගේ : හගඤ්චාබාධය ආලෙපයක් දීමෙන් ඉවත් කෙළේ ය. මාහට ද අන්තාපුරයට ද බුදුරජුන්ට ද භික්ෂුසංඝයාට ද උවටැන් කරව සි (රජතෙමේ තනතුරු දුන්නේ ය.)

5. රජගහසිටු තෙමේ සුව පත් කරණ ලද්දේ ය. (බරණැස්සිටුජත්තුගේ) අන්තගණි ආබාධයට පිලියම් කරණ ලදී. **පජ්ජානරජු**ගේ මහා රොගය ගිතෙල් පෙවීමෙන් නැසුයේ ය.

6. අභිකාරය ද, සිවෙයාපරිත්‍යාගය ද, දෙස් කිපුනු ශරීරය මොළොක් කිරීම ද, උපුල්මල්මිටි තුණෙකින් සමත්ස් විරෙවනය -

7. ප්‍රකාන්ඪභාව ඇති බුදුරජුගෙන් වරයක් ඉල්ලී ය. සිවෙයාවසනු පිලිගත්ත. තථාගතයන් වහන්සේ ගැහැපියන් දෙන සිටුරු පිලිගැණීම අනුදන් සේක.

8. රජගහනුවර ද ජනපදයෙහි ද බොහෝ සිටුරු උපත. උතුරුසළුව ද, කොසෙයාපාවාරය ද, කොඳුපලස ද පන්සියයක් අගනා කම්බිලිය ද,

9. කුදුමතත් සිටුරු, සතුටුචීම, අනපෙක්ෂා සාපෙක්ෂාවන්හි (අකැමැත්තෙන් කොටස නො දීම, අකැමැත්තෙන් කොටස දීම), පලමු පැමිණීම, පසු ව පැමිණීම, එක් ව සොහොනට පැමිණීම, කතිකා කොට පැමිණීම, ආරාමයට ගෙන ආ සිටුරු ආපසු ගෙන ගියහ.

10. භාණ්ඩාගාරය, සිටුරු ආරක්ෂා නො වීම, (භාණ්ඩාගාරිකයා) බැහැර කරවත්. භාණ්ඩාගාරය සිටුරුවලින් පිරීම, සිටුරු බෙදන නැත කොලාහලය, කෙසේ බෙදන්නේ ද කෙසේ දෙන්නේ ද -

11. ගමනට සුදුනම් වූ භික්ෂුහුගේ කොටස දීම, අතිරෙක භාගය දීම, පිරිකර කොටස කෙසේ දෙන්නේ ද, ගොම හා නො නැමිලූ පඬු, පඬු ඉතිරීම, පඬු පැසීම පඬු නො පැසීම ද නො දැනිත්.

12. පඬු බාන්නෝ, පඬු වක්කිරීමට බඳුන, තලියෙහි, බිම සිටුරු ඇතිරීම, (මේයෝ තණ ඇතිරිය කැහ.) සිටුර මැද (පඬු ගැලීම), කොන් දරත්. එක් පසකින් පඬු වැගිරේ. සිටුර දැබී වීම,

13. සිටුර රචවීම, කඩ නො කැපීම, ලියදි බැඳි කුඹුර, සිටුරුපොදි ඔසවා ගත් භික්ෂුන් ද දුටු සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරික්ෂා කොට තුන් සිටුර අනුදන් සේක.

- 14. අඤ්ඤාන අතිරෙකෙන උපපජ් ඡද්දමෙව ව,
වාතුද්දීපො වරං යාවි දුභුං වසසිකසාපිකං.
- 15. ආගන්තුගම්භිලානං උපට්ඨාකඤ්ඤා භෙසජං¹
ධ්වං උදකසාපිකඤ්ඤා පණීතං අතිබ්බද්දකං.
- 16. පුලලකච්ඡ්ඤ්ඤා මුඛං බොමං පරිපුණ්ණං අධිට්ඨනං²,
පච්ඡිමං³ කතො ගරුකො විකණ්ණො සුන්නමොකිරි⁴.
- 17. ලුජ්ඣති නසාහොනති ව අනාධිකං ඛඤ්ඤා ව,
අකිවතෙ අසනියා ඵකො වසසං උතුමහි ව.
- 18. දො භාතුකා රාජගහෙ උපනඤ්ඤා පුන ද්විසු,
කුච්ඡිචිකාරො හිලාතො උතො වෙච හිලානකා⁵.
- 19. නග්ගා කුසා වාකචිරං ඵලකො කෙසකමුලං,
වාලඋලිකපකකඤ්ඤා අජිතං අනකනාල ව⁶.
- 20. පොත්ථකං නිලචිතඤ්ඤා ලොහිතා මඤ්ඤ්ඤොචිත ව⁷,
කණ්ඨා මහාරඞ්ගනාමා⁸ අච්ඡිනනදභිකං නථා.
- 21. දීඝපුපඵඵණදසා කඤ්ඤාතිරිට්ඨොචිතං,
අනුපපනො පකකමති සඞ්ඤා හිජ්ඣති තාවදො.
- 22. පතෙති දදානති සඞ්ඤාසා ආයසමා රෙචතො පහි,
විසසාසගාහාභිට්ඨාති අධ්ඨා විවරමාතිකාති.

1. “භෙසජං” ම ඡ සං. PTS. ම නු ප. අ වි.
 2. “අධිට්ඨනං” ම ඡ සං. PTS. අ වි. තො වි. 3. “පච්ඡිමං” තො වි. ම නු ප.
 4. “සුන්නමොකිරි” තො වි. ජ වි. ම නු ප. 5. හිලායනා PTS තො වි.
 6. “අකකනාලකං” ම ඡ සං. 7. “මඤ්ඤ්ඤොචිත ව” ම ඡ සං.
 8. “මහාරඞ්ගනාම” ම ඡ සං. PTS. තො වි. ම නු ප.

14. අනික් අනික් අනිරෙක සිටුවරන් සුකතවීම, අනද තෙරුන්ට සිටුවරක් ලැබුනේ ය. අදනය සිදුරුවීම, වාතුද්දිපිකමහාමෙකය, වර ඉල්වී ය. වැසිසළ දීම,

15. ආගන්තුක, ගමක, ගිලාන, උපට්ඨාක, බෙහෙත් දීම, නිති කැඳ දීම, දියසළ දීම, පිණි බොජුන් වැළදීම, කුඩා පසතුරුණ නහනම් කිරීම,

16. ථුලකච්ඡ්ආබාධය, මුව පිස්නා රෙදිකඩ, කොමුයෙන් කළ පැරණි වන, පිරිපුන් තුන් සිටුවර, ඉටීම, පැසුළු සිටුවර, කරණ ලද බර වූ පාසුකුල විවරය, සිටුවරෙහි කොන් දික්වීම, නුල් ඉදිරීම,

17. සිටුවර පත් නැසේ. කඩ කැපීමට නො පොතොනේ ය. අමුතු පටියක් ඇල්ලීම, බොහෝ සිටුවර ලැබීම, අකවනයෙහි තුබු සිටුවර නැතිවීම, අසනියෙන් සහලසිටුවරන් වෙන් ව ගම් වැදීම, තනි ව වස් විසීම, වසානයෙන් අන් කාලයෙහි එකලා ව විසීම -

18. සනෝදරයෝ දෙදෙන රජගහනුවර වස් වූසුන. උපනඤ තෙරුන් සැවැත්නුවර වස් විසීම, දෙපලක එකලාව වස් විසීම, කුවර්විකාරය ඇති ගිලනා, ගිලන්හු දෙදෙන, ගිලන් උච්චානව සුදුසු නො සුදුසු අය -

19. නග්න ව පැමිණීම, කුසවැහරි දැරීම, වාකවැහරි, එලකවැහරි, කෙහෙකම්බිලි, වාලකම්බිලි, මහමුණු පියාපන්, අඳුන් දිවිසම්, වරාහුයෙන් කළ වැහර,

20. නියදින් කළ වැහරි, නිල්වන් වන්, රන්වන් වන්, රකුචන්, මදවිය පැහැ ඇති වන් හා කළු වන්, පන්කැපිටපැහැති වන්, කන්වැපිටපැහැති වන්, නො සිඳු දවලු ඇති සිටුවර, එසේම -

21. දික් දවලු ඇති සිටුවර, මල්දවලු ඇති සිටුවර, පෙණදවලු ඇති සිටුවර, සැවිටය, රැක්සුඹුලු, තිස්වෙළුම්, සිටුවර නූපන් කල්හි බැහැර යයි. සිටුවර උපන් කෙණෙහි සමස නෙමේ බිඳේ.

22. පක්ෂයකට දෙත්. සමසයාට දෙත්. ආසුමන් රෙවන තෙමේ (ශාරීපුත්‍ර තෙරුන්ට සිටුවරක්) යැවී ය. විශ්වාසයෙන් ගැණීම, ඉටීම, සිටුවර ලැබීමේ මාතෘකා අවෙක යන මොහු වෙත්.

9

වමෙපය්‍යකඛකිකං

1. තෙන බො ජන සමයෙන බුද්ධො භගවා වමපායං විහරති ගග්ගරාය පොකඛරණීයා තීරෙ. තෙන බො ජන සමයෙන කාසීසු ජනපදෙසු වාසනගාමො නාම නොති. තස් කසසපගොතො නාම භික්ඛු ආවාසිකො හොති තනතිච්ඤො උසුසකකං ආපනො “කිනති අනාගතා ව පෙසලා භික්ඛු ආගච්ඡෙය්‍යං, ආගතා ව පෙසලා භික්ඛු ථාසු¹ විහරෙය්‍යං, අයඤ්ච ආවාසො දුඤ්චි වීරුලුතී චෙසුලලං ආපජ්ජෙය්‍යා”ති.

2. තෙන බො ජන සමයෙන සම්මනුලා භික්ඛු කාසීසු වාරිකං වරමානා යෙන වාසනගාමො තදවසරං. අදදසා බො කසසපගොතො භික්ඛු තෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤාපෙසි. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකඛිපි. පච්චුන්නනචා පතනචීවරං. පටිග්ගතෙසි. පානීයෙන ආපුච්ඡී. නාගානෙ උසුසකකං අකාසි. උසුසකකමි අකාසි යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි.

3. අථ බො තෙසං ආගනතුකානං භික්ඛුනං ඵතදනොසි: “නදදනො බො අයං ආට්ඨසො, අවාසිකො භික්ඛු. නගානෙ උසුසකකං කරොති. උසුසකකමි කරොති යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි. හඤ්ච මයං ආට්ඨසො ඉඤ්ච ව වාසනගාමෙ නිවාසං කපපාමා”ති. අථ බො තෙ ආගනතුකා භික්ඛු තත්ථ වාසනගාමෙ නිවාසං කපෙසුසු.

4. අථ බො කසසපගොතොසං භික්ඛුනො ඵතදනොසි: “යො බො ඉමෙසං ආගනතුකානං භික්ඛුනං ආගනතුකකීලමථො සො පටිසසඤ්ඤො. යෙපි මෙ ගොචරෙ අපාකඛඤ්ඤානො, තෙ දුනිමෙ ගොචරෙ පකඛඤ්ඤානො. දුකකරං බො ජන පරකුලෙසු යාච්ඡ්වං උසුසකකං කාතුං. විඤ්ඤානති ව මනුස්සානං අමනාපා. යනතුතානං න උසුසකකං කරෙය්‍යං යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි”නති. සො න උසුසකකං අකාසි යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි.

5. අථ බො තෙසං ආගනතුකානං භික්ඛුනං ඵතදනොසි: “පුඤ්ච බ්වායං ආට්ඨසො ආවාසිකො භික්ඛු නගානෙ උසුසකකං අකාසි. උසුසකකමි අකාසි යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි. සො දුනායං න උසුසකකං කරොති යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි. දුට්ඨො දුනායං ආට්ඨසො, ආවාසිකො භික්ඛු. හඤ්ච මයං ආට්ඨසො, ආවාසිකං² භික්ඛුං උකඛිපාමා”ති.

6. අථ බො තෙ ආගනතුකා භික්ඛු සනිපතීචා කසසපගොතො භික්ඛු ඵතදවොචු: “පුඤ්ච බො නං ආට්ඨසො නගානෙ උසුසකකං කරොසි. උසුසකකමි කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි. සොදුනි නං න උසුසකකං කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ භතතසමි. ආපතති නං ආට්ඨසො ආපනො. පසසසෙන අපතති”නති. “නඤ්ච මෙ ආට්ඨසො ආපතති, යමහං පසෙසෙය්‍ය”නති.

1. “ඡාසු” PTS. නො ච. 2. “ඉමං ආවාසිකා” සි.

9

වෛෂ්ණායකානුකූල

1. එකල්හි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ වෛෂ්ණානුචර ගගනරා පොකුණුතෙර වැඩ වසන සේක. එකල්හි කසිදනව්වෙහි වාසනාම නම් ගමෙක් වේ. එහි කාශ්‍යපගොත්‍ර නම් මහණ තෙමේ ආවාසික වූයේ කටයුතු පරමපරාවෙහි නීති බැඳුණේ “කෙසේ නම් නො පැමිණි ප්‍රියසීල භික්ෂුහු පැමිණෙන්නාහු ද, පැමිණියා වූ ප්‍රියසීල භික්ෂුහු සැප සේ වසන්නාහු ද, මේ ආවාසයන් වැඩිමට දියුණුවට මහත් බවට පැමිණෙන්නේ ද” යි උත්සාහයට පැමිණියේ වේ.

2. එකල්හි බොහෝ භික්ෂුහු කාසිජනපදයෙහි වාරිකා කරන්නාහු වාසනාමට පැමිණියාහු ය. කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂු තෙමේ එන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක අසුන් පැණී ය. පා දෙතා දිය පාපුටුව පා තබන පුරාව ව ඵලවා නැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. පැනින් පිවාලේ ය. නැමෙහි උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය.

3. එකල්හි ඒ ආගනතුකභික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ යහපත් ය. නැමට උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි මෙහි ම වාසනාමෙහි වසමු” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති ඒ ආගනතුකභික්ෂුහු එහි ම වාසනාමෙහි වාසය කළහ.

4. එකල්හි කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුට “මේ ආගනතුකභික්ෂුන්ගේ යම් ආගනතුකවෙහෙසක් වේ ද, එය සන්සිඳුණේ ය. යම් මේ පැවිද්දේ ගොදුරු ගමෙහි නො දැකීම් ඇත්තාහු ද, ඒ මේ පැවිද්දේ දැන් ගොදුරුගමෙහි දැකීම් ඇත්තෝ වූහ. අත්‍යක්ෂුලයන් දිවි තෙක් උනන්දු කිරීම දුෂ්කර ය. විණවීම (ඉල්ලීම) ද මිනිසුන්ගේ මන නො වඩන්නේ ය. (එහෙයින්) මම කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි අදහස් වී ය. හෙතෙමේ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි (ඔවුන්) උනන්දු නො කෙළේ ය.

5. එකල්හි ඒ ආගනතුකභික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසික භික්ෂු තෙමේ නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය. හෙතෙමේ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දැන් මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ දුෂ්ට ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකභික්ෂුහුට උත්සෙජණීයකමය කරමු” යි අදහස් වී ය.

6. ඉක්බිති ආගනතුකභික්ෂුහු රැස් වී කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුට “ඇවැත්නි, තෝ පෙර නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙරෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙරෙහි. ඒ තෝ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත දක්නෙහි දැ” යි කීහ. “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ” යි කී ය.

7. අථ බො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛු කසසපගොන්තං භික්ඛුං ආපනතියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිංසු. අථ බො කසසපගොන්තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: “අහං බො එතං න ජානාමි - ආපනති වා එසා අනාපනති වා ? ආපනො වමහි අනාපනො වා ? උක්ඛිතො වමහි අනුක්ඛිතො වා ධම්මිකො වා අධම්මිකො වා කුප්පො වා අකුප්පො වා ඩානාරහො වා අධානාරහො වා ? යනනුතාහං වමසං ගන්තො භගවන්තං එතමඤ්ච පුච්චෙය්‍ය”නති.

8. අථ බො කසසපගොන්තො භික්ඛු සෙනාසනං සංසාමෙවා පත්ත විවරමාදිය යෙන වමපා තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන වමපා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිවා භගවන්තං අභිවාදෙවා එකමන්තං නිසීදි.

9. ආචිණ්ණං බො පතෙනං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙති භික්ඛුති සද්ධිං පටිසමොදිකුං. අථ බො භගවා කසසපගොන්තං භික්ඛුං එතදවොච: “කච්චි භික්ඛු ඛමතීයං ? කච්චි යාපනියං ? කච්චිසී¹ අසකිල-මථෙන අද්ධානං ආගතො ? කුන්තො ච තිං භික්ඛු ආගච්ඡි ?”නි.

10. “ඛමතීයං භගවා. යාපනියං භගවා. අසකිලමථෙන වාහං භන්තො අද්ධානං ආගතො. අහි භන්තො කාසීසු ජනපදෙසු වාසහගාමො නාම. තඤ්ඤාං ආවාසිකො තනතිවද්ධො උස්සකකං ආපනො: “කිනති අනාගතා ච පෙසලා භික්ඛු ආගච්ඡෙය්‍යං. ආගතා ච පෙසලා භික්ඛු එසුං විහරෙය්‍යං. අයඤ්ඤෙ ආවාසො වුද්ධිං විරුලුතිං වෙජුලලං ආපඤ්ඤෙය්‍ය”නි.

11. “අථ බො භන්තො සමබ්භුලා භික්ඛු කාසීසු වාජිකං වරමානා යෙන වාසහගාමො තදවසරු. අදදසං බො අහං භන්තො, තෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡන්තො. දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤපෙසිං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඤ්චිකං උපතික්ඛිපිං. පච්චුග්ගන්තො පත්තවිවරං පටිග්ගහෙසිං. පාතීයෙන ආපුච්ඡිං. නනානෙ උස්සකකං අකාසිං. උස්සකකමපි අකාසිං යාගුයා බාදතීයෙ භත්තසමිං.

12. “අථ බො තෙසං භන්තො, ආගන්තුකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “භද්දකො බො අයං ආචුසො ආවාසිකො භික්ඛු. නනානෙ උස්සකකං කරොති. උස්සකකමපි කරොති යාගුයා බාදතීයෙ භත්තසමිං. භද්ද මයං ආචුසො ඉධෙච වාසහගාමෙ නිවාසං කප්පෙමා”නි. අථ බො තෙ භන්තො, ආගන්තුකා භික්ඛු තඤ්ඤච වාසහගාමෙ නිවාසං කප්පෙසුං.

13. “තස්ස මය්‍යා භන්තො, එතදහොසි: “යො බො ඉමෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛුනං ආගන්තුකකිලමථො සො පටිපසස්සද්ධො. යෙපිමෙ ගොචරෙ අසකකඤ්ඤන්තො, තෙ’දනි’මෙ ගොචරෙ පකකඤ්ඤන්තො. දුක්කරං බො පන පරකුලෙසු යාච්ඡිං උස්සකකං කාචුං. පිඤ්ඤන්ති ච මනුස්සාන: අමනාපා. යනනුතාහං න උස්සකකං කරෙය්‍යං යාගුයා බාදතීයෙ භත්තසමි”නති. සො බො අහං භන්තො, න උස්සකකං අකාසිං යාගුයා බාදතීයෙ භත්තසමිං.

1. “කච්චිසී” ම ජ ස.

7. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුහට ඇවැත් නො දැක්වෙහි උත්තෙපණියකමීය කලහ. ඉන්බිති කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුහට “මම මෙය - ඇවැත් සි හෝ නො ඇවැත් සි හෝ පැමිණියේ වෙමි සි හෝ නො පැමිණියේ වෙමි සි හෝ ධාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොප්‍ය වූ හෝ අකොප්‍ය වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කමීයකින් උත්තෙපණිය වෙමි සි හෝ අනුත්තෙපණිය වෙමි සි හෝ නො දනිමි. මම වමොනුවරට ගොස් මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකරන්නෙමි නමි සෙනෙකා”යි අදහස් වී ය.

8. අනතුරු ව කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුතෙමේ සෙනසුන් තැන්පත් කොට නබා පාසිවුරු ගෙන වමොව බලා තිත්ම ගියේ ය. පිළිවෙලින් වමොවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියේ ය. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය.

9. ආගන්තුකභික්ෂුන් සමග මේ පිළිසදරකතා කිරීම භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්ද ය. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂු “මහණ, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? වෙහෙසක් නැති ව දීඝිමාගීයෙහි ආයේ වෙහි ද? මහණ නෝ කොහි සිට එහි දැ” යි විවාල සේක.

10. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, මම වැඩි වෙහෙසක් නැති ව දික්මග ආවෙමි. ස්වාමීනි, කසීදනච්චෙහි වාසන නම් ගමෙක් ඇත්තේ ය. මම එහි ආවාසික වෙමි. කටසුතු පරම්පරාවෙන් බැඳුනේ වෙමි. “කෙසේ නම් නො පැමිණියා වූ ප්‍රියගීල භික්ෂුහු පැමිණෙන්නාහු ද පැමිණියා වූ ප්‍රියගීල භික්ෂුහු සැප සේ වසන්නාහු ද මේ ආවාසයත් වැඩිමට දියුණුවට මහත්බවට පැමිණෙන්නෝ දැ” යි උත්සාහයට පැමිණියෙමි.

11. “ස්වාමීනි, ඒ අතර බොහෝ භික්ෂුහු කසීදනච්චෙහි වාරිකා කරන්නාහු වාසනගමට පැමිණියාහු ය. ස්වාමීනි, මම එන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුර දී ම දුටුවෙමි. දැක අසුන් පැණවීම. පාඥනා දිය පාපුටුව පා නබන පුවරුව ඵලවා තැබීම. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගනිමි. පැතින් විවාලෙමි. නැමෙහි උනන්දු කෙලෙමි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙලෙමි.

12. “ස්වාමීනි, එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂුන්ට ‘ඇවැත්නි, මේ ආවාසික භික්ෂු තෙමේ යහපත් ය. නැමෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි මෙහි වාසනගමෙහි ම වාසය කරමු’යි අදහස් වී ය. ස්වාමීනි, ඉන් පසු ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු එහි වාසනගමෙහි ම වාසය හලහ.

13. “ස්වාමීනි, ඒ මට ‘ආගන්තුකභික්ෂුන්ගේ යම් අමුතු වෙහෙසක් වී ද, එය සන් සුඳුනේය. යම් මේ පැවිද්දේ ගොදුරුගමෙහි තතු නො දන්නෝ ද ඒ මේ පැවිද්දේ දුන් ගොදුරුගමෙහි තතු දන්නෝ ය. අන්‍යකුලයන් දිවිහිම කොට උනන්දු කිරීම දුෂ්කර ය. විණවීම ද මිනිසුන්ගේ මන නො වඩන්නේ ය. (ඵලකසින්) මට ‘කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො හරන්නාම නම් යෙහෙකැ’යි අදහස් වී ය. ස්වාමීනි, ඒ මම කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො හෙලෙමි” යි සැල කෙළේ ය.

14. “අඵ බො තෙසං භනෙන, ආගන්තුකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: ‘පුබ්බෙ බ්වායං ආට්ඨසො ආවාසිකො භික්ඛු නභානෙ උස්සුකකං කරොති. උස්සුකකමපි කරොති යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. සොදුනායං න උස්සුකකං කරොති යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. දුට්ඨොදුනායං ආට්ඨසො, ආවාසිකො භික්ඛු. හඤ මයං ආට්ඨසො, ආවාසිකං භික්ඛුං උකඛිපාමා’ති.

15. “අඵ බො තෙ භනෙන, ආගන්තුකා භික්ඛු සන්තිපනිඤා මං එතද චොට්ඨං: ‘පුබ්බෙ බො ඤං ආට්ඨසො, නභානෙ උස්සුකකං කරොසි. උස්සුකකමපි කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. සොදුති ඤං න උස්සුකකං කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. ආපනතිං ඤං ආට්ඨසො ආපනො. පස්සසෙනං ආපනති’නති. ‘නඤ මෙ ආට්ඨසො ආපනති, යමහං පස්සසය්’නති.

16. “අඵ බො තෙ භනෙන, ආගන්තුකා භික්ඛු මං ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිපිංසු. තස්ස මය්‍යං භනෙන එතදහොසි: ‘අනං බො එතං න ජනාමි: ආපනති වා එසා අනාපනති වා, ආපනො වමහි අනාපනො වා, උකඛිනො වමහි අනුකඛිනො වා ධම්මිකෙන වා අධම්මිකෙන වා කුප්පෙන වා අකුප්පෙන වා ඩානාරහෙන වා අධානාරහෙන වා. යනනුනාහං වමපං ගන්ඤා භගවනං එතමඤ්ඤා පුච්ඡෙය්’නති. තතොනං භගවා ආගච්ඡාමි’ති.

17. “අනාපනති එසා භික්ඛු. තෙසා ආපනති. අනාපනොසි. නසි ආපනො. අනුකඛිතොසි. නසි උකඛිතො. අධම්මිකෙනාසි කමෙමන උකඛිතො කුප්පෙන අධානාරහෙන. ගච්ඡ ඤං භික්ඛු, තඤ්ච වාසභ-ගාමෙ නිවාසං ඤප්පෙති” ති. “එවං භනො”ති බො කස්සපගොතොනා භික්ඛු භගවතො පටිස්සුඤා උට්ඨායාසනා භගවනං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤා යෙන වාසභගාමො තෙන පකකාමි.

18. අඵ බො තෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛුනං අනුදෙච කුකකුච්චං. අහු විපට්ඨිකාරො: “අලාභා වන තො, න වන තො ලාභා, දුලලභං වන තො, න වන තො සුලභං, යෙ මයං සුභං භික්ඛුං අනාපනතිකං අවඤ්ඤමිං අකාරණෙ උකඛිපිමහ. හඤ මයං ආට්ඨසො, වමපං ගන්ඤා භගවතො සන්තිකෙ අච්චයං අච්චයතො දෙසෙමා”ති.

19. අඵ බො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛු සෙනාසනං සංසාමෙඤා පතන වීචරං ආදය යෙන වමපා තෙන පකකමිංසු. අනුපුබ්බෙන යෙන වමපා යෙන භගවා තෙහුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිඤ්ඤා භගවනං අභිවාදෙඤා එකමනං නිසීදාසු.

20. ආචිණ්ණං බො පනෙනං බුද්ධානං භගවනානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධා පටිසමෙමාදිභුං. අඵ බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදචොච: “කච්චි භික්ඛවෙ, බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චිඤ්ඤා අසනිලමචෙන අද්ධානං ආගතා? කුචොච කුමෙහ භික්ඛවෙ, ආගච්ඡාමා”ති. “බමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. අසනිලමචෙන ව මයං භනො, අද්ධානං ආගතා. අඤ්ඤ භනො කාසීසු ජනපදෙසු වාසභගාමො නාම. තතො මයං භගවා ආගච්ඡාමා”ති. “කුමෙහ භික්ඛවෙ, ආවාසිකං භික්ඛුං උකඛිපිඤ්ඤා”ති. “එවං භනො”ති. “කිසමා භික්ඛවෙ, වඤ්ඤමිං කිසමිං කාරණෙ”ති. “අච්ච්ඤ්ඤමිං භගවා අකාරණෙ”ති.

14. “අනතුරු ව ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකභික්ෂුන්ට ‘ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ නැමෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු ද කරයි. හෙතෙමේ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දැන් මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ දුෂ්ට ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකභික්ෂු නම උත්කේෂපණියකමයෙන් බැහැර කරමු’ යි අදහස් වී ය.

15. “ස්වාමීනි, නැවැත ඒ ආගන්තුකභික්ෂු රැස් වී ‘ඇවැත්නි, තෝ පෙර නැමෙහි උනන්දු කෙළෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු කෙළෙහි. දැන් තෝ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි. මේ ඇවැත දක්නෙහි ද’ යි මට මෙසේ කීහ. ඇවැත්නි, ‘මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද (එබඳු) ඇවැතක් මට නැතැ’ යි කීමි.”

16. “ඉක්බිති ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි මා උත්කේෂපණියකමයෙන් බැහැර කළහ. ස්වාමීනි, මම මෙය ‘ඇවැත් යි හෝ, නො ඇවැත් යි හෝ, පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, නො පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, ධාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොප්‍ය වූ හෝ අකොප්‍ය වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කම්පනීන් උත්කේෂපන වෙමි යි හෝ අනුත්කේෂපන වෙමි යි හෝ, නො දනිමි. මම වමපාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් මේ කාරණය විචාරන්නෙමි නම් සෙහෙකැ’ යි මට අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම වමපාවට යිට එමි’ යි හෙතෙමේ කී ය.

17. “මහණ, මෙය අනාපත්තියකි. මෙය ආපත්තියක් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියෙහි ය. ඇවැතට පැමිණියේ නො වෙහි ය. අනුත්කේෂපන වෙහි ය. උත්කේෂපන නො වෙහි ය. අධාර්මික වූ කොප්‍ය වූ සසුනට නො සුදුසු වූ කම්පනීන් උත්කේෂපන වෙහි ය. මහණ, තෝ යව. එහි වාසනාමෙහි ම වාසය කරව” යි. වදාළ සේක. “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට වාසනාම බලා තික්ම ගියේ ය.

18. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂුන්ට “යම් අපි ඒ පිරිසිදු, ඇවැත් රහිත, මහණකු වසනු නැත්තෙහි තිකරුණෙහි උත්කේෂපණියකමයෙන් බැහැර කෙළෙමු ද, එය අපට අලාභයෙකි. අපට ලාභයෙක් නො වේ. අපට වූයේ නපුරෙකි. අපට වූයේ යහපතෙක් නො වේ” යි කුකුසෙක් වී ය. විපිලිසරෙක් වී ය. “ඇවැත්නි, එබැවින් අපි වමපාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි වරද වරද හැටියට දෙසමු” යි සිතූහ.

19. ඉක්බිති ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා පාසිවුරු ගෙන වමපාවට ගියහ. පිලිවෙලින් වමපාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ.

20. ආගන්තුකභික්ෂුන් සමග මේ පිලිසරු කතා කිරීම භාග්‍යවන් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්දෙකි. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? කිම වෙහෙස නැති ව දිග්මග ආවහු ද? මහණෙනි, තෙපි කොහි සිට ආවහු ද?” යි ඒ භික්ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි වෙහෙස නැති ව දිග්මග ආවෝ වෙමු. ස්වාමීනි, කසි-දනව්වෙහි වාසන නම් ගමෙක් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අපි එහි සිට එන්නෙමු” කීහ. “මහණෙනි, තෙපි ආවාසිකභික්ෂුනම උත්කේෂපණිය කමයෙන් බැහැර කළහු ද?” “ස්වාමීනි, එසේ ය.” “මහණෙනි, කිනම් වසනුවෙහි කිනම් කරුණෙහි ද” යි විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වසනු නැත්තෙහි තිකරුණෙහි ය”. යි කීහ.

21. විගර්හි බුද්ධා භගවා. “අනනුච්ඡේදියං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පන්දුරුපං අසාමණිකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තුළෙන මොඝපුරිසා, සුඛං භික්ඛුං අනාපනතිකං අවච්ඡුසමිං අකාරණෙ උකඛිපියස්ථ ? තෙනං මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාද්දය -පෙ- විගර්හිකා ධම්මිං කථං කච්චා භික්ඛු ආමනෙනසි: “න භික්ඛවෙ, සුඛං භික්ඛු අනාපනතිකො අවච්ඡුසමිං අකාරණෙ උකඛිපිතබ්බො. යො උකඛිපෙය්‍ය, ආපනති උකකථස්සා” ති.

22. අථ බො තෙ භික්ඛු උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඛගං කර්ච්චා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිකා භගවනනං එතද්වොදු: “අච්චයො නො භනෙන, අච්චගමා යථා බාලෙ යථා මුළුන යථා අකුසලෙ, යෙ මයං සුඛං භික්ඛුං අනාපනතිකං අවච්ඡුසමිං අකාරණෙ උකඛිපිමහ. තෙසං නො භනෙන භගවා අච්චයං අච්චයතො පතිගණහතු ආයතීං සංවරායා” ති. “තග්ග තුළෙන භික්ඛවෙ, අච්චයො අච්චගමා යථා බාලෙ යථා මුළුන යථා අකුසලෙ, යෙ තුළෙන සුඛං භික්ඛුං අනාපනතිකං අවච්ඡුසමිං අකාරණෙ උකඛිපිත්ථ. යතො ව බො තුළෙන භික්ඛවෙ, අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොථ, නං වො මයං පතිගණහාම. චුද්ධි තෙසා භික්ඛවෙ, අරියස්ස විනයෙ යො අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති, ආයතිඤ්ච සංවරං ආපජ්ජති” ති.

23. තෙන බො පන සමයෙන වමසායං භික්ඛු එවරුපාති කම්මාති කරොනති: අධමෙමන වග්ගකම්මං කරොනති. අධමෙමන සමග්ගකම්මං කරොනති. ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොනති. ධම්මපන්දුරුපකෙන වග්ගකම්මං කරොනති. ධම්මපන්දුරුපකෙන සමග්ගකම්මං කරොනති. එකොපි එකං උකඛිපති. එකොපි ද්වෙ උකඛිපති. එකොපි සමබහුලෙ උකඛිපති. එකොපි සඛසං උකඛිපති. ද්වෙපි එකං උකඛිපනති. ද්වෙපි ද්වෙ උකඛිපනති. ද්වෙපි සමබහුලෙ උකඛිපනති. ද්වෙපි සඛසං උකඛිපනති. සමබහුලාපි එකං උකඛිපනති. සමබහුලාපි ද්වෙ උකඛිපනති. සමබහුලාපි සමබහුලෙ උකඛිපනති. සමබහුලාපි සඛසං උකඛිපනති. සමබ්ඝාපි සඛසං උකඛිපති.

24. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- නෙ උජ්ඣායනති, බීයනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම වමපායං භික්ඛු එවරුපාති කම්මාති කරිස්සනති ? අධමෙමන වග්ගකම්මං කරිස්සනති ? අධමෙමන සමග්ගකම්මං කරිස්සනති ? ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සනති ? ධම්මපන්දුරුපකෙන වග්ගකම්මං කරිස්සනති ? ධම්මපන්දුරුපකෙන සමග්ගකම්මං කරිස්සනති ? එකොපි එකං උකඛිපියස්සති ? එකොපි ද්වෙ උකඛිපියස්සති ? එකොපි සමබහුලෙ උකඛිපියස්සති ? එකොපි සඛසං උකඛිපියස්සති ? ද්වෙපි එකං උකඛිපියස්සනති ? ද්වෙපි ද්වෙ උකඛිපියස්සනති ? ද්වෙපි සමබහුලෙ උකඛිපියස්සනති ? ද්වෙපි සඛසං උකඛිපියස්සනති ? සමබහුලාපි එකං උකඛිපියස්සනති ? සමබහුලාපි ද්වෙ උකඛිපියස්සනති ? සමබහුලාපි සමබහුලෙ උකඛිපියස්සනති ? සමබහුලාපි සඛසං උකඛිපියස්සනති ? සමබ්ඝාපි සඛසං උකඛිපියස්සති” ති.

21. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “භික්ෂු පුරුෂයෙහි, නො පුදුස්සෙක. නො ගාලපෙන්නක. අනුලොමී නො වූවෙක. මහණකමට නො සරි ලන්නෙක. නො කාප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. භික්ෂු පුරුෂයෙහි, කෙසේ නම් තෙපි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර කලහු ද? භික්ෂු පුරුෂයෙහි, මෙය නො පැහැදුන- වූන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට මහණෙහි, පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණ තෙමේ වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර නො කල යුතු ය. යමෙක් බැහැර කරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

22. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු හුනස්තෙන් නැගිට උතුරුසහසිවුර එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාමුල්හි හිසින් වැටී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, යම් ඒ අපි ඇවැත් නැත්තෙහි නිකරුණෙහි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු බැහැර කෙලෙමු ද, අඥයන් යම් සේ ද මුලාවූවන් යම් සේ ද අදක්‍ෂයන් යම් සේ ද එසේ වරද අප ඉක්මවා (අබ්බවා) ගියේ ය. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මතු හික්මීම පිණිස ඒ අපගේ වරද වරද වසයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා” යි සාලකලහ. “මහණෙහි, යම් ඒ තෙපි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර කලහු ද, එබැවින් අඥයන් යම් සේ ද මුලාවූවන් යම් සේ ද අදක්‍ෂයන් යම් සේ ද එසේ වරද නොප ඉක්මවා ගියේ ය. මහණෙහි, යම් හෙයකින් තෙපි වරද වරද වසයෙන් දැක දහම් පරිදි පිළියම් කරවූ ද, අපි නොපගේ ඒ ප්‍රතිකම්ප පිළිගනිමු. යමෙක් වරද වරද වසයෙන් දැක දහම් පරිදි පිළියම් කෙරේ ද, මත්තෙහි හික්මීමට පැමිණේ ද, මහණෙහි, මේ ආයාචිතයයෙහි වැඩිමෙක් ම වේ.”

23. එකල්හි වමපානුවර භික්ෂුහු මෙබඳු කම් කෙරෙත්: අධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. අධම්යෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද දෙදෙනෙකුත් බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද බොහෝ දෙනෙකුත් බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද සඛ්‍යයා බැහැර කෙරෙයි. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද සඛ්‍යයා බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද සඛ්‍යයා බැහැර කෙරෙත්. සඛ්‍ය තෙමේ ද සඛ්‍යයා බැහැර කෙරෙයි.

24. අලොච්ඡ වූ -පෙ- යම් ඒ භික්ෂුහු වෙන් ද ඔහු “කෙසේ නම් වමපානුවර භික්ෂුහු මෙබඳු කම් කරන් ද? අධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? අධම්යෙන් සමග්‍රකම් කරන් ද? ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? ධම්ප්‍රතිරූපක- යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කරන් ද, එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද සඛ්‍යයා බැහැර කෙරේ ද, දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කරන් ද? දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද, දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කරන් ද? දෙදෙනෙක් ද සඛ්‍යයා බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද සඛ්‍යයා බැහැර කරන් ද? සඛ්‍ය තෙමේ ද සඛ්‍යයා බැහැර කෙරේ ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

25. අඵ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එනමත්ථං ආරොවෙසුං. “සද්ධිං කීර භික්ඛවෙ, වමපායං භික්ඛු එවරුපාති කමමාති කරොනති? අධමෙමන වග්ගකමමං කරොනති? -පෙ- සඛෙසාපි සඛසං උකඛිපති” ති. “සද්ධිං භගවා.”

26. විගරභි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡවියං භික්ඛවෙ, තෙසං මොස- පුරිසානං අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසාමානකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා එවරුපාති කමමාති කරිසුනති? අධමෙමන වග්ගකමමං කරිසුනති? -පෙ- සඛෙසාපි සඛසං උකඛිපියසුනති.”

27. “තෙනං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරභිත්වා ධමමිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතභි: “අධමෙමන වෙ භික්ඛවෙ, වග්ග- කමමං අකමමං. න ව කරණීයං. අධමෙමන¹ සමග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණීයං. ධමෙමන වග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණීයං. ධමමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණීයං. ධමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං අකමමං. න ව කරණීයං. එකොපි එකං උකඛිපති, අකමමං. න ව කරණීයං. එකොපි දෙව උකඛිපති, අකමමං. න ව කරණීයං. එකොපි සමිඛුලෙ උකඛිපති, අකමමං. න ව කරණීයං. එකොපි සඛසං උකඛිපති, අකමමං. න ව කරණීයං. දෙව පි එකං උකඛිපනති, අකමමං. න ව කරණීයං. දෙව පි දෙව උකඛිපනති, අකමමං. න ව කරණීයං. දෙව පි සමිඛුලෙ උකඛිපනති, අකමමං. න ව කරණීයං. දෙව පි සඛසං උකඛිපනති, අකමමං. න ව කරණීයං. සමිඛුලාපි එකං උකඛිපනති, අකමමං. න ව කරණීයං. සමිඛුලාපි දෙව උකඛිපනති, අකමමං. න ව කරණීයං. සමිඛුලාපි සඛසං උකඛිපනති අකමමං. න ව කරණීයං. සඛෙසාපි සඛසං උකඛිපති, අකමමං. න ව කරණීයං.

28. “වත්තාරිමාති, භික්ඛවෙ, කමමාති: අධමෙමන වග්ගකමමං. අධමෙමන සමග්ගකමමං. ධමෙමන වග්ගකමමං. ධමෙමන සමග්ගකමමං.

29. “තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං අධමෙමන වග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ, කමමං අධමෙමනනා වග්ගනනා කුප්පං අට්ඨානාරහං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතබ්බං. න ව මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤතං.

30. “තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං² අධමෙමන සමග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ කමමං අධමෙමනනා කුප්පං අට්ඨානාරහං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතබ්බං. න ව මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤතං.

31. “තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං ධමෙමන වග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ, කමමං වග්ගනනා කුප්පං අට්ඨානාරහං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතබ්බං. න ව මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤතං.

1. “අධමෙමන වෙ භික්ඛවෙ” යි. 2. “යදිදං” ම ඡ සං.

25. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, වමපානුවර වැසි භික්ෂුහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කෙරෙත්. -පෙ-සඞ්ඝ තෙමේ ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ යන මෙබඳු වූ කමී කෙරෙත් ලයනු සැබෑ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.”

26. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “මහණෙනි, ඒ භික්ෂුරූපයන්ගේ (මේ ක්‍රියාව) නො සුදුසු ය. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණපිළිවෙතට නො සරි ලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ භික්ෂුරූපයෝ අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කරන් ද -පෙ-සඞ්ඝතෙමේත් සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ ද යන මෙබඳු වූ කමී කරන් ද.”

27. මහණෙනි, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරභා දැනුම් කතා කොට මහණෙනි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, (ඒ) කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. අධිමයෙන් සමග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයෙක් වේ නම් කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙත් නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. සඞ්ඝ තෙමේ ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය යි වදාළ හේක.

28. “මහණෙනි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමී ය, අධිමයෙන් සමග්‍රකමී ය, ධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමී ය, ධිමයෙන් සමග්‍රකමී ය යි මේ කමී සතරෙක් වේ.

29. “මහණෙනි, එහි යම් මේ අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කමීය අධිමී බැවින් ව්‍යග්‍ර බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට සුදුසු නො වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කමීය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කමීයෙක් නො අනුදන්තා ලද ය.

30. “මහණෙනි, එහි යම් මේ අධිමයෙන් සමග්‍රකමීයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කමීය අධිමී බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට නො සුදුසු වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කමීය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කමීයක් නො අනුදන්තා ලද ය.

31. “මහණෙනි, එහි යම් මේ ධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කමීය ව්‍යග්‍ර බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට නො සුදුසු වේ. මහණෙනි එබඳු වූ කමීය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කමීයෙක් නො අනුදන්තා ලද ය.”

32. “තත්‍ර භික්ඛවෙ, යදීදං ධම්මෙන සමග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ කමමං ධම්මන්තා සමග්ගන්තා අකුප්පං ධාතාරහං. එවරුපං භික්ඛවෙ, කමමං කාතඛං. එවරුපඤ්ච මයා කමමං අනුඤ්ඤතං. තස්මාතිහ භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කරිස්සාම ‘යදීදං ධම්මෙන සමග්ග’න්ති එවං හි වො භික්ඛවෙ සිකඛිතඛං” නති.

33. තෙන බො ජන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කමමාති කරොන්ති: අධම්මෙන වග්ගකමමං කරොන්ති. අධම්මෙන සමග්ගකමමං කරොන්ති. ධම්මෙන වග්ගකමමං කරොන්ති. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං කරොන්ති. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං කරොන්ති. ඤ්ඤතිවිපන්නමපි කමමං කරොන්ති අනුසාවනසම්පන්නං. අනුසාවනවිපන්නමපි කමමං කරොන්ති ඤ්ඤතිසම්පන්නං. ඤ්ඤතිවිපන්නමපි අනුසාවන විපන්නමපි කමමං කරොන්ති. අඤ්ඤත්‍රාපි ධම්මා කමමං කරොන්ති. අඤ්ඤත්‍රාපි විනයා කමමං කරොන්ති. අඤ්ඤත්‍රාපි සජ්ච්ඡාසනා කමමං කරොන්ති. පටිකුට්ඨකට්ඨමපි¹ කමමං කරොන්ති අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨාතාරහං.

34. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨප්පා -පෙ- තෙ උප්ඤ්ඤායන්ති බියන්ති විපා- වෙනති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කමමාති කරිස්සන්ති: අධම්මෙන වග්ගකමමං කරිස්සන්ති? අධම්මෙන සමග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ධම්මෙන වග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං කරිස්සන්ති? ඤ්ඤතිවිපන්නමපි කමමං කරිස්සන්ති අනුසාවනසම්පන්නං? අනුසාවනවිපන්නමපි කමමං කරිස්සන්ති ඤ්ඤතිසම්පන්නං? ඤ්ඤතිවිපන්නමපි අනුසාවනවිපන්නමපි කමමං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤත්‍රාපි ධම්මා කමමං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤත්‍රාපි විනයා කමමං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤත්‍රාපි සජ්ච්ඡාසනා කමමං කරිස්සන්ති? පටිකුට්ඨකට්ඨමපි කමමං කරි- ස්සන්ති අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨාතාරහ” නති.

35. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කමමාති කරොන්ති? අධම්මෙන වග්ගකමමං කරොන්ති? -පෙ- පටිකුට්ඨකට්ඨමපි කමමං කරොන්ති අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨාතාරහ” නති.

36. “සච්චං භගවා” -පෙ- විගරභිත්වා ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අධම්මෙන වෙ භික්ඛවෙ, වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං, ධම්මෙන වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ඤ්ඤතිවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං අනුසාවනසම්පන්නං අකමමං. න ච කරණීයං. අනුසාවනවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං ඤ්ඤතිසම්පන්නං අකමමං. න ච කරණීයං. ඤ්ඤතිවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං අනුසාවන- විපන්නං ච අකමමං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤත්‍රාපි ධම්මා කමමං අකමමං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤත්‍රාපි විනයා කමමං අකමමං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤත්‍රාපි සජ්ච්ඡාසනා කමමං අකමමං. න ච කරණීයං. පටිකුට්ඨකට්ඨමපි භික්ඛවෙ, කමමං අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨාතාරහං අකමමං. න ච කරණීයං-”

1 “පටිකුට්ඨකමපි” ම ඡ සං PTS

32. “මහණෙනි, එහි යම් මේ ධර්මයෙන් සමග්‍රකමීයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කමීය ධර්ම බැවින් සමගි බැවින් කොප්‍ය නො වේ. සසුනට සුදුසු වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කමීය කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කමීය අනුදන්තා ලද ය. මහණෙනි, එහෙයින් මෙහි ධර්මයෙන් යම් සමග්‍රකමීයෙක් වේ ද, එබඳු කමීය කරන්නෙමු සි මහණෙනි, තොර විසින් හික්මිය යුතු ම ය.”

33. එකල්හි සවග මහණෝ මෙබඳු වූ කමී කෙරෙත්: අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර කමී කෙරෙත්. අධර්මයෙන් සමග්‍රකමී කෙරෙත්. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී කෙරෙත්. ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය ඇති කමී කෙරෙත්. අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති ඤාතිසම්පන්නිය ඇති කමී කෙරෙත්. ඤාති-සම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති කමී කෙරෙත්. විද්‍යමාන වස්තුවන් හැර කමී කෙරෙත්. වොදනා සිහි කිරීම හැර කමී කෙරෙත්. ඥපත්තිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නීන් හැර කමී කෙරෙත්. අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ (ප්‍රති-වාහන) කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු කමී කෙරෙත්.

34. අලොච්ඡ වූ -පෙ-යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් සවග මහණෝ මෙබඳු වූ කමී කරත් ද: අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කරත් ද? අධර්මයෙන් සමග්‍රකමී කරත් ද? ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කරත් ද? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කරත් ද? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී කරත් ද? ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණ සම්පන්නිය ඇති කමී කරත් ද? අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති ඤාතිසම්පන්නිය ඇති කමී කරත් ද? ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණ-සම්පන්නිය නැති කමී කරත් ද? ධර්මයෙන් (විද්‍යමානවස්තුවෙන් තොර) කමී කරත් ද? වොදනාවෙන් හා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර කමී කරත් ද? ඥපත්තිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නීන්ගෙන් තොර කමී කරත් ද? අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු කමී කරත් ද” සි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

35. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සවගමහණෝ මෙබඳු වූ කමී කෙරෙත් ල යනු සැබෑ ද? අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමී කෙරෙත් -පෙ-අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු කමී කෙරෙත් ද?”

36. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. අධර්මයෙන් සමග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණ-සම්පන්නිය ඇති කමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති ඤාතිසම්පන්නිය ඇති කමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, ඤාතිසම්පන්නිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නිය නැති කමීයෙක් වේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. විද්‍යමානවස්තුවෙන් තොර වූ කමීය කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. වොදනා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර වූ කමීය කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ඤාතිඅනුසාවනසම්පන්නියෙන් තොර වූ කමීය කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු වූ කමීය කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු වේ.

37. “ජසිමානි භික්ඛවෙ, කමමානි: අධම්මකමමං, වග්ගකමමං, සමග්ගකමමං, ධම්මපනිරුපකෙන වග්ගකමමං, ධම්මපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.

38. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, අධම්මකමමං? ඤාතනිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ කමම ඵකාය ඤාතනියා කමමං කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකමමං.

39. “ඤාතනිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ද්වීභි ඤාතනිති කමමං කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකමමං.

40. “ඤාතනිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ඵකාය කමමවාචාය කමමං කරොති, න ච ඤාතනිං ධපෙති, අධම්මකමමං.

41. “ඤාතනිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ද්වීභි කමමවාචාති කමමං කරොති, න ච ඤාතනිං ධපෙති, අධම්මකමමං.

42. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ඵකාය ඤාතනියා කමමං කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකමමං.

43. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ද්වීභි ඤාතනිති කමමං කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකමමං.

44. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම තීභි ඤාතනිති කමමං කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකමමං.

45. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම වතුභි ඤාතනිති කමමං කරොති, න ච කමමවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකමමං.

46. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ඵකාය කමමවාචාය කමමං කරොති, න ච ඤාතනිං ධපෙති, අධම්මකමමං.

47. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම ද්වීභි කමමවාචාති කමමං කරොති, න ච ඤාතනිං ධපෙති, අධම්මකමමං.

48. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම තීභි කමමවාචාති කමමං කරොති, න ච ඤාතනිං ධපෙති, අධම්මකමමං.

49. “ඤාතනිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමම වතුභි කමමවාචාති කමමං කරොති, න ච ඤාතනිං ධපෙති, අධම්මකමමං. ඉදං චූළච්ඡි භික්ඛවෙ, අධම්මකමමං.

50. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, වග්ගකමමං? ඤාතනිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පතතා, තෙ අනාගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං.

51. “ඤාතනිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පතතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං.

52. “ඤාතනිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමම යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පතතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආගතො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං.

37. “මහණෙනි, අධම්මකමීය, ව්‍යග්‍රකමීය, සමග්‍රකමීය, ධම්ප්‍රතිරූපක-
යෙන් ව්‍යග්‍රකමීය, ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය, ධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි
මේ කමී සයෙක් වේ.

38. “මහණෙනි, අධම්මකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤාතනිදුතියකමමයෙහි දී
එක් ඤාතනියකින් කමීය කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ
අධම්මකමී යි.

39. “මහණෙනි, ඤාතනිදුතියකමමයෙහි දී ඤාතනි දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

40. “මහණෙනි, ඤාතනිදුතියකමමයෙහි දී එක් කමීවාක්‍යයකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

41. “මහණෙනි, ඤාතනිදුතියකමමයෙහි දී කමීවාක්‍ය දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම් ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

42. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී එක් ඤාතනියකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

43. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී ඤාතනි දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

44. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී ඤාතනි තුණකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

45. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී ඤාතනි සතරකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

46. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී එක් කමීවාක්‍යයකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

47. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම් නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

48. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය තුණකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

49. “මහණෙනි, දෙපතිවතුඤ්චිකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය සතරකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි. මහණෙනි, මෙය
අධම්මකමී ය යි කියනු ලැබේ.

50. “මහණෙනි, ව්‍යග්‍රකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤාතනිදුතියකමමයෙහි
යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු නො පැමිණියේ
වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද,
හමු වූවාහු විරුඬ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ව්‍යග්‍රකමී යි.

51. “මහණෙනි, ඤාතනිදුතියකමමයෙහි යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට
සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ
ඡන්දය නො ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුඬ ව කතා කෙරෙත් ද,
ඒ ව්‍යග්‍රකමී යි.

52. “මහණෙනි, ඤාතනිදුතියකමමයෙහි යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට
සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ
ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුඬ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ
ව්‍යග්‍රකමී යි.

63. “ඤ්ඤානිචතුසේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ධරෙති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දෙ ආහවො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපනිරුපකෙන වග්ගකමමං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මපනිරුපකෙන වග්ගකමමං.

64. “කතමඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ධම්මපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානි-ඤ්ඤානියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ධරෙති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දෙ ආහවො, හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං.

65. “ඤ්ඤානිචතුසේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ධරෙති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහවො හොති සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං.

66. “කතමඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානිඤ්ඤානියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං ඤ්ඤානිං ධරෙති, පච්ඡා එකාය කමමචාවාය කමමං කරොති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහවො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.

67. “ඤ්ඤානිචතුසේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං ඤ්ඤානිං ධරෙති, පච්ඡා තිති කමමචාවාති කමමං කරොති, යාවනිකා භික්ඛු කමමප්පනතා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහවො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මෙන සමග්ගකමමං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.”

68. “පඤ්ඤා සමිසා: වතුචගො භික්ඛුසමෙසා, පඤ්ඤාචගො භික්ඛුසමෙසා, දසවගො භික්ඛුසමෙසා, විසතිචගො භික්ඛුසමෙසා, අතිරෙකවිසතිචගො භික්ඛුසමෙසා.

69. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං වතුචගො භික්ඛුසමෙසා, ධරෙතවා තිණි කමමාති: උපසමපදං පචාරණං අබ්භානං, ධම්මෙන සමගො සබ්බකමමෙසු කමමප්පනො.

70. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං පඤ්ඤාචගො භික්ඛුසමෙසා, ධරෙතවා දො කමමාති: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු උපසමපදං, අබ්භානං, ධම්මෙන සමගො සබ්බකමමෙසු කමමප්පනො.

71. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං දසවගො භික්ඛුසමෙසා, ධරෙතවා එකං කමමං: අබ්භානං, ධම්මෙන සමගො සබ්බකමමෙසු කමමප්පනො.

72. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං විසතිචගො භික්ඛුසමෙසා, ධම්මෙන සමගො සබ්බකමමෙසු කමමප්පනො.-

63. “මහණෙනි, ඥපත්වතුඤ්ඤාකමයෙහි පලමු කොට කමීවාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤානතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුඬව කතා නොකෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමී යි. මහණෙනි, මේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමී යි කියනු ලැබේ.

64. “මහණෙනි, ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය කීම? මහණෙනි, ඤානතිද්‍රව්‍යකමමයෙහි පලමු කොට කමීවාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤානතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණ එන ලද්දේ වේ ද, හමු-වූවාහු විරුඬව කතා නොකෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි.

65. “මහණෙනි, ඥපත්වතුඤ්ඤාකමයෙහි පලමු කොට කමීවාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤානතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුඬව කතා නොකෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී යි. මහණෙනි, මේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි කියනු ලැබේ.

66. “මහණෙනි, ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය කීම? මහණෙනි, ඤානතිද්‍රව්‍යකමමයෙහි පලමු කොට ඤානතිය තබා ද, පසු ව එක් කමීවාකායකින් කමීය කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුඬව කතා නොකෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී යි.

67. “මහණෙනි, ඥපත්වතුඤ්ඤාකමයෙහි පලමු කොට ඤානතිය තබා ද, පසු ව කමීවාකාය තුණකින් කමීය කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුඬව කතා නොකෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමී යි. මහණෙනි, මේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි කියනු ලැබේ.”

68. “වතුචග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා ය, පච්චග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා ය, දසවග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා ය, විසතිවග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා ය, අතිරෙකවිසතිවග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා ය යි සංඝ කොටස් පසෙත් වේ.

69. “මහණෙනි, එහි මේ වතුචග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා නෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූයේ උපසම්පදාව පචාරණය අබ්භානාය යන කමී තුණ හැර (සෙසු) සියලු කමීයන්හි කමීයී (කමී කිරීමට සුදුසු) වේ.

70. “මහණෙනි, එහි මේ පච්චග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා නෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූයේ මධ්‍යමචනපදයෙහි උපසම්පදාව ය අබ්භානාය යන කමී දෙක හැර සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.

71. “මහණෙනි, එහි මේ දසවග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා නෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූයේ එක ම අබ්භානාකමීය හැර සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.

72. “මහණෙනි, එහි මේ විසතිවග්ගතිකුඤ්ඤාසංඝයා නෙමේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූයේ සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.

73. “නත්‍ර භික්ඛවෙ, යවායං අතිරෙකච්ඡතිවග්ගො භික්ඛුසඛෙසා, ධම්මෙත සමග්ගො සධ්ධකම්මෙසු කම්මප්පභෙනා.”

74. “චතුචග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං භික්ඛුනීචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. චතුචග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං සික්ඛමානාචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. -පෙ- සාමනේරචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. සාමනේරී- චතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. සික්ඛං ජච්චකතානක- චතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. අනනිමචජුඤ්ඤා අජ්ඣාපනනකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ආපනතියා අදස්සනෙ උක්ඛිනනකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ආපනතියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිනනකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සගෙන උක්ඛිනනකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. පණ්ඩකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ථේය්‍යසංවාසකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. නිජ්ඣපකකනනකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. තීරච්ඡානගතචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. මාතුසාතකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. පිතුසාතකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. අරහනනසාතකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. භික්ඛුනී- දුසකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. සඛ්ඛහෙදක- චතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ලොතිතුප්පාදකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. උභතොඛ්ඛසුඤ්ඤානකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. නානාසංවාසකචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. නානාසීමාය සීතචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීතචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. යස්ස සඛෙසා කම්මං කරොති, නංචතුචෙඤ්ඤා කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං.”¹

චතුචග්ගකරණං.

1. (74) අසම්. ඡේදෙ “-පෙ-” පෙය්‍යාලභො පරං. “චතුචග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං” ඉති පනිවාකතං යොජෙතඛබ්බා.

73. “මහණෙනි එහි මේ අතිරෙකවීසතිවග්ගහිකුක්ඛසඛ්‍ය තෙමේ ධම්මයෙන් සමග චූෂ්‍ය සියලු කමීයන්හි කමීයී වේ.”

74. “මහණෙනි, චතුරවග්ගකරණය වූ කමීය මෙහෙණක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මහණෙනි, චතුරවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි හික්මෙන්නියක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. -පෙ- * හෙරණක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. හෙරණක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ශික්‍ෂා බැහැර කොට සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අනතිමවසතුටට පැමිණියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැත් නො දැන්වෙහි බැහැර කළ ඵකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළ ඵකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලාමකදූෂටීය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළ ඵකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පණ්ඩකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඵෙය්‍යසංවාසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිස්සියපකකනනක-යකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිරච්ඡානගතයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මාතෘඝාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පිතෘඝාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අරතනනඝාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. භික්‍ෂුණීඋසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සඛ්‍යහෙදකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලොහිතුප්පාදකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. උභතොබ්‍යඤ්ඤකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසංවාසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසිමාවන්හි සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සාඤ්ඤියන් අහස සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සඛ්‍ය තෙට්ටි යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කමීය කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ.”

චතුරවග්ගකරණයයි.

* මෙතැන් පටන් “මහණෙනි, චතුරවග්ගකරණය වූ කමීය” යනු හැම වාක්‍යයක ම යොදා ගත යුතු.

1. “පඤ්චවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුනීපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. පඤ්චවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං සික්ඛමානාපඤ්චමො¹ කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං -පෙ- සාමණේරපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සාමණේරීපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සික්ඛං පච්චකඛාතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අනතිමචජ්ඣ, අජ්ඣාපනාකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපනතීයා අදස්සනෙ උක්ඛිතතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපනතීයා අප්පටි- කමම උක්ඛිතතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතීස්සගෙ උක්ඛිතතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පණ්ඩිත- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- චේය්‍යසංවාසකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- තීජ්ජියපකකනතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- තීරච්ඡානගත පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- මාතුඝාතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පිතුඝාතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අරනනාඝාතකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- භික්ඛුනීද්දසකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සඛිඝභෙදක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ලොභිතුප්පාදකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- උභතොඛ්‍යඤ්ජනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නානසංවාසක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසීමාය සීතපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීතපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- යස්ස සඛෙඝා කමමං කරොතී, තංපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”²

පඤ්චවග්ගකරණං.

1. “දසවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුනීදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. දසවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං සික්ඛමානාදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං -පෙ- යස්ස සඛෙඝා කමමං කරොතී, තංදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”²

දසවග්ගකරණං.

1. “සික්ඛමානාපඤ්චමො” ම ජ සං. ම නු ප ජ ඞි නො වී. අ චි. සී ඉ 2.
 2. අසමී ඡේදෙ පපය්‍යාලමුඛො නිදදිට්ඨානි අට්ඨනාපදානි පාදිනාසෙනා යථාරූපං ගභොතබ්බානි

1. “මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කමීය මෙහෙණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුත්‍රණුවන්තියක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- හෙරණකු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- හෙරණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්‍ෂා බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අන්තිම වස්තුවට පැමිණියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලාමකදූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඵෙය්‍යසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තිස්සපකනනකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තිරච්ඡානනකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- මාතෘඝාතකයා පස් වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පිතෘඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අරහනනඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- භික්‍ෂුනීදුසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඛ්‍යහෙදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලොභිතුප්පාදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ඤකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසීමාවන්ති සිරියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සාද්ධියෙන් අහස සිරියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඛ්‍ය හෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”¹

පංචවග්ගකරණයයි.

1. “මහණෙනි, දඹවද්ධිකරණය වූ කමීය මෙහෙණක දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, දඹවද්ධිකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුත්‍රණුවන්තියක දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- සඛ්‍ය හෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”¹

දසවග්ගකරණය යි.

1 මේ ඡේදයෙහි පෙය්‍යාලමෙන් අභවන පො කී පද පැළිකුමය අනුව සුදුසු පරිදි ගත යුතු.

1. “වීසතිවග්ගකරණඤ්ඤා භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුණීවීසො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. වීසතිවග්ගකරණඤ්ඤා භික්ඛවෙ, කමමං සිකම්මානාවීසො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. -පෙ- සාමණේර වීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සාමණේරීවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සිකම්මං පච්චකම්මානාවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අනතිමච්චුඤ්ඤා අභිකම්මානාවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආචන්ද්‍යා අදස්සනෙ උකම්මානාවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආචන්ද්‍යා අප්පටිකමෙම උකම්මානාවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙහ උකම්මානාවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පණ්ඩකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ඵෙය්‍යසංවාසකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නිඤ්ඤපකකන්තකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නිරච්ඡානගතවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- මානුසානකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පිනුසානකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අරහන්තසානකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- භික්ඛුණීදුසකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සම්මනෙදකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ලොභිකුප්පාදකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- උභතොඛ්‍යඤ්ඤානකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසංවාසකවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසිමාය සිතවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ සිතවීසො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- යස්ස සබ්බෙසා කමමං කරොති, තංවීසො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”

වීසතිවග්ගකරණං

1. “පාරිවාසිකචතුස්ථො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකසෙස්සය්‍ය, මානන්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්බහස්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. මූලායපටිකසෙස්සන්තරභවචතුස්ථො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකසෙස්සය්‍ය, මානන්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්බහස්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. මානන්තාරභවචතුස්ථො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකසෙස්සය්‍ය, මානන්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්බහස්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. මානන්තාවාරිකචතුස්ථො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකසෙස්සය්‍ය, මානන්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්බහස්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. අබ්බහන්තරභවචතුස්ථො වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකසෙස්සය්‍ය, මානන්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්බහස්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”

1. “මහණෙනි, ජීසනිවග්ගකරණය වූ කමීය මෙහෙණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, විසනිවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුත්‍රණුවන්තියක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- හෙරණහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- හෙරණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්ෂා බැහැර කලහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අන්තිම වස්තුවට පැමිණියහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දැක්වෙහි බැහැර කලහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කලහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලාමකදූෂටිය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කලහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඵෙයසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නිෂ්ඨපකකන්තකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නිරව්ඡානගතයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- මානාසානකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පිතාසානකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අරහන්තසානකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- භික්ෂුණීදුසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සමසහෙදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලොකිතුපාදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ඤානකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසිමාවන්ති සිටියහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සාද්ධියෙන් අහස සිටියහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සමස තෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”

විසනිවග්ගකරණය සි

1. “මහණෙනි, පිරිවෙස් පුරන්තහු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මානනට සුදුසු වූවහු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, අබ්භානයට සුදුසු වූවහු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”

2. “එකච්චස්ස භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති. එකච්චස්ස න රුහති. කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති? භික්ඛුනියා භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති. සිකඛමානාය භික්ඛවෙ. -පෙ- සාමණේරස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- සාමණේරාය¹ භික්ඛවෙ, -පෙ- සිකඛං පච්චකඛාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- අනතිමච්චජුං අජ්ඣාපනාකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- උමනතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- බිතතචිතතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- වෙදනට්ඨස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිතතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ආපනතියා අපපටිකමෙම උකඛිතතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටිකස්සගෙම උකඛිතතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පණ්ඩකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ඵෙය්‍යසංවාසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නිජුයපකනනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- තිරච්ඡානගතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- මාතුසාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පිතුසාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- අරතනතසාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- භික්ඛුනීද්දසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- සඛ්ඝනෙදකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ලොභි-තුප්පාදකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- උනතොඛ්‍යඤ්ජනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නානාසංවාසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නානාසීමාය ධිතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ඉද්ධියා වෙභාසෙ ධිතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- යස්ස සඛෙසා කමමං කුරොති, තස්ස ච² භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති. ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා න රුහති.

3. “කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති? භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, පකතනතස්ස සමානසංවාසකස්ස සමානසීමාය ධිතස්ස අනතමසො ආනනතරිකස්සාපි³ භික්ඛුනො විඤ්ඤපෙනාස්ස සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති. ඉමස්ස ඛො භික්ඛවෙ, සඛ්ඝමජේඛි පටිකෙකාසනා රුහති.

4. “දොමා භික්ඛවෙ, නිස්සාරණො අජුභි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙ සඛෙසා නිස්සාරෙති, එකච්චො සුනිස්සාරිතො. එකච්චො දුනනිස්සාරිතො.

5. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙ සඛෙසා නිස්සාරෙති දුනනිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සුදොඛා ගොති අනාපතතිකො. තඤ්ඤෙ සඛෙසා නිස්සාරෙති, දුනනිස්සාරිතො. අයං චුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙ සඛෙසා නිස්සාරෙති, දුනනිස්සාරිතො.

6. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙ සඛෙසා නිස්සාරෙති සුනිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඛාලො ගොති අඛ්‍යතො ආපනතිච්ඡලො අනපදුතො ගිභීති⁴ සංසට්ඨො විතරති අනනු-ලොමකෙභි ගිභීසංසගෙහි, තඤ්ඤෙ සඛෙසා නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො. අයං චුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙ සඛෙසා නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො.

1. “සාමණේරියා” ම ඡ සං. P T S. 2. “තස්ස” ඡ චි. තො චි. ම නු ප.
 3. “අනනතරිකස්සාපි” සි. අ චි. ඡ චි.
 4. “ගිභීසංසට්ඨො” ම ඡ සං. සී මු. මුද්දිත දුලච්චග්ගපාළි.

2. “මහණෙනි, සහමාද ආචරණයෙන් ප්‍රතික්‍රෝධය = ප්‍රතිබාහනය (විරුධ ව කරුණු කියා වැළකීම) නගිසි (=සාලකියයුතු වෙයි). ආචරණයෙන් නො නගිසි (=නො සාලකිය යුතු වෙයි). මහණෙනි, සහ මාද කවරකුගේ වැළකීම නො නගී ද, මහණෙනි, සහමාද මෙහෙණගේ වැළකීම නො නගී. මහණෙනි, පාවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියකගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණකුගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණකගේ -පෙ- මහණෙනි, ශික්ෂා බැහැර කලහුගේ -පෙ- මහණෙනි, අන්තර්වසනුච්ච පැමිණියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, උමතු වූවහුගේ -පෙ- මහණෙනි, (විකල වූ) විසුරුණු සිත් ඇත්තහුගේ -පෙ- මහණෙනි, වෙදනාවෙන් පෙළුනහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඇවැත් නො දැක්වෙහි බැහැර කලහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඇවැත්ව පිලියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කලහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ලාමකදූෂිත අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කලහුගේ -පෙ- මහණෙනි, පණකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ඵෙයාස-වාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නිෂ්ඨපකකන්තකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නිරවචනගතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, මාතෘකාතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, පිතෘකාතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, අරගන්තකාතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, හිකුණිදුසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, සමසන්දකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ලොභිකුපාදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, උභතොබ්‍යඤ්ඤාතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසාවාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසීමාවන්හි සිටිය-හුගේ -පෙ- මහණෙනි, සාද්ධියෙන් අහස සිටියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, සමස තෙමේ යමකුට කම කෙරේ ද, සහ මාද ඔහුගේ ද වැළකීම නො නගී. මහණෙනි, සහ මාද මොවුන්ගේ වැළකීම නො නගී.

3. “මහණෙනි, සහමාද කවරකුගේ වැළකීම නගී ද? මහණෙනි, සහමාද ප්‍රකෘතීඝභාව ඇති (පරිච්ඡි ඇවැත්ව නො පැමිණි), සමානසංවාසය ඇති, සමානසීමාවෙහි සිටි, යටත් පිරිසෙසින් (තමන්) ලභ ම සිටි මහණහුට දන්වන්නා වූ මහණහුගේ වැළකීම නගී. මහණෙනි, සහමාද මොහුගේ වැළකීම නගී.*

4. “මහණෙනි, මේ තෙරපිම් දෙකකි: මහණෙනි, තෙරපිම්ට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ආච. ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, කිසිඵකෙක් නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. කිසිඵකෙක් වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

5. “මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් තෙරපිම්ට නො සුදුසු වූයේ ද, සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ පිරිසිදු වූයේ ඇවැත් නැත්තේ වේ. සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ තෙරපිම්ට (වරදක් නැති බැවින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

6. “මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් තෙරපිම්ට (පබ්බාජනීයකම නො කරණ ලද බැවින්) නො සුදුසු වූයේ ද, ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ අඤ්ඤ වූයේ අවසාන වූයේ ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහියන් හා හැනි (=ඉග්‍ර වී) පාවිද්දට නො නිසි ගිහිසංසථිවලින් යුක්ත ව වෙසේ ද, ඉදින් සමස තෙමේ (නාජනීයකමාදිවසයෙන්) ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ තෙරපිම්ට (යට කී ලෙසින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

* උපග්‍රහය බලනු.

7. “දොමා හිකඛවෙ, ඔසාරණං: අභි හිකඛවෙ, පුගගලො, අප්පනොනා ඔසාරණං. තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති, ඒකච්චො සොසාරිතො. ඒකච්චො දොසාරිතො.

8. “කතමො ව හිකඛවෙ, පුගගලො අප්පනොනා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති, දොසාරිතො? ජණ්ඩකො හිකඛවෙ, අප්පනොනා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති, දොසාරිතො. ථෙය්‍යසංවාසකො හිකඛවෙ, අප්පනොනා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති දොසාරිතො -පෙ- තිඤ්ඤ-පකකන්තකො හිකඛවෙ, -පෙ- තීරච්ඡානගතො හිකඛවෙ, -පෙ- මාතු-සාතකො හිකඛවෙ, -පෙ- පිතුසාතකො හිකඛවෙ, -පෙ- අරහන්තසාතකො හිකඛවෙ, -පෙ- හිකඛුණීද්දසකො හිකඛවෙ, -පෙ- සඛ්‍යහෙදකො හිකඛවෙ, -පෙ- ලොභිතුප්පාදකො හිකඛවෙ, -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ඤාතකො හිකඛවෙ, අප්පනොනා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති, දොසාරිතො. අයං වුච්චති හිකඛවෙ, පුගගලො අප්පනොනා ඔසාරණං, තඤ්ඤව¹ සඛෙසා ඔසාරෙති, දොසාරිතො. ඉමෙ වුච්චන්ති හිකඛවෙ, පුගගලො අප්පනොනා ඔසාරණං, තෙ වෙ සඛෙසා ඔසාරෙති, දොසාරිතා.

9. “කතමො ව හිකඛවෙ, පුගගලො අප්පනොනා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති සොසාරිතො? හත්ථච්ඡන්තො හිකඛවෙ, අප්පනොනා ඔසාරණං. තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. පාදච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- හත්ථපාදච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- කණණච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- නාසච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- කණණනාසච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- අඛ්‍යුලිච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- අලච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- කණ්ඨර-ච්ඡන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- එණත්ථසො හිකඛවෙ, -පෙ- බුජ්ජො හිකඛවෙ, -පෙ- වාමන්තො හිකඛවෙ, -පෙ- ගලගණ්ඨී හිකඛවෙ, -පෙ- ලකඛණාතනො හිකඛවෙ, -පෙ- කසාහතො හිකඛවෙ, -පෙ- ලිබ්බකො හිකඛවෙ, -පෙ- සීපදිකො හිකඛවෙ, -පෙ- පාපරොහී හිකඛවෙ, -පෙ- පරිසද්දසකො හිකඛවෙ, -පෙ- කාණො හිකඛවෙ, -පෙ- කුණී හිකඛවෙ, -පෙ- බ්‍යෙඤ්ඤා හිකඛවෙ, -පෙ- පකභතො හිකඛවෙ, -පෙ- ඡන්තිරියාපථො හිකඛවෙ, -පෙ- ජරාද්ධබලො හිකඛවෙ, -පෙ- අකො හිකඛවෙ, -පෙ- මුගො හිකඛවෙ, -පෙ- බධිරො හිකඛවෙ, -පෙ- අකුමුගො හිකඛවෙ, -පෙ- අකුබ්බිරො හිකඛවෙ, -පෙ- මුත්ථබ්බිරො හිකඛවෙ, -පෙ- අකුමුත්ථබ්බිරො හිකඛවෙ, අප්පනොනා ඔසාරණං. තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. අයං වුච්චති හිකඛවෙ, පුගගලො අප්පනොනා ඔසාරණං, තඤ්ඤව සඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. ඉමෙ වුච්චන්ති හිකඛවෙ, පුගගලො අප්පනොනා ඔසාරණං, තෙ වෙ සඛෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතා.”

වාසභගාමභාණවාරං පඨමං

1. “තෙ වෙ” ම ඡ සා.

7. “මහණෙනි, මේ ඇතුළත් කිරීම් දෙකකි: මහණෙනි, ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ඇත. සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, කිසිවෙක් නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ. කිසිවෙක් වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ.

8. “මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ වේ ද? සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, පණඩික තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සමස්ත තෙමේ ඔහු (උපසම්පද වසයෙන්) ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, ඵෙයාසංවාසක තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, නිඤ්ඤා-පකකනතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, තිරජ්ජානගත තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, මාතෘඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, පිතෘඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, අරහනනාසාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, භික්ෂුණීදුසක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, සමස්තෙදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, ලොභිකුපාදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, උනතොඛාසාදක තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු ය යි ද, සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ (අභව්‍ය හෙයින්) ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු සේ ය යි කියනු ලැබේ. සමස්ත තෙමේ ඔවුන් ඇතුළත් කෙරේ නම්, ඔහු වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දෙනු යි.

9. “මහණෙනි, ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයා කවරේ ද? සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, අත් සිඳින ලද්දේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු වේ. ඉදින් සමස්ත තෙමේ ඔහු (උපසම්පද වසයෙන්) ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, අත් පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, කන් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, කන් නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මාර්ථ ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මහනභර සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, පෙණගොඛ සේ ගෙතුනු අත් ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, කුදු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, මුඛ වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වාගෙහි ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සලකුණු කෙටුයේ -පෙ- මහණෙනි, කසෙත් නලන ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, (වැරදිකරාවකු සේ) ලියා තැබුයේ -පෙ- මහණෙනි, බරවාරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පාපරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිරිස් දුෂ්‍ය කරන්නේ -පෙ- මහණෙනි, එකැස් කණ වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වක් වූ අත් පා ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිළි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, පකෂාඝාත ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සුන් ඉරියවු ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, ජරාවෙන් දුළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අකි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, බිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළුබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදගොළුබිහිරි වූයේ ඇතුළත් කිරීමට සුදුසු නො වේ. ඉදින් සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, මනා කොට ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු ය යි ද සමස්ත තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ ඇතුළත් කිරීමට නො සුදුසු සාහ යි කියනු ලැබේ. සමස්ත තෙමේ ඔවුන් ඇතුළත් කෙරේ නම්, ඔහු නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දෙනු ය.”

පළමුවන වාසගමබ්බණවර සි

1. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො, ආපනො. පස්සසෙතං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍ය’නති. නං සඛෙසා ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිපති, අධම්මකම්මං.

2. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති පටිකානබ්බා. තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො, ආපනො. පටිකරොහි තං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. නං සඛෙසා ආපනතියා අප්පටිකම්මෙ උකඛිපති, අධම්මකම්මං.

3. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සඤ්ඤා. තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා නෙ ආවුසො, දිට්ඨි. පටිතිස්සඤ්ඤා පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සඤ්ඤාය්‍ය’නති. නං සඛෙසා පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සඤ්ඤා උකඛිපති, අධම්මකම්මං.

4. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. න හොති ආපනති පටිකානබ්බා. තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො, ආපනො. පස්සසෙතං ආපනතිං. පටිකරොහි තං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍යං. නඤ්ඤ මෙ ආපනති¹ යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. නං සඛෙසා අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා උකඛිපති, අධම්මකම්මං.

5. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සඤ්ඤා. තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො, ආපනො. පස්සසෙතං ආපනතිං. පාපිකා නෙ දිට්ඨි. පටිතිස්සඤ්ඤා පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍යං. නඤ්ඤ මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සඤ්ඤාය්‍ය’නති. නං සඛෙසා අදස්සනෙ වා අප්පටිතිස්සඤ්ඤා වා උකඛිපති, අධම්මකම්මං.

6. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති පටිකානබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සඤ්ඤා.² තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සමබ්හුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො, ආපනො. පටිකරොහි තං ආපනතිං. පාපිකා නෙ දිට්ඨි. පටිතිස්සඤ්ඤා පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍යං. නඤ්ඤ මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සඤ්ඤාය්‍ය’නති. නං සඛෙසා අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිතිස්සඤ්ඤා වා උකඛිපති, අධම්මකම්මං.

1. “ආවුසො ආපනති” ම ඡ සං. P T S.
 2. “නිස්සඤ්ඤා” ම ඡ සං. P T S තො ච. අ ච. ඡ ච.

1. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැතක් නො වේ. සඛ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනනියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුළු’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඛ්ඤා තෙමේ ඔහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

2. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැතක් නො වේ. සඛ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනනියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඛ්ඤා තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

3. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට අත් හල යුතු වූ ලාමකදූෂටියක් නො වේ. සඛ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, ඔබගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ ලාමකදූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කරයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු දූෂටියක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඛ්ඤා තෙමේ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

4. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැතක් නැත. පිළියම් කටයුතු වූ ඇවැතක් නැත. සඛ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනනියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත දකුළු. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, එබඳු ඇවැතක් මට නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, එබඳු ඇවැතක් මට නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඛ්ඤා තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

5. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් නැත. අත් හල යුතු වූ පවිටු දූෂටියක් නැත. සඛ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනනියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුළු. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු වූ පවිටු දූෂටියක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඛ්ඤා තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ පවිටු දූෂටිය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

6. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැතක් නො වේ. අත් හල යුතු පවිටු දූෂටියක් නො වේ. සඛ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, හෝ ආපනනියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දූෂටියක් අත් හරින්නෙමි ද, මට එබඳු ලාමකදූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඛ්ඤා තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදූෂටිය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

7. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, න හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙනා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං තිං ආවුසො ආපනො, පස්සසෙනං ආපනතිං, පටිකරොති නං අපනතිං, පාපිකා නෙ දිට්ඨි, පටිනිස්සජෙනං පාපිකං දිට්ඨි’නති, සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො ආපනති, යමහං පස්සෙය්‍යං, නඤ්ඤ මෙ ආපනති, යමහං පටිකරෙය්‍යං, නඤ්ඤ මෙ පාපිකා දිට්ඨි, යමහං පටිනිස්සජෙය්‍ය’නති, නං සඛෙසා අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා උකඛිපති, අධම්මකමමං.

8. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං තිං ආවුසො ආපනො, පස්සසෙනං ආපනති’නති, සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො, පස්සාමි’ති, නං සඛෙසා ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිපති, අධම්මකමමං.

9. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං තිං ආවුසො, ආපනො, පටිකරොති නං ආපනති’නති, සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො පටිකරිස්සාමි’ති, නං සඛෙසා ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකඛිපති, අධම්මකමමං.

10. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙනා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා නෙ ආවුසො, දිට්ඨි, පටිනිස්සජෙනං පාපිකං දිට්ඨි’නති, සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො, පටිනිස්සජිස්සාමි’ති, නං සඛෙසා පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකඛිපති, අධම්මකමමං.

11. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකාතබ්බා -පෙ- හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙනා -පෙ- හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙනා -පෙ- හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙනා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං තිං ආවුසො ආපනො, පස්සසෙනං ආපනතිං, පටිකරොති නං ආපනති, පාපිකා නෙ දිට්ඨි, පටිනිස්සජෙනං පාපිකං දිට්ඨි’නති, සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො පස්සාමි, ආම, පටිකරිස්සාමි, ආම, පටිනිස්සජිස්සාමි’ති, නං සඛෙසා අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා උකඛිපති, අධම්මකමමං.

12. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, තමෙනං වොදෙති සඛෙසා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං තිං ආවුසො ආපනො, පස්සසෙනං ආපනති’නති, සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤ මෙ ආවුසො, ආපනති, යමහං පස්සෙය්‍ය’නති, නං සඛෙසා ආපනතියා අදස්සනෙ උකඛිපති, අධම්මකමමං.

1. “නිස්සජිස්සාමි” ම ඡ සං. PTS අ වී.

7. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් නො වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් නො වේ ද, අත් හල යුතු පවිටු දූෂටියක් නො වේ ද, සමස තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ “ඇවැත්ති, නෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුව. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ සි වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පවිටු දූෂටියක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සමස තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කරයි නම්, අධම්මකමී වේ.

8. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැතක් වේ ද, සමස තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, නෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්ති, එසේ ය, දක්නෙමි” යි මෙසේ කියයි. සමස තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

9. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ. සමස තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, නෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව’ යි වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

10. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ. සමස තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, එසේ ය. දුරු කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස තෙමේ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

11. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කලයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කලයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, සමස තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, නෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දක්නෙහි ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, එසේ ය. දක්නෙමි. එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි. එසේ ය, දුරු කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

12. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ. සමස තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත, නෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුව’ යි. ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සමස තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකමී වේ.

13. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ‘ආපනති පටිකාතබ්බා. නමෙතං වොදෙති සඤ්ඤා වා සමබ්භුලා වා ඒකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං ක්වා ආචුඤ්ඤා, ආපනෙනා. පටිකරොති තං ආපනති’නති. සො ඵලං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආචුඤ්ඤා, ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. තං සඤ්ඤා ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකඛිපති, ධම්මකමමං.

14. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා. නමෙතං වොදෙති සඤ්ඤා වා සමබ්භුලා වා ඒකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා හෙ ආචුඤ්ඤා, දිට්ඨි. පටිතිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො ඵලං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආචුඤ්ඤා, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජෙය්‍ය’නති. තං සඤ්ඤා පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකඛිපති, ධම්මකමමං.

15. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, -පෙ- හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා, -පෙ- හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා, -පෙ- හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජෙතා, නමෙතං වොදෙති සඤ්ඤා වා සමබ්භුලා වා ඒකපුග්ගලො වා ‘ආපනෙනා ක්වා ආචුඤ්ඤා, අපනෙනා. පස්සසෙනං ආපනතිං. පටිකරොති තං ආපනතිං. පාපිකා හෙ දිට්ඨි. පටිතිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො ඵලං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආචුඤ්ඤා, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍යං. නඤ්ඤි මෙ ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍යං. නඤ්ඤි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජෙය්‍ය’නති. තං සඤ්ඤා අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිතිස්සග්ගෙ වා උකඛිපති, ධම්මකමමං”නති.

16. අථ බො ආයස්මා උපාලි සෙන භගවා හෙනුපසඛකම්. උපසඛක- මුඛා නගවන්තං අභිවාදෙකු ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසීනෙනා බො ආයස්මා උපාලි භගවන්තං ඒතදවොච:

17. “යො භු බො භනෙන, සමග්ගො සඤ්ඤා සමමුඛා කරණීයං කමමං අසමමුඛා කරොති, ධම්මකමමං. භු බො¹ තං භනෙන, විනයකමමං” නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිනයකමමං.” “යො භු බො භනෙන, සමග්ගො සඤ්ඤා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං අපටිඤ්ඤාය කරොති. -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස අමුලුහවිනයං දෙති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස තස්සපාපියාසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තස්සපාපියාසසිකාකමමාරහස්ස තස්සනීයකමමං කරොති, -පෙ- නිසීනීයකමමාරහස්ස නීයස්සකමමං කරොති, -පෙ- නීයස්සකමමාරහස්ස පබ්බාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරහං මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- මුලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානන්තං දෙති, -පෙ- මානන්තාරහං අබෙහති, -පෙ- අබ්භානාරහං උපසමපාදෙති, [-පෙ- උපසමපදාරහං අබෙහති],² ධම්මකමමං. භු බො තං භනෙන, විනයකමමං” නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිනයකමමං.”

1. “ධම්මකමමකු බො” සී මු.

17. අසමී පෙදෙ නිදද්ධි පෙයකලමුඛානි පොඤ්ඤා න දිස්සනෙන.

2 රෙඛකකරිනො පාසොයං පොඤ්ඤා න දිස්සනෙන පරිවාසෙඨි නඤ්ඤි. ඉමස්ස ධම්මකස්ස උද්දානෙ “සොඤ්ඤානෙ අධම්මිකා”ති චුත්තානො පාසොයානො න චිත්තබ්බං.

13. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට පිලියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ. සඤ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, තෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත්ව පිලියම් කරව’යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැත්වකට පිලියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්වක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඤ්ඤා තෙමේ ඇවැත්වට පිලියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මකමී වේ.

14. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට දුරු කලයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ. සඤ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පවිටු දූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඤ්ඤා තෙමේ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මකමී වේ.

15. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට දැක්ක යුතු ඇවැත්වක් වේ ද, පිලියම් කලයුතු ඇවැත්වක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැත්වක් වේ ද, දුරු කල යුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- පිලියම් කලයුතු ඇවැත්වක් වේ ද, දුරු කටයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැත්වක් වේ ද, පිලියම් කටයුතු ඇවැත්වක් වේ ද, දුරු කලයුතු පවිටු දූෂටියක් වේ ද, සඤ්ඤා තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, තෝ ආපනතියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත්ව දකුව. ඒ ඇවැත්වට පිලියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැත්වක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්වක් නැත. මම යම් ඇවැත්වකට පිලියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්වක් නැත. මම යම් පවිටු දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පවිටු දූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඤ්ඤා තෙමේ ඇවැත්ව නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැත්වට පිලියම් නො කිරීමෙහි හෝ පවිටු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මකමී වේ.”

16. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සභිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියහ. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් උපාලි සභිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.

17. “සොමිති, සමගි සඤ්ඤා වූ යම් භික්ඛු සමුහයක් අභිමුඛයෙහි කලයුතු කමීයක් අනභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, සොමිති, එය ධම්මකමීයෙක් විනයකමීයෙක් වේ ද ?” “උපාලි, එය අධම්මකමීයෙකි. අවිනයකමීයෙකි”. “සොමිති, සමගි වූ යම් භික්ඛු සමුහයක් පිලිවිස කලයුතු කමීයක් නො පිලිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවන් කලයුතු කමීයක් ප්‍රතිඥා රහිත ව කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලනවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලනවිනය දිය යුත්තනුට නසසපාටියසසකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නසසපාටියසසකාකමීය කලයුත්තනුට නප්පනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නප්පනීයකමීය කල යුත්තනුට නියසසකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකමීය කලයුත්තනුට පබ්බාජනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකමීය කල යුත්තනුට පටිසාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීය කමීය කල යුත්තනුට උකෙඛපනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකමීය කල යුත්තනුට පිරිවෙස් දේ ද, -පෙ- පිරිවෙස්ට සුදුසු වුවනුට මූලාපපටිකසානය කෙරේ ද, -පෙ- මූලාපපටිකසානය කල යුත්තනුට මානන දේ ද, -පෙ- මානන දිය යුත්තනුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- අබ්භානයට සුදුස්සහු උපසපන් කෙරේ ද, උපසපදාවට සුදුස්සහුට අබ්භානය කෙරේ ද, සොමිති, එය ධම්මකමීයෙක් විනයකමීයෙක් වේ ද ?” “උපාලි එය අධම්මකමීයෙකි. අවිනයකමීයෙකි”යි වදාලහ.

18. “යො බො උපාලි සමග්ගො සඛෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං අසමමුඛා කරොති, එවං බො උපාලි අධිමමකමමං තොති අවිනයකමමං. එවඤ්ඤා පන සඛෙසා සානිසාරො හොති. යො බො උපාලි, සමග්ගො සඛෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං අපටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස අමුලුහවිනයං දෙති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකා කමමං කරොති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමාරහස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකමමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමමාරහස්ස පඤ්ඤාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤාජනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- මානතතාරහං අබෙහති, -පෙ- අබ්භාතාරහං උපසමපාදෙති [උපසමපදාරහං අබෙහති], එවං බො උපලි, අධිමමකමමං තොති අවිනයකමමං. එවඤ්ඤා පන සඛෙසා සානිසාරො හොති”ති.

19. “යො භු බො භතෙන, සමග්ගො සඛෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං සමමුඛා කරොති, ධිමමකමමං භු බො භං භතෙන, විනයකමමං”නති. “ධිමමකමමං භං උපාලි, විනයකමමං.” “යො භු බො භතෙන, සමග්ගො සඛෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං පටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස අමුලුහවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකමමාරහස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤාජනීයකමමාරහස්ස පඤ්ඤාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානතතාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- අබ්භාතාරහං අබෙහති, -පෙ- උපසමපදාරහං උපසමපාදෙති, ධිමමකමමං භු බො භං භතෙන විනයකමමං”නති. “ධිමමකමමං භං උපාලි, විනයකමමං”.

20. “යො බො උපාලි, සමග්ගො සඛෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං සමමුඛා කරොති, එවං බො උපාලි, ධිමමකමමං තොති විනයකමමං. එවඤ්ඤා පන සඛෙසා අනනිසාරො හොති. යො බො උපාලි, සමග්ගො සඛෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං පටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස අමුලුහවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකමමාරහස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤාජනීයකමමාරහස්ස පඤ්ඤාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානතතාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- අබ්භාතාරහං -පෙ- අබෙහති, -පෙ- උපසමපදාරහං උපසමපාදෙති, එවං බො උපාලි, ධිමමකමමං තොති විනය කමමං. එවඤ්ඤා පන සඛෙසා අනනිසාරො හොති”ති.

18. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අභිමුඛයෙහි කලසුතු කමීයක් අභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කීර්ම) අධම්මකමී වේ. අභිනයකමී වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් පිලිවිස කලසුතු කමීයක් නො පිලිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කලසුතු කමීයක් ප්‍රතිඥ රහිත ව කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට තසසපාපියාසසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- තසසපාපියාසසිකා-කමීය කල යුත්තනුට තජ්ජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනියකමීය කල යුත්තනුට නියසසකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකමීය කල යුත්තනුට පබ්බාජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනියකමීය කල යුත්තනුට පටිසාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමීය කලයුත්තනුට උකෙඛප-නියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනිය කමීය කල යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවනුට මූලායපටිකසසනය කෙරේ ද, -පෙ- මූලායපටිකසසනයට සුදුසු වූවනුට මානත දේ ද, මානතට සුදුසු වූවනු අබ්භාතය කෙරේ ද, -පෙ- අබ්භාතයට සුදුසු වූවනු උපසපන් කෙරේ ද, -පෙ- උපසපදවට සුදුසු වූවනුට අබ්භාතය කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කීර්ම) අධම්මකමී වේ. අභිනයකමී වේ. සඛස තෙමේ ද මෙසේ (කීර්මෙන්) දෙස් සහිත වේ” යි.

19. “සවාමීනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අභිමුඛයෙහි කලසුතු කමීයක් අභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, සවාමීනි, එය ධම්මකමීයෙක් විනයකමීයෙක් වේ ද ?” “උපාලි, ධම්මකමීයකි. විනයකමීයකි” යි. “සවාමීනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් තෙමේ පිලිවිස කලසුතු වූ කමීය පිලිවිස කෙරේ ද -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කලසුතු වූ කමීය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපියාසසිකාකමීයට සුදුස්සනුට තසසපාපියාසසිකාකමීය කෙරේ ද, තජ්ජනියකමීයට සුදුස්සනුට තජ්ජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකමීයට සුදුස්සනුට නියසසකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනියකමීයට සුදුස්සනුට පබ්බාජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමීයට සුදුස්සනුට පටිසාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනියකමීයට සුදුස්සනුට උකෙඛපනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුස්සනුට පිරිවෙස දේ ද, මූලායපටිකසසනයට සුදුස්සනුට මූලායපටිකසසනය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුස්සනුට මානත දේ ද, -පෙ- අබ්භාතයට සුදුස්සනුට අබ්භාතය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපදවට සුදුස්සනු උපසපන් කෙරේ ද, සවාමීනි, (එය) ධම්-කමීයෙක් ද ? විනයකමීයෙක් ද ?” “උපාලි, එය ධම්මකමීයෙකි. විනය-කමීයෙකි” යි.

20. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් හමුවෙහි කලසුතු වූ කමීය හමුවෙහි කෙරේ ද, උපාලි මෙසේ ධම්මකමීය වේ. විනයකමීය වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් පිලිවිස කලසුතු වූ කමීය පිලිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කලසුතු වූ කමීය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපියා-සිකාකමීයට සුදුස්සනුට තසසපාපියාසසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනිය-කමීයට සුදුස්සනුට තජ්ජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකමීයට සුදුස්-සනුට නියසසකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනියකමීයට සුදුස්සනුට පබ්බාජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකමීයට සුදුස්සනුට පටිසාර-ණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනියකමීයට සුදුස්සනුට උකෙඛපනිය-කමීය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුස්සනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලාය-පටිකසසනයට සුදුස්සනුට මූලාය පටිකසසනය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුස්සනුට මානත දේ ද, -පෙ- අබ්භාතයට සුදුස්සනුට අබ්භාතය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපදවට සුදුස්සනු උපසපන් කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ ධම්මකමීය වේ. විනයකමීය වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස් රහිත වේ”.

21. “යො භු බො භනෙන, සමග්ගො සඛෙසා සනිවිතයාරහස්ස අමුල්ලභ විනයං දෙති, අමුල්ලභවිනයාරහස්ස සනිවිතයං දෙති, ධම්මකමමං භු බො තං භනෙන විනයකමමං”නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිනය කමමං”. “යො භු බො භනෙන, සමග්ගො සඛෙසා අමුල්ලභවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමං කරොති, තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමාරහස්ස අමුල්ලභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමාරහස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, තජ්ජනීයකමමාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකමමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, නියස්සකමමාරහස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමමාරහස්ස පබ්බජනීයකමමං කරොති, පබ්බජනීයකමමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- පබ්බජනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, පටිසාරණීයකමමාරහස්ස පබ්බජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, පරිවාසාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානභතං දෙති, මානභතාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානභතාරහං අබෙහති, අබහානාරහස්ස මානභතං දෙති, -පෙ- අබහානාරහං උපසමපාදෙති, උපසමපදාරහං අබෙහති, -පෙ- ධම්මකමමං භු බො තං භනෙන, විනයකමමං”නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිනයකමමං.”¹

22. “යො බො උපාලි සමග්ගො සඛෙසා සනිවිතයාරහස්ස අමුල්ලභවිනයං දෙති, අමුල්ලභවිනයාරහස්ස සනිවිතයං දෙති, එවං බො උපාලි, අධම්මකමමං හොති අවිනයකමමං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සානිසාරො හොති. යො බො උපාලි, සමග්ගො සඛෙසා අමුල්ලභවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමං කරොති, තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමාරහස්ස අමුල්ලභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමාරහස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, තජ්ජනීයකමමාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකමමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, නියස්සකමමාරහස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමමාරහස්ස පබ්බජනීයකමමං කරොති, පබ්බජනීයකමමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- පබ්බජනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, පටිසාරණීයකමමාරහස්ස පබ්බජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, පරිවාසාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානභතං දෙති, මානභතාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානභතාරහං අබෙහති, අබහානාරහස්ස මානභතං දෙති, -පෙ- අබහානාරහං උපසමපාදෙති, උපසමපාදාරහං අබෙහති, එවං බො උපාලි, අධම්මකමමං හොති අවිනයකමමං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සානිසාරො හොති”²

1 2 ඉමෙසු (21-22) ප්‍රදේසු එකසාති පෙය්‍යොලමුඛෙන පපාජ්ජෙසු භා චචඤ්චනාති, පාලියාගභාෂායො තාති පච්චෙකා පෙය්‍යොලමුඛෙන නිද්දිසිතඛ්ඛාති.

23. “යො භු ඛො භනෙන, සමග්ගො සඛෙඝා සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති. ධම්මකම්මං භු ඛො තං භනෙන, විනයකම්ම” නති. “ධම්මකම්මං තං උපාලි, විනයකම්මං.” “යො භු ඛො භනෙන, සමග්ගො සඛෙඝා අමුලුභවිනයාරහස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස තජ්ජනීය-කම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීය-කම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උකෙඛපතීයකම්මාරහස්ස උකෙඛපතීයකම්මං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මුලාය පටිකස්සනාරහං මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානන්තාරහස්ස මානන්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං අබ්භති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පාදෙති, ධම්මකම්මං භු ඛො තං භනෙන, විනයකම්ම” නති. “ධම්මකම්මං තං උපාලි, විනයකම්මං.”

24. “යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඛෙඝා සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති. විනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඛෙඝා අනතිසාරො හොති. යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඛෙඝා අමුලුභ-විනයාරහස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස තජ්ජනීය-කම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීය-කම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උකෙඛපතීයකම්මාරහස්ස උකෙඛපතීයකම්මං කරොති, පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මුලාය-පටිකස්සනාරහං මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානන්තාරහස්ස මානන්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං අබ්භති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති විනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඛෙඝා අනතිසාරො හොති” ති.

25. අඵ ඛො හගවා භීකඤ්ඤ ආමනෙතසී: “යො ඛො භීකඤ්චෙ සමග්ගො සඛෙඝා සතිවිනයාරහස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, එවං ඛො භීකඤ්චෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඛෙඝා සාතිසාරො හොති. යො ඛො භීකඤ්චෙ, සමග්ගො සඛෙඝා සතිවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකා-කම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස පබ්බාජනීය කම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස උකෙඛපතීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරහං මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- සතිවිනයා-රහස්ස මානන්තං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරහං අබ්භති, -පෙ- සතිවිනයාරහං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො භීකඤ්චෙ අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඛෙඝා සාතිසාරො හොති”.

23. “සවාමීනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, සවාමීනි, එය ධම්මකම්මයෙක් ද? විනයකම්මයෙක් ද?” “උපාලි, එය ධම්මකම්මයෙකි. විනයකම්මයෙකි.” “සවාමීනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂුසමුහයක් අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපිය්‍යසිකාකම්මය කල යුත්තනුට තසසපාපිය්‍යසිකාකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මය කල යුත්තනුට තජ්ජනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකම්මය කල යුත්තනුට නියසසකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පඛාජනීයකම්මය කල යුත්තනුට පඛාජනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මය කල යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මය කල යුත්තනුට උකෙඛපනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකසසනයට සුදුසු වුවනුට මූලායපටිකසසනය කෙරේ ද, -පෙ- මානන දිය යුත්තනුට මානන දේ ද, -පෙ- අඛානනයට සුදුසු වුවනුට අඛානනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපන් කිරීමට සුදුසු වුවනු උපසපන් කෙරේ ද, සවාමීනි, එය ධම්මකම්මයෙක් ද? විනයකම්මයෙක් ද?” “උපාලි, එය ධම්මකම්මයෙකි. විනයකම්මයෙකි” යි වදාලසේක.

24. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්මකම්ම වේ. විනයකම්ම වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ දෙස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂුසමුහයක් අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපිය්‍යසිකාකම්මයට සුදුසු වුවනුට තසසපාපිය්‍යසිකාකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මයට සුදුසු වුවනුට තජ්ජනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකම්මයට සුදුසු වුවනුට නියසසකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පඛාජනීයකම්මයට සුදුසු වුවනුට පඛාජනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මයට සුදුසු වුවනුට පටිසාරණීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මයට සුදුසු වුවනුට උකෙඛපනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකසසනයට සුදුසු වුවනුට මූලායපටිකසසනය කෙරේ ද, -පෙ- මානනට සුදුසු වුවනුට මානන දේ ද, අඛානනයට සුදුසු වුවනුට අඛානනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපන් කිරීමට සුදුසු වුවනු උපසපන් කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්මකම්ම වේ. විනයකම්ම වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් නැක්කේ වේ” යි වදාලසේක.

25. ඉක්බිති නාග්‍යවතුන් එහන්සේ භික්‍ෂූන් අමතා “මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්‍ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම්මයෙක් වේ. අවිනයකම්මයෙක් වේ. මෙසේ කිරීමෙන් සඛස තෙමේ ද දෙස් සහිත වේ” යි වදාල සේක. “මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්‍ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට තසසපාපිය්‍යසිකාකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට තජ්ජනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට නියසසකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට පඛාජනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට උකෙඛපනීය කම්මය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට මූලායපටිකසසනය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට මානන දේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට අඛානනය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනු උපසපන් කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම්ම වේ. අවිනයකම්ම වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ යි වදාලසේක.

26. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා අමුලුහවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති. යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා අමුලුහවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති. -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස උකෙඛපතීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහං අබ්භතී, -පෙ- අමුලුහවිනයාරහං උපසම්පාදෙති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති.*

27. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස [සතිවිනයං දෙති,]¹ -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස -පෙ- උකෙඛපතීයකම්මාරහස්ස -පෙ- පරිවාසාරහස්ස -පෙ- මූලායපටිකස්සන්තාරහස්ස -පෙ- මානතතාරහස්ස -පෙ- අබ්භන්තාරහස්ස [සතිවිනයං දෙති,] -පෙ- එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං. හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති.*

28. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා උපසම්පදාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස අමුලුහවිනයා දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස උකෙඛපතීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස අබ්භතී, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති”ති.

උපාලිපුච්ඡාහාණමාරං දුතියං²

* ඉමෙසු ඡේදෙසු පෙය්‍යාලවකතානි උපග්ගජෙඨ විසදිකතානි
 1. අනු “තජ්ජනීයකම්මං කරොති”නි පොඤ්ඤාසු අධිසාන පනිතං දියස්සනෙ. අසමි. ‘27’ ඡේදෙ “තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස” ඉමවාදි සු පච්චෙකං පදම්පති පා විනයසතො “සතිවිනයං දෙති”නි ආදිනානායෙන දවාදසති වාසොසති භවිතාබ්බා.
 2. අසමි. භාණවාපෙ “23, 24, 25, 26, 28” ඉමෙති අඛතීතඡේදෙසු ව පෙය්‍යාලවකතානි පොඤ්ඤාසු අනිද්දිධිසානෙව.

26. “මහණෙනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ කිරීම අධිකම වේ. අවිනයකම වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ. මහණෙනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට තස්සපාපියාසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට තජ්ජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට නියස්සකමීය කෙරේ ද -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට පබ්බාජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට පටිසාරණියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට උකෙඛපනිය කමීය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලනවිනයට සුදුසු වූවහු උපසපන් කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධිකම වේ. අවිනයකම වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

27. “මහණෙනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් තස්සපාපියා-සිකාකමීයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- තජ්ජනියකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- නියස්සකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පබ්බාජනියකමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පටිසාරණිය කමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- උකෙඛපනිය-කමීයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට -පෙ- මූලායපටි-කස්සනයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- මානතට සුදුසු වූවහුට -පෙ- අබ්භානයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධිකම වේ. අවිනයකම වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

28. “මහණෙනි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට අමුලනවිනය දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට තස්සපාපියාසිකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට තජ්ජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට නියස්සකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට පබ්බාජනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට පටිසාරණියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට උකෙඛපනියකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධිකම වේ. අවිනයකම වේ. ඒ සඛස තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.”සි වදාළ සේක.

උපාලිපුච්ඡා නම වූ දෙවැනි බණවර නිමි.

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

1. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

2. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො අධි-මෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

3. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො අධිමෙමන සමග්ගෙති හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමෙමන වග්ගා.

4. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා.

5. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගා.

6. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

7. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො අධිමෙමන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමෙමන වග්ගා.

8. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා.

1. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ ඛබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනියකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ නම්, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර (අසමග්‍ර) වූ ඒ භික්ෂුහු ඔහුට තජ්ජනියකමිය කෙරෙත්.

2. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛසයා විසින් අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනියකමිය කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනිය කමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනියකමිය කරත්.

3. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛසයා විසින් අධිමයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනියකමිය කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනියකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනිය-කමිය කරත්.

4. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛසයා විසින් ධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනියකමි කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනිය කමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනියකමිය කරත්.

5. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛසයා විසින් ධිමප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනියකමිය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනියකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනියකමිය කරත්.

6. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඛසයා වෙත අධිකරණ කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඛසයා වෙත අධිකරණ කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනියකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනියකමිය කරත්.

7. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛසයා විසින් අධිමයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනියකමි කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනියකමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනිය-කමිය කරත්.

8. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛසයා විසින් ධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනියකමි කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනිය-කමිය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනියකමිය කෙරෙත්.

9. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපතීරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපතීරූපකෙන සමග්ගා.

10. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපතීරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

11. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. තුච්චෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මෙමන වග්ගා.

12. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ¹ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපතීරූපකෙන වග්ගා.

13. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපතීරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපතීරූපකෙන සමග්ගා.

14. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො ධම්මපතීරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

15. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

16. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො හොති විවාදකාරකො කලහකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. තුච්චෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපතීරූපකෙන වග්ගා

1. “තත්ථි” ම ඡ සා.

17. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසනතඡ්ඡනීය කම්මකතො ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

18. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තඡ්ඡනීයකම්මකතො ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

19. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති තත්ථ භික්ඛුනං. ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තඡ්ඡනීයකම්මකතො අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

20. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තඡ්ඡනීයකම්මකතො අධිමෙමන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති ධිමෙමන වග්ගා.

21. ඉධ පන භික්ඛවෙ, හක්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. තනු වෙ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

22. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තඡ්ඡනීයකම්මකතො ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

23. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තඡ්ඡනීයකම්මකතො අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

24. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තඡ්ඡනීයකම්මකතො අධිමෙමන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති ධිමෙමන වග්ගා.

25. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන තඡ්ඡනීයකම්මකතො ධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡනීයකම්මං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා.

26. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො හොති අඛ්‍යතො ආපනති-
 බහුලො අනපදනො ගිහීති සංසට්ඨා විහරති අනනුලොමකෙති ගිහීසංස-
 ගෙහති. තනු වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු
 බාලො අඛ්‍යතො ආපනතිබහුලො අනපදනො ගිහීති සංසට්ඨා විහරති
 අනනුලොමකෙති ගිහීසංසගෙහති. හන්දස්ස මයං නියස්සකමමං කරොමා”ති.
 තෙ තස්ස නියස්සකමමං කරොනති අධමෙමන වග්ගා.

27. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
 එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො; භික්ඛු සඛෙසන නියස්සකමමකනො
 අධමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස
 නියස්සකමමං කරොනති අධමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධමෙමන වග්ගා -පෙ-
 ධමමපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධමමපතිරූපකෙන සමග්ගා. යථා ගෙට්ඨා
 තථා වකකං කාතබ්බං*.

28. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු කුලදුසකො හොති පාපසමාවාරො
 තනු වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු කුලදුසකො
 පාපසමාවාරෙ. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස
 පබ්බාජනීයකමමං කරොනති අධමෙමන වග්ගා.

29. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
 එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන පබ්බාජනීයකමමකනො
 අධමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ
 තස්ස පබ්බාජනීයකමමං කරොනති අධමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධමෙමන
 වග්ගා -පෙ- ධමමපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධමමපතිරූපකෙන සමග්ගා.
 වකකං කාතබ්බං*.

30. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහී අකෙකාසති; පරිහාසති. තනු
 වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු ගිහී අකෙකාසති
 පරිහාසති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පටි-
 සාරණීයකමමං කරොනති අධමෙමන වග්ගා.

31. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
 එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන පටිසාරණීයකමමකනො
 අධමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා” ති. තෙ
 තස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොනති අධමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධමෙමන
 වග්ගා -පෙ- ධමමපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධමමපතිරූපකෙන සමග්ගා.
 වකකං කාතබ්බං1.*

32. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජ්ඣා න ඉච්ඡති ආප-
 නතිං පසිසිතුං. තනු වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො,
 භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජ්ඣා න ඉච්ඡති ආපනතිං පසිසිතුං. හන්දස්ස මයං
 ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස ආප-
 නතියා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොනති අධමෙමන වග්ගා.

1. හු. ජ. “ඤ්ඤං.” * උපග්ගෙත්ථ විජාරිතං.

26. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අඟු වූයේ අව්‍යක්ත වූයේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහින් හා හැනී සිටියේ වේ. සසුනට අනුලෝමී නො වූ ගිහිකසගින් යුක්ත ව වාසය කෙරේ. එකල්හි හිඤ්ඤත්ව “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ අඟු ය. අව්‍යක්ත ය. ඇවැත් ඛනුල කොට සිටියේ ය. පිරිසිදිය නො හැකි ඇවැත් ඇත්තේ ය. ගිහියන් හා හැනී සිටියේ අනුලෝමී නො වූ ගිහිකසගින් යුක්ත ව වසයි. එහෙයින් අපි මොහුට නියසාකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියසාකමීය කෙරෙත්.

27. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හිඤ්ඤත්ව “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සබ්බසා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් නියසාකමී කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට නියසාකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ-ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ-ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ-ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියසාකමීය කෙරෙත්. යට කියු පරිදි වක්‍ර කල යුතු ය.*

28. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ කුල-දුෂක වේ. එකල්හි මහණත්ව “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ කුලදුෂක ය. පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ ය. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බාජනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකමීය කෙරෙත්.

29. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හිඤ්ඤත්ව “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සබ්බසා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පබ්බාජනීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බාජනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ-ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ-ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ-ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකමීය කෙරෙත්. වක්‍ර කල යුතු ය.*

30. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිහින්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිහව කෙරෙයි. එකල්හි හිඤ්ඤත්ව “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ගිහින්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිහව කෙරෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකමීය කෙරෙත්.

31. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හිඤ්ඤත්ව “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සබ්බසා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පටිසාරණීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ-ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ-ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ-ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකමීය කෙරෙත්. වක්‍ර කල යුතු ය.*

32. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත්ව දක්නට නො කැමැති වෙයි. එකල්හි හිඤ්ඤත්ව “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත්ව දක්නට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්.

* උපග්‍රහය බලනු.

33. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තඤ්ඤං භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමකතො අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

34. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතියං ආපජ්ජන්තා න ඉච්ඡති ආපනතියං පටිකාතුං. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු ආපනතියං ආපජ්ජන්තා න ඉච්ඡති ආපනතියං පටිකාතුං. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති තෙ තස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

35. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තඤ්ඤං භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමකතො අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොනති. අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

36. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිනිස්සන්තං. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිනිස්සන්තං. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

37. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තඤ්ඤං භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතීයකමමකතො අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

33. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඬකයා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමීය කෙරෙත්. වක්‍ර කල යුතු ය.

34. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත්වට පිළියම් කරන්ට කැමැති නො වෙයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණ ඇවැත්වට පිළියම් කරන්ට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමීය කෙරෙත්.

35. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඬකයා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කෙරෙත්. වක්‍ර කල යුතු ය.

36. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පව්වු දූෂ්ට අත් හරින්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ලාමකදූෂ්ට අත් හරින්නට නො කැමැති වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පව්වු දූෂ්ට අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පව්වු දූෂ්ට අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කෙරෙත්.

37. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඬකයා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පව්වු දූෂ්ට අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පව්වු දූෂ්ට අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පව්වු දූෂ්ට අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කෙරෙත්. වක්‍ර කල යුතු ය.

38. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛේසන නර්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙජාරං වතනති. නර්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති.

39. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො, භික්ඛු සඛේසන නර්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙජාරං වතනති. නර්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමනති අධමෙමන වග්ගා.

40. සො නමනා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස බො ආච්චසො, භික්ඛුනො සඛේසන නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සද්ධිං අධමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමනති අධමෙමන සමග්ගා.

41. සො නමනාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස බො ආච්චසො, භික්ඛුනො සඛේසන නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සද්ධිං අධමෙමන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමනති ධමෙමන වග්ගා.

42. සො නමනාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස බො ආච්චසො, භික්ඛුනො සඛේසන නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සද්ධිං ධමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමනති ධමමපනිරූපකෙන වග්ගා.

43. සො නමනාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස බො ආච්චසො, භික්ඛුනො සඛේසන නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සද්ධිං ධමමපනිරූපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමනති ධමමපනිරූපකෙන සමග්ගා.

44. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛේසන නර්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙජාරං වතනති. නර්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති.

45. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආච්චසො, භික්ඛු සඛේසන නර්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙජාරං වතනති. නර්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමනති අධමෙමන සමග්ගා.

46. සො නමනා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස බො ආච්චසො, භික්ඛුනො සඛේසන නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සද්ධිං අධමෙමන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනීයකමමං පටිප්පස්සමොමනති ධමෙමන වග්ගා.

47. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො, භික්ඛුනො සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මෙතන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්ස- මොමො” ති. හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති ධම්මපතිරුප- කෙන වග්ගා.

48. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොමො” ති හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති ධම්ම- පතිරුපකෙන සමග්ගා.

49. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොමො” ති. හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා.

50. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං චතනති. නජ්ඣ්ඤකමං කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

51. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආච්චසො, භික්ඛු නජ්ඣ්ඤකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං චතනති. නජ්ඣ්ඤකමං කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොමො” ති. හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති ධම්මෙතන වග්ගා.

52. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මෙතන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්ස- මොමො” ති. හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති ධම්මපතිරුප- කෙන වග්ගා.

53. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොමො” ති. හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති ධම්ම- පතිරුපකෙන සමග්ගා.

54. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොමො” ති. හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා.

55. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සමෙසන නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නජ්ඣ්ඤකමං පටිපස- ස්සමොමො” ති. හො නස්ස නජ්ඣ්ඤකමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

56. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

57. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආචුසො භික්ඛු සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤනාති ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා.

58. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආචුසො භික්ඛුනො සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤනාති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

59. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආචුසො භික්ඛුනො සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤනාති අධිමෙමන වග්ගා.

60. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආචුසො භික්ඛුනො සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤනාති අධිමෙමන සමග්ගා.

61. සො තමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආචුසො භික්ඛුනො සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤනාති ධිමෙමන වග්ගා.

62. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

63. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො අචුසො භික්ඛු සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤනාති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

64. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආචුසො භික්ඛුනො සඤ්ඤන තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සඤ්ඤනාති අධිමෙමන වග්ගා.

65. සො නමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නන්ධි භික්ඛුනං එවං තොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඛෙසන නන්ධිනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං නන්ධිනියකමමං පටිපසස්ස-මෙහමා” ති. තෙ නස්ස නන්ධිනියකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා.

66. සො නමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නන්ධි භික්ඛුනං එවං තොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඛෙසන නන්ධිනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන සමගෙහි. හන්දස්ස මයං නන්ධිනියකමමං පටිපසස්ස-මෙහමා” ති. තෙ නස්ස නන්ධිනියකමමං පටිපසස්සමෙහනති ධිමෙමන වග්ගා.

67. සො නමහාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නන්ධි භික්ඛුනං එවං තොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඛෙසන නන්ධිනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං නන්ධිනියකමමං පටිපසස්ස-මෙහමා” ති. තෙ නස්ස නන්ධිනියකමමං පටිපසස්සමෙහනති ධිමපනි-රුපකෙන වග්ගා.

68. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන නියස්සකමමකතො¹ සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. නියස්සස්ස කමමස්ස² පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

69. නත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඛෙසන නියස්සකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. නියස්සස්ස කමමස්ස² පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං නියස්ස-කමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තෙ නස්ස නියස්සකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

70. සො නමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නන්ධි භික්ඛුනං එවං තොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඛෙසන නියස්සකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකමමං පටිපසස්ස-මෙහමා” ති. තෙ නස්ස නියස්සකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමපනි රුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමපනි-රුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

71. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන පබ්බාජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. පබ්බාජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

72. නත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඛෙසන පබ්බාජනියකමමකතො සමමා වතතති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතතති. පබ්බාජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනියකමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තෙ නස්ස පබ්බාජනියකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

73. සො නමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නන්ධි භික්ඛුනං එවං තොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඛෙසන පබ්බාජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනියකමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තෙ නස්ස පබ්බාජනියකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමපනි රුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමපනි රුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

1. “නියස්සකමමං කතො” P T S 2. “නියස්ස කමමස්ස”

65. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමස්තා විසින් මේ මහණහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තර්ජනීය-කමය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන්.

66. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් සමග්‍ර වූ සමස්තා විසින් මේ මහණහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තර්ජනීය-කමය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන්.

67. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමස්තා විසින් මේ මහණහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තර්ජනීය-කමය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තර්ජනීයකමය සන්සිඳුවන්.

68. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් හෙමේ සමස්තා විසින් නියසාකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියසාකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි.

69. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ හෙමේ සමස්තා විසින් නියසාකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියසාකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ නියසාකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියසාකමීය සන්සිඳුවන්.

70. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමස්තා විසින් මේ මහණහුගේ නියසාකමීය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ නියසාකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියසාකමීය සන්සිඳුවන්. වක්‍ර කල යුතු ය.

71. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් හෙමේ සමස්තා විසින් පබ්බාජනීය-කමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි.

72. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ හෙමේ සමස්තා විසින් පබ්බාජනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවන්.

73. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමස්තා විසින් මේ මහණහුගේ පබ්බාජනීය-කමීය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනීයකමීය සන්සිඳුවන්. වක්‍ර කල යුතු ය.

74. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන පටිසාරණීයකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. පටිසාරණීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

75. තුභු වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන පටිසාරණීයකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. පටිසාරණීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමොමා” ති. නෙ තසස පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමොනනි අධිමෙමන වග්ගා.

76. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමසස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සඛෙසන පටිසාරණීයකමමං පටිපසසද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දසස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමොමා” ති. නෙ තසස පටිසාරණීයකමමං පටිපසසමොනනි අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

77. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

78. තුභු වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමොමා” ති. නෙ තසස ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමොනනි අධිමෙමන වග්ගා.

79. සො තමහා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමසස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සඛෙසන ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දසස මයං ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමොමා” ති. නෙ තසස ආපනතියා අදසසනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමොනනි අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

80. ඉධි පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති.

81. තුභු වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයසස කමමසස පටිපසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමොමා” ති. නෙ තසස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිපසසමොනනි අධිමෙමන වග්ගා.

74. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නොවේ සමසයා විසින් පටිසාරණීය කමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

75. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ නොවේ සමසයා විසින් පටිසාරණීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එහෙයින් අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකමීය සන්සිද්ධවන්.

76. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ආචාරිනි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමසයා විසින් මේ මහණහුගේ පටිසාරණීයකමීය සන්සිද්ධවන ලද්දේ ය එබැවින් අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකමීය සන්සිද්ධවන්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

77. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නොවේ සමසයා විසින් ආචාරි නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ආචාරි නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

78. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ නොවේ සමසයා විසින් ආචාරි නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ආචාරි නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ආචාරි නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ආචාරි නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්සිද්ධවන්.

79. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ආචාරිනි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමසයා විසින් මේ මහණහුගේ ආචාරි නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්සිද්ධවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ආචාරි නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ආචාරි නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්සිද්ධවන්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

80. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නොවේ සමසයා විසින් ආචාරිවට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ආචාරිවට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

81. එකල්හි භික්ෂූන්ට “මේ මහණ නොවේ සමසයා විසින් ආචාරිවට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ආචාරිවට පිළියම් නො කිරීමෙහි කළ උකෙඛපනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ආචාරිවට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ආචාරිවට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්සිද්ධවන්.

82. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සඛෙසන ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමමං පටිප්පස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමමං පටිප්පස්සමොමො” ති. තෙ නස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමමං පටිප්පස්සමොමොති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

83. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි- නිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං වතනති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති.

84. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආච්චසො භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං වතනති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි- නිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමං පටිප්පස්සමොමො” ති. තෙ නස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමං පටිප්පස්සමොමොති අධිමෙමන වග්ගා.

85. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආච්චසො භික්ඛුනො සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමං පටිප්පස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමං පටිප්පස්සමොමො” ති. තෙ නස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උකෙඛප- නියකමමං පටිප්පස්සමොමොති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

86. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආච්චසො භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං නත්ථනියකමමං කරොමො” ති. තෙ නස්ස නත්ථනියකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

87. නත්‍රදට්ඨා සඛෙසා විචදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනි රුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

88. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අධිමෙමන වග්ග- කමම” නති, යෙ ව තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: ‘අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම’ නති, ඉමෙ නත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො.

82. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සංඝයා විසින් මේ මහණහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපතීයකමීය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛප- නීයකමීය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපතීයකමීය සන්සිඳුවන්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

83. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සංඝයා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමී කාරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපතීයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි.

84. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සංඝයා විසින් පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි බැහැර කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමී ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපතීයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපතීයකමීය සන්- සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය සන්සිඳුවන්.

85. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සංඝයා විසින් මේ මහණහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපතීය කමීය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය සන්සිඳු- වමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපක- යෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපතීය- කමීය සන්සිඳුවන්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

86. මහණෙනි, මෙහි ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛබර කරන්නේ ය -පෙ- සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තප්පතීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තප්පතීයකමීය කෙරෙත්.

87. එහි සිටි සංඝ තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි.

88. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂුහු “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි මෙසේත් කීහු ද, මේ භික්‍ෂුහු එහි ධම්මවාදී වෙත්.

89. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චිසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දසුස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. නෙ තසුස තජ්ජනීයකමමං කරොනති අධම්මෙන සමග්ගා.

90. නත්‍රධෙඨා සඤ්ඤා විචද්දති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති.

91. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ නෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අධම්මෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච නෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

92. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති. -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චිසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දසුස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. නෙ තසුස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මෙන වග්ගා.

93. නත්‍රධෙඨා සඤ්ඤා විචද්දති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති.

94. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ නෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මෙන වග්ගකමම”- නති, යෙ ච නෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

95. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චිසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දසුස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. නෙ තසුස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගා.

96. නත්‍රධෙඨා සඤ්ඤා විචද්දති “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති.

97. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ නෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගකමම” නති¹, යෙ ච නෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ් භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

98. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චිසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හන්දසුස මයං තජ්ජනීයකමමං කරොමා” ති. නෙ තසුස තජ්ජනීයකමමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගා.

1 “සමග්ගකමමනති” ම ජ සං තො ච. ම භු ප.

99. තනුට්ඨො සඛෙසා විචදන්ති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං, අධම්මෙන සම්මග්ගකමමං, ධම්මෙන වග්ගකමමං, ධම්මපඤ්චරූපකෙන වග්ගකමමං, ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

100. තනු භීක්ඛවෙ, යෙ තෙ භීක්ඛු ඵවමාහංසු: “ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භීක්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තස් භීක්ඛු ධම්මවාදිනො.

101. ඉධ පන භීක්ඛවෙ, භීක්ඛු බාලො හොති අව්‍යතොනා ආපතති-බහුලො අනපදනො ගිනීසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙති ගිනීසංසගෙහි. තනු වෙ භීක්ඛුතං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භීක්ඛු බාලො අව්‍යතොනා ආපතති-බහුලො අනපදනො ගිනීසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙති ගිනීසංසගෙහි. හඤ්ඤා මයං නියස්සකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස නියස්සකමමං කාරොනති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සම්මග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපඤ්චරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගා. තනුට්ඨො සඛෙසා විචදන්ති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං, අධම්මෙන සම්මග්ගකමමං, ධම්මෙන වග්ගකමමං, ධම්මපඤ්චරූපකෙන වග්ගකමමං, ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති. තනු භීක්ඛවෙ, යෙ තෙ භීක්ඛු ඵවමාහංසු: “ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භීක්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තස් භීක්ඛු ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

102. ඉධ පන භීක්ඛවෙ, භීක්ඛු කුලදුසකො හොති පාපසමාවාරො. තනු වෙ භීක්ඛුතං ඵවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භීක්ඛු කුලදුසකො පාපසමාවාරො. හඤ්ඤා මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකමමං කාරොනති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සම්මග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපඤ්චරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගා. තනුට්ඨො සඛෙසා විචදන්ති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං, අධම්මෙන සම්මග්ගකමමං, ධම්මෙන වග්ගකමමං, ධම්මපඤ්චරූපකෙන වග්ගකමමං, ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති. තනු භීක්ඛවෙ, යෙ තෙ භීක්ඛු ඵවමාහංසු: “ධම්මපඤ්චරූපකෙන සම්මග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භීක්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තස් භීක්ඛු ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

99. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය සි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය සි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර කමීය සි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය සි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය සි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි.

100. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර-කමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. නැවැත කමීය කළ යුතු” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්.

101. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අඥ වූයේ අව්‍යක්‍ෂ්‍ය වූයේ ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහිත් හා හැනී සිටියේ වේ. අනුලොමී නො වූ ගිහිසසහිත් යුක්ත ව වෙසෙයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ අඥ ය. අව්‍යක්‍ෂ්‍ය ය. ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ය. ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ය. ගිහිත් හා හැනී සිටියේ ය. අනුලොමී නො වූ ගිහිසසහිත් යුක්ත ව වෙසේ. එබැවින් අපි මොහුට නියස්සකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියස්සකමීය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය සි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය සි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය සි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය සි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය සි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධම්මප්‍රතිරූපක-යෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස් වර සංඝෝප කරණ ලදී.

102. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ කුලදුෂක වූයේ පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ කුලදුෂක ය. පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ ය. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බා-ජනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකමීය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කමීය සි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය සි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය සි. ධම්මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකමීය සි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය සි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු ‘කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස් වර සංඝෝප කරණ ලදී.

103. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහී අකෙකාසනී. පරිනාසනී. තු
 වෙ භික්ඛුනං ඵවං තොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු ගිහී අකෙකාසනී.
 පරිනාසනී. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා” තී. තෙ තස්ස
 පටිසාරණීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා
 -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනී-
 රූපකෙන සමග්ගා. තුට්ඨො සඛෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං.
 අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගකමමං.
 ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන
 කාතඛං කමම” නති. තු භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධිමමපනී-
 රූපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං.
 දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං කමම” නති, ඉමෙ තස් භික්ඛු ධිමමවාදිනො.
 ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

104. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතීං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති
 ආපනතීං පසස්සිතුං. තු වෙ භික්ඛුනං ඵවං තොති: “අයං බො ආට්ඨසො
 භික්ඛු ආපනතීං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති ආපනතීං පසස්සිතුං. හන්දස්ස මයං
 ආපනතීයා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොමා” තී. තෙ තස්ස ආපනතීයා
 අදස්සනෙ උකෙඛපනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන
 සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ-
 ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගා. තුට්ඨො සඛෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ග-
 කමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූපකෙන
 වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං.
 පුන කාතඛං කමම” නති. තු භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
 “ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
 “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං කමම” නති, ඉමෙ තස් භික්ඛු
 ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

105. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතීං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති
 ආපනතීං පටිකාතුං. තු වෙ භික්ඛුනං ඵවං තොති: “අයං බො ආට්ඨසො
 භික්ඛු ආපනතීං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති ආපනතීං පටිකාතුං. හන්දස්ස මයං
 ආපනතීයා අප්පටිකමෙම උකෙඛපනීයකමමං කරොමා” තී. තෙ තස්ස
 ආපනතීයා අප්පටිකමෙම උකෙඛපනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.
 -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන
 වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගා. තුට්ඨො සඛෙසා විවදති:
 “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං.
 ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං
 කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං කමම” නති. තු භික්ඛවෙ, යෙ
 තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ
 භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං
 කමම” නති, ඉමෙ තස් භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

103. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිහිනිට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ තෙමේ ගිහිනිට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එහෙයින් අපි මොහුට පරිසාරණීය-කමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පරිසාරණීයකමීය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂුහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂුහු කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්‍ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෙෂප කරණ ලදී.

104. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරින දක්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරින දක්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ආචාරින නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමීය කරමු” යි. මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ආචාරින නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමීය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කමීය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂුහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂුහු “කමීය” නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්‍ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෙෂප කරණ ලදී.

105. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරිනට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ආචාරිනි, මේ මහණ තෙමේ ආචාරිනට පැමිණ ආචාරිනට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ආචාරිනට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීය-කමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ආචාරිනට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීයකමීය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර-කමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂුහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂුහු කමීය නො කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්‍ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෙෂප කරණ ලදී.

106. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං. පටි-
 නිස්සඤ්ඡිකුං. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චසො භික්ඛු න
 ඉච්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං. පටිනිස්සඤ්ඡිකුං. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා
 අපටිනිස්සගො උකෙඛපනීයකමමං කරොමා” නි. හෙ තස්ස පාපිකාය
 දිට්ඨියා අපටිනිස්සගො උකෙඛපනීයකමමං කරොනති අධිමෙචන වග්ගා.
 -පෙ- අධිමෙචන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙචන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන
 වග්ගා. -පෙ- ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගා. නත්‍රට්ඨියා සඛෙසා විචදන්ති:
 “අධිමෙචන වග්ගකමමං. අධිමෙචන සමග්ගකමමං. ධිමෙචන වග්ගකමමං.
 ධිමමපනිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං
 කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමම” නති. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ හෙ
 භික්ඛු ඵලමානංසු: “ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ච හෙ භික්ඛු
 ඵලමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමම” නති.
 ඉමෙ තස් භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

107. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන නඤ්ඤිතියකමමකතො සමමා
 වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙඤ්ඤාරං වතනති. නඤ්ඤිතියස්ස කමමස්ස
 පටිපසස්සද්ධිං යාවති. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චසො
 භික්ඛු සඛෙසන නඤ්ඤිතියකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති.
 තෙඤ්ඤාරං වතනති. නඤ්ඤිතියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස
 මයං නඤ්ඤිතියකමමං පටිපසස්සගොමා” නි. හෙ තස්ස නඤ්ඤිතියකමමං
 පටිපසස්සගොනති අධිමෙචන වග්ගා. නත්‍රට්ඨියා සඛෙසා විචදන්ති: “අධිමෙචන
 වග්ගකමමං. අධිමෙචන සමග්ගකමමං. ධිමෙචන වග්ගකමමං. ධිමමපනි-
 රුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං.
 දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමම” නති. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ හෙ
 භික්ඛු ඵලමානංසු: “අධිමෙචන වග්ගකමම” නති. යෙ ච හෙ භික්ඛු
 ඵලමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමම” නති.
 ඉමෙ තස් භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

108. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන නඤ්ඤිතියකමමකතො සමමා
 වතනති. ලොමං පාතෙති. තෙඤ්ඤාරං වතනති. නඤ්ඤිතියස්ස කමමස්ස
 පටිපසස්සද්ධිං යාවති. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනා ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චසො
 භික්ඛු සඛෙසන නඤ්ඤිතියකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති.
 තෙඤ්ඤාරං වතනති. නඤ්ඤිතියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස
 මයං නඤ්ඤිතියකමමං පටිපසස්සගොමා” නි. හෙ තස්ස නඤ්ඤිතියකමමං
 පටිපසස්සගොනති අධිමෙචන සමග්ගා. නත්‍රට්ඨියා සඛෙසා විචදන්ති: “අධිමෙචන
 වග්ගකමමං. අධිමෙචන සමග්ගකමමං. ධිමෙචන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරුප-
 කෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං.
 දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමම” නති. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ හෙ
 භික්ඛු ඵලමානංසු: “අධිමෙචන සමග්ගකමම” නති. යෙ ච හෙ භික්ඛු
 ඵලමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමම” නති.
 ඉමෙ තස් භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

106. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ, පවිටු මිසදිටු අත් හැරීමට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ පවිටු මිසදිටු අත්හරින්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කමීය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු ‘කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෛප කරණ ලදී.

107. මහණෙනි, මෙහි, මහණෙක් තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ත්‍යජනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොමී ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ත්‍යජනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ත්‍යජනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොමී ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ත්‍යජනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනීයකමී ය සන්සිද්ධවත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර කමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්.

108. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ත්‍යජනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොමී ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ත්‍යජනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ත්‍යජනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොමී ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ත්‍යජනීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනීයකමී ය සන්සිද්ධවත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “අධම්මයෙන් සමග්‍රකමී” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධම්මවාදී වෙත්.

109. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතොසමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්ත වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චිසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමොමනති ධම්මෙන වග්ගා. තත්තට්ඨො සඛෙසා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මෙන වග්ගකමම නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: ‘අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම’ නති. ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො.

110. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්ත වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චිසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමොමනති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. තත්තට්ඨො සඛෙසා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො.

111. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්ත වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආච්චිසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකමමං පටිපසස්සමොමනති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්තට්ඨො සඛෙසා විවදති: ‘අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො.

112. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන නියසසකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වනනති නියසසසස කමමසස පටිපසසසද්ධිං යාවති. නත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආච්චසො භික්ඛු පාතෙති- නියසසකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති නෙත්ථාරං වනනති. නියසසසස කමමසස පටිපසසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං නියසසකමමං පටිපසසසලොමො” ති. තෙ තසස නියසසකමමං පටිපසසස-ලොමනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගා. නත්තට්ඨා සඛෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතඛබ්බං කමම” නති. නත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතඛබ්බං කමම” නති, ඉමෙ¹ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

113. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන පඛබ්බාජනීයකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වනනති. පඛබ්බාජනීයසස කමමසස පටිපසසසද්ධිං යාවති. නත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආච්චසො භික්ඛු සඛෙසන පඛබ්බාජනීයකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වනනති. පඛබ්බාජනීයසස කමමසස පටිපසසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං පඛබ්බාජනීයකමමං පටිපසසසලොමො” ති. තෙ තසස පඛබ්බා-ජනීයකමමං පටිපසසසලොමනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමම-පතිරූපකෙන සමග්ගා. නත්තට්ඨා සඛෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන වග්ග-කමමං. ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතඛබ්බං කමම” නති. නත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතඛබ්බං කමම” නති. ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

114. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන පටිසාරණීයකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වනනති. පටිසාරණීයසස කමමසස පටිපසසසද්ධිං යාවති. නත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආච්චසො භික්ඛු සඛෙසන පටිසාරණීයකමමකතො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති නෙත්ථාරං වනනති. පටිසාරණීයසස කමමසස පටිපසසසද්ධිං යාවති. හන්දසස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපසසසලොමො” ති. තෙ තසස පටිසාරණීයකමමං පටිපසසසලොමනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගා. නත්තට්ඨා සඛෙසා විවදති: “අධිමෙමන වග්ග-කමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතඛබ්බං කමම” නති. නත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්කතං කමමං. පුත්ත කාතඛබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

1. “ඉමෙපි” ම ඡ සා.

115. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛ-
 පතීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වතනති.
 ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති.
 තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සඤ්ඤන
 ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං
 පානෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයස්ස
 කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අදස්සනෙ
 උකෙඛපතීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස ආපනතියා අදස්සනෙ
 උකෙඛපතීයකමමං පටිප්පස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන
 සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා -පෙ-
 ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රටෙඨා සඤ්ඤා විචදති: “අධිමෙමන
 වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූප-
 කෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං
 කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමමං” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
 “ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
 “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමමං” නති, ඉමෙ තත්ථ
 භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා

116. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන ආපනතියා අප්පටිකමෙම
 උකෙඛපතීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං
 වතනති. ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං
 යාවති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු
 සඤ්ඤන ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමකතො සමමා වතනති.
 ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛ-
 පතීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අප්පටි-
 කමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිප්පස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස ආපනතියා
 අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිප්පස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා -පෙ-
 අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගා
 -පෙ- ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රටෙඨා සඤ්ඤා විචදති: “අධිමෙමන
 වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන
 වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං.
 අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං කමමං” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ,
 යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධිමමපනිරූපකෙන සමග්ගකමමං” නති, යෙ ච
 තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛබ්බං
 කමමං” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

115. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සංඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්තේෂණීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සංඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්තේෂණීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමීය සන්සිද්ධවන්. එහි සිටි සංඝ තෙමේ “අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධිමයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධිම- ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ මහණහු ධිමවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෙප කරණ ලදී.

116. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සංඝයා විසින් ඇවැතට පිලියම් නො කිරීමෙහි උත්තේෂණීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැතට පිලියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සංඝයා විසින් ඇවැතට පිලියම් නො කිරීමෙහි උත්තේෂණීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැතට පිලියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැතට පිලියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැතට පිලියම් නො කිරීමෙහි උත්තේෂණීයකමීය සන්සිද්ධවන්. එහි සිටි සංඝ තෙමේ “අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධිමයෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධිමවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෙප කරණ ලදී.

117. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි-
 නිස්සගෙ උකෙඛපනීයකමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති.
 නෙත්ථාරං වනනති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සගෙ උකෙඛපනීයස්ස
 කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො
 ආච්චිසො භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සගෙ උකෙඛපනීය-
 කමමකනො සමමා වනනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වනනති. පාපිකාය
 දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සගෙ උකෙඛපනීයස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාවති.
 හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සගෙ උකෙඛපනීයකමමං
 පටිප්පස්සභොමා” ති තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සගෙ
 උකෙඛපනීයකමමං පටිප්පස්සභොනති අධිමෙමන වග්ගා. --පෙ- අධිමෙමන
 සමග්ගා. --පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. --පෙ- ධිමමපනීරූපකෙන වග්ගා. --පෙ-
 ධිමමපනීරූපකෙන සමග්ගා. නත්‍රථො සඛෙසා විවදන්: “අධිමෙමන
 වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරූප-
 කෙන වග්ගකමමං. ධිමමපනීරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං.
 දුකකතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
 භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපනීරූපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ
 භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුකකතං කමමං. පුන කාතබ්බං
 කමම” නති, ඉමෙ තත් භික්ඛු ධිමමවාදිතො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

වමෙපය්‍යකනිකිකො භිට්ඨිතො නවමො

ඉමමහි ධකිකෙ මඤ්චනි ජනනිංස.

තස්ස උද්දනං:-

1. වමපායං හග්ගා ආසි වඤ්ච වාසහගාමකො,
 ආගනතුකානං උස්සුකකං අකාසි ඉච්ඡතබ්බකෙ¹.
2. පකතඤ්ඤුතොති ඤ්චො උස්සුකකං න කපි තදා,
 උකඛිතො න කුරොතිති සාගමා² ජිනසනතිකෙ.
3. අධිමෙමන වග්ගකමමං සමග්ගං අධිමෙමන ව,
 ධිමෙමන වග්ගකමමඤ්ච පනීරූපකෙන වග්ගකං.
4. පනීරූපකෙන සමග්ගං එකො උකඛිපතෙකකං,
 එකො ච දො සමිඛුලෙ සමිසං උකඛිපතෙකකො.

1. “ඉච්ඡතබ්බකො” සී ඉ. 2 “අගමා” PTS තො. නු.

117. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්තේෂණයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්තේෂණයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි. එකල්හි හිඤ්ඤන්ට “ආචැන්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්තේෂණයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි (කල) උත්තේෂණයකමීයාගේ සන්සිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්තේෂණයකමීය සන්සිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමියෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමියෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධමියෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධමිප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධමිප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි කල උත්තේෂණයකමීය සන්සිදුවන්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධිමියෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධිමියෙන් සමග්‍රකමීය යි. ධමියෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධමිප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධමිප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කල යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ හිඤ්ඤ “ධමිප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය” යි මෙසේ කියු ද, යම් ඒ හිඤ්ඤ “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවැත කල යුතු ය” යි මෙසේත් කියු ද, එහි මේ හිඤ්ඤ ධමිවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංකේෂ කරණලදී.

නවවැනි වමෙපය්‍යකඛකිකය නිමි.

මේ ඛකිකයෙහි වසතු සතියෙහි.

එහි උද්දනය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

1. නාග්‍රහවතුන් වහන්සේ වමපාවෙහි විසු සේක. මේ වසතුව වසභ ගාමයෙහි වී ය. නාග්‍රහපගොත්‍ර හිඤ්ඤ තෙමේ ආගන්තුකයන් කැමැති දෙය සපයා දීමෙහි උත්සාහය කෙළේ ය.
2. ගොදුරුගම දන්තෝ යි දැන එකල්හි (හෙතෙමේ) උත්සාහය නො කෙළේ ය. උවැටන් නො කෙරේ ය යි උත්තේෂණයකමී කරණ ලද හෙතෙමේ බුදුරජුන් වෙත ගියේ ය.
3. අධිමියෙන් ව්‍යග්‍රකමීය, අධිමියෙන් සමග්‍රකමීය, ධමියෙන් ව්‍යග්‍රකමීය, ධමිප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය.
4. ධමිප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමීය, එතෙක් එකතු බැහැර කෙරෙයි. එතෙක් දෙදෙනකුන් ද තබාහෝ දෙනකුන් ද, එතෙක් සඛ්‍යයා ද බැහැර කෙරෙයි.

5. දෙදෙනෙක් දෙදෙනකු ද, බොහෝ දෙන බොහෝ දෙනකු ද, බැහැර කලහ. සඛ්ඝ තෙමේ සඛ්ඝයා බැහැර කෙළේ ය. ප්‍රචර වූ සමීඥයන් වහන්සේ ඒ අසා අධම්මී සි බැහැර කලහ.

6. ඤාතියෙන් විපතට පත් යම් කමීයක් අනුශ්‍රාවණසමපතියෙන් යුක්ත ද ඒ කමීය ද, අනුශ්‍රාවණයෙන් විපත් වූ යම් කමීයක් ඤාතියෙන් යුක්ත ද ඒ කමීය ද-

7. ඤාතීඅනුසාවණදෙකින් විපත් වූ කමීය ද, ධම්මයෙන් තොර වූ කමීය ද, විනය හැර සිටි කමීය ද, ශාස්තෘශාසනයෙන් බැහැර වූ කමීය ද, ප්‍රතික්‍රොශ ලැබූ කමීය ද, කොප්‍ය වූ කමීය ද, කරුණට නො ගැලපෙන කමීය ද-

8. අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමී, අධම්මයෙන් සමග්‍රකමී, ධම්මප්‍රතිරූපකව්‍යග්‍රකමී ධම්මප්‍රතිරූපකසමග්‍රකමී දෙක ද (යන මේ කමී නො කටයුතු ය). නාමාගතයන් වහන්සේ ධම්මයෙන් සමග්‍ර වූ කමීය අනුදන් සේක.

9. චතුරවග්‍ග, පඤ්චවග්‍ග, දසවග්‍ග, විසතිවග්‍ග, අතිරෙකවිසතිවග්‍ග සි සඛ්ඝ තෙමේ පස් වැරදෑම් ය.

10. උපසම්පදකමීය ද, අබ්භාතකමීය හා යම් පචාරණකමීයක් වේ ද එද හැර සෙසු සඛ්ඝකමී චතුරවග්‍ගසඛ්ඝයා විසින් කටයුතු ය.

11. මධ්‍යදෙශයෙහි උපසම්පදව අබ්භාතකමීය යන කමී දෙක හැර පංචවග්‍ගිකසඛ්ඝ තෙමේ සියලු කමීයන්හි කමීථී වේ.

12. දසවග්‍ගික වූ යම් භික්ෂුහු වෙත් නම් ඔහු අබ්භාතය හැර සෙසු සියලු තන්හි කමීථී වෙති. සියලු කමී කරන්නා වූ විසතිවග්‍ගික සඛ්ඝ තෙමේ සියලු තැන්හි කමීථී වේ.

13. භික්ෂුණී, සිකධමානා, සාමනේර, සාමනේරී, සිකධං පච්චකධානක, අනතිමචච්ච අඤ්ඤාපනනක, ආපනතියා අදසුනෙ උකඛිතනක -

14. ආපනතියා අඤ්ඤාමෙම උකඛිතනක, පාපිකාය දිට්ඨියා අසභි- නිසුභගෙහ උකඛිතනක, පණ්ඩක, ඵෙයසංවාසක, තිත්ඨියපකකනනක, තීරච්ඡානගත, මාතුසානක, පිතුසානක -

15. අරහන්‍යාසානක, භික්ෂුණීදුසක, සංඝභෙදක, ලොභිතුප්පාදක, උභනොච්ඡාසනක, නානාසංවාසක, නානාසිමායසීත ඉඳ්ඨියා වෙහාසෙ සීත -

16. සඛ්ඝ තෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, මොහු සුචිසි දෙනෙක් වෙති. එතැන මොහු ගණපුරක නො වෙති සි බුදුරජුන් විසින් බැහැර කරණ ලදහ.

17. පිරිවෙස් පුරණ මහණ සිවුවැනි කොට සිටියේ පිරිවෙස් දෙන්නේ ද, මූලායපටිකසුන්‍යය කෙරේ ද, මානව දෙන්නේ ද, ඔහු විසිවැනි කොට අබ්භාතය කෙරේද, ඒ කමීයක් නො වේ. නො කටයුතු ය.

18. පිරිවෙස් පුරන්තහු, මූලායපටිකසුන්‍යයට සුදුස්සහු, මානවට සුදුස්සහු, මානව හැසිරෙන්නහු, අබ්භාතයට සුදුස්සහු, යන පස් දෙන කමීකාරක නො වෙති සි බුදුරජුන් විසින් දක්වන ලදහ.

19. භික්ෂුණී, සිකධමානා, සාමනේර, සාමනේරී, සිකධං පච්චකධා- නක, අනතිම චසතුටට පැමිණියහු, උමමනත, බිහතවිභානත, වෙදනට්ඨ, අවැන අවැන යයි නො දක්නහු -

20. අපථිකමෙම දිට්ඨියා පණ්ඩකා වෙව¹ බ්‍යඤ්ජනා, නාතාසංවාසිකා සීමා වෙහාසං යස්ස කමම ව.
21. අධාරසනාං එතෙසං පටිකේකාසං න රාහති, භික්ඛුස්ස පකතතතස්ස රුහති පටිකේකාසනා.
22. සුඤ්ඤා දුන්නිස්සාරිනො බාලො භි සුනිස්සාරිනො, පණ්ඩකො චේය්‍යසංවාසො පකකන්තො තීරල්ඡාතගතො.
23. මාතු පිතු අරහනත දුසකො සමිසභෙදකො, ලොභීතුප්පාදකො වෙව උභතොබ්‍යඤ්ජනො ව යො.
24. එකාදසනාං එතෙසං ඔසාරණං න යුජ්ජති, හත්ථපාදං² තදුතයං තණ්ණතාසං තදුභයං.
25. අඛුලී අලකණධිරං එණං බුජ්ජො ව වාමනො, ගණ්ඨී ලකඛණකසා ව ලිබ්භකො ව සීපදී.
26. පාපපරිස කාණො ව³ කුණී බ්‍යෙජ්ජා හතොපි ව, ඉරියාපඨදුබ්බලො අකො මුගො ව බාධිරො⁴.
27. අකුමුගො අකුබ්බිරො⁵ මුගබ්බිරමෙව ව, අකුමුගබ්බිරො ව ද්වන්තිංසෙනෙ අනුතකා⁶.
28. තෙසං ඔසාරණං තොති සමුද්දාන පකාසිතං, දට්ඨබ්බා පටිකාතබ්බා නිස්සජේතා⁷ න විජ්ජති.
29. තස්ස උකේඛපනා කමමා සත්ත භොනති අධම්මිකා, ආපනාං අනුචතතනාං සතොතෙපි⁸ අධම්මිකා.
30. ආපනාං නානුචතතනාං සත්ත කමමා සුධම්මිකා⁹, සමුඛා පටිපුච්ඡා ව පටිඤ්ඤා ව කාරණා.
31. සති අමුලහ පාපිකා තජ්ජනීයනීයස්සෙන ව, පබ්බාජනීය පටිසාරො උකේඛපපරිවාස ව.
32. මූලමානත්ත අබ්භාතා තචේව උපසම්පදා, අඤ්ඤං කරෙය්‍ය අඤ්ඤස්ස සොලසෙනෙ අධම්මිකා.
33. තං තං කරෙය්‍ය තං තස්ස සොලසෙනෙ සුධම්මිකා, පච්චාරොපෙය්‍ය අඤ්ඤමඤ්ඤං¹⁰ සොලසෙනෙ අධම්මිකා.
34. දේව දේව තමමුලකනාසං¹¹ තෙපි සොලසධම්මිකා, එකෙකමුලකං චකකං අධම්මනති ජනො බුචී.

1. “පණ්ඩකාපිව” ම ඡ සං. PTS.
 2. “හත්ථපාද” PTS 3. “හත්ථපාද” ම ඡ සං. තො වි.
 ,, “හත්ථපාද” තො වි. ම නු ප.
 4 “බ්බිරො” ම ඡ සං. PTS. ජ වි. අ වි. ම නු ප. තො වි.
 5 “අකුමුගබ්බිරො” ම ඡ සං. ම නු ප. තො වි.
 6. “අකුමුගබ්බිරො ව මුගබ්බිරං එව ව අකුබ්බිරමුගො ව-
 ද්වන්තිංසෙනෙ අනුතකා” PTS.
 7. “නිස්සජේතා” PTS. තො වි. අ වි. ජ වි. 8. “සතොතෙපි” ම ඡ සං. PTS.
 9. “සත්තසාධම්මසු ධම්මිකා” PTS 10. “අඤ්ඤ අඤ්ඤං” ම ඡ සං.
 ,, “අඤ්ඤ ඤෙඤ්ඤං” PTS.
 11. “දේව දේව මුලකනා සං” පී

20. ඇවැතට පිළියම් නො කලහු, දූෂටිය බැහර නො කලහු, පණ්ඩක, උභතොඛ්‍යඤ්ඤක, නානාසංවාසක, යන මොහු ද, නානා සීමාවන්හි සිටියහු ද, සංඛ්‍යියෙන් අතස සිටියහු ද, යමකුගේ කමිය වේ ද, ඔහු ද -

21. මේ අටලොස් දෙනාගේ පටිකේකාසනය (විරුඳු ව කරුණු කීම) නො නැගේ. පකතතනභික්ෂුහුගේ පටිකේකාසනය නගියි.

22. අනාපතනිකභික්ෂුහුගේ බැහැර කිරීම, වැරදි සේ බැහැර කිරීමෙකි. අඤු තෙවේ මනා කොට බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. පණ්ඩක, ඵෙය්‍ය-සංවාසක, තිඤ්ඤපකකන්නක, තීරව්ණානගන-

23. මාතුඝාතක, පිතුඝාතක, අරහන්‍යාඝාතක, භික්ෂුණීදුසක, සඤ්ඤා-දක, ලොභිකුපාදක, උභතොඛ්‍යඤ්ඤක යන-

24. මේ එකොලොස් දෙනාගේ ඔසාරණය නො යෙදේ. හත්ඵලින්න, පාදඵලින්න, හත්පාදඵලින්න, කණණඵලින්න, නාසඵලින්න, කණණ-නාසඵලින්න-

25. අඛුලිඵලින්න, අලඵලින්න, කණඛරඵලින්න, එණහත්තක, බුරු, වාමන, ගලගණ්ඨි, ලකඛණාහන, කසාහන, ලිඛිතක, සීපදී-

26. පාපරොහි, පරිසදුසක, කාණ, කුණි, බඤ්ඤ, පකඛහන, ඡිනතිරියාපඵ, ජරාදබ්බල, අකු, මුග, බසිර -

27. අකුමුග, අකුබසිර, මුගබසිර, අකුමුගබසිර යන මොහු නො අඩු දෙතිස් දෙනෙක් වෙති.

28. ඔවුන්ගේ ඔසාරණය මේ ය සි බුදුරජුන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලදී. දැක්ක යුතු වූ ද, පිළියම් කටයුතු වූ ද, දුරු කලයුතු වූ ද ඇවැතක් නො වේ.

29. ඒ මහණහුට අධාර්මික වූ උත්තේෂපණියකමියෝ සහක් වෙත්. ඇවැතට පැමිණියහුට ද, උත්තේෂපණියකමිය කලවුන්ට අනුවතීකවූවහුට ද මේ අධාර්මික වූ උත්තේෂපණියකමියෝ සහක් වෙත්.

30. ඇවැතට පැමිණියහුට ද, උත්තේෂපණියකමිය කලවුන්ට අනුව නො යන භික්ෂුන්ට කලයුතු වූ ධාර්මිකකමී සතෙකි. හමුයෙහි ද පිළිවිසීමෙන් ද ප්‍රතිඤාවෙන් ද කිරීම වශයෙන්-

31. සතිචිතය, අමුලහචිතය, තසසපාපියසකාකමිය, හර්පනියකමිය, නියසසකමිය, පබ්බාජනියකමිය, පටිසාරණියකමිය, උකේඛපනීයකමිය, පරිවාසයට සුදුස්සහු-

32. මුලායපටිකසසනයට සුදුස්සහු, මානනට සුදුස්සහු, අබ්භානනයට සුදුස්සහු, උපසම්පදාවට සුදුස්සහු - අනෙකකුට කටයුතු කමිය අනෙකකුට කෙරේ ද, මේ සොලස අධාර්මිකකමී වෙති.

33. ඒ ඒ කමියට සුදුසු වූවාහුට ඒ ඒ කමිය කෙරේ ද- මේ ධාර්මිකකමී සොලොසෙකි. ඔදුනොවුන්ට නැවත අරොපණය කෙරේ ද- මේ අධාර්මිකකමී සොලොසෙකි.

34. දෙකක් දෙකක් මුල් කොට ඇති ඒ කමියට ද ධාර්මිකකමී සොලොසෙක් ම ය. එකක් එකක් මුල් වූ වකු අධිමිය යි සමීඤයන් වහන්සේ වදාල සේක.

- 35. අකාසී තරුණියං කමමං සඛෙසා හනෙතකාරකෙ,
අධම්මෙන වග්ගකමමං අඤ්ඤං ආවාසං ගඤ්ඤී සො.
- 36. තණ්ඛාධම්මෙන සමග්ගා තස්ස තරුණියං කරුං,
අඤ්ඤාඪ වග්ගා ධම්මෙන තස්ස තරුණියං කරුං.
- 37. පඤ්ඤාපෙන වග්ගාපි සමග්ගාපි නවා කරුං,
අධම්මෙන සමග්ගා ච ධම්මෙන වග්ගමෙච ච.
- 38. පඤ්ඤාපෙන වග්ගා ච සමග්ගා ච ඉමෙ පදා,
ඒකෙකමුද්දං කතවා වකකං බඤ්ඤී විචකකණො.
- 39. බාලාව්‍යත්තස්ස නියස්සං පබ්බාජේ ණුලදුසිකං,
පටිසාරණියං කමමං කරෙ අකෙකාසකස්ස ච.
- 40. අදස්සනාසුටිකමෙම යො ච දිට්ඨිං න නියස්සජේ,
තෙසං උකෙකපනියකමමං¹ සත්ථවාහෙන භාසිතං.
- 41. උපරිනයකමමානං² පඤ්ඤා³ තරුණියං තමෙ,
තෙසංයෙච අනුලොමං සමමා වත්තනි යාචිතො⁴.
- 42. පස්සද්ධිං⁵ තෙසං කමමානං හෙට්ඨා කමමනෙයෙන ච,
තසම්. තසම්. තු කමමෙසු තත්ථධො ච විචාදන්ති⁶.
- 43. අකතං දුකතතඤ්ඤච පුත කාතබ්බකන්ති ච,
කමෙම පස්සද්ධියා වාපි තෙ භිකඤ්ඤා ධම්මවාදිතො.
- 44. විපතනිබ්‍යාධිතෙ දිස්වා කමමසත්තො මහමුනි,
පටිසස්සද්ධිමකකාසී සලලකතොච ඔසධන්ති.

1. "උකෙකපනා" සී මු. 2. "උපරිනයකමමානං" සී.
 3. "පඤ්ඤා" ම ජ සං. 4. "යාවනි" සී
 ,, "සමමාවත්තනායාවතො" P T S. ම නු ප
 5. "පස්සද්ධි" ම ජ සං. අ වි. වො වි. P T S. 6. "විචාදනි" ම ජ සං. PTS.

35. සඤ්ඤා නොවේ හඤ්ඤාකාරක භික්ෂුහුට නර්ජනීයකමීය කෙළේ ය. ඒ හඤ්ඤාකාරක නොවේ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. (එහි දී) අධම්මෙයන් වසගුකමී කෙළේ ය.

36. එහි අධම්මෙයන් සමග වූවාහු ඒ මහණහුට නර්ජනීයකමීය කලාහු ය. අන් තැනෙක ධම්මෙයන් වසගු වූවාහු ඔහුට නර්ජනීයකමීය කලහ.

37. ප්‍රතිරූපකයෙන් වසගු වූවාහු ද, සමග වූවාහු ද එසේ ම කලහ. අධම්මෙයන් සමග සඤ්ඤා ද, ධම්මෙයන් වසගු සඤ්ඤා ද-

38. ප්‍රතිරූපක වශයෙන් වසගු සඤ්ඤා හා සමග සඤ්ඤා ද මේ උද. එක එක මුල් කොට නුවණැත්තෝ වක්‍රාකිතය කරන්නෝ ය.

39. අඤ වූ අවසානයට නියමයකමීය ද, කුලදෂකයාට පබ්බාජනීයකමීය ද, ආක්‍රොශ කරන්නහුට පටිසාරණීයකමීය ද කරන්නෝ ය.

40. ඇවැත් නො දැක්මෙහි, ඇවැත්ව පිලියම් නො කිරීමෙහි, පවිටු දිටු නො හැරීමෙහි යන මේ තුනෙහි බුදුරජුන් විසින් උත්තේජනීයකමීය (කල යුතු ය සි) වදාණ ලදී.

41. මත්තෙහි කමීයන්ගේ ක්‍රමය පිලිබද ප්‍රශ්නයෙහි නර්ජනීයකමීයෙහි මෙන් වේ. ඒ ඒ කමීයන්ට අනුලෝම ව යාවඤ්ඤා කරණලද්දේ මනා කොට පවතී.

42-43. යට කී කමීයන්ගේ ක්‍රමයෙන් ඒ ඒ කමීයන්ගේ සන්සිද්ධිම ද, ඒ ඒ කමීයන්හි, එහි සිටියේ කමීය “නො කරණ ලද්දේ ය. කමීය වැරදි සේ කරණ ලද්දේ ය. කමීය නැවත කට යුතු ය” සි කමීප්‍රශ්නියෙහි; මෙසේ විවාද කෙරේ. ඒ ඒ භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත්.

44. ශල්‍යකමී කරන්නකු බොහෙත් කියන්නා සේ මහාමුනි නොවේ කමීවිපතියෙන් පිහිත වූ කමීප්‍රාප්තයන් දැක ඔවුන්ගේ සන්සිද්ධිම වදාළේ ය.

10

කොසමබකකඛකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බසං විහරති සොසිතාරාමේ. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ආචරතීං ආචනො, සො තස්සා ආචරතීයා ආචරතදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු තස්සා ආචරතීයා අනාචරතදිට්ඨිනො හොනති.

2. සො අචරෙන සමයෙන තස්සා ආචරතීයා අනාචරතදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු තස්සා ආචරතීයා ආචරතදිට්ඨිනො හොනති.

3. අථ බො තෙ භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොචුං: “ආචරතීං කුං ආචුසො, ආචනො. ජස්සාසෙනං ආචරතී” නති. “නඤ්ඤි මෙ ආචුසො, ආචරතී, යමහං ජස්සෙය්” නති.

4. අථ බො තෙ භික්ඛු සාමග්ගිං ලභිත්වා තං භික්ඛුං ආචරතීයා අදස්සනෙ උකඛිපිංසු.

5. සො ච භික්ඛු බහුස්සුතො හොති ආගතාගමො ඛමමධරෙ විනයධරෙ මාතිකාධරො ජණ්ඨිතො ව්‍යනො මෙධාථී ලජ්ජි කුකකුච්චකො සිකඛාකාමො.

6. අථ බො සො භික්ඛු සඤ්චෙය් සමභවො භික්ඛු උචසඛකමිත්වා එතදවොච: “අනාචරතී එසා ආචුසො, තෙසා ආචරතී, අනාචනොමහි. නමහි ආචනො, අනුකඛිනොමහි. නමහි උකඛිනො, අධමමිකෙනමහි කමෙමන උකඛිනො, කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන. හොඨ මෙ ආයසමනො ඛමමනො විනයතො ජකඛා” ති. අලභී බො සො භික්ඛු සඤ්චෙය් සමභවො භික්ඛු ජකෙඛ.

7. ජානපදනමි සඤ්චෙය් සමභවොතං භික්ඛුතං සනතිකෙ දුතං ජානෙසි: “අනාචරතී එසා ආචුසො, තෙසා ආචරතී, අනාචනොමහි. නමහි ආචනො, අනුකඛිනොමහි. නමහි උකඛිනො, අධමමිකෙනමහි කමෙමන උකඛිනො, කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන. හොනතු මෙ ආයසමනො ඛමමනො විනයතො ජකඛා” ති. අලභී බො සො භික්ඛු ජානපදෙපි සඤ්චෙය් සමභවො භික්ඛු ජකෙඛ.

8. අථ බො තෙ උකඛිනොනුචන්තකා භික්ඛු යෙන උකෙඛචකා භික්ඛු තෙහුචසඛකමිංසු. උචසඛකමිත්වා උකෙඛචකෙ භික්ඛු එතදවොචුං: “අනාචරතී එසා ආචුසො, තෙසා ආචරතී, අනාචනො එසො භික්ඛු, තෙසො භික්ඛු ආචනො, අනුකඛිනො එසො භික්ඛු, තෙසො භික්ඛු උකඛිනො, අධමමිකෙන කමෙමන උකඛිනො, කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන” ති

10

කොසමබකබ්බකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ කොසමබ්බවර කොසි-
තාග්ගයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් ඇවැතකට
පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැතෙහි ආපතනි දූෂටි (ඇවැත් යන ලබ්ධි)
ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැතෙහි අනාපතනිදූෂටි (ඇවැත් නැතැ යි
යන ලබ්ධි) ඇත්තෝ වෙති.

2. හෙතෙමේ මැඩ කාලයෙහි ඒ ඇවැතෙහි අනාපතනි දූෂටි ඇත්තේ
වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැතෙහි ආපතනිදූෂටි ඇත්තෝ වෙති.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, තෝ ඇවැතකට පැමිණියෙහි ය.
තෙල ඇවැත දකුළු” යි ඒ මහණහුට කීහ. “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක්
දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ” යි හෙතෙමේ කීය.

4. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු සමගිය ලබා ඒ භික්ෂුනම ඇවැත් නො දැක්-
මෙහි තහනම් කලහ.

5. ඒ මහණ හෙමේ ද බොහෝ ඇසුපිරිනැත් ඇත්තේ ය. ආගම
පුත්‍රණු කෙළේ වේ. ධර්මධර ය. විනයධර ය. උභයමාතෘකා (ප්‍රාතිමොක්ෂ)
ධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යාකත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය.
කුකුස් කරන්නේ ය. ශික්ෂාකාමී ය.

6. ඉක්බිති ඒ භික්ෂු හෙමේ දුටුමිතුරු දූෂිමිතුරු භික්ෂුන් වෙත එලඹ
“ඇවැත්නි, මෙය අනාපතනි වේ. මෙය ඇවැතක් නොවේ. ඇවැතට
නො පැමිණියේ වෙමි. පැමිණියෙක් නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දේ
වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දෙක් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ (ආක්‍රොශ කටයුතු
බවට පැමිණි) සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමීයෙන් තහනම්
කරණ ලද්දේ වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමත්ත ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්ෂ-
වටු” යි මෙය කීයේ ය. ඒ භික්ෂු හෙමේ දුටුමිතුරු වූ දූෂිමිතුරු වූ
(තමහට) පක්ෂ වූ භික්ෂුන් ලැබී ය.

7. “ඇවැත්නි, මෙය අනාපතනි වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ.
ඇවැතට නො පැමිණියෙමි වෙමි. පැමිණියෙමි නො වෙමි. තහනම්
නො කරණ ලද්දේ වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දේ නො වෙමි. කොප්‍ය
වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමීයෙන් තහනම් කරණ
ලද්දේ. වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමත්ත ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්ෂ-
වටු” යි මෙසේ කියා දනවු වැසි දුටුමිතුරු වූ දූෂිමිතුරු වූ භික්ෂුන් වෙත ද
දූතයකු යැවී ය. ඒ භික්ෂු හෙමේ දනවුවැසි දුටුමිතුරු වූ දූෂිමිතුරු වූ
පක්ෂ වූ භික්ෂුන් ද ලැබී ය.

8. ඉක්බිති ඒ උත්සන්නානුවර්තීක (තහනම් කරණ ලැබූවහුට අනු ව
පවතින) භික්ෂුහු තහනම් කල භික්ෂුන් වෙත එලඹියහ. එලඹ “ඇවැත්නි,
මෙය අනාපතනි වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. මේ මහණ හෙමේ ඇවැතට
නො පැමිණියේ වේ. මේ මහණ හෙමේ ඇවැතට පැමිණියෙක් නො වේ. මේ
මහණ හෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ වේ. මේ මහණ හෙමේ බැහැර
කරණ ලද්දෙක් නො වේ. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ
අධාර්මිකකමීයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය” යි බැහැර කල භික්ෂුන්ට
මෙය කීහ.

9. ඒවං පුනෙන උකේඛකා භික්ඛු උකඛ්භතානුච්ඡායකො භික්ඛු එතදවොච්චා: “ආපචන්ති ඒසා ආච්චිසො, නෙසා අනාපචන්ති, ආපනො ඒසො භික්ඛු, නෙසො භික්ඛු අනාපනො, උකඛ්භෙනා ඒසො භික්ඛු, නෙසො භික්ඛු අනුකඛ්භෙනා, ධම්මිකෙන කමමන උකඛ්භෙනා අකුප්පෙන ධානාරතෙන, මා බො කුමෙන ආයසමනො එතං උකඛ්භතං භික්ඛුං අනුච්චන්ති, අනුපරිචාරෙථා” නි.

10. එවමපි බො තෙ උකඛ්භතානුච්ඡායකා භික්ඛු උකේඛකෙහි භික්ඛුහි වුච්චමානා තපෙව නං උකඛ්භතං භික්ඛුං අනුච්චන්ති, අනුපරිචාරෙසුං.

11. අථ බො අඤ්ඤතරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිචා භගවන්තං අභිවාදෙතා ඒකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසිනො බො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “ඉධ භනො අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආපචන්ති, ආපනො අහොසි, සො තස්සා ආපචන්තියා ආපචන්තිදිට්ඨි අහොසි, අඤ්ඤ භික්ඛු තස්සා ආපචන්තියා අනාපචන්තිදිට්ඨිනො අහෙසුං.

12. “සො අපරෙන සමයෙන තස්සා ආපචන්තියා අනාපචන්තිදිට්ඨි අහොසි, අඤ්ඤ භික්ඛු තස්සා ආපචන්තියා ආපචන්තිදිට්ඨිනො අහෙසුං.

13. “අථ බො තෙ භනො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච්චා: ‘ආපචන්ති, ආච්චිසො අපනො, පස්සසෙනං ආපචන්ති’ නති, ‘නඤ්ඨ මෙ ආච්චිසො ආපචන්ති, යමහං පස්සෙය්‍ය’ නති.

14. “අථ බො තෙ භනො භික්ඛු සාමග්ගිං ලභිතා නං භික්ඛුං ආපචන්තියා අදස්සනෙ උකඛ්භිංසු.

15. “සො ච භනො භික්ඛු බහුස්සුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මානිකාධරො පණ්ණිනො ව්‍යනො මෙධාථී ලජ්ජි කුකකුච්චකො සිකබාකාමො.

16. “අථ බො සො භනො භික්ඛු සඤ්චේඨ සමහනො භික්ඛු උපසඛකමිචා එතදවොච: ‘අනාපචන්ති ඒසා ආච්චිසො, නෙසා ආපචන්ති, අනාපනොච්චි, නමහි ආපනො, අනුකඛ්භෙනාච්චි, නමහි උකඛ්භෙනා, අධම්මිකෙනමහි කමමන උකඛ්භෙනා කුප්පෙන අධානාරතෙන, හොථ මෙ ආයසමනො ධම්මනො විනයනො පකබා’ නි.

17. “අලභී බො සො භනො භික්ඛු සඤ්චේඨ සමහනො භික්ඛු පනෙබ්.

18. “ඌතපදනමපි සඤ්චේඨානං සමහන්තානං භික්ඛුනං සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: ‘අනාපචන්ති ඒසා ආච්චිසො, නෙසා ආපචන්ති, අනාපනොච්චි, නමහි ආපනො, අනුකඛ්භෙනාච්චි, නමහි උකඛ්භෙනා, අධම්මිකෙනමහි කමමන උකඛ්භෙනා කුප්පෙන අධානාරතෙන, හොනතු මෙ ආයසමනො ධම්මනො විනයනො පකබා’ නි.

9. පෙයෙ කි කල්හි උත්තේජපකතිසුහු “ආවැන්ති, මෙය ආවතති. මෙය අනාපතති නො වේ. මේ මහණ තෙමේ ආවැන් අවන් ය. මේ මහණ තෙමේ ආවැතට අවන් නො වූ යේ නො වේ. මේ මහණ තෙමේ උත්තේජනා ය. මේ මහණ තෙමේ උත්තේජනා නො වූයේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන්නා වූ ධාර්මිකකමියෙන් උත්තේජනා ය. (එහෙයින්) ආයුෂමන්හු මේ උත්තේජනා හිසුහුහට අනුවර්තී නො වවු. අනුගමනය නො කරවු” යි උත්තේජනානුවර්තී හිසුහුන්ට මෙය කීහ.

10. උත්තේජපකතිසුහුන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ ඒ උත්තේජනානුවර්තීහිසුහු ඒ උත්තේජනා වූ මහණහු අනුව පැවැත්-තාහු ය. පිරිවැරැහ.

11. ඒ අතර එක්තරා මහණෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙලේ ය. “සාමිනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් ආවැන් අවන්වේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ආවතෙහි ආවැන් යි ලබ්ධි ආත්තේ වී ය. සෙසු හිසුහු ඒ ආවතෙහි ආවැන් නැතැ යි ලබ්ධි ආත්තේ වූහ.

12. “හෙතෙමේ මෑත කාලයෙහි ඒ ආවතෙහි ආවැන් නැතැ යි ලබ්ධි ආත්තේ වී ය. සෙසු හිසුහු ඒ ආවතෙහි ආවැන් යි ලබ්ධි ආත්තේ වූහ.

13. “සාමිනි, අනතුරු ව ඒ හිසුහු ‘ආවැන්ති, තෝ ආවැතට පැමිණියෙහි ය. තෙල ආවැත දකුව’ යි ඒ මහණහුට මෙය කීහ. ‘මම යම් ආවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ආවැතක් නැතැ’ යි (ඒ මහණ කී ය)

14. “එවිට සාමිනි, ඒ හිසුහු සමගිය ලබා ඒ මහණහු ආවැන් නො දැක්මෙහි තහනම් කළහ.

15. “සාමිනි, ඒ හිසුහු තෙමේත් බොහෝ ආසුපිරු තැන් ආත්තේ ය. පුහුණු කල නිකාය ආත්තේ ය. ධම්මිර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ආත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය.

16. “සාමිනි, ඉක්බිති ඒ හිසුහු තෙමේ දුටු පමණින් මිතුරු වූ ආශ්‍රය-යෙන් මිතුරු වූ හිසුහුන් වෙත එළඹ ‘ආවැන්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ආවැන් නො වේ. ආවැන් අවන් වූයෙමි නො වෙමි. ආවැතට පැමිණියෙමි නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මික කමියෙන් තහනම් කරණ ලද්දේ වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමන්හු මට ධම්මියෙන් විනයයෙන් පක්‍ෂ වරු’ යි මෙය කී ය.

17. “සාමිනි, ඒ හිසුහු තෙමේ දුටුමිතුරු වූ දූභි මිතුරු වූ පක්‍ෂ වූ හිසුහුන් ලැබී ය.

18. ‘ආවැන්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ආවැන් නො වේ. ආවැතට නො පැමිණියෙමි වෙමි. ආවැතට පැමිණියේ නො වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දේ වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමන්හු මට ධම්මියෙන් විනයයෙන් පක්‍ෂ වරු’ යි දනවුවැසි දුටුමිතුරු වූ දූභි මිතුරු වූ හිසුහුන් වෙත ද දුතියකු යැවී ය.

19. “අලභි බො සො භනො භික්ඛු ජානපදෙපි සඤ්චෙය් සමභනො භික්ඛු පකෙඛ.

20. “අඵ බො තෙ භනො උක්ඛිතතානුචතතකා භික්ඛු යෙන උකෙඛපකා භික්ඛු තෙනුපසඛකම්පු. උපසඛකම්පා උකෙඛපකෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘අනාපනති එසා ආචුසො. තෙසා ආපනති. අනාපනො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු ආපනො. අනුක්ඛිතො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු උක්ඛිතො. අධම්මකෙන කමෙමන උක්ඛිතො කුපෙත අට්ඨානාරහො’ ති.

21. “එවං චුතො තෙ භනො උකෙඛපකා භික්ඛු උක්ඛිතතානු-චතතකෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘ආපනති එසා ආචුසො. තෙසා අනාපනති. ආපනො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු අනාපනො. උක්ඛිතො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු අනුක්ඛිතො. ධම්මකෙන කමෙමන උක්ඛිතො අකුපෙත ඨානාරහො. මා බො තුමෙහ ආයසමනො එතං උක්ඛිතකං භික්ඛුං අනුචතතිජ්. අනුපරිචාරෙථා’ ති.

22. “එවමපි බො තෙ භනො උක්ඛිතතානුචතතකා භික්ඛු උකෙඛප-කෙහි භික්ඛුහි චුච්චමානා තපෙච තං උක්ඛිතකං භික්ඛුං අනුචතතති. අනුපරිචාරෙතති” ති.

23. අඵ බො හගවා “භිනො භික්ඛුසඛෙසා. භිනො භික්ඛුසඛෙසා”ති උට්ඨායසනා යෙන උකෙඛපකා භික්ඛු තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්පා පඤ්ඤානො ආසනෙ තිසිදි.

24. තිසජ්ඣ බො හගවා උකෙඛපකෙ භික්ඛු එතදවොච: “මා බො තුමෙහ භික්ඛවෙ ‘පටිභාති නො. පටිභාති නො’ ති යසමිං චා තසමිං චා භික්ඛුං උක්ඛිපිතබ්බං මඤ්ඤිජ්.

25. ‘ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපනතිං ආපනො හොති. සො තසසා ආපනතියා අනාපනතිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛු තසසා ආපනතියා ආපනතිදිට්ඨිනො හොතති.

26. “තෙ වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං එවං ජානනති. ‘අයං බො ආයසමා ඛුසුසුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතිකාධරො පණ්ණිතො ව්‍යතො මෙධාඪී ලජ්ජ් කුකකුච්චකො සිකඛාකාමො. සවෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපනතියා අදසුනෙ උක්ඛිපිසුසාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං උපොසථං කරිසුසාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා උපොසථං කරිසුසාම, හවිසුසති සඛසසු තතොතිදුතං හණ්ඩනං කලහො විගහො විචාදෙ සඛසනෙදෙ සඛසරාජී සඛසච්චජානං සඛසනානාකරණ’ තති.

27. “තෙදගරුකෙහි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි න සො භික්ඛු ආපනතියා අදසුනෙ උක්ඛිපිතබ්බො.”

19. “සාමිති, ඒ භික්ඛූ තෙමේ දනවුවැසි දුටුමිතුරු වූ දුකිමිතුරු වූ (තමහට) පසූ වූ භික්ඛූන් ලැබී ය.

20. “සාමිති, ඉක්බිති ඒ උත්සේපනානුවච්ඡිකභික්ඛූහු උත්සේපක භික්ඛූන් වෙත ගියහ. ගොස් ‘ඇවැත්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. මේ භික්ඛූ තෙමේ ඇවැත්වට නො පැමිණියේ වේ. මේ භික්ඛූ තෙමේ පැමිණියේ නො වේ. මේ භික්ඛූ තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ ය. මේ භික්ඛූ තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ නො වේ. කොප්ප වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමීයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ’ යි උත්සේපකභික්ඛූන්ට මෙය කීහ.

21. “සාමිති, මෙසේ කී කල්හි ඒ උත්සේපකභික්ඛූහු ‘ඇවැත්ති, මෙය ඇවැත් වේ. මෙය අනාපතති නො වේ. මේ භික්ඛූ තෙමේ ඇවැත්වට පැමිණියේ වේ. මේ භික්ඛූ තෙමේ නො පැමිණියේ නො වේ. මේ භික්ඛූ තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. මේ භික්ඛූ තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොප්ප වූ සසුනට ගැලපෙන්නා වූ ධාර්මික කමීයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. ආයුෂමත්ති, තෙපි බැහැර කරණ ලද මේ මහණහුට අනුවච්ඡික නො වටු. අනුගමනය නො කරවු’ යි උත්සේපනානුවච්ඡිකභික්ඛූන්ට කීහ.

22. “සාමිති, උත්සේපකභික්ඛූන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ උත්සේපනානුවච්ඡිකභික්ඛූහු උත්සේපන වූ ඒ මහණ ඒ ලෙසින් ම පිරිවරන්”.

23. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “භික්ඛූසංඝ තෙමේ බිඳුනේ ය. භික්ඛූසංඝ තෙමේ බිඳුනේ ය” යි හුනස්තෙන් නැගිට උත්සේපකභික්ඛූන් වෙත වැඩිසේක. වැඩි පැණ වූ අසුතෙහි වැඩහුන් සේක.

24. වැඩහිද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සේපකභික්ඛූන්ට මෙය වදාළ සේක: “මහණෙනි, තෙපි ‘අපට වැටහෙයි. අපට වැටහේ ය’ යි යම් ඒ කරුණෙකි මහණෙක් බැහැර කළ යුතු ය” යි නහමක් සලකවූ.

25. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවැත්වට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත් ඇවැත් නො වේ ය යි දැකුම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ඛූහු ඒ ඇවැත් ඇවැත් ය යි දැකුම් ඇත්තෝ වෙති.

26. “මහණෙනි, ඒ භික්ඛූහු ඒ මහණහු ගැණ “මේ ආයුෂමත් තෙමේ බොහෝ ඇසුපිරිතැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධම්ම-ධර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යකත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග පොහෝ නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පොහොස කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතෙමන් සංඝයාගේ ධර්මයක් කලහසක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සංඝයාගේ බිඳීමක් සංඝයාගේ හෙදයට ඉරි වැටීමක් සංඝයා වෙන් කිරීමක් සංඝයාගේ වෙනස් බවක් වන්නේ ය යි දනිත් ද ?”

27. මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන භික්ඛූන් විසින් ඒ මහණ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර නො කට යුතු ය.

28. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපනතිං ආපනොනා හොති. සො නසසා ආපනතියා අනාපනතිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු නසසා ආපනතියා ආපනතිදිට්ඨිනො හොනති.

29. “නෙ වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු නං භික්ඛුං ඵලං ජානනති: ‘අයං බො ආයසමා ඛහුසුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මානිකාධරො පණ්ණිනො ව්‍යතොනා මෙධාවි ලජ්ජී කුකකුච්චකො සිකාකාමො. සවෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපනතියා අදසසනෙ උකඛිපිය්‍යාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං පචාරෙසාම. විනා ඉමිනා භික්ඛුනා පචාරෙසාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං සමසකමම: කරිය්‍යාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා සමසකමමං කරිය්‍යාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිය්‍යාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ආසනෙ නිසීදිය්‍යාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං යාගුපානෙ නිසීදිය්‍යාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා යාගුපානෙ නිසීදිය්‍යාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං භවතගෙ නිසීදිය්‍යාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා භවතගෙ නිසීදිය්‍යාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං ඵකච්ඡනොන වසිය්‍යාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ඵකච්ඡනොන වසිය්‍යාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං යථාබ්බසිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමිච්චිකමමං කරිය්‍යාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා යථාබ්බසිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමිච්චිකමමං කරිය්‍යාම, හවිසසති සමසසා නතොනිදනං හණ්ඨනං කලහො විග්ගහො විවාදො සමසහෙදො සමසරාජී සමසචච්ඡානං සමසනානාකරණ’නති.

30. “හෙදගරුකෙහි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි න සො භික්ඛු ආපනතියා අදසසනෙ උකඛිපිතබ්බො” ති.

31. අථ බො හගවා උකෙඛපකානං භික්ඛුනං ඵතමඡං නාසිනා උට්ඨායාසනා යෙන උකඛිනතානුවනතකා භික්ඛු තෙනුපසඛකම්. උපසඛකමි-ඡවා පඤ්ඤතොන ආසනෙ නිසීදි.

32. තිසජ්ජ බො හගවා උකඛිනතානුවනතකෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “මා බො කුමෙහ භික්ඛවෙ ආපනතිං ආපජ්ජිතා ‘නමහ ආපනතා. නමහ ආපනතා’ ති ආපනතිං¹ න පටිකාතබ්බං මඤ්ඤිඡඡ.

33. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපනතිං ආපනොනා හොති. සො නසසා ආපනතියා අනාපනතිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු නසසා ආපනතියා ආපනතිදිට්ඨිනො හොනති.

34. “සො වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙ භික්ඛු ඵලං ජානනති: ‘ඉමෙ බො ආයසමනා² ඛහුසුතා ආගතාගමො ධම්මධර විනයධර, මානිකාධරා පණ්ණිනා ව්‍යතොනා මෙධාවිනො ලජ්ජිනො කුකකුච්චකා සිකාකාමා නාලං මමං වා කාරණා අඤ්ඤාසං වා කරණා ඡන්ද්‍ර දොසා මොහා හයා අගතිං ගතත්තං. සවෙ මං ඉමෙ භික්ඛු ආපනතියා අදසසනෙ උකඛිපිය්‍යනති, න මයා සද්ධිං උපොසථං කරිය්‍යනති, විනා මයා උපොසථං කරිය්‍යනති, හවිසසති සමසසා නතො නිදනං හණ්ඨනං කලහො විග්ගහො විවාදො සමසහෙදො සමසරාජී සමසචච්ඡානං සමසනානාකරණ’ නති

1. “ආපනතියා” මුළු සා. 2. ‘ආයසමනො’ කඡඡචි.

28. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවතට පැමිණියේ වේ. හෙනෙමේ ඒ ඇවත ඇවැත් නොවෙයි යන දකුම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

29. “මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහු ඒ මහණහු පිළිබඳ ව ‘මේ ආයුෂමත් තෙමේ බොහෝ ඇසුපිරිතැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධම්මර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම් අපි මේ මහණහු හා නො පවරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පවරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග සමසකම් නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර සමසකම් කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග එක් අසුනෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර අසුනෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග යාගුපානසෙහි (කැඳ බීමට) නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර කැඳ බීමට හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග බත්හලෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර බත්හලෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණ සමග එක් පියසි ඇති ගෙයි නො වසන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර එක් පියසි ඇති ගෙයි වසන්නෙමු නම්; අපි මේ මහණහු සමග වැඹිමහල් පිළිවෙලට වැදීම නැගිසිටීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම (සුදුසු ගෞරවය) නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණ හැර වැඹිමහල් පිළිවෙලට වැදීම නැගි සිටීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස-හෙදයක් සමසරාජයක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වන්නේ ය’ යි මෙසේ දනිත් ද ?

30. “මහණෙනි, සමසහෙදය බරපතල කොට සලකන භික්ෂුන් විසින් ඒ මහණ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි නහමක් බැහැර කළ යුතු” යි.

31. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සෙෂපක භික්ෂුන්ට මේ කරුණ වදාරා හුනස්තෙන් නැගිට උත්සෙෂනානුවභීක භික්ෂුන් වෙත වැඹි සේක. වැඩ පැණවූ අසුනෙහි හුන්සේක.

32. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සෙෂනානුවභීක භික්ෂුන්ට මෙය වදාළ සේක: “මහණෙනි, තෙපි ඇවැතට පැමිණ ‘නො පැමිණියමෝ වෙමු. පැමිණියමෝ නො වෙමු’ යි ඇවැතට පිළියම් නො කට යුතු ය යි සැලකුවහුය.”

33. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙනෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වෙයි යන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

34. “මහණෙනි, ඒ මහණතෙමේ ඒ මහණන් ගැණ ‘මේ ආයුෂමත්හු බොහෝ ඇසුපිරිතැන් ඇත්තාහ. පුහුණු වූ නිකාය ඇත්තාහ. ධම්මරයහ. විනයධරයහ. මාතෘකාධරයහ. පණ්ඩිතයහ. ව්‍යක්තයහ. නුවණැත්තාහ. ලජ්ජා ඇත්තාහ. කුකුස් කරන්නාහ. හික්මෙනු කැමැත්තාහ. මා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ ඡන්දයෙන් හෝ දොෂයෙන් හෝ මොහයෙන් හෝ බියෙන් හෝ අගනියට යන්ට සුදුසු නො වෙත්. මේ භික්ෂුහු මා ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා හා පොහොය නො කරන්නාහු නම්, මා හැර පොහොය කරන්නාහු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සමසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසහෙදයක් සමසරාජයක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වන්නේ ය යි මෙසේ දනි ද ?

35. “හෙදගරුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පරෙසමපී සද්ධාය¹ සා ආපනති දෙසෙතබ්බා.

36. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපනතීං ආපනොනා හොති. සො නසො ආපනතීයා අනාපනතීදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු නසො ආපනතීයා ආපනතීදිට්ඨිනො නොනතී.

37. “සො වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛු නෙ භික්ඛු ඵලං ජානාති: ‘ඉමෙ බො ආයසමනනා ඛුඤ්ඤනා. ආගතාගමා. ධම්මධාරා. විනයධාරා. මානිකාධාරා. පණ්ණිනා. ව්‍යාපනා. මෙධාවිනො. ලජ්ජනො. කුකකුච්චකා. සිකකාකාමා, නාලං මමං වා කාරණා අඤ්ඤාසංචා කාරණා ඡන්ද්‍ර දොසාමොහා භයා අගතීං ගනතුං. සවෙ මං ඉමෙ භික්ඛු ආපනතීයා අදස්සනෙ උකඛිට්ඨස්සනති, න මයා සද්ධිං පචාරෙස්සනති, විනා මයා පචාරෙස්සනති, න මයා සද්ධිං සමිස-කමමං කර්ස්සනති, විනා මයා සමිසකමමං කර්ස්සනති, න මයා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිස්සනති, විනා මයා ආසනෙ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං යාගුචානෙ නිසීදිස්සනති, විනා මයා යාගුචානෙ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං භතතගෙහ නිසීදිස්සනති, විනා මයා භතතගෙහ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං ඵකච්ඡනෙ වසිස්සනති, විනා මයා ඵකච්ඡනෙ වසිස්සනති, න මයා සද්ධිං යථාබුද්ධිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමිච්චකමමං කර්ස්සනති, විනා මයා යථාබුද්ධිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤලිකමමං සාමිච්චකමමං කර්ස්සනති, හවිස්සති සමිසස්ස වතොතිදනා භණ්ඩනං කලහො විගහනො විවාදො සමිසහෙදො සමිසරාජී සමිසච්චත්ථානං සමිස-නානංකරණ’ නති,

38. “හෙදගරුකෙන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා පරෙසමපී සද්ධාය සා ආපනති දෙසෙතබ්බා” තී.

39. අඵ බො භගවා උකඛිනනානුච්චාහකානා භික්ඛුනං ඵකමත්ථං භාසිත්ථා උට්ඨායාසනා පකකමි.

40. තෙන බො පන සමයෙන උකඛිනනානුච්චාහකා භික්ඛු තත්ථෙව අනොනාසීමාය උපොසථං කරොනති. සමිසකමමං කරොනති.

41. උකෙඛපකා පන භික්ඛු නිසීමං ගතච්චා උපොසථං කරොනති. සමිසකමමං කරොනති.

42. අඵ බො අඤ්ඤාතරො උකෙඛපකො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුප-සමකමි. උපසමකමිත්ථා භගවනනං අභිවාදෙත්ථා ඵකමනනං නිසීදි. ඵකමනනං නිසීනො බො සො භික්ඛු භගවනනං ඵතදවොච: “ඵතෙ භනො, උකඛිනනානුච්චාහකා භික්ඛු තත්ථෙව අනොනාසීමාය උපොසථං කරොනති. සමිසකමමං කරොනති. මයං පන භනො, උකෙඛපකා භික්ඛු නිසීමං ගතච්චා උපොසථං කරොමි. සමිසකමමං කරොමා” තී.

43. “තෙ වෙ භික්ඛු, උකඛිනනානුච්චාහකා භික්ඛු තත්ථෙව අනොනා-සීමාය උපොසථං කර්ස්සනති, සමිසකමමං කර්ස්සනති, යථා මයා ඤ්ඤති ව අනුසාවණං ව පඤ්ඤාතනා, තෙසං නාති කමමාති ධම්මිකාති² හවිස්සනති අකුප්පාති ඡානාරතාති. තුමෙහ වෙ භික්ඛු උකෙඛපකා භික්ඛු තත්ථෙව අනොනාසීමායා උපොසථං කර්ස්සථ, සමිසකමමං කර්ස්සථ, යථා මයා ඤ්ඤති අනුසාවණං ව පඤ්ඤාතනා, තුමහාකමපී නාති කමමාති ධම්මිකාති හවිස්සනති අකුප්පාති ඡානාරතාති. තං කිස්ස ගෙතු? නානාසංචාසකා ඵතෙ³ භික්ඛු තුමෙහති, තුමෙහ ව තෙහි නානාසංචාසකා.

1. “සකාය” P T S. 2 “ධම්මිකාති සමොති” ම ඡ සා. 3. “තෙ” සි.

35. “මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන මහණහු විසින් අනුන් පිළිබඳ විශ්වාසයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු ය.”

36. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වෙ යන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.”

37. “මහණෙනි, ඒ මහණ තෙමේ ඒ මහණුන් ගැණ ‘මේ ආයුෂමත්ත බොහෝ ඇසුපිරුවැත් ඇත්තාහ. පුත්‍රණු කළ නිකාය ඇත්තාහ. ධර්මධරයහ. විනයධරයහ. මාතෘකාධරයහ. පණ්ඩිතයහ. ව්‍යකතයහ. නුවණැත්තාහ. ලජ්ජා ඇත්තාහ. කුකුස් කරන්නාහ. හික්මෙන්නට කැමැත්තාහ. මා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ ජන්දයෙන් හෝ දෝෂයෙන් හෝ මොහයෙන් හෝ හයෙන් හෝ අගනියට යන්ට සුදුසු නො වෙත්. මේ භික්ෂුහු මා ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා සමග නො පවරන්නාහු නම්, මා හැර පවරන්නාහු නම්, මා සමග සබ්බකමී නො කරන්නාහු නම්, මා හැර සබ්බකමී කරන්නාහු නම්, මා සමග එක් ආසනයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර ආසනයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග යාගු-පානයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර යාගුපානයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග බත්තලෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර බත්තලෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග එක් පියසි ඇති ගෙසි වසන්තාහු නම්, මා සමග වැඹිමහලු පිළිවෙලට වැඳීම නැගීසිටීම ඇඳිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම නො කරන්නාහු නම්, මා හැර වැඹිමහලු පිළිවෙලට වැඳීම නැගීසිටීම ඇඳිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම කරන්නාහු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සබ්බසාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සබ්බතෙදයක් සබ්බරාජියක් සබ්බවච්චානයක් සබ්බනානා-කරණයක් වන්නේ ය’ යි දනී ද ?”

38. “මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන මහණහු විසින් අනුන් පිළිබඳ විශ්වාසයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු” යි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්ඤ්ජනානුවචීකභික්ෂුන්ට මේ කරුණ වදාරා හුනස්තෙන් නැගිට වැඹි සේක.

40. එකල්හි උත්ඤ්ජනානුවචීකභික්ෂුහු එහි සීමාව තුළ ම පොහොය කෙරෙත්. සබ්බකමී කෙරෙත්.

41. උත්ඤ්ජපකභික්ෂුහු සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කෙරෙත්. සබ්බකමී කෙරෙත්.

42. එකල්හි එක්තරා උත්ඤ්ජපක වූ මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මේ උත්ඤ්ජපතානුවචීකභික්ෂුහු එහි ම සීමාව තුළ පොහොය කරත්. සබ්බකමී කරත්. සවාමීනි, උත්ඤ්ජපකභික්ෂුහු වූ අපි සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කරමු. සබ්බකමී කරමු” යි මෙය සැල කළේ ය.

43. “මහණ, ඒ උත්ඤ්ජපතානුවචීකභික්ෂුහු එහි ම සීමාව තුළ මා විසින් පැණ වූ ඤාතනියත් අනුසාවණයත් යම් සේ ද, (එසේ) පොහොය කරන්නාහු නම්, සබ්බකමී කරන්නාහු නම්, ඔවුන්ගේ ඒ කමියෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධාර්මික ද වෙති. මහණ, තෙපි උත්ඤ්ජපකභික්ෂුහු එහි ම සීමාව තුළ මා පැණ වූ ඤාතනියත් අනුසාවණයත් පරිදි පොහොය කරන්නාහු නම්, සබ්බකමී කරන්නාහු නම්, තොපගේ ද ඒ කමියෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධාර්මික ද වෙති. කිනම් හෙතුවකින් ද ? යත්: ඒ භික්ෂුහු තොප හා නානාසංවාසක වෙති. තෙපි ද ඔවුන් හා නානාසංවාසක වවු. (එහෙයිනි.)”

44. “දොමා භික්ඛු, නානාසංවාසකභුමියො: අනතනා වා අනතානං නානාසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඛෙසා උකඛිපති අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිතිස්සග්ගෙ වා, ඉමා බො භික්ඛු, දො නානා-සංවාසකභුමියො.

45. “දොමා භික්ඛු, සමානසංවාසකභුමියො: අනතනා වා අනතානං සමානසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඛෙසා උකඛිතතං ඔසාරෙති අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිතිස්සග්ගෙ වා, ඉමා බො භික්ඛු, දො සමානසංවාසකභුමියො” ති.

46. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භතතග්ගෙ අනතරස්සෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං වචිකමමං උපදංසෙහති. හත්ථපරාමාසං කරොහති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඩියනති විපාවෙනති: “කථං භි නාම සමණා සකාපුත්තියා භතතග්ගෙ අනතරස්සෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං වචිකමමං උපදංසෙස්සනති. හත්ථපරාමාසං කරිස්සනති” ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං ඩියනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඩියනති විපාවෙනති “කථං භි නාම භික්ඛු භතතග්ගෙ අනතරස්සෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං වචිකමමං උපදංසෙස්සනති? හත්ථපරාමාසං කරිස්සනති?” ති.

47. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං: “සච්චං කීර භික්ඛවෙ,” -පෙ- “සච්චං භගවා” -පෙ- විගරහිවා ධම්මං කථං කවා භික්ඛු ආමනොසී: “භිනො භික්ඛවෙ, සඛෙස අධම්මියමානෙ¹ අසමමාදිකාය වත්තමානාය² ‘එත්තාවතා න අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකමමං වචිකමමං උපදංසෙස්සාම, හත්ථපරාමාසං කරිස්සාමා’ ති. ආසනෙ තිසීදිතබ්බං. භිනො භික්ඛවෙ, සඛෙස ධම්මියමානෙ සමමාදිකාය වත්තමානාය ආසනනාරිකාය තිසීදිතබ්බං” තති.

48. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු සඛිසමජේඛ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසතති චිතුදනතා විහරන්ති. තෙන සකෙකානති නං අධිකරණං වූපසමෙතුං. අථ බො අඤ්ඤනරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිවා භගවනතා අභිවාදෙවා එකමනතං අට්ඨාසී. එකමනතං සීතො බො සො භික්ඛු භගවනතං එතදවොච: “ඉධ භනො, භික්ඛු සඛිසමජේඛ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසතති චිතුදනතා විහරන්ති. තෙන සකෙකානති නං අධිකරණං වූපසමෙතුං. සාධු භනො භගවා යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛිකමතු අනුකමපං උපාදයා” ති. අධිවාසෙසී භගවා තුණ්හිභාවෙන.

1. “අධම්මියමානෙ” ම ඡ සං.
2. “අසමමාදිකා වත්තමානායාති - අසමමාදිකාය වත්තමානාය; අයමෙව වා පාඨො” ඉති අට්ඨකථායං දිස්සතෙ.

44. “මහණ, නානාසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමා නානා-සංවාසක කරයි. සමගි වූ සමිස තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසද්වු අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ නානාසංවාසකභූමි දෙක ය.

45. “මහණ, සමානසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමන් සමාන-සංවාසක කෙරෙයි. සමගි වූ සමිස තෙමේ හෝ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසද්වු අත් නො හැරීමෙහි හෝ බැහැර කරණ ලද්දහු ඇතුළත් කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ සමානසංවාසකභූමි දෙක ය” යි.

46. එකල්හි භික්ෂුහු බන්හලෙහි ද ඇතුලු ගමිහි ද හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකමී වාකකමී දක්වත්. අනිත් ගසා ගණිත්. එකල්හි මිනිස්සු “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාසනයන්හිදී බන්හලෙහි ඇතුලුගමෙහි හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනො-වුන්ට නො සුදුසු වූ කායකමී වාකකමී දක්වත් ද? අනිත් ගසා ගණිත්ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිඤ්ඤා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භික්ෂුහු අවමන් කරණ තිත්ද කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසුහ. අලොච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂුහු බන්හලෙහි ඇතුලුගමෙහි හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකමී වාකකමී දක්වත් ද? අනිත් ගසා ගණිත් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

47. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සැබෑ ද?” -පෙ- “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය” -පෙ- ගරහා දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, සමිසයා බිදුනු කල්හි අධිමිකමී කරණ කල්හි නො සතුට උපදවන ක්‍රියා කරණ කල්හි (සතුටු නො විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි) ‘මෙපමණකින් ඔවුනොවුන්ට අනුලෝමී නො වූ කායකමී වාකකමී නො දක්වන්නෙවු. අනිත් ගසා නො ගත්තෙමු’ යි සමීප ආසනයෙහි නො හිඳිය යුතු ය. මහණෙනි, සමිසයා බිදුනු කල්හි ධම්මකමී කරණ කල්හි සතුටු විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි අසුන්කන් හැර හිඳිය යුතු ය” යි වදාල සේක.

48. එකල්හි භික්ෂුහු සහමාද හටගත් ඔබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුච්ඡාත්වලින් (වචන නැමැති අඩියට්වලින්) විදිමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිද්ධීමට නො හැකිවෙත්. ඒ අතර එක්තරා මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සමාමිති, මෙහි භික්ෂුහු සහ මාද හටගත් ඔබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුච්ඡාත්වලින් විදිමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිද්ධීමට නො හැකි වෙත්. සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා උපදවා ඒ භික්ෂුන් වෙතට වදින සේක් නම්, මැනවැ” යි සැල කලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිච්චාවසෝ (එය) ඉච්ඡා වදාල සේක.

49. අථ ඛො භගවා යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛකමි. උපඛකමිතා පඤ්ඤතෙන ආසිනෙ නිසීදී. නිසජ්ජ ඛො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලනං. මා විග්ගහං. මා විවාද” නති. එවං චුතෙන අඤ්ඤතරො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “ආගමෙතු භනෙන, භගවා ධම්මස්සාමී. අප්පොස්සුකෙකා භනෙන, භගවා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං අනුයුතො විහරතු. මයමෙතෙන භණ්ඩනෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤසිස්සාමා” ති. දුතියමපී ඛො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලනං. මා විග්ගහං. මා විවාද” නති. දුතියමපී ඛො සො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච. “ආගමෙතු භනෙන, භගවා ධම්මස්සාමී. අප්පොස්සුකෙකා භනෙන භගවා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං අනුයුතො විහරතු. මයමෙතෙන භණ්ඩනෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤසිස්සාමා” ති.

50. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “භුහපුඤ්ඤං භික්ඛවෙ, බාණ්ණසීසං බ්‍රහ්මදනො නාම කාසිරාජා අගොසි අඤ්ඤා මහඤ්ඤා මහානො මහබ්බලො මහාවානනො මහාවිජ්ජො පරිපුණ්ණ කොසකොට්ඨාගාරො.

51. “දීඝිනි නාම කොසලරාජා අගොසි දලීඤ්ඤො අසුඛනො අසුනොගො අසුඛලො අසුචාහනො අසුචිජ්ජො අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො.

52. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනො කාසිරාජා චතුරඛිතිං සෙනං සන්තයතිවා දීඝිනි. කොසලරාජානං අබ්බය්‍යාසි.

53. “අසෙසාසි ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනි කොසලරාජා ‘බ්‍රහ්මදනො කිර කාසිරාජා චතුරඛිතිං සෙනං සන්තයතිවා මමං අබ්බය්‍යාතො’ ති.

54. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤො එතදනොසි: ‘බ්‍රහ්මදනො ඛො කාසිරාජා අඤ්ඤා මහඤ්ඤා මහානො මහබ්බලො මහාවාහනො මහාවිජ්ජො පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො. අහම්පනම්හි දලීඤ්ඤො අසුඛනො අසුනොගො අසුඛලො අසුචාහනො අසුචිජ්ජො අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො. නාහං පටිබ්බලො බ්‍රහ්මදනෙන න කාසිරඤ්ඤො එකසඛසාතමපි සතිතුං. යනුනුනානං පටිගච්චව නගරමහා නිප්පතෙය්‍ය’ නති.

55. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝිනි කොසලරාජා මනෙසිං ආද්දය පටිගච්චව නගරමහා නිප්පති.

56. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනො කාසිරාජා දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤො බලං ච වානනං ච ජනපදං ච කොසං ච කොට්ඨාගාරං ච අභිචිජ්ජය අප්ඤ්ඤාච්ඤි. 1

1. “අඤ්ඤාච්ඤි” ම ඡ සං. P T S.

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන් වෙත වැඩිසේක. වැඩි පැණවූ අසුනෙහි වැඩි හුන් සේක. වැඩිහිඳ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ට ‘මහණෙනි, කම් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ (විරුද්ධග්‍රහණ) නො කරවු. විවාද නො කරවු’ යි වදාලසේක. මෙසේ වදාල කළේ එක්තරා අධිමතවාදී මහණෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ධම්මසාමි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (නිසි කල් එන තෙක්) ඉවසා වදාරණ සේක්වා. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වත් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු” යි දන්වා ගිටියේ ය. දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කම් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු” යි වදාල සේක. දෙවනු ද ඒ අධිමතවාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ධම්මසාමි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වත් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් මේ කලහයෙන් මේ විග්‍රහයෙන් මේ විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු” යි සැලකෙලේ ය.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, පෙර බරණැස් නුවර ධනයෙන් සමාඥ වූ නිදන්ගත මහත් ධන ඇති මහත් උපහොග පරිහොගසම්පත් ඇති මහත් බල ඇති මහත් වාහන ඇති මහත් රට ඇති පිරිපුන් කොටුගුල් ඇති බ්‍රහ්මදත්ත නම් කසිරපේක් වීය.

51. “එසේම දීළිඳු වූ සව්‍ය ධන ඇති සව්‍ය උපහොග පරිහොග සම්පත් ඇති සව්‍ය බල ඇති සව්‍ය වාහන ඇති සව්‍ය වූ රට ඇති හිස් වූ කොටුගුල් ඇති දීඝිති නම් කොසොල් රජෙක් වී ය.

52. “මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරප් තෙමේ සිවුරහසෙන් සන්නාඥ කොට (යුද්ධ සරසා ගෙන) දීඝිති කොසොල් රජු කරා යුද පිණිස ගියේ ය.

53. “දීඝිතිකොසොල් රජතෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ සිවුරහසෙන් සරසා ගෙන මා වෙත යුද පිණිස එන්නේ ල’ යි ඇසී ය.

54. “මහණෙනි, එකල්හි දීඝිති කොසොල් රජුට ‘බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ ධනයෙන් සමාඥ ය. නිදන්ගත මහත් ධන ඇත්තේ ය. මහත් උපහොග පරිහොගසම්පත් ඇත්තේ ය. මහත් බල ඇත්තේ ය. මහත් වාහන ඇත්තේ ය. මහත් රට ඇත්තේ ය. පරිපූර්ණකොමකොප්පායාර ඇත්තේ ය. මම දීළිඳු වෙමි. සව්‍ය ධන ඇත්තෙමි. සව්‍ය උපහොග-පරිහොගසම්පත් ඇත්තෙමි වෙමි. සව්‍ය බල ඇත්තෙමි වෙමි. සව්‍ය වාහන ඇත්තෙමි වෙමි. සව්‍ය රට ඇත්තෙමි වෙමි. අපරිපූර්ණකොමකොප්පායාර ඇත්තේ වෙමි. එහෙයින් මම බ්‍රහ්මදත්තකසිරප්ගෙන් එක යුදපහරකුත් ඉවසන්නට අපොහොසත් වෙමි. මම පලමු කොට ම නුවරින් නික්ම යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ’ යි සිත් විය.

55. “මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිතිකොසොල් රජ තෙමේ මෙහෙසිය ගෙන කලින් ම නුවරින් නික්ම ගියේ ය.

56. “මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ දීඝිතිකොසොල් රජුගේ සෙනාව ද වහාන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධනාගාරය ද දිනාගණ වී සී ය.

57. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනි කොසලරාජා සපජාපතීකො යෙන බාරාණසී තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන බාරාණසී තදවසරි. තනු සුදං භික්ඛවෙ, දීඝිනි කොසලරාජා සපජාපතීකො බාරාණසීයං අඤ්ඤතරසමිං පච්චන්තිමෙ ඔකාසෙ කුමනකාරනිවෙසනෙ අඤ්ඤතකවෙසෙන පරිබ්බාජක- ව්ඡනෙන පටිවසති.

58. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියු කොසලරඤ්ඤ මහෙසී න විරසෙව ගබ්භිනී අහොසී. තසුං ඵවරුපො දෙහලො උපපනොනා හොති¹: ඉච්ඡති සුරියසු උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිනීතිං සෙනං සන්තඤ්ඤං වමමිතං² සුභුමියං³ සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං⁴ පාතුං.

59. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියු කොසලරඤ්ඤ මහෙසී දීඝිනිං කොසලරාජානං ඵතදවොච: “ගබ්භිනීමහි දෙව, තසුං මෙ ඵවරුපො දෙහලො උපපනොනා: ඉච්ඡාමි සුරියසු උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිනීතිං සෙනං සන්තඤ්ඤං වමමිතං සුභුමියං සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං පාතු” නති. “කුතො දෙවි, අමනාකං දුග්ගතානං වතුරඛිනී සෙනා සන්තඤ්ඤා වමමිතා සුභුමියං සීතා, බග්ගානඤ්ච ඛොපන” නති⁵. “සවාහං දෙව, ත ලභියාමි, මරියාමි” ති.

60. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තසු⁶ කාසිරඤ්ඤ පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො දීඝිනියු කොසලරඤ්ඤ සහායො හොති.

61. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනි කොසලරාජා යෙන බ්‍රහ්මදත්තසු කාසිරඤ්ඤ පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො බ්‍රහ්මදත්තසු කාසිරඤ්ඤ පුරොභිතං බ්‍රාහ්මණං ඵතදවොච: “සඤ්ඤි⁷ තෙ සමෙ ගබ්භිනී. තසුං ඵවරුපො දෙහලො උපපනොනා: ඉච්ඡති සුරියසු උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිනීතිං සෙනං සන්තඤ්ඤං වමමිතං සුභුමියං සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං පාතු” නති. “තෙන හි දෙව, මයමපි දෙවිං පසාමා” ති.

62. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියු කොසලරඤ්ඤ මහෙසී යෙන බ්‍රහ්මදත්තසු කාසිරඤ්ඤ පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඛකමි. අදදසා බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තසු කාසිරඤ්ඤ පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො දීඝිනියු කොසලරඤ්ඤ මහෙසී දුරතොච ආගච්ඡන්තිං. දිසවාන උට්ඨායාසනා ඵකංසං උත්තරාසඛිතං කරිතො යෙන දීඝිනියු කොසලරඤ්ඤ මහෙසී තෙනඤ්ඤ ලිමපණාමෙතො තිකඛතතුං උදහං උදහෙසී: “කොසලරාජා වත හො කුච්ඡගතො. කොසලරාජා වත හො කුච්ඡගතො. කොසලරාජා වත හො කුච්ඡගතො” ති “අවිමනා⁸ දෙවී හොති. ලච්ඡසී සුරියසු උග්ග- මනකාලෙ වතුරඛිනීතිං සෙනං සන්තඤ්ඤං වමමිතං සුභුමියං සීතං පසසිතුං, බග්ගානඤ්ච ඛොපනං පාතු” නති.

63. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තසු කාසිරඤ්ඤ පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො යෙන බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං ඵතදවොච: “තථා දෙව, තිමිත්තානි දියුන්ති⁹: සුචෙ සුරියසු උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිනී සෙනා සන්තඤ්ඤා වමමිතා සුභුමියං තිට්ඨතු. බග්ගා ව ඛොපියනතු” ති.

1. “දෙහලො හොති” සී මු. 1.
2. “වමමිතා” ම ඡ සා. PTS. සී මු. 2. 3 “සුභුමෙ” ම ඡ ස.
4 “ඛොපනං” ම ඡ සා.
5. “ඛොපනං පාතුන්ති” ම ඡ සා. 6 “සමයෙන බ්‍රහ්මදත්තසු” ම ඡ සා. හො වි
7. “සඤ්ඤි” ම ඡ සා. PTS.
8. “අත්තමනා” ම ඡ සා. 9. “නිමිත්තො දියුන්ති” සී මු. 1.

57. මහණෙනි, අනතුරුව දිසිතිකොසොල්ලරජ තෙමේ බිරිද හා එක් ව බරණාසට ගියේ ය. පිළිවෙළින් ගොස් බරණාසට පැමිණියේ ය. මහණෙනි, දිසිති කොසොල්ලරජ තෙමේ බිරිද හා එක් ව එහි එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්ගෙයක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ වාසය කරයි.

58. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසි තොමෝ තොමෝ දිනකින් ම ගැබිනී වූ ය. ඇට මෙබඳු වූ දෙළදුකෙක් උපන්නේ වේ: ඉරු උදු වන වේලෙහි යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිමිහි සිටි සිවුරහසෙන් දැක්මට ද, කඩු සේදූ දිය බොන්නට ද කැමැති වේ.

59. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසි තොමෝ දිසිති කොසොල්ලරජුට “දෙවයන් වහන්ස, මම ගැබිනී වෙමි. මට මෙබඳු දෙළදුකෙක් උපන: ඉරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිමිහි සිටි සිවුරහසෙන් දැක්මටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් කැමැත්තෙමි” යි කීවා ය. “දෙවිය, දුප්පත් වූ අපට යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිමිහි සිටි සිවුරහසෙන් කොසින් ද? කඩු සේදූ දිය කොසින් ද?” යි රජතෙමේ කී ය. “දෙවයන් වහන්ස, තො ලබන්නෙමි නම්, මම මැරෙන්නෙමි” යි දේවිය කීවා ය.

60. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ දිසිති කොසොල්ලරජුගේ යහළුවෙක් වේ.

61. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලරජ තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත නම් කසිරජුගේ පෙරෙවි බමුණා වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙවි බමුණාට “යහළුව, ඔබගේ යෙහෙළිය ගැබිනී වූ ය. ඇයට මෙබඳු දෙළදුකෙක් ඉපැද කිබේ: හිරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිමිහි සිටි සිවුරහසෙන් දැක්මටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් කැමැති වේ” යි කීයේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ නම්, අපි ද දේවිය දැක්නෙමු” යි බමුණු තෙමේ කී ය.

62. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිතිකොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසි තොමෝ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙවි බමුණා වෙත ගියා ය. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ එන්නා වූ දිසිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසිය දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසළුව එකස් කොට දිසිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසිය දිසාවට ඇඳිලි බාද “පින්වත්නි, එකැතින් කොසොල්ලරජෙක් කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකැතින් කොසොල්ලරජෙක් කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකැතින් කොසොල්ලරජෙක් කුසට පැමිණියේ ය” යි නොවරක් උදන් ඇතී ය. “දෙවිය, දුර්වුබ තො ව. ඉරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිමිහි සිටි සිවුරහසෙන් දැක්නටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් ලබව” යි කීය..

63. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජු වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුට “දෙවයන් වහන්ස, හෙට ඉරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු සිවුරහසෙනාව මනා බිමිහි සිටිවා. කඩු ද සෝදනු ලැබෙත්වා එබඳු තිමිති දක්නා ලැබෙත්ය” යි මෙසේ කී ය.

64. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුසො ආණ්ඨපෙසි: “යථා භණ්, පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො ආත, තථා කරොථා” ති.

65. අලභී බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා මහෙසී සුරයං උග්ගමනකාලෙ චතුරඛිනිං සෙනං සන්තද්ධං වමමිතං සුභුමියං සීතං පසසිභුං, බග්ගානඤ්ච ධොපනං පාභුං.

66. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා මහෙසී තංගභියං පරිපාකමනා පුතං විජාසි. තංග දීඝාචුති නාමං අකංසු. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාචුකුමාරො න චිරසොච විඤ්ඤානං පාපුණි.

67. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා එතද්භොසි: “අයං බො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා බ්‍රහ්මො අමහාකං අනන්දං කාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදෙච කොසොච කොට්ඨාගාරඤ්ච අවජිනාං. සවායං අමො ජාතියානි, සබ්බෙච තයො ඝාතාපෙසානි. යනනුනාහං දීඝාචුං කුමාරං බහිනගරෙ වාසෙය්”නති.

68. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිති කොසලරාජා දීඝාචුං කුමාරං බහිනගරෙ වාසෙසි. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාචුකුමාරො බහිනගරෙ පටිච්ඡන්තො න චිරසොච සබ්බසීපානි සිකඛි.

69. තෙන බො පන සමයෙන, භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා කප්පකො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරඤ්ඤා පටිච්ඡති. අද්දසා බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා කප්පකො දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං බාරාණසියං අඤ්ඤාතරසමිං පච්චනතිමෙ මකාසෙ කුමාකාරතිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබාජකච්ඡන්තො පටිච්ඡනාං. දීඝවාන යෙන බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිනා බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජානං එතද්වොච: “දීඝිති දෙච, කොසලරාජා සපජාපතිකො බාරාණසියං අඤ්ඤාතරසමිං පච්චනතිමෙ මකාසෙ කුමාකාරතිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබාජකච්ඡන්තො පටිච්ඡති”ති

70. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුසො ආණ්ඨපෙසි: “තෙන හි භණ්, දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙථා”ති. “එචං දෙචා” ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසො බ්‍රහ්මදන්තං කාසිරඤ්ඤා පටිසුඤ්ඤා දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙසුං.

71. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුසො ආණ්ඨපෙසි: “තෙන හි භණ්, දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං දළහාය රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලහබ්බිතං බජ්ඣිතා බුරමුණ්ඛා කරිතා බරසංරෙන පණ්චෙන රචියා රචියං¹ සිඛ්ඝාපකෙන සිඛ්ඝාපකං පරිනෙතා දකඛිණෙන දොරෙන නිකඛාමෙතා දකඛිණෙනො නගරසං වතුඛා ඡජ්ඣිතා වතුද්දිසා බිලාති නිකඛිපථා”ති.

72. “එචං දෙචා”ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසො බ්‍රහ්මදන්තං කාසිරඤ්ඤා පටිසුඤ්ඤා දීඝිනිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං දළහාය රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලහබ්බිතං බජ්ඣිතා බුරමුණ්ඛා කරිතා බරසංරෙන පණ්චෙන රචියා රචියං සිඛ්ඝාපකෙන සිඛ්ඝාපකං පරිනෙතා.

73. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාචුසං කුමාරසං² එතද්භොසි: “චිරදිට්ඨා බො මෙ මාතාපිතරො. යනනුනාහං මාතාපිතරො පසෙසෙය්”නති.

1. “රචියාය රචියා” ඡ. ම. සං 2. “දීඝාචුකුමාරසං” තො. වි. ජ වි ම නු ප.

64. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ “සගයෙනි, පෙරෙවි බමුණා යමක් කියා ද, එය එසේ කරවු” යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය.

65. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල් රජුගේ මෙහෙසි තොමෝ ඉරු උද වන වේලේ සුදු ඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දැරූ මනා බිම්හි සිටි සිටුරහසෙන් දක්නටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් ලැබූ ය.

66. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල් රජුගේ මෙහෙසි තොමෝ ඒ ගැබ මේරීමට පැමිණීමෙන් පුතකු වැදූ ය. ඔහුට “දීඝාඩු” යි නම් කළහ. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාඩුකුමාර තෙමේ තොමෝ කලකින් ම නුවණැතිවට පැමිණියේ ය.

67. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල් රජුට “මේ බ්‍රහ්මදත්ත කසිරප් තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු පිසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධනාගාරය ද අසිදු (පැහැර) ගන්නා ලද්දේ ය. මෙතෙමේ අප දන්නේ නම්, තිදෙනා ම මරවන්නේ ය. එහෙයින් මම දීඝාඩු කුමරු නුවරින් පිටත වාසය කරවන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

68. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල් රජු තෙමේ දීඝාඩු කුමරු නුවරින් පිටත වාසය කරවී ය. මහණෙනි, දීඝාඩු කුමාර තෙමේ බිහිනුවර වසන්නේ තොමෝ කලකින් ම සියලු සිප් උගත්තේ ය.

69. මහණෙනි, එකල්හි දීඝිති කොසොල් රජුගේ කරනැවැත් තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් වෙත වෙසෙසි. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල් රජුගේ කරනැවැත් තෙමේ බරණැස් නුවර. එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරු ගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ බිරිද හා එක් ව වසන දීඝිති කොසොල් රජු දුටුයේ ය. දක බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්ත කසිරප්ට “දේවයන් වහන්ස, දීඝිති කොසොල් රජු තෙමේ බිරිද හා එක් ව බරණැස් නුවර එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරු ගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ වාසය කෙරේ ය” යි දැන්වී ය.

70. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ “කොල, එසේ නම් බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල් රජු අල්ලා ගෙනෙවු” යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරප්ට පිළිවදන් දී බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල් රජු අල්ලා ගෙන ආහ.

71. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ “කොල, එසේ නම් බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල් රජු දළ රැහනකින් දෙඅත් පිටිතල හයා දැඩි ව බැඳ හිස මුඩු කොට රඵහඩ ඇති වදබෙරහඹින් යුක්ත ව විවිසෙන් විවිසට සිටුමහන්දියෙන් සිටුමහන්දියට පමුණුවා දකුණුදිගදෙරින් බැහැර කරවා නුවර දකුණුදිග දී සිටුකඩක් කොට සිදු සිටුදිග කැබැලි බහාලවු” යි මිනිසුන් ඇණවී ය.

72. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරප්ට පිළිවදන් දී බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල් රජු දළ රැහනකින් පිටිතල හයා දැඩි ව බැඳ හිස මුඩු කොට රඵහඩ ඇති වදබෙරයෙන් යුක්ත ව විවිසෙන් විවිසට සිටුමහන්දියෙන් සිටුමහන්දියට ගෙන යෙත්.

73. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාඩුකුමාරයාට “මා විසින් බොහෝ කලකට පෙර මටුපියෝ දක්නා ලදහ. මම මටුපියන් දකින්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

74. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්ඡාකුමාරො බාරාණසිං¹ පච්ඡිසිත්වා අද්දස මාතාපිතරො දළහාය රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලුහඛ්ඛිතං බන්ධිත්වා චුරමුණං කරිත්වා බරසාසරෙන පණවෙන රටියා රටියං සිඛසාටකෙන සිඛසාටකං පරිනෙතො. දිස්වාන යෙන මාතාපිතරො තෙනුපසඛකම්.

75. අද්දසා බො භික්ඛවෙ, දීඝිතිකොසලරාජා දීඝාච්චං කුමාරං දුර-
තොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන දීඝාච්චං කුමාරං එතදවොච: “මා බො ත්වං තාත, දීඝාච්ච, දීඝං පසා. මා රසාං. න හි තාත දීඝාච්ච, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාච්ච, වෙර සමමන්ති” ති.

76. එවං චුත්තො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසා දීඝිතිං කොසලරාජානං එතදවොච: “උමමන්තකො අයං දීඝිති කොසලරාජා විප්පලපති. කො ඉමසා දීඝාච්ච? කං අයං එවමාහ: මා බො ත්වා තාත දීඝාච්ච, දීඝං පසා, මා රසාං. න හි තාත, දීඝාච්ච, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති, අවෙරෙන හි තාත, දීඝාච්ච, වෙර සමමන්ති?” ති. “තාහං හණේ, උමමන්තකො. න විප්පලපාමි. අපි ච යො විඤ්ඤා, සො විතාවෙසාති” ති.

77. දුතියමපි බො භික්ඛවෙ, -පෙ- තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝිති කොසලරාජා දීඝාච්චං කුමාරං එතදවොච: “මා බො ත්වං තාත දීඝාච්ච, දීඝං පසා, මා රසාං. න හි තාත දීඝාච්ච, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාච්ච, වෙරා සමමන්ති” ති. තතියමපි බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසා දීඝිතිං කොසලරාජානං එතදවොච: “උමමන්තකො අයං දීඝිති කොසලරාජා විප්පලපති. කො ඉමසා දීඝාච්ච? කං අයං එවමාහ: මා බො ත්වා තාත දීඝාච්ච, දීඝං පසා මා රසාං. න හි තාත, දීඝාච්ච, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාච්ච, වෙරා සමමන්ති” ති. “තාහං හණේ, උමමන්තකො. න විප්පලපාමි. අපි ච යො විඤ්ඤා, සො විතාවෙසාති” ති.

78. අථ බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසා දීඝිතිං කොසලරාජානං සපජා-
පතිකං රටියා රටියං සිඛසාටකෙන සිඛසාටකං පරිනෙත්වා දකඛිණෙන ආරෙන නිකඛාමෙත්වා දකඛිණතො නගරසා වතුධා ඡ්ඡදිත්වා වතුද්දිසා බිලාති නිකඛිපිත්වා ගුමං ධපෙත්වා පකකම්භු.

79. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්ඡාකුමාරො බාරාණසිං පච්ඡිසිත්වා සුරං නීහරිත්වා ගුමබ්බෙ පාසෙසි. යද් තෙ මන්තා අනෙසුං පතිතා, අථ කට්ඨාති සංකඛ්ඛිත්වා විතකං කරිත්වා මාතාපිතූන්තං සරීරං විතකං ආරොපෙත්වා අගතීං දත්වා පඤ්ඤිකො නිකඛන්තුං විතකං පදකඛිණං අකාසී.

80. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා උපරිපාසාදවරගතො හොති. අද්දසා බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාච්චං කුමාරං පඤ්ඤිකං නිකඛන්තුං විතකං පදකඛිණං කරොන්තං. දිස්වානසා එතදහොසි: “නිසාංසයං බො සො මනුසො දීඝිතිසා කොසලරඤ්ඤා ඤ්ඤති වා සාලොභිතො වා. අහො මෙ අන්තකො². න හි නාම මෙ කොචි ආරොවෙසාති” ති.

1. “බාරාණසියං” තො වි. ජ වි. ම නු ප. 2. අනන්තො. සී මු.

74. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස දැකී රැකැතින් පිටිතල හයා දැකී ව බැඳ හිස මුඩු කොට රඵහඩ ඇති වදබෙරයකින් යුක්ත ව විවියෙන් විවියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට ගෙණ යන මටු පියන් දුටුයේ ය. දැක මටුපියන් වෙත ගියේ ය.

75. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල් රජ තෙමේ එන්නා වූ දීඝාටුකුමාරයා දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක දීඝාටු කුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් ම වෛරයෝ සන්සිදෙත් මය”යි කී ය.

76. මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි ඒ මිනිස්සු දීඝිති කොසොල් රජුට “මේ දීඝිති කොසොල් රජ තෙමේ උමතු ව නන් දෙඩයි. මොහුගේ දීඝාටු කවරෙක් ද? මෙතෙමේ පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් මය”යි කවරකුට කියා දු”යි කීහ. “සගයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දෙඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම් හෙතෙමේ සලකන්නේ ය” යි රජ තෙමේ කී ය.

77. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝිති කොසොල් රජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව, දුර බලව, ලඟ නො බලව, පුත දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් ම ය”යි කී ය. තෙවනු ද මහණෙනි, මිනිස්සු දීඝිතිකොසොල් රජුට “මේ දීඝිති කොසොල් රජ තෙමේ උමතු ව නන් දෙඩයි. මොහුගේ දීඝාටු කවරෙක් ද, මෙතෙමේ ‘පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිදෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිදෙත් ම ය”යි කවරකුට මෙසේ කියා දු”යි කීහ. “සගයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දෙඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම්, හෙතෙමේ සලකන්නේ ය”යි කී ය.

78. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු බිරිද සහිත වූ දීඝිතිකොසොල් රජු විවියෙන් විවියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට ගෙණ ගොස් දකුණු දෙරිත් බැහැර කරවා නුවරට දකුණෙහි සිටු කඩ කොට සිද සිටු දිග කැබැලි බහා රැකවල් තබා නික්ම ගියහ.

79. එකල්හි මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස සුරා ගෙණවුන් රැකවල සිටියවුන්ට පෙළී ය. යම් විටෙක ඔහු මත් වී වැටුනාහු ද, එවිට දරකඩ රැස් කොට දරසැයක් කොට මටුපියන්ගේ සිරුරු දරසැයට තහා ගිනි දල්වා බදුදිලි ඇත්තේ තෙවරක් සැය පැදකුණු කෙළේ ය.

80. මහණෙනි, එවේලෙහි බුහමදත්තකසීරජ තෙමේ පහය මතුමහලට නැගී සිටියේ වේ. මහණෙනි, බුහමදත්තකසීරජ තෙමේ බදුදිලි ව තෙවරක් සැය පැදකුණු කරණ දීඝාටු කුමාරයා දුටුයේ ය. දැකීමෙන් ඔහුට “ඒ මිනිසා නිසැකයෙන් ම දීඝිතිකොසොල් රජුගේ නැයෙක් හෝ සහලේ නැයෙක් හෝ වන්නේ ය. හා! මට නපුරෙක. කිසිවෙක් මට නො දන්නේනේ ය”යි මෙසේ සිත් වී ය.

81. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්චුකුමාරො අරඤ්ඤං ගන්තවා යාවදන්ථං කන්දිත්වා රොදිත්වා බප්පං¹ පුඤ්ඤිත්වා බාරාණසිං පටිසිත්වා අනෙතාපුරස්ස සාමන්තා හන්තිසාලං ගන්තවා හන්ථාවරියං ඵතදවොච: “ඉච්ඡාමහං ආචරිය, සිප්පං සිකඛිත්තු”න්ති. තෙන හී භණේ, මාණවක, සිකඛස්සු” ති.

82. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්චුකුමාරො රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤච වාදෙසී.

83. අසෙසාසි බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා රත්තියා පච්චුස සමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගීතං චිණ්ඤච වාදිතං. සුත්තාන මනුසෙස පුච්ඡි: “කො භණේ, රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි ? චිණ්ඤච වාදෙසී ?”ති.

84. “අමුකස්ස දෙව, හන්ථාවරියස්ස අනෙතවාසී මාණවකො රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤච වාදෙසී”ති. තෙන හී භණේ, තං මාණවකං ආනෙඨා”ති. “ඵචං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුසස්සා බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤෙ, පටිස්සුත්වා දීඝාච්චුං කුමාරං ආනෙසුං.

85. “ඵචං භණේ, මාණවක, රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හන්තිසාලායං මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤච වාදෙසී” ති. “ඵචං දෙවා” ති. “තෙන හී ඵචං භණේ, මාණවක, ගායස්ස චිණ්ඤච වාදෙහී”ති. “ඵචං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්චුකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤෙ, ආරාධනාපෙට්ඨො² මඤ්ඤන්තා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤච වාදෙසී. “ඵචං භණේ, මාණවක, මං උපට්ඨාහා”ති. “ඵචං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්චුකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤෙ, පච්චස්සෙසාසි.

86. අඵ බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්චුකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤෙ, පුබ්බුට්ඨාසී අගොසි පච්ඡා නිපාතී කිඛකාරපටිස්සාචී මනාපචාරී පිඨවාදී.

87. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා දීඝාච්චුං කුමාරං න චිරසෙඤ්ච අබ්බන්තරිකෙ³ විස්සාසිකට්ඨානෙ ඨපෙසි.

88. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා දීඝාච්චුං කුමාරං ඵතද- වොච: “තෙන හී භණේ, මාණවක, රථං යොජෙහී. මිගචං ගමිස්සාමා”ති. “ඵචං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාච්චුකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤෙ, පටිස්සුත්වා රථං යොජෙත්වා බ්‍රහ්මදන්තං කාසිරාජානං ඵතදවොච: “සුතොනා බො තෙ දෙව, රථො. යස්සදාතී කාලං මඤ්ඤෙසී”ති.

89. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා රථං අභීරාහී. දීඝාච්චු කුමාරො රථං පෙසෙසි. තථා තථා රථං පෙසෙසි, යථා⁴ අඤ්ඤෙඤෙනෙව සෙනා අගමාසී, අඤ්ඤෙඤෙනෙව රථො.

90. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා දුරං ගන්තවා දීඝාච්චු කුමාරං ඵතදවොච: තෙන හී භණේ, මාණවක, රථං මුඤ්චස්සු. කීලන්තොමහී. නිපජ්ජිස්සාමී”ති.

1. “බප්පං” ම ඡ සං.
2 “පටිස්සුත්වා ආරාධාපෙට්ඨො” ඡ ම සං. 3. “අබ්බන්තරිමො” ම ඡ සං.
4. “යථා යථා” ම ඡ සං.

81. මහණෙනි, අනතුරුව දීඝාටු කුමාර තෙමේ වනයට ගොස් හැකි තාක් විලාප කියා හඬා බාෂ්ප(=කඳුලු) පිස දමා බරණැසට පිවිස ඇතුළු-නගරය සමීපයෙහි වූ ඇත්හලට ගොස් ඇතැදුරාට “ඇදුර, මම සිප් ඉගෙනීමට කැමැත්තෙමි”යි කියා සිටියේ ය. “සගය මාණවකය, එසේ නම් උගනුව” යි හෙතෙමේ කී ය.

82. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාර තෙමේ රූ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගායනා කෙළේ ය. විණාව ද වැසී ය.

83. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ රූ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගැසීම හා වැසූ වෙණහඬ ද ඇසී ය. අසා “සගයෙනි, කවරෙක් රූ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගැසී ද? වෙණ වැසී ද?”යි මිනිසුන් විවාළේ ය.

84 “දෙවයන් වහන්ස, අසවල් ඇතැදුරාගේ අතැවැසි වූ මාණවක තෙමේ රූ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගැසී ය. විණාව ද වැසී ය” යි ඔහු කී හ. “සගයෙනි, එසේ නම් ඒ මාණවකයා ගෙණ එවූ”යි රජතෙමේ කී ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී දීඝාටු කුමරු ගෙණ ආහ.

85. “සගය, මාණවකය, රූ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගායනා කෙළෙහි ද? වෙණ වැසූයෙහි ද?” “දෙවයන් වහන්ස, එසේය”. “සගය, මාණවකය, එසේ නම් ගයව. වෙණ ද වයව”. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ සතුටු කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නේ මිහිරිහඬින් ගැසී ය. වෙණ ද වැසී ය. “සගය, මාණවකය, තෝ මට උවැටන් කරව”. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

86. මහණෙනි, එතැන් සිට දීඝාටු කුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට පෙරාතුව නින්දෙන් නැගී සිටිනුයේ පසුව නින්දෙන් ‘කුමි කෙරෙමි දෑ’යි පිළිවිස කරන්නේ මනාප වූ හැසිරීම් ඇත්තේ පියවදන් කියන්නේ වි ය.

87 මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමරු නොබෝ කලකින් ම ඇතුළත් වී විශ්වාසිකසථානයෙහි තැබී ය.

88. මහණෙනි, එකල බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමරුට “සගය, මාණවකය, එසේ නම් රිය යොදව, මුවදඩයමට යන්නෙමු”යි කීයේ ය. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී රිය යොදා, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට “දෙවයන් වහන්ස, යම් ගමනකට සුදුසු කලැ යි සලකන සේක් නම්, ඒ ගමනට නුඹවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ” ය යි කී ය.

89. මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ රියට නැංගේ ය. දීඝාටු කුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. යම් සේ අත් පසෙකින් සෙනාවන් අත් පසෙකින් රියත් ගියේ ද, එලෙසින් රිය පැදවී ය.

90. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දුරක් ගොස් දීඝාටු කුමරුට “සගය, මාණවකය, රිය මුදව. විඩාපන් වීම් නිදන්තෙමි”යි කීයේ ය.

91. “එවං දෙවා”නි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසී රඤ්ඤ පටිසුඤ්ඤා රථං මුඤ්ඤිතා පඨවීයං පලලඛෙකන නිසීදී.

92. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසීරාජා දීඝාට්ඨස්ස කුමාරස්ස උච්ඡඛෙහ සීසං කතා සෙය්‍යං කපෙපසි. තස්ස කිලන්තස්ස මුහුත්තනෙව තිද්ද ඔකකම්.

93. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: “අයං බො බ්‍රහ්මදන්තො කාසීරාජ ඛනුනො අමහාකං අනන්දස්ස කාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ඤ වාහනඤ්ඤ ජනපදෙ ව කොසො ව කොට්ඨාගාරඤ්ඤ අවජින්නං. ඉමිනා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඛිවස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අපෙපය්‍ය”නති කොසියා බග්ගං නිබ්බාහී.

94. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: “පිතා බො මෙ මං¹ මරණකාලෙ අවච: ‘මා බො ඤං තාත, දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරා සමමන්ති’ති. න බො මෙහං පතීරුපං, යවාහං පිකුච්චනං අතිකකමෙය්‍ය”නති කොසියං බග්ගං පච්චෙසෙසි.

95. දුතියමපි බො භික්ඛවෙ, -පෙ- තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: “අයං බො බ්‍රහ්මදන්තො කාසීරාජා ඛනුනො අමහාකං අනන්දස්ස කාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ඤ වාහනඤ්ඤ ජනපදෙ ව කොසො ව කොට්ඨාගාරඤ්ඤ අවජින්නං. ඉමිනා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඛිවස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අපෙපය්‍ය”නති කොසියා බග්ගං නිබ්බාහී. තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: “පිතා බො මෙ මං මරණකාලෙ අවච: ‘මා බො ඤං තාත, දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරෙන වෙරා සමමන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරා සමමන්ති’ති. න බො මෙහං පතීරුපං, යවාහං පිකුච්චනං අතිකකමෙය්‍ය”නති පුනදෙව කොසියං බග්ගං පච්චෙසෙසි.

96 අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසීරාජා භීතො උඛිග්ගො උස්සඛකී උත්‍රස්සො සහසා උට්ඨාසී.

97. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තං කාසීරාජානං එතද-වොච: “කීස්ස ඤං දෙව, භීතො උඛිග්ගො උස්සඛකී උත්‍රස්සො සහසා වුට්ඨාසී” ති. “ඉධ මං හණ්ණ, මාණ්ණක, දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤ පුත්තො දීඝාට්ඨ කුමාරො සුපිතන්තන බග්ගෙන පරිපානෙසී. තෙනාහං භීතො උඛිග්ගො උස්සඛකී උත්‍රස්සො සහසා වුට්ඨාසී”නති.

98. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො වාමෙන හන්ථන බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසීරඤ්ඤ සිරං පරාමසීතා දකඛිණෙන හන්ථන බග්ගං නිබ්බාහෙතො බ්‍රහ්මදන්තං කාසීරාජානං එතදවොච: “අහං බො සො දෙව, දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤ පුත්තො දීඝාට්ඨකුමාරො. ඛනුනො ඤං අමහාකං අනන්දස්ස කාරකො. තයා අමහාකං බලඤ්ඤ වාහනඤ්ඤ ජනපදෙ ව කොසො ව කොට්ඨාගාරඤ්ඤ අවජින්නං. තයා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඛිවස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අපෙපය්‍ය”නති.

1. “පිතා බො මං” ඡ ම සං,

91. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට පිළිවදන් දී රිය මුදු බිම හසරම්භිය යොතා හුන්තේ ය.

92. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාගේ ඇකයෙහි හිස තබා සයනය කෙළේ ය. වෙහෙසට පත් ව සිටි ඔහුට මොහොතකින් ම නින්ද හියේ ය.

93. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාටුකුමාරයාහට මේ සිත් විය: “මේ බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ ද නසන ලදහ. මම පලි ගන්නෙමි නම්, ඊට මේ කාලය”යි. (මෙසේ සිතා) කොපුවෙන් කඩුව ඇද ගත්තේ ය.

94. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාරයාහට “මාගේ පියා මැරෙණ වේලෙහි මට ‘පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය”යි කීයේ ය. මම පියාගේ වචනය ඉක්මවන්නෙමි නම්, එය මට සුදුසු නො වේ”යි කඩුව කොපුවෙහි බැහී ය.

95. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝාටු කුමාරයා- හට මේ සිත් විය: “මේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජු තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලදහ. මම පලි ගන්නෙමි නම්, ඊට මේ කාලය” යි මෙසේ සිතා කඩුව කොපුවෙන් ඇද්දේ ය. තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝාටුකුමාරයාහට මේ සිත් විය: “මාගේ පියා මැරෙණ වේලේ මට ‘පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය” යි කීයේ ය. මම පියාගේ වචනය ඉක්මවන්නෙමි නම් මට ඒ නො සුදුසු ය”යි මෙසේ සිතා නැවතත් කඩුව කොපුවෙහි බැහී ය.

96. මහණෙනි, ඒ අතර බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ බිය පත් වූයේ තැනි ගත්තේ මහත් සැක ඇත්තේ වෙටුලන්තේ වතා නැගී සිටියේ ය.

97. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාටුකුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගෙන් “දෙවයන් වහන්ස, බියපත් වූවෙහි තැනි ගත්තෙහි සැක ඇත්තෙහි වෙටුලන්තෙහි වතා නැගී සිටියෙහි කුමක් හෙයින් ද?” යි ඇසී ය. “සගය, මාණවකය, මෙහි දී දීඝිතිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටුකුමාර තෙමේ සිතෙන් මා කඩුවෙන් කපා හෙළී ය. එයින් මම බියපත් වීම. තැනි ගත්තේමි. සැක ඇත්තේ වීම. සැලුණේ වීම. වතා නැගී සිටියෙමි”

98. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටු කුමාර තෙමේ වම්අතින් බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගේ හිස අල්වා දකුණු අතින් කඩුව ඇද බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුට “දෙවයන් වහන්ස, දීඝිතිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටුකුමාරයා මම වෙමි. සුඝමනා අපට බොහෝ අවැඩ කෙලෙහි ය. ඔබ විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. ඔබ විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලද්දහ. මම පලි ගන්නෙමි නම්, ඊට මේ කාලය”යි කී ය.

99. අඵ බො භීකඛවෙ, බුහමදනෙතා කාසිරාජා දීසාච්ඡා කුමාරස්ස පාදෙසු සිරසා නිපනිතා දීසාච්චා කුමාරං එතදවොච: “ජීවිතං මෙ තාත, දීසාච්චා, දෙභී. ජීවිතං මෙ තාත, දීසාච්චා, දෙභී”ති. “කායානං උස්සභාමි දෙවස්ස ජීවිතං දුඤ්ඤා? දෙවො බො මෙ ජීවිතං දදෙය්‍යා”ති. “තෙන හි තාත, දීසාච්චා, කිං ච මෙ ජීවිතං දෙභී. අහඤ්ච තෙ ජීවිතං දමි”ති.

100. අඵ බො භීකඛවෙ, බුහමදනෙතා ච කාසිරාජා දීසාච්චා කුමාරො අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ජීවිතං අදංසු. ටාණිඤ්ච අහගහෙසුං. සපඵඤ්ච අකංසු අදුභාය.¹

101. අඵ බො භීකඛවෙ, බුහමදනෙතා කාසිරාජා දීසාච්චා කුමාරං එතද වොච: “තෙන හි තාත, දීසාච්චා, රථං යොජෙභී. ගමිස්සාමා”ති. “එවං දෙචා”ති බො භීකඛවෙ, දීසාච්චාකුමාරො බුහමදනතස්ස කාසිරඤ්ඤෙ පටිස්සුචා රථං යොජෙචා බුහමදනතං කාසිරාජාතං එතදවොච: “සුතතා බො තෙ දෙච, රථො. යස්සදුති කාලං මඤ්ඤසී”ති.

102. අඵ බො භීකඛවෙ, බුහමදනෙතා කාසිරාජා රථං අභිරුභී. දීසාච්චා කුමාරො රථං පෙසෙසී. තථා තථා රථං පෙසෙසී, යථා න චිරස්සෙච සෙනාය සමාගච්ඡි.

103. අඵ බො භීකඛවෙ, බුහමදනෙතා කාසිරාජා බාරාණසිං පටිසිචා අමච්චෙ ටාරිසජෙජ්ඣ සන්තිපාතාපෙචා එතදවොච: “සචෙ භණ්ණෙ, දීසිනිස්ස කොසලරඤ්ඤෙ පුත්තං දීසාච්චා කුමාරං පස්සෙය්‍යාථ, කිනති තං කරෙය්‍යාථා”ති.

104. එකච්චෙ එවමාහංසු: “මයං දෙච, හන්ථ ජ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙච, ටාදෙ ජ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙච, හන්ථාදෙ ජ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙච, කණ්ණ ජ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙච, නාසං ජ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙච, කණ්ණතාසං ජ්ඤෙය්‍යාම. මයං දෙච, සීසං ජ්ඤෙය්‍යාමා”ති.

105. “අයං බො සො භණ්ණෙ, දීසිනිස්ස කොසලරඤ්ඤෙ පුත්තො දීසාච්චා කුමාරො, නායං ලබ්භා කිඤ්චි කාඤ්ඤාං. ඉමිනා ච මෙ ජීවිතං දින්නං. මයා ච ඉමස්ස ජීවිතං දින්න”නති.

106. අඵ බො භීකඛවෙ, බුහමදනෙතා කාසිරාජා දීසාච්චා කුමාරං එතද වොච: “යං බො තෙ තාත, දීසාච්චා, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘මා බො කිං තාත, දීසාච්චා, දීසං පස්ස. මා රස්සා. න හි තාත, දීසාච්චා, චෙරෙන චෙරා සමමන්ති. අචෙරෙන හි තාත, දීසාච්චා, චෙරා සමමන්ති’ති. කිං තෙ පිතා සකාය අචචා” ති.

107. “යං බො මෙ දෙච, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘මා දීඝ’නති - මා ‘චිරං චෙරං අකාසී’ති. ඉමං බො මෙ දෙච, පිතා මරණකාලෙ අචච ‘මා දීඝ’නති. යං බො මෙ දෙච, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘මා රස්ස’නති - මා බිප්පං මිත්තෙහි භිජ්ජිතා’ති. ඉමං බො මෙ දෙච, පිතා මරණකාලෙ අචච ‘මා රස්ස’නති. යං බො මෙ දෙච, පිතා මරණකාලෙ අචච: ‘න හි තාත, දීසාච්චා, චෙරෙන චෙඤ්ඤා සමමන්ති. අචෙරෙන හි තාත, දීසාච්චා, චෙඤ්ඤා සමමන්ති’ති. - ‘දෙචෙන මෙ මානාපිතරො හතා’ති සචාහං දෙචං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං, යෙ දෙචස්ස අත්ථකාමා, තෙ මං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං. යෙ මෙ අත්ථකාමා, තෙ තෙ ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං. එවං තං චෙරං චෙරෙන න චූපසමෙය්‍ය. ඉදුති ච පන මෙ දෙචෙන ජීවිතං දින්නං. මයා ච දෙචස්ස ජීවිතං දින්නං. එවං තං චෙරං අචෙරෙන චූපසන්නං. ඉමං බො මෙ දෙච, පිතා මරණකාලෙ අචච ‘න හි තාත, දීසාච්චා, චෙරෙන චෙරා සමමන්ති. අචෙරෙන හි තාත දීසාච්චා, චෙරා සමමන්ති’ති.

1. “අදුභාය” ඡ ම සං, “අදුභාය” ඉත්‍යපි දිස්සතෙ

99. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාටුකුමාරයාගේ පාමුල හිසින් වැටී දීඝාටුකුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, මට දිවි දෙව. පුත, දීඝාටු, මට දිවි දෙව”යි කී ය. “කිම, මම දෙවයන් වහන්සේට දිවි දීමට උත්සාහ කෙරෙමි ද? දෙවයන් වහන්සේ මට දිවි දෙත්වා.” “පුත, දීඝාටු, එසේ නම් තෝ මට දිවි දෙව. මමත් තට දිවි දෙමි”යි රජතෙමේ කී ය.

100. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේත් දීඝාටුකුමාරයාත් ඔවුනොවුන්ට දිවි දුන්හ. අතින් අත ගත්හ. ද්‍රෝහ නො කරණු සඳහා දිවුලහ.

101. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, එසේ නම් රිය යොදව. යන්තෙමු”යි කී ය. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී රිය යොදා බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට “දෙවයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ ය. දැන් ගමනට කල් දන්නා සේක්වා”යි සැලකෙළේ ය.

102. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ රියට නැංගේ ය. දීඝාටුකුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. නොබෝවේලාවකින් සේනාව හා එක් වන ලෙසට රිය පැදවී ය.

103. මහණෙනි, නැවැත බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ බරණැසට පිවිස ඇමැතිපිරිස රැස් කරවා “සගයෙනි, දීඝිතිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටු කුමරු දක්නහු නම්, ඔහුට කුමක් කරන්නහු ද?”යි පිළිවිසී ය.

104. ඇතැම් කෙනෙක් “දෙවයන් වහන්ස, අපි අත් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි අත්පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි නාසය සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන්තාස් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි හිස සිඳින්නෙමු”යි මෙසේ කීහ.

105. “සගයෙනි, මේ ඒ දීඝිතිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටු කුමාරයා ය. මේ තෙමේ කිසි දඬුවමක් කිරීම නො ලබයි. මොහු විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසිනුත් මොහුට දිවි දෙන ලද්දේ ය”

106. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාගෙන් “දරුව, දීඝාටු, තාගේ පියා මැරෙණ වේලේ “පුත දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, මෙහිගියෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය”යි යමක් කියේ ද, තාගේ පියා කුමක් සඳහා (ඒ) කියේ දැ”යි ඇසී ය.

107. “දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘මා දීඝං’ යි යමක් කියේ ද, (එයින්) ‘බොහෝ කල් වෛර නො කරව’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම ‘මා දීඝං’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘මාරණං’ යි යමක් කියේ ද, (එයින්) ‘වහා මිත්‍රයන් හා නො බිඳව’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම “මා රණං” යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘න හි තාත, දීඝාටු, වෛරන වෛරා සමමනති. අවෛරන හි තාත, දීඝාටු, වෛරා සමමනති” යි යමක් කියේ ද, (එයින්) ‘දෙවයන් වහන්සේ විසින් මාගේ මවුපියෝ තසන ලද්දහැයි මම දෙවයන් වහන්සේ ජීවිතයෙන් තොර කරන්නෙමි නම්, දෙවයන් වහන්සේට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු මා ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු ඔවුන් ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මෙසේ ඒ වෛරය වෛරයෙන් නො සන්සිඳෙන්නේ ය. දැන් දෙවයන් වහන්සේ විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසිනුත් දෙවයන් වහන්සේට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මෙසේ ඒ වෛරය අවෛරයෙන් සන්සිඳුණේ ය’ යනු කියේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම ‘න හි තාත, දීඝාටු, වෛරන වෛරා සමමනති. අවෛරන හි වෛරා සමමනති’ යනු කියේ ය.”

108. අඵ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදනෙතා කාසිරාජා. “අච්ඡරියං වත හො, අබ්භුතං වත හො, යාව පණ්ණිතො අයං දීසාවුකුමාරො යනු භී නාම පිතුතො සංඛිනෙතන භාසිතස්ස විජාරෙන අත්ථ ආජාතිස්සතී”ති පෙතතිකං බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදඤ්ච කොසඤ්ච කොට්ඨාගාරඤ්ච පටිපාදෙසි. සීහරඤ්ච අදුසි.

109. තෙසං භී නාම භික්ඛවෙ, රාජුතං ආදිනනදණ්ඩානං ආදිනන සන්ථානං එවරුපං බන්ධිසොරවං හවිස්සන්. ඉධ බො පන තං භික්ඛවෙ, සොනෙඵ “යං තුමෙහ එවං සවාකඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සමානා බමා ව භවෙය්‍යාඵ සොරතා වා”ති.

110. තතියමපි බො හගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා හණ්ඩනං. මා කලහං. මා විග්ගහං. මා විවාද”න්ති.

111. තතියමපි බො සො අධම්මවාදී භික්ඛු හගවන්තා එතදවොච: “ආගමෙතු හනෙත, හගවා ධම්මස්සාමි. අප්පොසස්සකෙකා හනෙත, හගවා දිට්ඨධම්මසුඛ විහාරමනුස්සතො විහරතු. මයමෙතෙන හණ්ඩතෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤාසිස්සාමා”ති.

112. අඵ බො හගවා “පරියාදිනනරුපා බො ඉමෙ මොඝපුරිසා. නසිමෙ සුකරා සඤ්ඤාපෙතු”න්ති උට්ඨායාසිතා පකකාමි.

දීසාවුහාණවාරො හිට්ඨිතො පඨමො

108. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජ තෙමේ “පින්වත්නි, අරුම යකි. පින්වත්නි, පුදුමයකි. යමෙක් පියා විසින් සැකෙවින් කිසු වචනයෙහි අභිය විසාරවශයෙන් දන්නේ ද, ඒ මේ දීඝාච්ඡාමාර තෙමේ අනියමින් පණිත ය”යි පියසතු වූ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද නැවැත දුන්නේ ය. දුව ද දුන්නේ ය.

109. මහණෙනි, දඬු ගත් අපි ගත් ඒ රජුන්ගේන් මෙබඳු වූ ඉවසීමෙන් හා සුරත බවෙන් වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙපි මනා කොට දෙසු මෙබඳු සසුන්හි පැවිදි වූවහු කමා ඇත්තෝ සුරත වූවෝ වහු නම්, ඒ තෙපි මේ සස්ත හොබවන්නහු ය යි වදාලසේක.

110. තෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ට “මහණෙනි, වැඩෙක් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු”යි වදාලහ.

111. තෙවනු ද ඒ අධම්මාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ධම්මසාමි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව සමවත් සුවච්ඡාරණයෙහි යෙදී වෙසෙන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රසිද්ධ වන්නෙමු”යි කීයේ ය.

112. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මේ හිස් පුරුෂයෝ විනාශයට ලං ව සිටියාහ. මොහු (කරුණු) හඟවන්නට පහසු වූවෝ නො වෙති. (මොවුන් සන්තිද්‍රවීම පහසු නො වෙ.) යි හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

පලමු දීඝාච්ඡා බණවර නිමිසේ ය.

1. අථ බො හගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙකො පත්තවිවරං ආදාය කොසමබ්බිං පිණ්ඩාය පාපිසි. කොසමබ්බියං පිණ්ඩාය චරිතො පච්ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තො සෙනාසනං සංසාමෙකො පත්තවිවරං ආදාය සමසමජ්ජෙකි සීතකොච ඉමා ගාථායො අනාසී:

2. පුච්ඡසද්දො සමජ්ජනො න බාලො කොචි මඤ්ඤථ,
සමසසමිං භීජ්ජමානසමිං නාඤ්ඤං භීයො අමඤ්ඤරුං.

3. පරිමුට්ඨො පණ්ඩිතාභාසා වාචාගොචරභාණිනො,
යාවිච්ඡන්ති මුබ්බායාමං¹ යෙන නීතා න තං විදු.

4. අකෙකාවච්ඡි මං අවධි මං අජ්ජි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං² උපනස්සන්ති වෙරං තෙසං න සමමති.

5. අකෙකාවච්ඡි මං අවධි මං අජ්ජි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං න උපනස්සන්ති වෙරං තෙසුපසමමති.

6. න භි චෙරෙන වෙරාති සමමන්තිං කුද්දවතං,
අචෙරෙන ච සමමන්ති ඵස ධම්මො සත්තනනො.

7. පරෙ ච න විජානන්ති මයමෙඤ්ඤ සමාමසෙ,
යෙ ච තඤ්ඤ විජානන්ති තතො සමමන්ති මෙධිගා.

8. අට්ඨිච්ඡන්තා³ පාණ්ණරා ගවාසස්ඝනභාරිනො,
රට්ඨං විලුච්ඡමානානං තෙසමපි භොති සමගති.

කසමා භූමිභාක නො සියා ?

9. සවෙ ලභෙථ නිපකං සභායං
සද්ධිං චරං සාධු විහාරි සිරං,
අභිභුය්‍ය සබ්බාති පරිස්සයාති
චරෙය්‍ය තෙනත්තමනො සතීමා.

10. නො වෙ ලභෙථ නිපකං සභායං
සද්ධිං චරං සාධු විහාරි සිරං,
රාජාව රට්ඨං විජිතං පභාය
ඵකො චරෙ මානඛගරඤ්ඤෙච නාගො.

11. ඵකස්ස චරිතං සෙයොසා
නඤ්ඤි බාලෙ සභායභා,
ඵකො චරෙ න ච පාපාති කසිරා
අපෙපාස්සුතෙකා මානඛගරඤ්ඤෙච නාගොති.

12. අථ බො හගවා සමසමජ්ජෙකි සීතකොච ඉමා ගාථායො භාසිතො
යෙන බාලකලොණකාරගාමො⁴ තෙත්තපසමකවි.

13. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා භගු බාලකලොණකාරගාමෙ
විහරති.

1. “මුබ්බායාමා” තො වි. 2. “යෙ ච තං” ම ඡ සා.

3. “අට්ඨිච්ඡද්ද” අ වි. ජ වි. තො වි. P T S.

4. “බාලකලොණකාරගාමො” ම ඡ සා. බාලකලොණකාරාම - කොසමබ්බිසජානධම්මකථා.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු හැඳ පොරොවා පාසිටුරු ගෙණ පිඬු පිණිස කොසඹා නුවරට පිවිසිසේක. කොසඹානුවර පිඬු පිණිස හැසිර පස්වරු පිණිසාතයෙන් හැරී ආ සේක් සෙනසුන් තැන්පත් කොට පා සිටුරු ගෙණ සහමැද සිටිසේක් ම මේ ගාථාවන් වදාලසේක:

2. මේ එක සමාන (කලහකාරී) ජන තෙමේ මහනඩ ඇත්තේ ය. (පණ්ණිතමානී වූ) ඔවුනතුරෙන් කිසිවෙක් “මම අඟු වෙමි” සි නො සිතී ය. තව ද, සඛ්‍යා බිඳෙන කල්හි අනෙක් එකෙක් වත් (=“ මා නිසා සඛ්‍යා බිඳේ ය” සි මේ කරුණ) නො සිතී ය.

3. මූලාසිහි ඇති පණ්ණිතමානී වූ වචන ම ගොවර කොට ඇත්තානු හැකි තාක් මුව අයා (නො නවත්වා) බණනසුලු වෙන් මැසී. (ඔහු) යම් කලහයකින් නිලීප්ප්භාවයට පමුණුවන ලද්දහු ද, එය (මෙබඳු දෙස් සහිත ය සි) නො දන්න.

4. “මට ජාත්‍යාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහලේ ය. මා දිනී ය. මා සතු වසනුව. පැහර ගන්නේ ය” සි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෛරය සිත බදිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්සිදේ.

5. “මට ජාත්‍යාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහලේ ය. මා දිනී ය. මා සතු දෙය පැහර ගන්නේ ය” සි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෛරය සිත නො බදිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය සන්සිදේ.

6. මේ සත්‍යලොකයෙහි කිසි කලෙකත් වෛරයෝ වෛරයෙන් නො සන්සිදෙත්. අවෛරයෙන් (මෙෙහියෙන්) ම සන්සිදෙත්. අවෛරයෙන් වෛරය සන්සිදෙයි යන මේ ධර්මය පැරණිදහමෙකි.

7. (පණ්ණිතයන් හැර) අන්‍ය වූ කලහකාරකජනයෝ මෙහි (සහමැද) කලහ කරන්නෝ “අපි නැසෙමු (මරා වෙත යමු)” සි නො දනිත්. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් එය දනිත් ද, එසින් කලහයෝ සන්සිදෙත්.

8. (යම්කෙනෙකුන්ගේ මවුපියන්ගේ) ඇට සිදින ලද ද, (යම් කෙනෙක්) ප්‍රාණය පැහැර ගනිත් (=දිවි තොර කෙරෙත්) ද, ගව-අඛ-ධනසන් පැහැර ගන්නා සුලු වෙන් ද, (එබඳු වූ) රට වොලෝ ගන්නා වූ ඒ රජුන්ගේ ද සමගිය වේ. කුමක් හෙයින් තොපගේ සමගිය නො වන්නේ ද ?

9. ස්වානොච්චප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති නුවණැති යහළුවකු ලබන්නේ නම්, ප්‍රකට අප්‍රකට හැම උවදුරු මැඩ ඔහු සමග සතුටු සිත් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ හැසිරෙන්නේ ය.

10. ස්වානොච්චප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති ධානිසමපන්න වූ යහළුවකු නො ලබන්නේ නම්, දිනූ රට හැර ගියා වූ (මහාජනක අරිඤ්ඤාදී) රජුන් මෙන් ද වනයෙහි (=සීලව හෝ පාරිලෙයාක) ශ්‍රේණිහසුතියා මෙන් ද එකලා ව හැසිරෙන්නේ ය.

11. එකලා වූ වහුගේ හැසිරීම උතුම් ය. අඟු කෙරෙහි යහළුවෙක් නැත. වනයෙහි ශ්‍රේණි හසුතියා මෙන් (ගණයා සමග එක් වීමේ) උත්සාහ රහිත ව එකලා ව හැසිරෙන්නේ ය. පව් නො කරන්නේ ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සහ මැද සිටි සේක් ම මේ ගාථාවන් වදාරා බාලකලොණකාරගමට වැහිසේක.

13. එකල්හි ආයුෂමත් හගු සඵචිර තෙමේ බාලකලොණකාරගමෙහි වාසය කෙරෙයි.

14. අද්දසා බො ආයසමා හගු හගවනනං දුරතොව ආගච්ඡනනං. දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤපෙසි. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකඛිපි. පච්චුග්ගනන්ඛා පත්තච්චරං පටිග්ගහෙසි. නිසීදි හගවා පඤ්ඤතො ආසනෙ. නිසජ්ජ පාදෙ පකඛාලෙසි.

15. ආයසමාපි බො හගු හගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසීනනං බො ආයසමනනං හගුං හගවා එතදවොච: “කච්චි භිකූ, ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙන න කිලමසී”ති. “ඛමනීයං හගවා. යාපනීයං හගවා. න වාහං හතොන පිණ්ඩකෙන කිලමාමී”ති.

16. අථ බො හගවා ආයසමනනං හගුං ධම්මියා කථාය සද්දසෙසානා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙතජ්ජනා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා යෙන පාවිනවංස දුයො තෙනුපසඛකමී.

17. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා ව අනුරුද්ධො ආයසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො¹ පාවිනවංසදුයෙ විහරන්ති.

18. අද්දසා බො දයපාලො හගවනනං දුරතොව ආගච්ඡනනං. දිස්වාන හගවනනං එතදවොච: “මා සමණ, එතං දුයං පාවිසි. සතොනත්ථ තයො කුලපුත්තා අත්තකාමරූපා විහරන්ති. මා තෙසං අථාසුමකාසී”ති.

19. අසෙසාසි බො ආයසමා අනුරුද්ධො දයපාලස්ස හගවතා සද්ධිං මනායමානස්ස. සුචාන දයපාලං එතදවොච: “මා ආචුසො දයපාල, හගවනනං වාරෙසි. සත්ථා තො හගවා අනුප්පතො”ති.

20. අථ බො ආයසමා අනුරුද්ධො යෙනායසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමිත්වා ආයසමනනං ව නන්දියං ආයසමනනංකථා කිම්බිලො එතදවොච: “අභිකකමථායසමනො. අභිකකමථා-යසමනො. සත්ථා තො හගවා අනුප්පතො”ති.

21. අථ බො ආයසමා ව අනුරුද්ධො ආයසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො හගවනනං පච්චුග්ගනන්ඛා එකො හගවතො පත්තච්චරං පටිග්ගහෙසි. එකො ආසනං පඤ්ඤපෙසි. එකො පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකඛිපි. නිසීදි හගවා පඤ්ඤතො ආසනෙ. නිසජ්ජ පාදෙ² පකඛාලෙසි.

22. තෙපි බො ආයසමනනා හගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමනනං නිසීදිංසු. එකමනනං නිසීනනං බො ආයසමනනං අනුරුද්ධො හගවා එතද-වොච: “කච්චි වො අනුරුද්ධො ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙන න කිලමථා”ති.

“ඛමනීයං හගවා. යාපනීයං හගවා. න ච මයං හතොන පිණ්ඩකෙන කිලමාමා”ති.

“කච්චි පන වො අනුරුද්ධො සමග්ගා සමෙමාදමානා අච්චදමානා ඛිරොදකීභුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචකූචි සමපස්සනා විහරථා”ති.

“තග්ග මයං හතොන සමග්ගා සමෙමාදමානා අච්චදමානා ඛිරොදකී-භුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචකූචි සමපස්සනා විහරාමා”ති.

“යථා කථමපන තුමෙහ අනුරුද්ධො සමග්ගා සමෙමාදමානා අච්චදමානා ඛිරොදකීභුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචකූචි සමපස්සනා විහරථා”ති.

1. “කිම්බිලො” ම ඡ සං. කුම්බිල-සෞඤ්ජනඤ්ඤා කාව්‍ය, 16-87
2. “නිසජ්ජ බො හගවා පාදෙ” ම. ඡ. සං.

14. ආයුෂමත් හගු සථවිර තෙමේ වහින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දීම දුටු සේක. දැක අසුනක් පැණවී ය. පාදේතාදිය පාපුටුව පාපුරුව එළවා තැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

15. ආයුෂමත් හගු සථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් හගු තෙරුන්ගෙන් “මහණ, කීම, ඉවසිය හැකි ද? කීම යැපිය හැකි ද? කීම, ආහාරයෙන් විඩාපත් නො වූයෙහි ද?” යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, මම ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට නො පත් වූයෙමි” යි තෙරහු කී හ.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් හගුතෙරුන් දැකමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් තැගිට පාවිතවංස නම් වනයට වැඩී සේක.

17. එකල්හි ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිරතෙමේ ද ආයුෂමත් නන්දිය සථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් කිම්බිල සථවිර තෙමේ ද පාවිතවංස මුවවනයෙහි වෙසෙත්.

18. උයන්පල් තෙමේ වහින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දීම දුටුයේ ය. දැක “භ්‍රමණය, මේ උයනට නහමක් පිවිසෙව. මෙහි කුලපුත්‍රයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. ඔහු තමහට හිත කැමැත්තාහු වෙසෙත්. උන්වහන්සේලාට කරදර නො කළ මැනවැ” යි කී ය.

19. ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා කතා කරණ උයන්පල්ලාගේ ඒ කතාව ඇසී ය. අසා උයන්පල්ලාට “ඇවැන, උයන්පල්ල, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො වළකුව. අපගේ ශාඤ්ඤා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ” යි කී ය.

20. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිරතෙමේ ආයුෂමත් නන්දිය තෙරුන් වෙත ද ආයුෂමත් කිම්බිලතෙරුන් වෙත ද ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් නන්දිය තෙරුන්ට ද ආයුෂමත් කිම්බිල තෙරුන්ට ද “ආයුෂමත්නි, මෙහි පැමිණෙවු. ඉදිරියට එවු. අපගේ ශාඤ්ඤා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ” යි දැන්වී ය.

21. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් නන්දිය සථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් කිම්බිලසථවිර තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියට ගොස් එක් නමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. එක් නමක් අසුන් පැණවී ය. එක් නමක් පාදේතාදිය පාපුටුව පාපුරුව එළවා තැබී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

22. ඒ ආයුෂමත්හු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ආයුෂමත් අනුරුඬ තෙරුන්ගෙන් “අනුරුඬයෙනි, කීම, තොපට ඉවසිය හැකි ද? කීම, යැපිය හැකි ද? කීම, ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වහු ද?” යි ඇසූහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වමිහ”.

“අනුරුඬයෙනි, කීම තෙපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසවු ද?”

“ස්වාමීනි, එසේ ය. අපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියමෝ ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසමු”.

“අනුරුඬයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසවු ද?”

23. “ඉධ මය්‍යං භනෙන ඵචං හොති: ‘ලාභා වත මේ. සුලඬං වත මේ. යොහං ඵචරුපෙති සබ්බමවාටීති සද්ධිං විහරාමී’ති. තස්ස මය්‍යං භනෙන, ඉමෙසු ආයසමනොසු මෙනං කායකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙච රතො ව. මෙනං චචිකමමං -පෙ- මෙනං මනොකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙච රතො ව. තස්ස මය්‍යං භනෙන, ඵචං හොති: ‘යනනුනාහං සකං චිත්තං නිකඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙච ආයසමනානං චිත්තස්ස චසෙන වතොය්‍ය’නති. සො ඛො අහං භනෙන, සකං චිත්තං නිකඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙච ආයසමනානං චිත්තස්ස චසෙන වතොමී. නානා හී ඛො නො භනෙන කායා, ඵකඤච පන මඤ්ඤෙ චිත්ත’නති.

24. ආයසමාපි ඛො නන්දියො -පෙ- ආයසමාපි ඛො කිම්බිලො හගවනනං ඵනදවොච. “මය්‍යමපි ඛො භනෙන, ඵචං හොති: ‘ලාභා වත මේ. සුලඬං වත මේ. යොහං ඵචරුපෙති සබ්බමවාටීති සද්ධිං විහරාමී’ති. තස්ස මය්‍යං භනෙන, ඉමෙසු ආයසමනොසු මෙනං කායකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙච රතො ව. මෙනං චචිකමමං -පෙ- මෙනං මනොකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙච රතො ව. තස්ස මය්‍යං භනෙන, ඵචං හොති: ‘යනනුනාහං සකං චිත්තං නිකඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙච ආයසමනානං චිත්තස්ස චසෙන වතොය්‍ය’නති. සො ඛො අහං භනෙන, සකං චිත්තං නිකඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙච ආයසමනානං චිත්තස්ස චසෙන වතොමී. නානා හී ඛො නො භනෙන, කායා, ඵකඤච පන මඤ්ඤෙ චිත්ත’නති. ඵචං ඛො මයං භනෙන, සමය්‍යා සමමොදමානා අච්චදමානා ඩීරොදකීභුතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචකචුභි සමපස්සනතා විහරාමා”ති.

25. “කච්චි පත වො අනුරුඬා, අප්පමන්තා ආතාපිනො පභිතන්තා විහරථා?”ති. “තග්ග මයං භනෙන, අප්පමන්තා ආතාපිනො පභිතන්තා විහරාමා”ති.

26. “යථා කථමපන භුමෙන අනුරුඬා අප්පමන්තා ආතාපිනො පභිතන්තා විහරථා?”ති.

27. “ඉධ භනෙන, අමහාකං යො පඨමං ගාමනො පිණ්ඩාය පටිකකමති, සො ආසනං පඤ්ඤාපෙති. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකඛිපති. අවකකාරපාතීං ඛොචිත්වා උපට්ඨාපෙති. පාතීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති. යො පච්චි ගාමනො පිණ්ඩාය පටිකකමති, සචෙ හොති භුතනාවසෙසො, සචෙ ආකඛිති, භුඤ්ඤති. නො වෙ ආකඛිති, අප්පහරිතෙ වා ඡඛෙඛිති. අප්පාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙති. සො ආසනං උඬුරති. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙති. අවකකාරපාතීං ඛොචිත්වා පටිසාමෙති. පාතීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙති. හත්තග්ගං සමමජ්ජති. යො පස්සති පාතීයසටං වා පරිභොජනීයසටං වා චච්චසටං වා ඊත්තං භුච්චි, සො උපට්ඨාපෙති. සමස්ස හොති අච්චසග්ගං, හත්ථිකාරෙන දුතීයං ආමිනොත්වා හත්ථිලෙඛිකකෙන උපට්ඨාපෙති¹. නතෙච මයං භනෙන, නප්පච්චියා වාචං භීඤ්ඤම. පඤ්චාතිකං ඛො පන මයං භනෙන, සබ්බරත්තියා ධම්මියා කථාය සන්ඤ්ඤිතම. ඵචං ඛො මයං භනෙන අප්පමන්තා ආතාපිනො පභිතන්තා විහරාමා”ති.

1. “උපට්ඨාපෙම” ම ඡ සං. P T S.

23. ‘සාමිති, මෙහි දී මට ‘යම් මම මෙබඳු වූ සබ්බසරුන් හා එක් ව වෙසෙමි ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ’යි සිත් වෙයි. ‘සාමිති, මේ ආයුෂමතුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෙහිකායකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. මෙහිවිකාකමීය -පෙ- මෙහි- මනාකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. සාමිති, ඒ මට ‘මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්නෙමි නම් යෙහෙකැ’යි සිත් වේ. සාමිති, ඒ මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂමතුන් ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සාමිති, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව පවත්නෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම යයි සිතමි.’

24. ආයුෂමත් නන්දියසඨවිරතෙමේ ද -පෙ- ආයුෂමත් කිලිබ්බසඨවිර තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිති, මටත් ‘යම් මම මෙබඳු වූ සබ්බ- සරුන් හා එක් ව වෙසෙමි ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ’ යි සිත් වෙයි. සාමිති, මේ ආයුෂමතුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෙහිකායකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. මෙහිවිකාකමීය -පෙ- මෙහිමනාකමීය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. සාමිති, ඒ මට ‘මම සිය සිත බහා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්- නෙමි නම් යෙහෙකැ’යි සිත් වේ. සාමිති, ඒ මම සිය සිත බහා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සාමිති, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව පවත්නෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම යයි සිතමි. සාමිති, අපි මෙසේ සමඟ ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා දිය සේ එකතු ව ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වෙසෙමු”.

25. “අනුරුඬයෙහි, කෙපි අප්‍රමතනවුච්ඡා කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තනු භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තනු වසවු ද?” “සාමිති, එසේය. අපි අප්‍රමතන වුවමෝ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තමෝ භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තමෝ වසන්නෙමු”.

26. “අනුරුඬයෙහි, කෙපි කෙසේ අප්‍රමතන වූවානු කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තනු භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තනු වසවු ද?”

27. “සාමිති, මෙහි අපගෙන් යමෙක් පලමු කොට ගමෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පෙරලා ඒ ද, හෙතෙමේ අසුන් පණවයි. පාඤ්ඤාදිය පාපුටුව පා තබන පුවරුව ඵලවා තබයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝදා තබයි. පැන් හා පිරිබෝදිය ඵලවයි. යමෙක් පසු ව ගමෙහි පිඬු සිහා හැසිර පෙරලා ඒ ද, වලද ඉතිරි වූවක් වේ නම්, කැමැත්තේ නම්, වලදයි. නො කැමැත්තේ නම්, නිල්තණ නැති නැත හෝ බහයි. සතුන් නැති දියෙහි හෝ පා කොට හරියි. හෙතෙමේ අසුන් ඔසොවා තබයි. පාඤ්ඤාදිය පාපුටුව පාපුවරුව තැන්පත් කරයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝදා තැන්පත් කරයි. පැන් හා පිරිබෝදිය තැන් පත් කරයි. බත්හල හමදියි. යමෙක් සිස් වූ පැන්කලය හෝ පිරිබෝදිය- කලය හෝ වැසිකිලිදියකලය හෝ දැකී ද, හෙතෙමේ එය ඵලවා තබයි. ඔහුට නො ඉසිලිය හැකි නම් හසනසංඤ්චෙන් දෙවැන්නකු අමතා අත්විලභුවෙන් ඵලවා තබයි. සාමිති, ඒ හෙතෙමේ අපි වචන නො බිඳින්නෙමු. (කතා නො කරන්නෙමු.) සාමිති, පස් දවසකට වරක් සියලු රූ දැහැමිකතාවෙන් යුක්ත ව හිඳිමු. සාමිති, මෙසේ අපි අප්‍රමතන ව කෙලෙස් තවන වැර ඇති ව භාවනාවට යැවූ සිත් ඇති ව වාසය කරමු”යි.

28. අඵ බො භගවා ආයසමන්තඤ්ච අනුරුද්ධං ආයසමන්තඤ්ච නන්දියං ආයසමන්තඤ්ච කීම්බිලං ධම්මියා කථාය සන්දසෙසකා සමාදපෙතා සමුතොත-
 ජෙතා සමපතංසෙතා උට්ඨායාසනා යෙන පාරිලෙය්‍යකං තෙන වාරිකං
 පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන පාරිලෙය්‍යකං තදවසරි.
 තනු සුදං භගවා පාරිලෙය්‍යකෙ විහරති රකඛිතවනසණ්ඨෙහි හද්දසාලමුලෙ.

29. අඵ බො භගවතො රතොගතස්ස පතිසලලීනස්ස එවං වෙනසො
 පරිවිතකෙකා උදපාදි: “අතං බො පුබ්බෙ ආකිණ්ණො න එාසුං විහාසිං
 තෙහි කොසමබ්බකෙහි¹ භික්ඛුහි භණ්ඩනකාරකෙහි කලහකාරකෙහි විවාද-
 කාරකෙහි හස්සකාරකෙහි සමෙඝ අධිකරණකාරකෙහි. සොමහි එතරහි
 එකො අද්දතියො සුඛං එාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව තෙහි කොසමබ්බකෙහි
 භික්ඛුහි භණ්ඩනකාරකෙහි කලහකාරකෙහි විවාදකාරකෙහි හස්සකාරකෙහි
 සමෙඝ අධිකරණකාරකෙහි”ති.

30. අඤ්ඤතරොපි බො හත්ථිනාගො ආකිණ්ණො විහරති හත්ථිහි
 හත්ථිහි හත්ථිකලහෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහි. ඡන්තග්ගාති වෙච තිණාති බාදති.
 ඔහගොහග්ගඤ්චස්ස සාඛාහඛගං බාදනති. ආවිලාති ව පානීයාති පිචති.
 ඔගාහා වස්ස උතතිණ්ණස්ස² හත්ථිතියො කායං උපතිසංසනතියො ගච්ඡති.

31. අඵ බො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතද්දතොසි: “අතං බො ආකිණ්ණො
 විහරාමි හත්ථිහි හත්ථිහි හත්ථිකලහෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහි. ඡන්තග්ගාති
 වෙච තිණාති බාදමි. ඔහගොහග්ගඤ්ච මෙ සාඛාහඛගං බාදනති.
 ආවිලාති ව පානීයාති පිචාමි. ඔගාහා ව මෙ උතතිණ්ණස්ස හත්ථිතියො
 කායං උපතිසංසනතියො ගච්ඡති. යනනුනාහං එකොච ගණමො
 චුපකට්ඨො විහරෙය්‍ය”නති.

32. අඵ බො සො හත්ථිනාගො සුඵා අපකකමම යෙන පාරිලෙය්‍යකං
 රකඛිතවනසණ්ඨො හද්දසාලමුලං යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා
 සොණ්ඨාය භගවතො පානීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති. අපහරිතඤ්ච
 කරොති.

33. අඵ බො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතද්දතොසි: “අතං බො පුබ්බෙ
 ආකිණ්ණො න එාසුං විහාසිං හත්ථිහි හත්ථිහි හත්ථිකලහෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහි.
 ඡන්තග්ගාති වෙච තිණාති බාදිං. ඔහගොහග්ගඤ්ච මෙ සාඛාහඛගං බාදිංසු.
 ආවිලාති ව පානීයාති අපාසිං. ඔගාහා ව මෙ උතතිණ්ණස්ස හත්ථිතියො
 කායං උපතිසංසනතියො අගමංසු. සොමහි එතරහි එකො අද්දතියො සුඛං
 එාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව හත්ථිහි හත්ථිහි හත්ථිකලහෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහි”ති.

34. අඵ බො භගවා අතතනො ව පවිච්චෙකං විදිතා තස්ස ව හත්ථි-
 නාගස්ස වෙනසා වෙනො පරිවිතකකමඤ්ඤාය නායං වෙලායං ඉමං උදුතං
 උදුතෙහි:

“එතං³ නාගස්ස නාගෙන ඊසාදනතස්ස හත්ථිනො,
 සමෙති විතං විතොතන යදෙකො රමතී වතෙ”ති.

1. “කොසමබ්බකෙහි” සි. අ චි. ජ චි. තො චි.
 2. “ඔගාහඤ්චස්ස ඔතිණ්ණස්ස” සි.
 “ඔගාහනසස්ස ඔතිණ්ණස්ස” ම නු ප. P T S.
 3. “එව.” ම නු ප. P T S.

28. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් අනුරුඳු තෙරුන් ද ආයුෂමත් තඤ්ඤ තෙරුන් ද ආයුෂමත් කිම්බිල තෙරුන් ද දෘඪමිඝකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැතිට පාරිලෙය්‍යකවනය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණසේක් පාරිලෙය්‍යකවනයට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි රකඛිත වනලාභාබෝහි මැනවින් වැඩුනු මහත් සල් රුකක් මුල වසන සේක.

29. ඉක්බිති එකලා ව විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිත් “මම පෙර බබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ කොසඹා හුවර වැසි භික්ෂුන් හා එක් වූයෙහි පහසුවෙන් නො විසුයෙහි. ඒ මම දැන් එකලා වූයෙහි දෙවැන්නෙක් නැත්තෙහි බබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹාහුවර වැසි භික්ෂුන් හැර සුව සේ පහසුවෙන් වෙසෙමි”යි පරිවිනකීයෙක් උපත.

30. එක්තරා මහත් ඇතෙක් ද ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයේ ඔවුන් විසින් සිදු දූමු අක් ඇති තණ කසි. ඔහු විසින් (උස් නැතින් බිඳ හෙළා) අතුකාබලි (අතික් ඇත්තු) කන්. කැලඹුනු දිය බොසි. ඇතිනියෝ දියෙහි ගැලීමෙන් නොහොත් නොවින් ගොඩ නැංගා වූ ඔහුගේ සිරුර ගටා යෙන්.

31. එකල්හි ඒ මහ ඇතුට “මම ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් ව වසමි. (ඔවුන් විසින්) සිදු දූමු අහ ඇති තණ ද කමි. මා විසින් බිඳ අතු කැබලි ඔහු කන්. කැලඹුනු දිය ද බොමි. දියට බස්නා ඇතිනියෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා යෙන්. එහෙයින් මම එකලා වම සමුහයාගෙන් වෙන් වූයේ ම වසන්නෙහි නම් යෙහෙකැ”යි සිත් වී ය.

32. ඉක්බිති ඒ මහඇත් තෙමේ රුලෙන් ඉවත් ව පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි රකඛිත වනලාභාබෝහි විසල්සල් රුක මුල හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ සොඹින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පැන් පිරිබෝදිය එළවයි. තණ ද බැහැර කරයි.

33. එකල්හි ඒ මහඇතුට “මම පෙර ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයෙහි පහසුවෙන් නො විසිමි. සිදු දූමු අක් ඇති තණ ද කැවෙමි. මා විසින් කඩා දූමු අතුකාබලි ඔහු කැහ. කැලඹුනු දිය ද බිමි. දියට බස්නා ඇතිනියෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා ගියහ. ඒ මම දැන් එකලා ව දෙවැන්නෙකු නැති ව ඇතුන් ඇතින්නන් තරුණඇතුන් ඇත්පැටවුන් හැර සැප සේ පහසුවෙන් වසමි”යි සිත් වී ය.

34. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නමන්වහන්සේගේ පව්වෙකය ද දැන ඒ මහඇතුගේ සිතෙහි අදහස ද දැන ඒ වේලෙහි මේ ප්‍රීතිවාක්‍යය පැවැත්වූහ:

“යම් හෙයකින් එකලා වූයේ වනයෙහි සිත් අලවා වෙසේ ද, එහෙයින් (ඒ විවෙකරතියෙන්) රියඉස් වැනි (හේරිය කඳ මෙන් දික් වූ) දළ ඇති හස්තිනාගයාගේ සිත බුද්ධිනාගයාගේ සිත හා සම මේ” යි.

35. අඵ බො භගවා පාරිලොයාකෙ යථාභිරතතං විහරිතො යෙන සාවතී තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බක වාරිකං වරමානො යෙන සාවතී තදවසරි. තනු සුදං භගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාථ-පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

36. අඵ බො කොසමබ්බකා උපාසකා “ඉමෙ බො අය්‍යා කොසමබ්බකා භික්ඛු බහුතො අමහාකං අනත්ඪස්ස කාරකා. ඉමෙහි උබ්බාලොහා භගවා පකකන්තො. භන්ද මයං අයොය කොසමබ්බකෙ භික්ඛු තෙව අභිවාදෙය්‍යාම, න පච්චුට්ඨෙය්‍යාම, න අඤ්ඤාලිකමමං සාමීචිකමමං කරෙය්‍යාම, න සකකරෙය්‍යාම, න ගරු කරෙය්‍යාම, න මානෙය්‍යාම, න පුජෙය්‍යාම¹, උපගතානමපි පිණ්ඩකං² න දදෙය්‍යාම³, එවං ඉමෙ අලොභි අසකකරියමානා අගරුකරිය-මානා අමානියමානා අපුජියමානා අසකකාරපකතා පකකමිස්සන්ති වා විබහමිස්සන්ති වා භගවන්තං වා පසාදෙස්සන්ති”ති.

37. අඵ බො කොසමබ්බකා උපාසකා කොසමබ්බකෙ භික්ඛු තෙව අභිවාදෙසුං. න පච්චුට්ඨෙසුං. න අඤ්ඤාලිකමමං සාමීචිකමමං අකංසු. න සකකරිංසු. න ගරු කරිංසු. න මානෙසුං. න පුජෙසුං. උපගතානමපි පිණ්ඩකං න අදංසු.

38. අඵ බො කොසමබ්බකා භික්ඛු කොසමබ්බකෙහි උපාසකෙහි අසකකරියමානා අගරුකරියමානා අමානියමානා අපුජියමානා අසකකාර-පකතා එවමානංසු: “භන්ද මයං ආවුසො, සාවතීං ගන්තො භගවතො සන්තිකෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමා”ති.

39. අඵ බො කොසමබ්බකා භික්ඛු සෙනාසනං සංසාමෙතො පන්තච්චරං ආද්‍යය යෙන සාවතී තෙනුපසබ්බකමිංසු.

40. අසොසි බො ආයසමා සාරිපුන්තො “තෙ කිර කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භස්සකාරකා සබ්බෙස අධිකරණකාරකා සාවතීං ආගච්ඡන්ති”ති.

41. අඵ බො ආයසමා සාරිපුන්තො යෙන භගවා තෙනුපසබ්බකමි. උපසබ්බකමිතො භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො ආයසමා සාරිපුන්තො භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කිර භන්තෙ, කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙස අධිකරණ-කාරකා සාවතීං ආගච්ඡන්ති. කථාභං භන්තෙ, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි”ති. “තෙන හි තිං සාරිපුන්ත, යථා ධම්මො තථා නිට්ඨාහී”ති. “කථාභං භන්තෙ, ජාතෙය්‍යං ධම්මං වා අධම්මං වා?”ති.

1. “න භජෙය්‍යාම, න පුජෙය්‍යාම” ම ඡ සං.
2. “පිණ්ඩපාතං” PTS. 3. “දජෙය්‍යාම” ම ඡ සං. PTS.

35. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාලිලොයාකවනයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැසී සේක. පිළිවෙලින් වාරිකාවෙහි වසිනා සේන් සැවැත්නුවරට වැසියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර ජෙනවනයෙහි වූ අනේපිඬුසිඬුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

36. එකල්හි කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයෝ “කොසඹැනුවර වැසි ආයතී වූ මේ භික්ෂුහු අපට බොහෝ අවැඩ කළෝ ය. මොවුන් විසින් පෙළනු ලැබූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනයට වැසී සේක. එබැවින් අපි ආයතී වූ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුන් නො වදින්නෙමු නම්, දෑක හුනස්තෙන් නො නැගිටින්නෙමු නම්, ඇදිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කරන්නෙමු නම්, සත්කාර නො කරන්නෙමු නම්, ගරු නො කරන්නෙමු නම්, බුහුමන් නො කරන්නෙමු නම්, නො පුදන්නෙමු නම්, අප වෙත එළඹියවුන්ට ද ආහාර නො දෙන්නෙමු නම්, මෙසේ අප විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන මොහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ බැහැර යන්නාහු හෝ වෙති. සිඬුරු හරින්නාහු හෝ වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෝ පහදවන්නාහු වෙති”යි (සිතුහ.)

37. ඉක්බිති කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයෝ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුන් නො වැන්දහ. දෑක හුනස්තෙන් නො නැගිටින. ඇදිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කලහ. සත්කාර නො කලහ. ගරු නො කලහ. බුහුමන් නො කලහ. නො පිදුහ. වෙත පැමිණියවුන්ට ආහාර ද නො දුන්හ.

38. ඉක්බිති කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයන් විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ “ඇවැත්ති, එසේ නම්, අපි සැවැත්නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි මේ ආරාධුල සන්සිඳුවන්නෙමු”යි මෙසේ කීහ.

39. අනතුරු ව කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සෙකසුන් තැන්පත් කොට තබා පාසිඬුරු ගෙණ සැවැත්නුවරට ගියහ.

40. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රසථවිරයන් වහන්සේ “ඛබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල”යි ඇසූහ.

41. ඉක්බිති ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රසථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රසථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සවාමිනි, ඛබරකරු වූ -පෙ- සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නාවූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සවාමිනි, මම මේ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිලිපදිමි ද”යි විචාලහ. “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් තෙපි ධමීය පරිදි සිටිවු”යි. “සවාමිනි, මම (මෙය) ධමීය සි හෝ අධමීය සි හෝ කෙසේ දනිමි ද ? ”

42. “අධාරසති ඛො සාරිපුත්ත, වජ්ඣති අධිමමවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධිමමං ධම්මොති දීපෙනි, ධිමමං අධිමමොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපසඤ්ඤතනං තථාගතෙන පසඤ්ඤතනං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පසඤ්ඤතනං තථාගතෙන අපසඤ්ඤතනං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපතති ආපතති දීපෙනි, ආපතති අනාපතති දීපෙනි, ලහුකං ආපතති ගරුකා ආපතති දීපෙනි, ගරුකං ආපතති ලහුකා ආපතති දීපෙනි, සාවසෙසං ආපතති අනවසෙසා ආපතති දීපෙනි, අනවසෙසං ආපතති සාවසෙසා ආපතති දීපෙනි, දුට්ඨලලං ආපතති අදුට්ඨලලා ආපතති දීපෙනි, අදුට්ඨලලං ආපතති දුට්ඨලලා ආපතති දීපෙනි, ඉමෙති ඛො සාරිපුත්ත, අධාරසති වජ්ඣති අධිමමවාදී ජාතිතබ්බො.

43. “අධාරසති ච ඛො සාරිපුත්ත, වජ්ඣති ධිමමවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධිමමං අධිමමොති දීපෙනි, ධිමමං ධිමමොති දීපෙනි, අවිනයං අවිනයොති දීපෙනි, විනයං විනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපසඤ්ඤතනං තථාගතෙන අපසඤ්ඤතනං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පසඤ්ඤතනං තථාගතෙන පසඤ්ඤතනං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපතති අනාපතති දීපෙනි, ආපතති ආපතති දීපෙනි, ලහුකං ආපතති ලහුකා ආපතති දීපෙනි, ගරුකං ආපතති ගරුකා ආපතති දීපෙනි, සාවසෙසං ආපතති සාවසෙසා ආපතති දීපෙනි, අනවසෙසං ආපතති අනවසෙසා ආපතති දීපෙනි, දුට්ඨලලං ආපතති දුට්ඨලලා ආපතති දීපෙනි, අදුට්ඨලලං ආපතති අදුට්ඨලලා ආපතති දීපෙනි, ඉමෙති ඛො සාරිපුත්ත, අධාරසති වජ්ඣති ධිමමවාදී ජාතිතබ්බො”ති.

44. අසොසි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොගො “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙස අබ්බරණකාරකා සාවජ්ඣං ආගච්ඡන්ති”ති. -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා මහාකස්සපො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා මහාකච්චාගො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා මහාකොට්ඨිගො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා මහාකප්පිගො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා මහාචුඤ්ඤො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා අනුරුද්ධො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා රෙවතො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා උපාලී -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා ආනිඤ්ඤො -පෙ- අසොසි ඛො ආයසමා රාහුලො “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙස අබ්බරණකාරකා සාවජ්ඣං ආගච්ඡන්ති”ති.

42. “ශාරීපුත්‍රය, වසන්ත අටලොසකින් අධිමාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය: ශාරීපුත්‍රය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධිමිය ධිමිය සි දක්වයි ද, ධිමිය අධිමිය සි දක්වයි ද, අවිනය විනය සි දක්වයි ද, විනය අවිනය සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද සි දක්වයි ද, අනාපනතිය ආපනතිය සි දක්වයි ද, ආපනතිය අනාපනතිය සි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ගරුකාපනතිය සි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ලහුකාපනතිය සි දක්වයි ද, සාවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය සි දක්වයි ද, අනවසෙසාපනතිය සාවසෙසාපනතිය සි දක්වයි ද, දුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය සි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය දුට්ඨලොපනතිය සි දක්වයි ද, ශාරීපුත්‍රය, මේ වසන්ත අටලොසින් අධිමාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය.

43. “ශාරීපුත්‍රය, වසන්ත අටලොසකින් ම ධිමාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය. ශාරීපුත්‍රය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධිමිය අධිමිය සි දක්වයි ද, ධිමිය ධිමිය සි දක්වයි ද, අවිනය අවිනය සි දක්වයි ද, විනය විනය සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද සි දක්වයි ද, අනාපනතිය අනාපනතිය සි දක්වයි ද, ආපනතිය ආපනතිය සි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ලහුකාපනතිය සි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ගරුකාපනතිය සි දක්වයි ද සාවසෙසාපනතිය සාවසෙසාපනතිය සි දක්වයි ද, අනවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය සි දක්වයි ද, දුට්ඨලොපනතිය දුට්ඨලොපනතිය සි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය සි දක්වයි ද, ශාරීපුත්‍රය, මේ වසන්ත අටලොසින් ධිමාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය” සි වදාලසේක.

44. ආයුෂමත් මහාමොද්ගලායනසථවිරයන් වහන්සේ “ඛබර-කරු වු-පෙ- සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වු ඒ කොසඹැනුවර වැසි හිඤ්ඤ සැවැත්නුවරට එත් ල” සි ආයුහ. ආයුෂමත් මහාකාශාපසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් මහාකාච්චායනසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් මහාකොට්ඨිතසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් මහාකප්පිත සථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් මහා-චුඤ්ඤසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් අනුරුද්ධසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් රෙවනසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් උපාලිසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් ආනඤ්ඤසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ආයුහ. ආයුෂමත් රාහුලසථවිරයන් වහන්සේ ඛබරකරු වු -පෙ- සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වු ඒ කොසඹැනුවර වැසි හිඤ්ඤ සැවැත්නුවරට එත් ල” සි ආයුහ.

45. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො යෙන හගවා තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිනිා හගවන්තං අභිවාදෙකිා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනෙන්ා ඛො ආයසමා රාහුලො හගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර හන්තෙ, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙස අබිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති. කථාහං හන්තෙ තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන භි ඤං රාහුල, යථා ධම්මො තථා නිට්ඨාති”ති. “කථාහං හන්තෙ, ජාතෙය්‍යං ධම්මං වා අධම්මං වා?”ති.

46. “අධාරසති ඛො රාහුල, වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ රාහුල භික්ඛු, අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අචිතයං චිතයොති දීපෙති, විනයං අචිතයොති දීපෙති, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන නාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤතං තථාගතෙන පඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤතං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපනතිං ආපනතිති දීපෙති, ආපනතිං අනාපනතිති දීපෙති, ලහුකං ආපනතිං ගරුකා ආපනතිති දීපෙති, ගරුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිති දීපෙති, සාවසෙසං ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිති දීපෙති, අනවසෙසං ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිති දීපෙති, දුට්ඨුලලං ආපනතිං අදුට්ඨුලලා ආපනතිති දීපෙති, අදුට්ඨුලලං ආපනතිං දුට්ඨුලලා ආපනතිති දීපෙති, ඉමෙති ඛො රාහුල අධාරසති වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතබ්බො.

47. “අධාරසති ච ඛො රාහුල, වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතබ්බො: ඉධ රාහුල, භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති දීපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙති, අචිතයං අචිතයොති දීපෙති, විනයං විනයොති දීපෙති, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤතං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤතං තථාගතෙන පඤ්ඤතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපනතිං අනාපනතිති දීපෙති, ආපනතිං ආපනතිති දීපෙති, ලහුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිති දීපෙති, ගරුකං ආපනතිං ගරුකා ආපනතිති දීපෙති, සාවසෙසං ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිති දීපෙති, අනවසෙසං ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිති දීපෙති, දුට්ඨුලලං ආපනතිං දුට්ඨුලලා ආපනතිති දීපෙති, අදුට්ඨුලලං ආපනතිං අදුට්ඨුලලා ආපනතිති දීපෙති, ඉමෙති ඛො රාහුල අධාරසති වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතබ්බො”ති.

48. අසොසි ඛො මහාපජාපති ගොතමි “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා නසුකාරකා සබ්බෙස අබිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති”ති.

45. ඉක්බිති ආයුෂමත් රාහුල සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලුඹ්බන. ඵලුඹ්බන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් රාහුල සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සමාමිති, ඛබරකරු වූ -පෙ- සඛ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල. සමාමිති, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිලිපදිමි දැ”යි විචාලාහු ය. “රුහුලය, එසේ නම් තෝ ධම්ම පදිදි සිටුව”. “සමාමිති, මම (මෙය) ධම්ම යි තෝ අධම්ම යි තෝ කෙසේ දනිමි ද?”

46. “රාහුලය, වසන්තු අටලොසකින් අධම්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් අධම්ම යි ධම්ම යි දක්වයි ද, ධම්ම යි අධම්ම යි දක්වයි ද, අවිනය විනය යි දක්වයි ද, විනය අවිනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යි දක්වයි ද, අනාපනතිය ආපනතිය යි දක්වයි ද, ආපනතිය අනාපනතිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ගරුකාපනතිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ලහුකාපනතිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසා-පනතිය සාවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය දුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වසන්තු අටලොසකින් අධම්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය.

47. “රාහුලය, වසන්තු අටලොසකින් ම ධම්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධම්ම යි අධම්ම යි දක්වයි ද, ධම්ම යි ධම්ම යි දක්වයි ද, අවිනය අවිනය යි දක්වයි ද, විනය විනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යි දක්වයි ද, අනාපනතිය ආපනතිය යි දක්වයි ද, ආපනතිය අනාපනතිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ලහුකාපනතිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ගරුකාපනතිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපනතිය සාවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨලො-පනතිය දුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වසන්තු අටලොසකින් ධම්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය”.

48. මහාපජාපතිගොතමි හොමෝ “ඛබරකරු වූ කලකකරු වූ විචාද-කරු වූ කලහ උපදවන කතා හරන්නා වූ සඛ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල”යි අයු ය.

49. අඵ බො මහාපජාපභීගොතමි යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතා බො මහාපජාපභීගොතමි භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන හි ත්ඨං ගොතමි, උභයත්ථ ධම්මං සුණ. උභයත්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බන්තිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොචෙති. යං ව කිඤ්චි භික්ඛුභීසඛෙසන භික්ඛුසඛිසතො පච්චාසිංසිතබ්බං¹, සබ්බං තං ධම්මවාදිතොච පච්චාසිංසිතබ්බං”ති.

50. අසොසාසි බො අනාඨපිණ්ඩකො ගහපභි “තෙ කීර කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති”ති.

51. අඵ බො අනාඨපිණ්ඩකො ගහපභි යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො අනාඨපිණ්ඩකො ගහපභි භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන හි ත්ඨං ගහපභි, උභයත්ථ දානං දෙති. උභයත්ථ දානං දත්වා උභයත්ථ ධම්මං සුණ. උභයත්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බන්තිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොචෙති”ති.

52. අසොසාසි බො විසාබා මිඨාරමාතා “තෙ කීර කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භංසකාරකා සඛෙස අධිකරණ-කාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති”ති.

53. අඵ බො විසාබා මිඨාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො විසාබා මිඨාරමාතා භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භංසකාරකා සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන හි ත්ඨං විසාබො, උභයත්ථ දානං දෙති. උභයත්ථ දානං දත්වා උභයත්ථ ධම්මං සුණ. උභයත්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බන්තිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොචෙති”ති.

54. අඵ බො කොසමබ්බකා භික්ඛු අනුපුබ්බෙන යෙන සාවඤ්ඨ තදචසරු.

1. “පච්චාසිසිතබ්බං” ඡ ම සං.

49. ඉක්බිති මහාපජාපනිගොතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියා ය. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටියා වූ මහාපජාපනිගෝතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඩබරකරු වූ -පෙ- සඛ්‍යයා වෙත තඬු පවරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාලා ය. “ගෞතමීය, එසේ නම්, ඔබ දෙපක්‍ෂය වෙත ම දහම් අසන්න. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම හෝ ගැහීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න. භික්ෂුණිසඛ්‍යයා විසින් භික්ෂුසඛ්‍යයාගෙන් යමක් බලා-පොරොත්තු විය යුතු නම්, ඒ සියල්ල ධම්මාදීන් කෙරෙන් ම බලා-පොරොත්තු විය යුතු ය.”

50. අනේපිඬුගැහැවි තෙමේ “ඩබරකරු වූ -පෙ- සඛ්‍යයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල”යි ඇසී ය.

51. අනතුරු ව අනේපිඬුගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියේ ය. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් අනේපිඬුගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඩබරකරු වූ -පෙ- සඛ්‍යයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාලේ ය. “ගැහැවිය, එසේ නම් තොප දෙපක්‍ෂයට ම දන් දෙන්න. දෙපක්‍ෂයට දන් දී දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසන්න. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම හෝ ගැහීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න”.

52. මාගාරිමාතෘ වූ විශාබා තොමෝ “ඩබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඛ්‍යයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල”යි ඇසී ය.

53. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ වූ විශාබා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියා ය. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වී ය. පසෙක හුන් මාගාරිමාතෘ වූ විශාබා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඩබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඛ්‍යයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාලා ය. “විශාබාව, එසේ නම් තෙපි දෙපක්‍ෂයට ම දන් දෙවු. දෙපක්‍ෂයට දන් දී දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසවු. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරවු”

54. එකල්හි කොසඹැනුවර භික්ෂුහු පිළිවෙලින් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ.

55. අඵ බො ආයසමා සාරිපුතො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීන්තො බො ආයසමා සාරිපුතො භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙන, කොසමබ්බා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා හස්සකාරකා සලෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්චං අනුප්පත්තා. කථනනු බො භනෙන, තෙසු භික්ඛුසු සෙනාසනෙ¹ පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “තෙන භි සාරිපුත්ත, විවිත්තං සෙනාසනං දුතබ්බෝ”නති. “සවෙ පන භනෙන, විවිත්තං න හොති, කථං පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “තෙන භි සාරිපුත්ත, විවිත්තං කඤ්චි දුතබ්බං. න තෙවංභං සාරිපුත්ත, කෙනචි පරියායෙන වුඛස්තරස්ස භික්ඛුතො සෙනාසනං පටිබාභිතබ්බනති, වදුමි. යො පටිබාගෙය්‍ය, ආපනති දුකකටස්සා”ති. “ආමිසෙ පන භනෙන, කථං පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “ආමිසං බො සාරිපුත්ත, සබ්බස්සං සමකං හාජෙතබ්බෝ”නති.

56. අඵ බො නස්ස උකඛිත්තකස්ස භික්ඛුතො ධම්මඤ්ච විනයඤ්ච පච්චවෙකඛන්තස්ස එතදහොසි: “ආපනති එසා, තෙසා අනාපනති. ආපනොමහි. නමහි අනාපනො. උකඛිත්තොමහි. නමහි අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙනමහි කමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන”ති.

57. අඵ බො සො උකඛිත්තකො භික්ඛු යෙන උකඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛු තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා උකඛිත්තානුවත්තකො භික්ඛු එතදවොච: “ආපනති එසා ආවුසො, තෙසා අනාපනති. ආපනොමහි. නමහි අනාපනො. උකඛිත්තොමහි. නමහි අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙනමහි කමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. එථ, මං ආයසමන්තො ඔසාරෙථා”ති.

58. අඵ බො තෙ උකඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛු තං උකඛිත්තකං භික්ඛුං ආදය යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්ඤ්ඤ. උපසඛකම්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීන්තො බො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: “අයං භනෙන, උකඛිත්තකො භික්ඛු එවමාහ: ‘ආපනති එසා ආවුසො, තෙසා අනාපනති. ආපනොමහි. නමහි අනාපනො. උකඛිත්තොමහි. නමහි අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙනමහි කමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. එථ, මං ආයසමන්තො ඔසාරෙථා’ති. කථනනු බො භනෙන² පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “ආපනති එසා භික්ඛවෙ. තෙසා අනාපනති. ආපනො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු අනාපනො. උකඛිත්තො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු අනුකඛිත්තො. ධම්මකෙන හමෙමන උකඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. යතො ච බො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනො ච, උකඛිත්තො ච, පස්සති ච, තෙන ජි භික්ඛවෙ, තං භික්ඛුං ඔසාරෙථා”ති.

1. “සෙනාසනා.” “සෙනාසනෙසු” කැප්චි. චී.
 2. කථනනුබො තෙහි භනෙත,” P T S.

55. අනතුරු ව ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රසථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඛියහ. ඵලඛ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සවාමීනි, ඩබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඛ්ඛයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසමානුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට පැමිණියාහු ය. සවාමීනි, ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි සෙනසුන් දීම කෙසේ කළ යුතු ද?”යි විචාරාහු ය. “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත සෙනසුනක් දිය යුතු ය”. “සවාමීනි, විවික්ත සෙනසුනක් නො වේ නම්, කෙසේ කළ යුතු ද?” “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත කොට ද දිය යුතු ය. ශාරීපුත්‍රය, මම කිසි ලෙසකින් ඉතා වැඩිහිටි මහණනුට සෙනසුන් වැළැක්විය යුතු ය යි නො කියමි. යමෙක් වලකා නම්, දුකුලා-ආවැත් වේ”. “සවාමීනි, ආමිෂයෙහි කෙසේ කළ යුතු ද?” “ශාරීපුත්‍රය, ආමිෂය සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය”.

56. ඉක්බිති ධර්මය ද විනයය ද ප්‍රත්‍යාවේෂණ කරන්නා වූ ඒ උත්සුප්පාන භික්ෂුහුට “මෝ ආවැත් ය. මෝ නො ආවැත් නො වේ. ආවැතට පැමිණියෙමි වෙමි. නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි”යි සිත් වී ය.

57. ඉක්බිති ඒ උත්සුප්පාන භික්ෂු නෙමේ උත්සුප්පානුවතීක භික්ෂුන් වෙත ඵලඛියෙ ය. ඵලඛ උත්සුප්පානුවතීක භික්ෂුන්ට, “ආවැත්නි, මෝ ආවැත් ය. මෝ නොආවැත් නො වේ. ආවැතට පැමිණියෙමි වෙමි. ආවැතට නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. එහෙයින් ආයුෂමත්හු මා ආදාලත් කරත්වා”යි කියේ ය.

58. එකල්හි ඒ උත්සුප්පානුවතීක භික්ෂුහු ඒ උත්සුප්පාන භික්ෂුනම ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඛියහ. ඵලඛ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්නා වූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මේ උත්සුප්පාන භික්ෂු නෙමේ ‘ආවැත්නි, මෝ ආවැත් ය. මෝ නොආවැත් නො වේ. ආවැතට පැමිණියෙමි වෙමි. ආවැතට නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. එවූ, ආයුෂමත්හු මා ආදාලත් කරත්වා’යි මෙසේ කී ය. සවාමීනි, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද?” “මහණෙනි, මෝ ආවැත් ය. මෝ නොආවැත් නො වේ. මේ මහණ ආවැතට පැමිණියේ ය. මේ මහණ ආවැතට නො පැමිණියේ නො වේ. මේ මහණ බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මේ මහණ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, යම් ගෙයකින් ඒ මහණ (ආවැතට) පැමිණියේ ද, බැහැර කරණ ලද්දේ (ආවැත) දකී ද, මහණෙනි, එසේ නම් ඒ මහණහු ආදාලත් කරවු”.

59. අඵ බො තෙ උකඛිතතානුචතතකා භික්ඛු තං උකඛිතතකං භික්ඛුං ඔසාරෙතො යෙන උකෙඛපකා භික්ඛු තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිතො උකෙඛපකෙ භික්ඛු එතදවොචු: “යසමිං ආචුසො, චජුසමිං අගොසි සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ, සඛසහෙදෙ, සඛසරාජී සඛසචචජානං සඛසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිතොනා ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. හඤ මයං¹ ආචුසො තස්ස චජුසස්ස වූපසමාය සඛසසාමග්ගිං කරොමා”ති.

60. අඵ බො තෙ උකෙඛපකා භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිතො භගචනතං අභිවාදෙතො එකමනතං නිසීදිංසු. එකමනතං නිසීනතා බො තෙ උකෙඛපකා භික්ඛු භගචනතං එතදවොචු: “තෙ භනොන, උකඛිතතානුචතතකා භික්ඛු එවමානංසු: ‘යසමිං ආචුසො, චජුසමිං අගොසි සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ, සඛසහෙදෙ, සඛසරාජී සඛසචචජානං සඛසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිතොනා ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. හඤ මයං ආචුසො, තස්ස චජුසස්ස වූපසමාය සඛසසාමග්ගිං කරොමා’ති. කථං නු බො භනොන, පටිපජ්ජි-තබ්බ”නති. “යතො ව බො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිතොනා ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව, තෙන හි භික්ඛවෙ, සඛෙසා තස්ස චජුසස්ස වූපසමාය සඛසසාමග්ගිං කරොතු. එවඤච පන භික්ඛවෙ, කාතබ්බො: සබ්බෙහෙව එකජ්ඣං සනතිපතිතබ්බං ගිලානෙහි ව අගිලානෙහි ව. න කෙහිවී ඡන්දෙ දුතබ්බො. සනතිපතිතා ව්‍යනොන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙසා ඤජෙතබ්බො:

61. ‘සුණාතු මෙ භනොන, සඛෙසා. යසමිං චජුසමිං අගොසි සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ, සඛසහෙදෙ, සඛසරාජී සඛසචචජානං සඛසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිතොනා ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. යදි සඛසස්ස පනතකලලං, සඛෙසා තස්ස චජුසස්ස වූපසමාය සඛසසාමග්ගිං කරෙය්‍ය. එසා ඤජනති.

‘සුණාතු මෙ භනොන, සඛෙසා. යසමිං චජුසමිං අගොසි සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ, සඛසහෙදෙ, සඛසරාජී සඛසචචජානං සඛසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනොනා ව, උකඛිතොනා ව, පසසී ව, ඔසාරිතො ව. සඛෙසා තස්ස චජුසස්ස වූපසමාය සඛසසාමග්ගිං කරොති. යස්සායසමතො බමති තස්ස චජුසස්ස වූපසමාය සඛසසාමග්ගියා කරණං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති, සො නාසෙය්‍ය.

‘කතා සඛෙසන තස්ස චජුසස්ස වූපසමාය සඛසසාමග්ගි. නිහතා සඛසරාජී. නිහතො සඛසහෙදෙ². බමති සඛසස්ස. තස්මා භුණ්ති. එවමෙනං ධාරයාමී’ති. තාවදෙව උපොසථො කාතබ්බො. පාතීමොකඛං උද්දිසි-තබ්බ”නති.

1. “හඤස්ස මයං” අ. වි. ජ. වි. ම. නු. ප. හො. වි.
 2. දිස්සංත ආදිභි “නිහතො සඛසහෙදෙ”ති. ඡට්ඨකඛරිතියා මරමිකකරපොඤ්ඤා.

59. ඉක්බිති ඒ උත්සමිප්පානුවතීකතිසුහු ඒ බැහැර කල මහණහු ඇතුළත් කොට උත්සමපකතිසුහුන් වෙත ගියහ. ගොස් “ඇවැත්ති, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ ඇවතට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද (ඇවැත්) දක්නේ ද වේ. (සමසයාට) ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්ති, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමසසාමග්‍රිය කරමු”යි උත්සමපකතිසුහුන්ට කීහ.

60. එකල්හි ඒ උත්සමපකතිසුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්නා වූ ඒ උත්සමපකතිසුහු “සමාමිති, ඒ උත්සමිප්පානුවතීකතිසුහු ඇවැත්ති, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමස වච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ (ඇවැත්) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්ති, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමසසාමග්‍රිය කරමු”යි මෙසේ කීහ. සමාමිති, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විවාදාහු ය. “මහණෙනි, යම් හෙයකින් ඒ මහණ (ඇවැත්) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද, මහණෙනි, එසේ නම් සමස තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමසසාමග්‍රිය කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ කල යුතු ය: ගිලන් වූද නො ගිලන් වූද සියල්ලන් ම එක් තැනක රැස් විය යුතු ය. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නො දිය යුතු ය. රැස් වී ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භිසු නමක් විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුතු ය:

61. ‘සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්ට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඉදින් සමසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමසසාමග්‍රිය කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

‘සමාමිති, සමස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමසයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමසයාගේ බිදීමක් සමසරාජියක් සමසවච්ඡානයක් සමසනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්ට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. සමස තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමසසාමග්‍රිය කරයි. යම් ආයුෂමතකුහට ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමසසාමග්‍රීකරණය රුචි වේ නම්, තෙතෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂමතකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය.

‘සමසයා විසින් ඒ වස්තුව සන්සිදුවීම පිණිස සමසසාමග්‍රිය කරණ ලදී. සමසරාජිය නසන ලදී. සමසනෙදය හරණ ලදී. සමසයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි’යි. එකෙණෙහි පොහොය කල යුතු ය. පාමොක් උදෙසිය යුතු ය”යි වදාලසේක.

62. අඵ බො ආයසමා උපාලි යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛක-
 මිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො
 ආයසමා උපාලි භගවන්තං එතදවොච: යසමිං භන්තො වජ්ඣසමිං හොති
 සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදෙ, සඛසභෙදෙ, සඛසරාජී සඛස-
 වචන්තං සඛසන්තානාකරණං, සඛෙසා තං වජ්ඣං අවිනිච්ඡිතිත්වා අමුලා මුලං
 ගන්ත්වා සඛසසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා හු බො සා භන්තො, සඛසසාමග්ගී?”ති.

“යසමිං උපාලි, වජ්ඣසමිං හොති සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ, සඛසභෙදෙ, සඛසරාජී සඛසවචන්තං සඛසන්තානාකරණං, සඛෙසා
 තං වජ්ඣං අවිනිච්ඡිතිත්වා අමුලා මුලං ගන්ත්වා සඛසසාමග්ගිං කරොති,
 අධම්මිකා සා උපාලි, සඛසසාමග්ගී”ති.

“යසමිං උපාලි, වජ්ඣසමිං හොති සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ, සඛසභෙදෙ, සඛසරාජී සඛසවචන්තං සඛසන්තානාකරණං,
 සඛෙසා තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතිත්වා මුලා මුලං ගන්ත්වා සඛසසාමග්ගිං කරොති,
 ධම්මිකා හු බො සා භන්තො, සඛසසාමග්ගී?”ති.

“යසමිං උපාලි, වජ්ඣසමිං හොති සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ, සඛසභෙදෙ, සඛසරාජී සඛසවචන්තං සඛසන්තානාකරණං, සඛෙසා
 තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතිත්වා මුලා මුලං ගන්ත්වා සඛසසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා
 සා උපාලි, සඛසසාමග්ගී”ති.

63. “කති හු බො භන්තො, සඛසසාමග්ගියො?”ති. “දොමා උපාලි,
 සඛසසාමග්ගියො. අඤ්චපාලි සඛසසාමග්ගි, අත්ථාපෙතා ව්‍යඤ්ඤුපෙතා.
 අඤ්චපාලි, සඛසසාමග්ගි අඤ්චපෙතා ව්‍යඤ්ඤුපෙතා ව.

64. “කතමා ව සා උපාලි, සඛසසාමග්ගි අත්ථාපෙතා ව්‍යඤ්ඤුපෙතා ?
 යසමිං උපාලි, වජ්ඣසමිං හොති සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදෙ,
 සඛසභෙදෙ, සඛසරාජී සඛසවචන්තං සඛසන්තානාකරණං, සඛෙසා තං
 වජ්ඣං අවිනිච්ඡිතිත්වා අමුලා මුලං ගන්ත්වා සඛසසාමග්ගිං කරොති, අසං
 ච්චවති උපාලි, සඛසසාමග්ගි අඤ්චපෙතා ව්‍යඤ්ඤුපෙතා.

65. “කතමා ව සා උපාලි, සඛසසාමග්ගි අඤ්චපෙතා¹ ව්‍යඤ්ඤු-
 පෙතා ව? යසමිං උපාලි, වජ්ඣසමිං හොති සඛසස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ, සඛසභෙදෙ, සඛසරාජී සඛසවචන්තං සඛසන්තානාකරණං, සඛෙසා
 තං වජ්ඣං විනිච්ඡිතිත්වා මුලා මුලං ගන්ත්වා සඛසසාමග්ගිං කරොති, අසං
 ච්චවති උපාලි, සඛසසාමග්ගි අඤ්චපෙතා ව්‍යඤ්ඤුපෙතා ව. ඉමා බො
 උපාලි, දො සඛසසාමග්ගියො”ති.

66. අඵ බො ආයසමා උපාලි, උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඛිතං
 කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ඤිං උණාමෙත්වා භගවන්තං ගාථාය
 අප්ඤ්ඤාසි:-

1. “අඤ්චපෙතා ව” ඡ. ම. සං. P T S.

62. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියහ. ඵලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්නා වූ ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ “සාමීනි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානයක් සමිසනානාකරණයක් වේ ද, සමිසතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලට ගොස් සමිසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, සාමීනි, ඒ සමිසසාමග්‍රිය ධාර්මික ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ.

“උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානයක් සමිසනානාකරණයක් වේ ද, සමිසතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලට ගොස් සමිසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සමිසසාමග්‍රිය අධාර්මික ය”

“සාමීනි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානයක් සමිසනානාකරණයක් වේ ද, සමිසතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මුලෙන් මුලට ගොස් සමිසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, සාමීනි, ඒ සමිසසාමග්‍රිය ධාර්මික ද ?”.

“උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානයක් සමිසනානාකරණයක් වේ ද, සමිසතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මුලින් මුලට ගොස් සමිසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සමිසසාමග්‍රිය ධාර්මික ය”

63. “සාමීනි, සමිසසාමග්‍රිහු කෙතෙක් ද ?”. “උපාලි, මේ සමිසසාමග්‍රි දෙකෙකි. උපාලි, අතීයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ (නමින් පමණක් වූ) සමිසසාමග්‍රියක් ඇත. උපාලි, අනිතී වූත් පදයෙන් යුක්ත වූත් සමිසසාමග්‍රියක් ඇත.

64. “උපාලි, අතීයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ ඒ සමිසසාමග්‍රිය කවරි ද ? උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානයක් සමිසනානාකරණයක් වේ ද, සමිසතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලට ගොස් සමිසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අතීයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ සමිසසාමග්‍රිය සි කීයනු ලැබේ.

65. “උපාලි, අතීයෙන් තොර නො වූ පදයෙන් යුක්ත වූ ඒ සමිසසාමග්‍රිය කවරි ද ? උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමිසයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමිසයාගේ බිදීමක් සමිසරාජියක් සමිසවච්ඡානයක් සමිසනානාකරණයක් වේ ද, සමිසතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මුලයෙන් මුලට ගොස් සමිසසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අතීයෙන් යුක්ත වූ ද පදයෙන් යුක්ත වූ ද සමිසසාමග්‍රිය සි කීයනු ලැබේ. උපාලි, මේ සමිසසාමග්‍රි දෙක ය”

66. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ හුන්සනෙන් නැගිට උතුරුසකසිච්චිර එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඇදීලී කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවෙන් මෙසේ කීහ:

- 67. “සඛ්ඤ්ඤා කීවෙවසු ව මනනණාසු ව
අනෙසු ජාතෙසු විනිවජ්ජෙසු ව,
කථමපකාරොධ නරො මහජච්ඤා
භිකඛු කථං හොතිධ පග්ගහාරහො”ති.
- 68. “අනානුවජේජා¹ පඨමෙන සීලතො
අවෙකඛිතාචාරො සුසංචුතිජ්ජියො,
පච්චජච්ඤා නොපවදෙනති² ධම්මතො
න භිසස් තං හොති වදෙයස්ස යෙන නං.
- 69. සො තාදිසො සීලවිසුද්ධියා ධිතො
විසාරදො හොති විසයන භාසති,
නවජමහති පරිසගතො න වෙධති
අත්ථං න භාපෙති අනුයස්සනං භණං.
- 70. නපෙච පඤ්ඤං පරිසාසු පුච්ඡතො
න වෙච පජ්ඣායති න මඛකු හොති,
සො කාලාගතං³ බ්‍යාකරණාරහං වචො
රකෙජ්ජති විඤ්ඤපරිසං විචකකුණො.
- 71. සගාරවො චුඤ්ඤනරෙසු භිකඛුසු
ආවෙරකමති ව සකෙ විසාරදො,
අලං පමෙභුං පගුණො කපෙතවෙ
පච්චජච්ඤානඤ්ඤා විසකිකොවිදො⁴.
- 72. පච්චජච්ඤා යෙන වජ්ජනි නිග්ගහං
මහාජතො සඤ්ඤපනඤ්ඤා⁵ ගච්ඡති,
සකඤ්ඤා ආදියං සමයං⁶ න රිඤ්ඤති
සො බ්‍යාකරං⁷ පඤ්ඤමනුපකාතිකං.
- 73. දුතෙය්‍ය කපෙමසු අලං සමුග්ගහො
සඛ්ඤ්ඤා කීවෙවසු ව ආහුනං යථා,
කරං වචො භිකඛුගණෙන පෙසිතො
අහං කරොමිති න තෙන මඤ්ඤති.
- * 74. ආපජ්ජතෙ⁸ යාචනකෙසු වජ්ජසු
ආපනතියා හොති යථා ව චුට්ඨිති,
එතෙ විනඛ්ඤා උභයෙසස්ස සාගතා
ආපනතිචුට්ඨානපදස්ස කොවිදො.
- 75. නිසාරණං ගච්ඡති යාති වාචරං
නිසාරිතො හොති යථා ව වජ්ජනා⁹,
ඛසාරණං තංචුසිතස්ස ජනතුතො
එතමපි ජාතාති විනඛ්ඤකොවිදො.
- 76. සගාරවො චුඤ්ඤනරෙසු භිකඛුසු
නවෙසු පෙරෙසු ව මජ්ඣිමෙසු¹⁰,
මහාජතස්සත්චරොධ පණ්ඨිතො
සො තාදිසො භිකඛු ඉධ පග්ගහාරහො”ති.

කොසමබකකකිකො නිට්ඨිතො දසමො.

1. “අනනුවජේජා” සී. මු. 2. “නුවදෙනති” ම ජ සං.
 3. “කාලගතං” ම නු ප. තො.වි. ජ.වි. 4. “විරදඛිකොවිදො” ම ජ සං. PTS.
 5. “පඤ්ඤපනඤ්ඤා” PTS. 6. “ආදියමයං” ම ජ සං.
 7. “බ්‍යාකරං” ම ජ සං. “වෙය්‍යාකරං” සි. 8. “අ’පජ්ජති” ම ජ සං PTS.
 9. “වජ්ජනා” ම ජ සං. ම නු ප. තො.වි.
 10. “මජ්ඣිමෙසු ව” ම ජ සං. PTS. අ.වි. ජ.වි. තො.වි. ම නු ප.

67. “සඛ්ඤායාගේ කර්තව්‍යයන්හි ද විනයමනුෂ්‍යයන්හි ද උපන් විනයාභිසන්ති ද ඒ අභිසන්ති විනිශ්චය කිරීමෙහි ද මහත් උපකාර ඇත්තා වූ මිනිස් තෙමේ මේ ශාසනයෙහි කෙබඳු වේ ද? මේ ශාසනයෙහි අනුබල දීමට සුදුසු වූ මහණ තෙමේ කෙබඳු වේ ද?”

68. “පලමු කොට සීලයෙන් උපවාද රහිත වූයේ ‘ආලෝකිතෙ විලෝකිතෙ සමපජානකාරී හොති’ යනාදීන් බලාපොරොත්තු වන හැසිරීම් ඇත්තේ මනා කොට හික්මවූ ඉඳුරන් ඇත්තේ වේ ද, ඔහුට පසම්බුරෝ කරුණු වශයෙන් වොදනා නො කෙරෙත් (දෙස් නො කියත්). යම් හෙයකින් ඔහුට කියන්නාහු ද ඔහුට ඒ වොදනාව නැත්තේ ය.

69. එබඳු වූ ශීලවිශුද්ධියෙහි පිහිටියා වූ හෙතෙමේ විශාරද වෙයි. අභිනවනය කොට කියයි. පිරිස් මැදට ගියේ නැති නො ගණියි. තො සැලෙයි. අනුදන්නා ලද්දක් කරුණු සහිත ව කියන්නේ අභිස නො නසයි.

70. එපරිද්දෙන් ම පිරිස් මැද පුළුස්සනා ලද්දේ සිතිවිලි නො සිතයි. තෙදරහිත නො වේ. මකු නො වේ. කිය යුතු කල්හි පැමිණියා වූ අභිනුලොම වූ ව්‍යාකරණයට සුදුසු වූ වචන කියන්නා වූ ඒ නුවණැත්තේ නුවණැති පිරිස සතුටු කෙරෙයි.

71. වැඩි මහලු මහණුන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ වාසය කරයි. සවකීය ආවායඝීවාදයෙහි විශාරද වේ. ඒ ඒ කරුණු නුවණින් ප්‍රමාණ කරන්ට (විනිශ්චය කරන්ට) සමථී වේ. කිය යුත්තෙහි කල පරිචය ඇත්තේ වේ. පසම්බුරන් වැරදවූ නැත් දැක්මෙහි දක්ෂ වේ.

72. යම් වචනයකින් පසම්බුරෝ නිග්‍රහයට යෙත් ද, මහාජන තෙමේ අවබෝධයට යේ ද, තෙතෙමේ හිංසා නො කරන්නා වූ ප්‍රශ්නයන් ප්‍රකාශ කරමින් සවකීය ආවායඝීවාදය වූ ලබ්ධිය සිස් නො කෙරෙයි.

73. සඛ්ඤායාගේ දුතකමීයන්හි සමථී වේ. සඛ්ඤායාගේ කෘත්‍යයන්හි ආහුතිපිණ්ඩය (තෝමගින්තෙහි දු ගිතොජ්) සේ ඉගෙනීම හෝ පිළිගැනීම ඇත්තේ වේ. පැවිදි සමූහය විසින් යචන ලද්දේ සඛ්ඤායාගේ වචන කරමින් ‘මම සඛ්ඤායාගේ කටයුතු කරමි’යි යන හෙතුවෙන් තමන් උසස් කොට නො සිතයි.

74. යම් පමණ වූ වස්තූන්හි ඇවැතට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් ඇවැතින් නැගී සිටීම වේ ද, ආපතතිආපජ්ජන ආපතතිට්ඨානා යන මේ විනඛ්භයෝ (අභිද්ද්‍රවකයෝ) දෙදෙන ඔහු විසින් මනා කොට අවබෝධ කරණ ලද්දහු වූ සි ඇවැතින් නැගී සිටීම කරුණෙහි දක්ෂ වේ.

75. විනඛ්භයෙහි දක්ෂ වූයේ යම් ඛබර කිරීම ආදිය කරන්නේ නජ්ඣියකමාදීන්ගේ වශයෙන් බැහැර කිරීමට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් වස්තුවශයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ ද, ඒ නිසාරණයට නියමිත වත් සම්පූර්ණ කලා වූ මහණහුගේ ඇතුළත් කරගැනීම ද දැනිය.

76. මේ ශාසනයෙහි වැඩි මහලු වූ සඵචිර භික්ෂූන් කෙරෙහි ද නවකයන් කෙරෙහි ද මධ්‍යමයන් කෙරෙහි ද ගෞරව සහිත වූ ද, නුවණැත්තා වූ ද, මහාජනයාගේ වැඩෙහි හැසිරෙන්නා වූ ද, එබඳු වූ මහණ තෙමේ අභිකරණ විනිශ්චය පිණිස ගත යුත්තේ වේ”

දස වැනි වූ කොසමබකකකිකය නිමි.

තස්ස උද්දානං:-

1. කොසමිකං ජිතවරො විවාදපනතිදස්සනෙ,
උකක්ඛපෙය්‍ය¹ යස්මිං තස්මිං සඤ්ඤායාපනති දෙසසෙ.
2. අනෙතාසීමාය² තජේච බාලකඤ්ඤවච වංසද්ද³,
පාලිලෙය්‍යඤ්ච⁴ සාවඤ්ච සාරිපුතෙනා ච කොලීතො.
3. මහාකස්සපකච්චානා කොට්ඨිතො කප්පිතෙනව⁵,
මහාචුඤ්ඤ ච අනුරුද්ධො රෙචතො උපාලිචුභයෙ⁶.
4. ආනඤ්ඤ රාහුලො චෙච ගොතමී නාඨපිණ්ඩිකො,
විසාඛා මිගාරමානා ච⁷.....

සෙනාසනං විචිතනාඤ්ච ආමිසං සමකං දදෙ.⁸

5. ත කෙති⁹ ඡඤ්ඤ දුතබ්බො උපාලිපරිපුච්ඡිතො,
අනානුවචේජ්ඣිසීලෙන¹⁰ සාමග්ගී ජිතසාසනෙති.

මහාවග්ගො සමනො.

1. “නුකක්ඛපෙය්‍ය” ම ඡ සං. 2. “සීමායා” ම ඡ සං PTS.
 3. “සමපද” අ. ජ. තො. “පඤ්ඤාචුභයඤ්ච සමපද” PTS
 4. “පාලිලෙය්‍යච” ම ඡ සං. 5. “කප්පිතො” ම ඡ සං.
 6. “උපාලිචුභො” ම ඡ සං. “උපාලිචුභයො” PTS.
 7. “විසාඛා මිගාරමානා ච” - සීහලපොඨසොසු මරමකකාරපොඨසො ච න දිස්සනෙ.
 “සුද්දනනන ච” සී මු. ම ඡ සං. PTS.
 8. “ආමිසං සාමකංචිච” ම ඡ සං. PTS. 9. “ත කෙන ඡඤ්ඤ” PTS
 10. “අනානුවචේජ්ඣිසීලෙන” ම ඡ සං. “අනුපචචේජ්ඣිසීලෙන” අ. ජ. නු. තො.

එහි උඤ්ඤාන (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

1. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සඵලයන් වහන්සේ කොසමඤ්ඤාවර වැඩ වසන කල්හි විවාදපනතිදඤ්ඤානෙහි යම් තම් අවකාශයෙකැති උකෙඛපනියකමීය කෙළේ ය. හෙදගරුක පාවිද්ද අනුන් බස් පිළිගෙණ ඇවැත් දෙසන්නේ ය.

2. එහි සීමාව තුළ උපොසථාදිවිනයකමී කරන්නේ ය. බාලකලොණ කාරග්‍රාමය, පාචිතවංසදය, පාරිලෙය්‍යකවනය, සැවැත්තුවර, සාරිපුත්ත, කොලිත-

3. මහාකසසප, මහාකච්චාන, මහාකොට්ඨිත, මහාකාපිත, මහාවුඤ්ඤා, අනුරුඬා, රෙවත, උපාලි.

4. ආනඤ්ඤා රාහුල දෙනම ද, මහා පජාපතීගොතමී, අනාඨපිණ්ඩක, විශාඛා මාගාරිමාතා ... (යන මොහු වෙත්).

විවෙකසෙනසුත්තක් දෙන්නේ ය. ආමිසය සමානව දෙන්නේ ය.

5. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නොදිය යුතු ය. උපාලි තෙරුන් ප්‍රශ්න විවාදම; සමභි කරවන මහණ ඡිතසසුන්හි අබිභිලයෙන් උපවාද රහිත විය යුතු ය.

මහවග නිමි

මහවග

උපග්‍රන්ථය 1

1 ගාථාදීදපායුච්චි

පිටිබෙකා	පිටිබෙකා
අකතං උකතනං වෙච්ච	අබ්භානෙකං ධපෙඤාන
අකරණීයො පකතමනි	අරහං භික්ඛුණීදුසිං
අකාසි තජ්ජනීයං කමමං	අසමමතා ගාමසීලා
අකෙකාවජ්ච මං අවඛි මං	අනතාකපපිලොතී
අගනිහුතන මුඛා යඤ්ඤ	අහං හි අරතා ලොකෙ
අඛ්‍යුලී අලකණකිරං	අගනො බො මකාසමණො
අච්ඡතරච්ඡමංසං ච	අගනතුගමිහිලානං
අජේඛාකාසෙ වසාචාසො	ආදාය ච සමාදාය
අඤ්ඤන අතිරෙකෙන	ආදාය චිවරං යාති
අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චාතිරෙකෙ	ආදාය න පච්චෙස්සනති
අට්ඨාරසනනං එතෙසං	ආදාය නිසසීගතං
අට්ඨිච්ඡිනනා පාණනරු	ආදාය නිසසීමං තෙච්ච
අථ රතනියා අච්චයෙන	ආදාය යාති පච්චෙස්සං
අදස්සනාපපිකමෙම	ආනඤ්ඤ රුහුලො වෙච්ච
අධමෙමන වගතකමමං	ආපජ්ජතෙ යාවතකෙසු චජ්චුසු
අධමමචගනං සාමගනං	ආපනනං තානුචතනනනං
අභිකාරං ච සිවෙය්‍යං	ආවාසිකා චතුදදසො
අනාචාරං ආචරති	ආවාසිකෙන ආගනතු
අනානුචජ්ජො පඨමෙන-	ඉට්ඨා ධම්මා අනිට්ඨා ච
සීලෙනා	ඉදං චජ්චි කසීනස්ස
අනාසාය ච ආසාය	උච්චාවචා ච සනතුට්ඨි
අනිස්සග්ගිකප්පකතො	උට්ඨෙහි චීර විජ්ජනසඛගාම
අනුපජ්ඣායසබ්බෙන	උපගනතුං කඳු වෙච්ච
අකුඛධිරං යං චූතනං	උපතිස්සො කොලීනො
අකුමුඛො අකුඛධිරො	උතයෙන විපනනං ච
අනනලීකඛවරො පාසො	උභීතනං සජොති භූතානං
අනෙතාසීමාය තජේච්ච	උපරිතයකමමානං
අපචිතා නච වෙඡ්ඡ	උපසම්පදං පඤ්චහි
අපාරුතා තෙසං අමනස්ස-	උලලීඛා ධොවතා
ආරා	එකච්චා චූට්ඨිතා සබ්බෙ
අප්පටිකමෙම දිට්ඨියා	එකස්ස චරිතං සෙය්‍යො
අප්පං චා බ්‍රහ්මං චා භාසස්සු	එකාදසනනං එතෙසං
අප්පෙච නං විහෙදෙය්‍ය	එතං නාගස්ස නාගෙන

පිටසබ්බකා

පිටසබ්බකා

එතෙ දො සභායා ආගච්ඡන්ති	88
එත්ථ ච තෙ මනො රථිත්ථ	76
එසෙව ධම්මො යදි-	
තාවදෙව	84, 88
ඔරුපෙනොනා භාජනං ච	752
කසීනං අනත්ථනං හොති	668
කතච්චරමාදය	668
කතම් කීවතිකා	342
කති කමමාති උදෙදසො	342
කතිකා පටිසුණිත්ථා	392
කමල කම්බල සොවණ්ණ	516
කීච්ඡන මෙ අධිගතං	10
කීමෙව දිසවා උරුච්චෙලවාසී	76
කීමති වාති කතමං ච	472
කොණ්ඩකෙසු භද්දියො වපො	244
කොසමබ්බියං ජීනවරු	894
බඤ්ඤං පකඛතනං වෙච	246
බකිකෙ විනයෙ වෙච	244
ගමනාකොට්ඨච්චකපා	626
ගලගණ්ඨි උකඛණා වෙච	246
ගමනීරෙ ඤ්ඤවිසයෙ	88
ගාථියානං ගිලානො ච	516
ගිලානො මානා පිතා ච	392
ගිහීනං වමමබ්බෙධි	516
ගුඨං කරොනොනා ලොජ්ඣඤ්ඤ	626
චතුත්තං අරියසච්චානං	578
චතුචග්ගො පච්චග්ගො	836
චමපායං භගවා ආසී	834
චුණ්ණං වාලිනී මංසං ච	626
චොදනා කතෙ ඔකාසෙ	342
චොරු වෙච පිසාවා ච	392
චොලං සාසපකුඛ්ඛං ච	626
ඤ්ඤතිවිපතනං යං කමමං	836
ඨපෙත්ථා උපසම්පදං	836
තණ්හකඛයාධිමුත්තස්ස	486
තනො නං අනුකම්පනති	576
තත්ථාධම්මෙන සමග්ගා	810
තථෙච උඤ්ඤං පරිසාසු-	
පුච්ඡිතො	892
තස්මා සඛිගාහනා හෙතු	244
තස්මා හී යාගුං අලමෙච දුතුං	564
තස්ස උකෙඛපනා කමමා	838

තස්ස සමමා විමුත්තස්ස	486
තං තං කරෙය්‍ය තං තස්ස	838
තිණ්ණො තිණ්ණහි සහ	80
තිත්ථියා බ්බිබ්බාගෙ ච	342
තිංස පාවෙය්‍යකා හිකඛු	668
තෙලපාකෙසු මජ්ඣං ච	626
තෙසං ඔසාරණං හොති	838
ථවිකං සච්චකං සුත්තං	626
ථුලලකච්ඡුමුඛං බොමං	754
දකකොට්ඨං ලොහිනං ච	626
දනොනා දනොති සහ	80
දසවාසො දසබලො	80
දිබ්බං සා ලානතො ආගුං	726
දිසවා ආදීනවං ලොකෙ	510
දිසවා ඉසිං පට්ඨියං අභිකාගො	54
දිසවා පදං සන්තමනුපටිකං	76
දිසස්සති උපසම්පතනා	246
දීඝපුප්ඵච්ඡදසා	754
දුචෙ කමෙච ඨපෙත්ථාන	836
දුචෙපි සමබ්බුලාපි	836
දුතෙය්‍යකමෙමසු අලං-	
සමුග්ගහො	892
දො දො තමමුලකන්තස්ස	838
දො භාතුකා රුජගහෙ	754
ධම්මචකකං පචතොතතුං	16
න කෙති ඡන්දෙ දුතබ්බො	894
නකඛිත්තානං මුඛං චන්දෙ	614
න බො මෙ මහාසමණ ගරු	54
නග්ගා කුසං වාකචීරං	754
න මෙ ආචරියො අත්ථි	16
නයන්ති වෙ මහාචීරු	90
න චත්තන්ති පනාමෙතුං	246
නවා රුජගහෙ වෙච	342
න හී වෙරෙන වෙරාති	870
තිස්සාරණං ගච්ඡති යාති-	
චාවරං	892
තිලකා අඨ ලොහිතිකා	54
තෙකම්මං අධිමුත්තස්ස	486
තෙරඤ්ඤරායං භගවා	54
නො වෙ ලහෙඨ තිපකං-	
සභායං	870
පකතඤ්ඤනොති ඤ්ඤා	834

	පිටිය මෙකා
පකතනනං වරං යාචි	752
පකකමනනති නිට්ඨානං	668
පකෙක දදනති සමසසස	754
පච්චන්දකා යෙන චජනති- නිගගනං	892
පඤ්ච වතු තයො දොවකො	472
පට්චජාදනි පබ්භාරා	626
පට්භාණමසස උපජායතෙ- තතො	564
පට්ටසොතගාමිං නිපුණං	10
පණ්ඩකො ඵෙය්‍යපකකනෙනා	246
පත්තමති ඔදකිචා	54
පතිරුපකෙත සමගගං	834
පතිරුපෙන වග්ගා ව	840
පතිරුපෙන වග්ගාපි	840
පබ්බජාරඤ්චිජ්ජංසු	516
පමුට්ඨමති ව. සුත්තනනෙන	244
පට්ඨාණං ඔච්චෙට්ඨයං	668
පජ මුට්ඨා පණ්ණිතාහාසා	870
පරෙ ව න විජානනති	870
පචාරනනාසනෙ දො ව	472
පසසඤ්චිං තෙසං කමමානං	840
පංසුකුලං පොකකිරණී	244
පාතුරකොසි මගධෙසු පුබ්බෙ	21
පාප පට්ඨකාණො ව	838
පාජිවාසිකචතුඤ්චා	836
පාජිවාසානුපොසථො	344
පුගගලලසසථාරා සමමා	668
පුතෙනා සාලවතිකාය	752
පුථුසද්දො සමජනො	870
පුත්තානුඤ්ඤාසි දුබ්භිකෙක	626
පොඤ්ඤං නිලපිතං ව	754
පකෙක දදනති සමසසස	754
ඵලිකුපාහනාසිලා	516
ඵරුසාවජ්ජනනච්චි බඤ්චා	752
ඵරුසකං ඛාකපිට්ඨං	626
ඵාලියනතු උජ්ජලනතු	244
බඤ්චොසි මාරපාසෙති	46
බඤ්චොසි සබ්බපාසෙති	42
බාලාව්‍යනනසස නියසසං	840
බොධි ව රාජායතනං	244
භගවතො අධිට්ඨානෙන	70
භණ්ඩාගාරං අගුත්තං ව	752

	පිටිය මෙකා
භික්ඛුණි සිකඛමානා ව	836
මකඛං ව අසභමානො	54
මගධෙසු පංච ආබාධා	246
මහාකසසප කච්චානා	894
මහාරඛගා මහානාමා	516
මාතා පිතු අරතනන	838
මාදිසා වෙ ජිනා හොනති	16
මුත්තො මුත්තති සත	80
මුත්තොනං මාරපාසෙති	46
මුත්තොනං සබ්බපාසෙති	44
මුලමානනන අබ්භානා	838
මුලා අරතමානනනා	836
මෙසො යසො මෙණ්ඩකො ව	626
යථා පරිසා සාමගගං	342
යද හවෙ පාතුභවනති ධම්මා	4
යසමිං පදෙසෙ කප්පෙනති	576
යසස සමෙකා කතෙ කමමං	836
යා අනනපානං දදති- පමොදිනා	720
යා තත්‍ය දෙවතා ආසුං	576
යාවදන්ථං ව උපපාදො	668
යෙ ධම්මා හෙතුප්පභවා	84
යෙ තරනති අණණවං සරං	574
යො ගවං න විජානාති	244
යො ධීරො සබ්බධි දනෙනා	80
යො බ්‍රාහ්මණො බාහිත- පාපධම්මො	6
යො සඤ්ඤානානං පරදනන- හොජ්ජනං	564
රඤ්ඤො භගඤ්ඤාබාධං	752
රාජගගකො නෙගමො	752
රාජගගිකො ව සෙට්ඨි	752
රාජගතෙ ජනපදො	752
රාජා ව මාගධො සොණො	516
රාජා වොරා ධුත්තා නිසි	392
රුපා සද්දො රසා ගකා	44
රුපෙ ව සද්දො ව අථො රසෙ ව	76
ලකඛණා ඉණ දසා ව	246
ලුජ්ජනති නප්පහොනති ව	754
ලුබ්බසණිතසප්පාය	392
වන්ඪබ්බං ව තථාඤ්චානං	246
වන්ඪකමමං ව සුප්පි ව	626
වන්ඪු නිදනං ආපනති	244

පිටියබෙකා	පිටියබෙකා		
වඤ්ච මාරෙහි තිංසා ව	244	සනතිට්ඨානං නාසනං ව	670
වඤ්චසමිං දුරකො සිකකා	246	සබ්බාභිභූ සබ්බවිදුතමසමි	16
වසසං චූඤ්චා කොසලෙසු	472	සබ්බො සබ්බො වෙමතිකො	344
විවජ්ඣා මොර විත්‍රා ව	516	සමාදාය විප්පකතා	670
විජ්ඣාසිංසු පඤ්ච ම ඤ්ඤමුඛි- සතානි	70	සවරෙහි බෙපිතා මෙසො	472
විනයමහි මහජෙසු	244	සාධාරණෙ වෙව	224
විපතති බ්‍යාධිතො දිසවා	840	සාරදිකො විකාලෙපි	626
සකානිරෙකභාගෙන	752	සාසනාධාරණෙ වෙව	244
සගහට්ඨා අනුක්ඛිට්ඨා	342	සුඛා විරාගතා ලොකෙ	8
සගාරවො චූඛිසතරෙසු- භිකඛුසු	892	සුඛො විවෙකො භුට්ඨසස	8
සබ්බෙසපි ව අපො බාලො	246	සුඤ්ඤා උනතිසසාරිතො	838
සබ්බෙසසු කිවෙවසු ව- මනනණාසු ව	892	සෙනාසනං විවිතනඤ්ච	894
සවෙ ලහෙඵ නිපකං සභායං	870	සෙලෙ යථා පබ්බතමුඤ්චි- ට්ඨිතො	12
සජ්ජකං වසසුපොසපො	342	සෙලො යථා එකසනො	486
සතනානතාගතාවෙව	392	සො තාදිසො සිලවිසුඤ්ඤියා- සිතො	892
සති අමුලුතපාපිකා	838	සො භි තකකසිලං ගනාඤ්ච	892
සනොතා සනොතහි සහ	80	හත්ථා පාදා හත්ථපාදා	246

2 සඤ්ඤානාමසූචි

	පිටියබෙකා		පිටියබෙකා
අභග-මගධ	58, 60	උපාලි	214, 216, 246, 788 790, 792, 794, 880
අඛනීරස	614	උපාලිදුරක	190
අඛ්‍යාතනරාජ	608	උරුවෙලකසෂප	46, 50, 64, 68, 74, 76
අඛ්‍යුලිමාල	184	උරුවෙලා	42, 48, 50
අචිරවතී	498, 718	උසිරභිජ	512
අජපාලනිග්‍රොධ	6	කකුධ	244
අඤ්ඤකොණ්ඩඤ්ඤ	24, 26	කඛ්‍යාරෙවත	542
අට්ටක	612	කජභගල	512
අනාඨපිණ්ඩික	884	කණටක	194, 212, 246
අනුරුභි	872, 880	කපිලවජු	204
අනොතතතදහ	69	කලඤ්ඤකනිවාජ	542, 544, 552, 557, 672
අකුකපිඤ්ඤ	264, 562, 568, 718	කාසෂප	612
අකුචන	728	කාක	690
අභය	674, 680	කාසිරාජ	698, 854, 858, 860, 862, 864, 866, 868
අමබපාලි	580, 672, 682	කාසී	544, 546, 756, 758, 760
අවනතීදකඛිණාපථ	506, 508, 512	කිලිච්ච	872
අවනතී	506	කුකකුචාරාම	730
අසෂජී	82, 84, 86	කුටිකණ්ණ	506
ආකාසගොතන	552	කුමාරකසෂප	230
ආකුමා	620	කුරරසර	506
ආනඤ්ඤ	542, 544, 562, 596	කුසිනාරා	616
ආපණ	616, 694, 708, 712, 728, 734, 880	කෙණ්ණිය	612
ආලාර	14, 244	කොටිගාම	578
ඉසිදස	730	කොණ්ඩඤ්ඤ	244
ඉසිහදද	730	කොලිත	88, 244
උකකලා	8	කොසමඛි	690, 842, 870
උජේජනී	688	කොසලරාජ	854, 856
උතතරකුරු	60	කොසල	228, 272, 350, 372, 374, 394, 396, 448, 450, 464, 468, 472
උද්ධි	276	කොසිනාරක	6, 16
උදෙන	350	ගහන	294, 296, 342
උදදක	14, 244	ගභගානදී	578
උපක	16, 244		
උපනිසෂ	88, 244		
උපනඤ්ඤ	384, 732		
උපසෙන වභගනනපුතන	128		

පිටිය බෙහෝ		පිටිය බෙහෝ	
ගයා	244	නිග්‍රොධාරාම	204
ගයාකසසප	50, 70	නිමමානරතී	24
ගයාසීස	72, 74	නීලවාසී	730
ගවමපති	38	නෙරඤ්ජරා	1, 66
ගිජකකුට	248, 256, 472, 478	පජ්ජොත	688, 690, 692
ගිඤ්ජකාවසථ	582	පපානපබ්බත	506
ගිරිබ්බජ (මගධානං)	90	පරනිමිතිවසවනති	24
ගොතමකෙ	710	පාවීනවංසදාය	872
ගොතමනිත්ථ	578	පාටලීගාම	572
ගොතමඥාර	578	පාටලීපුත්ත	730
ගො.පක	730	පාරිලෙය්‍යක	876
සොසිනාරාම	842	පාවෙය්‍යක	628
වමපා	760	පිලිඤ්ඤාම	536, 538
වාතුමමන රාජික	24	පිලිඤ්චවජ්	536, 540
වොදනාවඤ්ච	280	පුණණජී	38
ජලබ්‍රදීප	64	ඵලිකසඤ්ඤ	730
ජාතියාවන	496, 604	මාරාණසී	16, 494, 554 712, 856
ජවක	180, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 690, 692; 696, 698	මාලකඤ්ඤාණකාරගාම	870
ජෙතවන	208, 348, 394, 396, 498, 510, 520, 548, 550, 622, 628, 714, 716, 878	බිබ්බිසාර	74, 78, 80, 82, 178, 342, 348, 474, 536, 538, 600, 672, 682, 684, 686, 690
භකකසීලා	677	මොලට්ඨ කම්මාන	568, 570
භපසසු-හලලීක	8	බ්‍රහ්මදනෙතා	854, 858, 860, 862, 864, 866, 868
තාවතීංස	24, 580	භගු	612, 730, 870, 873
තුසිත	24	භද්දසාලමූල	876
දුණ	512	භද්දවතිකා	690
දකඛිණාගිරි	196, 708	භද්දියනගර	600, 602
දීඝාටුකුමාර	858, 860, 862, 864, 866, 868	භද්දිය	244
දිසිති	854, 856	භාරඤ්ජ	612
දෙවදත්ත	278	මද්දකුච්ඡ	342
නදීකසසප	50, 70	මඤ්ඤිනී	550
නඤ්ඤ	872	මල	616
නාතිකා	582		
නිගණ්ඨනානපුත්ත	584		

පිටියවෙතො		පිටියවෙතො	
මහක	194	වාසහගාම	756, 758, 760
මහාකොට්ඨින	880	වාසෙට්ඨ	612
මහාකච්චාන	508, 512, 880	විමල	38
මහාකප්පින	256, 880	විසාඛා	714, 724, 884
මහාකස්සප	264, 880	වෙසුසාමිතන	612
මහාචූඤ	880	වෙසාලී	672, 708, 714
මහානාම	26	වෙච්චන	82, 88, 544
මහාපච්චරතීගොතමි	882, 884	සකක-දෙවනමිඤ	56, 58,
මහාමොග්ගලාන	550, 880	සඤ්ජය	88
මහාවන	582		244
මහාසාල	512	සලලවතී	512
මාගධ	90	සාකෙත	218, 220
මාර	42, 44, 46	සාගත	474
මිගද්දය	16, 32	සාණවාසී	730
මිගාරමාභූ	714, 716, 724	සාරිපුත්ත-මොග්ගලාන	82, 88
මුච්චිඤ	6	සාරිපුත්ත	82, 84, 120, 550,
මෙණ්ඩක	600, 602, 604, 606,		712, 878, 886
	608, 610, 626	සාලවතී	674
යමනග්ගි	612	සාවඤ්චි	208, 348, 396, 510,
යස	30, 32, 34, 36, 244, 626		548, 628
යසොජ	598	සීතවන	478
යාම	24	සීහ සෙනාපතී	584, 590, 592,
රකඛිතවනසණ්ඩ	876		594
රාජගහ	82, 120, 124, 190,	සුඤ්ඤාදන	204, 206
	194, 204, 248, 256, 262, 280,	සුනීධ-වසුකාර	574, 576, 578
	342, 346, 348, 474, 494, 536,	සුපපතිට්ඨ වෙතිය	74
	542, 544, 546, 548, 554, 572,	සුපපිය	554, 556
	672, 696, 708, 730	සුපපියා	554, 556
රාජායතන	8, 244	සුඵසු	558
රාධ	118	සුඛානු	38
රාහුලමාභූ	204	සෙනකණ්ණික	512
රාහුල	208, 880, 882	සෙනානී-නිගම	42
රෙච්ච	746, 880	සොණ-කොලීපිස	474, 480,
රොජ	616, 618 620		482, 506, 508, 510, 512
ලට්ඨිවන	74		
ලිච්ඡවි	580, 582, 584, 626		
වජ්ජී	574, 576		
වස	244		
වාමක	612		
වාමදෙව	612		

3 පද්‍යනුකතමණිකා

අ	පිටියබෙකා	පිටියබෙකා	
අංසවට්ටකො	530	අභිලානො	468
අකවග්‍රසං	536	අභ්‍යන්තං	704
අකතකපං	552	අග්ගං	692, 696
අකතා වා	728	අග්ගනගරං	576
අකතකමමං	818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834	අග්ගලගුනනිවිභාරො	728
අකතං වා හොති	666	අග්ගලං කුන්තං	712
අකපසකතෙන	630	අග්ගිකා	176
අකපපියං	552, 622, 740, 742, 762, 764	අග්ගිකකිකිං	56
අකමමං	764, 766, 774, 776, 778	අග්ගිකො වා	576
අකරණියො පකකමති	392	අග්ගිසරණලිභි	54
අකරණියං	552, 622, 740 742, 762	අග්ගිසාලා	102, 112, 138, 148, 352, 356
අකරණෙ	760, 762	අග්ගිහුන්තමුඛං	614
අකාමා	700, 730	අග්ගාගාරො	52, 54, 64, 244
අකාරකො	734	අග්ගනනරායො	272
අකාලමෙසො	68	අඛණජාතං	498, 500
අකිඤ්චතං	76	අඛණවානො	532
අකිරියාස	584, 604	අඛිතීරසො	612
අකිරියං	586	අඛිතීරසස්ස	54
අකිරියවාදො	584, 586, 604	අඛ්‍යුලී	246
අකිලනො	716	අඛ්‍යුලීච්ඡිනො	226
අකුකකුකතෙන	632	අඛ්‍යුලීං	580, 582
අකුසොන	758, 760, 844, 846, 886	අච්චගමා	762
අකුසලානං	586	අච්චයො	762
අකකතාලං	742	අච්චයං	762
අකෙකත අකකං	580	අච්චපකකනොනග්‍ර	574
අකෙකාවඡ්	870	අච්චබද්ධං	708
අකෙකාසති	804	අච්ඡං	560
අගතිං	848	අච්ඡකඤ්ඡී	536
අගරුකරියමානා	878	අච්ඡතරච්ඡමංසඤ්ච	626
අගාමකො	268	අච්ඡනති	400
අගාරසමා	478, 482, 486, 506	අච්ඡමංසං	506
අගාරිකා	680	අච්ඡරියං	680, 716
		අච්ඡවසං	524
		අච්ඡනතකං	708, 726
		අච්ඡනතං	864
		අච්ඡනතදසාති	742

	පිටිය බෙකා
අච්ඡිනාදස දිසදසානි	742
අච්ඡිනකබ්ඵං	740
අච්ඡිනසවෙණිං	500, 502
අච්ඡිනි	870
අජෙගුච්ඡි	736
අජ්ජනගෙන	570, 590, 592, 596, 606, 608,
අජ්ජ මෙ උපොසථො	300
අජ්ජ මෙ පචාරණා	412
අජ්ඣභාසී	74, 80
අජ්ඣාචාරෙ	480
අජ්ඣාපනනකො	404, 406, 744
අජ්ඣාපනනකාපි	742
අජ්ඣාපනනකස්ස	340
අජ්ඣාරාමෙ	492
අජ්ඣාචසී	854
අජෙඤ්ඤාසෙ	380, 392, 490, 494, 510
අඤ්ඤානං	528
අඤ්ඤානච්ඡිකං	530
අඤ්ඤානිසලාකා	530
අඤ්ඤානුපපිංසනෙහි	528
අඤ්ඤ ලිකමමං	818, 850, 878
අඤ්ඤ ලිමපනාමෙත්වා	856
අඤ්ඤං ව්‍යාකරොනනි	486
අඤ්ඤාතරො ඵාසුචිකාරො	468
අඤ්ඤානිත්ථය පුබ්බො	130, 172, 174, 176
අඤ්ඤානිත්ථියා	248, 346, 348, 590
අඤ්ඤානු අනතරායා	336
අඤ්ඤානු අට්ටබ්බිතාය පරිසාය	340
අඤ්ඤානු පඤ්චකෙන	630
අඤ්ඤානු පුගගලසස් අත්ථාරා	630
අඤ්ඤානු සමිසසාමග්ගියා	340
අඤ්ඤානු සමිසාවියා	336
අඤ්ඤානු සමිසන	336
අඤ්ඤානුපි ධම්මා	766
අඤ්ඤානුපි විනයා	766
අඤ්ඤානුපි සත්ථුසාසනා	766
අඤ්ඤාමඤ්ඤානුලොමනා	398
අඤ්ඤානකං	332

	පිටිය බෙකා
අඤ්ඤානකවෙසෙන	858
අඤ්ඤානි මච්චදියො-	
අනුසාසියො	128
අට්ටො	354, 356
අට්ටවග්ගිකානි	510
අට්ටඛ්‍යුලං	726
අට්ටපදකං	712
අට්ටපිතාය	268
අට්ටානං	722
අට්ටානාරහෙන	758, 760, 764, 766, 842, 844
අට්ටාරසහි	830, 882
අට්ටිකානං	80, 672, 674
අට්ටිච්ඡිනා	870
අට්ටිකා	124
අට්ටිමයං	528, 530
අට්ටිමා භිකබ්බෙ මානිකා	748
අඬිසකාසිං	708
අඬිසකාසියං	698
අඬිසකුසිමපි	708
අඬිසනෙලසෙහි	562, 564, 568, 572, 604, 608, 616, 620
අඬිසමණඛලමපි	708
අඬිසියොගො	352, 354, 356
අඬිසා	854
අණනොසී	230, 234
අණණවං	578
අතරමානො	616, 618
අතනකාමරූපා	872
අතනනා	232
අතනනා න අසෙකෙඛන	156
අතනනා වා අතනානං	272
අතනමනො	590, 592
අතනා ව අනුපනීතො	486
අතිකාලෙන	174
අතිකකනනමානුසකෙන	574, 576
අතිකකනනවරු	204, 696, 716
අතිබුද්දකං	724
අතිදිට්ඨියා	158
අතිදිවා	174
අතිපකඛිතනමජ්ජං	532

	පිටිවිකුණ
අතිරේකවිවර	710, 712
අතිරේකපඤ්චකෙන වා	632
අතිරේකභාගෙන	704
අතිරේකවිසතිවග්‍යො	772, 774
අතිවිසං	524
අඵ කො වරති	76
අඵ බො ආයසමනො වසසස	26
අඵ බො කොමාරනචෙවා	696
අඵ බො භගවා භික්ඛු	
ආමනෙනසි	42
අඵ බො නාගරාජා	6
අඵ බො සාරිපුතො-	
පරිබ්බාජකො	82
අඵ බො සුඤ්ඤාදනො සකෙකා	204
අඵ ව පතිධෙකචෙව-	
මොඝපුරිසා	486
අඵඤ්ඤා ආවාසිකා භික්ඛු	308
අඵසස කඛ්ඛා වපයනති	4
අත්තකසීනො	632, 634, 636,
	638, 640, 642, 644, 646, 648,
	650, 652, 654, 656, 658,
	660, 662, 664
අත්තකසීනානං	628, 728
අත්තකාමා	736
අත්තං නොති	630
අත්තරිතබ්බං	630
අත්තරිතුං	628
අත්තවසං	718
අත්තාපෙතා	890
අත්තිකානං	672
අත්තිකෙහි උපඤ්ඤානං මග්ගං	82
අත්ති තෙව සරති	294
අත්තෙසු ජාතෙසු	892
අද්දසනා	578
අද්දසනෙ	744
අද්දිට්ඨං	594
අද්දිට්ඨපුබ්බං	580
අද්දිට්ඨිලං ආපනතිං	880, 882
අද්දහාය	866
අධම්මකම්මං	768, 784, 786,
	783, 790, 792, 794, 796
අධම්මනා	764

	පිටිවිකුණ
අධම්මෙන වග්ගකම්මං	762, 766,
	818, 820, 822, 824, 826,
	828, 830, 832, 834
අධම්මෙන වග්ගා	800, 802, 804,
	806, 808, 810, 812, 814, 816,
	818, 820, 822, 824, 826, 828,
	830, 834
අධම්මෙන වග්ගං	270
අධම්මෙන සමග්ගකම්මං	762, 766,
	798, 800, 802, 804, 806, 808,
	810, 812, 818, 820, 822, 824,
	826, 828, 830, 832, 834
අධම්මෙන සමග්ගා	814, 816,
	818, 822, 824, 826, 830, 832,
	834
අධම්මවාදී	854, 880
අධම්මං ධම්මොති	880, 882
අධම්මිකං	766
අධම්මිකෙන	758, 760, 842,
	844, 846
අධම්මිසමානෙ	852
අධිකරණං	852
අධිකරණකාරකා	464, 466, 800,
	802, 818, 820, 878, 880, 882,
	884, 886
අධිකරණකාරකෙහි	876
අධිකාරං	690
අධිගතො බො මහායං ධම්මො	10
අධිචිතෙන	174
අධිට්ඨානබ්බාති	726
අධිට්ඨාති	748
අධිපඤ්ඤාය	174
අධිවත්ථා	62
අධිවාසක ජාතිකො	192
අධිචුත්ථොමති	582
අධිසීලෙ	158, 174
අධියනනසස	676
අඤ්ඤානං	546, 718, 760
අඤ්ඤානමග්ගපටිපන්නා	8, 693, 700,
	708, 710, 736
අනගාරියං	478, 482, 506
අනඛගණං	720

පිටියවෙකා		පිටියවෙකා	
අනවුර්ථයා	10	අනාපුර්වයා	676
අනුරුක්ඛියා	272	අනාමනනවායො	628,
අනුරුක්ඛියා	76	අනාමියා	720
අනුරුක්ඛියා	76	අනාවාසො	356, 338, 440, 442,
අනුරුක්ඛියා	76		444
අනුරුක්ඛියා	548, 550	අනාසාය	648, 652, 654, 656
අනුරුක්ඛියා	790, 794	අනාසාදාදසකං	650
අනුරුක්ඛියා	566	අනානටො	768, 770
අනුරුක්ඛියා	860	අනුරුක්ඛියා	632
අනුරුක්ඛියා	630	අනුරුක්ඛියා	632
අනුරුක්ඛියා	864	අනුකමපං උපාදය	122
අනුරුක්ඛියා	622	අනුකමිතො	758, 760, 842,
අනුරුක්ඛියා	208		814, 815, 886
අනුරුක්ඛියා	730	අනුකමිතො	704
අනුරුක්ඛියා	650	අනුරුක්ඛියා	46, 94,
අනුරුක්ඛියා	736		130, 132, 154, 212, 348,
අනුරුක්ඛියා	622, 740, 742, 762,		530, 610, 614
	764	අනුකමිතො	88
අනුරුක්ඛියා	578	අනුකමිතො	604, 612
අනුරුක්ඛියා	552, 622, 740,	අනුකමිතො	584
	742, 762, 764, 852	අනුකමිතො	452
අනුරුක්ඛියා	780, 804, 822	අනුකමිතො	666
අනුරුක්ඛියා	16	අනුකමිතො	92
අනුරුක්ඛියා	96	අනුකමිතො	194, 260
අනුරුක්ඛියා	780, 804, 822	අනුකමිතො	46
අනුරුක්ඛියා	584	අනුකමිතො	52
අනුරුක්ඛියා	666	අනුකමිතො	814, 816
අනුරුක්ඛියා	584	අනුකමිතො	664
අනුරුක්ඛියා	588, 590	අනුකමිතො	212
අනුරුක්ඛියා	708	අනුකමිතො	588, 590
අනුරුක්ඛියා	722	අනුකමිතො	204
අනුරුක්ඛියා	695	අනුකමිතො	340
අනුරුක්ඛියා	880, 882	අනුකමිතො	630
අනුකමිතො	92	අනුකමිතො	214
අනුකමිතො	720	අනුකමිතො	854
අනුකමිතො	880	අනුකමිතො	624
අනුකමිතො	396, 520, 548,	අනුකමිතො	846
	622, 628, 714, 878	අනුකමිතො	630
අනුකමිතො	892	අනුකමිතො	726
අනුකමිතො	780	අනුකමිතො	590
අනුකමිතො	842, 846, 848,	අනුකමිතො	708
	850, 880, 882	අනුකමිතො	850
අනුකමිතො	758, 760, 836	අනුකමිතො	766

	පිටිය බෙකා
අනුසාවණසම්පන්නං	766
අනුසාවෙති	770, 772
අනුපසාභිකං	892
අනුපඨිකං	76
අනෙකපටියායෙන	570, 584, 590, 608, 740, 742
අනෙකවිනිතානං	586
අනන්ත	44, 46
අනන්තණ්ඩං	686
අනන්තණ්ඩාබාධො	686
අනන්තපානං	720
අනන්තසො ආනන්තරිකස්සාපි	780
අනන්තසරෙ	852
අනන්තරධිකාසු	710
අනන්තරවාසකො	712
අනන්තරවාසකෙන	632
අනන්තරවාසකස්ස	728
අනන්තරවාසකං	708, 710
අනන්තරභිතො	578
අනන්තරාමගෙන	218, 220, 240, 264, 292, 383, 384, 500, 542, 544, 546, 628
අනන්තරායං	576
අනන්තරාසිකො	254
අනන්තරායො	372, 374, 376
අනන්තරාවස්සං	346, 348, 382
අනන්තලිකඛා	680
අනන්තලිකඛවරො	44
අනන්තලිකෙඛ	476
අනන්තාති	686
අනතිමවච්ඡුං	742, 744
අනතිමවච්ඡුං අජ්ඣාපනන- කස්ස	444, 780
අනතිමවච්ඡුං අජ්ඣාපනනක- වකුණො	774
අනතිමවච්ඡුං අජ්ඣාපනනක- විසො	778
අනෙත පුරෙ	186, 680
අනෙතවාසිකො	132, 150, 154, 734
අනෙතවාසිකා	152
අනෙතවාසිකෙන	138, 140
අනෙතවාසිකස්ස	142, 146, 148

	පිටිය බෙකා
අනෙතවාසිකමති	144
අනෙතවාසී	862
අනෙතවාසිං	160, 166, 168
අනෙතො	544
අනෙතො කොඨ්ඨාගාරිකා	540
අනෙතො කොමුදියා	472
අනෙතොපකකං	544, 594, 596
අනෙතොවුච්ඡං	544, 594, 596
අනෙතො සීමගතා	850
අනෙතො සීමායං	750
අනෙකො	226, 782
අකො	226
අකොකාරෙ	478, 492
අකොබධිරං	226, 246, 782
අකොමුගො	226, 782
අකොමුගබධිරං	226, 782
අනනකථං	494
අනොධිකං	726
අනොය	858
අපකසින්නි	724
අපකසිති	680, 682
අපකකං වා	706
අප නනකාලකං	570, 592, 606
අපගබ්භතාය	586, 590
අපවයාය	740, 742
අපචිනයනවකං	662
අපචිනයමානො	660, 662
අපචිකඛිතනං	624
අපචිඤ්ඤාය	788, 790
අපචිපුච්ඡා	790
අපනතකො	222
අපනතකං	222
අපනාමෙති	736
අපනාමෙතො	118
අපමාරිකා	230
අපමාරො	178
අපරජ්ජුගතාය	346
අපරපච්චයො	570, 592, 606, 608
අපරිකථාකතෙන	632
අපරිකංසනෙනන	96, 98, 100, 108, 110, 132, 134, 136, 138, 142, 144, 146

පිටිය බෙයා		පිටිය බෙයා	
අපරිපුණණකොසකොටියා-		අපසසුනො	158
ගාරො	854	අපසසදදං	80
අපරිසබ්බිතං	594	අපසසදෙඤ	616
අපලොලෙනති	212	අපසනරිතෙ	398, 570, 874
අපලොකිතා වා	584	අපපාණකෙ	398, 570, 874
අපලොකෙඵ	580	අපපිච්ඡනාය	740, 742
අපලීවොධා	656	අපපිච්ඡසා	740, 742
අපසාදෙනති	212	අපපිච්ඡා	732, 852
අපසෙසනඵලකං	98, 100, 110, 136, 146	අපපොදකා	610, 676
අපාතිතෙ	730	අපපොසුකකනාය	10
අපාථෙයෙයන	610, 676	අඛිඡං	552
අපායං	574	අබ්බාතෙඤා	550
අපිච්චපටිගච්චව මයා ඤානො	680	අබ්බසුඡ්ඡනං	532
අපිඨානං	528	අබ්බනනරතො වා	576
අපුත්තකතාය	90	අබ්බනනරිතෙ	862
අපුජීයමානා	878	අබ්භාවිකකනනා	584
අපසකතඤ්ඤානො	756, 758	අබ්භාවිකකනති	584
අපසකිණ්ණං	80	අබ්භානං	772
අපසකිලමථෙන	758, 760	අබ්භානාරතවකුඤ්ඤා	778
අපසඤ්ඤානං තථාගතෙන	880, 882	අබ්භානාරතසා	792, 796
අපසඤ්ඤාතො	346	අබ්භානාරතං	788, 790, 794
අපසට්ඨකමෙම	742, 744, 784, 786, 788, 806, 816, 818, 832, 852	අබ්භුතං	716
අපසට්ඨිසාගො	742, 744, 784, 786, 788, 826, 834, 852	අබ්භුතයානො	854
අපසට්ඨෙකකිඤා	556	අබ්භුතයාසී	854
අපසට්ඨෙධා	578	අබ්භෙති	788, 790, 792, 794, 796
අපසතිරුපං	552, 740, 742, 762, 764	අබ්භෙය්‍ය	778
අපසධනො	854	අබ්බතො	780, 804
අපසනිගෙසාසං	80	අබ්බතෙන න යාවඡ්චං	196
අපසඛලො	854	අබ්බාපඡ්ඡං	8
අපසභකඛා	610, 676	අභයුච්චා	184
අපසභොගො	854	අභාජිතෙ	744
අපසමනනා	874	අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන	880, 882
අපසං වා බහුං වා භාසසු	84	අභිකකනනා	574
අපසවාහනො	854	අභිකකනනං	590, 606, 608
අපසවිජිතො	854	අභිකකමති	736
		අභිකකමඵ	872
		අභිකකමනීයං	80
		අභිජ්චනිකසා	492
		අභිඤ්ඤානා	584, 616
		අභිධමෙම	160
		අභිනිසීදිකුං	504

උපසංහිතා		සිටසංහිතා	
අභිභූතය සබ්බානි පරිසසයානි	870	අරහන්තනිකුච්ඡේ	248
අභිරුඳො	590, 598	අරියං	576
අභිරුපා	672, 674	අරියසච්චස්ස	578
අභිවාදනං	850, 884	අරියසච්චානං	578
අභිවිජ්ඣ	854	අරුණො	710
අභිවිතයො	160	අරොණො 680, 682, 686, 688,	690
අභිසට්ඨා	672, 674	අරොගාපිතො	680, 688
අභිසමපරායො	720	අලඛිකාරො	538
අභිස්සන්තකායො	536	අලජ්ජිනං	228, 246
අභුතෙන	584, 594	අලං තෙ එත්තකං	676
අභෙසජ්ජං	676	අලං පණාමෙභුං	118
අමච්චෙව	866	අලං පමෙභුං	892
අමඤ්ඤරුං	870	අලං හණේ ජීවක	688
අමනාපං	656, 658, 674	අලමෙව දභුං	564
අමානියමානා	872	අලබ්භමානාය සාමගගීසා	242
අමනාපානං	736	අලානාය පරිසකකති	208
අමනුස්සෙන	690	අලාභා වත තො	760
අමුලාමුලං	890	අලාභා වත මෙ	566
අමුලුභවිතයාරහස්ස	788, 790,	අලලානි	716
	792, 794, 796	අලුකණ්ඩරං	246
අමුලුභවිතයං	788, 790, 792,	අලුච්ඡින්නො	226, 782
	794, 796	අවකකාරපානිං	874
අමබ්බාය	580, 582	අවචානි	174
අමබ්බානං	614	අවණණකාමා	594
අමබ්බාලියා	582, 626, 672	අවණණ භඤ්ඤමානෙ	174
අමමබ්බා	244, 626	අවජ්ජුසමිං	760
අයඛිච්චස්ස කාලො	512	අවඛි	870
අයං පුග්ගලො පඤ්ඤායති	464	අවසිට්ඨා	550
අයාපුත්තා	508	අවසිට්ඨො	568
අය්‍යා	382, 506, 618	අවතාපෙය්‍යං	370
අරඤ්ඤ	228, 168, 560	අවාසාය	208
අරහං	604, 612	අච්ඡාපච්චයා	2
අරහනො	722	අච්ඡායනෙව අසෙසචිරාග-	
අරහන්තො වා	720	තිරොධා	2
අරහන්තො	218	අච්ඡිච්ඡිනිච්චා	890
අරහන්තසානකො	218, 288,	අච්ඡිමනා	856
	292, 404, 406, 744, 782	අච්චදමානා	628, 872, 874
අරහන්තසානකස්ස	340, 780	අච්ඡිස්සජ්ජිකං	740
අරහන්තසානකුපජ්ඣායෙන	222	අච්ඡිස්සන්ථා	544
අරහන්තසානකච්චුඤ්චො	774	අච්ඡිස්සානං	674
අරහන්තසානකපඤ්චමො	776		
අරහන්තසානකච්චිසො	778		

		පිටපි ලේඛන		පිටපි ලේඛන	
අවිසාරය		574		අසසමේ	614
අවේකී තාවාලෝ		892		අසසමෝ	614
අවේදී		4		අසසරථං ව	680
අවේහඛිතිකං		740		අසසවණතා	42
අවේරෙන හි	860, 864, 866			අසසා	558, 626
අව්‍යතනා		130		අසසාසකා	78
අව්‍යතනතා		822		අසසාමණකං	552, 622, 740, 742, 762, 764
අසංවිභිතා		466		අසසාවෝ	526, 724
අසකකරියමානා		878		අසසාසාය	586, 590
අසකකාරපකතා		878		අසසාසෙන	590
අසකත්‍යපුත්තියෝ		240		අභතකප්පානං	712
අසඛකමනීයායෝ		498		අභතකප්පෙන	632
අසඛකතෙන		260		අභතානං	712
අසඛිකට්ටනෙනත	98, 100, 110, 136, 138, 146			අභතෙන	632
අසතා		594		අභතෙන අත්තං	632
අසතියා		728		අභාසි	870
අසනනිඛිකතෙන		632		අභි	246
අසප්පායකාරී		736		අභිනාගෝ	54
අසප්පායං		736		අභිමංසං	558
අසමාදුතවාලෝ		628		අභිවාතකරෝගෙන	192
අසමමතාය		268		අභෝ නුත	58, 60
අසමමුඛා	788, 790			ආ	
අසමමුලේනා		574		ආකඛිති	702, 724
අසමමොදිකාය		852		ආකාසෙ	476
අසමපජානතා		722		ආකීණණමනුසා	676
අසතානං		736		ආකීණණො	876
අසිප්පෙන		674		ආකොට්ඨං	706
අසිනිගාමිකසහසානි		476		ආකොට්ඨි	618
අසිනිසකට්ටාගෙ		486		ආකොට්ඨි	616
අසුච්චි	716, 718, 722			ආගනතුකකිලමථෝ	756, 758
අසුතං		594		ආගනතුකහතනං	716, 720
අසෙසවිරාගනිරෝධෝ		2		ආගනතුකනිමිතනං	332, 334
අසමිමානසායෝ විනයෝ		8		ආගනතුකලිඛිගං	332, 334
අසසජ්ජසා		26		ආගනතුකාකාරං	332, 334
අසසත්ථරං	500, 502			ආගනතුකා	436, 628, 716, 758
අසසනේථා	586, 590			ආගනතුකානං	330, 332, 334, 720, 760
අසසද්ධා		158		ආගනතුකුද්දසං	332, 334
අසසහණේඛි		212		ආගනතුකෙහි	330, 436, 546
අසසමණෝ		240		ආගනපට්ටාපියා	704
අසසමංසං		558		ආගනපුඛා	720
අසසමසා		56		ආගනාගමා	850

පිටිය බෙකා		පිටිය බෙකා	
ආගතාගමෝ	842, 844, 846, 848	ආනන්දෙන	722
ආගතානාගතානං	740	ආනන්දං	192, 194, 196, 510, 520, 522, 576, 596, 598, 692, 708
ආගතෝ බෝ මහාසමණෝ	90	ආනන්දස්ස	194, 230, 526, 616
ආගමෙ ජුණේහ	466	ආනිසංසං	570, 592, 604, 606, 618, 720
ආගමෙනබ්බං	734	ආනුපුබ්බිකථං	570, 592, 604, 606, 618
ආගමේතු	854, 867	ආපණේ	354, 356, 616
ආගමේනතානං	700	ආපණං	612
ආගමේසුං	700	ආපණසාලා	354, 356
ආචරිය	178	ආපනතිද්වයි	842, 844
ආචරියකේ	620	ආපනතිද්වයිනෝ	846, 848, 850
ආචරියමා	156	ආපනතිබහුලෝ	780, 804, 822
ආචරියමභි	134	ආපනති වුට්ඨානතා විනය-	
ආචරියස්ස	138	පුරෙකඛාරතා	398
ආචරිසුපජ්ඣායා	194, 283, 526	ආපනතිවුට්ඨානපදස්ස	892
ආචරියං	142	ආපනතියා අදස්සනේ	774, 776, 778, 780, 784, 786, 824
ආචරියෙත	148, 150	ආපනතියා අප්පටිකමේම	774, 776, 778, 780
ආචරියෙසු	152, 492	ආපනතියා අප්පටිනිස්සග්ගේ	788
ආචරියෙභි	684	ආපනති සාමනතා භණමානේ	96
ආචරියෝ	132, 136, 140, 156, 734	ආපනති අනාපනතිති	888
ආචිණ්ණං	758, 760	ආපනතිං න ජානාති	160
ආචිණ්ණං නථාගතේන	880, 882	ආපනනා	758, 760, 888
ආචේරකමභි	892	ආබාධෝ	724, 734
ආච්චකා	16. 714, 716	ආබාධං	682, 718, 726, 736
ආණ්ණේතා	690	ආභිසමාවාරිකාය	160
ආකාපිනෝ	4, 874	ආමකමංසං	528
ආකුමායං	622, 626	ආමකලොභිකං	528
ආද්දය ජකකං	636	ආමලකං	526, 690
ආද්දය තිකං	640	ආමලකී	64
ආද්දය පණ්ණේරසකං	642	ආමලෝ	244
ආද්දය භාණ්ණවාරෝ	646	ආමාවසෙසං	562
ආද්දයං	884	ආමිසනනරෝ	736
ආදීකල්‍යාණං	604	ආමිසබාරං	534
ආදීවේවා	614	ආමිසං	886
ආදීනනදණ්ඩානං	868	ආයතනං	576
ආදීනනසන්ථානං	858	ආයතීං සංවරෙය්‍යාසි	300, 762
ආදීබ්‍රහමවරිසිකාය	160		
ආදීස්ස දෙති	748, 750		
ආදීනවං	570, 574, 592, 604, 606, 618, 722		

පිටප්වෙකා	
ආයාමෙන	726
ආයසමා	256, 264, 280, 410, 412, 452, 454, 474, 476, 482, 506, 508, 510, 512, 536, 540, 542, 544, 550, 596, 598
ආයසමනා	382
ආයසමනො	258, 262, 478, 480, 484, 526, 530, 532, 536, 548
ආයසමනනා	298, 410, 468
ආයසමනනං	410, 412, 520, 522
ආයසමනනානං	298, 408, 466
ආයසමනෙන	408, 410
ආයසමනෙනා	252, 294, 400, 406, 408 464
ආරඤ්ඤකා	628
ආරාමා	626, 672
ආරාමවච්ඡු	352, 354, 356
ආරාමසනානි	672
ආරාමසහසානි	672
ආරාමො	352, 354, 356, 396
ආරාමිකකුලං	536, 538, 540
ආරාමිකසස	540
ආරාමිකතාමො	536, 538, 540
ආරාමිකෙන	536
ආරාමිකො	536, 538
ආරාමෙ	208, 348, 394, 398, 510, 520, 548, 582, 622, 710, 714, 716, 878
ආරොපෙතුං	726
ආලපිනො	724
ආලයරතාය	10
ආලයරාමාය	10
ආලයසමමුද්දිතාය	10
ආලිඤ්ඤං	616, 618
ආලෙපෙන	682
ආලොකසංකීර්ණණ්ඩාගා	100, 110, 136, 146
ආලොකචාලිකං	600, 602
ආවතනා	708, 710
ආවරණං කාතුං	208
ආවසථාගාරං	572

පිටප්වෙකා	
ආවාස අප්ප්‍රිවොධො	666
ආවාස ප්‍රිවොධො	666
ආවාසික නිමිත්තං	332
ආවාසිකලිඛාං	332
ආවාසිකාකාරං	332
ආවාසිකා	308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 472, 730
ආවාසිකානං	330, 332
ආවාසිකෙහි	330, 436
ආවාසිකුද්දෙසං	332, 334
ආවාසෙ	262, 272, 280, 284, 286, 288, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 372, 374, 376, 378, 384, 394, 396, 410, 412, 414, 416, 418, 420 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 448, 450, 464, 468, 632, 634, 642, 652, 654, 660, 662, 666
ආවාසො	336, 338, 442, 444, 756, 758
ආවාසං	228, 384, 386, 388, 390, 472, 662, 664, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 814, 816, 818
ආච්ඤ්ජනනි	706
ආච්චානි	876
ආචිකතනා	736
ආචෙණිකං	176
ආසනා	564, 566, 572, 578, 580, 592, 616
ආසනානි	572
ආසනෙ	256, 402, 480, 502, 536, 540, 546, 556, 564, 570, 576, 606
ආසනෙසු	400
ආසනං	96, 106, 134, 284, 342, 394, 398, 412, 466, 476

	පිටුවලිකා
ආසන්නතර්කාය	852
ආසනදී	502
ආසනදීං	500
ආසාදනාපෙකෙකා	566
ආසාය	648, 652, 656
ආසාවච්ඡේදිකා	632
ආසාවච්ඡේදිකො	648, 650, 652, 654, 656, 658
ආසාලනියා	346
ආසිඤ්චි	734
ආසිතනං	680
ආහරහජෝ	62
ආහාරජඤ්ච ඵරෙය්‍ය	520
ආහුතං	892
ඉ	
ඉච්ඡාමහං ආචරිය සිසං-	
සිකඛිකුං	676
ඉණදාසා	246
ඉණාසිකො	186
ඉණාසිකං	188
ඉතරීතරෙන	696
ඉතීනවාහචකථං	494
ඉතතරො	194
ඉථාගාරං	178, 682
ඉථනතරෙන	500
ඉථං නාමං ආපනතීං	300
ඉථි	370, 390
ඉථිසුනෙනන	500
ඉථිසතානී	682
ඉදපපච්චයනා පටිච්චසමුප්පාදො	10
ඉදභීකඛචෙ සඛසානනීයං-	
අඤ්ඤනීථීයපුබ්බස්ස-	
ආරාධනීයසමිං	174
ඉදං චජ්චු පඤ්ඤයතී	462
ඉදං චජ්චු ච පුගගලො ච-	
පඤ්ඤයතී	464
ඉදුනෙච නං චදෙභී	464
ඉධ ඛො තං භීකඛචෙ	492
ඉධ පන භීකඛචෙ භීකඛු-	
භණ්ඩනකාරකො	820
ඉධ පන භීකඛචෙ භීකඛුස්ස-	
න හොති ආපනතී දර්ථබ්බා	784, 786

	පිටුවලිකා
ඉඬා	672
ඉඬානුභාවො	600, 602
ඉඬානුභාවං	602
ඉඬිපාටිභාරියං	540
ඉඬියා වෙහාසෙ සිත-	
චකුජෝ	774
ඉඬියා වෙහාසෙ සිත-	
පඤ්චමො	776
ඉඬියා වෙහාසෙ සිතස්ස	780
ඉජ්ජියනාවනා	720
ඉමං උදුතං උදුනෙසී	4
ඉමං චිචරං ඉථනනාමස්ස දමමි	748
ඉසයො	612
ඉස්සරියාඛිපච්චං	474
ඊ	
ඊසාදනනස්ස	876
ඊසාය ඊසං	580
උ	
උකකණ්ණිකරූපා	628
උකකනතීචා	554
උකකපිණ්ණිකා	544, 598
උකකාසිචා	616
උකකුටිකං	46
උකෙකාටනඤං	464
උකඛිතනකස්ස	340
උකඛිතනකාපී	742
උකඛිතනකො	288, 292, 404, 406, 744
උකඛිතතා	758, 760, 844, 846, 886, 888
උකඛිතතං	852
උකඛිතතානුචතතකා	642, 844, 846, 850, 888
උකෙඛපකානං	848
උකෙඛපනීයකමකතො	806, 816, 818, 832, 834
උකෙඛපනීයකමමං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 806, 818, 826, 832, 834
උකෙඛපනීයකමාරහස්ස	788, 790, 792, 794, 796

පිටපි බෙකා		පිටපි බෙකා	
උපගතානං	592	උපසංඝායමානා	718
උපගතානි	678, 680	උපසංඝායපසංඝායකජාතා	520
උපවිකානි	706	උපසංඝායපසංඝායකජාතො	686
උපවජ්ජිකානි	648, 654, 658	උපසංඝායනි	552
උපජානාම	680	උපසංඝායනි	680
උපජායනෙ	564	උපසංඝායනං	718
උපජ්චේදනං	674	උපජිනොජනෙ	92, 94
උපජකායමූලකං	176	උපජිපාසාදවරගතො	860
උපජකායමා	156	උපජලහසානි	692
උපජකායමනි	96, 98	උපජලාපෙනබ්බො	286
උපජකායසං	102, 104, 182, 724	උපජලිනියං	12
උපජකායං	104	උපසමපදපෙබ්බො	230, 232, 234, 236
උපජකායා	116, 130	උපසමපදං	508, 772
උපජකායෙ	212, 246	උපසමපනන සමනනතරා	122
උපජකායෙන	106, 112, 114, 120, 122, 124, 734	උපසමපදරහසං	788, 792, 794, 796
උපජකායෙසු	492	උපසමපාදෙති	788, 790, 792
උපජකායො	94, 156, 214, 234, 508, 512, 734	උපසමසකු	692
උපට්ඨාකකුලං	584	උපපාටෙතො	686
උපට්ඨාකො	734	උපපාදය	748
උපට්ඨානසාලා	102, 112, 138, 148, 352, 254, 356	උපාලිනා	218
උපට්ඨිකසනි	722	උපාසකා	572
උපට්ඨියමානො	736, 738	උපාසකසං	456
උපඝ්ඨං	734, 750	උපාසකෙ	478, 574, 608
උපඝ්ඨකාසිනං	698	උපාසකෙන	350, 352, 370
උපඝ්ඨපට්ඨිංසං	704	උපාසකො	490, 506, 554, 556
උපඝ්ඨාමලකං	690	උපාසකං	606
උපනිට්ඨථ	610	උපාසිකාය	350, 354, 356, 456
උපදංසෙසංසනනි	852	උපාහනා	96
උපනඤ්ඤං	194, 212, 548	උපොසථකමමං	280
උපනඤ්ඤන	382	උපොසථගං	492
උපනඤ්ඤනි	870	උපොසථරමුඛං	262
උපනාමෙති	736	උපොසථං	846, 848, 850
උපනාමෙසි	562, 690	උපොසථාගාරං	260, 262, 284
උපනිකම්පනි	874	උබ්බාලො	878
උපනිකම්පනි	610	උබ්බිගො	864
උපනිකම්පි	756, 758, 872	උබ්බිජ්ජනනි	184
උපනිසංසනනියො	876	උබ්බාහිනෙ	708 710
උපනිච්ඡිකා	686	උබ්බතං	635, 646, 652, 654
උපනිසිද්ධිකා	602	උබ්බාරාය	632, 728, 730
		උබ්බිදං	526
		උභතොබ්බසුඤ්ඤනකච්ඡුකො	774

පිටිවිචේකා

පිටිවිචේකා

උභතොඛ්‍යඤ්ජනකපඤ්චමො 776

උභතොඛ්‍යඤ්ජනකචීසො 778

උභතොඛ්‍යඤ්ජනකසුස 340, 446,

උභතොඛ්‍යඤ්ජනකා 742

උභතොඛ්‍යඤ්ජනකුපජ්ඣායෙන 222

උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො 220, 290,
404, 406, 744, 782

උභතො ලොභිතකුපධානං 780

500, 502

උභතො සඛ්‍යසුස 748, 750

උභගත්ථ 884

උභයානි බො පන-
පානිමොකධානි 168

උභො අත්ථා 718

උමන්තකො 288, 292, 294,
296, 404, 406, 736, 742,
744, 860

උයොඤ්ජො 64

උරුචෙලකසුසපසුස 52, 54,
56, 58, 60

උරුචෙලකසුසපං 54, 64, 66

උරුචෙලවාසී 76

උරුචෙලං 244

උරුචෙලායං 2, 14

උලුචිතමනෙනන 630

උලුමපභු 122, 234, 246

උලුමපං 578

උලුචිමමපරිකචා 490

උලුචපකං 740

උලොකා 100, 110, 136, 146

උසාරොත්ථා 686

උසාරාචනනනිකං 598

උසීරං 534

උසුඛිනි 864

උසුනනං 704

උසුකකං 102, 104, 106,
756, 758, 760

උසුරෙ 718

උසුසනනි 604

උලාරං 616

උඉ

උඉනදසවසෙසා 164

උඉනපණණරසවසෙසා 192

උඉනචීසනිවසෙසා 192

උඉරුමංසං 554

උඉරුං 554

උච

උකච්චියං 710, 712

උකච්චියො 712

උකච්චනො 848, 850

උකච්චරො 710

උකජ්ඣං සනුතිපනිත්ථා-
උපොසථො කාතබ්බො 362

උකනිත්ථො 718

උකනනලොමි 502

උකනනලොමිං 500

උකපලාසිකං 486

උකපලලචේකන 2

උකපුගගලෙ 252, 354

උකමනනං නිකඛිපිතබ්බං
98, 108, 110, 136, 144

උකතිහාරෙ 510

උකසඛ්‍යානමපි 854

උකං සමුහනිත්ථා 260

උකාගිප්පායං 732

උකුනනිංසකකනතුං 694

උකසමිං නිදුනෙ 614

උරගු 508

උලකසංවාසං 398

උචං අනාරාධකො බො-
භිකඛචෙ අඤ්ඤනිත්ථියපුබ්බො-
ආගතො න උපසමපා-
දෙනබ්බො 174

උචං බො භිකඛචෙ-
අාරාධකො හොති උචං-
අනාරාධකො 174

උචං ච පන භිකඛචෙ අත්ථනං-
හොති කසීනං උචං අනත්ථනං 630

උචං ච පන භිකඛචෙ කසීනං-
අඤ්ජිතබ්බං 630

පිටියබෙකා			පිටියබෙකා	
එවං ව පන භික්ඛවෙ තිවිව-			මපිලාපෙහි	570
රෙන අවිසුචාසො සමු			මහගොහගනං ව	876
හනනබෙබා	260		මහොගෙ කායබ්ඛිනං-	
එවමපි භික්ඛවෙ අඤ්ඤ-			කාතබ්බං	96, 106, 134, 144
තිස්සපුබ්බො අනාරාධකො-			මමද්දිස්සා	452
ගොති	174		මමුක්ඛං	490
එවරූපා කතිකා	382		මමුඤ්චාපෙස්සා	682
එවරූපං නදීපාරං සීමං			මරකො	38
සමනතිකුං	258		මරසං	576
එවං වාදී මහාසමණො	84, 86		මරු පාරං ගනතුකාමා	578
එසෙව ධම්මො යදී තාවදෙව			මරිමනීරෙ	578
	84, 86		මරොපෙනතා	706
ම			මලුමෙපස්සා	690
මකපුණ්ණහි	628		මලොකෙඵ	580
මකාරං	32, 38, 40, 42, 50, 76,		මවට්ඨිකරණමනෙනන	630
	476, 570, 592, 604, 606, 618		මවට්ඨිකං	712
මකාසෙ	856, 858		මවරකං	554
මකිරියනති	726		මවස්සාපෙඵ	714
මකකමනති	722		මවස්සාපෙතො	716
මකකමනතානං	700		මසාදෙකුං	706
මකකම	864		මසාරණං	782, 892
මකකමංසු	698, 700		මසාරිතො	888
මගණෙන	196		මසාරෙතබ්බො	242
මගාහෙස්සා මාරෙනති	498		මසාරෙති	782, 852
මගුමබ්බියනති	504		මසාරෙඵ	886
මසෙසු	716		මහාය	240
මතරනති	710		මප්පාරිකං	692
මදහඵ භික්ඛවෙ සොතං	18, 20		ක	
මදුතවත්ථා	580		කංසමයා	498
මදුතවණ්ණො	580		කකුඛෙ	62
මදුතා	580		කඤ්චුකං	742
මදුතාලමකාරා	580		කථාකථං	536
මනීතපත්තපාණීං	546,		කට්ඨාපි	708, 710
	556, 562, 566, 576, 582, 594,		කට්ඨමනෙනසු	716
	608, 610, 612, 614, 620, 716		කට්ඨකරොහිණීං	524
මනීයමානෙ	218		කට්ඨකානං	736
මනොජේසි	82		කට්ඨකුමබ්බං	532
මපතිස්සා	600, 602		කට්ඨමයං	528
මපාසිකනති	132		කට්ඨාති	66, 860
මපානභුතං	592		කට්ඨිස්සං	500, 502
මපිලාපෙහි	874		කභිනදුස්සං	630
			කභිනස්සං	666, 728, 730

	පිටපිබෙකා
කසීනං	628, 630, 652
කසීනුඥාරො	632, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664
කසීනුඥාරං	634
කණටකිං	212
කණටකො	194, 212, 246
කණඛරච්ඡන්තො	226, 782
කණඛරච්ඡන්තං	226
කණ්ඩු	526, 724
කණ්ඩුපට්ඨච්ඡාදිති වා	726
කණ්ඩුපට්ඨච්ඡාදිං	724
කණ්ඩුසකං	712
කණ්ඩුසකරණමනෙතන	630
කණණච්ඡන්තො	226, 782
කණණච්ඡන්තං	226
කණණනාසච්ඡන්තං	246
කණණනාසච්ඡන්තො	226, 722
කණණණ	706
කණණණ්ඩු	498, 500
කණණණ්ඩුතනකං	706
කණ්ණුතනරු	508
කතච්චරො	634, 636, 654, 664
කතච්චරං	634
කතිකං	700
කතිකාය	748
කතිකාය දෙති	748, 750
කති නු බො වස්සුපනාසිකා	346
කතෙපි ඔකාසෙ පුග්ගලං-- තුලසිනා	276
කතො හොති න පුන පටිග්ගා-- භාපෙතබෙබ්බා	534
කතනරසුපෙ	674
කතනාරා	610, 616
කථඤ්ච භිකඛවෙ උඛහනං-- හොති කසීනං	632
කථං පභිණං	76
කථානං භනෙන රාහුලකුමාරං-- පබ්බාපෙඡ්ඡ	204
කනකාරෙ	608
කනකාරො	612

	පිටපිබෙකා
කපලලං	528
කපලලකං	528
කප්පකනෙත	632
කප්පාසිකං	698
කප්පාසිපණණං	524
කප්පියං	624
කප්පියකාරකො	544, 546, 552
කප්පියකාරකානං	610
කප්පියකුට්ඨි	352, 356
කප්පියභුමිං	596
කප්පියභුමියා	598
කප්පියාති	716
කඛලිකං	534
කමලපාදකා	496, 498
කමකරෙ	608
කමමකරානං	680
කමමප්පනො	768, 770, 772
කමමප්පනො	774
කමමවාචාය	772
කමමවාචං	770, 772
කමමං	774, 778, 790
කමබලං	698
කමබලපාදකා	496, 498
කමබලමද්දනමනෙතන	630
කසිරමානා	632, 650, 656, 662
කරණීය ආදසකං	658
කරණීයෙන	656, 658
කරොතිපි	220
කලහකාරකා	464, 466, 878, 882, 884, 886
කලහකාරකෙභි	876
කලහකාරකො	798, 800, 802, 818
කලහජාතා	852
කලහො	846, 848, 850, 888, 890
කලලකායා	714, 716
කලලචිතනා	606
කලලචිතනං	570, 592, 606, 618
කලලං නු තං සමනුපසසිකුං	28
කලලං වචනාය	464

	පිටියබෙකා
කසන්තසස	600, 602
කසාහනො	186, 246, 782
කසාහනං	226
කසාවගනිං	688
කසාවරසං	688
කසාවචණණං	688
කසාවං	690
කසාවොදකං	534
කසසප	54, 62, 64, 68, 76, 244, 246
කසසපගොනො	756, 760
කසසපගොනනං	758, 760
කා	
කාකපෙය්‍යා	578
කාකුච්චිපකං	194
කාකෙ	194
කාකෙහි	674
කාකොරවසදො	598
කාවමයා	498
කාපෙති ගාතාපෙසා	612
කාණකුණී	246
කාණො	226, 782
කාණං	226
කාදලිමිගපවර ජච්චජරණං	500, 502
කාමහවෙ අසන්තං	76
කාමහොගිනො	490, 502, 504, 526, 530, 708, 742
කාමානං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
කාමානං සමනිකකමො	8
කායකමං	852
කායගුනිතියා	722
කායධාතාබාධො	500, 548
කායදුච්චරිතසස	586
කායසුච්චරිතසස	586
කායෙ	724
කායෙන විඤ්ඤපෙති	94, 288
කායො	692, 694, 696, 720
කායො වා දුග්ගකො	526
කායං	716

	පිටියබෙකා
කාරකා	554
කාරකො	350, 858, 864
කාරණෙ	760
කාරා	246
කාරාපෙතිපි	220
කාරාපෙකුකාමා	620
කාලකතො	738, 740, 748
කාලකිරියා	554, 718
කාලඤ්ජනං	528
කාලලොණං	526
කාලසෙසව වුට්ඨාය උපාහනා- ඔමුඤ්චිතා	96
කාලාහනං	892
කාලෙන කාලං	736
කාලො	546
කාසීනං පුරං	16
කාසීසු	544, 546, 756, 758, 760
කාලානුසාරියං	528
කි	
කිංකාරපටිසසාපී	862
කිච්චසු	892
කිත්තකං	726
කිත්තිනු බො	102
කිත්ති බො මයා ඔහුං පුඤ්ඤං- වා අපුඤ්ඤා වා පසුතං	566
කිම්පනිමාය	554
කිම්පිමායං	678, 680
කිම්බිලං	876
කිරියවාදො	584, 586, 604
කිරියාය	586
කිලනො	716, 718, 862
කිලනතරුපා	628
කිලාසිකාපි	230
කිලාසො	178
කිසකොවදනො	76
කිසස ඵාසු හොති	254
කිසො	686
කී	
කීටකමපි	494
කීලනාසස	689

	පිටියබෙකා
කු	
කුකකුකවෙන	630
කුකකුච්චකා	850
කුකකුච්චකො	842, 844, 846, 848
කුකකුච්චො	566, 624, 760
කුකකුච්චපණණරසකං	320
කුකකුච්චපකතා	320
කුච්ච්චතො	856
කුච්ච්චිකාරාඛාඛො	734
කුච්ච්චිකාරො	734
කුච්චකසාචං	524
කුච්චපණණං	524
කුච්චං	178
කුච්චිකාපි	230
කුණිං	226
කුණි	782
කුතතකං	500, 502
කුතකිපිලලිකං	240
කුපොන	758, 760, 842, 844, 846
කුපං	764, 766
කුමාරිකා	674
කුමාරී	392
කුමාච්චානකථං	494
කුමාකාරනිවෙසනෙ	856, 858
කුමනිං	706
කුලද්දසකො	804, 822
කුලප්‍රතනා	90, 486, 710
කුලං	592
කුලිපවෙඡදය	90
කුලෙ	478, 480
කුලලං හි ජනො පබ්බතී	578
කුසචීරං	740
කුසපාතං	704
කුසලාතං	586
කුසිතාරුයං	618, 620
කුසිමපි	708
කුසෙ	730
කු	
කුචාගාර සතානි	672
කුචාගාර සහසානි	672

	පිටියබෙකා
කුචාගාරානි	672
කෙ	
කෙණි	626
කෙණියං	686
කෙනචි දෙව කරණියෙන	474
කෙවලකපං	2
කෙවලපරිප්‍රණණං	604
කෙවලසං	2
කෙසකම්බලං	740
කෙසම්භං	70
කො	
කොඡචං	696
කොචි	626
කොචිගාමං	580
කොචිගාමෙ	582
කොච්චකෙ	716
කොච්චකො	102, 112, 138, 148, 352, 354, 356
කොච්චාගාරං ච	854, 864, 868
කොච්චාගාරිකා	540
කොණඩ්ඤ්ඤසං	24
කොමාරහච්චසං	680, 688, 692, 694, 698
කොමාරහච්චෙච	676
කොමාරහච්චො	674, 676, 678, 682, 684, 690, 692, 696, 698
කොමාරහච්චං	682, 686, 688
කොමුදියා	390, 466, 470
කොලමෙඛ	540, 546, 548, 568
කොලාහලං	704
කොසො ච	858, 864
කොසඤ්ච	868
කොසම්බකා	878, 880, 882, 884
කොසම්බකෙහි	876
කොසම්බියං	690, 842, 870
කොසලරඤ්ඤ	858
කොසලසං	382, 384
කොසිතාරකා	616
කොසියං	864
කොසෙය්‍යපාචාරො	696

පිටුවකින			පිටුවකින	
කොසෙය්‍යං	500, 502, 698		බුරහණකිං	620, 622
කෘතං උසස්ගාමි දෙවස්ස- ජිවනං දුකුං	866		බුරමුණකිං	658, 860
ඛ			බේ	
ඛග්ගං	864		බේලං වා	732
ඛජ්ජනී	706		බෝ	
ඛජ්ජනනී	702		බෝමපිලොනිකා	724
ඛඤ්ජරා	226, 782		බෝමං	698
ඛඤ්ජරං	226, 246		භ	
ඛණ්ඩනී	676		භග්ගරාය	756
ඛතතිය පරිසං	574		භග්ගානදී	578
ඛතනිසොරච්චං	868		භග්ගං නදීං	578
ඛනනී	884		භග්ගාමභියා	500
ඛකෙපි	708, 710		භණ්ඩගණ්ඨාභතා	486
ඛකිරජනං	706		භණ්ඨොජනං	628
ඛමනී	596, 888		භණ්මජෙඤ්ඤි	252, 254
ඛමනීයං	628, 758, 760, 872		භණ්කා	580, 672
ඛමමානං	698		භණ්කාය	582
ඛමා ව	868		භණ්කං	582, 674
ඛරස්සරෙණ	858, 860		භණ්ඨො	704
ඛරානං	736		භණ්ඨා	512
ඛලලිකඛඤ්ඤා	488		භණ්ඨාබාධො	534
ඛා			භණ්ඨිකාපි	230
ඛාදනීයං	562		භණ්ඨො	178
ඛාරිකාජං	70		භනනානී	714, 716
ඛි			භද්දභවසං	524
ඛිත්තචිත්තස්ස	780		භකුකඵං	494
ඛිත්තචිත්තාපි	742		භකුලොපං	534
ඛිත්තචිත්තො	288, 292, 404, 406, 744		භහස්ස	858
ඛී			භහසෙය්‍යා	590
ඛීණකොලඤ්ඤා	214		භහිනී	674, 856
ඛීණා	578		භමිකභතනං	716, 718, 720
ඛීයනනී	708, 710, 732, 742, 762, 766, 852		භමිකාභීසංඛාරො	584
ඛීරං	610		භමිකො	718
ඛීරොදකීභුතා	872, 874		භමනීරෙ ඤ්ඤණවිසයෙ	88
චූ			භයා	244
චූජො	226, 782		භරුකං ආපනනී	880, 882
චූජරං	226, 246		භරුකො	726
චූදං	562, 564		භරුපරිකාරං	740
චූදුකං	684		භරුහණකිං	740
			භලගණ්ඨි	226, 246, 782
			භලගණ්ඨිං	226
			භලනී	706
			භවාසානනං	478, 480

	පිටිවිඳිකා
ගවාසුසධනකාරිනෝ	870
ගහපති 600, 602, 604, 606, 608, 610	
ගහපති චිච්චරං	696, 698
ගහපති පරිසං	574
ගතිනඤ්ච මෙ න පමුසුසති	676
ගතිනාගතිනඤ්ච	700
ආ	
ආමකථං	494
ආමකාවාසං	730, 732
ආමනෝ	394, 398
ආමසහසුසුසු	474
ආමසීමා	342
ආමිකසහසුසානං	476, 478
ආමුච්චාරං	264, 266
ආමං	96, 106, 134, 144
ආමෝ	104, 372
ආරයාං ඨානං	584
ආචී	504, ෪16
ආචීනං	498, 500
ආහකෙ	744
ආලහබ්බිකිනං	858, 860
භි	
භිච්චමපි	346, 348
භිමතිකෝ	30
භිලානහනනං	716, 720
භිලානහෙසජ්ජං	716, 718, 720
භිලානං	356
භිලානුච්චාරිකහනනං	716, 718, 720
භිලානුච්චාරිකසුසු	736
භිලානුච්චාරිකා	738, 740
භිලානුච්චාරිකෝ	718, 736
භිලානෝ	288, 290, 354, 358, 392, 402, 466, 468, 472, 500
භිචී	492, 502, 504, 530
භිචීසංසගෙහි	780, 804, 822
භිචීසංසට්ඨා	822
භි	
භිනං	612

	පිටිවිඳිකා
භීනෙ	672, 674
භීවාය	498, 500
භීවෙය්‍යකමපි	708
භූ - භූ - භූ	
භූතනං	508
භූතනාභූතනං ච	704
භූමිබ්බෙ	860
භූමිං	860
භූතා	238, 352, 354, 356
භූතං	260, 596, 702
භූලකරණං	542
භූලකුම්බං	568
භූලකුම්බාසුරෙහි	568
භූලජීකෙන	610
භූලේ	542
භූලෝ	568, 570, 572
භූලෝදකං	572
භූථං	534
භූරුකං	528
භෞ	
භෞකණ්ටකහනා	508
භෞචරකුසලෝ	716
භෞචරේ	756, 758
භෞච්ච්ච්ච්ච්	526
භෞණකෝ	502
භෞණකං	500
භෞනම	204, 546, 548, 576
භෞනමසුසු	594
භෞනමෝ	16, 74, 90, 546, 552, 562, 576, 578, 586, 588, 590, 592, 604, 612, 614
භෞතෙනනපි අනුසාවෙකුං	230
භෞධාමුඛං	552
භෞනිසාදිකං	598
භෞචාලකසනාති	608, 610
භෞචාලකා	380
භෞචෙති	724
ඝ	
ඝට්ඨෙ	540, 546, 548, 568
ඝරණී	680
ඝරදිනනකාමාධො	534

	පිටිවිකියා
සරාචාසනෝ	562
සරාචාසෝ	510
සානාපෙය්‍ය	690
ව	
වකකං	580, 804, 806, 814, 816, 818
වකෙකන වකකං	580
වකඛුතා	574, 576
වකඛුමනෙතා	478, 570
වකඛුරොගො	528
වකිකමනසාලා	352, 354, 356
වකිකමො	352, 354, 356, 480
වනේඛා	690
වනතාරී ව අකරණීයානි- ආචිකිකුං	240
වනතාරො නිසසයෙ	126
වනතාරො මහාරාජා	8, 56
වනෙනන	666
වතුගුණං	712
වතුද්දිසා	8
වතුදෙණිකං	600, 602
වතුමාසං	726
වතුරඛුලවිජ්ඣනං	726
වතුරඛුලං කණණං උසා- දෙචා	96, 106, 134, 144
වතුරඛිනිතියා	602
වතුරඛිනිතිං	854, 856, 858
වතුචග්ගකරණං	774
වතුචග්ගො	728, 730, 772
වතුචීසති ආකාරා	630
වතුචී පඤ්චති පටිකෙකාසිකුං	276
වඤ්ඤ	614
වඤ්ඤනං	528
වමපං	758
වමපායං	474, 756, 762
වමමානි	512
වා	
වාරියා	382, 392
වාතුද්දසෙ	452
වාතුද්දසෙ වා පණණරසෙ වා	254
වාතුද්දසො	330, 472
වාතුද්දසිකා ව පණණරසිකා ව	402

	පිටිවිකියා
වාතුද්දසිකා	402
වාතුද්දසිකෙ	464
වාතුද්දසිකො ව පණණරසි- කො ව	268
වාතුද්දසසස	740
වාතුද්දපිකො	714
ච	
චිත්තකො	502
චිත්තකං	500
චිත්තරූපං	564
චිත්‍රා	488
චිරපටිකා	68
චො	
චොදෙනි	784, 786, 788
චොරකථං	494
චොරෙභී	372
ඡ	
ඡකනං	526
ඡකනෙපි	706
ඡකිනිතියමමං	680
ඡනෙන	380, 392
ඡන්දසො	614
ඡන්දහාරකො	292
ඡන්ද	848, 850
ඡන්දගතිං	700, 702, 704
ඡන්දරභානං	768, 770, 772
ඡන්දෙ	768, 770, 772, 888
ඡබ්බගිතියා	212, 228, 254, 258, 272, 274, 276, 302, 346, 348, 400, 450, 452, 488, 494, 498, 500, 502, 504, 530, 552, 704, 710, 742, 766
ඡමාය	706
ඡමායං	284
ඡමමාසිකං	600, 602
ඡචකුටිකා	380, 392
ඡචඩාහකා	380
ඡච්චෙසාචාමො	534
ඡා	
ඡායාමෙනබ්බා	238

	පිටපිවෙකා		පිටපිවෙකා
ඡායිකං	534	ඡනා	16
ඡායිකමපි	542	ඡී	
ඡී		ඡීරනති	594
ඡිනනකමපි	708	ඡීවකසා	680, 688, 692, 694, 698
ඡිනනඝානි	876	ඡීවකං	178, 686, 688
ඡිනතිරියාපථං	226	ඡීවති භණේ	674
ඡිනතිරියාපථො	226	ඡීවිතනනරායො	272
ඡේදනමනෙතන	630	ඡීවිතහෙතුපි	594
ඡේපායපි	498, 500	ඡේ	
ඡේ		ඡේගුච්ඡං	688, 716, 718
ඡබ්බෙසයාකමපි	708	ඡේගුච්ඡතාය	586, 588
ඡට්ඨකා	176	ඡේගුච්ඡ	588, 736
ඡට්ඨසා	58, 60	ඡී	
ඡට්ඨො	66, 70	ඡායනො	4
ඡට්ඨො	64, 68, 70, 612, 614	ඡී	
ඡට්ඨො	616	ඡීතතිවතුඡො	770, 772
ඡණ්ණකමනෙතසුපි	716	ඡීතතිදුතියො	768, 770, 772
ඡතුමයා	528	ඡීතතියා	768
ඡනපදෙ	470, 472	ඡීතතිවිපනනමපි	766
ඡනපදෙසු	350, 372, 374, 394, 396, 448, 450, 464, 468, 500, 508, 512, 514, 698, 700	ඡීතතිසමපනනමපි	866
ඡනපදකථං	494	ඡීතතිං ධිපෙති	770, 772
ඡනපදො	858, 864	ඡී	
ඡනනාසරං	98, 108, 136, 144, 352, 354, 356	ඡීණෙන	618
ඡනනාසරසාලා	352, 354, 356	ඡීතකා	294, 342, 374, 406
ඡබ්බු	244	ඡීතකො	370, 392
ඡබ්බුඵලං	64	ඡීතමනුසානං	590
ඡබ්බුපානං	614	ඡීතමනුසො	616
ඡබ්බුයා	64	ඡීතී වා	860
ඡරාඡිමුගබ්බිරා	246	ඡීතීකථං	494
ඡරාදුබ්බලො	226, 782	ඡීතීසාලොභිතා දෙවතා	8
ඡා		ඡීතීභි	616
ඡාතරුපරඡතං	610	ඡී	
ඡාතසාරො	268	ඡීපෙතො ධඤ්ඤඡුඵලරසං	614
ඡාතො	690	ඡීපෙතො මධුකපුපඵරසං	614
ඡාතපද	562	ඡී	
ඡාතං	594	ඡීතා	404
ඡාතනනා	622	ඡීතාරහෙන	758, 760, 844, 846, 886
ඡී		ඡීතාරහානි	850
ඡීගුච්ඡාමි	588	ඡීතාරතං	766
ඡීණණො	718	ඡී	
		ඡීතං වා ඡීතොති	736

පිටියබෙකා			පිටියබෙකා	
ඩ,				
ඩාකං ව	618, 620		තපනීයා	588
ඩාකරසං	614		තපසිනාය	586, 588
න			තපසී	586, 588
තකපණ්ණීං	526		තපසුහලලිකා	8
තකපතනීං	526		තරනනී	578
තකං	526		තරච්ඡං	560
තකකං	610		තරච්ඡමංසං	560
තකකසීලා	676		තරුණපසසනෙනා	564
තකකසීලායං	676		තරුණපසසනො	564, 566
තගරං	528		තරුණො	680
තවරජනං	706		තරුණචච්ඡා	616
තජ්ජනීයකමමනො	798, 800,		තසස ආදායසස	174
802, 808, 810, 812, 826, 828			තසස චන්තාරො මාසෙ-	
තජ්ජනීයකමාරහසස	788,		පරිවාසො දානබ්බො	172
790, 792, 794, 796			තසස බන්ධනීයා	174
තජ්ජනීයකමමං	788, 790, 792,		තසස දිට්ඨියා	174
794, 796, 798, 800, 802, 808,			තසස භීතවුනො නීකබනෙනා	216
810, 812, 814, 820, 826			තසස රුචියා	174
තණ්ඩුලජ්ජිකෙනා	610		තසස සජ්චනො	174
තණ්ඩුලමපි	542, 544, 562, 596,		තසස පාපියසසිකා කමමං	788,
608, 620			790, 792, 794, 796	
තනො නීහටං	548, 594, 996		තසස පාපියසසිකාකමමාරහසස	
තනොපරං	726		788, 790, 792, 794, 796	
තථාගතසස	556, 570		තසමා න සීටෙඨ න හුමේන-	
තථාගතා	90, 196, 396, 542,		ආරඤ්ඤිං	76
	622		තං චතුතේඨා	774
තථාගතසාවකසස	570		තං දසමො	776
තථානනෙදු තථා රාහුලෙ	204		තං පඤ්චමො	776
තතේච පකකමනී	292		තං දෙසං	8
තත්‍රායං සමමා චන්තනා	96, 106,		තං පටිදෙසෙඡ්ඡි	300
	132, 142		තං චීසො	778
තත්‍රුපායාය	174		තං චූසිතසස	892
තදගෙනන	566		තං වො භවිසසනී දීඝරන්තං-	
තදනුතායනනී	612		භීතිය සුබාය	8
තදනුභාසනනී	612		නා	
තදනුපටිගනනීනං	624		තායං වෙලායං	4, 6
තදනු පචාරණාය ආපතනීං	412		තාලාවච්ඡිකතා	588, 590
තදුභගෙනන	698		තාලො	240
තනනිබ්බො	756, 758		තාවනිංස පරිසං	580
තනනිසසරෙ	480		තාවනිංසෙභී	576
තපනං	614		තාවනිංසං	594
			තාලිසං	528

	පිටුව මෙකා
ති	
තිකොට්ඨපරිසුඤා	594
තිගුණා	486
තිවිචරණ	710
තිවිචර	726, 738, 740
තිණනුච්චකං	538
තිණපාදකා	498
තිණසඤ්චකං	700
තිණණවිචිකිච්ච	608
තිණණවිචිකිච්ච	570, 592, 606, 618
තිණණා	578
තිණණා මෙධාවිනො ජනා	578
තිණණං මෙ වසානං-	
අවචයෙන	508
තිකතිරපනතිකා	488
තිජායනනං	130, 172, 174, 176
තිජයානං සුචා පරිසමකසි	456
තිජයපකකනනකුපජකා	
යෙන	222
තිජයපකකනනන-	
චතුජෝ	774, 776
තිජයපකකනනකවිසො	778
තිජයපකකනනකසා	
	340, 446, 780
තිජයපකකනනකො	214
	288, 292, 404, 406, 744, 782
තිජයපකකනනාපි	742
තිජයසමාදානං	398, 740
තිජයසාවකානං	456
තිජයා	224, 342, 382, 604
තිජයෙසු	116, 210
තිපානං	736
තියොජනපරමං	258
තිරච්ඡානගතචතුජෝ	774
තිරච්ඡානගතපඤ්චමො	776
තිරච්ඡානගතවිසො	778
තිරච්ඡානගතසා	
	340, 446, 780
තිරච්ඡානගතායපි	240

	පිටුව මෙකා
තිරච්ඡානගතකුපජකාග්ගෙන	222
තිරච්ඡානගතො	216, 288, 292, 404, 406, 742, 744, 788
තිරිටකං	742
තිරොකරණං	686
තිලකකකං	534
තිලා	546
තිලෙ	546, 548
තිලමපි	542
තිංසමනනා පාවෙයසකා	628
ති	
තිණ උපලභජානි	692
තිරෙ	550
තිඛි සනතානෙහි	686
තු	
තුවච්ඡා	594
තුවච්ඡං	874
තුවච්ඡා	8
තුනනං	712
තුච්ඡාදිසානං	590
තුමෙහ ච ඛච්ඡා නානා-	
අතිරුලකිමමො	216
තුලසිච්ඡා	704
තු	
තුලපුණ්ණිකා	488
තුලිකා	502
තුලිකං	500
තෙ	
තෙකවුලාය	542
තෙවිචරිකා	628
තෙජසා තෙජං	52
තෙධ භිකු භෙමනනමපි-	
ගිහමපි වසාමපි	346
තෙන බො පන සමයෙන-	
එකසට්ඨි ලොකෙ අරහනොනා-	
භොනති	42
තෙන න ජානනති අත්ඤ්ඤ-	
ආවාසිකා භිකු අනොනාසිමං-	
ඉකකමනනිති	330

පිටිය බෙකා	
තෙත බො පන සමයෙන	8, 222
තෙත සමයෙන බුද්ධෝ භගවා	2
තෙත භී කිං සාරිපුත්ත රාහුල-	
කුමාරං පබ්බාපේභි	204
තෙත භී වො කුමාරා නිසීදඨ	48
තෙලඡීකෙන	610
තෙලපජේයානං	570, 590, 606
තෙලපදීපං	572
තෙ ලභනති අඤ්ඤාතිඡීයෙසු-	
පරීබ්බාජකෙසු පෙමං	248
තෙසං ව යො නිරොධො	84, 86
තෙ සංචිකඛිනිවා	466
තෙසං හෙතුං තථාගතො-	
ආහ	84, 86
තෙහි කතිකා කතා හොති	82
තෙහි වෙ භිකඛවෙ භිකඛුහි-	
පචාරියමානෙ	466
නො	
නොසෙතිවා	726
ථ	
ථමො	686
ථවිකාහිසි	726
ථවිකායො	540
ථාලකෙසු	580
ථු	
ථුලලකච්ඡාබාධො	526, 724
ථුලලකුමාරිකගොචරො වා	174
ථුලලකුමාරී	374
ථුලලච්චයං	740
ථුලලං පසුං	594
ථේ	
ථේයපකකනනකො	214, 246
ථේයසංවාසකචතුජෝ	774
ථේයසංවාසකපඤ්චමො	778
ථේයසංවාසකචීසො	778
ථේයසංවාසකඤ්ඤා	340, 446, 780
ථේයසංවාසකා	742
ථේයසංවාසකුපඡ්ඤායෙන	222
ථේයසංවාසකො	214, 288, 292, 404, 406, 744, 782,
ථේරා	212, 252, 262, 730

පිටිය බෙකා	
ථේරාඛිකං	278
ථේරෙන	272, 282, 284, 286, 298, 400, 408, 410
ථේරෙහි භිකඛුහි පඨමනරං-	
සනතිපතිතුං	292
ථේරො	230, 298, 402, 412, 536
ථේවකං	706
ථේවෙ	706
ද	
දකඛා	620
දකඛිණමාදීසෙ	576
දකඛිණො	100, 112
දකඛිණාය	512
දකඛිණාහිරිං	194
දජ්ජානං හදනනානං නං-	
හණං	370
දට්ඨබ්බා	784, 786, 788
දට්ඨුකාමො	678
දඬිසිං වා	666
දණ්ඩකථාලීකං	706
දණ්ඩනායා	616
දබ්බි	610
දනනකට්ඨං දුතබ්බං	96, 106, 132, 142
දනනකාසාචානි	708
දනනමයං	528
දමකාපි	544
දමුද්දො	854
දලහිකරණමනෙන න	630
දලහිකමමං	712
දලහාය	858, 860
දසකඛනතුං	672
දසධමමවීදු	80
දසහි චුට්ඨො	80
දසවගො	772
දසවගකරණං	776
දසවාසො	80
දසසනකාමො	616
දසසනීයා	672, 674, 676
දසසනෙන	618
දසානිසංසෙ	718

		පිටිවිකියා		පිටිවිකියා	
දසානපරමං		712		දිසාස	484, 512
දහරකො		677		දී	
දහරානං		580		දීඝරතනං	592, 594, 698, 724
ඌ				දීඝාලුති	858
දාතුකාමො		726		දීඝාලු	860
දානකථං	32, 38, 40, 42, 50,			දීඝිනිසාස	858, 866
	76, 476, 570, 592, 604, 606,			දීපිච්ඡාපො	502
		618		දීපිමංසං	560
දානාති		696		දීපිං	560
දායකා	392, 554			දීපිකං	626
දායකො		350		ඌ	
දායපාලො		872		දුක්කථං හොති	254
දායං		872		දුක්කතං කමමං	818, 820, 822,
දාරකා		190			824, 826, 828, 830
දාරකො	192, 246			දුක්කරං	756, 758
දාරකං	194, 208			දුක්කකකකිසාස	2
දාසකමමකරපොරිසං		600		දුක්ක නිරොධගාමිනියා-	
දාසසාස		602		පටිපදාය	578
දාසානං		680		දුක්ක නිරොධසාස	578
දාසෙ		608		දුක්කසමුදායසාස	578
දාසො	188, 606, 690			දුක්කසාස	578
දාසං		374		දුක්කං	592, 606, 618
දාසියා		554		දුග්ගකිං	706
දී				දුග්ගතසාස	540
දීගුණං		710		දුග්ගතානං	856
දීට්ඨධමමසුඛවිහාරං	854, 868			දුග්ගතිතං	746, 748
දීට්ඨධමමිකෙ අනෙඨ		474		දුලෙච්ඡාලො	728
දීට්ඨධමමො	570, 592, 606,			දුට්ඨගහණිතො	534
	608, 618			දුට්ඨලං අපනතිං අදුට්ඨලං-	
දීට්ඨිං	806, 826, 884			ආපනතිති	880, 882
දීට්ඨිමපි ආචිකාතුං		276		දුට්ඨන	690
දීට්ඨියා	742, 744, 818, 826, 834			දුට්ඨා	756
දීට්ඨියා		684		දුතියෙන	684
දීනනා හොති පචාරණා		404		දුතියං දාතුං	240
දීබෙඛන	574, 576			දුනතිසාරිතො	780
දීවසනාගො ආචිකතිතබෙඛා		238		දුපපඤ්ඤා	158
දීවසසන්නතො		570		දුපට්ටං	712
දීවාදීවසාස		584		දුපපරිහාරං	552
දීසඛගමිකො	660, 662			දුබ්බණ්ණණා	686
දීසා	104, 244			දුබ්බිතකඛ	544, 548, 550, 558
දීසාපාමොකෙඛා	676, 678,				
	682, 688				

පිටියබෙකා			පිටියබෙකා	
දුරොපයෝ	552	දව		
දුලලඬං වත නෝ	760	ආබ්බුලො	552	
දුලලඬං වත මේ	566	ආදසනනුනෙහි	74	
දුසසවාලීනී	528	ආබ්බිකං	748	
දුසසග්ගගසකසකසසානං	692, 696	ආරෙසු	688	
දුසසග්ගගසිකානං	692, 696	ද්විගුණා	712	
දුසසග්ගගසකසසානං	692, 696	දෙව		
දුසසග්ගගානං	692, 696	දෙව තයෝ උපොසපේ-		
දුසසග්ගගං	692, 696	වානුදද්ධිකෙ කාතුං	464	
දුසසානං	712	දෙව තයෝ එකානුසාවණේ-		
දුසසීලසා	574	කාතුං තං ව එකෙන-		
දු		උපජකායෙන	230	
දුකං 350, 352, 354, 356, 358,		දෙව මේ භික්ඛවෙ කසීනසා-		
360, 362, 364, 368, 370, 474,		පජ්ඣොධා	686	
688, 690		දෙව මේ භික්ඛවෙ පච්චයා	216	
දුතෙය්‍යකමෙමසු	892	දෙවාවිකා	8	
දුපටේයා	736	දෙවාවිකං පචාරෙතුං	448	
දෙ		ධ		
දෙය්‍යධමමො	684, 686	ධජ්ඣනො	184	
දෙය්‍යධමමං	678, 680	ධක්ඛුඤ්චලරසං	614	
දෙවතා	576, 722	ධක්ඛුඤ්ඤාරං	600, 602	
දෙවතායෝ	574	ධමනීසඤ්ඤතගනතා	520	
දෙවමනුසාලොකෙ	76	ධමනීසඤ්ඤතගතො	522, 636	
දෙවතානුකමපිනො	576	ධමමකපීකෙහි	448	
දෙවසා	536	ධමමකමං 788, 790, 792, 794		
දෙවසිකං	254	ධමමවකකං	16	
දෙවා	580	ධමමවකඛුං 50, 76, 570, 592,		
දෙවියෝ	680	606, 618		
දෙවේ	628	ධමමනො	842, 844	
දෙවෙන මේ මාතාපිතරො	866	ධමමනො චීවේවෙතුං	160	
දෙවං	6	ධමමතො	766	
දෙසො 108, 134, 300, 412		ධමමධරා	850	
දෙ		ධමමධරො 842, 844, 846, 848		
දෙවාරිකං	674, 678	ධමමපතිරූපකෙන වග්ගකමමං-		
දෙසසා	588	768, 770, 772, 820, 822, 824,		
දෙසා	818, 850	826, 828, 830, 832, 834		
දෙසාගතිං 700, 702, 704		ධමමපතිරූපකෙන වග්ගා	798,	
දෙසාභිසනො	692, 694	800, 802, 804, 806, 808, 810,		
දෙසාරිනො	782	812, 814, 816, 818, 820, 822,		
දෙහලො	856	824, 826, 828, 830, 832, 834		

පිටිබෙකා

ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං-
 762, 766, 768, 772, 820, 822,
 824, 826, 828, 830, 832, 834

ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා
 798, 800, 802, 804, 806, 808,
 810, 812, 814, 816, 818, 820,
 822, 824, 826, 828, 830, 832,
 834

ධම්මවාදිනො 818, 820, 822,
 824, 826, 828, 830, 832, 834,
 884

ධම්මවාදී 880

ධම්මචිත්තයෙ 710, 868

ධම්මසූඤ්ඤා 854, 868

ධම්මො 4

ධම්මානං 586, 588

ධම්මිකා 890

ධම්මිකානී 850

ධම්මිකෙන 758, 760, 844, 846,
 886

ධම්මියමානෙ 852

ධම්මෙත වග්ගකමමං 762, 766,
 818, 820, 822, 824, 826, 828,
 830, 832

ධම්මෙත වග්ගා 798, 800, 802,
 804, 806, 808, 810, 812, 814,
 816, 818, 820, 822, 824, 826,
 828, 830, 832, 834

ධම්මෙත සමග්ගකමමං 766, 768,
 772

ධම්මෙත සමග්ගො 772, 774

ධම්මෙත සමග්ගං පචාරණ-
 කමමං 402

ධම්මං 588, 590

ධම්මං අධම්මොති 880, 882

ධම්මං භාසනති 882

ධා

ධාතා 564

ධාතීනං 674

ධාරුණේහන 608, 610

ධි

ධිකුසා 354, 356

ධිතරං ව 868

පිටිබෙකා

ධු

ධුතකාය 740

ධුතසූ 740, 742

ධුතතතාය 742

ධුතතා 294, 374, 392, 403, 472

ධුවකාරා 750

ධුවතාවා 258

ධුවහතෙතන 608

ධුවසාගු වා 716, 718, 720

ධුවසෙතු 258

ධු

ධුමනෙතනත්ථිකං 532

ධුමනෙතනං 530

ධෙ

ධෙහුසතානී 608

ධෙහුං 610

ධො

ධොතහත්ථං 562, 612, 620

ධොපනං 856, 858

ධොචනමනෙතන 630

න

න අකාමා දුතබ්බා සාමග්ගි 330

න අකාමා භාගං දුතුං 700

න අච්ඡිනෙන ථෙවෙ පකක-
 මතබ්බං 104

න අඤ්ඤානු අනතරවාසකෙන 630

න අඤ්ඤානු උනතරාසබ්භෙන 630

න අඤ්ඤානු පඤ්චකෙන වා-
 අතීරෙකපඤ්චකෙන වා 630

න අඤ්ඤානු පුග්ගලසූ අත්ථාරා 630

න අඤ්ඤානු සමිසාවියා 980

න අභිමනනං පෙමං හොති 116

න අභිමනනා භාවනා හොති 116

න අනලසො 174

න අලං කාතුං අලං සංචිධාතුං 174

පිටප්වෙකා	
න අසෙකෙකින පඤ්ඤාකි- කෙන	156
න අසෙකෙකින සමාධිකි- කෙන	156
න අසෙකෙකින සීලකි- කෙන	156
න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා- ඵකච්චස්ස පනොනා දුතබ්බො	104
න උපජ්ඣායස්ස භණ්මානස්ස- අනන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බො	96, 134
න උපසම්පාදෙනබ්බං	156
න උලුලීබ්බිතමනෙකන	630
නකිත්තානං	614
නබ්බිට්ඨිකාය වා	706
නබෙන	682, 690
නගරං	574
නගරකථං	494
නග්ගිං	716, 718, 740
නග්ගො	246, 740
නබ්බගලෙන	600, 602
න ව කරණීයං	766
න ව භීකිකිවෙ අපචාරණාය- පචාරෙතබ්බං අඤ්ඤානු- සම්බසාමග්ගියා	446
න ව භීකිකිවෙ නභාපීන- පුබ්බන බුරුනණං පරිහරි- තබ්බං	622
න විරසෙස්ව පකතනොනා- අහොසී	696
නච්ච	672, 674
නජ්ජා	2, 66
නට්ඨං වා	666
න තිබ්බච්ඡන්දෙ භොති	174
නතනමාලකසාවං	524
න තාහං සකෙකාමී	84
නඤ්ඤානි පුනබ්බවො	578
නඤ්ඤකමං	530
නඤ්ඤකමෙමන	680
නඤ්ඤකරණී	530
නඤ්ඤනා	678
නච්ච ව බො අරහා යථා- අහං	52, 60, 62, 64, 66, 68

පිටප්වෙකා	
න දුකෙකා භොති	174
නදියා	342, 498, 718
නදියා වා භීකිකිවෙ	268
නදිං	244
නදිං තරනොනා	264
න දිසා පකකමිතබ්බො	104
නදී	268, 512
නදීනං	614
නදීනිමිතනං	258
නදීපාරං	258
නදීපාරගතං වා	728
න නිස්සයො දුතබ්බො	156
න නදීමුඛියා	710
න නදීයං	876
නනෙද	204
න පගුණො	686
න පච්චෙස්සං	632
න පුච්ඡනති	334
න භගවා උස්සභති	632
න භීකිකිවෙ අඤ්ඤාස්ස- පරිසා අපලාලෙනබ්බො	212
න භීකිකිවෙ අනනුඤ්ඤානො- මානාපිතුභී පුනොනා පබ්බා- ජෙනබ්බො	206
න භීකිකිවෙ අනුපජ්ඣායකො	222
න භීකිකිවෙ ඉණාසිකො	186
න භීකිකිවෙ උපජ්ඣායං- අනාපුච්ඡා ආචරණං කාතබ්බං	212
න භීකිකිවෙ කාරහෙදකො වොරො	184
න භීකිකිවෙ ඡවකුටියා	380
න භීකිකිවෙ ඡනෙන	380
න භීකිකිවෙ තෙහි භීකිබුභි- තස්මිං ආවාසෙ වස්සං වසිතබ්බං	288
න භීකිකිවෙ දුසො	188
න භීකිකිවෙ පඤ්චභි ආවාබෙහි- චුට්ඨො පබ්බාජෙනබ්බො	180
න භීකිකිවෙ මුඛආරිකො ආහාරො ආචරණං කාතබ්බො	201

පිටියබෙකා	
න භික්ඛවෙ මුගබ්භනං නිජ්ජිය- සමාදානං සමාදිසිතබ්බං	398
න භික්ඛවෙ රාජහට්ඨො- පබ්බාජෙතබ්බො	184
න භික්ඛවෙ රුක්ඛසුසිරෙ	380
න භික්ඛවෙ ලිඛිතකො	188
න භික්ඛවෙ සභාගා ආපනනි- දෙසෙතබ්බො	302
න වත නො ලානා	760
න වත නො සුලඝ්ඛං	760
න වත මෙ ලානා	566
නවකෙන 298, 400, 408,	412
නවනීතං 522, 540,	610
නවං භික්ඛුං ආණාපෙකුං	284
නවා ව 252, 284, 342,	490
න සමමා වතනනනි	114, 152
න සුචි නිවේදනානි සුතතසො- අනුබ්‍යාඤ්ඤතසො	168
න සුචිහතතානි	168
න සුසානං ගනනබ්බං	104
නභාපිතකමෙම	620
නභාපිතපුබ්බො	620
නභාපිතපුබ්බෙන	622
නභාපිතො	626
නලමයං	528
නා	
නාගයොනියා අට්ඨියනි	214
නාගරාජා 6, 52, 54,	558
නාගා	558
නාගො 214, 216, 218,	550
නාගං	508
නාගමෙනතානං	698
නාගමෙසුං	698
නාතපුතො	584
නාතීදුරෙ ගනනබ්බං	96, 184
නානතතකථං	494
නානා දිසා නානා ජනපද	44
නානාගෙසජෙජනි	678, 688, 692
නානාසංවාසකවතුඤ්චො	774
නානාසංවාසකපඤ්චමො	776
නානාසංවාසකභුමියො	852

පිටියබෙකා	
නානාසංවාසකසස	780
නානාසංවාසකා	850
නානා සීමාය සිතවතුඤ්චො	774
නානාසීමාය සිතපඤ්චමො	776
නානාසීමාය සිතවීසො	778
නානාසීමාය සිතසස	780
නාභිවිතරනනි	334
නාවං	578
නාවා	392
නාවාය වසසං	380
නාසච්ඡිනො	236, 782
නාසච්ඡිනං	226
නාසනනනිකො 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664	
නාහං ආචරිය සකෙකාමි	684
නාහං තං කච්චාන	570
නාශ්‍රියා වාපකෙන	620
නි	
නිකකසාවො	6
නිකකුජ්ජිතං වා 570, 590, 606, 608	
නිකඛනනිං කරෙය්‍යං	216
නිකඛිතතච්චරෙ	714, 716
නිකඛිතතා	724
නිකෙඛපාය	728
නිගණ්ඨසාවකො	584
නිගණ්ඨො	594
නිගණ්ඨො නාතපුතො	584
නිගමො	512
නිගමං	268
නිගමකථං	494
නිගගනං	892
නිව්ජාරෙසි	690
නිට්ඨානනනිකො 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 656, 658, 660, 662, 664	
නිදහනනි	702

පිටුවලිකා	
නිදනං උද්දිසිනා සෙසං-	
සුතෙන සාවෙනබ්බං	270
නිබ්බි	392
නිබ්බිං	376
නිපකං	870
නිපජ්ජාපෙතා	678
නිපාවිනා	678
නිපාවි	688
නිපාවි	854
නිපාවිතො	690
නිපාවිතොයං	854
නිපාවිතොසුං	734
නිබ්බවට්ඨිජං	552
නිබ්බාසි	864
නිබ්බාසෙතා	864
නිබ්බිකසාවං	524
නිබ්බිකොසමපි	380
නිබ්බිකොසෙපි	702
නිබ්බිජ්ජාණං	524
නිබ්බිතකතෙන	630
නිබ්බිතතානි	856
නිබ්බිතතා කිත්තෙතබ්බා	262
නියසසකමමකතො	804, 814, 830
නියසසකමමාරකසස	788, 790, 792, 794, 796
නියසසකමමං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 822
නිරසං	574
නිරොධධමමං	570, 592, 606, 618
නිරොධො හොති	2
නිරොධං	592, 606, 618
නිවාරෙනබ්බො	96, 134
නිවාසනං	96, 98, 106, 108, 134, 136, 146
නිවෙසනං	354, 356, 502, 540, 546, 564, 606
නිසදුපොතකං	524
නිසදුං	524
නිසීදනං	722, 724, 726
නිසසග්ගියෙන	630
නිසසග්ගිකරණීයො	228

පිටුවලිකා	
නිසසග්ගියකො	228
නිසසග්ගං අලභමානෙන	228
නිසසාරණං	780
නිසසාරණං	780, 892
නිසසාරිතො	892
නිසසාරති	780
නිසසිමට්ඨො අනුමොදති	630
නිසසිමං	406, 408, 436
නිසතා	888
නිසිතානිසිතං ච	702
නිසුසුලිකා	6
භී	
භීවා	570, 574
භීතා	870
භීය්‍යාසි	580
භීලවට්ඨිකා	488
භීලවණණා	580
භීලවණා	580
භීලවාසී	730
භීලා	580
භීලාලඛකාරා	580
භීහරිතා	686
භීහාදුං	736
භෙ	
භෙකකමමෙ	570, 592, 604, 606, 618
භෙගමසස	682
භෙගමො	672, 674
භෙණාරං චන්තනි	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
භෙරඤ්ජරායං	54
භෙව ආලපෙය්‍යාම	394
භෙවිමං විවරං කාරසසං	634
භො වෙ ලභෙඵ	466
භ	
භකතඤ්ඤුතො	756, 758
භකතනො	694, 696
භකතනසස	780
භකතනො	156, 578
භකකමනනනිකා	632

	පිටපි බෙකා
පකකමනනනිකො	632, 634
පකකමනනිපි	742
පකකං වා	706
පකකාපි මුග්ගා ජායනනි	542
පකාසිතුං	10
පකකසඛකනෙතසු	130
පකකහතො	226, 782
පකකහතං	226, 246
පකකාලෙසි	872
පකකෙ	746
පගගහාරහො	892
පගගහෙන	594
පගුණො	892
පච්චකඛානකො	292, 744
පච්චකඛාතො	682
පච්චගෙස	8
පච්චජුරණං	724, 726
පච්චජුකා	892
පච්චජුකානං	708
පච්චනතං උච්චිනථ	186
පච්චනනිමෙ	856, 858
පච්චබ්‍යථා පදමසොකං	84, 88
පච්චයා	728
පච්චයානං බයං	4
පච්චවකකනනසස	886
පච්චාසිංසිකඛං	884
පච්චාහරනි	692
පච්චුග්ගනචා	872
පච්චුග්ගමනං	616
පච්චුට්ඨානං	848, 850
පච්චුට්ඨාය 574, 576, 598, 862	
පච්චුට්ඨාසි	578
පච්චුට්ඨොය්‍යාම	878
පච්චුසසමයං	510, 574, 576 598, 862
පච්චෙසසනනි	634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666
පච්චොරොභිකා	580, 582, 584, 604
පච්චානිපානී	862
පච්චාබාහං	858, 860

	පිටපි බෙකා
පච්චාහනනං	870
පච්චා සමණෙන	104, 142
පච්චමකො	714
පච්චමා	100, 112
පච්චමාය	484, 512
පච්චලී	54
පච්චං අභිසඛිරිතුං	532
පච්චොකසස	688, 690, 692
පච්චොතෙන	696
පච්චායනි	892
පච්චානි	48
පච්චකෙන වා	632
පච්චගොරසෙ	610
පච්චනනං සනතාහකර - ණීයෙන	358
පච්චවග්ගකරණං	776
පච්චවග්ගො	772
පච්චවග්ගියා භිකුච්ච 14, 16, 20, 28	
පච්චසඛසා	772
පච්චාභිකං	874
පච්චලීකො	860
පච්චච්චනනං තථාගතෙන	880, 882
පච්චසසයොජනිකා	690
පච්චසසාය වරනනීං ගච්චනී	672
පච්චලීකා	502
පච්චලීකං	500
පච්චාකං	590
පච්චකසෙසය්‍ය	778
පච්චකකමනී	736, 874
පච්චකා	502
පච්චකං	500
පච්චකාකාතඛො	784, 786, 788
පච්චකුට්ඨකටං	766
පච්චකුලං	688, 716, 718
පච්චකෙකාසනා	780
පච්චකෙකාසනනී	768, 770, 772
පච්චකෙකාසිතුං	276
පච්චගච්චව	854, 688
පච්චගච්චවාසි මයා ඤානො	686
පච්චගහෙන	678
පච්චගහෙසි	690

	පිටිවිකියා
පරිග්‍රහකය	700
පරිවහකමය	594
පරිවහසමුප්‍රාදාය	2
පරිවර්තන	570, 590, 606, 608
පරිවර්තනදීප්‍රය	536
පරිවර්තනනි	742
පරික්‍රමය කරණීය	788, 790
පරිනිවාරකය	96, 98, 106, 108, 134, 136, 146
පරිනිසාරකය	784, 786, 788
පරිපාසකය	808, 810, 812, 814, 816, 818
පරිපාසකය	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පරිපාසකය	756, 758
පරිපාසකය	584
පරිපාසකය	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පරිපාසකය	562
පරිපාසකය	868
පරිප්‍රවර්තකරණීය	788, 790
පරිවලකය	596, 702
පරිවලකය	834
පරිවර්තන	624, 886
පරිවර්තන	722
පරිවර්තන	562, 564
පරිවර්තන	620
පරිවර්තන	846
පරිවර්තන	10
පරිවර්තන	578
පරිවර්තන	562
පරිවර්තන	556
පරිවර්තන	674
පරිවර්තන රතනි ගව්‍යනි	674
පරිවර්තන	758, 760
පරිවර්තන ව ආපනි දුකක- වසස	384, 386, 388, 390
පරිවර්තන	80
පරිවර්තන	788, 790, 792, 794, 796, 804, 816, 824

	පිටිවිකියා
පරිසාරණීයකමකතො	804, 816, 830
පරිසාරණීයකමාරහසස	788, 790, 794, 796
පරිසාරණීයකම	874
පරිසාරණීයකම	684, 686
පරිසාරණීයකම	736
පරිසාරණීයකම	10
පරිසාරණීයකම	562
පරිසාරණීයකම	524
පරිසාරණීයකම	524
පරිසාරණීයකම ගාතාව තබ්‍රා	232
පරිසාරණීයකම	172
පරිසාරණීයකම	96, 134
පරිසාරණීයකම	258
පරිසාරණීයකම	254
පරිසාරණීයකම	858, 860
පරිසාරණීයකම	174
පරිසාරණීයකම	774
පරිසාරණීයකම	776
පරිසාරණීයකම	778
පරිසාරණීයකම	340, 780
පරිසාරණීයකම	742
පරිසාරණීයකම	222
පරිසාරණීයකම	212, 246, 288, 292, 374, 404, 406, 744
පරිසාරණීයකම	576
පරිසාරණීයකම	854
පරිසාරණීයකම	870
පරිසාරණීයකම	714, 716
පරිසාරණීයකම	708, 842, 844, 846, 848, 868
පරිසාරණීයකම	706
පරිසාරණීයකම	534, 688
පරිසාරණීයකම	402
පරිසාරණීයකම	452
පරිසාරණීයකම	330, 436
පරිසාරණීයකම	120, 124, 172, 232, 234, 236, 258, 296, 298, 400, 702, 738, 888
පරිසාරණීයකම	608

පිටියබෙකා		පිටියබෙකා	
පහතබමෙමා	570, 592, 606, 618	පහිජ්ජති	706
පහතපරියාපහනං	96, 134	පමාදුඛිකරණං	572
පහතමහි	54	පමුබෙ	256, 480
පහතරජනං	706	පමුබො	50
පහතරසං	614	පමුදිතාය	720
පහතා	726	පමෙකුං	892
පහතිකාව	580, 582	පමොදිතා	720
පහතිකොව	584, 604	පසිරුපාසති	648, 650, 652, 654, 656, 658
පතිමානෙඵ	8	පරකුලෙසු	756, 758
පතිරූපං	692, 864	පරදතතභොජිනං	564
පතිවට්ටසි	580	පරහණඛං	726
පතිසලොතා	596	පරමමරණා	574
පතිසලුපිනසා	594, 876	පරමාය	672, 674
පඤ්ඤා	564	පරමෙන	590
පඤ්ඤාති	706	පරුජිතමහ	580, 582
පඤ්ඤානං	706	පරාමසිත්තා	864
පදකම්මණං	592, 606, 608, 672, 674, 692, 696, 698, 714, 724, 760, 860	පරිකථාකතෙන	630
පදකම්මණා	672, 674	පරිකඛාරවොලුකං	726
පදං	76	පරිකඛාරෙ	106
පදීපකරණෙ වා	680	පරිකම්පිත්තා	686
පදුමිනියං	12	පරිගහතිතා	718
පදෙසෙ	576	පරිගණනනිසෙයා	574, 576
පඤ්ඤා	600, 602	පරිච්චතතාති	554
පඤ්ඤානිඛනෙනා	16, 18	පරිණාමෙති	564
පනාමෙනබෙබා	116	පරිණාමෙනනං	688, 690
පබ්බතී	578	පරිතතං	676, 700
පබ්බජ්ජනා	492, 710, 868	පරිදසසී	512
පබ්බතනිමිතතං	258	පරිධොවි	734
පබ්බතෙ	506	පරිතෙනනති	858
පබ්බතො	484, 512	පරිපාකමත්තාය	674
පබ්බවාතො	532	පරිපාකං	858
පබ්බාජනීයකමමං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 814, 822, 830	පරිපාතෙනනති	560
පබ්බාජනීයකමමකතො	804, 814, 830	පරිපාතෙසී	864
පබ්බාජනීයකමමාරහසා	788, 790, 792, 794, 796	පරිපුච්චාය	174
පබ්බාරං	536, 626	පරිපුණණකොසකොට්ඨා- ගාරො	854
පබ්බාරා	636	පරිපුණණං	726
		පරිබ්බාජකච්ඡනෙනන	856, 858
		පරිබ්බාජකා	248
		පරිබාහිරු භවිසාම	468
		පරිහණඛකරණමතෙනන	630

පිටුබෙලකා		පිටුබෙලකා	
පරිභාෂාව	692	පරිභාෂන	42
පරිභාෂක	804	පරෙව	870
පරිභිජ්ජ	706	පරෙත වා	232
පරිභුක්ත	718, 720	පරෙසමපි සද්ධාය	850
පරිභොජනීයසං	874	පලලකං	500
පරිමුඛා	870	පලලබ්‍හන	474, 864
පරියාදා	684	පලලබ්‍හකා	502
පරියාදිත්තරූපා	686	පලලලානි	578
පරියාදිසිසන්ති	684	පවනනමංසං	554, 592
පරියාදියෙය්‍යං	52	පවනනාරො	612
පරියායෙන	610, 886	පවරං	692, 696
පරියායො	586, 588, 590	පවාරණං	772
පරියෙසමානො	718	පවාරණං දෙනෙනන	406
පරියොගාලකධමෙමො	570, 592, 606, 608, 618	පවාරණාය	628
පරියොදානසිප්පා	620	පවාරණාභාරකො	404, 406
පරියොසානකල්‍යාණං	604	පවාරිතෙන	596
පරිවාසාරතං	788, 790, 792	පච්චෙකං	876
පරිවාසාරතස්ස	790, 792, 794, 796	පච්චිතනං	612
පරිවාසං	778, 788, 790, 792, 794, 796	පසතෙන	672
පරිචිතකකමඤ්ඤාය	8, 10	පසනනචිතනං	570, 592, 606, 618
පරිචිතකෙකා	10, 594, 876	පසාදනීයං	508
පරිචිතකකං	694	පසාරිතං	578, 716
පරිචෙණං	102, 112, 138, 148, 332, 352, 354, 356, 384, 386, 388, 390, 438	පසසනො	8
පරිචෙසනා	576, 582, 610	පසසඤ්චකායා	720
පරිසද්දසකං	226	පසසමනිසන්ති	720
පරිසද්දසකො	226, 782	පසසසි	300
පරිසද්දසි	246	පසසාවං වා	736
පරිසාය	252, 254, 278, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 324, 326, 328, 344, 424, 426, 428, 432, 446	පසසාවො	686
පරිසං	274	පසුසංවාසං ඵව	398
පරිසසයාති	870	පසසනදිසස්ස	382, 384
පරිසායං	584	පසෙසන	684
පරිසසාවනාති	540, 568	පභිතතනා	874
පරිසසාවනෙහිපි	726	පභිණං	588, 590
පරිසුඤ්ඤා	604	පසුතං යාගුඤ්ච මධුගොලඤ්ච- පරියාද්‍යපෙත්‍යා	562
පරිචිතකකං	876	පසුපනනං	734
		පසුබොධා	666
		පංසුකිතං	706
		පංසුකුලං	698
		පංසුකුලෙ	712
		පංසුකුලෙන	632

උට්ඨමයෝ			පිට්ඨමයෝ	
පංඤ්කුලකතෝ	726		පානියසට්ඨං	874
පංඤ්කුලිකා	628		පානියෙන පුච්ඡිතමො	96, 98, 108, 136, 144
පඤ්ඤාලිකෝ	696		පානියං පරිභොජනියං	300, 874
පා			පාපකං	690, 722
පාටලියාමේ	574, 576		පාපකානං	586
පාටලිපුත්තො	730		පාපණිකේ	712
පාවිකාය නිමුජ්ඣිකා	474		පාපණිකේන	632
පාවිපදේ	384, 386, 388, 390		පාපභිකඤ්ඤා	228, 502
පාවිපදේ	330, 436		පාපභිකඤ්ඤං	502, 504
පාණකා	530		පාපරොගී	226, 782
පාණකේ	684		පාපරොගීං	226
පාණභූතෙසු සංයමෝ	8		පාපසමාවාරො	804, 822
පාණහරා	870		පාපිකං	806, 826
පාණහරානං	736		පාපිකාය දිට්ඨියා අපච්චි- නිසංගෙහ උකඛිතතක- චතුසේඨා	774
පාණ්ණපෙතං	570, 590, 592, 606, 608		පාපිකාය දිට්ඨියා අපච්චි- නිසංගෙහ උකඛිතතක- පඤ්චමෝ	776
පාණෝ	240, 346, 348		පාපිකාය දිට්ඨියා අපච්චි- නිසංගෙහ උකඛිතතකච්ඡෝ	778
පාණං	594		පාපිකාය දිට්ඨියා අපච්චි- නිසංගෙහ උකඛිතතකසං	780
පාතරාසං	690		පාපිකාය	742, 744, 818, 826, 834
පාතීනේ	730		පාපුපාසකසං	502
පාතීමොකඛං	260, 280, 302, 304, 888		පාමුජ්ඣං	720
පාතීමොකඤ්ඤාදෙදසං	280		පාමොකේනා	50
පාතීයාපි	706		පායිතොමභි	690
පාතුනචනති	4		පායෙඤ්ඤා	690
පාථෙයං	676		පාරතො අනතං ඔරතො භොගං	96, 100, 108, 110, 134, 144, 148
පාථෙයං පරියෙසිකුං	610		පාරාජකානි	454
පාදකඨලිකං	756, 758, 872, 874		පාරිච්ඡිතතකපුපථං	64
පාදඛිලාබ්බාමො	492		පාරිමතීරේ	578
පාදච්ඡින්නා	226, 782		පාරිලෙයසකං	176
පාදච්ඡින්නං	226		පාරිලෙයසකේ	878
පාදතලෙසු ලොමානි	474		පාරිවාසිකචතුසේඨා	778
පාදපිඨං	756, 758, 872, 874		පාරිසජ්ජේ	866
පාදබහඤ්ඤානං	532, 680		පාරිසුද්ධි භාරකෝ	288, 290
පාදා	246		පාරිසුද්ධිං දෙනෙතන	292
පාදනං ඛොනං උදක- නිසෙසකං	332			
පාදුකායෝ	498			
පාදෙදකං	756, 758, 872, 874			
පානකථං	494			

පිටපිබෙකා		පිටපිබෙකා	
පාලිබදාං	708	පිලිඤ්ඤාමං	540
පාවකො	54	පිලිඤ්ඤවච්ඡය්‍ය	530, 532, 538
පාචාරො	698	පිලොතිකාය	632
පාසාණනිමිත්තං	258	පිසාවිලලිකා	380
පාසාදසකානි	672	පිසාවෙහි	372
පාසාදසහසානි	672	පිලකා වා	724
පාසාදිකා	672, 674	පි	
පාසාදිකතාය	740, 742	පිතමනාය	720
පාසාදිකස්‍ය	740, 742	පිතං	688, 690
පාසාදිකෙන	82	පිතවණණං	580
පාසාදිකං	508	පිතවජ්ඣා	580
පාසාදො	238	පිතා	580
පාසාදං	280, 540, 596	පිතාලඛිකාරා	580
පාලිගුණනිමා	488	පි	
පි		පුග්ගලස්‍ය	630
පිච්චා	678, 680	පුග්ගලස්‍ය අජ්ඣාරා	632
පිටකානි	568	පුග්ගලං	274, 276
පිටකං	600, 602	පුග්ගලං යපෙච්චා සබ්බසා-	
පිටපිබාදනීයං	618, 620	පචාරෙය්‍ය	464
පිටපි	500	පුග්ගලං භුලඛිච්චා ඔකාසං-	
පිටපිවපි	542	කාරාපෙච්චං	276
පිණ්ඩකෙන	628	පුග්ගලෙ	452
පිණ්ඩකං	592	පුග්ගලො	192, 230, 452, 462, 464, 780, 782
පිණ්ඩපානපටිකකනෙතා	870	පුග්ගලිකාය	622
පිණ්ඩපානං අදාය පටිකකම්	82	පුච්ඡාමි නං	76
පිණ්ඩපානිකා	628	පුඤ්ඤා	862
පිතරං	218	පුඤ්ඤකං	682
පිතා	246, 370, 392	පුඤ්ඤකාමා	720
පිතා පුත්තා ව සෙසා තොනති	192	පුඤ්ඤමාකඛිමානානං	614
පිතුසාතකවතුජො	774	පුඤ්ඤානි	696
පිතුසාතකපඤ්චමො	776	පුටබදා	488
පිතුසාතකච්ඡො	778	පුටභෙදනං	576
පිතුසාතකස්‍ය	340, 446, 870	පුණ්ඩරීකිනීයං වා	12
පිතුසාතකාපි	742	පුත්තචිත්තං උපට්ඨපෙසසනි	94, 132
පිතුසාතකුපජ්ඣායෙන	222	පුත්තස්‍ය	354, 356, 600, 602
පිතුසාතකො	218, 292, 404, 406, 744, 782	පුත්තො	206, 368, 370, 606
පිතුච්චනං	864	පුටුජ්ජනා	722
පිප්ඵලිං	526	පුටුච්චි	256
පිපාසං	562, 564	පුටුසදො	870
පියවකඛුහි	872, 874		
පියවාදී	862		

	පිටුව
පුන කාතබ්බං කමමං	590, 818,
820, 822, 824, 826, 828 830,	
	832, 838
පුන පමාරෙනබ්බං	418
පුපඵ දසානි	742
පුපඵරජනං	706
පුපඵරසං	614
පුපඵං දෙවස්ස උප්පන්නං	680
පුබ්බණ්ණසමයං	502, 538, 540
	546, 576, 592
පුබ්බපෙනකඵං	494, 606
පුබ්බානුපුබ්බ කානං	40
පුබ්බුට්ඨාසී	862
පුරජම්මා	100, 112
පුරජම්මාය	484, 512
පුරාණකුලපුතො	214
පුරාණජට්ටිලෙහි	72, 80
පුරාණදුතීසිකා	38
පුරාණදුතීසිකාය	240
පුරායං සුත්තනො පලුජජි	356
පුරිසකඵං	494
පුරිසදම්මසාරථී	604, 612
පුරිසනනරෙන	500
පුරිසසුත්තෙන	500
පුරිසසුත්තං හත්ථවට්ටකං	500
පුරිසස්ස	180, 268
පුරිසොසී	230, 234
පුරෙහත්තං	548, 626
පුරෙහත්තං පටිග්ගහිතං	594, 596
පුරොහිතො	856
සු	
සුජිතා	576
සෙ	
සෙත්තිකං	868
සෙසලා	276
සො	
සොකබරට්ඨං	550, 594, 596
සොකබරණියා	550, 672, 756
සොකබරණී	62, 244, 354, 356
සොකබරණීසනානි	672
සොකබරණීසභස්සානි	672

	පිටුව
පොඨෙසුං	580, 582
පොත්ථකං	742
පොත්ථනිකං	554
පොරාණං	612
පොසාපිතො	674
පොසාවනිකං	680
පොසො	576
ඵ	
ඵණදසානි	740
ඵණහත්ථකො	226, 782
ඵණං	246
ඵලකචීරං	740
ඵලබාදනීයං	544, 546, 552,
	622
ඵලකුම්බං	532
ඵලමයං	528
ඵලරජනං	706
ඵලරසං	614
ඵා	
ඵාණීතං	522, 540
ඵාරුසකපානං	614
ඵාසුට්ඨකාරිකො	664
ඵාලෙකා	684
ඵාලො	570
ඵී	
ඵීතා	672
ඛ	
ඛබ්බරො	226, 782
ඛබ්බරං	226
ඛකිනමත්තෙන	630
ඛකිනසුත්තං	530, 532
ඛකිනා	240
ඛප්පං	862
ඛලනාවනා	720
ඛලං	562, 564, 858, 864, 868
ඛකාරුමකොට්ඨකො	596
ඛභිඤ්චාරකොට්ඨකා	694
ඛභිනගරෙ	858
ඛභිසීමගනස්ස	632, 636, 638,
	640, 642, 644, 646, 656, 658,
	664

	පිටුවකො
බහිසීමගනො	634, 636, 638, 650, 652, 654
බහුකතො	616
බහුකාරො	738, 740
බහුජනා	672
බහුඤ්ච ගණහානි	676
බහුපරිකමාරො	740
බහුභණෙධා	740
බහුමායා	690
බහුසුභතො	200, 842, 844, 846, 848, 850
බා	
බාරාණසියං	14, 24, 30, 38, 48, 496, 562, 714, 854, 858
බාරාණසිං	860, 862, 866
බාරාණසෙය්‍යකො	686, 688
බාලො	452, 454, 804, 822, 870
බාහනනමපි	708
බාහා පග්ගස්සා	594
බාහිතපාපධමෙමා	6
බාහුලිකො	16, 18
බාහුලොය ආවතොයා යදිදං	
ගණබන්ධකං	128
බිලිඛිසාරස්සා	182, 248, 540, 602, 680, 682, 684, 686
බිලිඛිසාරෙහ	186, 188, 662
බිලානි	858, 860
බිලාලං	526
බී	
බීජහනනං	600, 602
බීජානි	622
බ්‍ර	
බ්‍රහ්මපබ්බජ්ඣො	620, 622
බ්‍රහ්මපමුඛඤ්ච සඛසං	682
බ්‍රහ්මං සරණං ගච්ඡාමි	46
බේ	
බේලට්ඨිසීසස්සා	526, 724
බෝ	
බෝජකම්බනාචනා	720
බෝධිරුකබමුලො	6

	පිටුවකො
බෝධිරුකබමුලො	2
බෝධිං	16
බ්‍ය	
බ්‍යඤ්ජනුපෙතා	890
බ්‍ර	
බ්‍රහ්මකාසිකා	24
බ්‍රහ්මචරියං	604, 718
බ්‍රහ්මචරියනතරුයො	272
බ්‍රහ්මචාරයො	576
බ්‍රහ්මදනාස්සා	856
බ්‍රා	
බ්‍රාහ්මණපරිසං	574
බ්‍රාහ්මණස්සා	4, 54, 124, 546, 562
බ්‍රාහ්මණං	120, 564
භ	
භගද්දලාබාධො	552, 680
භගද්දලාබාධං	692
භගවතො එතද්දතොසි	8
භගවතො පුරතො පාතුරතොසි	10
භගවනනං පටිච්චෙදෙමි	474
භගවනනං භ්‍රාතෘපිං ඕනීත- පනතපාණිං භගවා භනො- පංසුකුලිකො භිකූ- සබ්බෙසාවානි	696
භගිනියො	378
භගිනී	370
භග්ගං	698
භග්ගොදකං	532
භග්ගිකං	550
භග්ගිතකාරකා	464, 466, 878, 880, 882, 884
භග්ගිතකාරකෙහි	876
භග්ගිතකාරකො	798, 800, 802, 818, 820
භග්ගිතජාතා	852
භග්ගියාරං	702
භග්ගියාරිකං	704
භග්ගියාරෙ	704
භග්ගිනං	846, 848, 850, 888, 890

	පිටප්‍රවේශය
භන්තශෙභ	92, 94, 132, 564, 848, 850, 852
භන්තශංඝ	394, 562, 618, 874
භන්තපට්ටපාටි	618
භන්ත	520
භද්දකො	756, 758
භද්දකො	680, 682
භද්දමුත්තකං	524, 528
භද්දවග්ගියා	48
භද්දියසස	26
භද්දියා	602, 604
භද්දියෙ	498, 608
භද්දියං	496, 602, 604
භග්ගකථං	494
භග්ගා	848, 850
භග්ගාගතීං	700, 702, 704
භරියා	606, 680
භරියාය	600, 602
භවතණ්ණා	578
භවතෙත්ති	578
භසසකාරකා	464, 466, 878, 882, 884, 886
භසසකාරකෙහි	876
භසසකාරකො	798, 800, 802
භා	
භාගෙනි	704
භාගො	730
භාගං දකිං	622
භාගං	698, 700, 732
භාජනං	96, 106, 132, 142
භාජනාභාජනං ච	704
භාජියමානෙ	730
භාජෙද්දං	704
භාදා	730
භාසිතමනුභාසිතනි	612
භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන	880, 882
භාසිතසස	708
භාසිතාය ලපිතාය අපරියො- සිතාය	452
භි	
භික්ඛාපඤ්ඤානතියා	748, 750
භික්ඛුණී	362, 364

	පිටප්‍රවේශය
භික්ඛුණී ගොවරො වා	174
භික්ඛුණීචතුසේථා	774
භික්ඛුණීදසමො	776
භික්ඛුණීදසකාපි	742
භික්ඛුණීදසකුපජකායෙන	222
භික්ඛුණීදසකො	212, 220, 288, 292, 404, 406, 744, 782
භික්ඛුණීදසකසස	340, 446, 780
භික්ඛුණීපඤ්ඤමො	776
භික්ඛුණීයා නිසිත්තපරිසාය	340
භික්ඛුණීවිසො	778
භික්ඛුණීසඛසසස	716
භික්ඛුණීසඛෙසන	884
භික්ඛුණීසඛසං	352, 356
භික්ඛුපචචජචිකා	294, 408, 472
භික්ඛුනතීකො	370, 392
භික්ඛුසඛසසස	546
භික්ඛුසඛෙසන	196, 556, 562, 566, 568, 572, 576, 578, 580, 582, 604, 608, 610, 616
භික්ඛුසඛෙසා	548, 564, 614
භික්ඛුසඛසං	384, 476, 506, 508, 512, 566, 570, 592, 594, 606, 608, 610, 612
භික්ඛුනං පාදෙ වඤ්ඤපෙඤා	46
භිඛකාරං	82
භිතති	100, 110, 136, 146
භිතො භික්ඛුසඛෙසා	846
භිසෙහි	550
භු	
භුජ්ජෙසාසි	234
භුත්තාවසෙසො	874
භුත්තාවිතා	596
භුත්තාවිං	546, 556, 566, 576, 582, 594, 608, 610, 614, 716
භුමමාදෙවා	24
භුසාපෙඤා	682
භු	
භුත්තච්චං	854
භෙ	
භෙදගරුකෙන	850
භෙදගරුකෙහි	846, 848

පිටියබෙකා			පිටියබෙකා	
හෙදපුරෙකඩාරපණණරසකං	328	මධුකපුප්ඵරසං		614
හෙදෙති	208	මධුගොලකං	562, 564	
හෙසජ්ජාති	522, 524, 526	මධුපානං		614
හෙසජ්ජං	682, 690, 736	මනසාකාසි		2
හෝ		මනං චූලොහා අහොසි		264
හොජ්ජයාගුං	566	මනාපවාජී		862
ම		මනුස්සනාගො		54
මකඛියති	722	මනුස්සනනරායො		272
මකඛියනති	680	මනුස්සමංසං		556
මගගතිමිතනං	258	මනුස්සරාහසෙය්‍යකං		80
මගධකෙඛතනං	708	මනුස්සසොභග්‍යමිච්ජනා		564
මගධමහාමනනා	574, 576, 578	මනොසුච්චිතස්ස		586
මගධානං ගිරිබ්බජං	90	මනනණාසු		892
මගධෙසු පඤ්ච ආබාධා-		මනනපදං		612
උස්සනනා හොනති	178	මනනයමානස්ස		872
මබ්බු	680, 718, 892	මනනානං		612
මබ්බුභුතො	574	මනෙත ව මධුපිණ්ඩිකාය ව		8
මඤ්චකෙ	678, 734	මන්දමුඛියො		66
මඤ්චකෙත	684	මරණකාලෙ		866
මච්ඡමංසං	524	මරියාදබ්බං		708
මච්ඡරං	792	මරියාදං ධරෙය්‍ය	708, 710	
මච්ඡවසං	524	මරිචං		526
මජ්ජං	532	මලො	616, 618, 620	
මඤ්ඤකා	620	මහගසාති	678, 680	
මඤ්ඤනා	862	මහජීකො		892
මඤ්ඤපට්ඨිකා	486	මහභුතො		854
මඤ්ඤථ	870	මහප්ඵලං		592
මජ්ඣිමා	352, 374	මහබ්බලො		854
මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස සමනනා-		මහලලකං		684
උදකුකෙඛපා	268	මහානාමරනනා		486
මජ්ඣිමෙසු	508, 512	මහානුභාවතා	556, 716	
මජේඛි කල්‍යාණං	604	මහාපඤ්ඤා		708
මණ්ඩපො	352, 354, 356	මහාපුඤ්ඤා		732
මණ්ඩලමපි	708	මහාභිකඛුසබ්බො	262, 450	
මතකච්චරං	748	මහානොගො		854
මත්තා	860	මහාමනනකථං		494
මත්තං	736	මහාමනනා		602
මත්තිකං	526, 534	මහාමනෙන		182
මත්ඵලබ්ගං	684	මහාමනෙනන		564
මද්දකුච්ඡසම්.	256	මහාමනෙතා	566, 602	
මධු	522, 540, 548	මහාමනනං	536, 600	
		මහාමෙසො		714
		මහායඤ්ඤා		58

පිටිමිකා

මහාරභිගරතතා	486
මහාරාජා	244
මහාවණෝ	556
මහාවනං	582
මහාවාහනෝ	854
මහාවිකටානි	534
මහාවිජිතෝ	854
මහාවිකාරෝ	370
මහාවීරා	90
මහාසමණෝ	84, 86, 90
මහාසද්දෝ	598
මහාසෙද්දං	532
මහිද්ධිකතා	556, 716
මහිද්ධියෝ	616
මහෙසකකා	574, 576
මහෙසී	856, 858

මා

මා ඵකෙන දෝ අගමිඡ	42
මා කලහං	854
මා බ්පං මිතෙනහි හිජ්ඡ	866
මා ඝාතෝ අජ්ජාති	554
මා වීරං වේරං අකාසී	866
මාණවකෝ	80, 126, 216
මාතාපිතුනාං	190, 726
මාතාපිතුති	206, 230, 234
මාතිකා	576, 632, 748
මාතිකාධරෝ	842, 844, 846, 848, 850
මාතුකුච්ඡිමි	230
මාතුඝාතකචතුජෝ	774
මාතුඝාතකචඤ්චමෝ	776
මාතුඝාතකච්ඡෙසා	778
මාතුඝාතකසා	340, 446, 780
මාතුඝාතකාපි	742
මාතුඝාතකෝ	218, 288, 292, 404, 406, 744, 782
මාතුඝාතකුපජ්ඣායෙන	222
මානතනවාරිකචතුජෝ	778
මානතනාරකචතුජෝ	778
මානතනං	778, 788, 792, 794, 796
මානතනාරහසා	794, 796

පිටිමිකා

මානතනාරහං	788, 790, 792
මානයනි	576
මානිකා	576
මා නගවනනං සීතං	6
මා හණ්ඨනං	854, 868
මා මජ්ඣෙක භවෙතා අගොසී	96, 106, 134, 144
මා රසාං	860, 864, 866
මාරෙහි	244
මාරෝ	42, 44, 46
මාලා	538
මාලාකථං	494
මාලෝ	354, 356
මා විගහනං	854, 868
මාසගතාය	346
මාසඤ්ඤෙන	610

මි

මිගදයෙ	14, 256, 494, 554, 712
මිගලුද්දකා	380
මිගචං	862
මිගාරමාතරං	720, 247
මිගාරමාතුයා	716
මිතතා	376, 378
මිථුනෙදා	576

මු

මුඛපුඤ්ඤ නවොලකං	724, 726
මුඛතෝ උග්ගඤ්ඤ	678
මුඛචාරිකං ආහාරං ආචරණං කරොති	210
මුඛසනතිහි	852
මුඛායාමං	870
මුග්ගඤ්ඤෙන	610
මුග්ගං	542
මුවලිඤ්ඤා	8
මුඤ්ඤා	862
මුට්ඨිසාහි	722
මුත්තකරීසෙ	734
මුත්තහරීචකං	534
මුත්තතා	666
මුත්තං	534
මුද්ධිගං	32

පිටුවේකො			පිටුවේකො	
ලදිනිසේ	12		මොවපානං	614
මුද්දිකපානං	614		මොරපිඤ්ජපරිසිඛ්ඛිතා	488
මුදුචිත්තා	38		මොහා	848, 850
මුදුචිත්තෙ	40, 50, 76, 606		මොහාගතීං	700, 702, 704
මුදුචිත්තං	32, 570, 592, 618		මංසගකේන	560
මුඛානි	530		මංසපාතිසතානි	564
මුනිගලෙ	212		ය	
මුසා	594		යජතං	614
මුහුනෙත්ත	688		යඤ්ඤ	614
මුලාලිකාභි	550		යතනො	6
මු			යතො පජානානි සහෙතුධම්මං	4
මුගො	226, 782		යතො පානිමොකං සුඤ්ඤානි	262
මුගං	226		යනු භිනාම-පෙ-නො ධම්මදෙසනාය	
මුගබ්බිරො	782			10, 554
මුගබ්බිරං	226, 246		යගෙස	594
මුගබ්බතං	398		යථාධම්මො කාරෙතබ්බො	566
මුගසුකරා	250		යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං	
මුලුරජනං	706			100, 110, 138, 146
මුලානි	688		යථාබුද්ධිං	704, 848, 850
මුලාමුලං	890		යථාභූතං	578, 736
මුලාය	778		යථාචිහාරං	714, 716
මුලායපටිකසසනාරභවතුජො	778		යත්ථ වා පන ථෙරො භික්ඛු	
මුලායපටිකසසනාරභසස	788,		චිහරති	262
	790, 792, 794, 796,		යත්ථ වා වසති යත්ථ වා පටිකකමති	
මුලාය පටිකසසනි	788, 790,			210
	792, 794, 796		යත්ථසස ධුමනාවා වා	258
මුලුහසස	478, 590, 606, 608		යදගෙහන	566
මෙ			යද නිබ්බමතිකො	300
මෙසො	244, 450, 472, 596		යද භවෙ පානුභවනානි ධම්මං	4
	626		යමකත්ථිකං	532
මෙණ්ඩිපිසාණවට්ටිකා	438		යමකං නඤ්ඤිකරණං	530
මෙනතචිත්තො	736		යමාමසෙ	810
මෙධගා	870		යසුසසද නත්ථි කුභිඤ්චි ලොකෙ	6
මෙධාවිනියා	714, 716		යසසස	40
මෙධාවිනො	578, 850		යසෙන	38
මෙධාවී	842, 844, 848, 858		යා	
මො			යාගු	96, 106, 132, 142, 520
මොකඛචිකාය	636		යාගුදුනං	620
මොකං	692, 696		යාගුපානෙ	848, 850
මොසපුරිසා	94, 130, 192, 398,		යාචිතකෙන	224
	400, 486, 492, 496, 498, 566,		යාචියමානෙන	228
	708, 762, 868			

පිටිය බෙකා	
යානකථං	494
යානානි	580, 604
යානෙන්	582, 584, 604
යාපනියං	628, 758, 760, 872
යාමකාලිකෙන් යාච්චිකං	624
යාමානිකකනෙන්	624
යාචකාලිකෙන් යාමකාලිකං	624
යාචකාලිකෙන් යාච්චිකං	624
යාච්චිකං	716, 718, 734, 756, 758
යාචකකෙ පන උසසහති	208
යාචදක්චිචරං	628
යාචදක්චං	862
යාච භිකෂුසහාගතං ජානාමි	228
සු	
සුගෙන සුගං	580
සුඛකථං	494
යෙ	
යෙ ධම්මා හෙතුප්පනවා	84, 86
යෙන ගාමො	372
යෙන චජො	380
යො ච තක්චිචරුප්පාදො	628
යො භිකෂුවෙ අඤ්ඤාපි-	
අඤ්ඤතිත්ථියප්පබ්බො	172
යං ච භනෙන කප්පති	204
යං ජඤ්ඤා සකෙකාමි අපේච	
ගනතුං	338
යං කුමෙහ-පෙ-චිතරෙය්‍යාථ	492
යනනුනාහං සිකං සිකෙකියං	674
යං භිකෂුවෙ මයා ඉදං න කප්පති	624
යං සබ්බො ආකඛ්ඛසි	596
ර	
රජනකුමහිං	706
රජනකොලමිං	706
රජනකථං	706
රජනදොණිකං	706
රජනනිප්පකකං	526
රජනහාපනං	706

පිටිය බෙකා	
රජනානි	706
රජනුච්චකං	706
රජ්ජයා	858, 860
රජෙනි	706
රතනියා අච්චයෙන	546, 606, 614, 620, 622
රතනියා පච්චුසසමයං	214, 510, 574, 598
රතනියා මජ්ඣිමං යාමං	4
රතනියා පඨමං යාමං	2
රතනුපරතා	612
රථක්චරං	500, 502
රථසනෙහි	584
රථියා රථියං	594, 858, 860
රසඤ්ජනං	528
රසචනී	354, 356
රහොගතසස	594, 876
රා	
රාගසස	288
රාජකථං	494
රාජකුමාරො	674, 680, 682
රාජකුලානි	674
රාජගහෙ	82, 86, 120, 124, 190, 194, 204, 248, 256, 262, 280, 342, 346, 348, 474, 494, 536, 542, 548, 554, 672, 674, 696, 708, 730
රාජගහිකසස	682
රාජගහිකො	672, 674
රාජඛතං	558
රාජනනරායො	272
රාජහවා	182
රාජමොමනනානං	456, 574, 576
රාජායනනමුලෙ	8
රාජ්ජපට්ඨානං	674
ඊ	
ඊඤ්චනි	892
ඊතනං	874
රු	
රුකඛගෙහසු	346, 348
රුකඛනිමිතනං	258

පිටිබ්බෙකා			පිටිබ්බෙකා	
රුකකමුලසේනාසතං	238		උ	
රුකකමුලෙ	300, 412, 500, 568, 702		උප්පන්නි	726
රුකකමුලං	380		උද්දකා	560
රුකකවිට්ඨියා	380		ඌ	
රුකකසුසිරෙ	380		ඌබව්වරො	728
රුකකසමී	496		ඌබායං	630
රුචිං	෭84		ඌබො	686
රු			ඌ	
රුහනි	780		ඌණං	536
රුලොකා	556		ඌ	
රො			ඌ	
රොපියනනි	622		ඌකකාසිකං	494
ඌ			ඌකවිදු	604, 612
ඌකකණා	246		ඌණමපි	544, 562, 596, 608 620
ඌකකණාහතො කතදණකමො	186		ඌණසීකෙන	610
ඌකකණාහතො	226		ඌණසිකනිරිකාය	534
ඌකකණාහතං	226		ඌණසොචිරකං	542
ඌහනනි	724		ඌමජතො	556
ඌහෙහනනි	706		ඌමහට්ඨජාතො	570
ඌච්ඡසි	856		ඌමං පාතෙති	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828 830, 832, 834
ඌජ්ච වා	228, 842, 844, 846 848		ඌහතුඛං	532
ඌජ්චතො	850		ඌහමයං	528
ඌට්ඨි	244		ඌභිතකවණණා	580
ඌසිකාය	526, 724		ඌභිතකාලඛිකාරා	580
ඌහුකං ආපනනිං ගරුකා			ඌභිතුපාදකවතුචො	774
ආපනනිනි	880, 882		ඌභිතුපාදකපඤ්චමො	776
ඌහුඤ්ච ගණහාමි	676		ඌභිතුපාදකච්චො	778
ඌහුතාය වා පරිනාමෙය්‍ය	102, 114, 140, 150		ඌභිතුපාදකස්‍ය	340, 446, 780
ඌහුපරිකාරං	740		ඌභිතුපාදකාපි	742
ඌහුහණං	740		ඌභිතුපාදකුප්පකායෙන	222
ඌ			ඌභිතුපාදකො	220, 288, 292, 404, 406, 744, 782
ඌබ්බකො	782		ඌභිතෙන	680
ඌබ්බකං	226		ඌභිතං මොචෙතුං	532
ඌබ්බසංවාසකා	472		ච	
ඌච්ඡවිපරිතං	580		චග්ගකමමං	768, 770
			චග්ගතතා	764
			චග්ගං බන්ධනා	704

පිටප්‍රකෘතිය	පිටප්‍රකෘතිය
වග්ගාවග්ගසංස්කෘතීපණ්ණරසකෙ	වමමිකනිමිතනං 258
316	වමමිතං 856, 858
වග්ගා සමග්ගසංස්කෘතීනො 308	වසුමපි 246, 348
වච්චකුටි 102, 112, 138, 148,	වසුං වසනති බාලා 288
352, 354, 356	වසුං චුඤ්චා 720, 742
වච්චසං 874	වසුං චුඤ්චො 660, 732
වච්චා 524	වසසිකසාටිකා වා 720, 726
වච්චමග්ගං 552	වසසිකසාටිකාය 728
වචං 524	වසසිකසාටිකං 716
වචිකමමං 852	වසසිකසංකෙතං වා 728
වච්චවචරිතසු 586	වසසිකො 30
වච්චවරිතසු 586	වසසුපනාසිකාය 628
වච්චකො 500	
වච්චතරිමපි 498	චා
වච්චතරී 500	චාකචිරං 740
වච්ච 380	චාචාගොවරහාණිනො 870
වච්චා 392	චාචාය විඤ්ඤපෙති 288, 690
වච්චිං 530	චාචිතමනුචාචෙතනි 612
වච්චමංසං 534	චාතපානෙසු 540
වච්චනෙලං 534	චාතාබාධො 532
වච්චකුචනවොලකං 534	චාදනුචාදො 584
වච්චකුචනිහානි 56, 58	චාදීනෙ 672, 674
වච්චකුචෙතකචරිතාය 672, 674	චාමනො 226, 782
වච්චකුචාදී 740, 742	චාමනං 226, 246
වච්චකුචං 562, 564	චාරෙය්‍යං 354, 356
වච්චකුචච්චකුචං 704	චාලකමිලං 740
වච්චකුචපාචො 576	චාසහගාමෙ 760
වච්චකුචානෙසු 716	චාහනාගාරෙසු 688
වච්චකුචං 494	චාහනෙන 688
වච්චකුචමමං 552	චාහනකුච 858, 864, 868
වච්චං 562, 564	චාලා 392
වච්චසමිං 760, 888, 890	චාලනතරායො 272
වච්චං ධරෙචා සමෙකා පචාරෙය්‍ය 462	චාලෙති උබ්බාලනා ගොනනි 372
වච්චනි 574, 576	චි
වච්චනි 880	චිකණ්ණො 726
වච්චං 550, 594, 596	චිකතිකා 502
වච්චනිමිතනං 258	චිකතිකං 500
වච්චනනන 666	චිකපෙතබ්බානි 726
වච්චනං වා 736	චිකපෙතං 712
වච්චසණ්ඨො 56, 58, 60, 62, 64	චිකලකෙ 704
වච්චසණ්ඨො 48, 58	චිකාරං 678, 680, 684, 686
වච්චසසු 26	චිකාලගොජනා 612

පිටියබෙකා			පිටියබෙකා	
විකාලෙ	626, 718		විනිච්ඡයෙසු	892
විකාලෙ න කප්පනි	624		විනිච්ඡනනෙහසු	448
විකාසිකා	534		විනිපානෙතබ්බං	726
විගහණො	846, 848, 850, 888		විනිපාතං	574
	890		විනිවෙදෙකුඤා	686
විගතකථාමිකපො	570, 592,		විනිවරණවිනෙත	40, 50, 76
	606, 608, 618			606
විගතවලාහකං	6		විනිවරණවිනතං	40, 50, 76,
විසාසාදසතානි	562			570, 592, 606, 618
විසාසාදානං	568		විනෙතුං පටිච්චලො	160
විසාසාදෙ	570		විපසකතවිවරං	638, 642, 644
විවකඛණො	892			646
විවිනාථ	690		විපසකත ආදාය පණණරසක-	
විවච්ඡිකාප්‍රිකා	488		පෙය්‍යාලං	642
විජනව්‍යානං	80		විපසකතසමාදායජ්ඣකං	646
විජ්ඣෙ	600, 602		විපසකතසමාදායනිකං	644
විජ්ඣං	870		විපසකතසමාදායපණණරසකං	646
විජ්ජාවරණසමපනෙතා	604, 612		විපසකතා වා	728
විඤ්ඤානනි	756, 758		විපසකතං වා	666
විඤ්ඤාපෙනනසස	780		විපසට්ඨාරො	566, 760
විඤ්ඤානං	674, 858		විපසලපනි	860
විඤ්ඤාපට්ඨං	892		විපාවෙනනි	708, 710, 732,
විටභීයා	392			742, 762, 766, 852
විතුදනතා	852		විහඞ්ගකොවිදෙ	892
විජායනනි	232		විහඞ්ගා	892
විජාරොන	708, 868		විබහමනි	744
විද්දනධමෙමා	570, 592, 606		විබහමනනිපි	742
	608, 618		විඛාමිසසනනි	878
විධිවගොචරො වා	174		විභාවෙසසනි	860
විධුපයං නිට්ඨනි මාරෙසෙනං	4		විභීටකං	526
විඤ්ඤං	6		විමනො	860
විනට්ඨං වා	666		විමුතනිසුඛපට්ඨංවෙදී	2, 6
විනයකමමං	788, 790, 792		විසතතාය	714, 716
	794		විරජං	570, 592, 606, 618
විනයතො	842, 884			720
විනයධරපඤ්චමෙන	512		විරතො	612
විනයධරා	850		විරිතෙනා	694
විනයධරෙභි	448		විරියාරමනසස	740, 742
විනයධරො	842, 844, 846		විරුලුකිං	756, 758
විනයාය	586, 588		විරෙචනං	536, 554, 692
විනයං අවිනයොනි	880, 882			694
විනාමෙකුඤා	684		විලුමපමානානං	870

	පිටියබෙකා
විවචන	704
විවාදකාරකා	464, 878, 882 884, 886
විවාදකාරෙහි	876
විවාදකාරකො	798, 800, 802 818
විවාදපනතා	852
විවාදෙ	846, 848, 850, 888 890
විවේචාපෙනබබං	102, 112, 138, 148
විවේචෙනබබං	102, 112, 138 148
විසසජේජයා	62
විසසනේචා නිදදං ඔකකමු	216
විසසරමකාසි	216
විසසාසං	724
විසසාසිකධානෙ	826
විසජ්ජ පලලානි	578
විසකිකොවිදෙ	892
විසයන භාසනි	892
විසාණමයං	528
විසාණෙන	532
විසාණෙසු	498, 500
විසාරදෙ	892
විසිබාකඵං	494
විසුඤානං	462, 464, 574, 576
විසුඤෙන	574, 576
විහාරවාජිකං	540
විහාරපච්ඡායායං	476
විහාරෙන විහාරං	554, 616
විලඛනං	528
වි	
විණං	32
විණාය	480
විනමලං	24, 26, 32, 38, 40 42, 50, 76, 86, 570, 592, 606, 618
විතරාගා	722
විවිකුසලො	716
විමංසාය	174, 176
විසතිවග්ගකරණං	778
විසතිවග්ගො	778

	පිටියබෙකා
වු	
වුට්ඨානමසස ආගමෙනබබං	104 114, 142, 150
වුට්ඨානං න ජානාති	166
වුට්ඨානං	734
වුට්ඨාපෙනබබො	704
වුට්ඨාපෙනති	704
වුට්ඨාපෙය්‍යාඵ	672
වුට්ඨාපෙසි	674
වුට්ඨිති	892
වුනතවාදිනො	584
වුඤ්ඤි	762
වුඤ්ඤිං	756, 758
වුසිතවුගමවරිසො	6
වු	
වුපකාසාපෙනබබො	102, 112, 138, 148
වුපකාසෙනබබො	102, 112, 138, 148
වෙ	
වෙජ්‍යා	532, 678, 682, 688
වෙජ්‍යො	676, 678
වෙජ්‍යං	676, 680, 686, 690
වෙනතං	600, 670
වෙදනට්ටො	292, 404, 406, 742, 744
වෙදනට්ටපි	742
වෙදනනගු	6
වෙදනානං	736
වෙදසිසාසාමි	720
වෙධබ්‍යාය	90
වෙනසිකො	586, 588
වෙසුලං	756, 758
වෙමතිකපණ්ණරසකං	318
වෙරං අපොය්‍ය	864
වෙරෙන වෙරා න සමමනති	860, 864, 866
වෙසාරජ්ජපනෙතො	26, 38, 40, 42, 50, 78, 570, 592, 606, 608, 618
වෙසාලිකා	582
වෙසාලියා	580, 584

	පිටිබ්බෙකා
වෙසාලියං	582, 584, 590, 594, 604, 672, 712
වෙසාලිං	590
වෙසියගොවරො වා	174
වෙසියා හි	718
වෙළමයං	528
වෙළවනෙ	346, 542, 552, 572, 672
වොරොපෙය්‍යං	866
ච්‍ය	
ච්‍යග්‍ගමංසං	560
ච්‍යග්‍ගං	560
ච්‍යනෙතන	120, 596, 630, 702, 738, 888
ච්‍යනෙතා	842, 844, 846, 848, 850
ච්‍යපනෙති	564
ස	
සඋතතරච්ඡදං	500, 502
සඞකඞ්ඞිඞා	860
සඞකනෙතා හොති	174
සඞකාරකුටෙ	674
සඞකාසසිය්‍යනති	346, 348
සඞකිලෙසං	570, 592, 604, 606, 618
සඞකනාභිමයං	528, 530
සඞකාරනිරොධො	2
සඞකිනෙතන	708
සඞකති	870
සඞකරං	616
සඞකහෙනෙධො	106, 286
සඞකායනෙතභි	448
සඞකිති	238
සඞකකමමං	848, 850
සඞකකරණීයෙන	370
සඞකනවකං	280
සඞකනානාකරණං	846, 848, 850, 888, 890
සඞකප්‍යනෙතා පකකමති	290, 292
සඞකහෙදකවකුජො	774, 776, 778

	පිටිබ්බෙකා
සඞකහෙදකපඤ්චමො	776
සඞකහෙදකචියො	778
සඞකහෙදකස්‍ය	340, 446, 780,
සඞකහෙදකාපි	742
සඞකහෙදකුපඤ්ඤායෙන	222
සඞකහෙදකො	220, 288, 404, 406, 744, 782
සඞකහෙදො	846, 848, 850, 888, 890
සඞකමජෙකි	232, 234, 252, 254, 272, 274, 278, 290, 404, 462, 646, 780
සඞකරුඡී	846, 848, 850, 888, 890
සඞකරිභබ්බං	96, 106, 134, 144
සඞකචචඤානං	846, 848, 850, 888, 890
සඞකස්‍ය	370, 584
සඞකසාමග්ගි	890
සඞකසාමග්ගියා	340
සඞකසාමග්ගිං	888
සඞකො	102, 112, 114, 120, 122, 124, 140, 150, 232, 234, 236, 250, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 272, 274, 288, 290, 294, 302, 304, 306, 344, 360, 364, 376, 378, 400, 402, 414, 416, 448, 450, 452, 458, 462, 464, 470, 472, 548, 596
සඞකාපි	708, 712
සඞකාපිං	708, 710
සඞකාපියා	632
සඞකාපියො	96, 106, 134, 144
සඞකාදිසෙසා	454
සඞකාරුමං	210
සඞකිකාති	622, 728, 730, 732
සඞකුපට්ඨාකා	350, 554
සඞකෙන උපඤ්ඤායෙන	222

පිටියබෙකා

පිටියබෙකා

සබ්බසන	246, 264, 336, 338, 362, 404, 406, 408, 440, 442, 444, 458, 468, 472
සබ්බසන නන් ගන්තො උපොසථො කානබෙබො	288
සබ්බසාසාමි පත්තවිචරෙ	738
සබ්බසං	172, 350, 352, 354, 356, 460
සබ්බසං අපලොකෙකුං භණ්ඩුකමමාය	188
සඤ්ඤි නතඉරියාපථං	246
සඤ්ඤි නොනන	630, 632
සඤ්ඤි ය්‍යාති	90
සඤ්ඤි නානං	564
සඤ්ඤි නෙ	576
සඤ්ඤි පනං	892
සඤ්ඤි මසස	680
සමාගන්තො	716
සමාදපෙත්වා	698, 872, 876
සමාදය	634, 636, 638, 642, 644, 646, 670
සමාදය ඡකකං	638
සමාදය පණණිරසකපෙය්‍යාලං	642
සමාපතනියා	588
සමාධිසිසසති	720
සමමිඤ්ඤිතං	578, 716
සමිතිතං	612
සමුග්ගහො	892
සමුතොතපේත්වා	698, 872, 876
සමුදයධමමං	24, 26, 32, 38 40, 42, 50, 76, 86, 592, 606, 618
සමුදයං	592, 506, 618
සමුදෙද	342
සමුදෙද	268
සනතුට්ඨසස	740, 742
සනතුට්ඨියා	740, 742
සනතුට්ඨිං	696, 698
සන්ථාගාරෙ	584
සන්දසෙසත්වා	698, 872, 876
සන්දිට්ඨි	842, 844, 846
සන්දිට්ඨියා	724
සන්ධාවිතං	578

සනුපායනි	570
සන්තඤ්ඤි	856, 858
සන්තයනිත්වා	854
සන්තනථ	716
සන්තිට්ඨානනනිකා	632
සන්තිට්ඨානනනිකො	634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 656, 658, 660, 662, 664
සන්තිධිකතෙන	630
සන්තිධිකාරකං	540
සන්තිසජ්ජමපි	492
සමපජානමුසාවාදෙකිං හොති	254
සමපජානා	722
සමපට්ඨිපාදෙත්වා	684
සමපච්ඡායනි	570
සමපනනං	764
සමපරිකිණණං	674
සමපරිවන්තකං	104, 706
සමපසානනා	716, 872, 874
සමපහංසෙත්වා	872, 876
සපපුරිසං	120
සමබ්බුලා	594, 604, 756, 758
සමබ්බුලාහි භික්ඛුණිහි	378
සමබ්බසං සමනනා ද්විබ්බුලා	552
සමබ්බො	552
සමභතෙන	842, 844, 846
සමභතෙනා	724
සමභාරසෙදං	532
සමභාවෙත්වා	628
සමභාවෙසි	608, 690
සමභුණාති	636, 638, 642, 646, 654, 664
සමමදදනති	706
සමමතා සං සීමා සබ්බසන	
තිවිචරෙන අවිජ්ජවාසා ධරෙත්වා	
ගාමඤ්ඤි ගාමුපචාරඤ්ඤි	266
සමමනනිත්වා	596
සමමනොය්‍ය	702
සමමුබ්බාකරණියං	788, 790
සමමුඛිභුතා	768, 770, 772

පිටිවිකා			පිටිවිකා	
සමුඛිභූතෙන	704, 730, 740, 750		සජාතියා	216
සමුඛි	596, 598, 702		සජ්ජිකං	282
සමුඛියා	598		සට්ඨියොජනිකො	690
සමුඛිං	592		සතසකසෙසන	580
සමුඛිලොපා	574		සතසකසං	686
සමමොදනීයං	576, 612		සනිවිතසාරකසං	788, 790, 792, 794
සමමොදමානා	628, 872, 874		සනිවිතසං	792, 794, 796
සමමොදීකාය	852		සත්ත ව මෙ වසංඝාති අධීයනකසං	
සලොලවසං	740, 742		නසිමසං සිපසං අනොතා	
සලොලවාය	740, 742		පඤ්ඤායති	676
සංවිගොයා	570		සත්තමාසෙ	684, 686
සංවිදහිතානි	708		සත්තරස ආකාරං	632
සංවිදහිතං	708		සත්තවසසිකො	676, 682
සංවිධාතං	756		සත්තවසසිකං	680
සංවුතථාරො	616, 618		සත්තහන්තිකං ව අණීකං	486
සංසට්ඨියා	780, 804		සත්තාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ	
සංසරිතං	578		යාවජ්චිකං තදනුපටිග්ගහිතං	624
සංසාමේඤ්චා	758		සත්තාහවදදලීකා	6
සංසිතං	578		සත්තාහසං	684, 686
සංහරථ	620		සත්තාහං අත්තාගතාය පචාරණය	388
සංහරුම	688		සත්තාහාතික්ඛනෙන	624
සකට්ඨරිච්චනකං	596		සත්ථකමමං	534, 552
සකදයාමිථලෙ වා	720		සත්ථලුඛං	708
සකකාරො	674		සත්ථා	476, 490, 604, 612, 718
සකුන්තකා	346, 348		සත්ථෙත	380
සඤ්ඤා	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618		සත්ථෙ වසං උපගන්තුං	380
සඤ්ඤා	574		සත්ථො	392
සඤ්ඤා තෙ ආරථො	566		සදෙවකෙ	22, 24, 570, 604, 612
සභාරවා	94, 132		සදෙවකං	604, 612
සභාරවො	892		සදෙවමනුසංඝාය	22, 24, 570, 604, 612
සභුණං කන්චා	96, 106, 134, 144		සදෙවමනුසංඝා	604, 612
සචජ්ජ මයං ගණනීයෙය්‍යාම	220		සඤ්ඤාදෙය්‍යං	726
සචෙ උපජ්ඣායසං පනොතා හොති	106		සඤ්ඤිච්චාරිකසං	112, 114
සචෙ පිණ්ඩපානො හොති	96, 108, 134, 144		සඤ්ඤිච්චාරිකමති	94, 106
			සඤ්ඤිච්චාරිකෙන	96, 102, 104
			සඤ්ඤිච්චාරිකො	94, 108, 116, 118, 128, 130, 734

	පිටුවේකා
සඳුබිඳු	160, 166, 168
සනනනනන	870
සනනන පනිරුපෙ	ගාකකෙ දුතබ්බං 744
සනන	76
සනනරුනනරෙන	728
සනනානකං	100, 110, 136 146
සනනිනුයං	508
සපජාපනිකො	856, 858
සපජාපනිකං	858, 860
සපනනසංවාසං එව	398
සපඵං	866
සපදුනං	540
සපපනිසසා	94, 132
සපපායකාරී	736
සපපායානි	718
සපපායාසපායං	736
සපපායෙ	736
සපපි	522, 540, 610, 690
සපපිනිකෙන	610
සපපිනා	678
සපපිං	678, 680, 688, 690
සබ්බකණ්ණානි	742
සබ්බසකං	538, 600
සබ්බධි දුනෙතා	80
සබ්බනීලකානි	742
සබ්බනීලිකා	486
සබ්බපච්චනනිමෙසු	512
සබ්බපිනිකා	486
සබ්බපිනකානි	742
සබ්බමසෙජ්චසීකානි	742
සබ්බමහානාමරනකානි	742
සබ්බලොභිතකානි	742
සබ්බලොභිනිකා	486
සබ්බසඤ්චරං	572
සබ්බසිප්පානි	858
සබ්බා භික්ඛවෙ නදී අසීමා	268
සබ්බාලභිකාරං	තුය්‍යං ගොතු 682
සබ්බෙහෙව එකජකං සනනි- පනිතබ්බං	470
සබ්බං ච ඩාකං	620

	පිටුවේකා
සබ්බං චණ්ඨපටිකමමං	534
සබ්බාසඤ්චනං	604
සබ්බුහමිකෙ	22, 24, 570, 604, 612
සබ්බුහමිවාදිනං	456
සබ්බුහමිවාදිනි	874
සභාගච්චිනනිනො	94, 132
සභාවපාතුකමමාය	216
සබ්බුහමකං	74, 604
සමකො	730
සමකං	746
සමග්ගකමමං	768, 770
සමග්ගා	628, 872, 874
සමග්ගො	788, 790, 794, 796, 792
සමග්ගනනා	766
සමජනො	870
සමණපරිඤ්චං	574
සමණසාරුප්පං	708
සමණොලිකතෙන	630, 632
සමනිනනිකා	578
සමනිංසකබ්බතනුං	694
සමනිංසාය	692, 694
සමනනායොජනසනං	
ආභිණ්ඩනෙතා	676
සමනනාගනා	750
සමානලාභා	750
සමානසීමාය සීතසස	780
සමානසංවාසකදිට්ඨිං	334
සමානසංවාසකභුමියො	852
සමානසංවාසකසස	780
සමානාවරියකො	734
සමානුපජ්ඣායකො	734
සමාරකෙ	22, 24, 570, 604, 612
සමාරකං	74, 604, 612
සඤ්චිසරං	354, 356
සරනිපි උපොසඵං නපි සරනි	294
සරුවකෙසු	528
සලාකායො	530
සලාකොධානියං	528, 530
සචණනනිකා	632

	පිටියබෙකා
සවණනනිකො	634, 636, 638, 642, 646
සවරහය	272
සසුමණබ්‍රාහ්මණියා	22, 24, 570, 604, 612
සසුමණබ්‍රාහ්මණ	74, 604, 612
සසු	680
සහබලමිකො	584
සහ භික්ෂුහි කසිනුඤාතො	634, 636, 638, 642, 646, 664
සහායතා	870
සහායො	724, 856
සහිතුං	854
සහුබහාරු	632
සහසුඤ්චිකං	600, 602
සහමපති	58, 244
සමා සලුඤ්ඤා	18, 604, 612
සමා සලුඤ්ඤා	506, 508
සමා වෙව අඤ්ඤාං හොති කසිනං	630, 632
සමා පරිණාමං ගච්ඡෙය්‍ය	570
සමා වනතති	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828 830, 832, 834
සා	
සාකච්ඡනොති	448
සාකොතා	218, 220
සාබාහමනං	876
සාගරො	614
සාටකා	680
සාණවාසී	730
සාණං	698
සාඨිසාතො	790, 792, 794, 796
සාඤ්ඤා	42, 74, 604
සාධු භනෙන අය්‍යා අනනුඤ්ඤානං - මාකාපිතුහි පුත්තං න පබ්බාජෙය්‍යං	204
සාධු විහාරී	870
සාපතෙය්‍යඤ්ච	684
සාපෙබො වා	666

	පිටියබෙකා
සාමණෙරවතුඤ්ඤා	774
සාමණෙරපඤ්චමො	776
සාමණෙරවීසො	778
සාමණෙරො පටිජානාති	288, 292
සාමනො ආවාසා	282, 302
සාමනො භික්ෂු ඵලමසු- ච්චනියො	302
සා මමසු විහෙසා	10
සාමිච්චිකමං	848, 850, 878
සාමුද්දං	526
සාමුකකංසිකා	32, 38, 40, 50, 76, 570, 592, 606, 618
සාමං ගහෙඤ්ඤා	534
සාමං පකකං	544, 594, 596
සායණහසමයං	508, 596
සාරදිකෙන ආබාධෙන	520, 522
සාරදිකෙ	626
සාරුණීයං	576, 612
සාරිපුත්තසු	208, 548, 746
සාරිපුත්තං	86, 204
සාරීරිකානං	736
සාලවතිං කුමාරීං ගණිකං-	වුට්ඨාපෙසි 674
සාලිකපානං	614
සාලොතිතා වා	860
සාලකානං	592
සාලකෙ	584, 586, 588, 590, 604
සාලකො	476
සාලජීයං	394, 498, 520, 542, 552, 626, 628, 730, 732
සාලජී	218, 220, 500, 720 728, 730, 738, 880, 882
සාල නසු ආයසමතො උපසමද- අහොසි	26
සාල කෙසං ආයසමනානං-	උපසමපද අහොසි 88
සාලසෙසං ආපතනිං අනවසෙසා -ආපතනිති	88

පිටප්‍රවේශනා			පිටප්‍රවේශනා	
සාපිතනී	614		සිරිංසපෙහි	372
සාසපකුභිබන	534		සීලා	62, 244
සාහාරං දජෙජය්‍යාථ	580		සී	
සී			සීලං	62
සීකම්මානා	364, 366		සීනභීරුකා	710
සීකම්මානාවතුජේථා	776		සීතවාතදුද්දිනී	6
සීකම්මානාදසමෝ	776		සීතාලුකා	710
සීකම්මානා පඤ්චමෝ	776		සීතායෝ	600, 602
සීකම්මානාය	340, 350, 358, 368, 414, 780		සීතාලොලිං	534
සීකම්මානාය	352		සීතාඥ	710
සීකම්මානා චීසෝ	778		සීතු ජදීකාය	706
සීකම්මානං	356		සීපදීකෝ	782
සීකම්මං පච්චිකම්මානකචතුජේථා	774		සීපදී	226, 246
සීකම්මං පච්චිකම්මානකපඤ්චමෝ			සීපදිං	226
	776		සීමට්ටෝ	632
සීකම්මං පච්චිකම්මානකචීජෝ	778		සීමනනරිකං ධපෙඤා සීමං	
සීකම්මං පච්චිකම්මානකසස	340, 444, 780		සමනනීතුං	268
සීකම්මං පච්චිකම්මානකෝ	288, 404, 406		සීමං බඤ්ඤියා	708, 710
සීකම්මසසු	676, 862		සීමා	264, 342
සීකම්මාකාමා	850		සීමානීකකනනීකා	632
සීකම්මාකාමෝ	842, 844, 846, 848		සීමානීකකනනීකෝ	634, 636, 638, 642, 646, 654, 664, 748, 750
සීකම්මාපදං	622		සීමාය	268
සීඤ්චකසාවං	524		සීමාය සීමං අජෙකුඤ්ඤාචරනානී	268
සීඛනීවෙරං	524		සීමාය සීමං සමභිඤ්ඤානී	268
සීඛනීනීකම්මසචණ්ණෝ	80		සීලකථං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සීඛනාටකෙන සීඛනාටකං	594, 858, 860		සීලචනෝ	574
සීඛනාටබභිං	708		සීලවා	574
සීඤ්චං	526		සීලච්චනනීයා	574
සීඤ්චං පටිඤ්ඤානීතං	556		සීලච්චනෝ	574
සීනිඤ්ඤා	692		සීලච්චිඤ්ඤානීයා	892
සීනෙඤ්ච	692		සීලසමපදාය	574
සීනනං භොනී	96, 106, 134, 144		සීලසමපනෝ	574
සීපං	676, 862		සීලුපපනනා	720
සීපං සිකේඤ්ඤායං	674		සීවෙය්‍යකං	692, 696
සීඛනීං විනාමෙඤ්ඤා	684		සීසච්චි	684
සීඛනීඤ්ඤා	684, 686		සීසාබාධෝ	676, 682
සීරිංසපනනරායෝ	272		සීසාබාධං	680
සීරිංසපා	392		සීසානීතාපො	530
			සීසෙ	708, 710
			සීභවමමපරිකම්මං	490
			සීභවය්‍යකං	626
			සීභසා	592

	පිටිබෙකා
සු	
සුකරු	594, 610, 676
සුඛාවහං	720
සුඛා තෙ සමණ ඡායා	204
සුඛා විරුගතා ලොකෙ	8
සුඛන්ධකෙන	564
සුඛො විවෙකො	8
සුඛං	562, 564
සුඛිනියා	720
සුඛිනී	720
සුගතිං	574
සුගතෙන	564
සුගතො	604, 612
සුගතඛුදුලනෙ	726
සුගගතිතං	748
සුච්ඡවි	556
සුඤ්ඤගාරං	574
සුඤ්ඤගාරෙ	240
සුඤ්ඤා	714, 716
සුච්ඡු ව උපධාරෙති	676
සුචණණමාලා	538
සුචණණමාලාය	540
සුඤ්ඤා මෙ භනෙන අජ්ජ පචාරණා යදි සබ්බස්ස ජනනකල්ලං	-
සබ්බෙසා පචාරෙය්‍ය	400
සුඤ්ඤා	606, 680
සුඤ්ඤාය	600, 602
සුතධම්මස්ස	8
සුතනන්තිකෙති	448
සුතනලුඛං	726
සුතොතා න ආරොචෙති	292
සුද්ධෙඨා	684
සුද්ධො	780
සුද්ධොදනස්ස	204
සුතබ්මංසං	558
සුතඛා	626
සුනීස්සාරීතො	750
සුනීධවස්සකාරෙ	578
සුපිනනෙනන	722, 864
සුපිනං	722
සුපපි	626
සුභිකඛා	594, 676
සුභුමියං	856, 858

	පිටිබෙකා
සුරං	860
සුරියොව ඔහාසයමනනලිකං	4
සුලභං වන මෙ	874
සුලභපිණ්ඩා	594
සුලභිපණණං	524
සුචිකාලිතං විකාලෙකා	550
සුසස්සා	594
සුසානං	698, 700
සුසිරෙ	392
සුසුකාව්‍යං	524
සුසංචුතිඤ්ඤා	892
සු	
සුකරවසං	524
සුකරසුතං	528
සුපට්ඨො	736
සුපභිඤ්ඤරකං	600, 602
සුපට්ඨි	92, 94
සෙ	
සෙබෙන	618
සෙට්ඨං	692, 696
සෙට්ඨි ගහපති	34, 680, 682
	684, 686
සෙට්ඨි පුතොතා	30, 688
සෙට්ඨිභරියාය	676, 678, 680
සෙකුංකචාන	570
සෙකුසාතො	128, 396, 542,
	622
සෙදකම්මං	532
සෙනාකථං	32, 38, 40, 42, 50,
	76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සෙනාරතීනා	594
සෙනාරතීස්ස	592
සෙනාය	602
සෙනාසනගුත්තියා	722
සෙනාසනචාරිකං	480, 526,
	712, 722, 724
සෙනාසනෙ	228
සෙනාසනං	372, 384, 386,
	388, 492, 510
සෙනෙසිකානි	522
සෙමානං	734
සෙය්‍යථාපි තිඤ්ඤා	222
සෙලමයෙ ජනෙන	8

සෙලො	484, 486	හත්ඵලය	862
සොකනුදං	720	හත්ඵ	558, 626
සොතඤ්ඤා	528	හත්ඵකලහෙති	876
සොතං	376, 378	හත්ඵච්ඡාපෙති	876
සොතාපනතිඵලෙ වා	720	හත්ඵනාගො	876
සො දෙසො සමමඤ්ඤා	300	හත්ඵනිකා	690
සො මමසස කීලමථො	10	හත්ඵනීති	876
සො නො හනවා අනාරුහිකෙ		හත්ඵහණෙති	212
ධමමෙ අනුසාසිසසති	474	හත්ඵමංසං	558
භොරතා ව	868	හත්ඵසාලං	690, 862
භොවහිකං	729	හත්ඵති	876
භොසාරිනො	790	හමමිසං	238, 260, 352, 354, 356, 596, 702
භොසිකාපි	230	හරීටකං	526
භොසො	178	හරීතකී	64
භොලස සහසසාති	680, 688	හලීදදීං	524
හට්ඨා	696, 716	හසමානකා	486
හත්ඵච්ඡෙනො	226, 782	හිඛු	526
හත්ඵච්ඡනං	226	හිඛුජතු	526
හත්ඵගතා	600	හිඛුසිපාටිකං	525
හත්ඵභරං	500, 502	හිනතාලපාදකා	498
හත්ඵචලකං	500	හිමපාතසමයෙ	710
හත්ඵපාදච්ඡෙනො	226, 782	හිරඤ්ඤං	610, 676, 678, 682, 688
හත්ඵපරමාසං	852	හුහුඛකජාතීකො	6
හත්ඵපිකාරෙන	874	හෙමනනමපි	346, 348
හත්ඵච්ඡලඛකකෙන	394, 874	හෙමනතිකාසු	710
හත්ඵ	246	හෙමනතිකො	30
හත්ඵච්ඡියසස	862		

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා - නැවත මුද්‍රණය

1	පාරාජිකා පාලි	
2	පාචිත්තිය පාලි	I
3	පාචිත්තිය පාලි	II
4	මහාවග්ග පාලි	I
5	මහාවග්ග පාලි	II
6	චුල්ලවග්ග පාලි	I
7	චුල්ලවග්ග පාලි	II
8	පරිවාර පාලි	I
9	පරිවාර පාලි	II
10	දීඝනිකාය 1	
11	දීඝනිකාය 2	
12	දීඝනිකාය 3	
13	මජ්ඣිම නිකාය	I
14	මජ්ඣිම නිකාය	II
15	මජ්ඣිම නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	I
17	සංයුක්ත නිකාය	II
18	සංයුක්ත නිකාය	III
19	සංයුක්ත නිකාය	IV
20	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (1)	
21	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (2)	
22	අංගුත්තර නිකාය	I
23	අංගුත්තර නිකාය	II
24	අංගුත්තර නිකාය	III
25	අංගුත්තර නිකාය	IV
26	අංගුත්තර නිකාය	V
27	අංගුත්තර නිකාය	VI
28	මුද්දක නිකාය - මුඤ්ඤපාඨ - ධම්මපදපාලි - උදානපාලි - ඉතිවුත්තකපාලි	

- 29 මුද්දක නිකාය - සුත්ත නිපාත
- 30 මුද්දක නිකාය - විමානවත්ථු - ජේතවත්ථු
- 31 මුද්දක නිකාය - ථෙරගාථා පාලි - ථෙරීගාථා පාලි
- 32 මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි I
- 33 මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි II
- 34 මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි III
- 35 මුද්දක නිකාය - මහා නිද්දේස පාලි
- 36 මුද්දක නිකාය - චුල්ල නිද්දේස පාලි
- 37 මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ I
- 38 මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ II
- 39 මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 1
- 40 මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 1
- 41 මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 2
- 42 මුද්දක නිකාය - මුද්ධවංසපාලි - චරියා පිටක පාලි
- 43 නෙත්තිප්පකරණය
- 44 පෙටකොපදේස
- 45 ධම්මසංගනිප්පකරණ
- 46 විභංගප්පකරණ I
- 47 විභංගප්පකරණ II
- 48 කථාවඤ්චප්පකරණ I
- 49 කථාවඤ්චප්පකරණ II
- 50 කථාවඤ්චප්පකරණ III
- 51 ධාතුකථාප්පකරණ - පුගලපඤ්ඤානිප්පකරණ
- 52 යමකප්පකරණ I
- 53 යමකප්පකරණ 2 - I
- 54 යමකප්පකරණ 2 - II
- 55 පට්ඨාප්පකරණය I
- 56 පට්ඨානප්පකරණය II
- 57 පට්ඨානප්පකරණය III

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ සන්නාමයන් හා ආගමික සේවාවන්

1. රජය පිළිගත් පුණ්‍යායතනයක් වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
2. ඔන්ඩාරගම විද්‍යාගම දරුවන් සියයක් සඳහා ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාසය පිහිටුවා උනට රුපුදුන් 50 දෙනෙකුට සෙවණ ලබාදීම.
3. පූර්ණ පහසුකම් සහිත නේවාසික පහසුකම් හා විධිමත් අධ්‍යාපනික පහසුකම් ලබාදීම.
4. ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාස සංකීර්ණය තුළ විහාර මන්දිරය, වෛතසය, බෝධිය, භාවනා කුටි හා භාවනා මන්දිරය තනා නිම කිරීම.
5. ලියෙන් සිං ලදරු පාසල ආරම්භ කොට පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන අධ්‍යාපනය ආරම්භ කිරීම.
6. තණමල්විල ප්‍රදේශයේ ලියෙන් සිං ලදරු අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන කීපයක් ආරම්භ කිරීම.
7. දේශීය විදේශීය ධර්ම ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
8. පිරුවානා පොත් වහන්සේ මුද්‍රණය කොට සෑම නිවසකටම ලබාදීම සඳහා වසරින් වසර මුද්‍රණය කොට බෙදා දීම. උනට පිටපත් ලක්ෂ දෙකක් බෙදා හැර ඇත.
9. විශතුන් විසින් රචිත සිංහල ධර්මග්‍රන්ථ ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කොට මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
10. ජාතක පොත් වහන්සේ කාටුන් විභූ වශයෙන් කුඩා දරුවන් සඳහා සිංහල ඉංග්‍රීසි භාෂා වන භාෂාවන්ගෙන් මුද්‍රණය කිරීම.
11. වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයන්, පාසල් දරුවන්, ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය ලබන විදේශික ශිෂ්‍ය නිකුත් වහන්සේලාට ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීම.
12. දිළිඳු පවුල් සඳහා රෙදි පිළි හා අධ්‍යාපනික උපකරණ පරිත්‍යාග කිරීම.
13. 2003 ජල ගැල්මට ලක්වූ හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල, කළුතර, රත්නපුර හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල විහාරස්ථාන 63ක් සඳහා රුපියල් කෝටි 2 1/2ක මූල්‍යමය ආධාර සැපයීම.
14. 2004 සුනාමි විපතට භාජනය වූ පිරිස් සඳහා නිවාස දහසක් ඉදිකිරීම හා අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධන ආධාර සැපයීම.
15. වාර්ෂිකව විදේශීය හා දේශීය වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් වෛද්‍ය සායන පැවැත්වීම.
16. කැළණිය බෞද්ධලාය මානෙල්වතු විහාරයේ ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්ව විද්‍යාලයක් ආරම්භ කිරීම.
17. මුද්දි ජයන්ති ක්‍රීඩාක භූමිය ග්‍රන්ථ නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලයේ බෙදා හැරීම.

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ නිර්මාතෘවරයාණෝ :

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක තායිපේ ශ්‍රී රතනපෝති ජේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ අධිපති, තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනමේ අනුශාසක ලෝක බෞද්ධ සංඝ සම්මේලනයේ සංස්කෘතික අංශයේ සභාපති, තායිවානයේ සමාධි අධ්‍යාපන සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ අනුශාසක, මහා බෝධි වර්ග සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ සභාපති,

රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම වාසී

පූජ්‍ය ආචාර්ය බෝදාගම වන්දිම නාගිමිපාණන් වහන්සේයි.

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

🏠 THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL 🌀

*With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.*

*The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!*

~The Vows of Samantabhadra~

*I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.*

*When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.*

*~The Vows of Samantabhadra
Avatamsaka Sutra~*

NAME OF SPONSOR

助印功德主名錄

**Book Title : BUDDHA JAYANTI TRIPITAKA SERIES,
Volume1 ~ Volume 14**

書名：斯里蘭卡巴利文大藏經，第一冊～第十四冊

Book Serial No., 書號：SR201～SR214

N.T. Dollars :

401,100：美國淨宗學會, AMITABHA BUDDHIST SOCIETY OF USA

1,127,200：財團法人佛陀教育基金會

Amount : N.T. Dollars 1,528,300 ; Print 1,000 sets

以上合計，新台幣 1,528,300 元；恭印壹仟套。

回向：天下和順，日月清明，風雨以時，災厲不起，國豐民安，兵戈無用，崇德興仁，務修禮讓，國無盜賊，無有怨枉，強不凌弱，各得其所。祝願法界一切有情，所有六道四生，宿世冤親，現世業債，咸憑法力，悉得解脫。

祝願現生者增福延壽，發菩提心，常隨佛學，勤修精進，利濟群生。

祝願已故者往生淨土，同出苦輪，共登覺岸，直證阿毘跋致，圓滿無上菩提。

附記：本會接受善信委託，代印經書、佛像，其必要之費用，皆經本會審慎評估；若有結餘，均續作本會之印(購)經書及運費使用，為施主廣積陰德；此案所需金額龐大，且分四批出版，捐助款項若有不足，則由本會負擔其餘之經費。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.

Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《斯里蘭卡巴利文大藏經 第五冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

Printed in Taiwan

1,000 copies; January 2013

SR205 - 10862

